

ISSN 2229-547X VIDEHA

रररर ३१३ म अंक ०१ अना.ग २०२३ (ररर १७ मरर १९१ अंक
३१३)

[रररर (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) www.vidaha.co.in]

रररर रररररर ररररर अरररररर: मररररररर रररर ररर

रररर- रररर रररररर ररररर र-ररररर

मररररर: गअररर ररररर।

Videha
e-Learning

Gajendra Thakur

ঐ পোথীক মরীখিকার মরীক্ষিত ঞ্চি। কাপীবাগট (©) ধারকক লিখিত ঞ্শুমতীক বিনা পোথীক কোনা ঞ্শকক ঙ্চাযা প্রতি ঐর বিকটিং য়হিত ঞ্বেবট্টানীক ঞ্খরা য়ত্রীক, কোনা মাধ্য়ময়, ঞ্খরা ঙ্চনক য়গ্রহণ রা পূ প্ৰয্যোগক প্ৰণালী দ্বারা কোনা রূপমে পুনৰ্ণপাদন ঞ্খরা য়চারণ-প্ৰযারণ নে কএল ঙ্চা য়কৈত ঞ্চি।

(c) ২০০০- ২০২২. মরীখিকার মরীক্ষিত। ভান্য়রীক গাছ জে মন ২০০০ য় য়াযুটীজপর চলন http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.html , <http://www.geocities.com/ggajendra> ঞ্চাদি লীকপর ঞ্চা ঞ্খনো ৯ জলাগ ২০০৪ ক পোমট <http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> কের রূপমে ঞ্ণটরনেটপর মৌখীক প্ৰাঠীনতম ঙ্চপমিতক রূপমে বিন্য়মান ঞ্চি (কৈচু দিন নেল <http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> লীকপর, ঙ্চোত wayback machine of https://web.archive.org/web/*videha 258 capture(s) from 2004 to 2016- <http://videha.com/> ভান্য়রীক গাছ-প্ৰথম মৌখীক ব্ৰ্ণায় / মৌখীক ব্ৰ্ণায়ক ঐগ্ৰীগেটব)।

ঙ্ৰ মৌখীক পহিন ঞ্ণটরনেট পত্রীকা থীক ঙ্চকর নাম বাদমে ১ জনবরী ২০০৫ য় 'বিন্য়' পড়লো। ঞ্ণটরনেটপর মৌখীক প্ৰথম ঙ্চপমিতক য়াত্রা বিন্য়- প্ৰথম মৌখীক পাক্ষীক ঙ্ৰ পত্রীকা ধরী পৰ্টলে ঞ্চি, জে <http://www.videha.co.in/> পর ঙ্ৰ প্ৰকাশিত হোগত ঞ্চি। ঞ্চা'র 'ভান্য়রীক গাছ' ঙ্চানবৃত্ত 'বিন্য়' ঙ্ৰ-পত্রীকাক প্ৰরজাক ময় মৌখীক ভাযাক ঙ্চানবৃত্তক ঐগ্ৰীগেটবক রূপমে প্ৰযুক্ত ভই বহল চি।

(c)২০০০- ২০২২. বিন্য়: প্ৰথম মৌখীক পাক্ষীক ঙ্ৰ-পত্রীকা (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004). য়মাদক: গজেন্দ্ৰ ঙ্চাকুর। Editor: Gajendra Thakur. In respect of materials e-published in Videha, the Editor, Videha holds the right to create the web archives/ theme-based web archives, right to translate/ transliterate those archives and create translated/ transliterated web-archives; and the right to e-publish/ print-publish all these archives. বচনাকার/ য়গ্রহকৰ্ত্তা ঞ্খন মৌখীক ঞ্চা ঞ্চপ্ৰকাশিত বচনা/ য়গ্রহ (য়পূৰ্ণ ঙ্চব্ৰদাযীক বচনাকার/ য়গ্রহকৰ্ত্তা মখ্য) editorial.staff.videha@gmail.com কে মেল ঞ্চট্টেমেপ্তক রূপমে প্যা য়কৈত চ্চি, য়গমে ঞ্চ ঞ্খন য়ক্ষীক পৰিযে ঞ্চা ঞ্খন ঙ্চেন কএল গেল ফোটাে য়েহো পচরীখি। ঐতই প্ৰকাশিত বচনা/ য়গ্রহ য়ভক কাপীবাগট বচনাকার/ য়গ্রহকৰ্ত্তাক লগমে চ্চি ঞ্চা ঙ্চতই বচনাকা / য়গ্রহকৰ্ত্তাক নাম নে ঞ্চি ততই ঙ্ৰ য়পাদকাঞ্খন ঞ্চি। য়মাদক: বিন্য় ঙ্ৰ-প্ৰকাশিত বচনাক রে'র-ঞ্চাকাগর/ খীম-ঞ্চাধাবিত রে'র-ঞ্চাকাগরক নিয়মাক ঞ্খীকার, ঐ য়ভ ঞ্চাকাগরক ঞ্শ্বরাদ ঞ্চা লিপ্যতবণ ঞ্চা তকবো রে'র-ঞ্চাকাগরক নিয়মাক ঞ্খীকার ঞ্চা ঐ য়ভ ঞ্চাকাগরক ঙ্ৰ-প্ৰকাশন/ প্ৰিট-প্ৰকাশনক ঞ্খীকার বয়েত চ্চি। ঐ য়ভ নেল কোনা বায়লট্টী/ পাৰিঞ্চমীকক প্ৰারধান নে চ্চি, য়ে বায়লট্টী/ পাৰিঞ্চমীকক গঙ্কক বচনাকার/ য়গ্রহকৰ্ত্তা বিন্য়ই নে ঙ্চুত্থ। বিন্য় ঙ্ৰ পত্রীকাক ময়মে দু টা ঞ্চক লিকনেত ঞ্চি জে ময়মক ০১ ঞ্চা ১৯ তিখীকে www.videha.co.in পর ঙ্ৰ প্ৰকাশিত কএল ঙ্চাগত ঞ্চি।

Videha eJournal (link www.videha.co.in) is a multidisciplinary online journal dedicated to the promotion and preservation of the Maithili language, literature and culture. It is a platform for scholars, researchers, writers and poets to publish their works and share their knowledge about Maithili language, literature, and culture. The journal is published online to promote and preserve Maithili language and culture. The journal publishes articles, research papers, book reviews, and poetry in Maithili and English languages. It also features translations of literary works from other languages into Maithili. It is a peer-reviewed journal, which means that articles and papers are reviewed by experts in the field before they are accepted for publication.

Font/ **Keyboard** **Source:** <https://fonts.google.com/> , <https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts> , <https://keyman.com/>

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

© Preeti Thakur (sales.videha@gmail.com)

Videha e-Journal: Issue No. 373 at www.videha.co.in

মমানান্তৰ পৰম্বৰাক বিদ্বাপতি- ঠিত্ৰ বিদেহ মম্মানম্যঁ মম্মানিত ্ৰী পনকনান মণ্ডন দ্বাৰা

মৌখিনী ভাষা জগজ্জননী মীতাতাঃ ভাষা শ্ৰামীন। হৃদয়ন্তঃ ঠজরান- মাণ্ডমিহ মংকৃতাম।

ঋষৰ খম্বা (শ্ৰাখৰ খাম্বা)

তিঠশ্ৰন খেভ্ৰহি কাশ্ৰি তমু কিষ্কিৰলি পমবেগ। ঋষৰ খম্বাৰম্ব জঠ মণ্ডো ষ্ৰি ন দেগ।। *(কীৰ্তিততা
প্রথমঃ পল্লবঃ পহিলে দোহা।)*

মানে শ্ৰাখৰ কৰ্পী খাম্বা নিৰ্মাণ কই ওগপৰ (গছ-পছ কৰ্পী) মঁঠ জঁ নে রাঁহন জায় তঁ ঐ
ত্ৰিস্তুরনকৰ্পী খেত্ৰমে ওকৰ কীৰ্তিকৰ্পী নক্ৰী কেনা পমবত।

শ্ৰক যজ্ৰেদ (২৩.২)-যথেমাঁ রাঠ কন্যাপীমাবদানি জনেভ্ৰঃ। ব্ৰহ্মবাজম্বাভাঁ শূদ্রায় চাৰ্যায় ঠ স্নায়
চাৰণায় চ।।হম মভ গোঠেৰ্কে গ্ৰা পৰিত্ৰ রাণী (বেদরাণী) মনাবী। ব্ৰাহ্মণকে, ক্ষত্ৰিয়কে, শূদ্রকে শ্ৰা
শ্ৰাৰ্কে; ঋপন নোকৰ্কে শ্ৰা ঋপৰিঠিতকে যোহো (মানে মভকে)। মদা ঐ বেদরাক্যক বিপৰীত
মলুমুতি বেদরাণীক ঋধ্যয়ন/ শ্ৰবণকে মমাজক কিছু গোঠে লেন নিষেধ কৰই চাহনক, মদা মুতি
যোহো বেদরাক্যকে প্ৰমাণ মানৈত ঋচি (শৰ্ক্ৰ প্ৰমাণ) তেঁ তকৰ বিক্ৰম্ব দেন ও ব নিৰ্দেশ স্বয়ং ঋমাম্ব
ভই জাগত ঋচি।

Do not judge each day by the harvest you reap but by the seeds that you plant.
-Robert Louis Stevenson

Videha: Maithili Literature Movement

१

ॐ ढोः शक्तिरुडरिषुड गुरंग शक्तिः

ॐ ढोः शक्तिरुडरिषुड W शक्तिः

अनुक्रम

ॐ अंकमे अछिः-

१.१.गजेन्द्र ठाकुर- नूतन अंक मन्नादकीय

१.२.अंक ३१२ पर टिप्पणी

२.गद्य अणु

२.१.परमानन्द नाल कर्ण- गीता माहात्म्य (अगाँ)

२.२.कुमार मनोज कण्ठप-मरमहा

২.৩.আচাৰ্য বামানন্দ মণ্ডন-আদিপুৰুষ আৰু বিবোধ/ বঁ ধৰা কে
পিয়াৰ

২.৪.ডা কৈলাশ গুমাৰ মিশ্ৰ- সন্মীক্ষা- ঠেহা পৰক মৌনাতন গাছ

২.৬.ডা কিশন কাৰীগৰ-ভোজকাজী মনেজৰ (হায়া কণ্ঠাফ)

২.৩.নানদেৱ কামত-মৌখিত ভেঁয়া কৰু বিচাৰ- পোখী সন্মীক্ষা/
মৌখিক ফাগন (নঘুকথা)/ নঘুকথা- মৰদুমসুমাৰী'ক অৰ্থ জানি
গেৰোঁ!/ আষ্ট পুৰস্কাৰ আৰু সৰ্বেন্দ্ৰ/ মূল-খতি পিছড়াক আৰক্ষণ
হুপন গেল!

২.৭.নিৰ্মনা কৰ্ণ- অগ্নি শিখা (খেপ-২২)

২.৮.নন্দ বিনায়া বায়-মংগীজী ঘঁ পৈৰৱী

২.৯.জগদীশ প্ৰমাদ মণ্ডন- স্মৃতিতা (ধাৰাৱাহিক উপন্যাস)

২.১০.জগদীশ প্ৰমাদ মণ্ডন-মেহন্তা মেহন্তে বহি গেল (ঘুকথা)

২.১১.বৰীন্দ্ৰ নাৰায়ণ মিশ্ৰ-বঁদনি বহন অচি মভকিছু
(উপন্যাস)- ধাৰাৱাহিক

३. पद खण्ड

३.१. जगदीश चन्द्र ठाकुर 'अनित'- गजोत

३.२. बाँरा रैछनाथ- गजने

३.२. राज किशोर मिश्र-जनमोठी नेना

4. Dr. Deepesh Kumar Thakur- Understanding Convergence: Comprehending Medical Humanities as a Literary Genre

३. अनुसूचक

१. रिदेह ग्रा-पत्रिकाक मभठा पुरान अंक Videha e journal's all old issues

२. मैथिली पोथी डाउनलोड Maithili Books Download

३. मैथिली आडियो-वीडियोक संकलन Maithili Audios-Videos

४. मैथिली शिक्ष, बाँरा आ किशोर माहिण Maithili Children Literature

৯.বিদেহ স্ত্রী কোনা

১০. বিদেহ ঔ-নর্বিজ্ঞ

১১.বিদেহ সূচনা মংপর্ক ঞ্বেষণ

12.Parallel Literature in Maithili and Videha Maithili Literature Movement

১৩.বিদেহ মিথিনাক খোজ

১৪.বিদেহ মিথিনা বঙ্ক

ॐ द्यौः शान्तिरन्तरिक्षं ग्वंग शान्तिः पृथ्वी शान्तिरापः
शान्तिरोषधयः शान्तिं वनस्पतयः शान्तिर्विश्वे देवाः
शान्तिर्ब्रह्म

ॐ द्यौः शान्तिबन्धुभिश्च W शान्तिः पृथ्वी शान्तिरापः शान्तिबोधधयः शान्ति
वनस्पतयः शान्तिर्विश्वे देवाः शान्तिर्ब्रह्म

ब्रह्मणसँ प्रार्थना जे द्यूलोकमे, अंतरिक्षमे, पृथ्वीपर, जलमे, औषधमे,
वनस्पतिमे, विश्वमे, सभ देवतागणमे आ ब्रह्ममे शांति हुअय।

ॐ-ब्रह्मण, द्यौ-सूर्य-तरेगण, अंतरिक्ष- पृथ्वी आ द्यूलोकक बीच, आपः-
जल, विश्वदेवा- सभ देवता, ब्रह्म- सर्जक।

ब्रह्मणसँ प्रार्थना जे द्यूलोकमे, अंतरिक्षमे, पृथ्वीपर, जलमे,
औषधमे, वनस्पतिमे, विश्वमे, सभ देवतागणमे आ ब्रह्ममे शांति
हुअय।

ॐ-ब्रह्मण, द्यौ-सूर्य-तरेगण, अंतरिक्ष- पृथ्वी आ द्यूलोकक बीच,
आपः-जल, विश्वदेवा- सभ देवता, ब्रह्म- सर्जक।

८

ॐ, सहस्रंशीर्षा पुरुषः। सहस्राक्षः सहस्रपात्।

ॐ, ए॒ ह॒स्रा ऋ॒षी॑ प॒रुष॑ षः। ए॒ ह॒ ह्रा॒ ऋः
ए॒ ह॒स्रा पा॒७।

स भूमिं ग्वंग विश्वतो वृत्वा। अत्यतिष्ठद् दशाङ्गुलम्॥

ए॒ ह्र॒मिं W रि॒ श्र॒तो॑ ह्र॒ ह्रा॒ श्र॒व॒ तिर॑ष्ठद् दशाङ्गु॒ लम्॥

हजार माथ, हजार आँखि, हजार पएर संग विश्वकेँ आच्छादित केने
अछि, दस आंगुरक गनतीक वशमे नै अछि ओ।

ॐ सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः
सहस्रपात् ॥ सभूमिं सर्वतस्मृत्वा
त्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् ॥

प॒द्भ्याग्ँ शू॒द्रो अ॑जायत॥

प॒ ह्र॒याग्ँ शू॒द्रो॒ द्रो॒ श्र॑ जायत॥

पएरसँ शूद्रक उत्पत्ति भेल॥

प॒द्भ्यां भूमि॑र्दिशः श्रोत्रात्।

प॒ ह्र॒यां ह्र॒मि॑र्दिशः श्रोत्रात् ७।

मुदा पएरेसँ भूमियोक उत्पत्ति।

 (White Florette- innocence and purity)

 (Wheel of Dharma)

 (Swastik)

 (सिद्धिरस्तु, सिद्धम सिद्धिबन्धु, सिद्धम् Devanagari Anji)

 (Gwang ग्वंग- two small circles connected by u and a dot placed over it, used in reference of Vedic texts)

 (Tirhuta Anji, Ankush of Ganeshji, placed at the beginning of something)

१.१.गजेन्द्र ठाण्ढ- नूतन श्रंक यम्लादकीय

१.२.श्रंक ३१२ पब टिप्लणी

১.১.গজেন্দ্র ঠাণ্ডা- নূতন ঞঁক মন্মাদকীয়

গূগল বার্ড(মৈথিলী) গূগল ট্রান্সলেট /

<https://bard.google.com/> (গূগল বার্ড(

গূগল ট্রান্সলেটক লিংক

<https://translate.google.com/?sl=en&tl=mai&op=translate>

গূগল ট্রান্সলেটকৈ ঞ্খাব পৃষ্ঠ কবরাক ঞ্খগতা ঞ্ঠে তগ নেল ঞ্খগিনা কাজ ঞ্খড়া বহন ঞ্ঠী:

<https://translate.google.com/about/contribute/>

[Crowdsourcing Maithili Community](#)

[Please fill the form](#)

Next Step

Download the Crowdsourcing app from android play store and start contributing

or go to web on the following link for contributing:

<https://crowdsourcing.google.com/about/>

Crowdsourcing by Google is a gamified platform that empowers users to directly train Google's artificial intelligence systems and make Google products work equally well for everyone, everywhere.

ঠে ঞ্ঠ জী মাজগ্ৰেগমাফ্ঠে লিংক ট্রান্সলেট /৪-ঐ.পী.জী -ঐ.পী. (মৈথিলী)

<https://openai.com/>

<https://openai.com/gpt-4>

<https://openai.com/chatgpt>

<https://www.bing.com/translator>

<https://translator.microsoft.com/>

CONTRIBUTE VOICE CLIPS TO MICROSOFT
TRANSLATOR

GO TO <https://translator.microsoft.com/>

Download Microsoft Translator APP- (Android/ IOS)

Click three horizontal lines in the left top corner.

Click "on" to Contribute Voice Clips to contribute
clips to teach Microsoft's speech technology more
about Maithili.

Your contribution start confirmation date/ time
appears, which could be sent to your email too.

JNU

मैथिली

मैथिली नेकिमकन

मिथिलाक्षर फण्ट नेन (तिरहता) आरेदन ३० मितस्र २००९ आ
हेर मंशोधित आरेदन ३ मग्रा २०११ केँ श्री अंशुमन पाण देय

দ্বাৰা দেন গেল আ দুনু বেঁৰ ঐমে বিদেহক মহযোগক বৰ্ণন ভেন।
১১ জুনকেঁ শ্ৰী ঋষ্মন পাশ্বেয় একৰ স্মীকৃতিক মূচনা বিদেহক
ফেমবুক গুপৰ দেননি। আৰঁ গ্ৰ ফাণ্ট বঁনি কই তেয়াৰ অছি আ
নীচাঁক নিকপৰ ডাউনলোড নেন উপলক্ষ অছি।

[তিৰহতা, নেৰাড়া আ কেথী ফাণ্ট ডাউনলোড Google's Noto
Fonts project/ GitHub](#)

<u>তিৰহতা</u>	<u>কেথী</u>	<u>কেথী</u>	<u>নেৰাড়া</u>	<u>নেৰাড়া</u>
<u>নোশো</u>	<u>ওপীএফ</u>	<u>পীপীএফ</u>	<u>ও.পী.এফ.</u>	<u>পী.পী.এ</u>
<u>ফাণ্ট</u>				

<https://fonts.google.com/> (Google Open Fonts
download)

[Tirhuta Offline Keyboard download](#)

[Keyman Tirhuta/ Vedic Devanagari Keyboards
Download](#)

<https://malarproject.gitlab.io/tirhuta> (Tirhuta
Keyboard Online)

[https://keymanweb.com/?_ga=2.7155890.1818820209.
.1675749426-2042013574.1675749426#mai-
tirh,Keyboard_tirhuta](https://keymanweb.com/?_ga=2.7155890.1818820209.1675749426-2042013574.1675749426#mai-tirh,Keyboard_tirhuta)

https://keymanweb.com/?_ga=2.241635586.1818820209.1675749426-2042013574.1675749426#mailto:Keyboard_malar_tirhuta

<https://aksharamukha.appspot.com/converter> (Script/Website Converter)

<https://aksharamukha.appspot.com/keyboards> [Input (IME)]

<https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts> (fonts- opensource)

<https://www.cdac.in/> (Tirhuta/ Unicode Typing Tool)

তিৰহাতাৰ মৌখিক ব্ৰাহ্মণক পঞ্জী আধাৰিত গতিহাৰ্য / কৈথী ফণ্ট -

https://deepblue.lib.umich.edu/bitstream/handle/2027.42/110341/pandey_1.pdf?sequence=1 (উত্তৰীহাৰক - মৌখিক ব্ৰাহ্মণমে জাতি

<https://www.unicode.org/L2/L2009/09329-maithili.pdf> (যুৰীকোড তিৰহাতা ফণ্ট নেত আবেদন ৩০ মিতম্বৰ ২০০৯(বিদেহক মহযোগ -

<https://www.unicode.org/L/2L11175/2011r-tirhuta.pdf> (यूनीकोड तिरहुता फाण्ट नेत आरेदन ७ मग्न २०११(रिदेहक महयोग -

"रिक्कीपीडियामैथिली मे"

<http://translatewiki.net/wiki/Project:Translator>

http://meta.wikimedia.org/wiki/Requests_for_new_languages/Wikipedia_Maithili

<http://translatewiki.net/wiki/Special:Translate?task=untranslated&group=core-mostused&limit=2000&language=mai>

<http://incubator.wikimedia.org/wiki/Wp/mai>

<http://translatewiki.net/wiki/MediaWiki:Mainpage/mai>

अंतिम पाठ मागुठ रिक्की मैथिली प्रोजेक्टक अछि। एहि लेिक मउ पब जा कय प्रोजेक्टकेँ आगाँ रँटाउ।

रिक्कीपीडियाआ आन (तिरहुता) मिथिलाखर /गुगन टुन्मनेष्ट /
:कीरौट प्रोजेक्ट प्राबन्ध /फाण्ट

ৱিকীপীডিয়া ০১ ফেব্ৰুৱাৰী ২০০৮ লিংক

[https://books.google.co.in/books?id=VC-](https://books.google.co.in/books?id=VC-BD5Ad6z4C&lpg=PA1&pg=PA1#v=onepage&q&f=false)

[BD5Ad6z4C&lpg=PA1&pg=PA1#v=onepage&q&f=false](https://books.google.co.in/books?id=VC-BD5Ad6z4C&lpg=PA1&pg=PA1#v=onepage&q&f=false) (মৌখিনী দেৱনাগৰী(

<https://books.google.co.in/books?id=cTezCU59bJwC>

[&lpg=PP1&pg=PP1#v=onepage&q&f=false](https://books.google.co.in/books?id=cTezCU59bJwC&lpg=PP1&pg=PP1#v=onepage&q&f=false) (মৌখিনী

তিৰুগাতা(

<https://books.google.co.in/books?id=3zKudz6wAO8C>

[&lpg=PP1&pg=PP1#v=onepage&q&f=false](https://books.google.co.in/books?id=3zKudz6wAO8C&lpg=PP1&pg=PP1#v=onepage&q&f=false) (মৌখিনী

ৱেল(

কিছু মৌখিনী ৱিকীপীডিয়া পেজক লিংক:

বিদেহ (পত্ৰিকা) <https://mai.wikipedia.org/s/kgv>

গনষ্টৰনেষ্টক

সংসাৰমে

মৌখিনী

ভাষা <https://mai.wikipedia.org/s/s6h>

ভানসৰিক গাছ <https://mai.wikipedia.org/s/ipm>

বিদেহ <https://mai.wikipedia.org/s/ie1>

বিদেহক ফেচবুক স্মাৰ্ন <https://mai.wikipedia.org/s/iu1>

বিদেহ সন্মান <https://mai.wikipedia.org/s/jc2>

বিদেহ স্বাকাগভ <https://mai.wikipedia.org/s/jc0>

বিদেহ মিথিনা ৰল <https://mai.wikipedia.org/s/jc3>

বিদেহ মিথিনাক খোজ <https://mai.wikipedia.org/s/jc4>

বিদেহ মূচনা মঁপৰ্ক ঞ্ৰেয়ণ <https://mai.wikipedia.org/s/jc5>

শ্ৰুতি পৰকাশন <https://mai.wikipedia.org/s/iu7>

ঞনঠিহাৰ ঞাখৰ <https://mai.wikipedia.org/s/ion>

মৌখিনী গজন <https://mai.wikipedia.org/s/idz>

মৌখিনী বাঁন গজন <https://mai.wikipedia.org/s/iex>

মৌখিনী ভজি গজন <https://mai.wikipedia.org/s/if1>

-Gajendra Thakur, editor, Videha (be part of Videha www.videha.co.in -send your WhatsApp no to +919560960721 so that it can be added to the Videha WhatsApp Broadcast List.)

ঞপন মঁতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাঙ।

१.२.अंक ३१२ पर शिंशनी

आशीय अन्तिहार

मिथिलाक्षरमे परमानन्द लाल कर्ण जीक गीता माहात्म्य नीक जकाँ
आगाँ रँटि बहल अछि। आशा अछि जे ग्रा निबन्धर आगाँ रँटत।

अपन मंतर्य editorial.staff.vidaha@gmail.com पर पठाउ।

২.৫৮ খণ্ড

২.১.পৰমানন্দ লাল কৰ্ণ- গীতা মাহাত্ম্য (খাগাঁ)

২.২.গুমাৰ মনোজ কৰ্ণপ-ঘৰ্ষমহা

২.৩.আচাৰ্য বামানন্দ মণ্ডন-আদিপুৰুষ আ বিৰোধ/ বিধৰ কে
পিয়াৰ

২.৪.ডা কৈনাশ গুমাৰ মিশ্ৰ- স্মৃতি- ঠেহা পৰক মৌনাএন গাছ

২.৫.ডা কিশন কাৰীগৰ-ভোজকাজী মনেজৰ (হায়া কষ্টক য)

২.৬.নানদের কামত-মৌখিত ভেঁয়া কৰু বিচাৰ- পোখী স্ম ফা/
মৌখিক ফাগল (নঘুকথা)/ নঘুকথা- মৰদুমস্মাৰী'ক অর্থ জানি
গেৰোঁ!/
আষ্ট পৰস্কাৰ আ স্বেন্দ/ মূলখতি পিছঢ়াক আৰক্ষণ
হড়পল গেল!

২.৭.নিৰ্মনা কৰ্ণ- অগ্নি শিখা (খেপ-২২)

२.६.नन्द रिनारु बाय-मंग्रीजी माँ पैबरी

२.९.जगदीश प्रमाद मशुन-सुठिता (धाराराहिक उपन्य मा)

२.१०.जगदीश प्रमाद मशुन-मेहन्ता मेहन्ते बहि गेन (घुकथा)

२.११.बरीन्द्र नारायण मिश्र-रँदनि बहन अछि मभकिहू (पन्याम)-
धाराराहिक

२.१.पबमानन्द लाल कर्ण- गीता माहात्म्य (अंगाँ)

Sunday, 4 June 2023 8:59 AM

১

নাম - পরমানন্দ নান কলি জন্ম তারিখ: ২০.০১.৩৯
পিতা - স্বাঃ পরশুরাম নান কলি, গাঁও-ঘোঘর
পোঃ- বিঁচৌন, দরভাঙ্গা, শিখা-স্নাতকোত্তর.০৯।।৪
সেবা নিষ্ঠা - প্রবন্ধক, সৈফিন বৈক-ঐশ্য জড়িয়া)

গীত মাহাত্ম্যে (পয় পূবাল উত্তর খন্ড)

চাবিম অধ্যায়

শ্রী ভগবান কহনখিন - খ্রিযে, আর হুম চাবিম
অধ্যায়ক মাহাত্ম্যে রত্নরেত ছি। স্বল্প, ভাগবতী
তর্ক পর রবাল্যসী নাম সঁৎকর্থা পুরী-প্রতি।
ওহি ঠাম রিদ্ধিব্যথজীক মন্দির মে ভরত নাম
সঁৎকর্থা যোগ নিষ্ঠ মাহামে রহেত চনাত।
জে সুর দিন আমোচিবন মে তপের ভঃ প্রাদব-
পূর্বক গীতক চাবিম অধ্যায়ক পাঠ করেত চনাত
জেকর অন্ত্যাস সঁৎকনকর অন্ত: করণ নিমনি
ভঃ গেন চন। ও শ্রীত-উষ্ক-আদি ব্রহ্ম সঁৎকমনক
চ্যথিত নহি হোয়ত চনাত। ওক সময়ক রাত-প্রতি
ও অপোখন নগরক সীমা মে স্মিত দেবতাক
দর্শনিক ভাছা সঁৎপ্রমাণ করেত নগর সঁৎবাহর
নিকনি গেনপহ। ওহি ঠাম বৈকক দু-র্থা গাছ চন।
গাছক জড়ি মে ও রিদ্ধিাম করঃ নগনাত। ওক গাছক
জড়ি পর মাথ-আ দোসর গাছক জড়ি পর পাতর
বাখনে চনাত। যোগে দেবক বাদ জ্ঞান ও ভ্রমী
চনি গেনখিতহন ব্রহ্ম গাছ পাঁচ-১৩ দিনক বাদ
সুখা গেন। জগতি মে পাত-আ জাঁতি মেগে নহি
বহি গেন। তহন ও ব্রহ্ম গাছ কোনে চাক্ষুশক-পরি
যর মে দু-কন্ডাক রূপ মে জন্ম নেনীহ।

ও ব্রহ্ম কন্ডা জন্ম সপত ববখক ভৈনীঃ
তহন এক দিন ও ব্রহ্ম দেহা সঁৎঘুমি কেঁৎপারেত
ভরত মুনি কেঁৎদেয়নখিন। কনকা দেহেত ও
ব্রহ্ম মুলিক পাতর পর গিব মস্তর ব্রহ্ম মে-কনখিম

হে মূৰ্খি অধৰ্মক ছপা সঁ হমৰা ব্ৰহ্মক উদ্ধাৰলৈ
 অছি। তুমি বৈৰ গাছক যেনি ত্যাগি কৈ মানুখক
 ধৰীৰ প্ৰাপ্ত কওনক অছি। কনকা ওন্য কহনা পৰ
 মূৰ্খি কৈবু বিস্ময় লেননি। ওপ্ৰচনখিন-প্ৰসীধম
 কখন প্ৰা কোন সাম্ৰন সঁ অহাঁ কে মুক্তকওনক
 অছি। সঁগতি সঁগ জা বতাত জে অহাঁ কোন কাৰণ
 সঁ বৈৰক গাছ লেন ছনক। কিংক তঃ ওহি বিষয়
 মে হমৰা কোনে জানকাৰী নহি অছি।

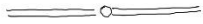
তহন ও কন্য পহিনে বৈৰ লৈনাক কাৰণ
 রজবেত কহনখিন - হে মূৰ্খি, গোদাৰবী নদীক
 তৰ্থ পৰ ছিনপপ নাম সঁ এক ঠা সীৰ্থ সুনঅছি
 জে মনুষ্য নোকনিকক প্ৰণ্য প্ৰদাত্য অছি। ও প্ৰান-
 ত্যক চৰম সীমা পৰ পৰ্ছচন অছি। ওহি ঠাম সল্যপ
 নাম সঁ এক ঠা তপস্বী বঃ কঠোৰ তপস্যা কঃ
 বহন ছনহ। ও গ্ৰীধম ধৃত মে প্ৰত্ননিত আগিক
 মধ্য বৈ সৈত ছনহ, বৰ্ষা ধৃত মে জলক প্ৰা সঁ
 কনকৰ মাথক কেদা সদিখন শ্ৰীতন বহেত ছন
 অ্য জাতক সময় মে প্ৰাণি মে বহনাক কাৰণে
 কনকৰ ধৰীৰক বৈম সদিখন ঠাে বহেত ছন।
 ও বাহৰ শ্ৰীতৰ সঁ সদিখন ধ্ৰু বহেত ছনহ।
 সময় পৰ তপস্যা কৰেত অ্য মন গন্দ্ৰী কৈময়
 মে বাখি পৰম ধ্যানি প্ৰাণি প্ৰাণে মে বমল কৰেত
 ছনহ। ও অধৰ্ম বিহুতা সঁ ওহন চ্যাপ্যন দৈত
 ছনহ জেকৰা মনৰাক নেন ঠ্ৰমা জী সৈহে সৰ
 দিন কনকা নগ প্ৰাৰেত ছনহ অ্য পৰ্ছ কৰেত
 ছনখিন। ঠ্ৰমাজী সঁ কনকা কোনে তবহক
 সঁকোচ নহি ছনেনি। তেঁ ও কনকা ওনক বাদ-
 ক ও সদিখন তপস্যা মে নীন বহেত ছনহ।
 পৰমামোক ধ্ৰ্যন মে নিবনুৰ বহনাক কাৰণে
 কনকৰ তপস্যা সদিখন বহেত বহেত ছন।
 সল্যতপা কে জীৱনমুক্ত মানি গন্দ্ৰ অধৰ্ম
 সমৃদ্ধিধানী পদক সম্ভু মে প্ৰয়ন্তীত তঃ
 গেনহ। তহন ও কনকৰ তপস্যা লংগ কৰক
 নেন সও প্ৰকাৰক বিঘ্ৰ জাননাগ প্ৰাৰম্ভকৈনি
 অধৰ্মক সম্ভদায় সঁ হমৰা ব্ৰহ্ম কে বৈনা
 কে গন্দ্ৰ ওহি প্ৰকাৰে প্ৰাদেধা দেনখিন -
 অহাঁ ব্ৰহ্ম ওহি তপস্বী কে তপস্যা মে বিঘ্ৰ জান
 জে হমৰা গন্দ্ৰ পদ সঁ তৰ্থ কে স্মৰ্ম্মৰ্গক বাত
 লোগঃ চাহেত অছি।

গন্দ্ৰক জা প্ৰাদেধা প্ৰাি হম ব্ৰহ্ম গোদাৰবী

মন্দাক ওত পৰ ওাহ ঠাম গেনক জা।৩ ঠাম ও
 মূনি তপস্যা কৰেত চনহ। ওহি ঠাম মন্দ
 আ গম্ভীৰ স্মৰ মে বৈজৈত মৃদগ আওৰ মধ্বৰ
 বীণাক ধ্বন সঁ হম ব্ৰহ্ম দোসৰ অক্ষৰা সহিত
 মধ্বৰ স্মৰ মে গীত আৰম্ভ কওনকঁ। এতৰে নহি
 মহামো কেঁ বন্ধা মে কৰবাক নেন হম সৰ স্মৰ। তাৰ
 আ নয়ক সংগ নাচ সেহো কওনকঁ। বীট-বীট
 আচৰি মিসকনা পৰ কনকা হমৰ চাতী সেহো
 দেখি পঠেত চননি। হমৰা ব্ৰহ্মক উন্মত্ত গতি
 কামনা ক উদ্দীপন কৰৱাণা চন। মূদা নিৰিকার
 চিত্তযজ মহামোক মন মে উজ কাম সঁ কোধক
 সঁচাৰ তঃ গেন। তহন ও হাথ মে জন নঃ কেধোপা-
 গ্নি সঁ প্ৰজ্বলিত তঃ ধাপ দেনথিন - 'অহাঁ ব্ৰহ্ম
 গংগাজীক কচৰ মে বৈৰক গাছ তঃ জা'। ও
 স্মনি তম সৰ বিনয়পূৰ্বক প্ৰাৰ্থনা কওনকঁ মহামে
 হম ব্ৰহ্ম পৰাথীন চনকঁ। হমৰা সঁ জে ব্ৰহ্মমলৈ
 অছি সে ধমা কৰ। এনা কহি হম মূনি কেঁ প্ৰসন্ন
 কওনকঁ। তহন ও পৰিশ্ৰ চিত্তযজ মূনি ধাপোপায়
 ক অৱশি নিষ্টিত কৰেত কহনথিন - জখন তৰত
 মূনি এহি ঠাম এতাহ তহন অহাঁ সৰ ধাপ মুক্তঃ
 জায়ব। অকৰবাদ অহাঁ সৰ মূঢ়নোক মে জন্ম নের
 আ পূৰ্জন্মক স্মৃতি বনত বহত।

হে মূনিবৰ জখন হম ব্ৰহ্ম বৈৰ গাছক কপ
 মে ঠাট চনকঁ তহন অহাঁ হমৰা নগ আৰি গীতক
 চাৰীম অধ্যায়ক জাপ কৰেত হমৰ উচ্চাৰ কেনে
 চনকঁ। হম অ্পনেক বমন কৰেত ছী। অহাঁ কেরন
 ধাপ সঁ উচ্চাৰেখা নহি অপিও এহি ত্ৰযানক্যাস
 সঁ সেহো গীতক চাৰীম অধ্যায়ক পাঠকঃ মুক্তকঃ
 দেনকঁ।

শ্ৰী ভগবান কহনথিন - ব্ৰহ্ম কেঁ এহি প্ৰকা
 কহনা পৰ মূনি অ্ৰহ্ম লৈনথিন আ কনকা
 সঁ স্মৃতিত তঃ বিদ্য নঃ কে চনি গেনহ। ও
 কন্যা সেহো আদৰপূৰ্বক গীতক চাৰীম
 অধ্যায়ক পাঠ কৰৱ নগনীহ জাহি সঁ কনকা
 উচ্চাৰ লৈননি।

গীতা মহাত্ম্যে (পঞ্চম প্ৰকাশ '৫৩ৰ খণ্ড') পাঁচম অধ্যায়

শ্ৰী ভগৱান কহন শিৰ্ষ- হে দেৱী পুৰ সৰ
নোকনি মে সম্মানিত গীতক পাঁচম অধ্যায়
মহাত্ম্যে বতৰেত ছী। অহা সাৰস্বত লৱস্বত।
মদদেহা মে প্ৰকল্পসেপৰ নাম সঁ ওকৰ্থা বগৰ
অছি। জাহি মে পিঙ্গন নাম সঁ ওকৰ্থা প্ৰাক্ৰণৰহে
ছনাহ।

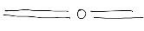
ওৱেদপাঠী প্ৰাক্ৰণ বিখ্যাত ব্ৰহ্ম মে জন্ম নেনে
ছনাহ জে সৰ্বথা নিষ্কলক ছনথি। মদম ও অৰ্পন
শনক নেন ৱেদপ্ৰায়ুক স্বাধ্যায় ছোটি তোন আদি
বজাবৈত আ ন্যচ-গণন মে মন নগ্নৱেত ছনাহ।
ন্যচ-গণন আ বাদ য় কন মে পৰিষ্কাৰ কঃ
পিঙ্গন প্ৰসিক্তি প্ৰাপ্ত কঃ নেনথিন। জাহি সঁ
ক্ৰমকা ৰাজলৱন মে সেহো স্মৃন ভেৰ্ছি গেননি।
আৰ ও ৰাজক স্গ বহঃ নগনহ আ পৰ ন্যৰীক
উপলোগ কৰঃ নগনহ। ন্যৰী সিৰা দোসৰকতঃ
মন নহি ন্যগেত ছননি। প্ৰীৰে-প্ৰীৰে অৰ্হিমান
ৱি গেনা সঁ উৰ্হিমান লঃ ওকাল্য মে ৰাজা সঁ
দোসৰক দেৱ বতৱহ নগনহ। পিঙ্গনক স্মীক নাম
অৰুণা ছন। ও নীচ শন মে জন্ম নেনে ছনীহ
আ কাশী প্ৰক্ৰমক স্গ ৱিহাৰ কৰৱাক জাছা সঁ
সদিখন ওকৰে লোগ মে ঘুমেত বহেত ছনীহ।
ও অৰ্পন্য পতি কেঁ অৰ্পন মার্গক কাঁথ সমমিৎক
দিশ অৰ্হবতিয়া মে ঘৰক অন্দৰ ক্ৰমক সিৰকাৰ্
মাৰি দেনথিন আ ক্ৰমকৰ ন্যছা কেঁ জমীন
মে গাৰ্হি দেনথিন। এহি প্ৰকাৰ ও যমনেক পৰ্হিচি
গেনাহ আ শীষণ নৰকক উপলোগ কঃ নিৰ্জন
ৱন মে গিৰ্হযোশী মে জন্ম নেনাহ।

অৰুণা সেহো ভগনন্দৰ ৰোগ সঁ পীড়িত লঃ
অৰ্পন স্মন্দৰ ধৰীৰ ব্যাগি ঘোৰ নৰক লোগনক
প্ৰক্ৰাণ ওহি ৱন মে ধুক যোনি মে জন্ম নেনীহ
এক দিন ও দান্য ছগৱাক জাছা সঁ ওম্বৰ ওম্বৰ
মুদকি বহন ছনীহ ওখনহি গিৰ্হ অৰ্পনপূৰ্বকমক
ৱেৰক স্মৰণ কঃ অৰ্পন শীষণ নহ সঁ ক্ৰমকা
মাৰ্হি দেনথিন। ধুকী ঘায়ন লঃ পানি সঁ ভৱন
মাৰ্হক শোপতী মে অসি পহনীহ। গিৰ্হ ৱেৰি

রূপকা দিচ্ছা স্মরণীয় মারনয়িন তখনহি ঐকর্ষ্য
 বৈহেনিয়া সোহে নিধ্যান্য স্যগ্নি বীণা চলেনয়িন ।
 রূপক পূর্বজন্মক পদ্বী ধ্বকী খোপটীক জন মে
 তুরি প্রাণা ত্যগি চুকন চনীহ । খুব বেশী সোহো
 ওহি মে গির কৈ তুরি গেন । তহন যমরাজক ছুত
 রূপকা হনু কৈ যমরাজক নোক মে নঃগেনশিব ।
 ওহি গৈম বনু অপন পূর্বকৃত পাপা কর্ম কি যাদিকঃ
 ভয়ভীত ছনয়ি । তদনুৰ যমরাজ জখন রূপক যুগিত
 কর্ম কৈ দেখনয়িন তহন রূপকা জাত ভেদনিকৈ
 মূলুকান মে অকস্মাৎ খোপটীক জন মে স্মান
 কেনা সঁ রূপক পাপ নর্ধঃ ভঃ গেন অচ্চি । তহন
 ও হনু কৈ মনরাচ্চিত নোক মে জয়বাক খাজা দেলি
 গা স্মনি ও হনু অপন্য পাপ কৈ যাদিকঃ রিময়
 মে পড়ি গেনাহ অ্য ধর্মরাজক চৰণা মে প্রণাম
 কঃ পচ্চনয়িন হৈ ভগবন হম হনু পূর্বজন্মমে
 যুগিত পাপক সঁচয় কাওনক্ অচ্চি তেমা হমরা
 মনরাচ্চিত নোক মে ভেজরক কোন কারণচ্চি
 সৈ রজঃ ।

যমরাজ কহনয়িন - গঁগাক কচ্চের পর বর্ধ-
 নাম সঁ ঐকর্ষ্য ঠাম ক্রমাগামী বহেত ছনাহ । ও
 ঐকানুরাসী, মমতাবহিত, ধ্রুয়, বিবজ প্ৰা ককবোষ্ট
 হেয় নহি বাখঃবনা ছনাহ । ও নিয়ম সঁ সঁ দিন
 গীতাক পাঁচম অধ্যায়ক পাঠঃ কবেত ছনাহ । পাঁচম
 অধ্যায়ক ছুরণ কেনা পর মহাপাণী ঐকয় সোহো
 সন্যতনুচ্চুক জন প্যরি নৈত ছয়ি । ত্যহি
 পুণ্যক প্রভার সঁ চিত্ত ধ্বক ভঃ ও অচন ধ্বরীক
 লগন কেনে ছনাহ । গীতাক পাঠঃ সঁ জিনকর
 ধ্বরীক নির্মিত ভঃ গেন ছন, জে অ্যমে ঠান প্যরি
 নেনে ছনাহ অহি মহামোক খোপটীক জন সঁ
 অহঁ বনু পরিম ভঃ গেন ছি । অ্যার অহঁ বনু মন-
 রাচ্চিত নোক মে জগু কিংক তঃ গীতাক পাঁচম
 অধ্যায়ক মাতঃমে সঁ অহঁ বনু পরিমঃ ধ্বক ভঃ
 গেনক্ অচ্চি ।

শ্রী ভগবান কহনয়িন - সবহক প্রতি সমান
 ভাবঃ বাখঃ বনা ধর্মরাজ কৈ কহনা পরঃ হনু
 অচ্চি ভঃ বিমান পর বেসি বৈল্ল-র্ধঃ প্রাম চরি
 গেনাহ ।

পরমানন্দ নান কর্ণ

অখন মঁতর্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পর পঠাড।

২.২. গুম্বাৰ মনোজ কশ্যপ-মৰ্মমহা

গুম্বাৰ মনোজ কশ্যপ

১ ঠা নম্বুকথা

মৰ্মমহা

বনমা মায় কে মাদু-পোছা-চৌকা-ৰঁবতন কস খাঁচৰ মস হাথ পোছি নিঠেন মস চাহ পিৰেঁত দেখি ওহিনা পুছি নেনিহে - 'খাহাঁ কে নোকক ঘৰ মে কাজ কেনা মস মভ প্ৰাণী কে গুজৰ-ৰমৰ ভ' জাগহে ? ঘৰৰানা কে তস ওহিনা এম্হৰ-ওম্হৰ মডুড়াগতে দেখেত ছিহে দিন ভৰি!' বনমা মায় কে চাহক কপ চৌৰ মস পহিনে ঝকি গেলৈ - 'খাৰঁ খাহাঁ মস কী চৌৰাউ মানিক! পাগ্ৰ কতে মিলৈ হগ্ৰ? জেহো হোগ্ৰ হৈ তকৰ তস বনমা রাঁপ তাৰিয়ে-দাক পী জাগ্ৰ হগ্ৰ। ঘৰ-ঘৰ মস রাঁগমে ভাত ব ঠী জে গুছো কেযো দে হগ্ৰ উহে যে কদনা খেপনে জাগ্ৰ হিহে খা. নোকক দেন ফাষ্টন-পুৰান মস দেহ মঁপাগ্ৰ হগ্ৰ।'

- 'আহাঁ তাৰী-দাৰ মে উড়ৰেঁ লৈ পাণ্ডা দৈতে কিযে চিযে? দিন ভৰি কোঁঠ তোৰী আহাঁ আ তুৱাঁৰেঁ ও! ' -- হমৰা তাময় উ ি গেল ছন। মূদা বনমা মায শাঁতে বহন আ কোনো দাৰ্শনিক জকাঁ ৰাঁজন - 'মানিক কহে তস হিযে আহাঁ ৰঁলু মন্তে; মূদা ওকৰ পীৰেঁ কে আদত তস আৰঁ ছুটে মস বহনে! হম পাণ্ডা নহিঁও দেৰেঁ তেযো তস জৰঁদস্তী মাৰি-পীঠ কস কস নগ্ৰযে নেতে। উহো যে নগ্ৰাঁ হোতে তস চোৰী কৰতে; মপঠমাৰী কৰতে কোনো-নে-কোনো ধৰানী পীঠে তস অৱম্বে! অগ্ৰ মভ মস তস নীক জে হমহীঁ পাণ্ডা দস দিযে ঘৰক ৰাঁত ঘৰে বহে! কপাড় মে মঠন হগ্ৰ হমৰ তস ভোগতে কে..?'

হম নিকতৰে নহিঁ নজ্জিতো ছনহাঁ ।

-**গুম্বাৰ মনোজ কশ্যপ, সম্ৰতি:** ভাৰত মৰকাৰ কে উপ-মচিৱ, **মঁপৰ্ক:** মী-11, ঠাৱৰ-4, ঠাণপ-5, কিদৱগ্ৰা নগৰ পূৰ্ব (দিল্লী হাষ্ট কে মামনে), নগ্ৰ দিল্লী-110023 মো. 9810811850 / 8178216239 গ্ৰ-মেল : writetokmanoj@gmail.com

অপন মঁতৱ্য editorial.২taff.videha@gmail.com পৰ পঠাড।

২.৩.ঔচাৰ্য বামানন্দ মণ্ডল-ঔদিপুৰুষ ঔা ঝিৰোধ/ ঝিধৰ কে
পিয়াৰ

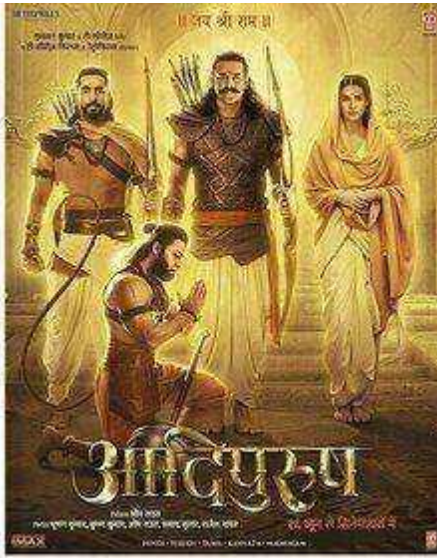

ঔচাৰ্য বামানন্দ মণ্ডল

ঔদিপুৰুষ ঔা ঝিৰোধ/ ঝিধৰা কে পিয়াৰ

১

ঔদিপুৰুষ ঔা ঝিৰোধ

ঋগ কানি ফিল্ম ঋদিপুৰুষ কে খুঁৰঁ চঠা হয।ঐঁদত লোগ ঋগ ফিল্ম কে বামনাঁদ য়াগৰ গুত ধাবাৰাহিক বামাযণ,মঁত ত্তনয়ী দায় বঠিত বামচৰিতমানয় ঋ মহৰ্ষি ঐঁদম্বীকি গুত বামাযণ যে ত্তননা কৰেঁত রিৰোধ কৰেঁত হতন। হানাঁকি ঐঁদত বচ াকা ব বাম কথা বচনেঁন হতন। ঐঁদত ব্ৰাঁহ্মণ গ্ৰন্থ,পুৰাণ ঋ রৌঙ্ক য়াহিঁত মেয়ো বাম কথা প্ৰতিপাদিত হয।জে ঐঁদত ভিল্ল চৰিত কে হয। য়ীতা কে রূপ বৰ্ণন ঋ তথ্যমেঁক মেয়ো ঐঁদম্বীকী বামা যণ ঋ বামচৰিতমানয় মেঁ ঋকাশ পাতান কে ঋঁতব হয। যথা পুত্ৰ প্ৰাপ্তি হেঁত্ৰে বানী যত মে ঋনুপাতিক খীৰ বিতৰণ,স্বয়ঁৰঁৰ ঋ বারণ ঐঁধ মেঁ রিভীষণ কে স্ৰমিক্য। বামচৰিতমানয় কে ঋনু য়াৰ স্বয়ঁৰঁৰ ভেন।পৰঁচ বামাযণ কে ঋনুয়াৰ বামচৰিতমানয় নে খা স্বয়ঁৰঁৰ ন ভেন।বামচৰিতমানয় কে ঋনুয়াৰ বারণ ঐঁধ মেঁ রি ভীষণ ত ঐঁদম্বীকী বামাযণ কে ঋনুয়াৰ গনু কে য়াৰখি মাত

নি কে বারণ রঁধ মেঁ সৃমিকা হয়। বিবোধ গহো কি ফিল্ম মেঁ হ
নুমান জী সীতা কে রঁহিন কহৈত হতন জৌকি বামাযণ মেঁ হনু
মান জী সীতা কে মাতা সীতা সঁরৌধিত কৰৈত বহনন হয়। পৰঁ
ত্ৰ অসীশ পুত পোথী সীতা মে হনুমান জী সীতা কে রঁহন আ
সীতা হনুমান জী কে ভেয়া কহ কে সঁরৌধিত কৰৈত হতন। অস
ন মে জ্যাদা নোগ সঁত ত্ৰনসীদায় কে বামচৰিতমানস মে প্ৰভা
ৰিত হতন। রঁদত পহিনে মে নোগ বামনীনা দৈখেত বহ ন হয়।
সঁত ত্ৰনসীদায় বামচৰিতমানস কে প্ৰচাৰ প্ৰমাৰ কে নেন বাম
নীনা চনৈনন বহনন। বামনীনা মেঁ ব্যাস জী হাৰমো িয়ম পৰ
বামচৰিতমানস গৰৈত বহনন। বৈহে পৰঁপৰা নেপথ্য মে বামান্দ
সাগৰ অখন ধাৰাৰাহিক বামাযণ মেঁ কৈনন। নোগ বন মাৰ্গডেত
ভে গেন। নোগ কে বিভিন্ন বামকথা পঠেয় কে আৰম্ভক া হয়
। তৰঁ বিবোধ অখনে আপ কম হো জায়ত।

২

বিঁধরা কে পিযাৰ

হমৰা রো অৰৈত জাত রঁড়া গৌৰ স দেখত বহৈ। পৰঁচ হম বিঁনা
গৌৰ কৈনে অৰঁত জাগত বহী। একঠা দিন এগো ছোষ্ট নৈগকা এ
গো পূৰজী নেকে দেনক আ কহ নক সৰ জী রঁড়কী মায দেনক
হৈয়া। হম রঁড়কী মায নাম স্নন নে বহী।

কাৰণ পতা চনল কি তীন ভাগ্ৰ মে যে মৰঁযে রঁড়কা ভাগ্ৰ জে
ৰিঁধৰ বহে তীন গো নড়কী আ এগো নড়কা কে রাঁপ বহে।আ
মৰকাৰী মৰৰিঁম যে বিঠায়ৰ বহে।অপনা নড়কী কে ত্ৰিবিয়া নড়
কী যে শাদী কৈনে বহে।আ গুচ্ছ দিন রাঁদ মৰ গেন বহে।রোহে
ধরা যুৱতী কে লোগ মৰঁ রঁড়কী মাগ্ৰ কে নাম যে জাৰ্তত-
জৈধী আ মতরা রেঁঠী-রেঁঠা পুকাৰত বহে।

হঁ। অৰঁ রেঁ পুৰজী কে খোন কে পঠে নগনী।পুৰজী মেঁ নিখন ব
হে-

প্ৰিয়ে মৰ জী,

পৰনাম।

হমৰা অঁহা যে পিয়াৰ ভ গেন হৈয়া।

অঁহা কে শাঁতি

পুৰজী পঠিতে,হমৰ মন কে শাঁতি খতম ভে গেন।মন মেঁ শাঁতি
খনৱনী মচা দেনকা। এক নাগন কে পুৰজী।অমন মেঁ ঙ এগো
প্ৰেম পত্ৰ বহে। অৰঁ ত দিন ৰাত শাঁতি কে রাঁৰে মেঁ হী মোঠেত
নগনী। হম অঁপনা খিড়কী যে রাঁৰ রাঁৰ দেখেঁ নগনী।জ ৰো ন
হায় কন পৰ আৰেঁ। ৰো খুৰঁ দেৰ তক নহায় নাঁগনা। গুচ্ছ গুচ্ছ
অঁগ প্ৰদৰ্শন ভী কৰে নাগন।রোহো নজৰ চূৰা কে দেখে নাগন
কি খিড়কী যে দেখেঁ ছী কি না। জৰঁ ৰো বুঁম জাএ ত ঔৰ অঁগ প
দৰ্শন কৰে নাগন। হমৰো শাঁতি অৰঁ কামিনী নাগে নাগন।হম

আহা হো দুনু গোৰে এক দোষৰ কে দেখে নগলী।প্যাৰ পৰৱান চহে
নাগল।

আহঁৰ হোহে নৈকা হোজ দিন পুৰজী যানী নৱ নেটৰ থমা ে নাগ
না।আপন দুখ ভৰী কহানী,আপন হেঁদনা,আপন দেহক কামনা, আ
পন ভাৱনা আ আপন মপনা হঁতাৰেঁ নাগল। এক দিন ত প্ৰ ম
ক পত্ৰ হেঁ নিখনন কি হমু আঁহা হে হিআহ কৰে নেত হৈয়াৰ ছী
।হমৰ হাঁহুঁ মায় হঁহাত পহিলে হে হাঁহ কৰে কে নেত কহেঁত হহ
নখিন। নেকিন হমু হোহৰ হিআহ ন কৰহৌ।কাৰণ কি আপনা
মহঁ হেঁ হিধৰা হিআহ ন চলে হৈয়া।হমু মভ গুনিন ৰগ হে ছী।
নেকিন হমু মভ গলতী কৈনে ছী কি হোহৰ হিআহ হুঁঠ ৰৰ হে
কৈ দেনিও।আগ হোহৰ দঃখ দেখন ন জাগএ। আহঁ হু আপন
হে কেকৰো হে হিআহ ক নো।পৰজাগতো হেঁ ক নো। আহঁ হমৰা
হে দঃখ ন মহন জাগ আ।

গ মহঁ জান কে হমু কিংকৰ্তব্যহিমুঠ হো গেলী।হমু ত হিআহ কে
হাঁৰে হেঁ হোচনে ভী ন হহলী।এক দিন মাম হেঁ আচানক হমৰা
কম কে কিহাঁৰী হে খষ্টখষ্ট কে আৱাজ মনাগ্ৰ পড়ল। হমু কহ
লী কে। হাঁহৰ হে আৱাজ আয়ন,হমু শাঁতি।হমু কিহাঁৰী হোন দে
লী। শাঁতি ভীতৰ আকে হিষ্টকিনী নগা দেনক। হমৰা হেঁড পৰ
আকে হেঁঠ গেল। হমু হেঁঠ গেলী।হোগ হিধৰা যুৱতী কে আগ
নজদীক হে দেখলী। হো হাথ পকড় কে হাঁত কৰে নাগল। কভী
কভী দেহ কে ভী ছুএ নাগল।হাঁত কৰেঁত কৰেঁত দেহ হেঁ মষ্ট
গেল।আহঁ হোগ ছুআন হে হমৰো দেহ হেঁ মৰমৰী হোয় নাগল।কে
না দুনু যুৱা দেহ এক দেহ হো গেল পতা ন চনল।হমু আপনা কে

শর্মিদা বুঁমে নগনী। নেকিন বো ম্ফুৰাগত বহে। বোকৰ ভাৰ শাঁ
ত দিখে। বো বঁড়ী ফুৰ্তি যে কাম কে কিৰাঁৰী খোন কে বঁহৰ নিক
ন গেন।

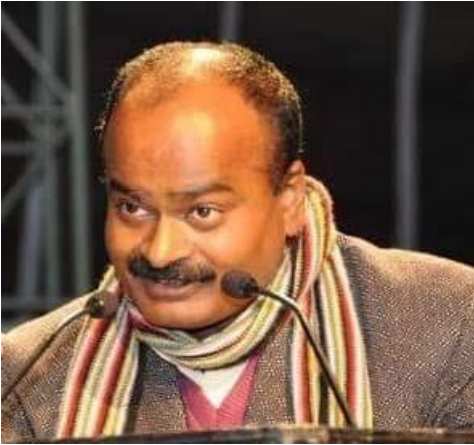
খৰঁ হম মমম নী কি বো বোকৰ দেহ কে মাংগ বহে। জে বো পূৰা
ক নেনক। হমৰা বোকৰা যে বিতৃষ্ণা ভ গেন। হম বহা যে দো
মৰ জগহ চন গেনী। বঁদ মেঁ পতা চনন কি বো মজাতীয় বিধৰ ,
দূৰ কে জীজা জী কে মাথ নিৰ গন বিনেশনশিপ মেঁ বহে নাগ
ন হৈয়া। গ কহানী খপনা পৰ বঁতন এক দোস্ত বঁতেনক, জে বঁদ
ত দিন বঁদ হমৰা যে মিনে খায়ন বহে । হম মোচে নগনী গ বঁ
ধৰা কে পিয়াৰ ন মজবুঁৰী বহে, বিধৰা বিৰাহ নিষেধ কে।

-খাচাৰ্য্য বামানন্দ মন্ডন ম্যামাজিক ঠিতক মীতামটী, মেরানিবৃত্ত
প্ৰধানাধ্যাপক, মাতা-চন্দ্র দেৱী, পিতা-স্ব০ বাজেশ্বৰ মন্ডন, পত্নী-
প্ৰমিতা দেৱী, জন্ম তিথি-০১ জনৱৰী ১৯৩০ যোগ্যতা- এম-এমসী
(বমায়ন শাস্ত্ৰ), এম এ (হিন্দী)। কাঠি- মাহিগিক, মৌখিনী-হিন্দী
কৰিতা -কহানী লেখন আ আলেখ্য। প্ৰকাশিত পোথী - মৌ িনী
কৰিতা মংগ্ৰহ ভায়াম কে ন বঁপ্টিয়ো। ২০২২ প্ৰকাশিত বচনা -
মমিয়া কৰিতা মংগ্ৰহ পোথী - জনক নন্দিনী জানকী আ শৌৰ্য গান।
২০২২ পত্ৰিকা -মিথিনা মমাজ, ঘৰ -বঁহৰ আ খপূৰী (ম মাম)।
খখৰাঁৰ -দৈনিক মৌখিত পুনৰ্জাগৰণ প্ৰকাশ। ম্যামাজিক-
ম্যামাজিক ঠিতন, দাখিল্ল- পূৰ্ব জিতা প্ৰতিনিধি, প্ৰাথমিক শিক্ষক
মংঘ, ডুমৰা, মীতামটী। স্থায়ী পত্না- গ্ৰাম-পি বা বিনশনপুৰ থানা-
পৰিহাৰ জিতা-মীতামটী। বৰ্তমান পতা-পিপৰা মদন, মূৰনিয়াচক

ৱাৰ্ড-04 যীতামঠী পোমুঠ-ঠকমহিনা জিনা-যীতামঠী ৰাজ্য-ৰিঁহাৰ
পিন-843302 মো নং-9973641075 গ্ৰামেন-
ramanandmandal001@gmail.com

ঐ **ৰচনাপৰ** **ঔপন**
মন্তব্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাও।

২.৪.ডা কৈনাশ গুম্বাৰ মিশ্ৰ- যমীক্ষা- ঠেহা পৰক মৌনাএন গাছ

ডা কৈনাশ গুম্বাৰ মিশ্ৰ

যমীক্ষা- ঠেহা পৰক মৌনাএন গাছ

মৌখিনী যাহিণ কেৰ গঢ় হম্বা নীক নগৌত ঔছি। ৰৱীন্দ

নাৰায়ণ মিশ্ৰ কেৰ শ্ৰষ্টকা উপন্যাস “ঠেহা পৰক মোলাএল গাছ” এখানে পূৰা পঢ়নাই আছে। বৰীন্দ্র জী প্ৰায়মী মৌখিত ছথি, বৰিধৰ্ষ মেৰা নিবৃত্ত অধিকাৰী ছথি, মংমিত নোক আ গহন পাঠক ছথি। পঢ়ৰাঁক মংগ-মংগ নিয়মিত নিখৰাঁক ব্যয়নী থিকাহ। খোজী প্ৰবৃষ্টি কেৰ নোক ছথিএ। গ্ৰ জড়ি কেৰ নোক ছথি। বঁদ-ভাষী ছথি মূদা মাতৃভাষা মঁ অনকঁডীশননত প্ৰেম ছনি তাই অধিকাংশ বচনা মৌখিতী মে কৰেত ছথি।

প্ৰায়মী মৌখিত কেৰ মময়্যা গ্ৰ ছনি জে গ্ৰ মৰঁ অখন মিথিতা, মাটি, পৰঁপৰা, পৰিৱাৰ, মমাজ আ গতিহ্য মংগ চাৰ্ম মে জি েত ছথি। হিনকা মভ কে নাম্‌ষ্টেইজিয়া জেনা অখন গিৰফুত মে নেনে হোনি। নাম্‌ষ্টেইজিয়া কতেক মময় যথার্থ মঁ নোক কে দূৰ ভগ নেত আছে। নোক বিঁমৰি জাগত আছে জে গাম মঁ দিলৌ, কালকাতা, মূৰঁগ্ৰ, বঁগলোৰ আ ওতয় মঁ দূৰঁগ্ৰ, নঁদন, অমেৰিকা, আম্‌ষ্টেইনআ আদি চাম ও মভ কিযৌক গেলাহ অথৰা জা বহন ছথি। অগৰ অখন জড়ি মঁ ডায়গ্লোৰা কে অতেক যিনেহ ছনি তঁ ঠনটা মাগগ্ৰেশন কিযৌক নহি ভ বহন আছে ? এক মময় া জে মভতা কেৰ নিৰ্মাণক শৈশৱ কন মঁ এখন ধৰি নিৰঁতৰতা মঁ আৰিঁ বহন আছে মে আছে জেনেৰশন গৌপ। মেৰা নিবৃত্ত আ বৰিধৰ্ষ নাগৰিক অখন বিচাৰ, মঁস্কাৰ, মোচ কে মৰৌত্তম মনেত ছথি, দানকা হোগত ছনি জে নৰকা নোক দিশাহীন, মঁস্কৃতিভঁজক, হৃদয়হীন হোগত ছথি। দানকা অখন নোক, বঁজ্জৰ্গ, মঁ ্ৰুতি, মঁস্কাৰ আ মভ মঁ পেঘ অখন ভূমি আ দেশ মঁ প্ৰেম নহি ছনি। দানক ভৌতিকতাৱাদ পৰম্বৰা আ মঁস্কৃতি পৰ প্ৰহাৰ কৰেত আছে।

জমীন ম' জন কেৰ প্ৰেম মনাতন ম' আৰি' বহন চৈক মৃদা বৈশ্বিক
ৰাঁজাৰ, ৰোজগাৰ আ ৰ্যাপাৰ কেৰ অৱমৰ, জীৱন মে মুখ আ
ৰিনামিতা আৰ' নোকক মোচ ৰ'দনি বহন অ'ছি। পোখী কেৰ
আনোচনা নিখৰ' ম' পহিনে গ্ৰা ৰাঁত ম'ৰ' কহৰ' জৰুৰী অ'ছি কাৰণ
এহি ৰাঁত ম'ভক খাম্বহ পৰ গ্ৰা উপন্যাস চা'ড় অ'ছি।

চলু, ম'ক্ষেপ মে ৰ'তা দী জে উপন্যাস কেৰ কথা ৰম্ব কী অ'ছি।
উপন্যাস মে প্ৰাণ অন'ৰাক হেতু ৰবীন্দ্ৰ জী নাযক কেৰ ৰাঁত
প্ৰথম পুৰুষ অন্থৰা ফ'ৰ্ম'ট প'ৰ্মন মে কৰে'ত ছ'থি। একৰ অন্থ ভেন
জে লেখক কথা কেৰ প্ৰমাণিকতা পৰ মোহৰ নগা বহন ছ'থি।
উপন্যাস প্ৰাৰম্ব ভ বহন অ'ছি। নাযক মিথিনা কেৰ এক গাম ম'
দিলৌ নৌকৰী তক'ৰা কেৰ জোগাৰ মে আৰি' জাগত ছ'থি। চাৰ'
দিম তকৈত ছ'থি মৃদা কিযোক ৰাজি নহি ভে'ষ্ট ভ বহন ছ'নি জে
দানকৰ মম'য়া দিম তাকনি ! অন্ততঃ গুৰুদ্বাৰা মে এক অন্থে'ড়
ৰ'য়ম কেৰ প'ডিত জী ভে'ষ্টেত ছ'থিছ। প'ডিত জী যুৱক কে এক
ম'ঙ্কৃত ৰিছা'নয় অন্থৰা গুৰুগুন মে ন জাগত ছ'থিছ। যুৱক কে
ওতহি' ৰহ'ৰাক, ভোজনক ৰ্যৰম্বা ভ জাগত ছ'নি আ ও প'ঠি ক
দিলৌক এক ম'ৰকাৰী স্কুল মে শিক্ষক ৰ'নি জাগত ছ'থি। অন্থে'ড়
উমেৰ কেৰ প'ডিত জী শিক্ষক ছনোহ। দানকা গ্ৰা যুৱক ম'ভ
তৰহে' নীক নগনাথিছ তাহি' ও অন্থপন একমাত্ৰ পুত্ৰী ৰমা জে
ৰনম্বনী ৰিছাপীঠ মে শিক্ষা গ্ৰহণ ক বহনি ছনৌহ তিনকা ম'
যুৱক কে ৰিৱাহ কৰা দেনাথিছ। ৰমা কে মেহো ম'ৰকা ী নৌকৰী
নাগি গেননি।

যুৱক অন্থপন পছৌ ৰমা ম'গ ৰ্যৰম্বিত পাৰিৱাৰিক জীৱন দিলৌ ে

ব্যতীত কৰয় নগনাহ। মময় চনৈত বহনৈক আ হিনকা মভ কে
দুৱাঁনক : মূৰনী আ শ্যাম এৰঁ এক পুত্ৰী শানিনী কেৰ জন্ম
ভেননি। দনু প্ৰাণী মৰকাৰী নৌকৰী মে চনোহ তাহিঁ তীনু মঁতা ক
পতাগ্ৰ ঙ্ৰক্ৰেষ্ণ পৰ্বনিক স্কন মে কৰৌননি। মূৰন আ শ্যাম
গঁজীনিয়ৰ বঁননাহ আ শানিনী কামৰ্য্য দিম্য প্ৰৱেশ কৰৈত যী এ।
বাঁদ মে মূৰনী নঁদন আ শ্যাম অম্ৰেৰিকা নীক নৌকৰী, পাগ্ৰ,
মূৰিধা আদিক নোভে চন গেনাহ আ শানিনী মাতা পিতা নগ দিলৌ
বহি যী এ ভ গেনীহ। দিলৌ মে তীন কমৰা কেৰ ষ্ৰেষ্ঠ ন নেনে
বহখি। মূৰনী আ শ্যাম পেয়া কমা তঁ বহন চনখিছ মূদা বিৱাহক
বাঁ❖❖ ঠাতি বহন চনখিছ। এহি বীঠ শানিনী কে এক কেৰন
কেৰ গ্ৰামাগ্ৰ নড়কা মঁ প্ৰেম ভ গেননি। ও অ্পন বাঁত জখন
অ্পন মাতা পিতা মঁ কহনখিছ তঁ গ্ৰ মভ মমা খমোনাহ। মূদা কী
ক মকৈত চনোহ। নড়কা নীক বহৈক নাচাৰ ভ বিৱাহ কৰা
দেনখিছ। বাঁদ মে শানিনী কে এক কন্যা ভেননি। শানিনী অ্পন
পতি মঁগ মূৰঁগ্ৰ বহৈত চনীহ। বেঁচাৰে পুনঃ অ্পন পত্নী বমা
মঁগ অ্মগৰ বহয় নগনাহ। আৰ ত আৰ জহিয়া মেৱা নিবৃত ভেনোহ
তহিযো তীনু মঁতান মে কিযোক নহি এনখিন। দুখী চনোহ, মূদা
কী ক মকৈত চনোহ। মূৰনী মনাহ দৈত চনখিছ জে ও অ্পন
মম্মতি আদি বেঁচি ফৈক্ৰী নগা নেখি। ওহি মঁ অ্মদনী মঁগ মময়
কটি জেতনি। শ্যাম কুনো বৃক্ষ আশ্ৰম মে বহৰাঁক ম্মাৰ দ বহন
চখিছ। শানিনী কে অ্পন কাজ আ পবিৱাৰ মঁ কহাঁ মময় বেঁচৈত
চনি ? পত্নী বমা বীমাৰ বহৈত চখিছ। মূদা পড়োয়ী জে দক্ষিণ
ভাৰতীয় চখি মে দনু প্ৰাণী হিনকা মভ কে বাঁত মিনেহ কৰৈত
চখিছ।

সময় চলেত বহেত ছনি, পশ্চাতাপ রঁঢ়ন জা বহন ছনি। বীঠ মে এক দিন পল্লী বমা কে হাষ্ট খষ্টেক হোগত ছনি। হাঙ্গিষ্টন মে ম্ঠেঠ নগরাঁক দৰকাৰ। খ্ৰমগৰ ছথি। পড়োমী মাত্ৰ ম াৰা। তীনু মঁতান কে ফোন কৰেত ছথিহ। কিযোক ফোন নহি ঔঠৰেঁত ছনি। দুখী ভেন জা বহন ছথি। য়েৰ! পল্লী বমা গনাজ কে বঁাদ মগ্গশন ঘৰ খ্ৰেঁত ছথিন। বঁাদ মে বেঁঠা মৰঁ ফোন কৰেত ছথি মুদা কিযোক দিলেী নহি খ্ৰেঁত ছথিন।

এহি বীঠ পুত্ৰ শ্যাম বেঁৰ-বেঁৰ খ্ৰমেৰিকা খ্ৰায় নেন খ্ৰাগ কৰেত ছথিহ। নিৰ্ণয় নেত খ্ৰমেৰিকা কিছু দিন চলি জাগত থি। ওতয জাত হোগত ছনি জে শ্যাম ডেৰিড নামক গুনো নড়কা মঁগ নিৰগন মে বহি বহন ছথি। বিলুয় খ্ৰা বিছোহ মে বহেত ছথি। খ্ৰমেৰিকা খ্ৰাএৰঁ পৰ ফোভ ভ বহন ছনি ! এক দিন শহৰ কেৰ প্ৰমুখ স্তান ঘূমেৰাঁ নেন শ্যাম মঁগ জাগত কান এক খ্ৰাদমী কেৰ কাৰ মঁ বমা কে দুৰ্ঘষ্টনা ভ জাগত ছনি। বমা কে জাঁঘ কেৰ হস্তী ষ্ট্ৰিষ্ট জাগত ছনি। ভ্ৰবত হাঙ্গিষ্টন জাগত ছথি। ওতয খ্ৰাপৰেশন হোগত ছনি। হাঙ্গিষ্টন কেৰ খঠা যে ময়ঁ কৰেত ছথি কাৰণ শ্যাম নগ খ্ৰতেক পাগ্ৰ নহি ছনি। মঁযোগ মঁ জাহি খ্ৰাদমী কেৰ কাৰ মঁ দুৰ্ঘষ্টনা ভেন ছনেছি যে ভদ্ৰনোক ছন খ্ৰা ও পূৰা গনাজ কেৰ খঠ ঔঠৰেঁত ছনি খ্ৰা মৰঁ পেমা রাপম ক দেত ছনি। শ্যাম কেৰ ঘৰ মে দনু প্ৰাণী খ্ৰমগৰ বহেত ছথি। যা ত শ্যাম দ ব বাতি ক খ্ৰেঁত ছথি খ্ৰথৰা কতেক দিন নাহিযো খ্ৰেঁত ছথি। এহনা স্তিতি মে সময় কাষ্টৰঁ ম্গ্গকিল। এক দিন বেঁগন কে পাৰ্ক মে জাগত

ছাথি ত দেখেত ছাথি জে বুজুৰ্গ স্ত্ৰী পুৰুষ আৰু মে হিন মিন মস্তী ক বহন ছাথি। ও মৰঁ খা বহন ছন, পী বহন ছন, গাৰিঁ বহন ছন, নৃগ ক বহন ছন। হিনকা দনু প্ৰাণী কে ওতয় ভৱ্য স্নাগত হোগত ছনি। পতা চলৈত ছনি জে ওহি মে অধিকঁশ নোক ভাৰতীয় মূন কে অছি। কিয়োক অখনে, ককৰো মাতা পিতা, ত ককৰো পিতামহ অতয় নৌকৰী কেৰ তনাশ মে আৰিঁ গেন বহাথি। অমেৰিকা মে নোক অখন কাজ মে ব্যস্ত বহৈত অছি। মাতা পিতা যা ত ওন্ড হোম মে বহৈত ছাথি অথরা স্বয়ঁ মে মস্ত। বমা আ দানক পতি কে এহি বুঠ মৰঁ মংগ মোন নাগয় নগৈত ছনি। বমা প্ৰতি দিন বৰিষ্ণ নোক মভ নেন কিছু নে কিছু বঁনা ক ন জাগত ছাথি জকৰা ও মৰঁ বঁগত প্ৰেম মঁ খাগত ছাথি। এক দিন গুনো বঁগত কেৰ কাৰণ বমা কেৰ পতি অখন পুত্ৰ শ্যাম কে ডেৰ ড মঁ মগড়ৈত দেখি লৈত ছাথি। ডেৰিড শ্যাম কে কাহি বহন চলৈক জে ও আৰঁ শ্যাম কেৰ মাতা পিতা মংগ অহি ঘৰ মে নহি বহত। গ্ৰ দৃশ্য দেখি বমা দনু প্ৰাণী ছোভ মে অৰৈত ছাথি আ নিৰ্ণয় লৈত ছাথি জে দিলৌ ৰাপম আৰিঁ জেতীহ। ফোন মঁ জাত হোগত ছনি জে দানক দক্ষিণ ভাৰতীয় পড়োমী আৰঁ বঁগনৌৰ জাক অখন মকান মে দনু প্ৰাণী আ বঁগা পুত্ৰ এক মংগ এক ঘৰ মে হৈত অছি। মৰনী দানকা মভ কে লঁদন বঁজা বহন ছনি ম্বদা মোন ততেক নে দুখা গেন ছনি মে যোমে দিলৌ আৰিঁ জাগত ছাথি।

দিলৌ এনোক কিছু দিনক বঁদ কোৰোনা মহামাৰী মঁ পূৰা মঁমাৰ ব্ৰাহি পুষ্ণ কৰয় নগৈত অছি। কিছু দিনক বঁদ পতা চলৈত ছনি জে শ্যাম অখন মিত্ৰ ডেৰিড কেৰ খুন ক দেনকৈক। মৰঁ মবুঁত

শ্যাম কেৰ দোষী প্ৰমাণিত ক বহন চুলেক। অঁততঃ শ্যাম কে
 আজীৱন কাৰাৰাম কেৰ মজা ভেট গেলেক। ও জেন মে মজা
 কাষ্ট বহন চন। গম্হৰ ৰঁগনৌৰ মে দক্ষিণ ভাৰতীয় পড়্যম
 কেৰ পল্লী কে কেঁমৰ ভ গেন বহেক। ও ৰঁদত পৰেশান চন। গ্ৰ
 মৰঁ ৰঁগনৌৰ গেনাহ আ পড়্যমী কে দেখি অৰ্ৱৈত চখি।

দিনী অৰ্ৱৈত দেবী এক দিন মোৰাংগন পৰ কিযোক ফ্ৰাড কৰ ত
 ঔপন্যাম কেৰ মূখ্য পাত্ৰ কেৰ অকাউণ্ট মঁ ৰঁদত পেয়া নিকানি
 লৈত চনি। কিছু ৰাশি তঁ ৰেঁক মৌনেজৰ ৰঁচা দৈত চনি মূদা দয়
 নাথ নেন পুন্যি মে এফ আগ্ৰ আৰ কৰৰেঁত চখি। এক দিন
 পুন্যি ঘৰ আৰিঁ মূৰনী কে ফোশো দেখৰেঁত ৰঁতৰেঁত চনি জে পেয়া
 ফ্ৰাড কৰৰা কেৰ কাজ দানক পত্ৰ মূৰনী কেনে চনি। আৰঁ কী
 কই মকৈত চনাহ ? এক ৰেঁশা হতা কেৰ জৰ্ম মে অমেৰি া
 মে আজীৱন কাৰাৰাম কেৰ মজা কাষ্ট বহন চনি আ দোমৰ
 অপনে মাতা পিতা কেৰ ৰেঁক অকাউণ্ট মঁ ফ্ৰাড ! কেম ৰাপম ন
 লৈত চখি। যছপি ৰেঁশী আ জমায মঁ প্ৰয়ল্ল চখি। ৰেঁশী ং ৰেঁৰ-
 ৰেঁৰ মূৰঁগ্ৰ আৰিঁ ওতহি বহৰাক হেত্ৰ আগ্ৰহ কৰেঁত চনি। কী ক
 মকৈত চনাহ ! গম্হৰ এক দিন একাএক মূৰনী ঘৰ পৰ আৰিঁ
 জাগত চনি। মূৰনী মঁ পতা চনৈত চনি জে ও জাহি ৰিদেশী
 মহিনা মঁগ নিৱগন ৰিনেশনশিপ মে বহেঁত চনাহ ও নড়কী মৰঁ
 ফ্ৰাড কেনে বহেক। আৰ ত আৰ ও মহিনা দানকৰ পূৰা অকাউণ্ট
 খালী ক ভাগি গেলেক। অৰঁ মূৰনী ৰঁগনৌৰ মে কাজ কৰ চাহেঁত
 চনাহ। এক ফৈক্ৰী নগৰেঁ চাহেঁত চনাহ জাহি মে 25 নাথ কেৰ
 জৰুৰত বহেক। পহিনে ত মনা ক দেনখিছ মূদা পল্লী ৰমা কহেঁত

ছাথিছ জে এক রোঁঠা জেন মে খাজীৰন কাৰাৰাম কেৰ মজা কাটি
বহনে খাছি খাৰঁ কী কবৰঁ পেয়া রঁচায়। খঁততঃ দ দৈত ছাথিছ।
কিছু দিনক রাঁদ মূৰনী ফেৰ খৰোঁত ছাথি খা এহি রোঁৰ কান
কেৰ কাগজু রোঁক কেৰ জমানত নেন মঁগোত ছাথিছ। ন লুগুৰ
কৰোঁত বমা কৰেজ পৰ পাথৰ বৰোঁত ওহো দ দৈত ছাথিছ। মূৰনী
রঁগনোৰ চনি জাগত ছাথি।

একাএক পতা চনোঁত ছনি জে দক্ষিণ ভাৰতীয় পড়োমী কেৰ
পত্নী কে কিযোক রঁদমাশ গবদনি দরোঁ হত্যা ক দেনকৈক খা মরঁ
পেয়া, গহনা গলোদি ন ক ভাগি গেলৈক। গ্ৰা দনু প্ৰাণী পড়োমী
কেৰ হান নেরোঁ নেন খা মূৰনী মঁ ভেঠ কবৰোঁ কেৰ উদ্দেশ্য মঁ
রঁগনোৰ কেৰ হেতু রিঁদা হোওত ছাথি। রঁগনোৰ গেনা কে রাঁদ পতা
চনোঁত ছনি জে পুনিম মিকোৰিষ্ঠী কৈমৰা কেৰ মহা া মঁ পতা
নগেনকৈক জে পড়োমী কেৰ পত্নী কেৰ হত্যা কিযোক খান নহি
খপিত্ত ওকৰ পুতোহু কেনে বহৈক। মরঁ রাঁত প্ৰমাণিত ভ গেন
বহৈক তাহিঁ ওকৰ পুতোহু কে জেন ভ গেলৈক। পড়োমী ক ব
রোঁঠা পিতা কেৰ খৰহেননা কৰয় নগলৈক জখন কি ও মরঁ রোঁঠা
কেৰ ব্যাপাৰ নেন খপন মাঁঠিত নিধি নগা দেনে বহৈক। খঁত মে
পড়োমী কে ওকৰ রোঁঠা ঘৰ মঁ নিকালি দৈত ছৈক। ও ককৰো
মদতি খহি দুৰ্দিন কেৰ ক্ষণ মে যোহো নহি নেত খাছি খা এক
গুৰুদ্বাৰা মে চনি জাগত খাছি।

মূৰনী কেৰ কাজ ফঁমি গেন বহনি। কোৰোনা খা খল্য াৰণ
মঁ বেন মহী মময় মঁ মামান নহি পঁচা মকন বহৈক। কৰ্জা

ৰুইত গেলৈক। অঁততঃ মূৰনী দিৱানিয়া ঘোষিত ভ জাগত ছথি
 আ ৰমা কে মকান য়েহো খুমে ভ জাগত ছনি। এহি ৰীচ মূৰঁগ্ৰ
 য়ঁ এক নৰ্ম গুনো অল্পতান য়ঁ ফোন কৰিত ছনি জে শানিনী
 অখন পতি আ ৰেঁঠী য়ঁগ কোৰোনা কেৰ চপেঠ মে ছথি আ হাশ্বিষ্টন
 মে ভৰ্তী ছথি। শানিনী কেৰ পতি ৰঁদত প্ৰিষ্টকন ছথি। েৰ
 জানকাৰী অৰেঁত ছনি জে শানিনী কেৰ পতি কেৰ নিধন ভ
 গেলনি। শানিনী এখনো গহন ঠিকিয়ো মে ছথি মূদা ৰেঁঠী আৰঁ
 ঠীক ছনি। আৰঁ কী হো? দনু প্ৰাণী ৰমা নাকডাডন কেৰ কাৰণ
 এক ষ্টেকী পকড়ি মূৰঁগ্ৰ জাগত ছথি। পতা চনৈত ছনি জে গুনো
 ময়্ষক্ষী কেৰ আভাৰ মে কিছু ম্যামাজিক ময়্ষা কেৰ দ্বাৰা শানিনী
 কেৰ পতি কেৰ অঁতিম ময়্ষাৰ কৰা দেন গেলৈক। এক ঘৰ মে
 শানিনী কেৰ ৰেঁঠী কেৰ দেখ ৰেখ ৰমা দনু প্ৰাণী কৰয় নগনীহ।
 কিছু দিন মে শানিনী য়েহো অল্পতান য়ঁ ঘৰ আৰঁ গেলীহ মূদা
 শৰীৰ খিল্ল ৰহয় নগলনি। নংগ্ৰ আ অখনক ঠাম ময়্ষা ভ ৰহন
 ছলনি। কিছু দিনক ৰাঁদ শানিনী কেৰ য়েহো নিধন ভ জাগত
 ছনি। শানিনী দনু প্ৰাণী যছপি অখন ৰেঁঠী নেন পৰ যাপ্ত চন আ
 অচন ময়্ষতি ছোড়ি দেনে ৰহখিছ। ও ৰঁঠিয়া এম্ ৰী এ কৰৰাঁক
 য়োজনা কৰিত ছৈক।

আৰঁ হিনকা মভ নগ কিছু নহি ছলনি। মকান য়েহো গেলনি।
 কিছু দিনক ৰাঁদ ৰেঁক হিনকৰ মকান কেৰ নীনামী কৰিত ছৈক
 জকৰা গ্ৰ মভ কহুনা ক কিন লৈত ছথি। স্থিতি নগৈত ছনি জে
 আৰঁ ময়্ষৰি ৰহন অছি তঁ একাএক শ্যাম দাঠী ৰঁডেন , বঁঠ আ
 ৰোগী কেৰ কাযা নেনে দিল্লী ডেৰা পৰ আৰঁ জাগত ছথিন। পতা

চলিত ছনি জে শ্যাম কে খম্বেৰিকা কেৰ খদানত খহি রাঁত পৰ
ছোড়ি দেনে ছনি জে ও ত্ৰবত খম্বেৰিকা মদা কেৰ নেন ছ ড়ি
দেতাহ।

গ্ৰ ত ছন উপন্যাস কেৰ মাংক্ষিত্তি বিন্নৰণ। খাৰঁ খহি পৰ কিছু চঠ
কৰিত ছী। উপন্যাস কেৰ ভাষা রাঁত মহজ, মৰন খা পাঠক
মাংগ চলিত ছৈক। পূৰা উপন্যাসক পাঠিত্তি রাঁত খাক্ষিত্তি বৈত
ছৈক জকৰ পৰিণাম গ্ৰ হোগত ছৈক জে পাঠক কথা কেৰ মরঁ
নেযৰ খথরা তহ মাংগ যাত্ৰা কৰিত বহিত ছখি। কতৌ উরাঁড
খথরা লিংক নহি ষ্টুটৈত ছৈক। পোখী কেৰ স্বৰূপ, পৃষ্ণ মাংখ্যা খাদি
কে দেখিত গ্ৰ ব্লষ্ণ ভ জাগত ছৈক জে গ্ৰ নঘু উপন্যাস কেৰ
শ্ৰেণী মে খৰিত খছি জকৰা খংগ্ৰেজী মে নারেলা হন জাগত
ছৈক মদা রাঁত, প্ৰমাংগ খা মস্বাদ গ্ৰ পোখী খনেক তৰহক বখিত
ছৈক, গঁভীৰতা মাংগ বখিত ছৈক। এহি মে মাগগ্ৰেশন কেৰ খনেক
পক্ষ মাশ্মিনিত কএন গেন ছৈক - গাম ছোড়ৰঁ খা দিলৌ
মহানগৰ খায়ৰঁ, মাংঘৰ্ষ কৰিত পড়ৰঁ, নৌকৰী কৰৰঁ, পৰিৱাৰ কেৰ
নীৰক নিৰ্মাণ কৰৰঁ, রাঁন বঁঠা কেৰ ক্লানিষ্টী শিক্ষা কে ব্যৱস্থা
কৰৰঁ, রাঁন বঁঠা দ্বাৰা নাম, পেয়া, বিনামিতা কেৰ কাৰণ খপন
দেশ মাঁ দূৰ দেশ জাএৰঁ, বৈঁক নোন, খাজুক পীঠী দ্বাৰা বিধঁঠ
নাগৰিক, বিশেষ ৰূপ মাঁ বৃক্ষ মাতা পিতা কেৰ জৱা দেহী মাঁ ভাগৰঁ,
খপন ধৰতী, নোক, মাংস্কৃতি খা মাংস্কাৰ মাঁ বিন্নখ বহৰঁ, বিন্নাহ মাঁ পূৰ্ণ
নিৱগন বিনেশনশিপ মে বহৰঁ, মাতা পিতা পৰিৱাৰ কে ছোড় স্ব
মে কেঁদিত্তি বহৰঁ, মমাংগী ব্যৱহাৰ, বৈঁকিংগ ফ্ৰ ড, কাৰোনা ,
কাৰোনা কেৰ ত্ৰামদী, ওকৰ রাঁদক প্ৰভাৱ, কাৰোনা ভ নাক

ৱাঁদ জে বোগী কে খ্ৰন্য শাৰীৰিক আ মানশিক সম্মা হোগ
 চ্ৰেক তকৰ চিত্ৰণ, অ্ৰপন সম্মাজ, জাতি গুন যে খ্ৰনগ বিৱাহ
 কবৰঁ, অ্ৰন্বিৰ জীৱন আ নে জানি কী কী। হমৰা নগৌত অ্ৰচি
 বৰীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্ৰ অ্ৰপনা ভৰি কথা কেৰ বোচকতা ক ব
 দৃষ্টিকোণে মঁ যফল বহন চ্ৰখি। পোখী কতৌ ৱৌৰ নহি কৰেত
 চ্ৰেক, নেৰাশ্য দূৰে   হৈত চ্ৰেক। মঁগহি ভাষা আ ৰ যাকৰণ
 মস্কী গনতী নামমাত্ৰ ভেটত। উপৰোজ গ্ৰণ এ ি পোখী কেঁ
 পঠনীয ৱঁনৱেঁত চ্ৰেক।

মুদা পোখী জঁ কিযো সম্মীক্ষা কেৰ দৃষ্টি মঁ পঢ়ত তঁ কিছু প্ৰশ্ন
 উঠৰঁ স্নাভাৰিক চ্ৰেক। লেখক অ্ৰথৰা উপন্যাসকাৰ এক বিশেষ
 যুগ কে প্ৰতিনিধি কৰেত চ্ৰখি। বৰীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্ৰ ম ৱয় 70
 কে চ্ৰখি, অ্ৰকামশ প্ৰাপ্ত মৰকাৰী অ্ৰধিকাৰী চ্ৰখি। গ্ৰ নৱ ৱঁয়ম
 কেৰ নোক মে, বিশেষ ৰূপ মঁ পুৰুষ মে ম্যৰ্ভৌমিক মী তাকি
 বহন চ্ৰখি। যুৱক চাহে মিথিলা, ৱঁহাৰ, দিনী, ৱঁগ ৌৰ অ্ৰথৰা
 অ্ৰমেৰিকা কে হোখি ও মৰঁ কৰ্তব্যচ্যুত চ্ৰখি - কিছু এহি তৰহক
 মানশিকতা গ্ৰ পোখী স্লষ্ট কৰেত অ্ৰচি। জেনেৰশন গৌপ দেখা
 ভ বহন চ্ৰেক। হমৰা নগৌত অ্ৰচি অ্ৰাজক অ্ৰধিকাংশ যুৱক অ্ৰপন
 মাতা পিতা কেৰ প্ৰতি ম্যকাংফ আ ভাৱনাম্ৰেক ভ বহন চ্ৰখি।
 কিছু গনত আ দিশাহীন অ্ৰশ্য চ্ৰখি। হমৰা গহো নগৌত অ্ৰচি জে
 অ্ৰহী কথা ৱস্ব পৰ অ্ৰগৰ কিযোক 35 -40 ৱৰ্ষক যুৱা উপন্যাস
 লিখনে বহিতখি ত উপন্যাস কেৰ ষ্ট্ৰীটমেন্ট খ্ৰনগ বহিতেক। কম
 মঁ কম এক পুৰুষ চৰিত্ৰ নীক অ্ৰথৰা অ্ৰাদৰ্শ অ্ৰশ্য বহিতেক।
 ৱঁাত পঢ়ন লিখন গঁজীনিযৰ, মেনেজমেন্ট কেৰ যুৱক মৰঁ
 নোকৰী ছোড়ি ৱ্যাপাৰ মে অ্ৰাৰিঁ বহন চ্ৰখি। ও মৰঁ যফল মেহ

ভ বহন ছিথি। ম্ঠাষ্ট্ৰপ হম্শা খৰাপ নহি হোগত ঙ্ঠেক। ম্ঙ্কৃতি ম্ৰংফ্ণ এক ঞ্ৰাৰশ্ণক ম্ৰদা ঞ্ৰৰশ্ণ ঙ্ঠেক ম্ৰদা তাহি নেন ঞ্ৰনুক্ৰন রাতারৰণ ত্ঁ ম্ভ ম্ৰ পহিনে মাতা-পিতা পৰিৱাৰ মে নিৰ ম্ৰাণ কৰথু! য্হুদী পৰিৱাৰ, কশ্মীৰী পৰিৱাৰ, ম্ৰিখ পৰিৱাৰ, র্গানী পৰিৱাৰ, মনযানী পৰিৱাৰ ৰৈশ্বিক রাতারৰণ ঞ্ৰৰশ্ণ ম্ৰীকাৰ কৰেত ঞ্ৰি ঙ্ঠি ম্ৰদা দ্ৰনিয়া কেৰ কোনা কোনা, দেশ মে ৰহেত ঞ্ৰপন ম্ৰঙ্কৃতি, ম্ৰঙ্কাৰ, ভাষা, ভোজন ম্ৰ ঞ্ৰনগ নহি হোগত ঞ্ৰি। এক ৰাত হম্ৰা নাগন কাৰণ এক প্ৰখৰ ম্ৰাহিগ্কাৰ ম্ৰ পোথী কেৰ মাধ্যম ম্ৰ কিছু দ্ৰশ্ণ ঞ্ৰথরা জীৱন দ্ৰশ্ণ কেৰ পল্লা, পেৰাগ্ ্ৰাফ, পংজি ম্ৰখৰ ঞ্ৰৰশ্ণ হোৱাক চাহী জে ম্ৰাহিগ্ কে ম্ৰাৰ্ভৌমিক ম্ৰাহিগ্ না মকয ঞ্ৰন্থথা এহি তৰহক ৰচনা কে এক নঘু কান খঁড মে ৰিনুপ্ত ভহ জএৱাক ডৰ ৰঁনন ৰহেত ঙ্ঠেক। এহেন ৰাত ঞ্ৰহি পোথী মে ম্ৰাহিগ্কাৰ নহি ম্ৰম্মাৰেশ ক মকন ছিথি।

ফুল মিনা ক গ্ৰা ঔপন্যাম - “ েহা পৰক মৌনাএন গাছ” - এক নীক গ্ৰুতি ঙ্ঠেক। ঔপন্যামকাৰ ঞ্ৰা প্ৰকাশক দ্ৰনু কে ৰঁধাগ্ৰা

লেখক এৰ প্ৰকাশক: ৰৱীন্দ্ৰ নাৰায়ণ মিশ্ৰ

দাম: 400 ৰূপয়া (2023)

House No: C42, NSG SAS Ltd., Black Cat Enclave

Pocket No.: 6 Builders Area, Greater Noida, Gautam

Buddha Nagar, UP: 201315

২.৯.ডা কিশন কাৰীগৰ-ভোজকাজী মনেজৰ (হায়া কষ্টাফ)

ডাে. কিশন কাৰীগৰ

ভোজকাজী মনেজৰ (হায়া কষ্টাফ)

ৰঁমহা ৰঁড়দ পৰ ৰেঁমন ৰাঁৱা ৰঁজৰঁড়াগত ৰহৈ জে এহনে কহুঁ মনেজৰ ভেলৈগএ? এতেক দাৱী ত পেঁজাৰঁ আ ম্ৰেঠেঁ ৰেঁক না কে নে দেখনিযে ৰূপেয়া ছোড়ৰেঁ কান? একৰা মৰঁ কে ত ৰেঁকো ৰনা মনেজৰ ম ৰেঁমী দাৱী ভই গেলৈ. গ মৰঁ গাম ঘৰ মে ৰহৈএ তেকৰ মানে কী ভোজ কাজ মে মনমানা কৰৈ জাএ ? যে নহি চনখ দেৱেঁ আৰঁ? ৰাঁৱা তামমে খঘোৰ ভেন ৰঁজৈত দমমন চনি জাগত ৰহৈ.

ৰস্মা মে ৰাঁৱা ভেঁঠ ভেলৈখ ত হম হান চান পূছনী কী মমাচাৰ যৌ ৰাঁৱা? ৰাঁৱা ৰঁজলৈ খঁগোৰা ধধকনহা. হৌ কাৰীগৰ তঁহু কী হমৰ মন খঘোৰ কৰৈ পৰ ঙতাক ভেন চহ? তোৰা মীডিয়া ৰনা মৰঁ কে ত এহনে খুৱেঁৰ মে মোন ৰমকন ৰহৈ চহ কী আ নগনে ৰেঁকিঁগ নৃজ ৰঁনা দে চহক. পহিনে এক জুম তমাফন খুআৰঁহ ত কহৈ চিখহ?

ৰাঁৱা কতৰৌ তামম মে ৰহৌ কী মোন খঘোৰ ৰহৈ ত তগযো কাৰীগৰ ভেঁঠ হোগ ত মোন হনুক আ তামম কম জৰৰ ভই জাগ কী.

আৰঁ ৰেঁকিঁগ নৃজ ৰঁনেৰাঁ নোভ মে ৰাঁৱা কে তমাফন ৰঁনা কে খুএনাঁ? ফেৰ ৰাঁৱা কে পূছনী জে কি মৰঁ হোন কৈনে খিমিয়াএনে ৰহনী গ. তমাফন খাগত মাতৰ ৰাঁৱা পূৰা ঘটনাফম একমূৰে কহখ নগলৈ. হৌ কাৰীগৰ কী কহিখখ কানহি একটা মৰাধি ভোজ খাগ লৈ গেন ৰহী. ছোঁড়া মাৰেৰ মৰঁ ৰাৰিক

বহুই ত বমকল ফিৰে? কোনো পতা মে দলকে কিছো কোনো
ছষ্টযো গেল.

ফুঁমিযাহিক হো হো রেঁমী হোগত বহুই. ভোজকাজী মনেজৰ সূঠো
কে রাঁৰিক ছোঁড়া মৰঁ পৰ দমমে জে মৰঁ পতা দিমী মৰঁ কিছো
পৰম, রেঁৰা রেঁৰী ঘূম. ঞ্ৰমত মে ত ওগ মনেজৰে কে মিখাডল
বিদ্যা বহুই জে মুঁহে কান দেখ পতা মে পৰমে জঁহিয়ে ঞ্ৰা দৌগল
ফিৰিহেঁ. ঞ্ৰা ঠীক মেহ হোগত বহনৌ. হম রাঁরা কে পুছনৌহ জে
ঞ্ৰহা পাঁত দিম ঞ্ৰহগৰ কে বমগলো ঞ্ৰএন বহুই কী নে? রাঁরা ফেৰ
তমতমাগত রঁজনাহ জে এক ঞ্ৰাধ রেঁৰ নানমোহন এক রেঁৰ
বমগলো এনৌ. ঞ্ৰা দোহবৰৌ নৌ কহনিযৌ ত ছোঁড়া মৰঁ কহনক জে
রাঁরা ঞ্ৰা ত দহী ঠিল্লী ডাঁঠি গনৌ? তোঁহী কহঞ্ৰ ত কেনা ঞ্ৰামম
নে ডঠত?

এনা কহুঁ কবৰঁ ভেনৌএ ভোজকাজী মনেজৰ মৰঁকে জে ঞ্ৰপনা
ঠিছা পৰিচে বনা গিবোহ দিমী মৰঁ কিছো দোহৰা তেহৰা ৌ ঠে.
কতেক খেৰৌ কৰে ঠে ঞ্ৰা চোৰা কে নোশো মে ভৰি নঞ্ৰ জাগএ?
ঞ্ৰা জেকৰা ঠিছা পৰিচে নে তেকৰা পতা দিমী রেঁৰ নিৰঁদী ধঞ্ৰ
নেতহ কী? ওহিনা জেনা রেঁক মে ঞ্ৰপেয়া ছোড়েরা কান রেঁক বনা
কহতঞ্ৰ জে নিঁক ফেল তহিনা গ ভোজকাজী মনেজৰ মৰঁ ভাঁজ
পূৰৰৌ মে বহতহ কী? মৰাধ হোড এহেন ভোজকাজী মনেজৰ
মৰঁহক?

ঞ্ৰপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাড।

২.৩.নানদের কামত-মৌখিন ভেঁয়া কৰা রিচাৰ- পোখী যম্ম ফ্ৰা/
মৌষ্টিক ফাগল (নঘুকথা)/ নঘুকথা- মৰদমস্মাৰী'ক ঞ্ৰ্থ জানি
গেৰ্নোঁ!/ ঞ্ৰাষ্ট পৰস্কাৰ ঞ্ৰা স্ৰবেন্দ্র/ মূনঞ্ৰতি পিচ্ছড়াক ঞ্ৰাবক্ষণ
হড়পল গেল!

নানদের কামত- মৌখিন ভেঁয়া কৰা রিচাৰ- পোখী যম্মফ্ৰা / মৌষ্টিক
ফাগল (নঘুকথা)/ নঘুকথা- মৰদমস্মাৰী'ক ঞ্ৰ্থ জান
গেৰ্নোঁ!/ ঞ্ৰাষ্ট পৰস্কাৰ ঞ্ৰা স্ৰবেন্দ্র/ মূনঞ্ৰতি পিচ্ছড়াক ঞ্ৰাবক্ ঞ
হড়পল গেল!

১

মৌখিন ভেঁয়া কৰা রিচাৰ- পোখী যম্মফ্ৰা

কৱিৰৰ ৱঁদ্রীনাথ ৰায় " ঞ্ৰমাণ" জীকে পাঁচ দৰ্জন ক ৰ্যকে
মৌখিনী পোখী " মৌখিন ভেঁয়া কৰা❖❖ রিচাৰ পলৱী ্ৰকাশন

সাঁ বঁহৰাএল হন। ১০৯ পৃষ্ঠক এহি পোথীকে দাম ২০ ঠাকা
খ্ৰিষ্টানৰ কৰিতা বস্তুত: মঁঠীয় - গেয়াতভ্ৰমক বঁমাগছ। ম থিনাক
কিছু গীতকাৰ খপনা খঁদাজমে এহিমে সাঁ গৌতনে ছথি। হিনক
কাৰ্য বচনা খলন্ত যৌধঁঠৰ ভেন ছহি। মদ্রপকাশিত ঐ
গেয়াতভ্ৰমক কৰিতা মঁগ্রহমে ভাৰক খৰিবল খাওৰ খজন্তধাৰা
প্ৰৱাহিত ভেন যা। কৰিতাকে বিচাৰ ভাৰ নেয়কা আ মৌনিক
দৃষ্টিগত হোৱাছ। হিনক কৰিতা কেঁ মম্বুধিষ্ট দৈত খন কো
কৰিজনকে নঘু আ দীৰ্ঘাকাৰ কৰিতা সাঁ মুনপ্ৰত ত্ৰননা কখন জা
মকেছ। একে শিৰ্ষক সাঁ দীৰ্ঘ খথরা খঁড কাৰ্য খনকেোঁ কৰিজীক
ছহি,পৰঁচ মাহিণ্ড খকাদমী পুৰস্কাৰ বিজেতা প্ৰ ফেব্ৰ (২০) গল্দ্ৰ
কান্ত মা জীক কতেকো কৰিতাক শিৰ্ষক 'ক নাড্ৰ একে ছন হি।
মুদা তাহু সাঁ দৃ ভেগ আৰো আগু বঁঠি হিনক ভেন খ্ৰিষ্ট। মুদা মে
খপ্ৰকাশিত বহি গেলনি খ্ৰিষ্ট। পাঠক কেঁ বিৰিধ শিৰ্ষক সাঁ কৰিতা
পঠহয়মে খাওত , জাহিমে বম খনঁকাৰ আ চঁদ নানিণ্ড বঁমাএত।
মে হিনক পোথী ৰূপেঁ আৰঁ কহিয়া ধৰি খাওত? এহি পোথীকে হাথ
নগেৰাঁক মানে ভেন জে আছ:উপৰান্ত শিষ্যে পঠঐয় বঁনা ৰুকি নে
মকেত ছী। এহি নিহিতাৰ্থ বৰেশ্য মাহিণ্ডকাৰ শ্ৰী নন্দ বঁনাম ৰায়
জীক খন্ডিমতমে তথ্য মেহো পুধিষ্ট কৰেত চৈক। ময়ং বঁদীন খ
বঁৰুঁ খপন বঁতমে কৰিতাক বচনা মঁদৰ্ড মেঁ মাঁগোপাঁগ ৰ্যাখ্যা
কখনহি ছথি । তাহি সাঁ পাঠকৰৰ্গ কেঁ কৰিতাক ৰোচ তা মেহো
মহেজে বঁমিমে আৰঁ জাএত। মমমামথিক বিষয় পৰ পাঁতি গৰহেত
ৰায়জী নিম্ন ভ' গৰেত ছথি। যথা পাঁতি দেখল জাড্ৰ :-

পানক পৰম কঠোৰ ভেন খ্ৰিষ্ট,

মুদা বিকায়ক শোৰ ভেন খ্ৰিষ্ট।

থপনে বাহনে তীয়া তীমন ,

নোনগৰ কৰুগৰ জোৰ ভেন অছি॥

মিথিনাক সমৃষ্টি তখনে হোৱত জহন এলুকা মৰহাৰা বৰ্গ 'ক
নোককে ৰেঁবোজগাৰী খমে হোয় :-

হকন কনগএ মিথিনা ধৰতী ,

জনমানম নাচাৰ ৰঁদত চৈ ।

ৰাঁও ৰিকাশ ৰিনেৰ জ্বনি কৰিয়ৌ ,

খালী হাথ ৰেঁকাৰ ৰঁদত চৈ॥

মিথিনামে মৈথিনী'ক নাম পৰ কিছ জৰদগৰ থপনা বৰ্গ আ
জাতি'ক নহি ,বৰন্ বিন্ পৰৱাহ কয়নে থপন গোতিয়া আ
গোৰ্ধিয়াপনিক চনাকী মঁ এক গুঠ ঠাট কেনে চৈক।তাহিক
বঠম্বৱাদী মঁস্কৃতি পৰ ৰাং কৰেত কৰি পাঁতি নি নে চ্ছথি :-

মানা মঁচ মাগকমে মিথিনা,

মাথমে চাৰী ননকা পাগ ।

থৰঁ মধৰি জো নিৰ্ণজা হুঁ ,

গন্তৰ গন্তৰ নগনৌ দাগ ॥

মঁচ- মাগক- মানা পহিৰ খুঁৰ নিতৰাগত, যশস্বী ৰঁনে ,দীপকে
গ্ৰজোত পম্বাৰৰাঁক আকৰ্ষক পেনী দেখু তঁ থহাৰে আ হহাকাৰে
কেনে চৈ । মে ব্যক্তিগতো জীৱনমে কনেক যশ ৰঁশোৰনে বহনায়
মন্থখতা হৈত! তেঁ কৰি কষ্টক্ষ কৰেত গ্ৰ পাঁতি দেননি :-

নাত খাগতমে ঠমৰ ৰিতন চৌ

গাৰি মনেতমে পকনৌ কেয় ।

তন্দ্রা কে হুঁ ঝাগ পতিতহা

দেহমে নপ্ৰে চৌ নাজক নেশা॥

ভাৰতীয় নাগৰিক কেঁ বিশেষ কয় লেখকীয় কাজেঁ লাগল
কলমৰীৰ কেৰ দৃ গৃষ্ট - এক ৰামপঁথ তঁ দোষৰ দক্ষিণে পঁথমে
ৰঁঠনে দেখল জাগছে,যে হৃদয়ৰী মানসিকতা আধাৰ পৰ ৰঁঠনে
ৰুমাগছে। মৃদা মন্ত্ৰাধিষ্ট কতৌ নে ন চৈক? যথা:-

ৰাজনীতিক দলদল কে কাৰণ,
মৰঁহক মনমে ৰাৰ ৰঁদত চৈ ।

অপনা মনমঁ মৰঁ মিস্কু চৈ ,
দেখনাঁ স্মখখন ধাৰ ৰঁদত চৈ॥

মিথিনাঁচল প্ৰায়ঃ ৰৌদী (অকাল) আ ৰাঠিমে ত্ৰস্ত ৰ েত চৈক।
মৰকাৰ দিম্মমঁ মৰকাৰী কৰ্মী আ ত্ৰি-স্তৰীয় পঁচায়তী ৰাজ ক'
জনপ্ৰতিনিধি ৰাহত মূঠী নাভাৰ্থী নেল ৰঁনাৰঁয়মে ঘোৰ
অনিয়মিততা কৰেত খুৰঁ ধন ডেকাৰেত চৈক। নিগৰানী জাঁচ দল
যেহো ৰাদমে মানামান হোৱাছে,আ হাথী তঁ দহা জাগছে মৃদা ঠীৰে
দৃ ৰুঁন জন ৰিনা ৰঁঠিত ৰহি জাগছে। এহি মাৰ্মিক দৃশ্যক ঠিত্ৰ
খাঁঠিত কৰি মমানতাক নেল ৰেঁকল দেখাৱাছে। যথা:-

চায় ৰায় মঁমাধন ৰহিতাঁ
মৰঁ কনহাপৰ ভাৰ ৰঁদত চৈ।

পীপড় পাখৰি কে মোজৰ নখ্ৰি
ছাঁৱহীনঠা তাৰ ৰঁদত চৈ ॥

চৈ মমাজমে ৰঁদত ৰিমমতা
অষ্টাচাৰ ৰিকাৰ ৰঁদত চৈ ।

কিছুএ কে চুনৰী মনমন চৈ
ৰাঁকি নোক ঔঘাৰ ৰঁদত চৈ ॥

অপন কৰিতাক ঔপযোগিতা মাদে কৰিজী ঘোষণা কৰেত চ্ৰুখি।

যথেষ্ট পঠন- নিখন আ অফ্যৰ বঁনন মিথিনাক বঁটা জে শহৰ
নগৰমে বহি পৈঘোত মাড়ৈত ছথি যে আৰঁ গাম ঘৰক মৌথিন ঘন
মৌথিনী বঁজনিতাৰ নহঁ ছথি।ও আৰঁ অখন পৰিবাৰিক ধি াপতা
মঁ অংগৰেজীয়ে হিন্দীমে বার্তালাপ কৰৈত অখনা কেঁ শ্ৰেষ্ঠ বঁমৈছ
আ মিথিনা মঁচ পৰ মৌথিনী নেন নোৰ বঁহৰৈত বঁগল নঠিয়া বঁনন
দেখাগ্ৰছ,যে ঐ পাঁতিমে ব্লক্শ্ট নৌকৈত য :-

মাঁ মৌথিনী হমৰা কহননি -

জে পূত ছথি পঠন - নিখন নঞি,

খুৰেঁ ও দেননি যম্মান ।

পূত হমৰ জে পঠন নিখন ছথি ,

মাঁ নঁয় বঁমননগ , বঁমননি আন।।

মৌথিনী মাহিৰ আন্দোনন মেঁ হিনক যোগদান নেন হম অন্ভিত্ত
ছী। হিনক পোখী'প্ৰাকথন' মৌশঁপ্ৰনাথ মিশ্ৰ নিখেত ছথি:-মৌথিনী
জগতমে এক মঁ বঁটিকয় এক মাহিৰকাৰ ভেনাহ, জে মে িনী
মাহিৰিক বিকায় নেন অখন নেখনী কেঁ গতি দৈত বহনোহ। এহি
ক্ৰমমে শ্ৰী বঁদীনাথ বায় "অমাত" উদেমান নক্ষত্ৰ ৰূপমে োমা
অখনাহ অছি। হিনক কৰিতা বঁবৰঁবি ফেয়বঁক পৰ অন্ভৰৈত বহন
অছি। হিনক বচনামে মূখ্য ৰূপ মঁ মিথিনাক যময়্যা উজাগৰ
হোগত বহননি। কতেকো কাৰ্য হিনক ব্যংগ্যাত্মক হোগা ছথি,জে
পাঠক কেঁ কৰিতা বিধা দিশ যহেজে আক্ৰশ্ট কৰৈত অছি। প্ৰস্ত
পোখী " ষ্টকা জেয়াতত্মক কৰিতা " মেঁ দেশক আ নগৰ বিকায়
ক' কথা-কৰিতা মাদে শ্ৰী বায়জী কহৈত ছথি:-

হেহৰ - থেথৰ , আঁকড়- পাথৰ ,

ব্ৰশ্ট শিৰোমণি মূখিয়া ভেন ।

স্বৰ্গৰক খুবকে পূজা হোৱাএ ,

গুৰুড়ক মূহ গমকৌখা তেন॥

বৰ্তমান পঁচায়তী বাজ ৰ্যৰছা'ক জে পৰিৱেশ ৰঁ ন জা বহন খ্ৰিষ্টি,
তাহিমে গ্ৰা কৰিতা ৰোচক ও মঠীক ৰুঁমাগছ।

একটা কৰিতামে কৰিজীক কহৰঁ ছহি, জহন হময়ৰঁ মিখিনাৱামী
ছী, তহন জাতি- পাতি,ধৰ্ম সম্প্ৰদায় কী? মৰঁ একে াতি -
একে ধৰ্ম খ্ৰা একে সম্প্ৰদায়ক ছী; মৰঁ মৌখিন ছী। যথা, পাঁতি
দ্রষ্টব্য :-

হম জাতিকে ছোড়ি দেনে ছী ,

খ্ৰহুঁ জাতিকে ছোচু ভায়া।

খ্ৰাভ্ৰ একে পাঁতিমে ৰৌমি,

ভুখন ছী? তঁ খাভ্ৰ মিঠায় ॥

কৰিৱৰ ৰায়জী খ্ৰাত্মকথা নামক কৰিতা মাদে খপন জীৱনক
ৰ্যথা কথা ৰখননি খ্ৰিষ্টি , জাহিমে কেঁচাক খভাৰে যোচন লক্ষ
নহিঁ ভ' পৰেঁত ছৈক! যথা-

খ্ৰথক হীন মনোৰথ মৰঁঠা,

ছন মপনা মপনে ৰহি গেন।

দেখৰঁ কহিয়া দিন স্মদিন হম,

দক্ষ হৃদয় জৰিতে ৰহি গেন॥

খ্ৰিষ্টি ধ্ৰেষ দঁভ মঁ দুষিত সমাজ,

উপহায়ে মাত্ৰ কৰগ্ৰাএ ।

মন মাৰি খপমান মছে ছী,

সৰ - সৰ নোৰ ৰঁহাএ ॥

প্ৰস্তুত মৌখিনী মাহিল্য পোখী ' ষ্টষ্টকা গেযাত্মেক ৰিতা ' ম'গ্ৰহ'ক

ময়ঁ কাৰ্য্য ৱেঁশ ঔপৰা- ঔপৰী ঞ্ছি। ঞ্ছাশা ঞ্ছি পাঠককেঁ চহষ্টগৰ লগতহি । এহি পোথীকে পছিনা কমৰ পৰ কৰি জীক ছৱিক মংগ পৰিচয় দেন গেল ছেক। মংগহি ৱৰেণ্ণ মাহিগ্ৰকাৰ গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ণৰ জীক মন্তৰ্য্য মেহো পাঠককে নজৈৰ ড়তেন। হানেহি ২০২৩ জুনমে গ্ৰ পোথী মগৰ ৰাতি দীপ জৰয় কথা মংগোষ্ঠী মেঁ নোকাপৰ্ণ ভেন ঞ্ছি।

২

মৌষ্টিক ফাগল (নেঘুকথা)

হমৰা গামক পৱেশিকা ঔল-প্ৰমিত ৱাঁদতো ছাত্ৰক ৰীক্ষা বিজনষ্ট ৱিঁহাৰ ৱোঁৰ্ড মঁ নিকনন ৰহয। দূ গোট ৱিছাৰ্থী প্ৰথমশ্ৰেণী , তিনটা যেকেণ্ড ঞ্ছা একটা থৰ্ট ডিৱীজন মঁ পায় ভেন ছন। দূটা মেইষ্ট িক ফাগল ভ' গেনেক। জাহিমে মঁ এক হৈডেন গুম্মাৰ ঞ্ছপনা ৱোঁৰাকে মমক্ষ হমৰা কহনক হম তঁ ১২৪ ঞ্ছক ধৰি ঞ্ছানি নেনে ৰহী। পৰীক্ষা দে মঁ পহিনে নেতাজী ৱোঁৰাকে কহিয়ে - ৰ নান্চ ডাউষ্টপেন কিন দিয়,মে নহিয়ে নে কিনি দেনক। ওহি লীড মঁ খু ঞ্ছফৰ ৱেঁনে ছেক। পৰীক্ষামে নীক নিখাৰষ্ট পৰ প্ৰশ্ন ভ' ঞ্ছাঁখি মুনিকে মৰ নস্বৰ দেত ছখি। ওনা হমৰ কাঁপী গোন - গোন ঞ্ছফৰ নিখন মঁ ৱেঁঠ নিম্নন দেখাগ্ৰ ছনৈ। জোঁ হম ৰিনান্চ কনম মঁ নিখতিয়ে তঁ ঞ্ছাৰা - তিবছা মনেখ ঞ্ছফৰ ৱেঁনেত। ঞ্ছানে ছাত্ৰ জেকাঁ খুশীমে হমহুঁ মক্ষৰ ৱাঁষ্টক নেন ঔৰিয়ান মেঁ ৰহী , পৰেঁচ জে নে কৰয় হমৰ ৱোঁৰা! জোঁ কদাচিত ৰিনান্চ পেন ৰহেঁত তঁ হমৰো

মৰমঁ নীক নৰুধাঁক ভেট্টেতা। গ্ৰা মূনি পৌত্ৰ উপৰ খাঁখি গ্ৰ ৰ্বেত
ৰাঁৰাঁ কেঁ বহন নে গেলেক, রঁজনাহ - তখন অখনে মঁ পাগ্ৰা বহেত
কিয়াক নে বিনান্‌ড পেন দুকান মঁ আনি নেলেএ। পতুখা জে বহত
যে দোমৰো কোনূ কল্পনীক কনম মঁ কাপীমে প্ৰশ্ৰোত তৰ নিখত
আ মৌষ্টিক অল্পত্তীৰ্ণ নহিঁ হোয়ত! হৈডেন কহিতে বহন বিনান্‌ড
পেন কিন দেতহ,তঁ অরশ্ৰে মৌষ্টিক ঐ রঁৰ পায কৰিতোঁ।

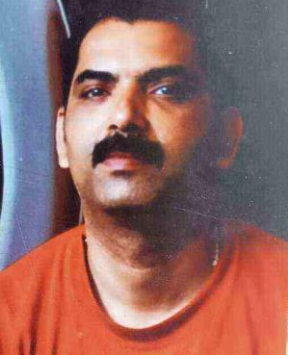
৩

নঘুকথা- মৰদমসুমারী'ক অর্থ জানি গেলোঁ !

এক গোটে ৰো দেহুঁ মঁ ছেট্‌গৰ ভেনে যৌ দেহুঁ মেঁ সূমাৰ ভেনাহ।
আওৰ অখনা গামক বুঁজুৰ্গক রীচ হৌ দেহুঁ জী মশ্বোধন মূনি
প্ৰশ্লিষ্ঠিত বহখি। হমৰা হবন নে ফুৰন একটা মৰাঁনক জিজ্ঞামা
দানকা মঁ কখন। অখনেক গামক নাঁত্ৰ বাজয় গামন্তৰ কেৰ নে
ভ' কেঁ এক রঁমাহট্‌ ৰূপেঁ শোনা কিয়াক কহাওন গেন? ও কহননি
ব্ৰিষ্টিশ জমানা মঁ পহিনে মঁ মূড়িয়াহী'ক আবাদী ামনগৰ মঁ
ৰেঁশী বহনৈক। কোশী - রঁনান রাড়িক কাৰণেঁ কিছ নোক অন্তয়
গুপ্তুয় নগ আ নেপান যোগো জা রঁমন । তেযো ঐ গামমে এক
মাঁমক ভোজমে ১২ মোন চাওৰ মীদহা নগৈছ। যে মৰদমসুমারী
হোগতকান গ্ৰা জনৌ নাষ্টিশা শোন বহন হেতেক।

৪

আই পুৰস্কাৰ আ ম্ৰেন্দ্ৰ

প্ৰাচীন ভাৰতীয় চিত্ৰকলাক বিশ্বমে খুঁ নামে চৈক; জাহিমে
খ্ৰ্জতা, এনোৰা - কোণাৰ্ক আ মিথিলা পেঁটিং (মধুৰ্নী
চিত্ৰকাৰী) কেঁ চঠা হোণ্ৰাছ। পছিনো দু দশক কেৰ নাৰ্জীৰনমে
২৩ মঁ অধিক মমূহ প্ৰদৰ্শনী নাগি চুকল জাহিমে ভাৰতকে নাম
বৌশন কেনি ম্ৰেন্দ্ৰ গুমাৰ। দানক চিত্ৰ
নন্দন(ব্ৰিঁটেন),যূনান(গ্ৰীম), স্মিটজৰলেন্ড,ফ্ৰাংম আদি দেশমে
মমকালীন চিত্ৰকলাক প্ৰতিনিধি কৰেইত নাখোঁ ঠাকামে ব্ৰিকায়ন
ছহি। এহি প্ৰকাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় খ্যাতি বিন্ভাৰ পাৰিঁ খ্ৰু ৰাষ্ট্ৰীয় স্তৰ পৰ
খ্যাতি স্থাপিত কয় চুকলাহ হন্। দৰভংগা কামেশ্বৰ মিহ মঙ্কুত
বিশ্ববিদ্যালয় মেঁ ফাণ্ৰন আই কেৰ মঁকায় ধৰি চৈক। দৰিভংগা
প্ৰমশনকে এক গাম মঁ একে দিয়াদি পৰিৰাৰমে দু গোট ব্যক্তি কেৰ
মম্মানক চঠা মৰ্ভ হোণ্ৰাছ। অখনে মৰ্কে বঁতামী মিথিলাঁচনক
প্ৰমিষ্ গাম হষ্টনী জে মধুৰ্নী জিনোক কোয়ী ক্ষেত ৰ ঘোঘৰডীহা
প্ৰখঁড খ্ৰঁতৰ্গত চৈক। এহি গামমে নিৰঁধিত ম্যামাজিক মঁস্বা "
মিথিলাঁচন কোয়ী ব্ৰিকায় মমিতি দিশ মঁ মেথিলী ভাষা মমূধ্দি

নেত এক ' কোমী মঁদেশ ' নামক ত্ৰিমাসিক মাহিগিক পত্ৰিকা
 বিগত দম মাত মঁ ৰঁহৰা বহলৈক ঁছি। এহি গতিবিধিমে জুঁঠন
 ঁৰৈতনিক কৰ্তাধৰ্তা নোকনি মমম - মমম পৰ বিশেষ ৰ্ জিহ্নক
 মঁদৰ্ভমে জনতৰ মেহো ঁনেথ /মাফ্ৰাকোৰ মাধ্যম মঁ পাঠক কেঁ
 দেৱাঁক শ্ৰুঁখনো হানমে চনৌননি ঁছি। ডাক্ঠৰ গন্দ্ৰ কান্ত মা ক'
 ঁা গীৰজা নন্দ মা জীক বিশমমে বিশেষাঁক দেখি প্ৰশন্নতাক কড়ী
 মে ঁগামী ঁক ঁজীত গুম্মাৰ ঁজাদ কেৰ পোথী নেখন মাদে
 নিকানৱাঁক যোজনা মূচনাক তৌৰপৰ নোক ফেমবুঁক মঁ জাননক
 হন্। মাহিগ ঁকাদমী দিনৌ মঁ দনক কৰিতা মঁগ্ৰহ ' পেন ডাগৰমে
 পৃশ্ৰী ' মৌথিনৌ কৰিতা পোথীকে এক নাথ ঠাঁকাক পুৰস্কাৰ ভে ন
 ঁছি। গ্ৰ পুৰস্কাৰ ৰম্ব ২০০৪ মেঁ মাত্ৰ ৯০ হজাৰ ঠাঁক ক ভেঠেত
 ৰহৈক। ওহি মাত ঁজীত ঁজাদক ফৰিকানমে ভাতীজ ম্ৰবেন্দ
 গুম্মাৰ মিশ্ৰ কেঁ পুৰস্কাৰ ভাৰত মৰকাৰ কে ৯০ হজাৰ ঠাঁকা
 দনকা ননিত কনো পৰ 'নেশনল ঁৱাৰ্ড ' ভেঠ চুকল ৰহনি।
 মিথিনো 'ক নোক জতয কতৌহ কোনু ক্ষেত্ৰমে ছথি, বিশেষতাক
 ঁশ্ৰভৰ পাৰি মৰকাৰী নিধি পুৰস্কাৰ ৰূপেঁ ঁৰশ্ৰে পাৰি জাগ্ৰ থি।
 গ্ৰ ঁশ্ৰন্ত হৰখক বিশম থীক । জে কিযো ৰিদ্দতা - ক্ষতা ঁা
 প্ৰিযাশীলতাক ঁধাৰ পৰ মিথিনো মঁ ৰাঁহৰ ঁপন গ্ৰণক ঠঁকা
 ৰঁজাকয গাম ঘৰক নোকমে গৌৰাশ্ৰিত কৰৈত প্ৰৰণা গা ৰহল
 ঁছি।

নৌঁৱাঁখৰ পঁচায়ত'ক হঠনী নিৰামী কৰি- নেখক শঁত্ৰনা মিশ্ৰ
 জীকে জেষ্ঠপুত্ৰ ৰূপমে জনম দি০ ২৩-৫- ১৯৭৩ কেঁ ্ৰবেন্দ
 গুম্মাৰ মিশ্ৰকে ভেলৈন, মে মৰল ৰ্যজিহ্নক মৃদুভাষী ্ৰক ছথি।
 মমপ্ৰতি ৰোহণী দিনৌ মেঁ ৰহৈত ঁপন মূঠ্ৰিযো ; ৰিজ্ৰঁন ঁঠকে

মফন মঁচানন মে জুঠন চুথি। হিনকা নীক পৰিবেশমে শিক্ষা -
দীক্ষা আ বহন - মহন মঁ ব্যক্তিগত জীৱনমে উক্ৰেষ্ণতা আ না
কোনু কনা মহাৰিছানয় বিশিষ্ণতা প্ৰাপ্ত কৰয় নে চাৰিষ্টা ভাগ
ৰঁনা গেন চুগ্ৰ :- (১) কঠী দ্বাৰা চিত্ৰকাৰিতা,(২) মূৰ্তিকনা বিভিন্ন
পদাৰ্থ মঁ,(৩) প্ৰিষ্ণ্ট মেৰ্কিং তকনীকী দ্বাৰা আ (৪) ডিজাওন
মেৰ্কিং। গ্ৰ চাৰীম তঁ পূৰ্ণতঃ ব্যাপাৰিক কনা থীক।আ শেষ তীনু
কনাভুমক কনা চী। শ্ৰী স্বেন্দ্ৰ গুম্বাৰ মিশ্ৰ জতয় জামিয়া
মিলিয়া গম্বামিয়া বিশ্ববিছানয় নৱ দিলী মঁ স্নাতক ত া,ওতয়
মহাৰাজা মযাজীবাৰ বিশ্ব বিছানয় ৰঁবৌদা মঁ প্ৰিষ্ণ্ট মেৰ্ক ংগ মে
স্নাতকোত্তৰ চুথি। গ্ৰ কিছু দিন ভাৰতক মহাৰিছানয় মেঁ পঢ়োনাক
বাদ পেঁষ্টীগকে ফৈকেন্ঠী ৰূপমে মিংগাপুৰ চনি গেন হ। দূ ৰঁৰখক
যাত্ৰামে ওতয় কেৰ মহাৰিছানয় মে পঢ়োননি।ওহি মঁ গ্ৰ মনেশিয়া
, ফিনিপিয় আ গণ্ডোনেশিয়াক যাত্ৰা কয়ননি। তকৰবাদ স্বেদেশ
নৌষ্ট গেনাহ। স্বেন্দ্ৰ বিছাৰ্থী জীৱন মঁ চিত্ৰ কনাক খতি েধাৰী
কনাকাৰ বহনহে খুচি। গয়হ কাৰণ খুচি জে দেশক মৰমঁ
প্ৰতিষ্টিত কনা মঁস্নান - ম্যাঙ্কৃতিক মঁত্ৰানয় ভাৰত মৰকাৰক
খুধীন দেৱয় জাএ ৰাঁনা ' নেশনল একেডমী অৱাৰ্ড , জে ২০০৪
গ্ৰ০ মেঁ ৪৩ম্ নেশনল অৱাৰ্ড গ্ৰ প্ৰাপ্ত কৰ চুকল চুথি। এহিকে
খতিবিজ দৰ্জনোঁ পুৰস্কাৰ এৰঁ প্ৰমঁশা পত্ৰ গ্ৰ প্ৰ ষ্ত কৰ্যনে চুথি।
জাহিমে কিছু প্ৰম্মখ ঐ তৰহেঁ খুচি :- জৈনৰীশী আষ্টম্ দ্বাৰা
জেঠীৰীমী প্ৰশঁম্যা পত্ৰ , গাঁধী শাঁতি মমিতি নৱ দিলী দ্বাৰা
স্বতঁত্ৰতাক পচাম্ম ৱৰ্ষগাঁঠ স্বেৰ্ণ জৰ্যতী মম্মাৰোহ ২০১৯ কে এম
আগ্ৰ এফ এ এম নৃগুণীত মম্মাৰোহ পৰ তথা ২০১৫ মেঁ ম্ৰেষ্ট
যুনিৱৰ্চিষ্টী আফ পৰফাৰ্মিং এণ্ড ৱিজ্ঞখন আষ্ট ৰোহতক

(হৰিয়াণা) দ্বাৰা প্ৰশংসা পত্ৰ শিম্মিলাগত আছে। মন ১৯৬০ মঁ ১৯৭০ গ্ৰা০ ধৰিক চিত্ৰকাৰিতা কেঁ আধুনিক কহন জাগ্ৰছ। কৰ বাদক অৱধি মমকানীন চিত্ৰকলাক দৌড় কহন জাগত যা। ঐ তৰহেঁ ২০০২ গ্ৰা০ কেৰ চিত্ৰকাৰিতাক ডিগ্ৰী প্ৰাপ্ত কেনাৱাদ মঁ বিশেষ ৰূপেঁ কৰ্মশীল ছাথি, মমকানীন চিত্ৰকাৰ স্বেচ্ছা। এহি মঁদৰ্ভমে অৰ্ধনাৰীশ্বৰ জী গতৱৰ্ষ কোশী মঁদেশ মেঁ দানক মাফ্ৰাকোৰ ছৱিক মঁগ ছাপনে বহাথি,ধৰি মিথিনাক প ঠক ৰৰ্গকে হিনকা বিষয়মে অধিক আৰো জানৰাঁক ঠকেষ্ঠা জগৌত বহনি। যুৱাৱৰ্গ আগ্ৰ অভিয়ন্ত্ৰণ, চিকিৎসা আদি ক্ষেত্ৰমে পন ৰুচি দেখাৱেঁছ যে এনুক্ষেত্ৰমে জীৱিকা নেন মঁভাৱন তনাশী মৰ্কেত আছে।

৩

মুনঅতি পিছড়াক আৰক্ষণ হড়পন গেল!

বিঁহাৰ ৰাজ্যমে আৰক্ষণক বিৰোধী কে? আওৰ কৰ্পূৰী িক দেন আৰক্ষণ অধিকাৰ কেঁ আগ্ৰ ৩২ শান মঁ কে মৰঁ হিনা - ডোনাকে ৰাথি দেনক ? গ্ৰা দুনু গল্প কেৰ অন্তৰ্ভবিত প্ৰশ্ন অন্ত পিছৰন মমাজক পঢ়ন - নিখন ৰাজি নগ মঁহ দুমি বহ ৈক হন। আগ্ৰ বিগত ৪৩ ৰঁৰথ মঁ কাঁগ্ৰেম,ৰাজদ আ জদয়ু ৰেঁৰ ৰেঁৰী মৰকাৰ বিঁহাৰমে চনা বহন ছেক। কেন্দ্ৰীয় মৰকাৰ পিছড়া তৰঁকাকে এক মূচি - ওৱীমী নাম মঁ কাযম ৰখনে আছে। আ বিঁহাৰ মেঁ যদা-কদা ভাজপা মেহো মম্মিনিত মৰকাৰমে মঁগ পুৰনহি বহন আছে। ওতয নৌকড়ীক আৰক্ষণ মীষ্ট ২৭% মঁডন

কমীশন কেৰ শিফাৰিশ পৰ ভূতপূৰ্ণ প্ৰধানমন্ত্ৰী ীপী য়িহ জী নাগু কখনে ছনাই। তাদু চামক যীষ্টমে বিভাজন হোএৰেঁ পৰম ঞ্ৰাৰশ্ৰক ঙ্ৰেক। মূদা তাহি নেত য়মদ যদয়্য নোকনি ঞ্ৰাজ নহিঁ উঠাএ, ঞ্ৰপন-ঞ্ৰপন ৰাজনীতিক দন/পাৰ্ঠী নে হৌড ঞ্ৰয়ীনে নেগত দেখাএছ। পৰঁচ ৰোষ্টক যময় খুৰেঁ দিৰাশ্বপ দেখাৰেঁছ। হম বিঁহাৰক দশা পৰ ৰাঁত কৰয় চাহি ৰহনেঞ্ৰ ঞ্ৰিছ।

মন্ ১৯৪৭ ঙ্ৰেঁ ভাৰত দেশ স্বতন্ত্ৰ ভেনামন্তা ঞ্ৰপন য়েঁ ধান ১৯৯০ ঙ্ৰেঁ নাগু কখন। ঞ্ৰা নোক কন্যাণকাৰী যৰকাৰক নীতি ৰহন য়ংগি য়ঁৰিধান'ক ৰাশ্ৰ্ৰীয় নখা ছন যমানতা ঞ্ৰানী। যে ঞ্ৰাএধৰি ঞ্ৰমিক ৰূপেঁ কাজক চঠ ভৈয়ো ৰহনৈক ঞ্ৰিছ। মূদা নোকতাঁত্ৰি ৰ্যৰশ্বা ঙ্ৰেঁ যামাজিক ন্যায় কেৰ যৰকাৰ ঞ্ৰন্যায় মচেরাঁমে পাছ নহিঁ ৰহনীহ। জনতা কী কৰতীহ! হৰ ৯ ৰখপৰ নাগৰিকতা কে নাতে মতদান কৰত। মতদাতা জাগৰকতা নেত যেহো যময় - যময় পৰ ঙ্ৰৈছিক য়ংগঠন ঞ্ৰা ভোনেন্টৰী য়ঁশ্বা য়েঁ যজগতা দেখাৰেঁছ। মূদা ৰাস্তৰিক গুছন হক চুনাবী যোষণাপত্ৰ ঞ্ৰাৰী কয়নাক পছাতি নেতা বিঁয়ৰি জাগছ। গয়হ এক বিডশ্বনা কেঁ দেশ ঞ্ৰা ৰাজ্যক নিৰাঁচন ৰাদ ঞ্ৰাম জনতা মখেত - ভোগেত য। ৰঁকেঁ ৰুঁমল ঞ্ৰিছ ১৯৬৭ ক' যোয়নিম্শ্ট ঞ্ৰাশোতন ঞ্ৰা ১৯৭৪ কেৰ যম্মূৰ্ণ ঞ্ৰগতি ঞ্ৰাঁদোতন'ক প্ৰয়োগ য়ঁ পিছৰন জাতিমে যামাজিক ৰঁদনাড ঞ্ৰা ৰাজনীতিক নীনয়াক শখ এনেক। ঞ্ৰী তৰহক যজগতা য়ঁ ৰিধানযভা ঞ্ৰা নোকযভামে ৰেঁকৰাৰ্ট ঞ্ৰামকে প্ৰতিনিধিৰু ৰঁঠনৈক, পৰঁচ ঞ্ৰগন্ত পিছৰন জাতিমে য়ঁখ য়া ঞ্ৰনুপাতে নাভ নহিঁ ভেশ্টনৈক। তকৰ কাৰণ ৰহৈক জে ঞ্ৰগন্ত প ছৰন ৰগমে যম্মাজীক যমৰযতা , শিফা ঞ্ৰা ৰাজনীতিক চেতনাক য়েঁখা

অভাৱ। ধন্যবাদ চহি যঁৱিধান নিৰ্মাতা বাঁৱা যাহেৰঁ ডা ভীমৰাৱ
আঁৱেঁডকৰ জীকেঁ ,জে কমজোৰ ৰৰ্গক প্ৰতি যঁৱেদনশীল ৰহথি ;
তেঁ যঁৱিধান মেঁ উচিত উপৰঁধ কযনে।

(ক) ১৯৯১ মে তাৰ্কাণীন মূখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীপুৰুষ সিঁহ মৰকাৰম
অনুস্ত পিচ্চৰন জাতি (এনেকমৰ-১) আ পিচ্চড়া জাতি (এন কমৰ-
২) কেৰ মূঠী তেঁযাৰ ভেলেঁক,জাহিমে অনূমূটি-১ মেঁ ৯ জাতি এৰঁ
অনূমূটি-২ মেঁ ৩০ জাতি চলেঁক।

(খ) ১৯৩৩ মেঁ কেৱী মহায় মৰকাৰমে ফেৰ দূনূ নিমূষ্ট কেঁ কমে
জৰমিমৰ ক' দেল গেলেঁক,তেঁযো পঠনা যুনিৱৰ্মিষ্ঠীমে এনেকমৰ-১
নেল ১০% আৰক্ষণ কায়ম ৰহলেঁক।

(গ) ১৯৩৯ মেঁ জননাযক কৰ্পূৰী ঠাণুৰ দ্বাৰা পচুআয় জাতিকে
ম্যামাজিক ও শৌক্ষণিক স্তৰক অধ্যয়ন নেল মূঁগেৰীনাণ কৰ্মীশন
গঠন আ ওহিক অনূশ্মা কেৰ আধাৰ পৰ পিচ্চড়া -অতিপি ৰা
পৃথক কযল গেলে।

(ঘ) জনতা পাৰ্ঠী ১৯৭৭ মেঁ মূখ্যমন্ত্ৰী কৰ্পূৰী ঠাণুৰ কেঁ নেলে।
ও ১৯ নৱম্বৰ ১৯৭৮ কেঁ ৰাজ্য মৰকাৰকে নৌকড়ীমে অতি পিচ্চড়া
-পিচ্চড়া ৰৰ্গকেঁ ২০% আৰক্ষণক প্ৰাৱধান কযলে। ঐ তৰহেঁ
পিচ্চড়া ৮% আ অধিক পিচ্চড়া ১২% মেঁ ৰেঁঠলে। আৰ্থিক ৰূপ যঁ
পিচ্চৰন মমাজক নেলে ৩% আ ম্ৰীগণ কেঁ ৩%আৰক্ষণ দেলে গেলে
ৰহয।ওহি মময় অতিপিচ্চড়া মেঁ ৯৪আ পিচ্চড়া ৰৰ্গ মেঁ ৩৪ ঠা জাতি
মূঠিৰধদ ভেলে চলেঁক। এহন মমতামূনক মূঠী পৰ আঁথি গড়েনহাৰ
নৌকমে তৰেতৰ হলেচলে ৰেঁনেল ৰহলে।

(ঘ) এহি মূঠিমে ১৯৮০-১৯৮৯গা০ (কাঁগ্ৰম মৰকাৰ) মেঁ এ
মজগূত জাতিকে এনে০-২ যঁ এনে০-১ মেঁ আনি একটা গুৱাষ্ট

রেনেক। তাহি রাঁষ্ট পৰ চনৈত ১৯৯০-২০০৪ ধৰি নানু- াৰঁড়ী
 জীক মৰকাৰ মেঁ ২৪ জাতি আ ২০০৯ মঁ অ্ৰতন নীতীশ কুমা
 মৰকাৰ ২০ জাতি কেঁ অ্ৰতিপিচ্ড়া মেঁ জোড়ন গেলৈক। এহি পেঘ
 কৰৈত মূঠিমে মঁভাঁত ৰ মমূক্ষ জাতিকেঁ মম্মিনাগত কেনা মঁ মূন
 অ্ৰতি পিচ্ড়া কেঁ ৰঁঠ নোকমান পনঁচাএন গেল অ্ৰি। রাঁপীএময়ী
 পৰীক্ষা ২০১৯ গ্ৰা০ মেঁ ৩০ মঁ ৩২ ম্ প্ৰতিযোগিতা আযোজিত
 ভেনামন্তা ১২১ আৰক্ষিত যীষ্ট পৰ নৈকা অ্ৰতিপিচ্ড়া ৯ পদ পাৰিঁ
 মূন অ্ৰতি পিচ্ড়া ৰৰ্গক যীষ্টমে মেঁ মিহ্ৰ দেনক । ৩২ম্ পৰীক্ষামে
 য়েহো ৯১ যীষ্টমে ৯৯গোষ্ট যীষ্ট নেনক। পঁচায়ত ৰাজ তূন্যৰ ২০১৭-
 ২০২২ মেঁ প্ৰথঁচ প্ৰম্মথ ৭১আৰক্ষীত যীষ্টমে ৪৭ পৰ উম্মীদ াৰ
 কাৰিজ ভেলৈক। এহি তৰহেঁ মূন অ্ৰতিপিচ্ড়া মেঁ উদায়ীন ৰহৰঁ
 আ হাশিয়া পৰ আৰিঁ গেনাগ্ৰ এক যোচন মমমন যডগ্ৰ মা ন
 জায়ত। তহিনা ৰিজাপন মঁ০ ১/২০১১ কেৰ অ্ৰত্ৰ্গত ৰিঁহাৰ
 ৰিধানমভা, মঠিৰানয় মহায়ক, পুস্তকানয় মহায়ক, অ্ৰনুৰাদক
 (হিন্দী/অ্ৰ্গ্ৰেজী) শোধ মঁদৰ্ড মহায়ক ,ৰিজনী ৰিভাগ'ক কনীয়
 ৰিদ্দুত অ্ৰভিৰ্যঁতা (গম্মপায়মেঁষ্ট নঁ০ ৩/২০১১) ,মহায়ক ৰিদ্দুত
 অ্ৰভিৰ্যঁতা আ ৰিঁহাৰ পুনিম অ্ৰৰৰ য়েৰা আযোগমে দৰোগা ৰঁহানীকে
 পৰীক্ষা পৰিণাম মেঁ য়েহো অ্ৰতি পিচ্ড়াৰৰ্গক স্চান নগণ্ ' ভ'
 গেলৈক। রাঁপীএময়ী কেৰ আযোজিত মহায়ক অ্ৰভিৰ্যঁত্ৰণ য়েৰা
 (যাঁত্ৰিক অ্ৰভিযন্তা) কেৰ পৰিণাম ২০ জন ২০২০ কেঁ প্ৰকাশিত
 ভেন ৰহয়,তাহিমে য়েহো মূন অ্ৰতি পিচ্ড়া ৰৰ্গ ক' স্চান নগণ্য
 চ্চলৈক। ৰতঁমান পৰিস্থিতিমে অ্ৰত্ৰ পিচ্ৰন জাতি মেঁ মম্মি িত
 হিঁদু/মুম্মমান মম্মদায় কেৰ জনমঁখ্যা কুল ৰিঁহাৰক 'নমঁখ্যাক'
 নগধক ৪২% মঁ ৰেঁমিয়ে অ্ৰাঁকন জাগ্ৰ চ্চৈ। মূদা এহিকে আৰক্ষণ

সৰকাৰী নৌকৰীমে মাত্ৰ ১৮% ক্ৰেড। জখন বৰ্তমানমে খাৰক্ষণ কোঠা এহি তৰহেঁ খ্ৰিষ্টি :-

খ্ৰন্থ পিচ্ছড়ী জাতি ১৮% , পিচ্ছড়ী জাতি ১২% , খ্ৰন্থমূঠিত জাতি ১৩% , খ্ৰন্থমূঠিত জনজাতি ১% , ব্ৰিকনাঁগ-মহিনা- স্নতঁৱতা যেনানী ৩% আ যমান্য কেঁ ৯০% লাভ হৰযৰ্চে ভেষ্ট বহননি খ্ৰিষ্টি। খাৰক্ষণ মৌনিক খ্ৰধিকাৰ নহিঁ থীক মূদা ভাৰত সৰকাৰ মেঁ য়েহো খ্ৰাৰ্থিক দৃষ্টিষ্ট য়ঁ পচ্ছুখ্ৰায়ন স্নৰ্ণ কেঁ ১০% খ্ৰা ক্ষণ ভেষ্ট বহন ক্ৰেড।

খ্ৰপন মন্তৱ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাভ।

२.१.निर्मला कर्ण- अग्रि शिक्षा (खेप-२२)

निर्मला कर्ण (१९३०-), शिक्षा - एम् ए, नेहरु -
खबाजपुर,दरभङ्गा, यासुर - गोठियाबी (रँनहा), रर त्रुमान निराय
- बाँठी,माबखण्ड, माबखंड यबकार महिला एरुँ रँन रिकाय
यामाजिक सुरक्षा रिभाग मे रँन रिकाय परियोोजना पदाधिकारी
पद यँ२ येरानिवृत्ति उपबातु स्रतंत्र लेखन।

मून हिल्दी- स्रगीय जितेन्द्र कुमार कर्ण, त्रैथिनी अलुवाद- निर्मला

কৰ্ণ

অগ্নি শিখা (ভাগ- ২২)

পূৰ্ব কথা:

উৰ্বশী কে গন্দু দ্বাৰা পাঁচ মান তক স্বৰ্গ মঃ নিৰ্মায়িত কৰয় কে দশু ভেট্টেত ছনি, বাজা পুৰুষৰা মঃ প্ৰেম কৰয় কে অৰ্প াধ কে নেন। আ চিত্ৰনেখা কে উৰ্বশীক মঃদেশ কে তোরয় কে কাৰণ এক মহীনা তক স্বৰ্গ-স্বৰভি মঃ রিঁচিৰ বহৰাঁক দশু ভেট্টেত নি।মুদা উৰ্বশী কে অগ্ৰহ পৰ আ দানকা দ্বাৰা কহনা পৰ জে চিত্ৰনেখা ছথি নিদৌষ,ওকৰ দশু য়েহো গন্দু দ্বাৰা উৰ্বশী কে দেন জাগত চৈক। আ ও মজা য়েহো পাঁচ মান কে অছি।

আৰু অগ্নি:

উৰ্বশীক হৃদয় মে অৰ্ণত তাময় ভৰন ছনৈক। স্বৰ্গ মঃ নিধকাযনক পৈঘ দশু দানকৰ মাথ পৰ কনক রিঁনি গেন ছনৈক। অগ ধৰি দানকা স্বৰ্গ মে মাম্মান মঃ দেখন জাগত ছনৈক। আৰু নোক দানকা পৰ অংগৰ উঠাওত, গ মৰু কোনা মহতী ও । ত্ৰিনোক ভৰি মে গ় রাঁত শ্ৰুতি-মূত্ৰ কে মাধ্যম মঃ পমৰত। স্বৰ গ কে মৰু প্ৰাণী কে পহিনে মঃ এই রাঁত কে জানকাৰী আৰু ত ভঃ গেন অছি। আৰু গ় রাঁত ত্ৰিনোক মে য়েহো পমৰত।

মঃভৰতঃ গ় ভৰতমুনি কে শ্ৰাপ কে পৰিণাম ভঃ মকৈত অছি, দানকৰ কখন মুঠ নে ভঃ মকৈত অছি। দানকৰ শ্ৰাপ কে অৰধি হমৰা কোনা নে কোনা ৰূপ মে ভোগহি কে ছন। কী গন্দু দ্বাৰা দেন গেন গ় দশু দানকে দেন শ্ৰাপ কে মাত্ৰ রঁহন্বা অছি?

গন্দক দশ য়েহো শ্ৰাপ কাল স্ৱৰ্গ য়াঁস ৱাঁহৰ িতাৱঁয় কে য়াঁকেত
দস বহন ঁছি। ৱিধি কে বচন নিয়মন কতেক নিয়মিত ঁছি।
তাৰি নেন হমৰা ৱিশেষ ৱ্যখিত হোয়ৱাক ঁৱৰশ্ৰকতা নহি।ৱিধু
নোক মে নোক হমৰ স্ৱৰ্গ য়াঁস নিধকায়ন কেঁ ভৰতমুনি ক ব
ঁভিশ্ৰাপক পভাৱ বঁমতাহ। বহন ৱাঁত স্তনোক কেৰ তস কী হমৰা
ওতয কলঁকিত মানন জায়ত? হঁ ভস য়াঁকেত ঁছি।মুদা স্তনোক
মে হম ঁপন কলঁক নুকা য়াঁকেত ছী,জঁ হম ৰাজা পুৰৱৰা ন
ঠনি জায়ৱঁ।ৰাজা হমৰা ৱচন দেনে ছথি জে ও হমৰ প্ৰেম স্ত্ৰীকাৰ
কৰৱাঁক প্ৰতীক্ষা কৰতাহ। হঁ য়েহ ঠীক বহত! হম... হম তয
জা য়াঁকেত ছী।তস হম মাত্ৰ ওতহি কিযৈক নহি জায়ৱঁ! হম কতদ
ঁৱান ঠাম জাস দশ ভোগি কিযেক ঁপযশ কে ভাগীদাৰ ৱঁনৱঁ।হম
ৰাজা পুৰৱৰাক য়াঁগ ৱৈৱাহিক জীৱনক ঁৱান্দ নেরঁ,ঁ তখন
হমৰা ৰাজা পুৰৱৰাক প্ৰযমী পত্নী কে ৰূপ মে স্তনোকক
গতিহায় মে য়েহো প্ৰযিক্ষি ভেষ্ঠত। স্তনোক নিৱায়ী তক তস হমৰ
শ্ৰাপ কে কথা য়াঁভৱত কহিযো নহি পদাঁটি পায়ত।ধীৰে-ধীৰে স্ৱৰ্গ
মে য়ৱঁ কিযো গ্ৰ ৱাঁত ৱিঁমৰি জায়ত।এতয নগভগ য়ৱঁ কেঁ য়দিখন
কোনো নে কোনো দশ ভেষ্ঠিতে ৰহৈত ছেক।হঁ,গ্ৰ কিছু ন ৱাঁত
নহি ভেন ঁছি!

ঁৰে! গ্ৰ দশ ঁৱা ভৰত মুনি কে ঁভিশ্ৰাপ তস হমৰা নেন
ৱৰদান জকাঁ য়াৱিঁত ভস বহন ঁছি। হম ৰাজা পুৰৱৰা য়াঁস ঁগ্ৰাধ
প্ৰেম কৰৈত ছী। দনকৰ প্ৰেম কে ঔন্মাদ মে তুৱিঁ শজ ৱ্যাঞ্জন
ভস বহন ছী। কিযৈক নহি এহি ৱিৰহক পীড়া কেঁ ছোড়ি দাম্ৰণ
স্বথক ভোগ কৰা।

ঔৱঁশীক হৃদয এহি কল্পনা য়াঁ ৰোমাঁঠিত ভস গেন ছন।

হমৰ প্ৰিয়তমা!হম খহাঁ লগ খাৰিঁ বহন ছী! খাৰঁ খহাঁ কেঁ হমৰ
বিবহ মে জৰয নহি পড়ত!

মৃদা.....মৃদা,.....গ্ৰা খৰধি রঁদত কম খছি!হমৰা পুৰুৰা কে
ছোড়ি পাঁচ মান রঁদ স্বৰ্গ আপ্য খাৰঁয পড়ত!গ্ৰা তঃ খাওৰ দু:খদ
খছি।পুৰুৰা কে হৃদয় মেঁ মিনন কে খ্য জগা পুনঃ দু:খী কঃ
দানক পৰিণাগ কৰয পড়ত । তখন হমৰা খাৰ কনক নাগত।
একৰ কিছু মাৰ্গ হমৰা নিকানঃ পৰত। হঁ! হম বাজা পুৰুৰা কে
গৃহ জায়ৰঁ! হমৰ প্ৰিয়তম কে নিকষ্ট !ও খৰশ্ৰ হমৰ প্ৰতীক্ষা মেঁ
হোযতাহ। হমৰ স্বৰ্গ রাপয়ী কে রঁদ সুনোক রায়ী খা স্বয়ঁ াজা
পুৰুৰা হমৰা পৰ দোষাৰোপণ নহি কৰখি,সঁগছি বাজা ে রঁয়ী
বিবহ কে কষ্ট নে ঠঠাৰঁয কে হোনি,তাহি নেন হম বৈরাহ ক
জীৱন শূৰু কৰয য পহিনে দুষ্টা শৰ্ত কে পানন কৰৰাঁ েত্ৰ
বাজা কে রচনৰঁক্ষ কৰৰঁ ।ও নশ্বৰ প্ৰাণী ছখি!ও দেৰ মৰেঁৰ ওহি
শৰ্ত কে খৰশ্ৰ তোড়ি দেতাহ! খা তখন হমৰা দানকা ছোড়ৰাঁক
খৰমৰ ভেটি জাযেত।এহন স্থিতি মে সুনোক মে মেহো হমৰা নক
নহি নাগত,জে ঠঠাৰী খপন খ্যহায় সঁতান খা বুঁঠাৰী মে খপন
পতি কেঁ ছোড়ি দেননি! সুনোক রায়ী এহি রঁত কে খৰশ্ৰ মানত
- ঠঠাৰী খৰৰা ছনীহ। দানকা প্ৰাপ্ত কৰৰা হেত্ৰ জে শৰ্ত ৰাখন
গেন ছন,পুৰা নহি ভেন। বাজা দ্বাৰা শৰ্ত ভঁগ কএন গেন ছন!
তখন ঠঠাৰী কী কৰিতখি! গ্ৰ কাজ হম কৰৰাঁ। হম স্বৰ্গ ে
নিয়ম সঁঃ রঁহায়ন ছী। ওকৰ বিৰক্ষ হম কোনো কাজ নহি কঃ
মকৈত ছী। বিরাহ সঁঃ পহিনহি হমৰ শৰ্ত ৰাখৰঁ পুৰুৰাক সঁগ
ছন হোযত। মৃদা গ্ৰা ছন খৰশ্ৰক খছি। প্ৰেম মেঁ প্ৰিয়ত কে
প্ৰাপ্তি এৰঁ যুক্ষ মেঁ বিজয় প্ৰাপ্তি হেত্ৰ কুনো যুক্তি কৈনাগ্ৰা ছন খথৰা

অপবোধ নহি হোএত খ্ৰিষ্টি ।

এহি মে বাজাক নেন যেহো ভনাগ্ৰা খ্ৰিষ্টি।ওহো হমৰ বিবহ মে
 ব্যথিত হেতাহ। হমৰ প্ৰেম প্ৰাপ্ত ভেনা মঁস দাঁ কদা দৰ্দ মেঠায়ত।
 কম মঁ কম কিছু বৰ্ষ ধৰি,হম দানকা মঁস ভেঁষ্ট কবৰাঁ।গ্ৰা ময়
 স্নৰ্গ নেন মাত্ৰ পাঁঠ বৰ্ষক-খ্ৰাৰশ্ৰা খ্ৰিষ্টি। মূদ্রা পৃথ্ ী কে নেন তস
 রঁদাত কান ভস জাএত। হম বিমৰ্বেত কিএক ছী জে হমৰ শ্ৰাপ
 অধি কে মঁগ ঠিত্ৰনেখা কে দেন শ্ৰাপ কে অধি জড়ত তথ
 খ্ৰাৰ বেঁমী ভস জেএত। হঁস ও হমৰ পাণি গ্ৰহণ কবৰাঁ মঁস
 কতেক মূদিত হেতাহ!হমাগ্ৰাঁ অখন প্ৰিয়তম মঁগ গৃহস্থ ধৰ্ম গ্ৰহ
 কেনোক বঁদ অখন হৃদয় কেঁ ব্যাকুলতা শাঁত কস মক ।হমৰ গ্ৰা
 বিবহ-বিদম্ব হৃদয় জে হমৰ প্ৰিয়তমক বিবহ মে অখন স্মি-বুঁধি
 হেৰাএনখ্ৰিষ্টি, দানকৰ প্ৰেম প্ৰাপ্তি কেনোক বঁদ শীতন ভস জায়ত।
 দানকা গ্ৰাহো নহি জাত ভস মকনেনি জে দানক ভেগ ফেৰ কখন
 ঠাঠি গেন,খ্ৰা ও ভূনোক দিম বিন্দা ভ' গেনথি ।

এখন ঠৰ্শী স্নৰ্গক মীমা পৰ ছনীহ কি দেখনথি জে বম্বা খ্ৰা
 ঠিত্ৰনেখা দানকা মোমাঁ দেৱাঁন বঁনি ঠাঠ ছথি, ঠৰ্শীক ভেগ ঝকি
 গেননি ।

"কী বঁত ছে মখী নোকনি, অহাঁ দনু গোঠে হমৰ বঁষ্ট কিএক
 বোকনে ছী"? ঠৰ্শীক ঠোৰ ধীৰে-ধীৰে কাঁপি ঠঠন।

"হমৰা মভ কেঁ বঁমন ছন, অহাঁ খ্ৰাগ বাতি স্নয় হমৰা মভ মঁ নগ
 ভস জায়ৰঁ, অখন দশু কেৰ ভোগ কবৰাঁ নেন। মূদা কী অহাঁ জেৱাঁ
 মঁ পহিনে হমৰা মভ মঁ ভেঁষ্ট কবৰঁ জবৰী নহি বঁমনদাঁ? মখী!কী
 হম মভ অহাঁ মঁস একদম ফবাক ভস গেন ছী"? বম্বা এৰঁ ঠিত্ৰনেখা
 দনু ঠৰ্শী কে ঠপবাগ দৈত কহনথি।

উৰ্বশী - "নহি, এহন কিছু রাত নহি ছন! হম খহাঁ মরঁ মঁ ভেঁষ্ট কৰয় চাহিত ছনাঁ,মুদা দশ ভেঁষ্টনাক রাঁদ হমৰ মোন নাজ খা দ:খ মঁs ব্যথিত ভs বহন ছন। হম খহাঁ মরঁহক ম্যামনা কোনা কs মকৈত ছনাঁ! গ্ৰা মোটি হমৰা মাহম নহি ভেন। হম খপ াধ কেনে ছনাঁ,খপৰাধী কে দশ ভেঁষ্টরাঁক চাহী"।

চিত্ৰনেখা - "নহি,খহাঁ কোনা খপৰাধ নহি কেনে ছী! প্ৰেম মেহো রেহ ভগরান্ দ্বাৰা রঁনাওন গেন খছি জে হমৰ খহাঁ রঁ খন্ম মরঁ মৃধিষ্ট কে বচনা কএনে ছথি । কী খহাঁ কেঁ মহামান্য ভবতমুনি কেৰ খভিষাপ মোন নহি পড়ৈত খছি? খহাঁ রিঁমৰি গেনদা দানক খভিষাপ? দেৱেন্দ্রক দেন দশ ওহি খভিষাপক পৰিণাম থিক। ওহি খভিষাপ কেৰ পভাৰ মে দেৱেন্দ্র খহাঁ কে দশ দেনে ছথি। একৰা বিধি কে বিধান বঁমু। খহাঁ ওহি খভিষাপ খা ওহি খভিষাপ ক ব পভাৰ মে ছী। গ্ৰা খৰমৰ খছি জে ভাগ্য কে দ্বাৰা দেন গেন খছি মখী!খহাঁ খপন প্ৰিয়তম কে পায় জাভ!গ্ৰা খৰধি স্বৰ্গ কে নেন রঁদাত ছোষ্ট খছি,মুদা ধবতী কে নেন ছোষ্ট নে!জাভ মখী! ম গতি মেঁ খুশ বহু খপন প্ৰিয়তম কে!হম খহাঁ কে মখদ পাৰিৱাৰিক জীৱন কে কামনা কৰৈত ছী।খপন প্ৰিয়তম ম ভেঁষ্ট কs খপন জীৱন কে মখদ রঁনাভ!

উৰ্বশী ভীজন মুল্লান দৈত রঁজনীহ - "মখী!হম মহমত ছী ে গ্ৰা খৰধি ধবতী নেন নঁরা হোয়ত,মুদা এতেক দিন নহি হোয়ত জে হম বিবহ কে পীড়া মহন কs মকরঁ! জখন এহি ভেঁষ্ট কে রাঁদ বিবহ হোয়ত, মোন মেঁ ওহি স্থিতি কে কল্পনা কs হম কাঁপি জাগত ছী"।

বম্বা - "খহাঁ রিঁমৰি বহন ছী মিত্ৰ!খহাঁ কেঁ স্বৰ্গ মঁs নিধকামন ভেঁষ্ট

গেল ঋচ্চি,মুদা তাহি যং গ্ৰ নহি কহন গেল জে নিধকায়ন ঋরধিক
ৰাঁদ ঋপম ঋৰঁয় পড়ত। ঋহাঁ নহিয়ো ঋৰিঁ যকৈ ছী! তেঁ এতয
ৰাপম নহি ঋত্ৰ। ঋপন প্ৰিয়তম ে যং স্মখী জীৰন ীৰ্বঁ!"
উৰঁশী - "স্মখী!ঋহাঁ হমৰা যং রেঁয়ী দেৰেন্দ্ৰ কেঁ চিহৈ ছী!ঋহাঁ কেঁ
নগৈত ঋচ্চি জে দেৰেন্দ্ৰ গ্ৰ হোৰঁয় দেতাহ ?"

উৰঁশীক এহি প্ৰশ্ন পৰ দনু স্মখী চূপ ভস গেলীহ।উৰঁশী মাত্ৰ কিছুএ
ক্ষণক ৰাঁদ পুন:ৰঁজনীহ - "হঁ স্মখী! হমহুঁ নিৰ্ণয় কএনে ছী! হম
পৃথ্বীনোক মে বহৰঁ!ঋ এহি ঋরমৰ কেঁ প্ৰিয়-মিনন ক ৰূপ মে
উপযোগ কবৰঁ। বিদাগ্ৰ দিয় স্মখী!ঋহাঁ দনু গোশ্ঠে বিদা কৰ !ঋ
হমৰা যভক জীৰন নেন,ঋপন ঋাশীৰাঁদ ঋা শ্ৰভকায়না যোহো
দিয়স"।

দনু মিত্ৰ মিনিকয় ৰঁজনীহ - "ঋহাঁক জীৰন স্মখীএৰঁ যম স্ৰ
হোয়,ঋহাঁক প্ৰেম কল্প পৰ্যত তক একশা মিয়ান ৰঁনয়।

দনু মিত্ৰক ঋাখি মে নোৰ মিনমিনাগত ছন,মুদা দু ুক চৌৰ
পৰ ম্ৰ্ৰান ছন,এহি নোৰ মিশ্ৰিত ম্ৰ্ৰান যং দনু গোশ্ঠে ৰঁশী কেঁ
বিদাগ্ৰ দেনখি ।

ক্ৰমশঃ

ঋপন মঁতৰ্য editorial.২ taff.videha@gmail.com পৰ
পঠাড।

২.১.নন্দ রিনোয় বায়-মংগীজী য়ঁ পেৰরী

নন্দ রিনোয় বায়

মংগীজী য়ঁ পেৰরী

বিনীতজী পেঘ ঠীকেদাৰ চৈখা। কগএক বিভাগমে ও ঠীকেদাৰীক নেন নিৰঁক্ষন কৰৌনে চৈখা। কৰোড়োমে দানকৰ ঠীকেদাৰীক কাজ চলিত বহৈ চৈন। চাহে মিঁচাগ বিভাগ হো রা ভৱন নিৰ্াণ বিভাগ, রা পুন-মড়ক নিৰ্মাণ বিভাগ মগতৌৰ দানকৰ কাজ চলিতে বহৈ চৈন। দমঠা হাগৰা গাড়ী, পাঁচঠা জেমীৰী, দমঠা ষ্ট্ৰেক্টৰ, পাঁচঠা ঠীপৰ, পাঁচঠা মিক্চৰ মশীন আৰ কতাক তৰহক মশীনমভ বখনে চৈখা।

21 ঞ্গস্বক দিন বিনীতজী একঠা ষ্ট্ৰেক্টৰক কাজমঁ পঠনা গেন বহৈখা। ভৱন নিৰ্মাণ বিভাগমে ষ্ট্ৰেক্টৰ ভৰি কই জখন রঁ হৰ মড়কপৰ এনা কি দানকৰ মোৰাঁগলক ঘন্ঠী রঁজলৌ। জেরীমঁ জখন মোৰাঁগল নিকানি নস্বৰ দেখলৌন তঁ দানক মৌনেজৰ ঞ্জয়জীক নস্বৰ বহৌন। বিনীতজী ফোন বিমিভ কৰৌত রঁ না-

“হঁ ঞ্জয়জী, কী রাত? “

ওম্হৰমঁ আৰাজ আএল-

“মৰ, বামপৰ থানাক রঁডাৰাৰুঁ পাঁচঠা হাগৰা আ একঠা জেমীৰী জৰঁত কই থানাপৰ লই গেনা হেন। হম রঁডাৰাৰুঁমঁ ভেঁষ্ট কৌনিএন তঁ ও কহলো জে ঠীকেদাৰ কো বুঁনাও।“

তৌপৰ বিনীতজী রঁজলো-

“ঠীক চৈ। ঞ্খন হম পঠনামে চী। বাতি তক গাম পাঁচৰঁ আ ভোৰে আঠ রঁজে ধৰি বামপৰ থানাপৰ পাঁচৰঁ। ঞ্হাঁ আঠ রঁজে ভোৰমে বামপৰ থানাক ঞ্গল-রঁগলমে বহৰঁ। হম ফোন কৰি কই ঞ্হাঁকৌ রঁজা নেরঁ।“

ঞ কহি বিনীতজী ফোন কাষ্ট দৌখিন।

এগলো দিন বিনীতজী আঠ ৰাজিকই পাঁচে মিনষ্টপৰ বাম ূৰ

থানাক গেষ্টপৰ পৰ্গাচ গেনো। ঞ্জয়জী একষ্টা চাহক দোকানপৰ
ৰেঁমন বহেঁথা। জখনে বিনীতজীক স্কাৰপিও গাড়ী দেখেনখিন ও
চাহক দোকানপৰম্ ঔৰ্চি বিনীতজীক গাড়ী নগ পৰ্গাচনো। বিনীতজী
ঞ্জয়জী কেঁ মংগ কই থানাপৰ গেনো। বঁড়া বাঁৰুঁ থানাপৰ নহি
বহেঁথা। ও ডেৰাপৰ বহেঁথা। বিনীতজী ঞ্জয়জী মঁ পুছনখিন-

“বঁড়াবাঁৰুঁক ডেৰা কেতএ চ্চে যে ঞ্ছাকোঁ বুম্নন ঞ্ছি? “

ঞ্জয়জী কহনকেন-

“জী বুম্নন ঞ্ছি।“

তেপৰ বিনীতজী বঁজনো-

“কেতেক দূৰ চ্চে। জঁ বেঁমী দূৰ হএত তঁ গাড়ী নই নেবঁ ঞ্ছা জঁ
নগীচে হএত তখন পএৰে ঔহনেত চনৰাঁ।“

ঞ্জয়জী কহনকেন-

“নহি বেঁমী দূৰ নহি চ্চে। নগধক ঞ্ছদহা কিনোমীষ্টৰ হএত।“

বিনীতজী বঁজনো-

“তখন ঔহনেতে চনু।“

দনু গোৰে বঁড়াবাঁৰুঁক ডেৰাপৰ পৰ্গাচনো। বঁড়াবাঁৰুঁ দ ঔী বঁনা বহন
ছনো। ঞ্জয়জী গেষ্টপৰ মঁ কহনখিন-

“প্ৰণাম মৰ। ঔীকেদাৰ মাহেঁৰঁ এনা হেন।“

তেপৰ বঁড়াবাঁৰুঁ কহনখিন-

“ঞ্ছাগযে ভীতৰ ঞ্ছা জাগযে। ঞ্ছছা কযে ডেৰেপৰ ঞ্ছা গযে।“

বিনীতজী ঞ্ছা ঞ্জয়জী ভীতৰ গেনো। বিনীতজী দনু হাথ জোড়ৈত
বঁজনো-

“নমস্কাৰ মৰ। ঞ্ছপনেক ঞ্ছাদেশক মোতাৰিক হম হাজিৰ ছী। কী
যেৰা কএন জাএ।“

ৰঁড়ারাঁৰুঁ ৰঁজনমে ৰাখল গুৰ্মি দিয় গাশাৰা কৰেত ৰঁজনো-

“ৰেঁচিযো।”

দুনু গোৰে যানী ৰিনীতজী আ খজয়জী ৰেঁম গেনো।

ৰিনীতজী ৰঁড়ারাঁৰুঁক দৃষ্টা ছোষ্ট-ছোষ্ট ৰঁছাকৈঁ দেখি ক খজয়জীয়াঁ
কহলখিন-

“জা চুছে হাথে আৰিঁ গেনোঁ। এনা কৰু অহাঁ ৰাঁজাৰমাঁ এক কিনো
বমভৰী মিঠাগ আ এক কিনো য়েৰঁ কীননে আত। তৌআ আছি
কিনো।”

খজয়জী খড়া হোগত ৰঁজনো-

“জী তৌআ আছি।”

গ্ৰ কহি খজয়জী ৰাঁজাৰ দিয় ৰিদা ভই গেনো।

তৌৰীচ ৰঁড়ারাঁৰুঁ ৰঁজনো-

“অছা কিয়ে মঁশী কো হষ্টা দিয়ো।”

তৌপৰ ৰিনীতজী ৰঁজনো-

“অছা, আৰঁ কহন জাএ যৰ। হমৰা কী আদেশ ছৌ।”

ৰঁড়ারাঁৰুঁ ৰঁজনো-

“দেখিয়ে মামনা গম্বীৰ হৈ। ৰিনা পৰমিষ্ট কা আপ নদী য়ে ৰাঁলু
খনন কৰ বহে থে। যৰকাৰ কা শত্ৰু আদেশ হৈ জো কোগ্ৰ ভী
ৰেঁকতী ৰিনা পৰমিষ্ট কা কিয়ী যৰকাৰী জমীন মেঁ খনন ব
কাম কৰে ঠনকা গাড়ী জব্ত কৰ ত্ৰবন্ত প্ৰাথমিকী দৰ্জ কিয়া
জাএ।”

ৰিনীতজী খুশামদ কৰেত ৰঁজনো-

“হম কোনো অহাঁয়াঁ ৰাঁহৰ ছী যৰ। হমৰা কী কৰএ পড়ত য়ে
আদেশ কএন জাএ আ হমৰা গাড়ী যন্তকৈঁ ছোড়ি দেন জাএ।”

দুই গোষ্ঠায়ে যানী রঁড়ারাঁই আ বিনীতজী মে নেন-দেনক গপ হোমএ নগন। রঁড়ারাঁই পাঁচ নাথ ঠকা মংলখিন। বিনীতজী রঁড় গিড়গিড়েনা। ঋন্তমে রঁড়ারাঁই কহনকৈন- “তীন ন থ মে কম মে কাম নহী চনেগা। ঙুপৰ তক পঁচানা পড়তা হৈ।”

বিনীতজী কহনকৈন-

“মৰ, হুমৰা দু দিনক মময় দেন জাড।”

তেপৰ রঁড়ারাঁই রঁজনো-

“বিনীতজী প্ৰাথমিকী কা থানাৰ গাড়ী বখনা গৌৰ কানুনী হৈ। মে এক দিন কা মময় দে বহা হু। কল মূৰহ আৰ্ঠ রঁজে আকৰ মামনা বহা-দহা কৰা নীজিয়ে। বৰনা আপ জানিয়েগা ঔৰ আপকা কাম জানেগা।”

তাৰেতমে ঋজয় মিঠাগ আ ফল নহ কহ পঁচ গেনা। মিঠাগ আ ফল রঁড়ারাঁইক মামনে ঔবুঁনপৰ বখেত বিনীতজী রঁ না-

“ঠীক ছে মৰ, আদেশ দেন জাড। কালহি পুন: দৰ্শন কৰবাঁ।”

গ্ৰ কহি ঋজয়জী আ বিনীতজী রঁড়ারাঁইক ডেবামঁ রাহৰ আৰি গেনা।

জখন দুই গোষ্ঠা রঁড়ারাঁইক ডেবামঁ নিকৈন কহ মড় পৰ এনা তঁ ঋজয়জী পুছনকৈন-

“ভেন রাঁত মৰ? “

বিনীতজী কহনখিন-

“হঁ রাঁত তঁ ভেন, রঁড় পাগ মংগেএ রঁড়ারাঁই।”

ঋজয়জী পুছনকৈন-

“কেতেক পাগ মংগে ছেথ? “

বিনীতজী কহনখিন- “পূৰা-পূৰী তীন নাথা।”

শ্ৰীজয়জী ৰঁজনা- “ঠীকে ৰঁড় পাগ মংগৈ জৈথা।”

বিনীতজী গাড়ী লই গাম দিয় বিদা ভেনা ও মোচএ নগনা, ৰঁড়ারাঁই তঁ ৰঁড় পাগ মংগনা হেনা কী কৰী। একাএক হিনকা মোন পড়নৈন হমৰে মামাক দোসক ৰেঁঠা তঁ গৃহ মংগী ছথিন। দনু গোঠা যানী বিনীতজীক মামা আ গৃহমংগীজীক ঘৰ একে গাম জগতপ ৰমো। বিনীতজী মোচনৈথ কিএ নে গৃহমংগী মং পৈবরী নগোন জাএ। জঁ গৃহমংগীজীক পৈবরী ভই জাএ তঁ তীন নাখক কাজ একো নাখ ঠকামে ভই যকৈএ।

ও গাড়ী লই যীধা মামা গাম জগতপৰ পংচনা। মমিযৌত ভায়কৈঁ যভ গল্প কহনকৈন। মংযোগ মংগীজী গামে আএল ৰহথিন। মমিযৌত ভায় বাজীৰজী কহনথিন-

“চনু মংযোগ নীক আছি। মংগীজী গামেমে জৈথা।”

দনু গোঠা মংগীজীক ঘৰপৰ পংচনা। ওগঠাম ৰেঁয় ভীড় ছেনগা মূদা বাজীৰজীকৈঁ মংগীজী মং ভেঁঠ কৰেমে দিক্ত নহি ভেনগা বাজীৰজী আ বিনীতজী দনু গোঠা মংগীকৈঁ যভ ৰাত কহনকৈন। মংগীজী পী.এ. যাহেঁৰকৈঁ ৰঁজা কই পুছনথিন-

“ৰামপৰ কোন জিনামে পড়ে জৈ? “

পী.এ. যাহেঁৰ কহনকৈন-

“ভীমপৰ জিনামে।”

তেপৰ মংগীজী পী.এ. যাহেঁৰকৈঁ কহনথিন-

“ঠীক জৈ বিনীতজীক কাজ নোঠ কই নিযোন। ৰাতিমে হমৰা ভীমপৰ জিনাক এয.পী.মং ৰাত কৰাএৰাঁ।”

পী.এ. যাহেঁৰ কহনকৈন-

“ঠীক জৈ যৰা।”

মংগ্ৰীজী, বিনীতজী আ বাজীৰজী য়ঁ কহলখিন-

“কাম ভই জেতে। হম বাতিমে ভীমপুৰক পুনিয় অধীক্ষককেঁ কহি দেৱৈন। অহাঁ কান্হি যৱেৰে এম.পী.য়ঁ ভেঁশ কই নেৱঁ। কাজ ভই জাএত।“

পী.এ. বৰুণজী বাজীৰজী আ বিনীতজী কেঁ লই কই ৱাহৰ এনা।

পী.এ. বৰুণজী বাজীৰজী য়ঁ কহলখিন-

“কী কহৱঁ অখন তক ৱোহৈনো নহি ভেন হেন। ফেৰ বিনীতজীকেঁ কহলকৈন- অছা অহাঁ ৱোহৈন কৰা আ কাজ নোশ কৰাভ।

বিনীতজী একশা দু হজাৰক নোশ পী.এ. বৰুণজী কেঁ দেনকৈন।

তেপৰ বৰুণজী ৱঁজনা- কময়ঁ কম পাঁচ য়াএ এক ঠকা আৰ দিয়ো। শুল্লা ঠীক নহি হোগ ছে।

বিনীত জী পাঁচ য়াএক একশা নোশ আ একশা পাঁচক য়িক্সা আৰো বৰুণজী কেঁ দেনকৈন। বৰুণজী বিনীতজী য়ঁ পুছলকৈন- বামপুৰে থানাক নে মামনা ছী।

বিনীতজী ৱঁজনা- জী পী.এ. য়াহেঁৱঁ।

বৰুণজী আগাঁ পুছলখিন- গাড়ীএ যভ নে জৱঁত কেনে অছি, বএহ গাড়ী ছোড়ৱাক অছি।

বিনীত জী কহলকৈন- জী গাড়ীএ ছোড়ৱাক হেতু পেৰৱী কৰেৱাক অছি।

তেপৰ বৰুণজী কহলকৈন- অহাঁ নিশ্চিন্ত ভই কই জাভ। বাতিমে হম মংগ্ৰীজীকেঁ ভীমপুৰক এম.পী.য়ঁ ৱাত কৰা দেৱৈন। অহাঁক পেৰৱী ভই জাএত। কান্হি অহাঁ ভীমপুৰক এম.পী.য়ঁ মিন নে । কাজ ভই জাএত।

বিনীতজীকেঁ মন বহৈন জে অখনে য়োমামে মংগ্ৰীজী য়ঁ এম.পী.

ভীমপুৰকেঁ ফোন কৰাৰী মৃদা যে নহি ভেনা ও খপন শঁকা
ৰাজীৱজী নগ ৰাজ্য কেনখিন জে পৈৰী হএত কি নহি।

ৰাজীৱজী কহনকৈন- জখন ৰক্ষণজীকেঁ পঠীয়া মাএ ঠকা দই
দেনিএন তখন ৰক্ষণজী মংগীজী মঁ এম.পী. মাঠেঁৰকেঁ হো কৰেৰেঁ
কৰখিন। ওনা, ভোৰমে হম ৰক্ষণজীমঁ ভেঁষ্ট কই নেৰেঁন। নহি তে
এনা কৰ ৰক্ষণজীক ফোন নম্বৰ নই নিখ, ভোৰমে ফোন কই
ৰক্ষণজী মঁ পুছি নেৰেঁন।

তেপৰ ৰিনীতজী কহনখিন- মাএহ ঠীক হএত।

ৰাজীৱজী জেৰীমঁ মোৰাণেন নিকালি মোৰাণেনমে ৰক্ষণজীক নম্বৰ
দেখেত ৰঁজনো- লিখু ৰক্ষণজী মোৰাণেন নম্বৰ।

ৰিনীতজী খপনা মোৰাণেনমে পী.এ. ৰক্ষণজীক মোৰাণেন নম্বৰ
মেভ কই নেনখিন।

ঐগনা দিন ৰিনীতজী ৰক্ষণজী কেঁ ফোন নগেনখিন জখন
ওমহৰম হেনোক খাৰাজ খাএন তঁ ৰিনীতজী ৰঁজনো- হেনো
পী.এ.মাঠেঁৰ, নমস্কাৰ, হম ৰিনীত ৰঁজে ছী।

তেপৰ ওমহৰম খাৰাজ খাএন- নমস্কাৰ ৰিনীতজী। খহাঁক কা
ভই গেন। মংগীজী ভীমপুৰক এম.পী. মাঠেঁৰকেঁ কহি দেনকৈন।
কাজ ভই জাএত। খহাঁ এম.পী. মাঠেঁৰমঁ ভেঁষ্ট কই নেৰেঁন।

ৰিনীতজী ভীমপুৰ পৰাচ কই এম.পী. মাঠেঁৰকেঁ ভেঁষ্ট কেনখিন।
এম.পী. মাঠেঁৰ পুছনকৈন- কহিয়ে ক্যা কাম হেঁ?

ৰিনীত জী কহনকৈন- মৰ ৰাতিমে মংগীজী ফোন কেনে ছন ।

তেপৰ এম.পী.মাঠেঁৰ ৰঁজনো- খছা। খছা। আপ হী ৰিনীত
ঠেকেদাৰ হেঁ। গৃহমংগী জী কা ফোন খায়া থা। আপ ৰামপুৰ থানা
কে থানা খধ্যক্ষ যে মিন নীজিয়ে। হম থানা খধ্যক্ষ কো কহ দিয়ে

হেঁ। আপকা কাম হো জাএগা।

বিনীত জী জখন বামপুৰ থানাক রঁড়ারাঁরুঁমঁ ভেঁষ্ট কেনখিন তঁ
রঁড়ারাঁরুঁ কহনকৈন- এম.পী. মাহেঁরঁ আপকে রাঁবে মেঁ কহে হেঁ।
শায়দ গৃহ মংগীজী এম.পী. মাহেঁরঁ কো ফোন কিয়ে থে। জাগয়ে পাঁচ
নাথ ৰূপয়ে কা পৰঁক্ষ কৰ কল রাঁবহ রঁজে দিন তক আগয়ে। দেব
কৰনে পৰ মনে প্ৰাথমিকী দৰ্জ কৰনা পড়েগা। প্ৰাথমিকী দ ্জ
হো গয়া তো মশ্কিল মেঁ পড় জাগয়েগা। থানা অধ্যক্ষক রাঁত মনি
বিনীত জী অৱাক ভই গেনা। বিনীত জীকেঁ অৱাক দেখি ড়ারাঁরুঁ
রঁজনো- পহনে জো তীন নাথ ৰূপয়া মাঁগে থে ঔমমেঁ থানাক
হিঁম্মা ঔব এম.পী. মাহেঁরঁ, ডী.আ.গ্ৰ.জী মাহেঁরঁ কা হিঁম্মা থ । অৱঁ
রাঁত মংগীজী তক পনঁচ চুকা হেঁ তো ঔমকো ভী হিঁম্মা চাহিএ না।
বিনীতজী মোচএ নগনা- কোন দম্ভতিয়া চড়ন জে গৃহমন্ত্ৰ মঁ
পেঁবরী কৰেঁনোঁ। এমঁ নীক তঁ রঁড়ারাঁরুঁকেঁ তীন নাথ ষ্টকা দই
কাজ কৰাএ নগতোঁ।

অপন মন্তব্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাও।

२.९.जगदीश प्रयाद मशुन- स्मृतिता (धाबाराहिक ँपन्यास)

जगदीश प्रयाद मशुन

স্মৃতি (ধাৰাৱাহিক উপন্যাস)

'স্মৃতি' ধাৰাৱাহিক ৰূপে ছপৰঁ প্ৰাৰম্ভ ভেন 'মিথিলা দৰ্শন'মে, জে পহিনে প্ৰিষ্টমে ছপৰঁ ৰঁন্দ ভেন আ মাত্ৰ পী.ডী.এফ. মে গ্ৰ-প্ৰকাশিত দ্বাৰা নাগেন আ ফেৰ মেহো ৰঁন্দ ভই গেন। আ তেঁ 'স্মৃতি া'ক মেহো ছপৰঁ/ গ্ৰ-প্ৰকাশিত হএৰঁ ৰঁন্দ ভই গেন। খহী আনোক ে গ্ৰ উপন্যাস ধাৰাৱাহিক ৰূপে গ্ৰ-প্ৰকাশিত কএন জা বহ খছি।-মস্বাদক।

পাঁচম পড়ার

ছখ ম্যাম ৰীত গেন। জহিনা ঘোড়ো ঘোড়রান এক ৰফতাৰ চনি দম মাৰএ চাইএ তহিনা ৰাধাৰমণ দম মাৰি শান্ত ভেনা কি মোন পড়নৈন খপন পৰিৱাৰ আ পৰিৱাৰক মস্বক। জে পিতা কমাগক আশা তোড়ি নেনৈন, দানকা মনমে কী কৈন..! পৰিৱাৰক ীচ নজৈৰ পঁচতে ৰাধাৰমণক মন ছুস্ক দ্বাৰা নগনৈন। কেনা পৰিৱাৰ ৰীচ মস্বক ৰঁনত? জখন মনমে এহেন ৰিচাৰ গড়া গেন খছি জে জগ দেশক নোক খখনো ভীখ মাঁগি জীৱন-ৰমৰ কৰিএ, ওকৰা-জোকৰ কোনো কাজ নগ কৈ, তেৰ খতিৰিজ জে কাজো কৰিএনা খছি ওকৰা জঁ ছোষ্ট-জীন কাজ ছগহো তঁ ৰাঁৰহ ম্যামে দূ ম্যাম চাৰি ম্যাম ভেটে ছগ। তেঁমং মভয়ঁ ৰিৰাষ্ট ৰূপম ও খছি জেকৰা কাজক খলুকৈন মজুৰী নহি ভেটে কৈ। মূদা পৰিৱাৰ তঁ ওহিনা মৱঁহক খছি জেনা পৰিৱাৰ হোগ কৈ, মানে মাতা-পিতা, পত্নী, ৰাঁন-ৰঁচা..! তেঁঠাম হমৰা মন-মন ৰেতনৰঁনা কেত নোক কৈখ। এতে ৰেতনক পছাতিয়ো জঁ ৰেঁগমানী ৰস্বয়ঁ পাগয়ে ৰঁনাএৰঁ তখন গমান কহিয়া ৰঁনাএৰঁ আ ধৰম কেতএ ৰঁচাএৰঁ?

শ্বপন জে পহিলে বেতন ভেঙে, তেহী দিন জোড়ি নেলোঁ জে কেতে
 পাগ কোন কাজমে খঠ কবরঁ ঞ্ছি। জীৱনকেঁ গতিশীল বয়েনে
 গতিশীলতাক বস্তু ধড়এ পড়ে ঙ্ছে, জঁ যে নহি ধড়রঁ তঁ ময় পাছ
 ছোড়ি দেত। তগ হিমারমঁ পিতাজীকেঁ দু হজাৰ কপেখা মহিনা দিঞ
 লগলয়েন। তীন মায় তক তঁ কোনো মনি-গনি নহি মনলোঁ ।
 শ্বপনো মনমে ঝিমরায় জগি গেল জে পিতোজী ঐ রাঁতকেঁ ঝুমি
 মানি নেলেন জে ঞ্খাগ বাধাৰমণ কমাএরঁ শ্বক কেনক ঞ্ছি,
 ঞ্খাগমঁ পূৰঁ তক তঁ ওকবাতেহী দু হজাৰ মহিনা খৰচে হোগ ছন,
 যে জখন পূৰ্ণি কৰেত পৰিৱাৰ চনৰেঁত ঞ্খাৰিঁ বহলোঁ ঞ্ছ , তগমে
 দোৰঁৰ ভেন। মানে দু হজাৰ খঠক মূঁহ রঁল ভেন ঞ্খা দু হজাৰ
 ডুপৰমঁ ভেঙে, তখন জে পৰিৱাৰ জগ গতিয়ে চনৈত কিএ নে
 হোড, মূদা চাৰি হজাৰ তঁ লাভকাৰী ভেৰেঁ কএন কিনে। তেঁচাম
 চাৰিম মায়মে জখন পিতোজী পত্ৰক মাধ্যমমঁ জৱাৰঁ দেলেন জে
 “তোৰা মন রেঁঠামঁ ঞ্খাশা তোড়নোঁ। জগ পৰিৱাৰমে কহ না-
 কানা পাঁচ হজাৰমঁ ডুপৰ চাহ-পানক খঠ ঞ্ছি, তেঁচাম জঁ রেঁঠা
 চাহো-পানক খঠ পৰিৱাৰক নহি জমা মকেঁএ, তখন ঞ্খন বে
 ওকৰ কমাগ ছুৰেঁ কিএ কবরঁ।“

পিতাক পঠোন পত্ৰ মোন পড়িতে বাধাৰমণকেঁ ঝুকোঁৰ লাগি
 গেলেন। জখন পিতাক জীৱন রেঁঠা ঞ্খা রেঁঠাক জীৱন পিতা নহি
 দেখ-ঝুমি মকতা তখন দনুক রীচ মশ্বক মূত্ৰ কেহেন বহত। পিতা-
 পত্ৰক রীচ জে ঝিকৃততা পনেপ চুকল ছন তগমঁ বাধাৰমণ শ্বপন
 জিনগীমে মোড় ঞ্খনএ চাহলেন মূদা পীঠেপৰ লিখন মাগক পত্ৰ
 বাধাৰমণকেঁ ভেঙলেন তঁ মোড়মে জোড় দেত শ্বপন ঝি াৰ

ৰঁটৌলৈন। মাগক পত্ৰমে স্নগ্ধ ছেলৈন জে এক দিন ভিনঘৰ
 পহৰকেঁ, কৰীৰঁ আৰ্ঠ ৰঁজে তীন্ ৰাঁপূত মানে বিনামোদেৰ স্মখদেৰো
 আ ৰামদেৰো, বিনামদেৰকেঁ তীন ৰেঁঠা, জেৰ্ঠ বাধাৰমণ, মামিন
 স্মখদেৰ আ ছোষ্ট ৰামদেৰ। তীন্ ৰাঁপূত মানে বিনামোদেৰ, স্মখদেৰো
 আ ৰামদেৰো ভীনস্বৰকা খহাৰ চড়ি চুকল চনা। চৌক-চৌৰাহাপৰ
 মঁ দন্ ৰেঁঠো মানে স্মখদেৰো আ ৰামদেৰো পঁঠ চুকল ছেলৈন।
 তীন্ ৰাঁপূতক ৰীচ কচহৰী নাগল। দৰৰাঁৰক পহিন প্ৰশ্ন চল
 বাধাৰমণক দু হজাৰ ৰূপেআ মহিনা পঠাএৰঁ।

ভাএ ঘন মজৰিম ভাএকেঁ ভেটন। জেঠাম ধিয়ো-পূতা ৰঁ েএ জে
 বাহৰিক দানি আ দিয়াদ, মানে ভাএ জেভে গলৈএ তেভে স্মখাদিগ্ধ
 ৰঁলৈএ। মূদা অঘল ন্যাযাধীশ তঁ পিতাজী ভেনা। দ কে মঁহমে নে
 জয়-পৰাজয় দন্ খছি। জে অখনে বাধাৰমণক জীৰন আ বিচাৰমঁ
 ওহিনা হটন চনা জেনা পৃথ্বীক দন্ ধূৰ খছি। এক দিম ভোনাৰাঁৰাঁ
 জকাঁ ভাঁগ-গাঁজা পীৰঁ মভ মস্ত তঁ দোমৰ দিম চণ্ডী জকাঁ
 নহনহাগতো ছেনাএ-হে। চৌকপৰ চালি চননিহাৰ ৰামদেৰ বহৰেঁ
 কৰএ। তহুমে ছোষ্ট ৰেঁঠা বহনে ৰাঁপক কনী ৰেঁমী দনাৰ মেহো
 ছেনাএ-হে। বঁমনে খছি জে ৰাজ-দৰৰাঁৰমে একঠা বঁড়িৰা মেহো
 স্মযী মদ্য দৰৰাঁৰক হোগতে আৰিঁ বহন খছি। ৰামদেৰ ৰাঁজন-
 "অহাঁকেঁ বাধাৰমণ ভেয়া কী বঁমলৈন? হম মভ নগ জনে ী
 জে ওহন-ওহন গুৰমীপৰ নোককেঁ ৰেঁমতে যৌনক বঁন জকাঁ
 লচমী মহৰএ নগৌএ।"

ৰামদেৰক মঁহক ৰাঁত কী বঁমলৈন আকি অখন মনক ঘাৰক
 জলৈন জগলৈন যে তঁ বিনামদেৰ জনতা মূদা ৰেঁঠাক প্ৰস্তাৰকেঁ

বিনাম্যদের মোল্হো-খনা বিচাৰ কৰেইনে স্নীকাৰি নেইনে। রেঁমী
ৰেঁম্যা-ৰেঁমী নহিঁয়েঁ ভেইনে কিএ তঁ তীন্ ব্ৰাপূতক ধাৰা একে
দিশামে প্ৰাহিত হোঁগত বহেইনে। বিনাম্যদের ঞপন নিৰ্ণয় কৰে
ৰেঁজনো-

"জগ রেঁঠাপৰ ঞশ্শা ছন জে কমা কই ঘৰকেঁ চমকোঁত তেৰবা
বুঁতে জখন চাহো-পানক খঠ নহি পুৰোঁন হএত, তখন ওকৰাযঁ
কেতে ঞশ্শা। বামদের ঞখনে চিষ্টী তেঁয়াৰ কৰহ জে ঞহাঁ পন
কমাগ ঞপনে বাখু। ঞহাঁক কমাযক ঞশ্শা হম নগ কৰে ছী।"
মাগক পত্ৰ মোন পড়িতে বাধাৰমণকেঁ বিচাৰমে ছুঁক্খীন ঞ
জগেইনে। চিষ্টীক ঞপমঁহাৰ, মাগক দেল বাধাৰমণকেঁ মোন
পড়ইনে। নিখন ছন-

"ৰৌঞা বাধা, জখন ঞবাধ তখন নে বাধা। কিযো কেৰৰো ভৰোযে
জন্ম নগ নেনে ঞছি, জহিনা মরহক দুনিয়াঁ ছী তহিনা তোৰো
দুনিয়াঁ ছিঞ, তঁএ ঞপন দুনিয়াঁকেঁ ঞপনা নজৰিয়ে দেখেঁত চনহ।"
মাগক বিচাৰকেঁ ঞমীৰবাদ বুঁমি বাধাৰমণ ঞপন পৰখন গাম
দিম বিচাৰ রেঁটোইনে। মীতানাথমঁ মোৰাঁগনপৰ মম্বক কৰেঁত
ৰেঁজনো-

"ৰৌঞা মীতানাথ?"

মীতানাথ ৰাজন-

"হঁ, ভেঁয়া..!"

বাধাৰমণ-

"দনু মংগী মংগ ভেঁয়াৰী নীকে ছহ কিনে?"

মীতানাথ-

"হঁ, ভেঁয়া। ঞপনা দিমক?"

'অপনা দিমক' মূনি বাধাৰমণ গুম্ম ভই গেল। গুম্ম হোগক কাৰণ ভেনেই জে তীনু গোৰেক রীচ, মানে অখন, মীতানাথ আ গীতানাথক রীচ জে ময়ঙ্ক অছি মানে জগ কাজে, তেতৰেঁঠা নে তীনুক রীচ দনিয়াঁ অছি। অপনে মৰকাৰক জৱাৰঁদেহ অফমৰ ছী, ও দনিয়াঁ অনেগ অছি। মূদা তীনুক রীচ জে দনিয়াঁ ৰঁনৰঁএ চাই ছী তেঁঠাম মীতানাথ অপনে অখন কাজক মমাচাৰ নহি কহি, প্ৰশ্ন উন্ঠা কই কিএ পুচনক। মূদা নগনে বাধাৰমণক মন মানি নেনকেন জে মীতানাথ অখন ৰাঁন-ৰোঁধ অছি, তঁএ এনা ৰাঁজনে। ওকৰা মূধাৰি ৰিচাৰকেঁ অপনা জগহপৰ অনী। মএহ মোচি বাধাৰমণ ৰঁজনা-

"ৰৌখা, অগ ছুঅ মায় রীত চুকল অছি, অখনো জীৱনক গাড়ী ওহিনা চনি ৰহন অছি জহিনা কোনো মৱাৰ ভেন মৱাৰীগাড়ী চনেত ৰহেই। অখন কাজক কী ৰহতাৰ ছহ?"

'কাজক ৰহতাৰ' মূনি মীতানাথ ৰাঁজনে-

"ভায় মাহেঁৰঁ, গীতানাথ অখিঁ গেল অছি। দনু গোৰে মম্মিনিতে ৰূপেঁ কহৰঁ।"

মম্মিনিত ৰূপ মূনি বাধাৰমণক মনমে শাস্তিক পড়ার ভেঁঠনেই। শাস্তিক পড়ার গ্ৰ ভেন জে জখনে দূ মূঁহক ৰাঁত (মানে ৰিচাৰ) একৰংগ হএত তখনে ওগমে শজিক মঁচাৰ শূৰ হোগ ছে। শাস্তিক পড়ার ভেঁঠিতে বাধাৰমণ ঐগনা মীমা নিৰ্ধাৰণক চঠ কৰেঁত ৰঁজনা-

"ৰৌখা, মাত ভৰিক মময় ৰঁনল ছল, জে ঐগনা মাত ঔমুকে দিন পোখী মানে 'গামক গতিহায়' মমাজক রীচ মমাবোহপূৰ্বক হাথমে দেৰেঁন। মমাবোহ ঐ দুখাৰে জে পোখী নিখেঁমে জে-জে ম ম্যা

আএল ওহো যম্মাজকেঁ জনা দেৰঁ খ্ৰিচি কিনে। যে জঁ জনা দেৰঁনে তখন ঐগনা পীড়ীক জে কৰ্তা-ধৰ্তা হেতা ও তঁ ওতে পৰি িত ভই গেল বহতা কিনে জে খম্বক কাজ কৰেমে কী মভ যম্মা খ্ৰেঁএ। খুশীক বিচাৰ একটা আৰো ভেন জে পিতাজীকেঁ জে দূ হজাৰ কপেখা মহিনা দগ ছেলিঐন, ওহো নেৰঁ ছোড়ি দেনে। তঁএ চাই ছী জে ওগ পাগকেঁ খ্ৰী কাজমে নগা দেৰঁ। তঁএ পোখী ছপৰেঁক যম্মাচাক যম্মাধানে বুম্বহ।"

বাধাৰমণক বিচাৰ মনি গীতানাথ রাঁজন- "ভায় মাহেঁৰঁ, খখন হম্বা একটা কাজ খ্ৰিচি তঁএ নিচেন নগ ছী, বাতিমে নিচে মঁ তীনু ভাঁগ গপ-মগ্ন কৰৰঁ। ওনা, কাজ প্ৰগতিক পথপৰ খ্ৰিচি মূদা তেঁৰীচ কিছু রাঁবীক রাঁত এহেন খ্ৰিচি জেকৰা রাবীকীমঁ দেখেঁক খ্ৰিচি। খখন দোমৰ কাজমে মন গঁগেজ ভই গেল খ্ৰিচি।" বাধাৰমণ রঁজনা-

"কেতেকানমে ফ্ৰী ভই জেৰঁহ?"

গীতানাথ-

"ভায় মাহেঁৰঁ, ওনা ছী ফিৰিয়ে মূদা জগ কাজমে ব্যস্ত ছী তে ব খ্ৰায়ু যম্মাশ্ত হোগপৰ খ্ৰিচি। তঁএ ওকৰামঁ নিপেঠ নেৰঁ রেঁমী জৰবী খ্ৰিচি।"

গীতানাথক রাঁত মনি বাধাৰমণক মনমে খুশী মঁচৰিত েনে। খুশীকেঁ মঁচৰিত হোগতে বিচাৰক পৰিপঙ্কতাক দিশা-ৰোঁধ বুম্বি পড়লেন। বাধাৰমণ রঁজনা-

"ৰৌখা গীতা, তোৰে মমেঁয়ে মম্ম মূদা জগ কাজে গপ-মগ্ন কৰৰঁ, ওকৰা কমতৰ (মাধাৰণ) নহি বুম্বন জাএ।"

গীতানাথ রাঁজন-

"মাত্ৰ এক ঘন্টাক সময় দিখ। এক ঘন্টাক পছাতিক সময় ভেন।"

ৰাধাৰমণ ৰঁজনা-

"ৰঁড়ৰঁঠিয়াঁ। ৰৌখা মীতা, তোহৰ কী হান ছহ?"

মীতানাথ ৰাঁজন-

"ভায় মাহেঁৰ, জখন খহাঁ দনু গোৰে জোড়া ৰনি জাএৰঁ তঁ একপনিকাকৈ কে পুছত? খহাঁ দনু গোৰেক ৰিচাৰ হমৰো মা ্য খছি।"

ৰীচক ঘন্টা ভৰিক সময় জহিনা মীতানাথকৈ তহিনা ৰাধাৰমণকৈ খপন কাজক উদ্যে কৰ্মশীলতাক মীমাপৰ ঠাট কৰিত মনকৈ মথএ নগলৈন। মনে নে মভ কিছু ছী। চাহে ৰাজা ৰঁনাৰঁএ কি ভিখাৰী। মীতানাথক ৰিচাৰমে নৰ জোড় একটা মেহো জোড়া গেন। ও জোড়াএন গ্ৰা জে জখনে গামক গতিহায় খোজি নিকানৰঁ তখনে নে ঐগনা পীঠী খোজী মানি ঐগনা খোজী ওহো হএত। গতিহায়ক পল্লামে পহিনে নকীৰ খীঠিনিহাৰ তঁ হমৰীঁ মভ নে ভেলৌঁ। তহুমে তীন দিশাক তীনু গোৰে খোজী ছী। তঁএ, খপন-খপন দিশাক ৰেমন্ত জকাঁ ঐগনা ৰাহন তঁ ভেৰেঁ কেলৌঁ কিনে...।

জহিনা মীতানাথক মনমে খুশী পনৈপ ৰহন ছন তহিনা ৰাধাৰমণক মনমে মেহো খুশী হোগত ৰহৈন জে পহিনে তঁ কিছু ভৰ্যকৰ ৰুঁমি পড়লৈন মদা কৰিক প্ৰমমে ফুনোমঁ হ ্বনক ৰুঁমি পড়লৈন...। তঁএ মনমে খুশী দিনো-দিন ৰঁঠিতে জা ৰহন ছলৈন। গীতানাথ কাজমে ৰমন, ৰাম ৰনমে জহিনা ৰিঠেড় ৰহন ছনা তহিনা মীতানাথ খা ৰাধাৰমণো ৰাম-ৰমেয়া পুষ্ক-ক ্ৰহৈয়াক

নাচ নাচিয়ে বহন ছন।

ঘন্টা ভৰি কেনা রীত গেল, যে তীনুমে কিযো নে বুনুনে।
গীতানাথ রাঁজন-

"ভায়া মাহেঁই, কাজক তেহেন বঁঠরাৰা ভেল জে জাঁতক বমে
তেনা দৰা গেল ছী জে ঞপনারুঁতে নিকনন হএত কি নহী।"

বাধাৰমণ মনে-মন বুনুমে ছনা জে যমাজক এহেন নীনা ঞছি জে
মহানকেঁ হান-হীন বঁনা, হীন-হানকেঁ মহান বঁনা ঞজগৰ মাঁপ
জকাঁ গেকনী মাৰি বঁয়ন ঞছি ঞা কিযো নগমে ঐ দু-ঞাৰে নহি
জাএত জে ঞাঁখিয়েমঁ সবেক নেত। একাএক বাধাৰমণক মন ওগ
সীমাপৰ পঁচ গেনেন জে জিনকা নজৈবমে বখি গতিহায় গঢ়এ
চাই ছী তিনকামঁ চুঞ মায় ছিপা কই বখনৌ। জে উঠিতো ছন,
কিএ তঁ কৰতো ওহনে ছনা জে ঞশুভরহীন ছনা, মদা ছৰঁ
মায়ক নগ্নক মন কাজক বুনুনিয়াদ গঠৈক শিষ্য বঁনা নেন । তঁএ
নীক হএত জে ঞাগ যমাজক বীচ গ্ৰহো বঁতক খুনামা কই
দিএন জে হম তীনু গোৰে গামক গতিহায়ক ওতৰেঁ ঞধ্যাকৈ
প্ৰিয়ারূপমে নেলৌ হেন জেতে যান ভৰিমে কএন জা মকৈ । চুঞ
মায় বীতি গেল ঞা চুঞ মায় বঁকী ঞছি, তঁএ মভ ঞামঁি ছী,
নর ঞধ্যায়ো জোড়ৈনে ঞা জে ঞধ্যায় চনি বহন ঞছি তেকৰো
ঞাগুক খোজ কৰৈনে।

গীতানাথক বঁত মনি বাধাৰমণ চৌঞনিয়াঁ হঁমী কহিয়ৌ ঞাকি
দুতিয়াক চানক মুল্লী কহিয়ৌ তহিনা বঁমৌত বঁজনা-

"বৌঞা গীতা, হুঁ ঞগ্নন নামক মানে বুনুমে ছহকা গীতা েন
মহাভাৰতক ওহন ঞশ জে গীত গৰেঁত জীৱনকেঁ মহান জীৱন
বঁনা দগএ।"

বাধাৰমণক বিচাৰ য়নি গীতানাথক মন জেনা গীতাক কৰ্মক মৰ্ম বুঁমএ নগন তহিঁনা একাএক মনমে বিঁজনোকা জকাঁ চমকন। চমকন গ্ৰা জে বাধাৰমণ মন ব্ৰেকতীক বিচাৰ ব্যজ ভেনেঁন খ্ৰিচি। ভাঁষ্ট-বঁজ্জোক বিচাৰ থোড়ে ছী জে খ্ৰামক গাছপৰ মহকাৰী ফড়ত খ্ৰা মহকাৰী নভীমে খ্ৰাম ফড়ত। খ্ৰাম তঁ খ্ৰম ত ফল ছী, ও খ্ৰামেক গাছমে ফড়ি মকৈএ। বিচাৰমে গীতানাথক মন তেতেক উদিগ্ন ভই গেন জে বিচাৰন কহিযৌ খ্ৰাকি বিঁশ্ব বিচাৰন মূহমঁ নিকনন-

"ভায় মাহেঁৰ, ওনা তঁ কান্হি ধৰি যএহ বুঁমে ছেনৌ জে মন্বক্ মামাজিক প্ৰাণী ছী, মূদা খ্ৰাগ...।"

মভ বিচাৰকৈঁ মমষ্টেত বাধাৰমণ বঁজন-

"বৌখ্ৰা, যজ্ঞ ন-খ্ৰ কি গ্ৰুষ্টি যে পেঘ ন-খ্ৰ কি ছোষ্ট, জঁ ওকৰ গ্ৰম্বৰক্ষ, মিনমিনেৰাৰ ঠংমঁ কএন জাএ তঁ জৰৰ ও কিছু নে কিছু নীক ফল দগতে খ্ৰিচি। তঁএ নীক হএত জে জগ মমাজক খ্ৰংগ খ্ৰপনা মভ ছী, ওগ মমাজকৈঁ মেহো জগৰেঁত কহি দিএঁন জে হম তীন গোৰে ঐ কাজে (গামক গতিহায়) খ্ৰপন বিচাৰমঁ খ্ৰাগ্ৰ দেগ বখনৌঁ হেন, জেকৰা খ্ৰাগ ছৰঁম মাম বীত গেন, ছখ্ৰ মামক পছাগত গ্ৰা পোখী মৰঁহক হাথমে খ্ৰাৰিঁ জাএত, তঁএ বীচক জে মময খ্ৰিচি তেকৰা মভ মিনি কিএ নে উপযোগ কৰী। ওনা, কাজ খ্ৰাংশিকে বুঁমন জাএ, কিএ তঁ গতিহায় ওহন বিষয় ছী, জে মৰঁহক মংগ খ্ৰিচি। মানে মৰঁহক খ্ৰপন-খ্ৰপন গতিহায় খ্ৰিচিএ। তেঁঠাম তঁ গাম গামে ছী, গামা মন পহনমানো খ্ৰিচিএ। জেকৰ বংগ-বংগক পহন মেহো খ্ৰিচিএ। খ্ৰহাঁ নে নষ্ট-বৌনষ্টবৌনা পেঁচ বুঁমে ছিএঁ মূদা পহনমানী কেনিহাৰো মহএ বুঁমে ছৈখ? ও হ ব-জীতক

পহন কৰিতে চৈথ আ ওহনে পহন রঁনা পহনমানিয়োঁ কবৰেঁ কৰৈ
চৈথা।"

সমতল মৌদানমে ঘোড়া জহিনা রঁমমহাৰ দৌড়েএ তহিনা
গীতানাথ আ সীতানাথকেঁ ভেন। মঁগচন ৰূপী শজিকেঁ নম
কৰেত স্মিনিত স্নবে দনু গোৰে রাঁজন- "ভায় মাইৰেঁ, ঞপনে তঁ
মনে-মন মনক কল্পনাৰেঁ মপনা রঁনা দেখি নেনে হএৰেঁ, তঁএ ও
পহিনে কনে কহি দিঞা।"

ওনা, দনু গোৰেক বিচাৰ স্মি ৰাধাৰমণক মন মানি নেতকৈন জে
বিচাৰণীয় প্ৰশ্ন তঁ ঞছিএ। মূদা ওকব ঞখন বঁমৰক ঞগ্ৰতাগয়ে
কী ঞছি। পছাতियो বঁমত জা মকৈএ। জখন ঘৰ রঁহৈনে বিদা
ভেন ছী আ ঞাগ ফড়কীক ঞাষ্ট রঁহৈক ঞছি, তখন ঔমুকা
কাজক নে পহিনে মন রঁনাএৰেঁ ঞকি মানীথম কি ধড়েন নাপৰেঁ।
বিচাৰকেঁ বস্তাপৰ ঞনেত ৰাধাৰমণ রঁজনা-

"ৰৌঞা, তোহৰ বিচাৰ মানি নেলোঁ, মূদা ঞখন ও মহল্পূৰ ঞ
ৰহিতো ঞাংশিক মহল্পক ঞছি, তঁএ পছাতি নে ৰাথহ। ঞখন
পহিনে সমাজকেঁ ঞপন কাজক জানকাৰী দই দদন। সমাজক
কাজ ছী, তঁএ সমাজমে মন্ত মঁহ ঞচাৰেঁথ। মন্ত চাইএ জে গাম-
সমাজক নোক চিহৈথ, মূদা চিহ্নো-পহচিছ কি কোনো একে বঁগক
ঞছি। ঞকো ঞপন ঞকরিছাক পৰিচয় সমাজকেঁ দেনহি ৰহৈএ।
মূদা রঁহাদৰী তঁ ঞে রীচমে ঞছিএ জে ঞককেঁ মন্ত জনিতো ঞকাগত
ৰহৈএ।"

সীতানাথ রাঁজন-

"ভায় মাইৰেঁ, জিনগীক নক্শা-খতিয়ানক চঠ ছোড়। ঞন কী
কবৰাক ঞছি তৈপৰ বিচাৰ ককা।"

ঋনুকুল ঋভায্য দেখি বাধাৰমণ ঋপনাৰ্কে ঋনুকুল ঝনৰ্ৱৈত
ৰঁজনো-

"ৰৌঋ, ঋখন তীনিযে গোৰে নে ঱িচাৰো কেৰ্ৱো ঋ কিছু কাৰ্জো
কেৰ্ৱো হেন। মূদা ঙ্ৰী তঁ মমাজক কাৰ্জ, তঁঐ মমাজোৰ্কে ক ঐ
নে ভাগীদাৰ ঝনৌল জাঐ।"

জোৰ দৈত গীতানাথ ঝাঁজনে-

"নিম্ৰাঠিত ঝনৌল জাঐ। ঝনকৰ ঋগতা মানে মমাজক গতিহ্যম
নেখনমে মমাজোক ঋগতা ঋছিঐ।"

গীতানাথক ঱িচাৰৰ্কে বাধাৰমণ গম্ৰীৰতাযঁ নেলেন। গম্ৰীৰ হোগত
ৰঁজনো- "ৰৌঋ গীতা, ঝনকৰ ঋগতা গতিহ্যম নেখনমে ঋছি,
ঐতৰ্ৱে নহি ঝুমক চাৰ্হী। ঱ঐহ গতিহ্যম পুৰম ঙ্ৰেথ জে গতিহ মক
মৰ্জকক মংগ মূজনহাৰ য়েহো ঙ্ৰথিঐ।"

বাধাৰমণ ঋ গীতানাথক ঱ীঠ হোগত গপ-মপ্লৰ্কে মীতানা দনু
কান ঝঠা-ঝঠা মুনৰৌ কৰঐ ঋ নজৈৰৰ্কে কখনো বাধাৰমণপ
তঁ কখনো গীতানাথক নজৈৰিযোপৰ দোড়ৰ্ৱৈত বহঐ। মূদা মূঁহ
ঋৰাক বহগ। গীতানাথ ঝাঁজনে-

"ভায মৰ্হৈৰ্ৱ, মূজন মংগ মূজনহাৰক ঱ীঠ জে মপ্ঠান ঋছি তেকৰা
কনী ফৰিছা দীতিঐ।"

গীতানাথক জিঙ্জামা মূনি বাধাৰমণক জিঙ্জামা য়েহো ঝঠলেন।
ৰ্ৱঠৈক কাৰণ ভেলেন জে জখনে নোকমে ঝুমৈক ঋ কৰৈক
জিঙ্জামা জাগৌঐ তখনে নে মমাজমে জগৰপন ঋৰ্ৱৈঐ। মূদা তঁ
জিনগী ভৰিক ঙ্ৰী, তেকৰা কেনা ঐক্ৰে দিনমে মমোপ্ঠি নেৰঁ। মূঙ্লান
দৈত বাধাৰমণ ঝঁজনো-

"ৰৌঋ গীতা, মভম্যঁ পহিনে ঋপন ঱ৈকতীগত জীৰন ঋ ঋপন

দায়িত্বকে বুমক চাহী। রেকতীগত জীৱনক দৃ মানে অছি, পহিলে পাৰিৱাৰিক দোষৰ অখন জীৱনকে অগ্ৰক জীৱনমে মঁচৰিত কৰৰ, জগ ৰনৱৈলে নৱে প্ৰতিশত মানে পনৰহ-অনা অখন মময় ক যো অখনামে মমপিত কিএ নে কৰেথ, মূদা মাত্ৰ দম প্ৰতি ত মানে এক-অনা জঁ মমাজ নে যেহো মমপিত কৰেথ তঁ ৰেকতীগত জীৱন যেহো মামাজিক জীৱনমে মঁচৰিত হোগতে অছি, ৰএহ ভেনে অখন দায়িত্ব।"

ওনা, ৰাধাৰমণক ৰিচাৰ জহিনা মীতানাথ তহিনা গীতানাথ নীক জকাঁ নহি বুমি পেনক। জগমঁ মন অকছাএ নগলে। মূদা কোনো কাজক ৰিষয় পৰ গপ-মপ্ন কৰেনে মভ ৰৈমেন ছন, তঁএ কা কেঁ অগ্ৰ-অৱৈত মীতানাথ ৰাজন-

"ভায় মাহেঁৰ, নে অহাঁ কেতৌ পড়াএন জাগ ছী আ নে হমহীঁ মভ কেতৌ পড়াএন জাগ ছী। তঁএ অখন অগ্ৰ-পাছক গপ-মপ্নকে ছোড়ি অখনকা জে কাজ অছি তেপৰ ৰিচাৰ কৰা।"

অখন মীমাপৰ মীতানাথকেঁ চাঠ হোগত দেখি ৰাধাৰমণ ষ্টিক- ষ্টিলেন ছোড়ি ৰঁজনা- "তীনু গোৰেক জে জিম্মাক কাজ ছি, মানে অংশিক গতিহায়ক ৰচনা, তগমে অখন জে ভাৰ পৰনোঁ যে মূনা দগ ছী।"

ৰিঁঠমে ৰাধাৰমণকেঁ ৰোকৈত গীতানাথ ৰাজন-

"ভায় মাহেঁৰ, জহিনা অহাঁকেঁ গামক গতিহায় তকৈক ভাৰ অছি তহিনা নে হমৰো গামক মল্লেতিক (অর্থিক) গতিহায়ক খোজ কৰেক অছি আ মীতানাথকেঁ যেহো গামক অএন-গেনে পাদ - পৰকমঁ নই কই অখন তকক জেতে নোক ছেথ দানকো কৰনী- ধৰণী তকৈক ভাৰ তঁ অছিএ। জহিনা অহাঁ অখন ভাৰ মভকেঁ

স্বনেৰেঁন তহিঁনা নে চুখ ম্যামক বৃত্তান্ত হমগুঁ মভ স্বনেৰেঁন তঁএ
শাষ্ট-কষ্টমে মমযকেঁ দেখেঁত বঁজিযৌ।"

গীতানাথক বিচাৰ বাধাৰমণকেঁ নীক লগলৈন। নীকো কেনা নে
লগিতৈন। জখনে নোক এক-দোমৰক বীচ খপন পেষ্টক বঁাত
বঁজএ লগেঁএ তখনে নে ওকৰ হৃদয়ক মঁগ খাল্লোক বিচাৰ য়েহো
দহনেএ লগেঁ চুগ। বাধাৰমণকেঁ য়েহো তহিঁনা ভেলৈন। বঁজনা-

"চুখ ম্যামক বীচ মৰকাৰক জেতে কাৰ্যাতন্য খছি তগমে নাম-
মাত্ৰ গামক নিখিত শেষ খছি। তগমে জেতে তাকি মকনৌ
তেতেমে জে ভেঠনে য়ে সূনা দগ ছী। খাগু জঁ কিছু নৰো কাগজাত
ভেঠত তঁ ওকৰা বঁগনা পল্লামে জোড়ি দেবঁগ।"

বাধাৰমণক বিচাৰ গীতানাথ নীক জকাঁ নহি বঁমি পেন । বঁজনে-
"য়ে কেনা হএত ভায় মাহেঁবঁ?"

বাধাৰমণ বঁজনা-

"বৌখা, গতিহায়োক নে গতিহায় খছি। জহিঁনা ম্যামকেঁ ম্যাম য়েহো
ভেলৈন খা মস্বৰকেঁ মস্বৰ তহিঁনা গতিহায়োক গতিহায় খছি
কিনে? মূদা তগমে এতেক খন্তৰ তঁ খছিএ জে ম্যামকেঁ ম্যাম খা
মস্বৰকেঁ মস্বৰ ভেন গতিহায় খছি খা খপনে ম্যাম খাকি মস্বৰ
বঁনবঁ ভৰিমক পেষ্টমে খছি।"

বাধাৰমণক বিচাৰ গীতানাথ খাধায় বঁমী বঁমলক মূদা
মোন্ত্ৰোখনা নগ বঁমনে মন কনী-কনী কুম্মুখাগতে বহলৈ।
মূদা মখ্য বিচাৰকেঁ তৰ পড়ৈত দেখি খপন বিচাৰকেঁ মনে-মন
তৰ কেনক খা বঁজনে-

"ভূন-চুক নেনী-দেনীমে জে চুষ্ট-চুষ্ট হএত ও পছাগত মঁহ-
মিলানী কই নেবঁ। খখন জে খাৰশ্যক কহবঁ খছি ও মভকেঁ

কহি দিয়োন। কিএ তঁ জিনগীক কোনো ঠেকান খছি, জখন জিনগীকেক ঠেকান নহি খছি তখন জিনগীক লীলাক কোন ঠেকান। মৃদা জীৱনো তঁ জীৱন ছী ওহী বেঁঠেকান জীৱনমে নে খপনো ঠেকনগৰ জীৱন কেতৌ-নে-কেতৌ ঘোঁমিয়া কই বখনহি খছি।"

গীতানাথক বিচাৰ মনি বাধাৰমণক মন বিঁচায়ি উঠনৈন, ৰঁজনা-
"ৰৌখা, তীনটা মূত্ৰ গামক ভেটন খছি। তগমে দৃষ্টা মৰকাৰক খজানায় ভেটন খছি আ একটা জনশ্ৰুতিয়ঁ মানে জনমানময়ঁ। পহিনে মৰকাৰী মূত্ৰ মনা দগ ছিখ পছাগত জনশ্ৰুতি মনেৰঁহ।"
ওনা, মীতানাথ কিছু ৰাঁজি তঁ নহি বহন ছন মৃদা গাঁজা-ভাঁগ (মানে ঠীনম) পীনিহাৰ জহিনা দম মাৰি মঁহক নিশাঁএন ফুঁআঁকেঁ মনে-মন ঘোঁষ্টএ নগৌএ তহিনা বিচাৰকেঁ ঘোঁষ্ট বহন ছন। তেঁৱীচ গীতানাথ ৰাঁজন-

"ভায় মাহেঁৱ, শূভ-কাজমে বিঁলম্ম ভেনে খশূভ হোগক মম্বাৱনা ৰঁনএ নগৌএ তঁএ খাৱঁ..?"

বাধাৰমণ ৰঁজনা-

"ৰৌখা, খপন গামক জন্ম খাঠমী শতাব্দীমে দৃ গোবেকেঁ গামমে ৰঁমনায় ভেন।"

খাজক পৰিৱেশকেঁ দেখেত মীতানাথ ৰাঁজন-

"দনু একে জাগতিক ছনা?"

বাধাৰমণ-

"নহি। ওগ মময় দনুক ৱীচ জাতি ভেদ নহি ছেনৈন। খপন জীৱেঁ-জোকৰ উপায় কৰৱঁ আ ধাৰক পানি পীৱঁ, যএহ দনুক জীৱন ছেনৈন। ওনা, ওগ মময় খপন গাম গামক শ্ৰেণীমে নহি ছন,

কিএ তঁ জৈঠাম পঠীয় ঘৰমঁ ৰেঁয়ী ছন ওকৰ গিনতী গামমে
হোগত ৰহগ। তগমে তীন-তীন ম্যএ পৰিৱাৰক গাম মেহো ছন।"
ঋচম্বিত হোগত গীতানাথ ৰাঁজন- "ঋ দোমৰ?"

ৰাধাৰমণ ৰঁজনো-

"দোমৰ ঋছি মৰেক। জে 1890 গম্বীয়ঁ নই কই 1902 গম্বীমে
ভেন। তগমে ঋপন গাম ৰঁনি গেন ঋ নক্শা খতিয়ান তেয়াৰ
ভই গেন।"

ৰাধাৰমণক ৰিচাৰক প্ৰাহমে গীতানাথকৈ প্ৰাহিত হোগতে মঁহ
ফুটি পড়ন-

"ৰাহ।"

ৰিচাৰক ভাৰকৈ কম কৰিত ৰাধাৰমণ ৰঁজনো-

"জনশ্ৰুত ৰঁগত ৰ্যম ঋছি তঁএ খেমাৰীক খেতমে জহিনা ঋকণা-
মিমিয়া ঔজাড়ৰঁ মতিপনা ঋছি তহিনা ঋছি। তঁএ একৰা নিচেনমঁ
দোমৰ দিন কহৰঁহ। ওনা, নিখিকই তেয়াৰ কই নেনে ছী তঁএ
পঠৈক মন দ্ধ ঋ তঁ নিহহ।"

মীতানাথ ৰাঁজন-

"ভায় ম্যহেঁৰঁ, হল্লুক মৱাৰ ঘোড়া ফৌদ মাৰে। এতে দিন নগ
ৰুঁমে ছেনিঐ তঁএ গাম হল্লুক ৰুঁমি পড়ে ছন, মদা োকক বৃতান্ত
জখন খোজএ নগনৌ ঋ ঋএন-গেনকৈ তকৈ দিম ৰঁঠনৌ কি
ঠক-ঠক গোপান জকাঁ ভই গেলৌ।"

মীতানাথক ম্হমঁ 'ঠক-ঠক গোপান' খমিতে গীতানাথ ৰাঁজন-

"ভায়, মল্লৈতিক খেন তঁ ঋৰো মদাৰিযো নাচমঁ ৰঁদতৰ ঋছি।"

ৰাধাৰমণ ৰুঁমি ৰহন ছন। ৰঁজনো-

"নাগন বহহ..!"

(জাবী---

ঔপন মঁতর্য editorial.staff.videha@gmail.com পর পঠাড।

২.১০.জগদীশ প্রমাদ মশন-মেহন্তা মেহন্তে বহি েন (নেঘুকথা)

জগদীশ প্রমাদ মশন

যেহতা যেহন্তে বহি গেন

জেঠ মামক দমবাহা মানে দমমী তিথিক শূক্ৰ দিনক ভিনমুৰকা
 মময। চাহক প্ৰতীক্ষামে নিৰ্মন রাঁৱা দনানক ওয়াৰক চৌ পৰ
 ৱৈমত ঞ্গনমুহাঁ দেখি বহন চনো। ঔমুকা কাজক ৱোম মাথকেঁ
 দৰনে ছেনে। ঞ্গন গাচী-কনমক তাক-হেৰক মংগ ঞ্গ
 মমাজক উমের যেহো ছীহে, তঁএ ওদুমে ভাগ নেৱেক ঞ্গি। ভাগ
 নেৱেক ঞ্গি- ক মানে জিজ্যামা বহিত নহি বুমৰ, ঞ্গনো জিজ্যামা
 ছেহে জে মমাজক ৱীচ জে কোনো উমের ঞ্গি ও মভক উমের
 ছীহে, তঁএ ঞ্গনো উমের ভেৱেঁ কেনে। ওনা, নিৰ্মন রাঁৱাক
 মনমে দোমৰো ৱিচাৰ জগি চুকন ছেনে ও ছেনে জে কিছু
 ৱৰ্থম, পৰিৱেশমে ৱঁদত ৱঁদনাৰ ঞ্গএন ঞ্গি, নোকো মভ কেতে
 ঞ্গএন ঞ্গা কেতে গেৱো কএন তঁএ ঞ্গাজক জে দুৱ্য ঞ্গি
 তেৰা ঠগমঁ দেখৰ ঞ্গি।

ৱঁহুছান কহিযো কি ডিহৰাৰক ঞ্গান ঞ্গাকি গাম-দেৱতাক ঞ্গান,
 জগমে ঞ্গা নোক যোড়া চড়োত। ঞ্গনো ঞ্গা কিছু ৱৰ্থ পূৱো
 তক পৰিৱাৰক কুমাব ৱঁঠা, মানে ৱিনু ৱিঁঞাহন ৱঁঠা ঞ্গপ
 মগক মংগ জাগ ছন ঞ্গা গাম-দেৱতাক ঞ্গানমে যোড়া চড়োঁ কৰে ছন
 ঞ্গা চড়োঁতো ঞ্গি। চঙেৰামে মাষ্টিক যোড়াকেঁ মাজি মাএ হুন-
 পানক মংগ ৱঁহুছান জাগ ছেথ ঞ্গা ৱঁঠা হাথকেঁ ৱেঁৰা-ৱেঁৰী মভ
 কিছু দগ ছথিন ঞ্গা ৱঁঠা ঐগনা ৱাহন ৱনি ঞ্গপন যোড় কেঁ
 পেছনা যোড়াক ঞ্গাগুমে মজৱেঁ ছেথ। ঐঠাম একঠা ৱাঁত ঞ্গাৰো
 ঞ্গি, ও ঞ্গি একে ঞ্গানক তীন নাম। ৱঁহুছান, ডিহৰাৰ ঞ্গান ঞ্গা
 গাম-দেৱতাক ঞ্গান। মূদা ঞ্গন মে নহি, ঞ্গন ৱম এতৱেঁ
 ঘৰমঁ যোড়া মজি কেনা ৱঁহুছান পঁঠ বহন ঞ্গি, ৱম এতৱেঁ

জিজ্ঞাসা নিৰ্মল ৰাঁৰাঁক মনমে কৈন। গ্ৰহো নগ মনমে কৈন জে
 কৈঠাম মাগক মাথপৰ মজন ঘোড়া গুম্বাৰ ৰঁঠাক হাথে চঠৈএ
 তৈঠাম পৰদেশী যূৰক-জহান আ গামক নৰযূৰকক য়েহো মংখ্যা
 ৰঁঠি গেল আছি তৈমগ ঘোড়াক (চঠৌ-আ ঘোড়াক) মৱাৰী য়েহো
 ৰঁদৈল বহল আছি। গম্বেয়া মাগকিল তঁ কম্মো-মম্ম মূদা ম্মাষ্টৰ
 মাগকিল আ গঁজনৰঁনা চৰিচকিয়া গাড়ীক মংখ্যা ৰঁঠিয়ে গেল আছি।
 জগপৰ মজি গুম্বাহাৰক ৰঁনৌল মাষ্টিক ঘোড়া ৰঁহ্ম্মান পগঁচ বহল
 আছি। য়ে অগ্নন আঁথিয়ে নিৰ্মল ৰাঁৰাঁকৈঁ দেখেই কৈন। মূদা চাহ
 পীনে ৰঁনা দৰৰঁজাপৰ মঁ ঔঠৰৌকৈঁ নীক নগ ৰুম্মি বহনো আছি।
 তহুমে জীৱন ভৰি পল্লীক ৰুম্মল বৃত্তি কৈহে, তেকৰো ছোড়ৰঁ ঔঠিত
 নহি ৰুম্মি বহনো আছি।

পল্লীক বৃত্তিক মানে এতৰেঁ আছি জে মনচ্চমী দাদী, জিনকৰ ঔমেৰ
 মাঠি ৰঁখমঁ ঔপৰ ভই গেল কৈন, ৰেঁঠী জখন চেগ্গৰ ভেনৈন
 তখন ভনমাঘৰক আধা কাজক ভাৰ মম্মা দেলখিন আ জখন
 পুতোদ এনৈন তখন মোনহোখনা ভনমাঘৰক ভাৰ ৰেঁঠী-
 পুতোদকৈঁ মম্মা দেনৈন, মূদা পতিব্ৰত কহিয়ৌ আকি ল্লী ধৰ্ম,
 ঐঠাম পতিব্ৰতক মানে ভনমিয়াক ব্ৰত ৰুম্ম, য়ে আখনো মনচ্চমী
 দাদী অপনে হাথে নিম্মাই কৈথ। ও ব্ৰত ছী জে পতিকৈঁ ভিনম্বৰুকা
 পহিল চাহ কহিয়ৌ আকি দিনক পহিল ৰেঁৰক চাহ অপনেমঁ
 ৰঁনাকই পিআএৰঁ। কোনো মাৰ্জজনিক মন আ আকি ৰেঁকতীগত
 জীৱন, জীৱনক পহিল কদমক মহম্ম আছিএ।

মনে-মন নিৰ্মল ৰাঁৰাঁ অগ্নন গামক চৌৰঁঠীকৈঁ ঠিকিয়া মন মাথিৰ
 কেলৈন। মম্মাজ দিমমঁ ময়েৰ নিৰ্মল ৰাঁৰাঁক মন অগ্নন জীৱন দিম
 এনৈন। আৰঁতে জহিনা খেতমে ধান ফুঠৈএ তহিনা নিৰ্ ন ৰাঁৰাঁক

মনকি ৰিচাৰ ফুটলৈ। ৰিচাৰ ফুটলৈতে ধানক নোৱাৰা জহিনা খাপেড়ম
চনচনা গুদৈএ তহিনা নিৰ্মল ৰাঁৰাঁক মূহমঁ নিকনলৈ-

"মিহন্তা-মিহন্তে বহি গেল!!"

ওনা, অমগৰেমে ৰেঁমল নিৰ্মল ৰাঁৰাঁক মূহমঁ নিকনলৈ মূদা তেঁৱীচ
স্নলচমী দাদী চাহ নেনে নগমে পৰাঁচ গেলী, তঁএ ওহো স্নললৈ।
স্নলিতে স্নলচমী দাদীক মনমে ভেলৈনে জে ভই যকৈএ হমৰা
দেখিকই পতি ৰাঁজল হোথি, তখন জঁ দোহৰাকই নগ পুছৰ্ণন
যেহো কেহেন হএত, মূদা মনমে গুহো হোনি জে জাৰেঁ মূহক অহাৰ
মূহমে নগ নেতা তাৰেঁ কিছু পুছৰ্ণ অখিকি কহৰেঁ উঠিত নগ এত।
কিএ তঁ অখনে কানক স্নলনো আ মনক পঢ়নো একঠা কথা
দানকা মনমে নচলৈ। যুগ-যুগক যুগকৰ্ণাক খেল চনৰোঁ কএল
অছি আ চনিতো তঁ অৰিয়ে বহল অছি। কথা অছি, একঠা গামকেঁ
চৌৰ্ণগলীক পাঁচ কোমক গামক নোক কহএ নগল জে ভোৰে-
ভোৰ জে ওগ গামক নাওঁ নেত ওকৰা ভৰি দিন অল্পক ভোগ
নগ হেতগ। কিএ কহএ নগলৈ যে অখন নহি, অখন ৰম এতৰেঁ
জে চাককাতক নোক কহিতো অৰিয়ে বহল অছি আ কহৰোঁ
কেনক। গামমে একঠা ৰেঁজানিক ভেনা। দানকো কানমে এহেন
প্ৰশ্ন দেল গেলৈ। প্ৰশ্ন এনা পছাগত ৰেঁজান কজী পহিল দৃষ্টি মঁ
জখন তজৰীজ কেলৈ তঁ দানকা মোনহুসী তখন অখনমোহাঁত
ৰুমি পড়লৈ। মূদা জখন যমাজক ৰিচাৰক পৰম্বৰা দিয় তজৰীজ
কেলৈ আ পৰম্বৰা ৰোকৈক শজি অখনমে অঁষ্টকাৰলৈনে তখন
ৰুমি পড়লৈনে জে জেতৰোঁ মান-মাম্মান পেলোঁ অছি যেহো চলি
জাএত! অমমঁজমমে পড়ল ৰেঁজানিকজী জী-জাঁতি কহিয়ো অখিকি
জী-তোড়ি, ৰঁজনা-

"এহেন বিচাৰ মোল্হোখনা মলু খ্ৰিষ্টি।"

ৰঁজেক গ্ৰাম্মে ৰৈজানিকজী ৰাঁজি গেনা, খ্ৰাঁ ওকৰা প্ৰয়োগশানামে প্ৰয়োগ কৰি কই নিৰ্ণয় কএল জাএত। গাম্মক জেতে গাচ্চী-কনম খ্ৰিষ্টি তগমে মভয়ঁ ৰেঁয়ী কোন গাচ্চপৰ চিড়ে ৰহেএ। কিছু কিস্কক গাচ্চ গাম্ম-ঘৰমে খ্ৰখনো ওহন খ্ৰিষ্টিএ জৈপৰ চিড়ে ৰেঁয়ী ৰঁগযৌএ। ওহী গাচ্চক নিযুক্তি ভেন। গাম্মক নোকক ৰীচ নে ফুয়ি এত ম্ৰদা খ্ৰনগোঁখাঁক মমৰ্থন ভেঠনে তঁ ফুয়িযো মলু হেৰেঁ কৰেএ। গাম্মক নৰযুৰক চূড়া-দহী-চিল্পী-কেৰা গল্যাদিক ওহন ভোজনক ওৰিয়ান কেনৈন জেহেন খ্ৰনগোঁখাঁ খ্ৰতিথি-খ্ৰত্যাগতকেঁ োজন কৰৌল জাগএ।

তেমৰ দিন ভনে একটা খ্ৰনগোঁখাঁ খ্ৰপনা গাম্ময়ঁ খ্ৰান গাম্ম জাগ চনো। ৰীচক গাম্মে প্ৰয়োগশানা ৰঁনন খ্ৰিষ্টি। নৰযুৰক মভ দানকা পকৈড় গাচ্চক নিত্ৰাঁ ঠাঁউ কই নাৰক ৰীড়ীপৰ ৰেঁয়া ভোজনক মভ বিন্ধ্যাম পৰমনৈন। ভোজন কৰেঁয়ঁ পহিনে যুৰক মভ কহনকৈন- "ভোজনক মৰঁ বিন্ধ্যাম খ্ৰাগুমে খ্ৰিষ্টি, খ্ৰাঁ ওগ গাম্মক নাম নগমে মানে জগ গাম্মক নাম নেনায়ঁ খ্ৰল্লক ভোগ নগ হোগএ, কোনো হৰ্জ নগ নে?"

খ্ৰনগোঁখাঁ ৰঁজনো-

"জাৰেঁ মঁহমে খ্ৰল্ল নগ নেরেঁ তাৰেঁ তক নাম নগ নেরেঁ। তখনো তক কোনো খ্ৰাশা নহি।"

যুৰক মভ ৰঁনজোৰী গষ্টা পকৈড় কহনকৈন-

"খ্ৰাঁ ৰাঁজু।"

জখনে খ্ৰনগোঁখাঁ খ্ৰত্যাগত ওগ গাম্মক নাম নগ গেনা, জগ গাম্মক নাম নেনায়ঁ খ্ৰল্লক ভোগ নগ হোগএ কি তখনে গাচ্চক

ভূপৰম্য একষ্টা কৌখা চষ্ট কই দেনকা। চষ্ট কৰিতে খনগোঁখাঁ
খন্ডাগত রঁজনী-

"দেখনিঐ! খাৰঁ খহাঁ মভ ভৰি দিন সৃখন ৰাখৰঁ কিনে।"

চাৰি-পাঁচ ঘোঁষ্ট চাহ জখন নিৰ্মল রাঁরা পীলৈন তখন মন মী দাদী
রঁজনী-

"কী রঁজনীঐ জে মিহন্তা মিহন্তে ৰহি গেন?"

চাহ খপ্নন বঁগ নিৰ্মল রাঁৰাকৈ পেষ্টম্য দেখৰঁএ নগলৈন জগ্যম মন
ফুহৰাম জকাঁ ভগয়ে গেন ৰহৈন। নিধকপষ্ট ৰূপমে রঁজন -

"মিহন্তাম্য ৰোপন দৃষ্টা খামক গাছ খছি। ভৰিমক খহুঁকৈ মোনে
হএত জে চ্চঠম ম্যান পূম্যাক কিম্যান মোনাম্য খননৌ।"

এক তঁ ওঁদানা পল্লীমে এহেন খন্ডায় রঁনিযেঁ জাগএ ে রঁিন্স
ৰিচাৰনৌ হঁ-মে-হঁ মিনা দগতে চ্ছেথ, তহিনা মনচ্চমী াদী
হুঁহকাৰী ভৰেত রঁজনী-

"হঁ যে তঁ খননহি ৰহী।"

কোনো ঘষ্টনাক একো খঁশ ভেঠনে নোক কাল্পনিক ঘষ্টনা গঠিয়ে
নগএ, তহুমে জৈঠাম মনেম ৰহত তেঠাম তঁ খাৰো মজগুতীক
মঁগ গঢ়ন জাগত। নিৰ্মল রাঁরা রঁজনী-

"ওহীঠাম মঁ নে দৃষ্টা খামক গাছ খননে ৰহী খা কহনে ৰহী ে
ম্যান ভৰিক পছাগত জখন গাছ ফড়এ নগত তখন রাঁৰহো ম্যাম
খামো খা খামক চষ্টনী মেহো খাগত ৰহৰঁ।"

খামক খঁচাৰক চঠ ঐ দখাৰে নগ কেনৌ জে রীম-রীম খক
খামক খঁচাৰ যোগনী দাদী-কাৰী মভ ঘৰমে ৰখনৌ ৰহৈ চ্ছেথ খা
মানে-ম্যান রঁনৈরঁতো চ্ছেথিএ। জহিনা খঁচাৰ তহিনা ঘীৰোক খছি,
চালীম-পচ্যম রঁখক পূৰান ঘী ভেঠিতে খছি। খাএৰ যে খখন

নহি।..স্বনচুমী দাদী ৰঁজনী-

"হঁ, তেৰ কী?"

পত্নীক প্ৰশ্ন স্নি নিৰ্মন ৰাঁৰাঁকৈ পৰৰাঁ-পৌৰ কী জকাঁ দম ঘূষ্টএ নগনৈন। দম গ্ৰা ঘূষ্টএ নগনৈন জে ঞ্গন হাৰন দাড ৰাঁজী কি নগ ৰাঁজী। নিৰ্মন ৰাঁৰাঁ ওহন ঞ্খঢ়াহা পৰক পহনরান চ্ৰেথ নহি জে ৰুমি পৌতা জে নীকো ঞ্ধনো হোগএ ঞ্খা ঞ্ধনো নীক হোগএ। গ্ৰা তঁ মনক ৰিচাৰ কহিয়ৌ কি শঙ্কক খেন কহিয়ৌ, যে চ্ৰী। মড জনিতে চ্ৰী জে তিনকোৰ ঞ্খা গুৰনী এক্ৰে ৰঁশক নত্ৰীশুম্মা গাচ্ৰ চ্ৰী। জহিনা তিনকোৰক তহিনা গুৰনীক নত্ৰীক জড়ি ঔজ্জৰ হোগএ ঞ্খা তহিনা নত্ৰীক ৰঁঢ়রাৰিয়ৌ দনূক এক্ৰে ৰঁগ ঞ্খচ্ৰ ঞ্খা জহিনা পত্তাক ৰঁগ-ৰূপ, ঞ্খাকাৰ-পকাৰ একৰঁগ ঞ্খচ্ৰি তহিনা ফুনো-ফড়ক ঞ্খচ্ৰিএ। মূদা একষ্টাক পাত খাএন জাগএ ঞ্খা দোমৰাক ফড়। কহৰঁ জে এনা কিএ ঞ্খচ্ৰি, যে তঁ ওগ নত্ৰীকৈ পুচ্ৰিয়ৌ জে োহৰ ফড় মীঠ ঞ্খা পাত তীত কিএ হোগ চ্ৰহ ঞ্খা দোমৰাক পাতে কিএ মীঠ হোগএ ঞ্খা ফড় তীত।

মূদা নিৰ্মন ৰাঁৰাঁক মনমে জে হাৰন মন ৰুমি পড়ি ৰহন চ্ৰেন তেৰা কাজক ডোৰিয়ঁ ৰাঁহি ৰঁজনী-

"জড়িয়েয়ঁ কহি দগ চ্ৰী, ঞ্খহাঁকৈ ঞ্খখন তক মড ৰাঁত কহৰৌ নে কেলৌ ঞ্খা জে কহলৌ যে মনো হএত কি নহি।"

ভায়, জহিনা পত্নীক ৰিচাৰ স্ননৈনে পতিকৈ ঞ্খা পতিক ৰ চাৰ স্ননৈনে পত্নীকৈ, মডক মনমে জিজ্জাম্মা হোগতে চ্ৰেন তহিনা স্বনচুমী দাদীকৈ যেহো ভেনৈন। ৰঁজনী-

"কনী মেৰিয়াক ২ ৰাঁজৰঁ, গ্ৰা নহি জে নখ-শিখ ৰৰ্ণন নহি কএ ঔপৰে-মাপড় ৰাঁজি, মানে শিখে-নখক ৰৰ্ণন কএ পচ্চাগত পু চ্ৰ

দী জে নীক জকাঁ বুম্নলোঁ কি নহি?"

পল্লীক বিচাৰ স্মনি নিৰ্মন রাঁৱাক মনমে পাথৰক অমৃত বয় জকাঁ মানে শিনাজীত জকাঁ স্মখদগৰ বিচাৰয়ঁ ভেঁষ্ট ভেলেন। শিনাজীতক বয় জে পানিয়েঁ জকাঁ অছি তঁ কী ও মঙ্কনক ফঠোন-পানি থোড়ে হএত। হীয খোনি নিৰ্মন রাঁৱা ৰঁজনা- "তীন তৰহক ৰেঁয়াৰ পূম্যাক কিয়ান মেলামে ভেল চন, একষ্টামে অল্পক ঠ চনন, দোয়ৰমে তীমন-তৰকাৰীক আ তেয়ৰমে ফন-ফনহৰীক। অহুঁ জনিতে ছী জে অপনে ফন-ফনহৰীয়াঁ বিশেষ মিনেহ চি আ ওগয়ঁ কম মিনেহ তীমন-তৰকাৰীয়াঁ আ তহুয়ঁ কম অল্প-পানিয়াঁ অছি।"

স্বনচ্চমী দাদীকেঁ নিৰ্মন রাঁৱাক বিচাৰ স্মনেমে নীক নগলেন। নীক কিএ নগলেন যে তঁ ও অপনে বুম্নতী মূদা তেয়ৰ মানে আন তঁ যএহ নে বুম্নত জে জীৱনমে কহিয়ো স্বনচ্চমী দাদীকেঁ ফন-ফনহৰী ৱা তীমনে-তৰকাৰী ৱা অল্প-পানিক দুখ নগ হোগ চেন, তঁএ দানকৰ মন মাদিকান অৱৰা চাওৰক ৱামিয়া ভাত জকাঁ ফৰহৰ বহৰেঁ কৰে চেন, স্বনচ্চমী দাদী ৱিঁমোঁত ৰঁজনী-

"অহীঁ পেৰে নে মৱেঁ কিছুময়ঁ মল্প পৰিৱাৰ অছি।"

এক তঁ অল্পন জীৱনক চোষ্ট খাএন নিৰ্মন রাঁৱাক মন বহৰেঁ কৰেন, তঁএ হোনি জে জোৰ-জোৰয়াঁ ৱাজী জে মপনা মপনে বহি গেল, মূদা বহৈখ তঁ দগয়ে গোৰে। দু গোৰেমে লোক কনফুমকিয়োয়ঁ কাজ চনা নগএ, তেঁচাম জোৰয়াঁ ৱাজেক কোন খগতা অছি। কমো-জোৰয়াঁ লোক মগ ৱাত ৱাজেএ আ মোমা-মোমী জোৰোম ৱাজিতে অছি।

জহিনা কল্পনাৰেঁ থুথুনো নমগৰ হোগএ আ নাটেৰ মেহো

নমগৰে হোগাএ তহিনা মপনাক যোহো দনু নমগৰ-চৌড়গ
হোগতে খ্ৰিছি। নিৰ্মন রাঁৱা ৰঁজনা-

"খ্ৰহাঁ এতৰেঁমে পৰিৱাৰকেঁ মম্বল্ল বুঁমে ছী। জেনা খপনে মুনলৌ
তঁ মুনিকই পাঁচ মাএ ৰূপেখামে দৃষ্টা ৰঁৰহমিয়া খামক গাচ্চ
কীনিকই খানি ৰোপিকই যোৱা কেৰোঁ খা খাগ জেঁচক দমৰাহা
ছী, জঁ একোষ্টা খাম পাঁচ ৰঁখক ৰীঠ ভোগ ভেন ৰহেঁত তঁ মঁতোষ
হোগত। ও মম্বল্লতা তঁ পৰিৱাৰমে নহিয়েঁ খাএন।"

ওনা ৰঁজৈক গ্ৰমমে নিৰ্মন রাঁৱা ৰাঁজি গেনা মূদা পছাগত খপনে
মোন পড়লৈন জে সূগোনক দৃষ্টিমঁ খেতীক কাজ ঠানৱঁ উচিত
ছন, মূদা যে নহি ভেন। খ্ৰাৱঁ তঁ যএহ নে উচিত জে খাজুক
ভৌগোনিক পৰিৱেশকেঁ দেখেঁত প্ৰিয়াশীল হোগ। ওনা, জীৱঁচগৰ
নোক পাথৰোপৰ দৃষ্টি জনমৌৱেঁতে ছেঁথ খা ভৱিয়মে যোহো
জনমৌৱেঁ কৰতা।

মঁযোগ ৰঁনন, তহীকানমে ৰাস্তা ধেনে খপনে মঁমাৰপৰ জাগত
ৰহী কি নিৰ্মন রাঁৱা দেখলৈন। দেখিতে দৰৰঁজেপৰ মঁ শোৰ
পাড়েঁত ৰঁজনা-

"ৰমাকান্ত, কনী মনি নএহ তখন জগহহ।"

ওনা, ৰহী খপনে খগুতাগমে মূদা নিৰ্মন রাঁৱাকেঁ মভ দিনমঁ
শ্ৰেৰ্ণ ঝুঁমেত খাৱিঁ ৰহন ছিএন তঁএ ঠাভে-ঠাভ মন ক ৱিঠাৰ
মনমে ৰোপি নগমে পঁচতে ৰঁজলৌ-

"কী কহেঁ ছী রাঁৱা?"

জেনা পাশাপৰ মানে জীৱনক পাশাপৰ নিৰ্মন রাঁৱা হাৰি ৰহন
ছনা তহিনা মন তীতাএন ছেলৈন। মূদা মনমে এতে তঁ ছেঁহে জে
কেকৰা নগ কেহেন শঙ্ক কেহেন ভাৱমে ৰাঁজী। ৰঁজনা-

"বম্বাকান্ত, মৰৱঁ কী জীৱঁ তেৰ কৰ কোনে ঠেকান নহি খিছি, খপ্নন জীৱনক ঘণ্টন ঘণ্টনা একটা খিছি যে পহিনে স্মনি নএহ, পছাগত খাগুঁ ৱঁঠিহহ।"

নিৰ্মন ৱাঁৱাঁক ৱিচাৰ স্মনি খপনো মনমে নৱ জিজ্ঞামা জগন জে জীৱন কেকৰো কিএ নে হোগ মূদা জীৱন তঁ জীৱন ছী। তহুমে মনুঙ্কক জীৱনক ঘণ্টনা ছী, কহিয়ো নে কহিয়ো খগতা হ ৱেঁ কৰতা ৱঁজনোঁ-

"ৱাঁৱাঁ, ৱেঁমী খাহে-মাহেমে নগ কহিয়োঁ, কনী খগতাএন ছী। মূদা খগতাগমে এহনো ৱিচাৰ নগ ছোড়ি দেৱেঁ জগমঁ ৱিচাৰে ঘৱাহ, ঘৱাহ মানে খধৰুঁমু, ভই জাএ।"

খপ্নন মনক মভ ৱাঁত ৱঁজেক জগহ পেৱঁ নিৰ্মন ৱাঁৱাঁ ৱঁজনো-

"বম্বাকান্ত, তোৰামঁ পৰোছোমে পহুঁকোঁ কিচু ৱাঁত কহি দেনে ছিএন, মূদা ও পাৰিৱাৰিক ভেন। জড়িয়েমঁ কহি দগ ছিখা।"

কোনো ঘণ্টনা ৱা কাজকেঁ জড়িমঁ ছীপ ধৰি স্মনিকই গ্নৱেঁ নে ৱুঁধিক (জানক) গ্নৱঁ ভেন। মনে-মন মনকেঁ ৱঁনেক ৱোঁৰ্ জকাঁ মাফ কৰেত ৱঁজনোঁ-

"কহিয়োঁ?"

নিৰ্মন ৱাঁৱাঁ ৱঁজনো-

"তোহুঁ দেখে ছহ বম্বাকান্ত জে খনকা জকাঁ মনমে খখনো মানে মাৰ্ঠি ৱঁৰ্থক ভমেৰ ৱিতনা পছাতিযো, মনমে নগ খাএন খিছি জে খাৱঁ জে কোনো ফন-ফনহৰীক গাছ ৰোপৱঁ, তঁ খপনো ভোগ হএত কি নহি, তঁএ ৰোপৱেঁ নে কৰৱঁ। শূৰহেমঁ মভ দিন মনমে এহন ধাৰণা ৱঁননে খিছি জে মভ দিন কিচু-নে-কিচু নৱ নগাৱী। তঁএ পাঁচ ৱঁৰখ পূৱঁ জখন ফন-ফনহৰী ভোজনক গুণ ৱুঁমনোঁ

তখন ঠিকিয়াকই কিয়ান মেলামে পূয়া পঢ়াঠনৌ।"

ওনা, পূয়াক কিয়ান মেলামে ভাগ নেৰাঁক গছা ঞপনো মনমে কেতে দিনমু ঞছি মূদা গুয়ঁযোগ এহেন হোগত বহন জে ঞখন তক নহিয়েঁ জা ভেন ঞছি। রঁজনৌ-

"মেলামে কী মভ দেখনিএ, রাঁরা?"

নিৰ্মন রাঁরা নিঞ্চকপষ্ট ভাৰমে রঁজনো-

"দেখে-স্বনৈক কী কোনো ঠেকান বহন, রঁদাত নোকো দেখনিএ ঞা খেতী-রাবীক রঁদাত গাছ-রিঁবীছ, রী-ঞা-রাঁজন মেহো দেখ িএ মূদা মে মভ কথীনে। ঞপনে দূষ্টা রঁবহময়িয়া ঞামক গাছ কীননৌ। মন মপনাএনে ছন জে রাঁবহো মায় জখন ঞাম মন ফন ভেঠত তখন জীৰনমে খগতে কী বহি জাএত।"

ঞাগুক রাঁত বুম্নন বহৈত তখনে নে মে তঁ ছন নহি, তঁএ জনৌ-

"ঞহাঁ তঁ রাঁরা কমান কই দেনিএ। তেহেন ঠিকিয়া ক গোষ্ঠী চাননৌ জে একে গোষ্ঠীমে পাৰ ভই জাএরঁ।"

ঞপনা জনৈত নীকে রাঁত রাঁজন ছেনৌ মূদা নিৰ্মন রাঁরাঁকে নীক নগ নগনৈন। রঁজনো-

"কী গোষ্ঠী চানরঁ, মভ পানিমে চনি গেন।"

রঁজনৌ-

"মে কেনা রাঁরা?"

নিৰ্মন রাঁরা রঁজনো-

"তোহুঁ রঁজাৰ জাগক ধড়ফড়ীমে ছহ ঞা ঞপনো রঁজেমে মঁকোচ হোগএ, এতরঁ বুম্নহ জে ঞাগ জেঠক দয়বাহা ছী, ওনা নোক রঁবিমাগতে দিনমু ঞাম খাএরঁ শ্বক কৰৈ ছেখ, মূদা ঞপনা পাঁচ রঁবখ পূৰ্বক মিহন্তা ঞখনো মিহিন্তে রঁনন বহি গেন ঞছি।"

ৰঁজা গেল-

"যে কেনা ৰাঁৱা?"

নিৰ্মল ৰাঁৱা ৰঁজলো-

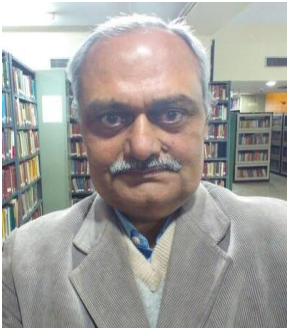
"নিচেনমে দোমৰ দিন জড়িমঁ ছীপ ধৰি মৰঁঠা মনা দেৱঁহ।"

ঋকছাগত নিৰ্মল ৰাঁৱাকৈ দেখি ৰঁজলোঁ-

"ঋখন জাগ ছী ৰাঁৱা, মূদা মনৰঁ ৰাঁকী বহল।"

ঋপন মঁতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাও।

২.১১.বৰীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্ৰ-ৰঁদনি বহল ঋছি মন্ডকিছু (পন্ধ্যাম)-
ধাৰাৱাহিক

বৰীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্ৰ

ৰঁদনি বহল ঋছি মন্ডকিছু (উপন্ধ্যাম)- ধাৰাৱাহিক

খণ্ড ৩-১০

বঁদলি বহনে খ্ৰিষ্টি মন্ডকিচু

6

"গনকিনাৱঁ! জঁদাৱাঁদ !!দেৱঁন ৱাঁৱঁ জঁদাৱাঁদ! নেতাজীক জয়!"
এহি প্ৰকাৰক নাৰা যোঁমে গনাকামে নাগি বহনে ছনে । চাৰুকাতে
ৰিজযোলোম পমৰি বহনে ছনে । খুজনে জীপপৰ নেতাজী,খ্ৰীৰমঁ
পোতান ৱীঠমে খ্ৰা হনকৰ কাতে-কাতে কৈকণা মম্মানিত
নোকমন্ড ঠাঢ় ছনোহ । নেতাজী কনে জোড়নে ,মুঞ্জী দৈত মন্ডক
খ্ৰিষ্টিৱাদন স্নীকাৰ কএ বহনে ছনোহ । হনকৰ খুজনে জীপ মঁদ-মঁদ
গতিমঁ খ্ৰাগু ৱাঁঠি বহনে ছনে । নেতাজীক পাছু-পাছু যোঁ ে ষ্টোনক
নোকমন্ড কৰমান নাগনে ছনে । নেতাজীক কাফিনো এক ষ্টোনমঁ
দোমৰ ষ্টোন দিম ৱাঁঠিত বহনে । নোকমন্ড ওহি কাফিনোমঁ জুড়িত
বহনে । এহি তৰহেঁ একণা ভেনে নোকমন্ড গমকুনক মেদানমে জা
কএ জমা ভেনে । ওতএ একণা ৰিশান মঁচ ৱঁননে ছনে । ওকৰ
ৱীঠমে নেতাজী জা কএ ঠাঢ় ভেনোহ । হনকৰ দনু কাত
মমৰ্থকমন্ড ৰিজযী মূদ্রামে ৰিছমান ছনোহ । মঁচক মামনেমে
ৰিশান মানৰ মমূদ্র ঔপস্থিত ছনে । মন্ডক মোনমে
ঔম্বেকতা,মন্ডক মোনমে গনাম ভেঠৱাঁক জিজ্যামা। কহনে গনে
বহৈক জে খ্ৰাগ নেতাজী মঁচপৰমঁ পথিখ্ৰাক-পথিখ্ৰা দামী ঠীজ-
ৱম্মমন্ড ৱাঁঠতাহ । খ্ৰপনে মমৰ্থকমন্ডক প্ৰতি পুতজতা ৰ্ জ
কৰৱাঁক হেত্ৰ হনকা দ্বাৰা কএনে জা বহনে এহি তৰহক গ্ৰ
খ্ৰিষ্টিনৰ প্ৰয়োগ ছনে। খ্ৰন্থথা, পহিনে তঁ চুনাও জীতনোক ৱাঁদ ও
কতএ নিপত্তা ভএ জাখি তকৰ কোনো ঠেকান নহি ।

গাম-গাম নেতাজীক বিজয় বথ ঘূমাওন গেল । গমকূনক
মৌদানমে ভাষণ ভেন । বাতিমে গনাকা ভৰিক নোকক মভজানা
ভোজ ভেন । মভ ঞ্চান্দমে ছন । চূনাওয়ঁ পহিনে ভেন দুৰ্ঘষ্টনাক
ৰাঁত তঁ ছোছু,ওহিঁয়ঁ পহিনুকা নেতাজীক মভ গনতী জেনা জনতা
জনাদন ঝিঁমৰি গেলখি । ঝিঁমবৰৌ কোনা নহি কৰিতখি । এক
মপ্তাহয়ঁ দিন-বাতি মংগনীক জনখে,চাহ,ভোজন ঞ্চা মাঁম
ভৰিপোখ দাৰক ওৰিঞ্চান কএন গেল ছন । তবহ-তবহক নাচ-
গান মেহো ভেন । কহক মানে জে কী-কী নে ভেন । এতৰৌপৰ
জঁ নোক ভোষ্ট নহি দৈত তখন তঁ পূতয়তে নে হোগতৈক । মে
নোকমভ ঞ্চপন নাজ বখনক,নেতাজীক মান বখনক । মভ
কিছু ওহিনা ভেন জেনা নেতাজী চাহেলখি ।

চূনাও মঁপল্ল ভেন । নেতাজীক দন-মমগ্র ঝিকায় দন (এমভীভী)
পূৰ্ণা ঝিঁমতয়ঁ মবকাৰ ঝনাঁৰঁএ জা বহন ছন । ঞ্চেনীৰীজনয়ঁ গ্ৰ
মমাচাৰ ঝাৰঁঝাৰ প্ৰমাৰিত ভএ বহন ছন । হম স্বয়ঁ মমাচাৰ দেখি
নহি মকৈত ছনাঁ । জহনমে হমৰ কোঠৰীক মামনে তৈনাত
পুলিম মভপ্ঠা মমাচাৰ হমৰা দৈত বহত ছন । নেতাজী স্বয়ঁ ঞ্চপাৰ
ঝিঁমতয়ঁ ও মীষ্ট জীতি চুকন বহখি । জনতংগ্ৰ জীতি বহন ছন ।
জনপ্ৰগতি দন(জেকেঠী)হাৰি গেল ছন। ঝাঁহ বে জনতা! ঝাঁহ বে
নেতা!

চূনাওক ঝাঁদক নড়াগ তঁ শজিপুৰমমে হেঁকাক ছনৈক। তাহিমে তঁ
নেতাজী মাহিৰ ছনাহে । ও শজিপুৰম পঁচনাহ । দ দিনক ঝাঁদ
বৰিদিন মাঁমমে শপথগ্ৰহণ মমাৰোহ ছৈক । মে ঝাঁত দানকৰ
জনতৰঁমে ঞ্চএলনি । জতেক মঁহ ততেক তবহক ঝাঁত । কে-
কে মনাহকাৰ ঝঁনত? জে কেও ঝঁনএ নহি ঝঁনএ মুদা নেতাজী

নাম তঁ পক্কা চুলনিহে । যে তঁ দানকা চুনাওয়ঁ পহিনে খনোকমান
কহি দেনে বহনি। রঁম দয়শা জন প্ৰতিনিধি চাহী জে দানকৰ পাছ-
পাছ চলেত বহএ।

"মুদা হম তঁ আৰঁ রঁদাত বৰিধঁ চী । হমবা তঁ আৰঁ ৰাজ্যপ্ৰমুখ
ৰঁনেৰাঁক চাহী ।"

"মুদা খনোকমান খহাঁক রঁাত বঁমএ তখন নে । ওতদ তঁ তবহ-
তবহক ঘনচক্ৰৰ চৈক । স্ননেত চী ৰাজ্যপ্ৰমুখক হেত্ৰ একদম নৰ
জন প্ৰতিনিধিকেঁ নাম আগু চনি বহন চৈক । মনোহকাৰক হেত্ৰ
যেহো নৰকেয়ভক নাম চৈক ।"

"যে কিএক?"

"পুৰনা নেতায়ভ মৰি গেল কী?"

এহি রঁৰ জখনয়ঁ নেতাজী শজিপুৰম পদাঁচনোহ, দানকৰ রঁামা খাঁখি
ৰঁদাত জোৰয়ঁ ফৰকি বহন চনি । নাখ প্ৰযায় কৰেত চখি খাঁখিক
ফৰকৰঁ কমে নহি ভএ বহন চনি । রঁৰ-ৰঁৰ হনুমানজীক ্যান
কএ বহন চখি । শজিপুৰম শীমন নগ হনুমান মদিৰ নগয়ঁ জাগত
বহখি তখনহি রঁদাত জোৰয়ঁ রঁামা খাঁখি ফড়কি গেল বহনি। রঁদাত
জোৰয়ঁ হনুমান চানীয়া পঢ়এ নাগন বহখি । কাৰ বোকি দ নখিন
। ভেননি জে হনুমানজীক দৰ্শন কেনহি চনী । জঁ কোনো খয়গুন
ভেন হোএত ,কিঁরা হেৰাঁক হোএত তঁ ও বোকি নেতাহ । নেতাজী
কাৰয়ঁ ঙতৰনোহ । দানকা মঁগে-মঁগে দানকৰ খঁগৰক্ষক যেহো
চনি বহন চন । এক মোড়হি প্ৰমাদক ডিৰঁৰাঁ কীনি নেননি ।
খঁগৰক্ষক মিঠাগক ডিৰঁৰাঁ ধেনক । আগু-আগু নেতাজী পাছ-
পাছ দানকৰ খঁগৰক্ষক প্ৰমাদক ডিৰঁৰাঁমভ নেনে চনি বহন চন
। তাৰঁতেমে পাঁতিমে আগু চাঠ একশা মোছিখন রঁড়ী জোৰয়ঁ

ছিকনক। নেতাজীক তঁ হোম ঔড়ি গেলনি । মঁদিবোমে গ হ হান
ভএ বহন খ্ৰিষ্টি । দৰ্শনক পাঁতি নমগৰ ছন । ওহিঠাম নিয়ময়ঁ
কাজ হোগত ঠেক যে দানকা বঁমন বহনি । তথাপি,ও পাঁ িমে
ঠাঠ ভএ গেল বহথি । মূদা ততেক নোক পাঁতিমে খ্ৰাগু ন জে
দানকৰ নঁৰঁৰ খ্ৰাৰঁএমে দূপহৰ ভএ গেল । দৰ্শন কেনোক বঁদ
ওহিঠাম ঔপস্থিত নোকমভকঁে খ্ৰপনে হাথে প্ৰমাদ দেনথি ।
তকবৰাঁদে খ্ৰপন ডেৰা পঁচনোহ । মোচনে বহথি জে হনুমানজী
মভঠা মমহাৰি লেখিন। যে তঁ ঠীকে । মূদা মাঁম হোগত-হোগত
মীডিখামে মনোহকাৰমভক জে মূঠী বঁহৰাএন তাহিমে দানকৰ
নাম নহি ছননি । একছাহা নবন্ত্ৰিখামভকঁে মনোহকাৰ বঁনাও
জেৰাঁক মমাচাৰ খ্ৰাৰঁ বহন ছন। মনোহকাৰক মূঠীমে মঁ পুৰনা
নেতাজীমভ নৃপ্ত ছন। কতন ককৰো চঠো নহি ছন। যে দেখিতহি
নেতাজী ঘৰেমে বঁহোম ভএ গেনোহ।

7

ওমহৰ হম জহনমে পড়ন ছনাঁ । মা্যক ধক নাগি গেল। হমৰ
কী গনতী ছন জে জহনমে বঁদ কএ দেন গেলাঁ? যে কিছু বঁমা
নহি বহন ছন । নেতাজী খ্ৰা দানকৰ মহযোগী কেও হমৰ হান-
চান নহি নেনোহ । মভ খ্ৰপন কাজমে ব্যস্ত ছনোহ। পহিনে চূনাও
খ্ৰা খ্ৰাৰঁ মনোহকাৰ বঁনৰাঁক প্ৰযায় । হমৰা জহনমে কেও- েও

গাছে-রঁগাছে কিছু-কিছু ঘমাচাৰ দৈত বহৈত ছন । মূদা ওহিমে কতেক কী মল ছন, কী মূঠ ছন যে কে ফৰিছৰেঁত? মায় িন জহনমে বহৈত-বহৈত রঁগত কিছু মোচৰাঁক মোকা ভেঠন । নেতাজীক প্ৰতি মোনমে আশ্ৰেণা তঁ ছনহে । নে হম দানকৰ আশ্ৰু-পাছ কৰিতাঁ নে হমৰ গ্ৰ হান হোগত।

অয়নমে হমৰা শৃংখলা যমাজক হেত্ৰ কিছু কৰৰাঁক অশিনাষা মোনমে ছন। তেঁ জখন পহিনে বেঁৰ হমৰ কানেজমে নেতাজীক ভাষণ ভেনে বহএ তঁ হম রঁগত প্ৰভাৱিত ভেনে বহী । ভেনে জে গ্ৰ ৰাজি কতেক মহান ছথি । দিন-ৰাতি দেয়ক বাঁৰেমে মোঠেত ছথি । হম অখন কৈকঠা মংগীমভক মংগে দানকৰ আশ্ৰু-পাছ কৰএ নেগনোঁ । জখন কখনদ ও নেগ-পায়মে বেঁমাৰ কৰিতথি তখন হমমভ ওতএ পদাঁঠি জগতাঁ । প্ৰমশঃ হম দানকৰ নেগীঠ অৰেঁত গেলোঁ ।

পতা নহি কোন-কোন ধাৰামে হমৰাপৰ কেয় কএনে গেলে ছন। জমানতক কৈকঠা প্ৰযায় অয়ফলে হোগত গেলে । গাম-পৰ হ ব মাএ-বাঁৰু বেঁকনে বহথি । দিন-ৰাতি কচহৰী দোড়েত বহনোহ । কোনা-কোনা ঠাকাক জোগাৰ কএ ওকীনেক ফীম দৈত বহনোহ । মূদা কিছু কাৰগৰ নহি ভেনে । মনৰাঁমে আএনে জে একদিন বাঁৰুকেঁ কিছু বঁদমায়মভ বস্তামে ধমকা যোগে দেনে বহনি ।

"খৰঁৰদাৰ! জাৰেঁ চূনাও কৈক তাৰেঁ বেঁমী ঙঠা-পুঠক নহি কৰ । চূপচাপ বহু । জঁ বাঁত বঁঠনে তখন জে হোগত যে মোচনদ নহি হোগেঁ ।"

হমৰ বাঁৰু ওকৰ বাঁদ মৰিপদাঁ উৰা গেলেথি । কচহৰী গেনাগ ছ ডি দেলেথি । ওহি বঁদমায়মভক মঁদেশমে দম ছনৈক। ও মভ

নেতাজীক গুঁটা দনক নোক ছন । হমৰা মন-মন কতেকো নো এহিনা জহাঁ-তহাঁ চূপ কৰা দেন গেন বহএ । হমমভ মাগত নেতাজীক ব্যক্তিক এহি পক্ষক জানকাৰ নহি ভএ পৰিতাঁ জঁ হমৰা মংগে গ্ৰ মভ নহি ঘটন বহৈত । মূদা খাৰঁ কী কএন জাএ? একৰ কিছু জৰাঁৰঁ নহি ফুৰাগত ছন । হম জহনমে বঁদ ভেন-ভেন মোঠেত বহৈত ছনহঁ । ৰাতি-ৰাতি ভৰি কৰোষ্ট বঁদনৈত বহৈত ছনহাঁ । এক ম্লান হোখএ জে জহনমঁ নিকননোক বঁদ এহিমভমঁ হষ্ট জাএৰঁ,কোনো প্ৰযামমঁ নৌকৰী তাকি ন বঁ খা খপন পৰিৱাৰক পানন-পোষণ কৰৰঁ । ঠৈনমঁ জিনগী বিঁতাএৰঁ। খাৰঁ এহি মঁমষ্টমভমে কহিও নহি পড়ৰঁ । মূদা কখনহাঁ হোখএ জে এতেক স্বাৰ্থী হোএৰঁ ঠঠিত নহি হোএত। নেতাজ মন-মন মমাজক দৃশ্মনক মহী গনাজ তঁ তখনহি মঁভৰ হোএত জখন ওকৰ মগতা মমাজক মামনে খৰৌক । ততৰৌ নহি,ওকৰ মহী বিকল্প হোগক । নহি তঁ ওকৰ বঁচম্ব বঁননে বহত খা ীক নোকমভ জান বঁচএৰাঁমে নাগন বহত ।

একদিন ভোৰে জনখৌ কেনোক বঁদ হম জহনমে খপন কোঠৰীমে কিছু পঠৈত বহী কী জেনৰ বঁদুঁ হমৰা বঁজওনক । হম পনিমক মংগে-মংগে দনকৰ কাৰ্যালয় পঁঠৈত ছী । ওতএ হমৰা দেখি জেনৰ বঁদুঁ বঁগত প্ৰমল্ল ভেনাহ । হমৰা দিম একটা কাগজ বঁঠৰৌত কহৈত ছখি-

"ঞ্গৰজী! খপনেক হেত্ৰ নীক মমাচাৰ খাএন খছি । খহাঁকৌ জমানত ভএ গেন খছি । জৰৰী খানাপৰীক বঁদ খহাঁকৌ খাগএ জহনমঁ ছোড়ি দেন জাএত ।"

হম গ্ৰ মমাচাৰ মনি বঁগত খুয় বহী । হোখএ জে কতেক জন্দী

ঘৰ পৰ্শুচৰঁ । মাএ-ৰাঁহুঁমঁ ভেঁশু কৰৰঁ । খপন ঘৰমে নিঠৈনমঁ
 দানকা লোকনিমঁ গল্প-মপ্প কৰৰঁ । হম জেনৰ রাঁহুক কোঠৰীমে
 রৈমনে-রৈমনে কাগজমভপৰ দস্তখত কএ দেনিএক। থোড়ৰেঁ
 কানক রাঁদ হমৰা জহনমঁ ছোড়ি দেৱাঁক ফৰমান রাঁহান ভএ গেন
 । হম জহনমঁ রাঁহৰ খএনদাঁ । জহনক গেঠেপৰ হমৰ পিতাজী
 ভোৰেমঁ ৰিনা কিছু খেনে-পীনে ঠাড় চনাহ । হমৰা দেখি দাঁ ও
 ঠোহ পাৰি কএ কানএ নগৌত ছথি । হমৰো নহি বহন জাগত
 খছি । খাঁখিমঁ নোৰ রাঁহএ নগৌত খছি । হম দানকা প্ৰণাম কৰেত
 ছী । দনুগোঠে রাঁড়ীকান ধৰি এক-দোমৰকেঁ দেখেত হি জাগত
 ছী । ফেৰ হমহী ওহি মৌনকেঁ তোড়ৈত ছী-

"হমমভ চনী । গামপৰ মাএ রাঁশু তকৈত হোএত ।"

"ঠীকে কহনহ । ও তঁ ৰাতি ভৰি জগনে ছথি । তোহৰ খএৱাঁক
 মমাচাৰ মনিতহি তৰহ-তৰহক ওৰিখানমে নাগি গেন ছথি ।
 ৰৌখাকেঁ কদীমাক তৰকাৰী রাঁদত নীক নগৌত ছনি । ভোৰে
 চুৰা-দহীক জনখে রাঁদত পমিদ ছনি । হনুখা ৰিনেৱাঁক হেতু কিছু
 মজী নেনে খএৱঁ । এতৰেঁ গল্প-মপ্প ৰাতি ভৰি কৰেত বহনীহ ।
 ভোৰকৰামে নিল্ল নগননি তখনদাঁ গএহমভ রাঁড়ৰাঁড়াগত মনিখনি
 । খাঁখিৰ মাএ ছথি নে।"

দনুগোঠ ৰিকমাপৰ ৰৌমি জাগত ছী । হমৰামভকেঁ নেন ৰিকমা
 খাগু রাঁড়ি জাগত খছি । হমমভ গাম পৰ্শুচৈত ছী । খপন ঘৰ
 দিম রাঁড়ৈত জে খান্দ হোএত ছন তকৰ ৰৰ্ণন কৰৰঁ ম্যামকিন
 খছি । হোখএ জে ৰস্তা এতেক পেঘ কিএক চেক । খাওৰ ছোষ্ট
 কিএ নহি ভএ বহন চেক । এক মৌন হোখএ জে দৌড়ী খা ঘৰ
 পৰ্শুচি মাএক পেৰপৰ খমি পড়ী । মদা রাঁহুঁ জে মঁগে বহথি ।

দানকে গতিয়ঁ চনি মকৈত ছনগঁ । য়েৰ! থোড়ে কানক রাঁদ
হমমভ ঞ্পন ঘৰ পগঁটি গেনগঁ । গামমে হমৰা দেখিতগঁ মাএক
হান রেঁহান ছন । ও হমৰা ভৰি পাঁজ পকড়ি নেনক । জোৰ-
জোৰয়ঁ কানএ নাগনি । কতরোঁ বঁমেৰোক প্ৰযায় কৰিএক ও
ম্বনরেঁ নহি কৰএ । খানী এতরেঁ রাঁজিতএ-

"আৰঁ কতগঁ নে জেরেঁ বে রাঁবুঁ! আৰঁ কতগঁ নহি।"

কিছু বঁমেৰেঁ নহি কৰএ জে আখিৰ ও কী কহি বহন ঞছি?
পৰেমানীমে তঁ মভগোণ্টে ছন । হমৰা জহন চনি গেনোক রাঁদ
ঘৰমে কেও একো ৰাতি ঠৈনয়ঁ নহি মূতি মকন । মূদা আৰঁ তঁ হম
আৰিঁ গেনগঁ । এতেক ঠিতা কথীক?

রাঁবুঁ জেনা -তেনা মাএকেঁ মম্হাৰনথি । হমমভ ঘৰ পগঁঠনগঁ।
মাএ ভোৰেমঁ ভোজনক বিন্য়ামমে নাগন ছন । হম জন্দ্ৰীয়ঁ স্নান-
ধ্যান কেনোক রাঁদ ভনমা ঘৰমে মাএ নগ পগঁঠনগঁ । মাএ হমৰ
প্ৰতীক্ষে কএ বহন ছনীহ । রাঁবুঁ য়েহো ওতহি বহথি । রাঁদত দিনক
রাঁদ হম রাঁবুক মংগে-মংগে ভোজন কেনগঁ । মাএক হাথক বঁনাওন
ভোজন,এতেক দিনক রাঁদ খা বহন ছনগঁ । নগৈত ছন জেনা
মদুঃ গন্দ্রনোকমে পগঁটি গেন ছী। হমমভ খাগত বহনগঁ,মাএ
পৰযেত বহন । কতরোঁ মনা কৰিএক,মাএ মানরেঁ নহি কৰএ ।
"আৰঁ কনীকো জগহ নহি রাঁঠন ঞছি । আৰঁ ঞখন বহএ দহী ।
ফেৰ রাঁদমে খাএৰঁ ।"

রাঁবুঁ য়েহো এহি রাঁতক মমর্থন কেনাহ । হমমভ ভোজন কএ
ৰঁহিৰা কোঠৰীমে ঠৌকীপৰ রেঁম গেনগঁ । মাএ য়েহো ওতহি আৰিঁ
গেন । তাৰঁতেমে একঠা জীপ আৰিঁ কএ হমৰ দৰৰাজাপৰ ঠাত
হোগত ঞছি ।

8

জীপমাঁ চাৰিটা ম্ৰুশ্টেড ঙতৰিত ঞ্চি । যোমে হমৰ দৰৰাজাপৰ ঞ্চিৰি জাগত ঞ্চি । হমমভ জীপক ঞ্চৰাজ মনি কএ রাঁহৰ হোগত ঞ্চি ঞ্চা ম্ৰুশ্টেডমভকেঁ ওয়াৰাপৰ রাঁমল দেখি ঙকিত ঞ্চি,ডৰাগতো ঞ্চি । হমমভ কিছু রাঁজিতাঁ তাহিমাঁ পহিনহি ওহিমে মাঁ একটা ম্ৰুশ্টেড রাঁজিত ঞ্চি-

"নেতাজী হমৰামভকেঁ পঠওনাহ ঞ্চি । জহনক রাঁৰেমে কতনা ঙঠা নহি কৰৰাক ঙ্চেক । ককৰো কিছু নহি কহৰাক ঙ্চেক । জঁ মে মভ কৰৰহ তঁ ফেৰ হুঁ জানহ ।"

এতরাঁ রাঁজি ও মভ ওয়াৰাপৰমাঁ ঙতৰি গেল । দেখিতে- েখিতে জীপমে মরাঁৰ ভএ গেল । জীপ তেজীমাঁ ঞ্চাগু রাঁঠি গেল । হম ঞ্চা রাঁৰুঁ বুমিএ নহি মকনিএক জে ভএ কী বহল ঙ্চেক? ঙুপৰম ম্ৰুশ্টেডমভক রাঁগএ-রাঁনি দেখি মাথা কাজ কেনাগ রাঁদ কএ দলক । হমমভ ওকৰমভক রাঁত মনেত বহলনাঁ । মদা কিছু জরাঁৰ নহি দএ মকলনাঁ । রাঁৰুঁ তঁ রাঁতে ডৰি গেল বহখি । ওহী মমযমে মাএ ভনমা ঘৰমাঁ রাঁহৰ ঞ্চাএনি । মভকেঁ এনা গম্ম দেখি ঙ্চগন্তামে পড়ি গেলি ।

"রাঁত কী ঙ্চেক? হুঁ মভ এনা পৰেমান কিএক ঙ্চহ? "

রাঁৰুঁ কী রাঁজিতখি? হোনি জে জঁ মহী-মহী কহি দেৰৈক তঁ হীঁ ঘৰঁড়া নে জাখি । এতেক মোমকিনমাঁ হম জহনমাঁ ঙ্চুটি কএ ঞ্চাএল ঙ্চি । ফেৰ ওএহ মঁমশ্টিমভ মামনেমে দেখা বহল ঙ্চননি।

"গ্ৰ নেতাজী নীক নোক নহি ঞ্চি ।"

"চুপ্তে বহু। কেও নেতাজী লগ চুগলী কএ দেত তঁ জা বঁচেনাগ
মোমকিন ভএ জাএত ।"

"মুদা এনা উৰাএল হমমভ কতেক দিন বহি যকৈত ছী? গহো
কোনো জীৱন থিক?"

"হমমভ গাম ছোড়ি দী । কতন বঁহৰে বহী । কম যঁ কম জান
তঁ বঁচত । শাঁতিয়ঁ জীৱ তঁ ।"

গ্ৰ বঁত মনি হমৰা দেহমে খাগি ফুকি দেনক । হম চিচি-খা উঠেত
ছী-

"কেও কতন নহি জাএত । হম খখন মৰি নহি গেলগঁ খছি ।
নেতাজীক ভাগ্য খৰাৱঁ ভএ গেল ছেক ।"

"ভাগ্য তঁ হমৰমভক খৰাৱঁ নগৌত খছি ।"-বঁৱুঁ বঁজনাহ ।

বঁৱত মোমকিনয়ঁ একমামক বঁদ জহলয়ঁ ছুটি কএ হম খপন
ঘৰ ৰাপম খাএল বহী । পতা নহি বঁৱুঁ এহি নেন কতেক প্ যাম
কেনথি । ককৰা-ককৰা নে খুমামদ কেননি। কেনা-নে-কেনা
ঠাকাক জোগাৰ কেননি । কতেক উম্বেকতায়ঁ মাএ হমৰ ম্নাগত
কেনে ছলি । মুদা গ্ৰ প্ৰমন্নতা বেঁয়ী কান নহি বহি যক । জীপয়ঁ
খাএল ওহি ম্ৰম্ৰুট মভকেঁ দেখি কএ হমমভ ৰিমাদগ্ৰস্ত ভএ
গেলগঁ। মাএ খা বঁৱুঁ তঁ উৰে বৌক ভএ গেলথি। মুদা হমৰা বহন
নহি জাএ । খাগ্ৰেশয়ঁ দেহমে খাগি নাগি গেল ছন । নেতাজী হদ
পাৰ কএ চুকল ছন ।

"এহি পাৰ কী ওহি পাৰ" -হম মোনে-মোনে মোচনগঁ । ৰাতি ে
জখন হমৰ মাএ-বঁৱুঁ মৃতনে বহথি হম চুপচাপ ঘৰ ছো ি
দেনগঁ । খহাৰেমে পেৰে-পেৰে শজিনাথক ওহিঠাম পগঁটি গেলগঁ
। শজিনাথক ঘৰ হমৰ গাম মতশোনয়ঁ মশনে মদনপুৰমে বহৈক

। জহনমে কিছুদিন ও হম্বা মংগে বহএ । ওকৰো নেতাজী ফঁয়া
দেনে বহৈক । মূদা ওকৰ পৰিৱাৰক নোকমভ ৰেঁয়ী হোমগৰ ছন
। তেঁ ওকৰ জমানতি পহিনে ভএ গেনৈক । তহিখায়ঁ ও গামে পৰ
ছন । কতন রাঁহৰ নহি গেন । হম জহনমঁ চুটি গাম ৰাপম খাৰিঁ
গেনাঁ যে জানকাৰী ওকৰা নহি বহৈক । খচানক ৰাতিমে হম্বা
খপন ওয়াৰাপৰ চাঠ দেখি শজিনাথ ডৰা গেন । খমনমে ও নঘী
কৰৱাঁক হেত্ৰ উঠন ছন । ওয়াৰাপৰ চৌকীপৰ মৃতন বহএ ।
ৰাপম খাৰিঁ পড়নে ছন কি হম দেখেনিএক । খহাৰ বহৱাঁক
কাৰণে ও হম্বা নহি চিহি মকন । ও ঠিকৰৱাঁক পৰায়েমে ছন
কি হম ফুমফুমেনাঁ-

"হম ছী খঁগৰ।"

"এতে ৰাতি কএ খমগৰ? ৰাঁত কী চ্ৰেক? "

"ৰাঁত কী বহতৈক । গ্ৰ নেতাজী জীনাগ মোমকিন কএ দেনে
খছি।"

"যে কী?"

"যে কোনো তোৰা নহি বুমন ছহ?"

"খখন কী ভেনৈক জে ৰাতিএমে তোৰা খাৰঁএ পড়নহ?"

"কী কহিখহ? ৰঁগত মোমকিনমঁ জমানত ভেন । তকৰৱাঁদ গাম
ৰাপম খাএনে ছনাঁ কী নেতাজীক ম্যুঠড.. "

হম এতৰেঁ ৰাঁজন ছনাঁ কী ও ৰাঁত নোকি নেনক।

"ও! তঁ ও চাৰু মোমুঠড তোৰো ওতএ গেন ছনহ?"

"হঁ ।"

"ও তঁ হম্বোমভকেঁ দম হজাৰ ফজ্জতি কএ গেনাএ । বুম্বোৰেঁ নহি
কৰৈত খছি জে একৰায়ঁ কোনা পাৰ পাবী?"

"একটা কাজ কৰহ।"

"কী?"

"দুনুগোষ্ঠে শক্তিপুৰম চলেত ছী । যোমে নেতাজীয়াঁ গল্প কৰী ।
পুচ্ছিক জে ও কী চাহেত ঞ্চি?"

"ও এতেক ঞ্চামান নোক বুঁমাগত ছহ?"

"মুদা এনা ডৰাগত বহনোয়াঁ তঁ কিছু হোৱঁএ বঁনা ঞ্চি নহি?"

"তখন জে কহহ।"

"দুনুগোষ্ঠে শক্তিপুৰম চনী । ওতহি বাঁত ফৰিছাএত ।"

তকবৰাঁদ হম ঞ্চা শজিনাথ কিছুকান গল্প-মল্প কৰেত বহনোঁ ।
ফৰীচ ভএ গেন ছন । ম্লান-ধ্যান কেনোঁ । কিছু জনথে কে ঞ্চা
ঞ্চা শক্তিপুৰমক হেত্ৰে বঁদা ভএ গেনোঁ ।

9

নৰ মনাহকাৰমঁডনক গঠন ভএ গেনৈক । ৰাজ্যপ্ৰমুখ চুনি নেন
গেন । মভক ঞ্চপথগ্ৰহণে শক্তিপুৰমক নগৰভৱনমে ভেন।
নগৰভৱন দৰ্শকোয়াঁ খচাখচ ভৰন বহএ । কাৰ্য্যক্ৰম শ্বৰ হো-ঞএয়াঁ
পহিনে ৰমনচৌকী বাঁজি বহন ছন । নগৰভৱন শক্তিপুৰমক
চাককাত মঁডা ফহৰা বহন ছন । পাৰ্ঠীক কাৰ্য্যকৰ্তাযমভ
বিজযোন্মাদমে বহি-বহি কএ গনকিনোৱঁ-জঁদোৱাঁদক ঞ্চা নগা
বহন ছনোহ । মুদা নেতাজীক কতন ঞ্চতা-পতা নহি ছন। জে
বাঁজি ঞ্চপনা-ঞাপকেঁ ৰাজ্যপ্ৰমুখ বঁনৰাঁক মপনা দেখি বহন
ছনোহ,জে চুনাও জিতৰাঁক হেত্ৰে ঞ্চপনহি মঁচপৰ বঁম বিম্ফোষ্ট

কবরী চুকল চলাহ,খাওৰ কহি নহি কী-কী কএ চুকল চলাহ, যে এহি মহল্পূৰ্ণে পৰিদৃশ্যম্ নাপতা চলাহ । কোনো নামো নিয় ন নহি। খপনা ভৰি ও রঁহাত প্ৰযায় কেনেথি । খনাকমান দ্বাৰা নিযুক্ত পৰ্যবেক্ষককেঁ জেরী ভৰি দেনেথি । জহিখায় ও শক্তিপুৰম খনেথি,তহিখায় পঁচমিতাৰা হোষ্টনে নেতাজীক খাৰাগমন হোগতে বহেঁত চন । মুদা কহরী চৈক জখন ভাগ্য প্ৰতিকূল হোগত চৈক তখন কিছু জোগাৰ কাজ নহি কৰেঁত চৈক।

কহরঁ জে এতেক কেনাক রাঁদো নেতাজীক ভাগ্য কিএক মাথ নহি দেনেকনি? তকৰ কী কহনে জাএ? মময় হোত রনরাঁনা। জখন মনুঙ্কক মময় প্ৰতিকূল ভএ জাগত খছি তখন কতরৌ কিছু কৰ,মভ কিছু উন্টে ভেন চন জাগত খছি। জেনা বণত্ৰমিমে কৰ্ণক পহিখা ধম্যননি তঁ ধমিতে চনি গেননি । ব্ৰহ্মাস্ত্ৰ াজ কেনাগ রাঁদ কএ দেনেকনি । পৰস্বৰামক শ্ৰাপ ম্যক্ৰিয় ভএ গেন । উনচামো হৰা উন্টে রাঁহএ নাগনে খা নিহেথো কৰ্ণপৰ খ্ৰুঁচুন ন নীতিগুশন যোক্ষা গুঙ্কক রাঁত মানি শস্ত্ৰ চনা দেননি । কৰ্ণ মাৰনে গেনাহ । মএহ চন ভাৰী। তহিনা নেতাজীক মময় চনি বহনে চন । কেনা-নে-কেনা ওকৰ প্ৰতিদ্বন্দীমভ কেন্ ৰ্ৰীয় পৰ্যবেক্ষকক মঁগে হোগত ওকৰ গপ্প-মপ্প খা খাদান-প্ৰদানক ভীডিও রাঁনা নেনক খা ওকৰা খনাকমান নেগ পঁটা দেনক । তকৰ রাঁদ তঁ জে ভেন যে কী কহনে জাএ?

ৰাতিএ ভৰিমে কেন্দ্ৰীয় পৰ্যবেক্ষক রাঁদনি দেন গেন । দানকা দ্বাৰা রাঁনাওনে গেন মনোহকাৰমভক মূঠীক দোরাঁৰা ময়ীক্ষা কএনে গেন । তকৰ রাঁদ কৈকগোষ্টেক নাম কষ্টন,কিছুগোষ্টেক নাম জুঁচনে । শপথগ্ৰহণক মময় মেহো রাঁদনি দেন গেন । পহিনে চাৰি

ৰঁজে যাঁমক মময় নিৰ্ধাৰিত কএন গেন ছন । তকৰ ৰাঁদ এগাৰহ
ৰঁজে দিনক মময় নিৰ্ধাৰিত কএন গেন । দোৱাঁৰা ৰঁনন ৃঠীক
জানকাৰী ককৰো নহি নাগি মকনৈক । জখন নগৰভৱনমে
শপথগ্ৰহণক হেতু ভাৰীমনাহকাৰমভ ঞ্ৰপন-ঞপন স্ৰানগ বহণ
কেনথি,তখনহি নোক ৰুঁমি মকন জে কে মনাহকাৰ ৰঁনি বহন
ছথি ঞ্ৰা কিনকৰ নাম চুটি গেননি । নেতাজী ঞ্ৰপন স্ৰান কতন
নহি দেখি চোপ্টে নগৰভৱনম ঘূৰি গেনাহ । ঞ্ৰপন ডেৰা পঁঠনোহ ।
ভৰিপোখ দাৰু পিনাহ ঞ্ৰা স্মৃতি বহনোহ ।

হমমভ শজিপুৰম যোমে নেতাজীক ওহিঠাম পঁঠনোঁ । নেতাজীক
ঘৰক গেষ্ট ৰঁদ বহৈক । শজিনাথ ঘঁপী ৰঁজওনক । কোনো
প্ৰতিভত্তৰ নহি ভেষ্টনৈক । হম দনুগোপ্টে কেৱাঁৰ নগ ঠাড়ে বহি
গেনোঁ । ভেন জে কেৱাঁৰ ঞ্ৰাৰঁ খুজত তাৰঁ । পাঁচ মিনপ্ট ধৰি
ওহিনা ঠাড় বহি গেনোঁ । শজিনাথ ফেৰম ঘঁপী ৰঁজা দেনোহ । এহি
ৱেঁৰ ধৰাকম ঘঁ কেৱাঁৰ খুজন । মূদা কেৱাঁৰ খোননিহাৰ নেতাজী
নহি ঞ্ৰপিত্ত মঁদীপ ছন । মঁদীপ হমৰা দেখিতহি মকপকা গেন ।
শজিনাথকেঁ যোহো ও জনৈত ছন । হমৰা কিছু নহি কহি ও
শজিনাথ দিম ম্ৰখাতিৰঁ ভেন-

"কী ৰাঁত?"

"ৰাঁত কী বহতৈক? নেতাজী কহাঁ ঞ্ৰছি?"

"কহি নহি? মূদা ৰাঁত কী ছৈক?"

"পুছেত ছিঞ মে কহিতে নহি ছহ ঞ্ৰা ঞ্ৰপ্ট-ৰঁপ্ট ৰঁজনে জা বহন
ছহ ।"

"কী পুছেত ছহ?"

"ৰে! নেতাজী কহাঁ ঞ্ৰছি, মে ফৰিছা কএ কহহ ।"

"কতনা গেল চাখি ।"

শিক্ষিকাকৈ যঁদীপক রাঁতপৰ বিশ্বায় নহি ভেনৈক । ও একহি মঠকামে যঁদীপকৈ পাছ কেলক আ ষ্টেমে ঞ্ৰঁদৰ চনি গেল। নেতাজীক কেৰাঁৰ খুজনে ছন । ও ওছাওনপৰ রেঁহোয় পড়ন ছনাহ। কতনা কোনো শঙ্ক নহি । নেতাজীকৈ হমৰা নোকনিক আগমনয়ঁ কোনো প্ৰিয়া-প্ৰতিপ্ৰিয়া হোগত নহি দেখনিখন । নেতাজীকৈ ঞ্ৰঁদৰ দেখি শজিনাথকৈ যঁদীপপৰ রেঁচী জোৰয়ঁ তাম ভেনৈক । ও চোষ্টে যঁদীপ দিয় ঘূমন আ ধনে চমেটা যঁদীপকৈ লগা দেলক। খনচোকে লাগল এহি চোষ্টয়ঁ যঁদীপ চামহি খমন। যঁদীপ রেঁদত ঞ্ৰপমানিত মহমূয় কএ বহন ছন । মুদা কৰিতএ কী? ও জেনা-তেনা ঠঠন , ঞ্ৰপন কোঠৰী গেল আ কেৰাঁৰ রেঁদ কএ নেলক।

10

তকৰ রাঁদ কতৰোঁ প্ৰযায় কেনিএক,যঁদীপ কেৰাঁৰ নহি খোনল । হম দনুগোষ্টে নেতাজীক কোঠৰীক ঞ্ৰাগু কেৰাঁৰয়ঁ মঠনে চাড়ে বহি গেলনাঁ । নেতাজী পীনে বুঁঙ পড়ন ছনাহ । দন ঞা কোনো রাঁতক কোনো ঞ্ৰমৰ নহি ভেননি। কে ঞ্ৰাএল,কে গেল,কোনো মতলৰঁ নহি । ওহনে মময়মে শজিনাথ রাঁজল-

"গএহ ঞ্ৰোকা ঞ্ৰিছি, একৰ নৰেঠী দাৰিঁ দী ঞ্ৰা নিকল জাগ ।"

"খৰঁৰদাৰ! এহন রাঁত ফেৰ নহি রেঁজিঞহ । গ্ৰ নেতাজীক ঘৰ ঞ্ৰিছি । কতএ কোন যঁত্ৰ লগওনে হোগত তকৰ কোন ঠেকান? যীযীঠীঠীক কৈমৰা তঁ মামনেমে লাগনে ঞ্ৰিছি । এহন হানতমে

হুম্মভ খা-মখা ম্যামকিনমে পড়ি মকৈত ছী ।"

"তখন কৰী কী? হুম্মভ এতএ জঁ ভৰিও ৰাতি চাঢ় ৰহি জাএৰঁ
তঁ কী হোএত? "

"দেখহক । কানুন ঞপনা হাথমে নহি নেৰাঁক ছৈক । নেতাজী তঁ
একঠা ম্ৰখোঠা ঞছি । জঁ একৰা মাৰিও দেৱঁহক তঁ একৰা মন-
মন দ্যমঠা নেতা ঔতপন্ন ভএ জেতহ । মম্ময়া ৰিচাৰক ছৈক ।
একৰ মভক ঞ্মস্বৰী প্ৰবৃতি মম্মাজ, ৰাঞ্জু, কানুন, মঁৰিধান মভপৰ
ভাৰী পড়ি ৰহন ছৈক। এহন ৰাঁত নহি ছৈক জে হমৰা-তোৰামঁ
পহিনে গ্ৰা ৰাঁত মভ ককৰো ঞ্মবলৈক নহি, কেও তকৰ নিদান
কৰাঁক প্ৰযাম কেনকৈক নহি, মূদা ওহোমভ ঞ্মততোগত ৰা,
একৰে মভমে মামিন ভএ গেন । ভোগ ৰিনামক নানমা ভাৰী
পড়লৈক । পদ, মান-মম্মান ককৰা নহি চাৰী? মভঠা ঞ্মাদৰ্শৰাদ
বস্মে ভুতিঞ্মা গেলৈক।"

"তখন কৰী কী মে নে কহহ? হুম্মভ এহিচাম ঞ্মএন ছী কী
কৰহ? ঞ্মা কএ কী ৰহন ছী? "

"স্বৈৰ্য ৰাখহ নে? হানত দেখিএ কএ ঞ্মাগু ৰঁঢ়ৰাঁক চাৰী । তখনে
নখক প্ৰান্তি ভএ মকৈত ঞ্মছি ।"

"তখন?"

"তখন কী। গ্ৰা কোনো ঞ্মতিম ৰাতি নহি ছৈক । কান্হি ফেৰ
ভোৰ হেতৈক । নৱ দিন ঞ্মএতৈক । হুম্মভ মোঠি-ৰিচাৰি কএ
নিৰ্ণয় নেৰঁ ঞ্মা ঞ্মৰশ্য নেৰঁ ।"

"ঞ্মখন কী কৰী?"

"তোৰামে গএহ গড়ৰঁড়ী ছহ । ৰাজনীতি কোনো দোকানপৰ ৰাখন
গ্ৰনাৰঁজামন নহি ছৈক জে মঁহমে ধৰিতে ম্মাদ নাগএ নাগত । এতএ

মানক-মান যঁঘৰ্ষ জৰুৰী ক্ৰেক । ফিলহান হম্মমভ এতহি ৰৌমী,
দেখিএ তঁ জে ৰাঁত কী ক্ৰেক? নেতাজী এনা ৰেঁহোম কিএক পড়
খ্ৰিচি?"

"ঠীক ক্ৰেক ।"

হম দনুগোশ্ৰে ওতহি ৰৌমি গেনাঁ । নেতাজী ওহিনা পড়ন বহনাহ ।
থোড়ে কানক ৰাঁদ যঁদীপক কোঠৰীমে কিছু খুম্বৰ-ফ ম্বৰ ভেলৈক
। কেও নহু-নহু ৰঁতিখা বহন ছন । কহৰাঁক মানে জে যঁদীপ
ওহি কোঠৰীমে খম্গৰ নহি ছন । হম দনুগোশ্ৰে কেৰাঁৰমে কান
মঠা দৈত ছী । ভীতৰ কম যঁ কম দুগোশ্ৰে তঁ খ্ৰিচিএ।

শজিনাথক মুল্লী দেখএ ৰঁনা ক্ৰেক । ও ৰাঁজি উঠেত খ্ৰিচি-"গ্ৰ তঁ
কোনো মহিনাক ম্বৰ নাগি বহন খ্ৰিচি ।"

হম ওকৰা গ্যামাৰ্যম চূপে বহৰাঁক হেত্ৰ কহেত ছী । হম দনুগোশ্ৰে
ওহিনা কান নগওনে মনেত ৰহি জাগত ছী । খ্ৰাঁজ তঁ হোগত
ক্ৰেক,মুদা ততেক নহু-নহু জে কৈকৰেঁৰ খ্ৰঁ নগাএৰঁ মোমকিন
বুঁমাগত খ্ৰিচি । এতৰেঁমে নাগন জেনা কিছু জোৰমঁ খমলৈক ।
যঁভৰতঃ কাঁচক কোনো ৰম্ব বহন হেতৈক । নগলৈক জেনা চূৰ-
চূৰ ভএ গেলৈক। তকৰৰাঁদ ওহি কোঠৰীমঁ কিছু খ্ৰাঁজ নহি
খ্ৰাএন । যঁভৰতঃ ও মভ ম্ৰতি বহন।

"খ্ৰাঁ কী কৰী?"

"হেৰ ওএহ ৰাঁত? ৰাতিও ভৰি হুঁ ঠৈন্যমঁ নহি ৰহি মকৈত ছহ ।
গ্ৰ ৰাঁতক ধ্যান ৰাখহ জে হম্মমভ নেতাজীক ঘৰমে ছী । ৰাঁহৰ
কী ভএ বহন খ্ৰিচি তকৰ কোন ঠেকান? জঁ এহি হানতমে ৰাঁহৰ
নিকনননাঁ খ্ৰা পকড়ন গেনাঁ তখন?"

-বৰীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্ৰ, পিতাক নাম: স্নগীয সূৰ্য নাৰায়ণ মিশ্ৰ,
মাতাক নাম: স্নগীয়া দয়াকাশী দেৱী, বঁএম: ৩৯ বৰ , পৈতৃক গ্ৰাম:
খড়্ৰেৰ ডীহ, মাতৃক: মিন্ধিখা ডোয়াঠী, বৃত্তি: ভাৰত ম কাৰক উপ
মঠিৰ (মেৱানিবৃত্ত), স্নেশন মেট্ৰোপোলিটন মজিষ্ট্ৰেট ,
দিল্লী(মেৱানিবৃত্ত), শিক্ষা: চন্দ্ৰধাৰী মিথিনা মহ বিদ্যালয়মঁ বী.এম-
মী. ভৌতিক বিজ্ঞানমে প্ৰতিষ্ঠা : দিল্লী বিশ্ববিদ্যালয়মঁ িধি
স্নাতক, প্ৰকাশিত ক্ৰতি: মৌখিলীমে: প্ৰকাশন বৰ্ষঃ২০১৭ .ভাৰমঁ
মামঁ ধৰি (আত্মে কথা),২. প্ৰমঁগৰশ (নিৰমঁ), ৩.স্বব এতহি খ্ৰি
(যাত্ৰা প্ৰমঁগ); প্ৰকাশন বৰ্ষঃ২০১৫ ৪. ফয়াদ (কথা মঁগ্ৰহ) ৫.
নমস্ৰমৌ (উপন্যাস) ৬. বিৰিধ প্ৰমঁগ (নিৰমঁ) ৭.মহৰাজ(উপন্যাস)
৮.নজকোষ্টৰ(উপন্যাস); প্ৰকাশন বৰ্ষঃ২০১৯ ৯.মীমাক ওহি
পাৰ(উপন্যাস)১০.মমাধান(নিৰমঁ মঁগ্ৰহ) ১১.মাতৃস্মি(উপ
ন্যাস) ১২.স্নপ্নলোক(উপন্যাস); প্ৰকাশন বৰ্ষঃ২০২০
১৩.শঁখনাদ(উপন্যাস) ১৪.গএহ খিক জীৱন(মঁস্বৰণ)১৫.ঠহৈত
দেৱাঁন(উপন্যাস); প্ৰকাশন বৰ্ষঃ২০২১ ১৬.পাথেয়(মঁস্বৰণ) ১৭.হম
খাৰিঁ বহন স্নী(উপন্যাস) ১৮.প্ৰনয়ক পৰাত(উপন্যাস); প্ৰকাশন
বৰ্ষঃ২০২২ ১৯.বীতি (গেল মময়(উপন্যাস) ২০.প্ৰতিবঁ স্ন(উপন্যাস)
২১.বঁদলি বহন খ্ৰি মভকিছু(উপন্যাস) ২২.বাক্ষ্ৰ মাঁদিব(উপন্যাস)
২৩.মঁযোগ(কথা মঁগ্ৰহ) ২৪.নাচি বহন স্ননি বম্ধা(উপন্যাস) ২৫.দীপ
জবৈত বহএ (উপন্যাস)।

শ্বপন মঁত্ৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাভ।

३.पद्य खण्ड

३.१.जगदीश चन्द्र ठाकुर 'अनिल'- गजोत

३.२.रॉरॉ रौंछनाथ- गजने

३.२.बाज किशोर मिश्र-जनमोठी नेना

৩.১.জগদীশ চন্দ্র চাণ্ডের 'অনিল'- গজোত

জগদীশ চন্দ্র চাক্ৰবৰ্তী 'খনিৰ'

গজোত

নহি ফেকনক ওকৰাপৰ তেজাৰঁ

নহি নগেনক গৰদনিমে ফঁয়ৰী

নহি কেনক ওকৰা ন'ক'

কতন ভাগি জেৰাঁক দ্বয়্যাহম

ঠীকয়ঁ মননক

ওকৰ এক-একটা আখৰ

ওকৰা ছানপৰ অখন হাঁহিনকেঁ ৰাখি মোচনক

ওকৰ পিতাক ছানপৰ

অখন পিতাকেঁ ৰাখি মোচনক

মোনে-মোন ফ্ৰমা ক' দেনক ৰীতাকেঁ

ফ্ৰমা মাংগি নেনক ওকৰ পিতামঁ

দূৰ ভ' গেলৈ দূৰিধা

হাট্টি গেন ওকৰ ৰাঁঠমঁ

নহি কেনক কোনো ব্যৱধান

ওকৰ জীৱন-যাত্ৰামে

পোচ্ছি নেনক অখন আঁখিক নোৰ

মুদা কনা গেলৈ ওগ দিন

জহিয়া পতা চনলৈ

ৰীতাক পতি নহি ৰাঁঠি মকনাহ উকুৱা ৰিমাৰীমঁ

ওহি দিন ৰীতাক নেন উমড়ি এলৈ কৰুণা

ঠানি নেনক মোনমে

ওহো নহি কৰত কতনু বিয়াহ

পেঁতালীয়া বঁৰখক বাঘৰ

কৰত মমৰ্পিত খপন জীৱন

ৰীতা এহেন নোকক

খম্মিতাক বক্ষাক নেন

বাঘৰ কৰেত বহত বীতামুঁ প্ৰেম

বিনা কোনো মম্বৰ্ককেৰ

বিনা কৰেত খমান্য প্ৰৱেশ

ওকৰ জীৱনমে

বাঘৰ নহি কৰত ওকৰ দেখাউঁম

জে নগা নেত খছি খথৰা নগা দৈত খছি

গৰদনিমে ফঁমৰী

বাঘৰ কৰত ওকৰ দেখাউঁম

জে মাটি-পানি নেন জীৱেত খছি,

দেশ-দুনিয়াঁ নেন মৰেত খছি

বাঘৰ জানি গেন খছি

জীৱন নহি হোগত চৈক

অপনে স্মথক জোগাৰ কৰৱাঁক নেন

কতন পঢ়াক' ৰিয়াহ কৰৱাঁক নেন

বাঘৰ জানি গেন অছি

স্মিক দেহ নহি হোগত চৈক

দুৱৰিহাৰ কৰৱাঁক নেন

স্মিক দেহ হোগচ

সংস্কৃতিক ৰক্ষা কৰিত দনাৰ কৰৱাঁক নেন

অথৱা হাথ অপন জোৰি নমস্কাৰ কৰৱাঁক নেন !

অপন মন্তৱ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাও।

২.২.ৱাঁৱা ৱৈছনাথ- গজন

रौरा रौछनाथ

गजले

2 1 2 . 2 1 2 2 1 2 2

आधार"राठिकराना छन्द" --

काहिया"अत" -

बदीफ़"शृणु" --

काज यमबत तखन लोक रिमबत।

देखतहि दूरमे नीठ घमकत।

नीक मित्रक जखन मंग बाथी,

दुःखमे ओ यमाधान आनत।

जदि यमया पड़त पैघ कहियो,

দেত মভ আৰিকৈঁ ৰঁম নমীহত।

নোক অম্বল দেখত কহত ও,
নীখি দেৱাঁক চাহী ৰমীযত।

শীল থিক মভ মনুজ কেৰ গহনা,
এক ৰাঁনৰ মূহেঁ পান শোভত?

দৃশ্ট জখনহি ফঁমত ফেৰমে ও
আনকেঁ মঁগমে ও নপেঠত।

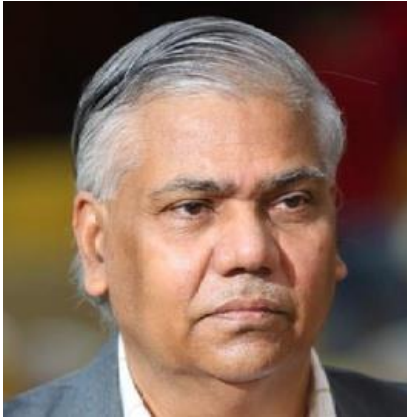
নীক ৰাঁতো অহাঁ পূছি দেখু,
নোক ৰেঁমী বহত ও অমহমত।

অছি মহজ ভগৱতী কেৰ পূজা,
ধপ নী দূৰিঁ জন ফুলে অফত।

-ৰাঁৱাঁ ৰেঁছনাথ, পূৰ্ণিয়াঁ(ৰিহাৰ)

অপন মঁতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাত।

৩.২.বাজ কিশোর মিশ্র-জনমোঠী নেনা

বাজ কিশোর মিশ্র, বিষ্টায়ট ঠীফ জেনবন মৌনেজব (গ্ৰা),
রী.এম.এন.এন.(মুখ্যানয়), দিলৌ,গাম- ঞ্ৰেবৰ ডীহ, পো. ঞ্ৰেবৰ হাষ্ট,
মক্ষরঁনী

জনমোঠী নেনা

'হে নরজা ত! হে শি শ্ব নরা গত!
দুনি ঞ্ৰা কই বহন ঞ্চি স্না গত।

স্মরি ধা যঁ যঁপন্ন ঞ্চি রস্মধা ,
ঠরঁ গা ডী , উড়া ওত নভয়া ন,

এয়ী , হী ষ্টব, কস্মৃষ্টব,
কপড়া -লভা , নর-নর পবি ধা না।

নৱজ্জগক দেখৰঁ চকা চো হু,
দেখৰঁ ৰি জা নক চমকো ব,
মুদা , পক্ষপা ত নহি গেনৌ এখনো ,
ককৰ, জুগ পৰ ,ৱেঁমী খুধি কা ব?

নৱন তকনী ক ,নৱকা ৰি চা ব,
ওহী মেঁ ৱঁনত খুঁক মঁস্কা ৰ।

পৰঙ, খাৰো কী মভ নই কই,
খুছি ভই বহন খহােঁ ক স্না গত?
পহি নে মাঁ ম ,জে নেনাঁ খুছি খহােঁ ,
মঁঘু ৱা য় , প্ৰদূষি ত না গত ।

বৌ দ নুকা এন বহৈছ ভো ৰে মাঁ,
প্ৰদূষণ মাঁ ৱঁনন ধো হি মে,
ৱেঁমা ৰ ৱঁমা ত খুছি ৱঁহি বহন ,
তেঁ, নঠি খা ভা গন যো হি মে।

গ্ৰ পী ঠী কী মভ মনেম মে,
খুছি জো গখুওনে খহাঁ কে নেন?
দেত ৰি ষল খেনওনা মভ,
খেনা এৱঁ খহােঁ জা হি মাঁ খেন।

খনপৰা মন ,জখন হো এত,
খা, খা এৰঁ খল্ল ,খা দ পৰ ঔপজন,
খহীেঁ কহৰঁ, ধো নি তেকা ব ঔঠি গেল,
নী ক মঁ নহি ভো জন পইচন।

পা নি ক হা ন তই বেঁহা ন খিছি ,
নী ব দৃষি ত ছে ,নো ক পি খামন ,
ৰঁৰখো -বুঁলী নি জগত নহি এঁ,
পাঁচন তন কেঁ পা নি , বমা তন।

গা ছ -ৰিঁ বি ছ মভ কষ্টন জা গত খিছি ,
না গন জা গছ কঁগ্ৰী ঠক 'জঁগন,
প্ৰকৃতি ক' মঁপদা মন্থখ নুঠেত খিছি ,
ভই বহন খিছি ,দুদ মে দঁগন।

পমৰি খা না চত, যো হৰ গা ওত,
শ্ৰেষ্ঠ দেতা হ ,খাশী য ছি ষি খিষ্ণত,
নো ক -কৃত প্ৰদৃষি ত, হৰা -পা নি ,
ও রি যা জ ভই ,খৰুদা কে ভক্ষতা।

প্ৰা কৃতি ক মঁপদা নো ঠি -নো ঠি কই
বখনে ছথি ,জে মভ ঔপহা ব,
খহােঁ ক কী দো য? নৰা গঙ্কক!
প্ৰদৃষণ ভেঠত ,খো নৰঁ জ পেঠা ব।

মিঁ গা ব কএন জা এত অহাঁ ক,
মুদা , স্নর্শ কৰত কো নো বয়া যন,
ফুল -পাঁ খুড়ি হেৰা গেন মভ,
অছি রঁচন, রঁম গুত্ৰি ম ঔপা যন।

কতেক জুগক গৰদা মভ জমন,
মমা জক দুখিষ্ট কো ৭ পৰ,
গুপৰম্বৰা , গুৰী তি কতেকো
ৰেঁমন অছি এখনো ,মো ন পৰ।

নো কৰী -চা কৰী , ভই বহন কৰিঁ ন
গুৰি , ব্যা পা ব মে কতেকো রাঁ ধা ,

জুগ -জুগ কে অঁধ বেৰাঁ জ কতেক,
এখনো তই রঁচনে অছি আধা ।

ঘৰ -দো আৰ গি বহন্তী ,পৰি রা ব,
উঠা রঁএ পড়ত, ভরি ম্য মে ভা বা।

ডেগ-ডেগ পৰ ,অছি প্রতি ধুফা ,
বা খৰঁ অহাঁ , কো শি শ পৰ ,শুফা ।

কৰিঁ ন ভেন জা গত অছি জি নগী ,

কো মহৰ জড়ি , আ কো মহৰ,ফুলগী ,

জড়ি মম্যা ক আছি জনমঁখ্যা ,
দি ন -দি ন রঁতন জা গছ চুনৌ তী ,

নূতন মো চ, নর-নর আয়া ম,
কতেক দি ন বঁনরঁ, মৌ নী -পৌ তী ?

রঁতন আছি কপষ্ট, পৰঁচনা ,
এহি মভ মঁ ভেঁষ্ট হো এত,

নর পী ঠী মঁ উমেদ ছে,
আঁধরি শ্বা ম -কলঁক কে ,ধো এত।

দুনো ব তই হো এত মদা ,
ঔপচা বি কতা রেঁমী ,
মি মৰা গেল ছে নর মঁক্ৰতি মে,
তা করঁ, মঁক্ৰতি আঁপন দেমী ।

এখন, ঔপৰ মঁ মি ষ্টন -মো ষ্টন,
মদা ভী তৰ, দি রাঁ ড় মঁ ছে চা ষ্টন।

জএহ মভ ছে, এহি পী ঠী কেঁ,
রএহ মভ , আঁ কে ভেঁষ্টত ঔপহা ব,

ফুল -পা ন কে বঁদনা মে,
ঠাে ফী -কাে ফী মঁ হো এত মকো বা

নহুঁ-নহুঁ, কমি বহন ছে,
ভা রনা কে মো ন,

খয়ন মে তই নফা -তাঁ ড়,
ওহী মঁ ,মভহক তো না

মী থি জা এৰঁ খহুেঁ মভঠা ,
জএহ দেখৰেঁ, রএহ তই মী খৰঁ,
নি মন মো নক যি নেঠ পৰ,
দেখি -দেখি গএহ মভ নী খৰঁ। '

চফুখাএ বহন ছন ঠা ক দি ম,
কী তা কি বহন ছন ঠি লহকা ?
মুদা , এখন ও কী জা ন গেলৈক,
কী ছলৈক ধৰো হৰি , পহি লুকা ?

খপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাও।

4.Dr. Deepesh Kumar Thakur- Understanding
Convergence: Comprehending Medical Humanities as
a Literary Genre

4. Dr. Deepesh Kumar Thakur- Understanding Convergence: Comprehending Medical Humanities as a Literary Genre

Dr. Deepesh Kumar Thakur

Understanding Convergence: Comprehending Medical Humanities as a Literary Genre

ABSTRACT: -

Discourses concerned with human health and well-being are emerging in the domain of literary studies. The field is generally termed as 'Medical Humanities'. Medical Humanities is an interesting field of study

which takes into consideration the humanities, social sciences, art, literature, creative writing, music, philosophy, etc. in order to study and understand ideas related to medical science. Literature and medical science is an interesting branch of study which not only incorporates the ideas of medical science in literature but also promotes many interdisciplinary genres. This field is emerging as a new genre in literature which is now considered to be a seminal discourse. Rather than merely speaking about the notions of disease and illness with a medical jargon, Medical Humanities takes within its ambit a wider socio-cultural perspective on health and disease, moral compass of the patient-doctor relationship and experiences thereby making the readers aware of the complexities, and promoting empathy in the mind of readers. This approach put forward by Medical Humanities bolsters the reader's ability to understand the plight of people undergoing the crisis. Most importantly, it enables the reader to suspend his notion of reality and enter into the reality of other characters, thereby promoting moral sensibilities. The main objective of this paper is to understand how medicine and literature confluences

together to form a hybrid genre. This paper shall take into account and deal with some important aspects of Medical Humanities taking reference from literary texts.

Keywords: Humanities, Interdisciplinary, Literature, Medical, Medicine.

Introduction:

The status of literature and literary studies are changing day by day. With the advent of literary theories and inclusion of various ideas of the society within the spectrum of literary texts, a slow but sure paradigmatic shift is observed in the literary scenario. Particularly with the rise of ideas such as 'postmodernism', 'post-structuralism' and 'post-humanism', literature is now trying to encompass many facets of life within the canvas of literature. Since literature and literary departments are a part of the 'Humanities' department at large, any and every aspect of the 'humanity' finds a way in the literary texts. This dominance of the 'post' in academia has abilities to give rise to the notion of 'post-literature' in the literary scenario. Post-literature as a concept

and theory which is yet to spread its wings in the academic domains is already undergoing germination at the present times. Interdisciplinary and multidisciplinary approaches in the field of academics have the solid potential to give rise to this new branch of academic studies. As the cliché goes on, "Literature mirrors the society" or "Literature reflects society, social actions and behavior", therefore it soaks ideas from sociology, psychology, medical sciences, technology, environmental sciences, physical and chemical sciences, life sciences, so on and so forth. However, literature has a way to deal with such issues in a rather succinct manner. The portrayal of such matters are different from the portrayal in their absolute fields of study. However, the matter of fact cannot be denied that literature is now all encompassing. It was C.P. Snow who in 'The Two Cultures' (during 1959 Rede Lecture) made some interesting observations on two cultures- science and humanities, indicating the increasing friction between the two and the importance of bridging them for the progress of the society. Snow, who was a scientist as well as a literary enthusiast, saw the importance of bringing these two fields together for the cause of

advancement of both. Keeping this in view, literature in the contemporary scenario has produced works which try to bridge the gap between the sciences and the humanities. The Science fiction- Sci-fi for example is an interesting take in this field. Sci-fi presents the readers a world where aliens, non-human characters and extraterrestrial creatures are a part of the narrative. Though the setting of these works may be an alternative world, but the plot centers on science and technology to a large extent. They are inspired by the natural sciences like physics, chemistry and astronomy or take its ideas from psychology, anthropology and medical sciences. Most importantly, sci-fi brings together ideas from science and incorporates them in the literary narratives.

Discussion:

Discourses concerned with human health and well-being are emerging in the domain of literary studies. The field is generally termed as 'Medical Humanities'. Medical Humanities is an interesting field of study which takes into consideration the humanities, social sciences, art, literature, creative writing, music, philosophy, etc. in order to study and understand ideas related to medical science. Literature and

medical science is an interesting branch of study which not only incorporates the ideas of medical science in literature but also promotes the following:

- Heightens awareness by bringing issues of medical science in focus.
- Brings stories of patients undergoing severe crisis and writing about their experience.
- Creates critical thinking and promote empathetic awareness about various moral issues in relation to medical practice.

The term Medical Humanities was coined by historian George Sarton and Frances Seigel in their obituary of science historian Edmund Andrews which was published in 1948. Medical Humanities is a highly interdisciplinary branch of study and field that encompasses and embraces the study of medicine through the lens of literature, history, philosophy and other social sciences and subjects of the humanities field. It takes an account of medicine, health, well-being, applied medicine and bioethics. Medical Humanities as a method was primarily deployed by practitioners of medical sciences to teach their students and train them regarding the subjective experiences of patients within the objective world

and scientific world of medicine. The main and original aim of Medical Humanities is therefore to instill humanistic values in medical practitioners by relying on the ethics of humanity. As Bleakley observes, "medical humanities attempt the democratizing of medicine shifting medical practices from an authority-led hierarchy that is doctor-centered to patient-centered and interprofessional clinical testing process (Bleakley 2).

'Medical Humanities' as Douglas Robinson mentions in his book *Translationality: Essays in the Translation-Medical Humanities* (2017) is an act of 'translationality'. For the scholars dealing with 'translation' in general, translation is the art of transferring textual features from one form to another. But in general sense, translationally can be considered as any form of transformation, transference and conveyance from one place to another. Translationality is the process by which things and events change in a due course of time, the process of evolution of old regimes and systems along with the inclusion of new set of laws and principles, the incorporation of something new in the existing norm and the emergence of a newer

concept. Thus, translationality includes the old and the new, which gives rise to novel and innovative designs, bringing in newer forms of knowledge in the existing system. The incorporation of something new in the system is the transition and change occurring in the existing pattern.

Translation is not just the art of changing one form of language to another and expressing what has already been expressed. It extends beyond the general idea of change of language groups and narrating something in some different languages. The Merriam-Webster Dictionary observes 'translation' as "a change to a different substance, form or appearance" and also states that translation is "a transformation in which new axes are parallel to the old ones." Translationality in the existing corpus of study therefore is the inclusion of psychology and psychological analysis of characters and patients within the existing spectrum of literary studies. This is how Medical Humanities work which brings together aspects of literature and medical studies together on a same plane. In this way, translation gives a new form and appearance by changing the existing form of study. Literature and Psychology is

the form of study which draws from psychology into literature and incorporates medical sciences into the humanities thus forming a branch of Medical Humanities (MH) as a field of study. Translationality is thus a change, a force and an impact of one form of study influencing the other. There have been various attempts to bridge the gap between medical science, health care and humanities because of which many other disciplines are merging together in the same platform, giving it an interdisciplinary form and coming up with new areas of study.

Medical Humanities is thus an interdisciplinary and multidisciplinary field that deals with concepts drawn from the medical sciences finding a way to literature. Cole and Carson observes, "Medical Humanities is an inter- and multidisciplinary field that explores contexts, experiences and critical conceptual issues in medicine and health care, while supporting professional identity." Klugman also observes in this regard, "Medical Humanities is an interdisciplinary field concerned with understanding the human condition of health and illness in order to create knowledgeable and sensitive health care providers, patients and family caregivers."

The interdisciplinary study of Medical Humanities is variously defined. Brian Dolan in his book *Humanitas: Readings in the Development of the Medical Humanities* (2015) states the importance of Medical Humanities in medical education. For Dolan, "everyone teaching Medical Humanities in medical schools needs to answer repeatedly" (Dolan, x). In other words, Medical Humanities are a primary part of medical education in every medical school. Every future medical professional needs to be 'humanized'- that is, taught to engage humanistically not only with patients but also with themselves as a whole. And when it comes to Medical Humanities as curricula keeping in mind the translational aspect of the study, it takes into purview medicine in literature, narrative medicine, disability studies, illness narratives and so on coupled with the humanities and social sciences background. Rather than merely speaking about the notions of disease and illness with a medical jargon, Medical Humanities takes within its ambit a wider socio-cultural perspective on health and disease, moral compass of the patient-doctor relationship and experiences thereby making the readers aware of the complexities, and promoting empathy in the mind of

readers. This approach put forward by Medical Humanities bolsters the reader's ability to understand the plight of people undergoing the crisis. Most importantly, it enables the reader to suspend his notion of reality and enter into the reality of other characters, thereby promoting moral sensibilities. The discipline of humanities- in this case, literature- promotes knowledge of the medical sciences through narratives. Rita Charon in *Narrative Medicine: Honouring the Stories of Illness* (2006) states about narrative medicine:

If narratives are stories that have a teller, a listener, a time course, a plot, and a point, then narrative knowledge is what we naturally use to make sense of them. Narrative knowledge provides one person with a rich, resonant grasp of another person's situation as it unfolds in time, whether in such texts as novels, newspaper stories and movies, and scripture or in such life settings as courtrooms, battlefields, marriages, and illness (Charon 9).

Charon observes how narratives of this kind provide a rich knowledge and lucid understanding of complex matters through various narratives, such as, the novel, newspaper stories, movies and other forms of literary

and visual narrative.

Charon's view on the necessity and importance of illness narratives promotes C.P. Snow's vision of bringing the two cultures together to promote living by generating awareness in the minds of the readers. Therese Jones, Delese Wear and Lester D. Friedman in the Introduction to Health Humanities Reader (2014) states the importance of promoting subjects like that of the health humanities in today's world. The practice of carrying out an interdisciplinary approach like that of the health humanities is important because of the following reasons:

-Medical Humanities makes critical concepts of the medical sciences accessible and available to a wider audience. Concepts which were previously available solely among medical practitioners have now been incorporated into the humanities.

-By using plot, character and setting, Medical Humanities demonstrate how multidisciplinary perspectives can be adopted in exploring complex issues like disease, illness, health, disability, patient-doctor relationship and so on.

-Medical Humanities is thus a touchstone for both medical professionals and literary scholars since it

ultimately aims at bridging the gap between the two fields of study.

-Ultimately, Medical Humanities aims at disseminating knowledge about concepts related to science and medicine by using various modes of narration, thereby promoting accessibility and empathy in the minds of the readers or audience.

Arthur W. Frank in the article titled 'Being a Good Story: The Humanities as Therapeutic Practice' published in *The Health Humanities Reader* (2014) state how the humanities have immense potential to bring forth the notions of abnormalities of the body through stories. Firstly, Medical Humanities have immense potential to tell good stories. This takes us to the next point. Medical Humanities not only help ill people to narrate stories about themselves but by telling stories about themselves, they also tell stories to their physicians, their loved ones and these stories become a part of the society. Medical Humanities thus looks into aspects of illness and disease by placing the affected individual at the center. But it does not neglect the people that remain associated with the person who is affected. The study of Medical Humanities thus takes a larger canvas in

consideration. Arthur W. Frank observes that "stories are good because they are interesting. Illness can be an interesting story" (Frank 32). Frank also brings in an important aspect of understanding wherein he tries to establish the meaning of two words- 'Illness' and 'disease'- which forms an important base of this study. Illness as Frank states is an 'experience' whereas disease is a 'condition of the body'. Where disease can be reduced to biochemistry, illness includes biography and takes into consideration not only the affected individual but multiple relationships as well as institutions. This brings into consideration the involvement of 'others' in the scenario when it comes to managing illness and disease.

The study of Medical Humanities also foregrounds two matters-- the tension between the provision of treatment, and the offering of care. Frank states, "Treatment is provided as service; care is offered as a gift. Treatment can be expressed in monetary value; one can buy more attentive treatment but not true care" (Frank 34). 'Treatment' of a disease is thus more impersonal, more professional, more profit oriented. But, 'care' provided to overcome illness is not always professional. Further differences between treatment

and care are outlined thus by Frank:

-Treatment is one dimensional. It is provided by one who has an insight in the field of medicine. Care on the other hand does not require medical insight. It can be provided by anyone and everyone. Care giving involves emotion as well.

-The treatment provider uses the body of the patient as an instrument to be operated upon. The caregiver on the other hand feels the suffering of the one who is cared for.

-Treatment providing has a subject-object demarcation. Providing treatment clearly demarcates the one who is providing treatment and the one who is treated upon. The patient can become the object of treatment in the hands of doctors or specialists. This is not same with that of the care givers. The boundary between the care giver and the patient gets dissolved because here, care givers and patients are both subjects since the care giver is also emotionally attached to the patient's dilemma.

-In providing treatment, there is a power dynamic that works throughout the structure. Here, one party gains autonomy and exercises its power over the other. Whereas, on the other hand, care giving is

endlessly sensitive and is asymmetrical to power dynamics. Here, both the patient and caregiver become one in undergoing loss and overcoming the same.

The human mind is one of the most complex substances in nature. The mind shapes not only the behaviour of an individual but also affects the society as a whole and thus, the human mind can be defined as the most complex circuit in the human body. Moreover, the human mind, even in the present era of scientific development remains largely unexplored, and medical science and psychiatry are working relentlessly to explore various facets of the mind. The National Institute of Mental Health (NIMH) estimates that almost 28.47% of the human population has issues when it comes to mental health as compared to other health-related problems. The WHO is of the same opinion that mental health issues surpass other chronic diseases such as cardiovascular disease or cancer. Mental disorders are a part of the human condition. For over a century, psychologists have studied these conditions in terms of 'abnormal psychology'; while others have used the term 'psychopathology'. Abnormal psychology studies the

disorders related to the mind, mostly in the clinical context which takes into consideration a wide range of psychological disorders like depression, personality disorders, mood disorders, bipolar disorders, Obsessive Compulsive Disorders (OCD) to name a few. Abnormal psychology looks into the atypical or unusual way the mind works or the factors which leads to the improper workings of the mind. Psychopathology on the other hand also takes into consideration the abnormal and improper workings of the mind. Like pathology which studies the nature of disease in the human body-causes, outcomes and the ways to deal with these shortcomings, psychopathology too studies the same in relation to the human mind. Although both 'abnormal psychology' and 'psychopathology' has the same function and meaning, psychopathology is more sensitive and less stigmatizing term. Both the terms takes into consideration the three components, generally known as the 3Ds:

-Dysfunction: It takes into consideration how the thought processes of human being are not at tune with reality and what are the factors that lead to this dysfunctionality. This dysfunction may be related to

the breakdown of cognition, emotion or behavior of an individual.

-Distress or Impairment: Distress is the result of excessive suffering. Both abnormal psychology and psychopathology takes into consideration how prolonged stress can create a negative impact in the mind of the bearer. Excessive distress leads to impairment where an individual loses the capacity to perform in real life and undergoes a disabling condition in personal or social occupation.

-Deviance: The word 'abnormal' itself brings into focus the idea of deviance. This relates to the idea that something is deviated from the 'normal' standard. Though the idea of the word 'normal' in itself is elusive, yet abnormal psychology and psychopathology studies how an individual undergoing mental illness deviates from the norm because of dysfunctionality, distress and impairment.

-Dangerousness: The DSM-V has come up with a fourth D in relation to the 3D's of abnormality. According to many psychologists and psychiatrists, patients undergoing abnormalities in the mind, can often show dangerous behavior which can come as a threat to the safety of others. This extends the

notion that mental illness is confined only to the person undergoing the duress. It can hamper people in various degrees who are in relation to the one suffering.

What is generally termed as 'madness' has been present in the human society since times immemorial. However, throughout history the reception of madness has undergone various changes. Though madness presents abnormality of thought and action, the idea of 'abnormal' is permeable and contested. Since there are no parameters to judge the 'normal' therefore establishing what constitutes the abnormal is elusive. Like other diseases of the body, science cannot measure the degree of madness that an individual has. Andrew Scull in *Madness: A Very Short Introduction* (2011) observes that contemporary psychiatry and biochemistry can only state that parts of the brain are disfigured or there is "an excess or deficiency of certain neurotransmitters" (Scull 4) in the brain but arriving at a consensus on the actual range of abnormality is not possible. Scull states that there exist no PET scans or X-Rays or any laboratory tests to determine the status of 'being mad' within individuals. Though this dissertation relies heavily on

Diagnostic and Statistical Manual (DSM-V) of the American Psychiatric Association, which is considered the Bible of psychiatric practice all across the world, even it has failed to define what constitutes the 'normal' and how the 'abnormal' deviates from the normal.

Over the years, people related to this field have also tried to figure out the idea whether madness is 'mental' or a 'physical' disability. Andrew Scull notes that two centuries ago William Lawrence, a renowned Bedlam doctor associated madness to problems in the brain. Like other diseases of the body which are related to specific organs, for instance indigestion and heartburn are related to the abdomen, cough and asthma to lungs, madness finds its relation to the brain. It is the brain and its dysfunctionalities that bring out madness. However, in the nineteenth century, it was argued that the aspect of madness is not only related to the brain but also to the overall composition of the body. The brain gets dysfunctional due to certain hereditary factors which are spread across the body, leading to an inferior and deformed brain, to madness and insanity. The twentieth century's research into madness claimed

that it is not only associated with internal dysfunctionality within the body, but is equally affected by the external environment. This dissertation therefore takes note of such factors-mental illness manifesting the body not only because of hereditary factors, but also because of the external environment.

Andrew Scull brings out an important observation when it comes to the diagnosis of mental illness and madness. He states that despite the advancements of psychiatric sciences, cognitive neuroscience and medical sciences in recent years, till date no breakthrough technology or inventions have come about, which could address these mental issues. Though medicines are known to provide temporary relief to existing conditions, madness and mental illness continues to persist in "multitude of forms" (Scull 6). This aspect of mental illness is evident in the novels undertaken for study of this dissertation. Though the characters exhibit abnormal symptoms, and in some cases, have to depend upon medical supervision, the abnormality persists, manifesting in sporadic bursts in various forms.

The notion of mental illness was evidently divine

during ancient times. From the Greeks, down to the Romans and the beginning of Christianity, it was the general assumption that individuals became mad because they were possessed by the Devil or were cursed by God. Madness became a major trope in the Hebrew Bible as well as in the New Testament. Stories in the Hebrew Bible and the New Testament are replete with images and ideas of madness and insanity. However, Hippocrates and Galen of Pergamum pointed out the humanistic turn in this field. A paradigmatic shift was seen when both Hippocrates and Galen mentioned that the root of mental illness lies within the body and no supernatural forces have its control over the same. At the core of their findings was the theory that the human body is a composition of various elements, known as fluids which were constantly in interaction with each other and the imbalances in these fluids lead to various effect on the body and the mind.

Conclusion:

The human body, according to Galen was comprised of four basic elements: blood, phlegm, yellow bile and the black bile. Though every individual has a composition of all these four elements within the

system, the proportions of these elements vary across people, which in turn give rise to different temperaments. And the key to good health is to maintain equilibrium among these body fluids. When an individual fell ill, it was the task of the medical practitioner to figure out which body fluid had become disproportionate and then use various therapies at his disposal to restore the balance of the fluids. It was Hippocrates and Galen who emphasized that the body is affected by the external environment in which an individual is situated. Though they emphasized on seasonal variations affecting the mind of an individual, they also focused on the role of the environment in maintaining a healthy life state.

Besides science and psychology, literature is one such field which has constantly been dealing with the problem of abnormal psychology since times immemorial. From the pages of Shakespeare to motion pictures, themes ranging from insanity, lunacy, psychosis to mental illness have been dealt with. Madness is something that frightens and fascinates everybody. Michel Foucault in *Madness and Civilization: A History of Insanity in the Age of Reason* (1961) mentions, "On all sides, madness

fascinates man" (Foucault 20). However, despite madness arresting our attention to its reality, mental illness is still not an acceptable term to use in polite company. The primary aim of this paper was to analyze the idea of Medical Humanities and forms of mental illness, abnormal psychology and symptoms of mental ill-health, as projected in literature. In the changing world order, it becomes crucial to update the knowledge base. Therefore, the need of the hour is to bring a change in the existing knowledge system. This can be done by relying on interdisciplinary and multidisciplinary ideas. Medical Humanities- the branch and its study opens up new grounds not only for research in academia but also helps readers to understand the complex medical ecosystem in a lucid manner.

References:

- American Psychiatric Association. Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders. (DSM-V). American Psychiatric Pub, 2013.
- Caruth, Cathy. Unclaimed Experience: Trauma, Narrative and History. John Hopkins University Press, 2016.

-Charon, Rita. *Narrative Medicine: Honouring the Stories of Illness*. Oxford University Press, 2006.

-Dolan, Brian. "One Hundred Years of Medical Humanities. A Thematic Overview." *Humanitas: Readings in the Development of the Medical Humanities*. University of California Medical Humanities Press, 2015, pp. 1-30.

-Foucault, Michel. *Madness and Civilization: A History of Insanity in the Age of Reason*. Routledge Classics, 1989.

-Jones, Theresa, et al. *The Health Humanities Reader*. Rutgers University Press, 2014.

-Robinson, Douglas. *Translationality: Essays in the Translation-Medical Humanities*. Routledge, 2017.

-Scull, Andrew. *Madness: A Very Short Introduction*. Oxford University Press, 2011.

-Snow, C.P. *The Two Cultures*. Cambridge University Press, 1998.

-The ICD-10: *Classification of Mental and Behavioral Disorders. Clinical Descriptions and Diagnostic Guidelines*. World Health Organization.

-

<https://openpress.usask.ca/abnormalpsychology/chapter/part-3/>

-<https://www.verywellmind.com/what-is-abnormal-psychology-2794775>

-<https://www.masterclass.com/articles/what-is-science-fiction-writing-definition-and-characteristics-of-science-fiction-literature#what-are-the-common-characteristics-of-science-fiction>

-<https://www.shmoop.com/study-guides/literary-movements/science-fiction/characteristics>

-

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3031316/>

-<https://www.merriam-webster.com/dictionary/translation>

Dr. Deepesh Kumar Thakur, working as an Assistant Professor (English) in the Department of Humanities & Liberal Arts teaching Post-Graduate & Graduate students. Native from Kansj, Darbhanga-Mithila region of Bihar state, India. He has more than fourteen years of experience in teaching in Management, Engineering, Law, Medical Science, Architecture, Pharmaceutical, Dental Science, Fashion Designing as well as corporate sectors like NSN Ltd.& TCS Ltd. India, an author of a research book,

published by "Importance of English Language for Professional & Technical Education", "Lambert Academic Publishing (LAP) Germany (Europe). He has presented 40 papers in International & National level Conference & Symposium. He has published several research papers in reputed National and International journals in diversified areas such as 14 no of articles published in International & National Journals with SCCL & Scopus, 4 no. of Books, 12 no of Articles in books, editor of an International Journal, MIRRORVIEW, a magazine and 3 nos. of education books also. He has research interests in diversified areas such as English Language & Literature, Linguistics, Communicative English, Indian English Literature, Translation Studies, Management, Maithili, Nepali & Bengali.

ঔপন মঁতর্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পর পঁঠাঙ।

७. अन्वयगत

१. विदेह ग्रा-पत्रिकाक मसुंठा पुरान अंक Videha e journal's all old issues

२. मैथिली पोथी डाउनलोड Maithili Books Download

३. मैथिली आडियो-वीडियोक संकलन Maithili Audios-Videos

४. मैथिली शिक्ष, बाल आ किशोर माहिल Maithili Children Literature

५. विदेह स्त्री काना

६. विदेह ग्रा-नर्बिज

७. विदेह मूठना संपर्क अन्वेषण

८. Parallel Literature in Maithili and Videha Maithili Literature Movement

९. विदेह मिथिलाक खोज

१०. विदेह मिथिला बले

१.रिदेह फ़-पत्रिकाक सभठा प्वान ॠक Vi deha e journal's all old issues

रि दे ह रिदेह Vi deha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक फ़ पत्रिका Vi deha 1st Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक फ़ पत्रिका नर ॠक देखरौक नेन पृष्ठा सभकेँ विव्रेशे कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

Search within Old Issues of Vi deha

<https://books.google.com/>

Vi deha Archive of Old Issues रिदेह प्वान ॠकक ॠकगिर (पूर्णतः ॠरारसायिक उद्देश्य ॠा मात्र एकेडमिक प्रयोग नेन) रिदेह फ़-पत्रिकाक सभठा प्वान ॠक पी.डी.एफ. डाउनलोड नेन एमानुसाव नीचाँक लिंकपव उपनद्ध ॠछि। All the old issues of Vi deha e journal are available for pdf download at the respective links below.

.....

तिवहता, नेराइ ी ॠा कैथी फॉण्ट डाउनलोड

Google's Noto Fonts project / GitHub

तिवहता फॉण्ट	कैथी ओपीएफ	कैथी पीपीएफ	नेराइ ी ओपीएफ	नेराइ ी पीपीएफ
-----------------	---------------	----------------	------------------	-------------------

<https://fonts.google.com/> (Google Open Fonts download)

Tirhuta Offline Keyboard download

Keyman Tirhuta/ Vedic Devanagari Keyboards Download

<https://malarproject.gitlab.io/tirhuta> (Tirhuta Keyboard Online)

.....

१

गजेन्द्र ठाकुर (सम्पादन)

रिदेह-सदेह १-	
२३. www.videha.co.in	
रिदेह ३-पत्रिकाक थक १-	
३३.० मँ- मैथिलीक सरश्रेष्ठा	
गद्य खा	
पद्यक एकठा समानानुब संकनन	
देरनागरी	मिथिनास्क्रब
रिदेहसदेह १:	रिदेहतिवहता सदेह १ :
रिदेह:सदेह २ मैथिली श्रुंख- निरुंख-समानोचना	रिदेह: सदेह २ तिवहता
रिदेह:सदेह ३ मैथिली पद्य	रिदेह: सदेह ३ तिवहता
रिदेह:सदेह ४ मैथिली कथा	रिदेह: सदेह ४ तिवहता
रिदेह मैथिली रिहनि कथा [रिदेह सदेह ३.]	रिदेह: सदेह ३. तिवहता
रिदेह मैथिली रिहनि कथा [रिदेह सदेह ३.२-संख्वा -]	रिदेह २-संख्वा सदेह ३. : तिवहता
रिदेह मैथिली नद्यकथा [रिदेह सदेह ३]	रिदेह: सदेह ३ तिवहता
रिदेह मैथिली पद्य [रिदेह सदेह १]	रिदेह: सदेह १ तिवहता
रिदेह मैथिली नाँठ ङ्सेर [रिदेह सदेह ४]	रिदेह: सदेह ४ तिवहता
रिदेह मैथिली शिशु ङ्सेर [रिदेह सदेह ९]	रिदेह: सदेह ९ तिवहता
रिदेह मैथिली श्रुंख-निरुंख- समानोचना [रिदेह सदेह १०]	रिदेह: सदेह १० तिवहता
रिदेहसदेह ११:	रिदेहतिवहता सदेह ११ :

रिदेहसदेह १२:	रिदेहतिबहता सदेह १२ :
रिदेहसदेह १३:	रिदेहतिबहता सदेह १३ :
रिदेहसदेह १४:	रिदेहतिबहता सदेह १४ :
रिदेहसदेह १३:	रिदेहतिबहता सदेह १३ :
रिदेहसदेह १७:	रिदेहतिबहता सदेह १७ :
रिदेहसदेह १९:	रिदेहतिबहता सदेह १९ :
रिदेहसदेह १४:	रिदेहतिबहता सदेह १४ :
रिदेहसदेह १९:	रिदेहतिबहता सदेह १९ :
रिदेहसदेह २०:	रिदेहतिबहता सदेह २० :
रिदेहसदेह २१:	रिदेहतिबहता सदेह २१ :
रिदेहसदेह २२:	रिदेहतिबहता सदेह २२ :
रिदेहसदेह २३:	रिदेहतिबहता सदेह २३ :
रिदेहसदेह २४:	रिदेहतिबहता सदेह २४ :
रिदेहसदेह २३:	रिदेहसदेह २३ तिवहता

रिदेह-सदेह २७-

३७ www.videha.co.in

रिदेह ३-पत्रिकाक अंक

१-३३.० सँ- थीम आधारित

मैथिलीक सरश्रेष्ठा मून आ

अनुदित गद्य आ पद्यक

एकठा समानानुब संकनन

रिदेहसदेह २७ (डा. शिबु कुमार सिंह आ डा. अरुण कुमार सिंह अंक १-३३.० सँ)	रिदेहसदेह २७ तिवहता
रिदेहसदेह २९ (गजेन्द्र ठाकुर आ बरि भूषण पाठकक आन भाषासँ अनुदित गद्य आ पद्य- अंक १-३३.० सँ)	रिदेहसदेह २९ तिवहता
रिदेहसदेह २४: अनुदित गद्य आ पद्य-अंक १-३३.० सँ)	रिदेहसदेह २४ तिवहता
रिदेहसदेह २९ (बरि भूषण पाठक आ डा. कैलाश कुमार मिश्र- अंक १-३३.० सँ)	रिदेहसदेह २९ तिवहता
रिदेहसदेह ३० (कुन-कानेजक रिद्यार्थी जेन- अंक १-३३.० सँ)	रिदेहतिबहता सदेह ३० :

रिदेहःसदेह ३१ (डॉ. कायिनी कायायनी आ कुमार मनोज कथप- थक १-३३.० सँ)	रिदेहः सदेह ३१ तिवहता
रिदेहःसदेह ३२ (बचनामेक गद्य- पद्य लेखन भाग-१- थक १- ३३.० सँ)	रिदेहः सदेह ३२ तिवहता
रिदेहःसदेह ३३ (बचनामेक गद्य- पद्य लेखन भाग-२- थक १- ३३.० सँ)	रिदेहः सदेह ३३ तिवहता
रिदेहःसदेह ३४ (बचनामेक गद्य- पद्य लेखन भाग-३- थक १- ३३.० सँ)	रिदेहः सदेह ३४ तिवहता
रिदेहःसदेह ३५ (बचनामेक गद्य-पद्य लेखन भाग-४- थक १-३३.० सँ)	रिदेहः सदेह ३५ तिवहता
रिदेहःसदेह ३६ (बचनामेक गद्य- पद्य लेखन भाग-५- थक १- ३३.० सँ)	रिदेहः सदेह ३६ तिवहता

.....

यू.पी.एस.सी. आ खान प्रतियोगिता परीक्षा नैन देखु:

रिदेहःसदेह ११	रिदेहःसदेह ११	रिदेहःसदेह १३	रिदेहःसदेह १५	रिदेहःसदेह १७
रिदेहःसदेह ३०	रिदेहःसदेह ३२	रिदेहःसदेह ३३	रिदेहःसदेह ३४	रिदेहःसदेह ३५

.....

२

रिदेहक सभटा प्रवान थक (थक १ सँ ३३.४ आ आगाँ)

रिदेहक थक १-१४९ (देरनागरी, मिथिनाम्बर आ ब्रैनमे)

देरनागरी	मिथिनाम्बर	ब्रैन
<u>Vi deha_01_01_08</u>	<u>Vi deha_01_01_08_Ti r h u t a</u>	1
<u>Vi deha_15_01_08</u>	<u>Vi deha_15_01_08_Ti r h u t a</u>	2
<u>Vi deha_01_02_08</u>	<u>Vi deha_01_02_08_Ti r h u t a</u>	3

Vi deha_15_02_08	Vi deha_15_02_08_Ti rhuta	4
Vi deha_01_03_08	Vi deha_01_03_08_Ti rhuta	5
Vi deha_15_03_08	Vi deha_15_03_08_Ti rhuta	6
Vi deha_01_04_2008	Vi deha_01_04_2008_Ti rhuta	7
Vi deha_15_04_2008	Vi deha_15_04_2008_Ti rhuta	8
Vi deha_01_05_2008	Vi deha_01_05_2008_Ti rhuta	9
Vi deha_15_05_2008	Vi deha_15_05_2008_Ti rhuta	10
Vi deha_01_06_2008	Vi deha_01_06_2008_Ti rhuta	11
Vi deha_15_06_2008	Vi deha_15_06_2008_Ti rhuta	12
Vi deha_01_07_2008	Vi deha_01_07_2008_Ti rhuta	13
Vi deha_15_07_2008	Vi deha_15_07_2008_Ti rhuta	14
Vi deha_01_08_2008	Vi deha_01_08_2008_Ti rhuta	15
Vi deha_15_08_2008	Vi deha_15_08_2008_Ti rhuta	16
Vi deha_01_09_2008	Vi deha_01_09_2008_Ti rhuta	17
Vi deha_15_09_2008	Vi deha_15_09_2008_Ti rhuta	18
Vi deha_01_10_2008	Vi deha_01_10_2008_Ti rhuta	19
Vi deha_15_10_2008	Vi deha_15_10_2008_Ti rhuta	20
Vi deha_01_11_2008	Vi deha_01_11_2008_Ti rhuta	21
Vi deha_15_11_2008	Vi deha_15_11_2008_Ti rhuta	22
Vi deha_01_12_2008	Vi deha_01_12_2008_Ti rhuta	23
Vi deha_15_12_2008	Vi deha_15_12_2008_Ti rhuta	24
Vi deha_01_01_2009	Vi deha_01_01_2009_Ti rhuta	25
Vi deha_15_01_2009	Vi deha_15_01_2009_Ti rhuta	26
Vi deha_01_02_2009	Vi deha_01_02_2009_Ti rhuta	27
Vi deha_15_02_2009	Vi deha_15_02_2009_Ti rhuta	28
Vi deha_01_03_2009	Vi deha_01_03_2009_Ti rhuta	29
Vi deha_15_03_2009	Vi deha_15_03_2009_Ti rhuta	30
Vi deha_01_04_2009	Vi deha_01_04_2009_Ti rhuta	31
Vi deha_15_04_2009	Vi deha_15_04_2009_Ti rhuta	32
Vi deha_01_05_2009	Vi deha_01_05_2009_Ti rhuta	33

Vi deha_15_05_2009	Vi deha_15_05_2009_Tirhuta	34
Vi deha_01_06_2009	Vi deha_01_06_2009_Tirhuta	35
Vi deha_15_06_2009	Vi deha_15_06_2009_Tirhuta	36
Vi deha_01_07_2009	Vi deha_01_07_2009_Tirhuta	37
Vi deha_15_07_2009	Vi deha_15_07_2009_Tirhuta	38
vi deha_01_08_2009	vi deha_01_08_2009_tirhuta	39
vi deha_15_08_2009	vi deha_15_08_2009_tirhuta	40
vi deha_01_09_2009	vi deha_01_09_2009_tirhuta	41
vi deha_15_09_2009	vi deha_15_09_2009_tirhuta	42
vi deha_01_10_2009	vi deha_01_10_2009_tirhuta	43
vi deha_15_10_2009	vi deha_15_10_2009_tirhuta	44
vi deha_01_11_2009	vi deha_01_11_2009_tirhuta	45
vi deha_15_11_2009	vi deha_15_11_2009_tirhuta	46
vi deha_01_12_2009	vi deha_01_12_2009_tirhuta	47
vi deha_15_12_2009	vi deha_15_12_2009_tirhuta	48
vi deha_01_01_2010	vi deha_01_01_2010_tirhuta	49
vi deha_15_01_2010	vi deha_15_01_2010_tirhuta	50
vi deha_01_02_2010	vi deha_01_02_2010_tirhuta	51
vi deha_15_02_2010	vi deha_15_02_2010_tirhuta	52
vi deha_01_03_2010	vi deha_01_03_2010_tirhuta	53
vi deha_15_03_2010	vi deha_15_03_2010_tirhuta	54
vi deha_01_04_2010	vi deha_01_04_2010_tirhuta	55
vi deha_15_04_2010	vi deha_15_04_2010_tirhuta	56
vi deha_01_05_2010	vi deha_01_05_2010_tirhuta	57
vi deha_15_05_2010	vi deha_15_05_2010_tirhuta	58
vi deha_01_06_2010	vi deha_01_06_2010_tirhuta	59
vi deha_15_06_2010	vi deha_15_06_2010_tirhuta	60
vi deha_01_07_2010	vi deha_01_07_2010_tirhuta	61
vi deha_15_07_2010	vi deha_15_07_2010_tirhuta	62
vi deha_01_08_2010	vi deha_01_08_2010_tirhuta	63

vi deha_15_08_2010	vi deha_15_08_2010_tirhuta	64
vi deha_01_09_2010	vi deha_01_09_2010_tirhuta	65
vi deha_15_09_2010	vi deha_15_09_2010_tirhuta	66
vi deha_01_10_2010	vi deha_01_10_2010_tirhuta	67
vi deha_15_10_2010	vi deha_15_10_2010_tirhuta	68
vi deha_01_11_2010	vi deha_01_11_2010_tirhuta	69
vi deha_15_11_2010	vi deha_15_11_2010_tirhuta	70
vi deha_01_12_2010	vi deha_01_12_2010_tirhuta	71
vi deha_15_12_2010	vi deha_15_12_2010_tirhuta	72
vi deha_01_01_2011	vi deha_01_01_2011_tirhuta	73
vi deha_15_01_2011	vi deha_15_01_2011_tirhuta	74
vi deha_01_02_2011	vi deha_01_02_2011_tirhuta	75
vi deha_15_02_2011	vi deha_15_02_2011_tirhuta	76
vi deha_01_03_2011	vi deha_01_03_2011_tirhuta	77
vi deha_15_03_2011	vi deha_15_03_2011_tirhuta	78
vi deha_01_04_2011	vi deha_01_04_2011_tirhuta	79
vi deha_15_04_2011	vi deha_15_04_2011_tirhuta	80
vi deha_01_05_2011	vi deha_01_05_2011_tirhuta	81
vi deha_15_05_2011	vi deha_15_05_2011_tirhuta	82
vi deha_01_06_2011	vi deha_01_06_2011_tirhuta	83
vi deha_15_06_2011	vi deha_15_06_2011_tirhuta	84
vi deha_01_07_2011	vi deha_01_07_2011_tirhuta	85
vi deha_15_07_2011	vi deha_15_07_2011_tirhuta	86
vi deha_01_08_2011	vi deha_01_08_2011_tirhuta	87
vi deha_15_08_2011	vi deha_15_08_2011_tirhuta	88
vi deha_01_09_2011	vi deha_01_09_2011_tirhuta	89
vi deha_15_09_2011	vi deha_15_09_2011_tirhuta	90
vi deha_01_10_2011	vi deha_01_10_2011_tirhuta	91
vi deha_15_10_2011	vi deha_15_10_2011_tirhuta	92
vi deha_01_11_2011	vi deha_01_11_2011_tirhuta	93

vi deha_15_11_2011	vi deha_15_11_2011_tirhuta	94
vi deha_01_12_2011	vi deha_01_12_2011_tirhuta	95
vi deha_15_12_2011	vi deha_15_12_2011_tirhuta	96
vi deha_01_01_2012	vi deha_01_01_2012_tirhuta	97
vi deha_15_01_2012	vi deha_15_01_2012_tirhuta	98
vi deha_01_02_2012	vi deha_01_02_2012_tirhuta	99
vi deha_15_02_2012	vi deha_15_02_2012_tirhuta	100
vi deha_01_03_2012	vi deha_01_03_2012_tirhuta	101
vi deha_15_03_2012	vi deha_15_03_2012_tirhuta	102
vi deha_01_04_2012	vi deha_01_04_2012_tirhuta	103
vi deha_15_04_2012	vi deha_15_04_2012_tirhuta	104
vi deha_01_05_2012	vi deha_01_05_2012_tirhuta	105
vi deha_15_05_2012	vi deha_15_05_2012_tirhuta	106
vi deha_01_06_2012	vi deha_01_06_2012_tirhuta	107
vi deha_15_06_2012	vi deha_15_06_2012_tirhuta	108
vi deha_01_07_2012	vi deha_01_07_2012_tirhuta	109
vi deha_15_07_2012	vi deha_15_07_2012_tirhuta	110
vi deha_01_08_2012	vi deha_01_08_2012_tirhuta	111
vi deha_15_08_2012	vi deha_15_08_2012_tirhuta	112
vi deha_01_09_2012	vi deha_01_09_2012_tirhuta	113
vi deha_15_09_2012	vi deha_15_09_2012_tirhuta	114
vi deha_01_10_2012	vi deha_01_10_2012_tirhuta	115
vi deha_15_10_2012	vi deha_15_10_2012_tirhuta	116
vi deha_01_11_2012	vi deha_01_11_2012_tirhuta	117
vi deha_15_11_2012	vi deha_15_11_2012_tirhuta	118
vi deha_01_12_2012	vi deha_01_12_2012_tirhuta	119
vi deha_15_12_2012	vi deha_15_12_2012_tirhuta	120
vi deha_01_01_2013	vi deha_01_01_2013_tirhuta	121
vi deha_15_01_2013	vi deha_15_01_2013_tirhuta	122
vi deha_01_02_2013	vi deha_01_02_2013_tirhuta	123

vi deha_15_02_2013	vi deha_15_02_2013_tirhuta	124
vi deha_01_03_2013	vi deha_01_03_2013_tirhuta	125
vi deha_15_03_2013	vi deha_15_03_2013_tirhuta	126
vi deha_01_04_2013	vi deha_01_04_2013_tirhuta	127
vi deha_15_04_2013	vi deha_15_04_2013_tirhuta	128
vi deha_01_05_2013	vi deha_01_05_2013_tirhuta	129
vi deha_15_05_2013	vi deha_15_05_2013_tirhuta	130
vi deha_01_06_2013	vi deha_01_06_2013_tirhuta	131
vi deha_15_06_2013	vi deha_15_06_2013_tirhuta	132
vi deha_01_07_2013	vi deha_01_07_2013_tirhuta	133
vi deha_15_07_2013	vi deha_15_07_2013_tirhuta	134
vi deha_01_08_2013	vi deha_01_08_2013_tirhuta	135
vi deha_15_08_2013	vi deha_15_08_2013_tirhuta	136
vi deha_01_09_2013	vi deha_01_09_2013_tirhuta	137
vi deha_15_09_2013	vi deha_15_09_2013_tirhuta	138
vi deha_01_10_2013	vi deha_01_10_2013_tirhuta	139
vi deha_15_10_2013	vi deha_15_10_2013_tirhuta	140
vi deha_01_11_2013	vi deha_01_11_2013_tirhuta	141
vi deha_15_11_2013	vi deha_15_11_2013_tirhuta	142
vi deha_01_12_2013	vi deha_01_12_2013_tirhuta	143
vi deha_15_12_2013	vi deha_15_12_2013_tirhuta	144
vi deha_01_01_2014	vi deha_01_01_2014_tirhuta	145
vi deha_15_01_2014	vi deha_15_01_2014_tirhuta	146
vi deha_01_02_2014	vi deha_01_02_2014_tirhuta	147
vi deha_15_02_2014	vi deha_15_02_2014_tirhuta	148
vi deha_01_03_2014	vi deha_01_03_2014_tirhuta	149

रिदेहक थंक १३०३४४-

VI DEHA_150	VI DEHA_151	VI DEHA_152	VI DEHA_153	VI DEHA_154
VI DEHA_155	VI DEHA_156	VI DEHA_157	VI DEHA_158	VI DEHA_159
VI DEHA_160	VI DEHA_161	VI DEHA_162	VI DEHA_163	VI DEHA_164

VI DEHA_165	VI DEHA_166	VI DEHA_167	VI DEHA_168	VI DEHA_169
VI DEHA_170	VI DEHA_171	VI DEHA_172	VI DEHA_173	VI DEHA_174
VI DEHA_175	VI DEHA_176	VI DEHA_177	VI DEHA_178	VI DEHA_179
VI DEHA_180	VI DEHA_181	VI DEHA_182	VI DEHA_183	VI DEHA_184
VI DEHA_185	VI DEHA_186	VI DEHA_187	VI DEHA_188	VI DEHA_189
VI DEHA_190	VI DEHA_191	VI DEHA_192	VI DEHA_193	VI DEHA_194
VI DEHA_195	VI DEHA_196	VI DEHA_197	VI DEHA_198	VI DEHA_199
VI DEHA_200	VI DEHA_201	VI DEHA_202	VI DEHA_203	VI DEHA_204
VI DEHA_205	VI DEHA_206	VI DEHA_207	VI DEHA_208	VI DEHA_209
VI DEHA_210	VI DEHA_211	VI DEHA_212	VI DEHA_213	VI DEHA_214
VI DEHA_215	VI DEHA_216	VI DEHA_217	VI DEHA_218	VI DEHA_219
VI DEHA_220	VI DEHA_221	VI DEHA_222	VI DEHA_223	VI DEHA_224
VI DEHA_225	VI DEHA_226	VI DEHA_227	VI DEHA_228	VI DEHA_229
VI DEHA_230	VI DEHA_231	VI DEHA_232	VI DEHA_233	VI DEHA_234
VI DEHA_235	VI DEHA_236	VI DEHA_237	VI DEHA_238	VI DEHA_239
VI DEHA_240	VI DEHA_241	VI DEHA_242	VI DEHA_243	VI DEHA_244
VI DEHA_245	VI DEHA_246	VI DEHA_247	VI DEHA_248	VI DEHA_249
VI DEHA_250	VI DEHA_251	VI DEHA_252	VI DEHA_253	VI DEHA_254
VI DEHA_255	VI DEHA_256	VI DEHA_257	VI DEHA_258	VI DEHA_259
VI DEHA_260	VI DEHA_261	VI DEHA_262	VI DEHA_263	VI DEHA_264
VI DEHA_265	VI DEHA_266	VI DEHA_267	VI DEHA_268	VI DEHA_269
VI DEHA_270	VI DEHA_271	VI DEHA_272	VI DEHA_273	VI DEHA_274
VI DEHA_275	VI DEHA_276	VI DEHA_277	VI DEHA_278	VI DEHA_279
VI DEHA_280	VI DEHA_281	VI DEHA_282	VI DEHA_283	VI DEHA_284
VI DEHA_285	VI DEHA_286	VI DEHA_287	VI DEHA_288	VI DEHA_289
VI DEHA_290	VI DEHA_291	VI DEHA_292	VI DEHA_293	VI DEHA_294
VI DEHA_295	VI DEHA_296	VI DEHA_297	VI DEHA_298	VI DEHA_299
VI DEHA_300	VI DEHA_301	VI DEHA_302	VI DEHA_303	VI DEHA_304
VI DEHA_305	VI DEHA_306	VI DEHA_307	VI DEHA_308	VI DEHA_309
VI DEHA_310	VI DEHA_311	VI DEHA_312	VI DEHA_313	VI DEHA_314
VI DEHA_315	VI DEHA_316	VI DEHA_317	VI DEHA_318	VI DEHA_319
VI DEHA_320	VI DEHA_321	VI DEHA_322	VI DEHA_323	VI DEHA_324
VI DEHA_325	VI DEHA_326	VI DEHA_327	VI DEHA_328	VI DEHA_329
VI DEHA_330	VI DEHA_331	VI DEHA_332	VI DEHA_333	VI DEHA_334
VI DEHA_335	VI DEHA_336	VI DEHA_337	VI DEHA_338	VI DEHA_339
VI DEHA_340	VI DEHA_341	VI DEHA_342	VI DEHA_343	VI DEHA_344

रिदेहक सभ थक सञ्चाली किछु थारथक पौथी/ जानकावी

Learn Maithili Sign Language- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

मेथिनी (मेथिनी संकेत भाषा सहित- मेथिनीमे पहिन लेब)

Learn Mithilakshar- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn IPA through Mithilakshar- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Braille through Mithilakshar- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Tirhuta Offline Keyboard download

Keyman Tirhuta/ Vedic Devanagari Keyboards Download

Learn Kaiti- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

कैथी निपि (मेथिनी सहित संस्थान डाउनलोड लिंक)

Learn Newari- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Calligraphic Newari (Ranjana)- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Urdu Script- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Tibetan Script- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Japanese Script for Haiku- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Brahmi- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Kharoshti- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

स्वायी सुम्भ जेना मिथिना-बने, मिथिनाक खोज, रिदेह ङ-नर्निर्झ, रिदेह म्त्री-कौना, रिदेह पेठाव (रिदेह ङ-पत्रिकाक सभठा प्वान थक; रिदेह पौथी डाउनलोड; रिदेह मेथिनी आडियो-रीडियोक संकनन आ रिदेह शिशु, रान आ किशोव सहित) आ सूचना-संपर्क-खल्लषण (including Parallel Literature in Maithili and Videha Maithili Literature Movement) सभ थकमे समान थछि, तग हेतु ङ सभ सुम्भ सभ थकमे ले देन जागत थछि, ङ सभ सुम्भ देखरी नेन किनक कक रिदेहक ३४७ म, ३४१ म, ३७७ म आ ३१३ म थक। ए चाक थकमे सम्विनित कपेँ ङ सभ सुम्भ देन गेन थछि।

रिदेहक ३४३.म आ थार्गाँक थक

देरनागरी	मिथिनाम्बर	थार्ग.ए.पी.	मेथिनी लेबन
VI DEHA_345	VI DEHA_345_Tirhuta	VI DEHA_345_IPA	VI DEHA_345_Braille
VI DEHA_346	VI DEHA_346_Tirhuta	VI DEHA_346_IPA	VI DEHA_346_Braille
VI DEHA_347	VI DEHA_347_Tirhuta	VI DEHA_347_IPA	VI DEHA_347_Braille
VI DEHA_348	VI DEHA_348_Tirhuta	VI DEHA_348_IPA	VI DEHA_348_Braille

VI DEHA_349	VI DEHA_349_Tirhuta	VI DEHA_349_IPA	VI DEHA_349_Braille
-------------	---------------------	-----------------	---------------------

देरनागरी	मिथिनाम्बर	खांज.प.पी.	मेथिनी ब्रैल	कैथी
VI DEHA_350	VI DEHA_350_Tirhuta	VI DEHA_350_IPA	VI DEHA_350_Braille	VI DEHA_350_KAI THL
VI DEHA_351	VI DEHA_351_Tirhuta	VI DEHA_351_IPA	VI DEHA_351_Braille	VI DEHA_351_KAI THL
VI DEHA_352	VI DEHA_352_Tirhuta	VI DEHA_352_IPA	VI DEHA_352_Braille	VI DEHA_352_KAI THL
VI DEHA_353	VI DEHA_353_Tirhuta	VI DEHA_353_IPA	VI DEHA_353_Braille	VI DEHA_353_KAI THL
VI DEHA_354	VI DEHA_354_Tirhuta	VI DEHA_354_IPA	VI DEHA_354_Braille	VI DEHA_354_KAI THL

नागरी	तिवहता	खांज.प.पी.	ब्रैल	कैथी	बजना	नेराड़ी	खरोष्ठी	ब्राह्मी
355	Tirhu	IPA	Brail	KAI	Ran	Newa	Kharo	Brahmi

नागरी	तिवहता	कैथी	बजना	प्रचलित	ब्राह्मी	IPA	ब्रैल	खरोष्ठी	उर्दू	तिब्वती	तिब्वती-उमे
356	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रैल	खरोष्ठी	उर्दू	Ti b	Ume
357	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रैल	खरोष्ठी	उर्दू	Ti b	Ume

नागरी	तिवहता	कैथी	बजना	प्रचलित	ब्राह्मी	IPA	ब्रैल	तिब्वती	तिब्वती-उमे
358	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रैल	Ti b	Ume
359	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रैल	Ti b	Ume
360	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रैल	Ti b	Ume

नागरी	तिवहता	कैथी	नेराड़ी	खांज.प.पी.	ब्रैल
361	<u>Ti r hut a</u>	<u>Kai t hi</u>	<u>Newar i</u>	<u>IPA</u>	<u>Brail le</u>
362	<u>Ti r hut a</u>	<u>Kai t hi</u>	<u>Newar i</u>	<u>IPA</u>	<u>Brail le</u>
363	<u>Ti r hut a</u>	<u>Kai t hi</u>	<u>Newar i</u>	<u>IPA</u>	<u>Brail le</u>
364	<u>Ti r hut a</u>	<u>Kai t hi</u>	<u>Newar i</u>	<u>IPA</u>	<u>Brail le</u>
365	<u>Ti r hut a</u>	<u>Kai t hi</u>	<u>Newar i</u>	<u>IPA</u>	<u>Brail le</u>
366	<u>Ti r hut a</u>	<u>Kai t hi</u>	<u>Newar i</u>	<u>IPA</u>	<u>Brail le</u>
367	<u>Ti r hut a</u>	<u>Kai t hi</u>	<u>Newar i</u>	<u>IPA</u>	<u>Brail le</u>
368	<u>Ti r hut a</u>	<u>Kai t hi</u>	<u>Newar i</u>	<u>IPA</u>	<u>Brail le</u>

<u>369</u>	<u>Ti r hut a</u>	<u>Kai t hi</u>	<u>Newari</u>	<u>I PA</u>	<u>Brai l le</u>
<u>370</u>	<u>Ti r hut a</u>	<u>Kai t hi</u>	<u>Newari</u>	<u>I PA</u>	<u>Brai l le</u>
<u>371</u>	<u>Ti r hut a</u>	<u>Kai t hi</u>	<u>Newari</u>	<u>I PA</u>	<u>Brai l le</u>
<u>372</u>	<u>Ti r hut a</u>	<u>Kai t hi</u>	<u>Newari</u>	<u>I PA</u>	<u>Brai l le</u>

.....

३

रिदेहक रिशेर्षाक

१) हागकू रिशेर्षाक

<u>Vi deha_15_06_2008</u>	<u>Vi deha_15_06_2008_Ti rhuta</u>	<u>12</u>
---------------------------	------------------------------------	-----------

२) गजन रिशेर्षाक

<u>Vi deha_01_11_2008</u>	<u>Vi deha_01_11_2008_Ti rhuta</u>	<u>21</u>
---------------------------	------------------------------------	-----------

३) रिहनि कथा रिशेर्षाक

<u>vi deha_01_10_2010</u>	<u>vi deha_01_10_2010_tirhuta</u>	<u>67</u>
---------------------------	-----------------------------------	-----------

४) रौन साहिन रिशेर्षाक

<u>vi deha_15_11_2010</u>	<u>vi deha_15_11_2010_tirhuta</u>	<u>70</u>
---------------------------	-----------------------------------	-----------

३.) नाठक रिशेर्षाक

<u>vi deha_15_12_2010</u>	<u>vi deha_15_12_2010_tirhuta</u>	<u>72</u>
---------------------------	-----------------------------------	-----------

७) समीक्षा रिशेर्षाक

<u>vi deha_15_01_2011</u>	<u>vi deha_15_01_2011_tirhuta</u>	<u>74</u>
---------------------------	-----------------------------------	-----------

१) नावी रिशेर्षाक

<u>vi deha_01_03_2011</u>	<u>vi deha_01_03_2011_tirhuta</u>	<u>77</u>
---------------------------	-----------------------------------	-----------

+) खनुराद रिशेर्षाक (गद्य-पद्य भावती)

<u>vi deha_01_01_2012</u>	<u>vi deha_01_01_2012_tirhuta</u>	<u>97</u>
---------------------------	-----------------------------------	-----------

৯) রাঁন গজন বিশেষাংক

vi deha_01_08_2012	vi deha_01_08_2012_tirhuta	111
------------------------------------	--	-----

১০) ভক্তি গজন বিশেষাংক

vi deha_15_03_2013	vi deha_15_03_2013_tirhuta	126
------------------------------------	--	-----

১১) গজন খানোচনা-সমানোচনা-সমীক্ষা বিশেষাংক

vi deha_15_11_2013	vi deha_15_11_2013_tirhuta	142
------------------------------------	--	-----

১২) কাশীকাত মিশ্র মধুপ বিশেষাংক

[Vi deha_01_01_2015](#)

১৩) খবরিন্দ ঠাকুর বিশেষাংক

[Vi deha_01_11_2015](#)

স্বতন্ত্রচেতা- খবরিন্দ ঠাকুর: রাজিব-প্রতিব (সম্পাদক খাশীষ খনচিন্দাব) [বিদেহে খবরিন্দ ঠাকুর বিশেষাংকক শ্রিষ্ট কপা]

১৪) জগদীশ চন্দ্র ঠাকুর খনি বিশেষাংক

[Vi deha_01_12_2015](#)

১৩.) বিদেহে সম্মান বিশেষাংক

বিদেহে সম্মান: সম্মান-সূচী (সমানান্তব সাহিব খকাদেমী, সমানান্তব ননিত কনা খকাদেমী খা সমানান্তব সংগীত-নাটক খকাদেমী সম্মান/ পুবস্কাব নামসঁ রিখাত)

সাক্ষাকোব/ সমারোহ

সাক্ষাকোব	vi deha_15_12_2011	vi deha_15_01_2012	vi deha_01_02_2012	vi deha_01_03_2012
vi deha_01_09_2012	vi deha_15_01_2013	vi deha_01_03_2013	Vi deha_15_04_2016	Vi deha_01_07_2016

১৬) মৈথিলী সী.ডী./ খল্লম গীত সংগীত বিশেষাংক

[Vi deha_01_01_2017](#)

১৭) মৈথিলী রেঁ পত্রকাবিতা বিশেষাংক

[VI DEHA 313](#)

১৪) মৈথিলী রীহনি কথা বিশেষাংক-২

VI DEHA 317

१९) बामनोचन ठाकुर विशेषांक

VI DEHA 319

२०) बामनोचन ठाकुर शिखाजति विशेषांक

VI DEHA 320

२१) बाजनन्दन नान दाम विशेषांक

VI DEHA 333

२२) बरीन्द्र नाथ ठाकुर विशेषांक

VI DEHA_348	VI DEHA_348_Tirhuta	VI DEHA_348_IPA	VI DEHA_348_Braille
-------------	---------------------	-----------------	---------------------

२३) केदाव नाथ चौधरी विशेषांक (

VI DEHA_352	VI DEHA_352_Tirhuta	VI DEHA_352_IPA	VI DEHA_352_Braille	VI DEHA_352_KATHL
-------------	---------------------	-----------------	---------------------	-------------------

२४) प्रेमनता मिश्र ('प्रेम' विशेषांक

Vi deha_357	Vi deha_357_Tirhuta
-------------	---------------------

२५) शिवदिन्द्र चौधरी विशेषांक (

Vi deha_358	Vi deha_358_Tirhuta
-------------	---------------------

२६) संजु दाम -सन्दर्भ) रिमर्शि विशेषांक-कना (, प्रथम फ़र्माव कथप, शिखीराना, एस(स्वमन खा ह्यता ना चौधरी.सी.

Vi deha_368	Vi deha_368_Tirhuta
-------------	---------------------

२७) बचनाकाव खमोक विशेषांक (

Vi deha_369	Vi deha_369_Tirhuta
-------------	---------------------

२८) बाम भरोस कापड़ि ('भ्रमब' विशेषांक

Vi deha_370	Vi deha_370_Tirhuta
-------------	---------------------

२९) विशेषांक (.यू.एस.एम) मिथिना स्टूडेण्ट यूनिशन (

Vi deha_371	Vi deha_371_Tirhuta
-------------	---------------------

.....

8

नेथकक थामंत्रित बचना था ओगपव थामंत्रित समीक्षकक समीक्षा सीबीज

१.कामिनीक पाँच ठाँ करिता था ओगपव मधुकान्तु नाक टिप्पणी

Vi de ha _01 _09 _2016

२.पव गजेन्द्र ठाँवक टिप्पणी "माँठिक रौसन" क "मन्न" जगदानन्द ना.

VI DEHA _353

३.था ओगपव गजेन्द्र ठाँवक टिप्पणी "जिन्दगीक मोन" झुनी कामतक एकाँकी.

VI DEHA _354

४.कपिलेश्वर बाँउतक ३. ठाँ कथा था ओगपव गजेन्द्र ठाँवक टिप्पणी

VI DEHA _356

३.ठाँ कथा था ओगपव गजेन्द्र ठाँवक टिप्पणी उमेशी मल्लनक ३.

Vi de ha _357

३.ठाँ कथा था ओगपव गजेन्द्र ठाँवक टिप्पणी वाम रिनानस साहूक ३.

Vi de ha _358

१.सुभाष चन्द्र यादरक समस्त साहित्य -नित नरन सुभाष चन्द्र यादर.था ओगपव गजेन्द्र ठाँवक टिप्पणी

नित नरन सुभाष चन्द्र यादर

नित नरन सुभाष चन्द्र यादर (मिथिनाम्बर)

+वाजदेर मल्लनक साहित्यपव गजेन्द्र ठाँवक टिप्पणी.

Rajdeo Mandal - Maithili Writer

६.ठाँ कथा था ओगपव गजेन्द्र ठाँवक टिप्पणी थाचार्य वामानन्द मल्लनक ३.

Vi de ha _360

१०.नन्द रिनानस वायक चाबिठाँ कथा था एकठाँ एकाँकी था ओगपव गजेन्द्र ठाँवक टिप्पणी.

Vi de ha _361

११जगदीश प्रसाद मन्दनक साहित्यपत्र गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी.

JAGDISH PRASAD MANDAL- Maitili Writer

१२दुर्गानन्द मन्दनक पाँचठा कथा आ ओगपत्र गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी.

Videha_363

१३नावायण यादरक पाँचठा कथा आ ओगपत्र गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी.

Videha_364

१४दिनेश कुमार मिश्रक समस्त लेखन आ ओगपत्र गजेन्द्र -दिनेश कुमार मिश्र नित नरन .
ठाकुरक टिप्पणी

नित नरन दिनेश कुमार मिश्र (जाबी)

१५ सुशीनक समस्त साहित्य आ -नित नरन सुशीन .ओगपत्र गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

नित नरन सुशीन (जाबी)

.....

३

"पाठक हमर पोथी किए पठ्थि"- लेखक द्वारा अम्पन
पोथी/ बचनक समीक्षा सीबीजे

१. आशीष अनचिन्हाव ०१ अगस्त २०२१

१).a) आशीष अनचिन्हाव ०१ मार्च २०२३

२सितम्बर २० गजेन्द्र ठाकुर ०१ .२२

.....

७

एडिटरस चोगस सीबीजे

एडिटरस चोगस सीबीजे-

रिदेहमे रँनाकोवपव मेथिनीमे पहिन करिता प्रकाशित भेन छन । ७ दिसम्बर २०१२ क दिल्लीक निर्भया रँनाकोव काल्दक रँदक समय छन । ७ना ७ खनूदित बचना छन, तेन्नगमे पन्चपुनेठी गीताक करिताक हिन्दी खनूराद केने छनीह खावशांता सुन्दरी खा हिन्दीसँ मेथिनी खनूराद केने छनाह रिनीत ँपेन । हमव जानकारीमे ँसँ रँशी करिता ँ रिषयपव कोनो भाषामे नै बचन सिहवारैरँना गेन खछि । कताक मानक रँदो ७ समझा ओहने खछि । चाही ७ करिता सभकेँ पढ़रँक, खाम क२ सभ रँठीक रँपकेँ, सभ रँहिनक भाएकेँ खा सभ पनीक पतिकेँ । खा रिचावरँक चाही जे हम सभ खपना रँचा सभ नेन केहन समाज रँनेने छी ।

एडिठर्स चोगस सीबीज१- (डाउनलोड निंक)

एडिठर्स चोगस सीबीज२-

रिदेहमे रँसेष्ट कैसबक समझापव रिदेह मे मीना ना केव एकठा नघू कथा प्रकाशित भेन । ७ मेथिनीक पहिन कथा छन जे रँसेष्ट कैसब पव निखन गेन । हिन्दीमे सेहो ताधवि ँ रिषयपव कथा नै निखन गेन छन, कावण ँ कथाक ७-प्रकाशित भेनाक १-२ मानक रँद हिन्दीमे दू गोठेमे घोँघाँज भ२ बहन छन कि पहिन हम खाकि हम, झुदा दूनूक तिथि मेथिनीक कथाक पवरती छन । रँदमे ७ रिदेह नघू कथामे सेहो संकनित भेन ।

एडिठर्स चोगस सीबीज२- (डाउनलोड निंक)

एडिठर्स चोगस सीबीज३-

বিদেহমে জগদীশি চন্দ্র ঠাকুর খনিরক কিছু রান করিতা প্রকাশিত ভেন। রাদমে হুনকব ৩ ঠা রান করিতা বিদেহ শিশু উসেরমে সংকনিত ভেন জগমে ২ ঠা করিতা রৌরী চাগলডপব ছন। পহু ও তীনু করিতা, রাদক দুনু রৌরী চাগলডপব নিখন করিতা পহুরৌ ঠা কক সে খাগ্রহ।

এডিঠর্ম চোগস সীবীজ৩- (ডাউনলোড লিংক)

এডিঠর্ম চোগস সীবীজ৪-

বিদেহমে জগদানন্দ না ক একটা দীর্ঘ রান কথা "মন্ব" কহি নিখ রা উপন্যাস প্রকাশিত ভেন, নাম ছন চোনহা। রাদমে ও বচনা বিদেহ শিশু উসেরমে সংকনিত ভেন, ও বচনা রান মনোরিত্তানপব খাধাবিত মেথিনীক পহিন বচনা ছা, মেথিনী রান সাহিব কোনা নিখী তকব ট্রেনিং কোর্সমে ঐ উপন্যাসকে বাখন জেরাক চাহী। কোনা মডর্ন উপন্যাস খাগাঁ রহু ছে, স্টপ রাগ স্টপ খা সেহো রান উপন্যাস। পহুরৌ ঠা কক সে খাগ্রহ।

এডিঠর্ম চোগস সীবীজ৪- (ডাউনলোড লিংক)

এডিঠর্ম চোগস সীবীজ৫-

এডিঠর্ম চোগস ৫ মে মেথিনীক মানে "উসনে কহা খা"। (সাভাব খঁতিকা) "পগঠ" ফমাব পরনক দীর্ঘকথা হিন্দীক পাঠক, জে হেতা পহনে "উসনে কহা খা", কেঁ রুমন ছনহি জে কোনা খহি কথাকে বচি চন্দ্রধব শীর্মা চর্চা কহ বহন ছা খমব ভহ গেনাহ। হম "গ্বনেবী", ফমাব পরনক রাদ দীর্ঘকথাক। একবা পহনাক "পগঠ"

রিচিত্র একটা খহাঁকে, সুখদ খা মোন হৌন কৰেইনা খনুভর ভেটত, জে সেক্সপীবিখন ট্ৰেজেডী সঁ মিনিতো নাগত খা ফবাকো। হুদা ঐ বচনাকে পহনাক রাঁদ তামস, ঘূণা মভপব নিয়ন্ত্ৰণকে খা সামাজিকপাবিরাবিক দাযিত্ৰকে / খাব গভীৰতাসঁ নেই সেহো খহাঁ, সে ধবি পক্লা খছি। হুদা একব একটা শিঁট খছি জে একবা সমে নিকানি কহ একু উঁখহ হোমে পহি জাগ।

এডিটৰ্স চোগস সীৰীজ ৩- (ডাউনলোড নিক)

এডিটৰ্স চোগস সীৰীজ ৬-

জগদীশি প্ৰসাদ মল্লনক নঘুকথা ক ৪২-১৯৪২ : "ৰিসাঁহ" নাখ নোক হুগনা খকানমে ৰঁগানমে ১৩, হুদা খমল সেন নিখিত ছথি জে হুনকব কোনো সবসম্বল্লী ঐ খকানমে - মে খা . গা নে মবনহি। মিথিনোমে খকান খাএন ১৯৬৭ গন্দিবা গাধী জখন ঐ ক্ষেত্ৰ খএনী তঁ হুনকা দেখাওন ঐ কহ খা হুসহব জাতিক নোক ৰিসাঁহ গেন জে কোনো একভগাহ নেখনক মেথিনীমে নেনহি। জীতি খকানকে খা ৰিদেহক স্থিতিগমনসঁ পহিনে ছন। মেথিনীক নেখক নোকনি সেহো খমল সেন জেকাঁ ওহি মহাৰিভীষিকাসঁ প্ৰভাৰিত নে ছনা খা তেঁ ৰিসাঁহপব কথা নে নিখি সকনা। জগদীশি প্ৰসাদ মল্লন ঐপব কথা নিখনহি জে প্ৰকাশিত ভেন চেতনা সমিতিক পত্ৰিকামে, হুদা কাৰ্যকাৰী সম্পাদক দ্বাৰা ৰতনী পবিৰতনক কাৰণ ও মেথিনীমে নে ৰবণ্ খরহুঁমে নিখন ৰুনা পহন, খা ওতেক প্ৰভাৰী নে ভহ সকন কাৰণ ৰিষয় বহে খাষ্টী খা ৰতনী প্ৰত্ৰিম। সে একব পুনঃ প্ৰকাশিন খপন খসনী কপমে ভেন ৰিদেহমে খা -

নঘুকথা সংগ্রহমে। ঐ "গামক জিনগী" গ্ৰা সংকনিত ভেন পোখীপব জগদীশী প্ৰসাদ মল্লনকে ঠেগোব নিঠবেচব খৰাডি ভেঠননি। জগদীশী প্ৰসাদ মল্লনক নেখনী মেথিনী কথাধাবাকে একভগাহ হেরাঈ রঁচা নেনক, খা মেথিনীক সমানান্তুব গতিহাসমে মেথিনী সাহিবকে দু কানখল্লেমে রাঁঠি কহ প্ৰহে জাএ নাগনজগদীশী প্ৰসাদ মল্লনসঁ পূৰ্ণ খা - জগদীশী প্ৰসাদ মল্লন খাগমনক রাঁদ। তঁ প্ৰস্তুত খছি খপন স্ৰচা স্ৰ -নঘুকথা রিসাঁকপমে।

এডিঠর্স চোগস সীবীজ৩- (ডাউনলোড নিক)

এডিঠর্স চোগস সীবীজ৭-

মেথিনীক পহিন খা একমাত্র দনিত খামেকথাসন্দীপ : ফ্ৰমাব সাহী। সন্দীপ ফ্ৰমাব সাহীক দনিত খামেকথা জে খহ াঁকে খপন নঘু খাকাবাক খছেত হিনোড়ি দেত খা খহাঁক গ্ৰ স্থিতি কহ দেত জে সমানান্তুব মেথিনী সাহিব কতরৌ প্ৰহে খহাঁকে খছৌ নে হএত। গ্ৰ খামেকথা রিদেহমে গ্ৰ প্ৰকাশিত ভেনাক রাঁদ নেখকক পোখী- মে সংকনিত ভেন খা গ্ৰ মেথিনীক "রৈশীখমে দনানপব" খখন ধবিক একমাত্র দনিত খামেকথা থিক। তঁ প্ৰস্তুত খছি মেথিনীক পহিন দনিত খামেকথাসন্দীপ ফ্ৰমাব : সাহীক কনমসঁ।

এডিঠর্স চোগস সীবীজ৭- (ডাউনলোড নিক)

এডিঠর্স চোগস সীবীজ৮-

নেনা ভুঠকাঁ বাতিমে স্ৰনেৰা নেন কিছু নোককথা রিদেহ)
। (পেঠাবসঁ

এডিটৰ্স চোগস সীৰীজ†- (ডাউনলোড নিক(

এডিটৰ্স চোগস সীৰীজ৯-

মৈথিলী গজনপব পবিচৰ্চা । (বিদেহ পেঠাবসঁ)

এডিটৰ্স চোগস সীৰীজ৯- (ডাউনলোড নিক(

.....

বিদেহ সম্মান: সম্মানসূচী- (সমানান্তুব সাহিব খকাদেমী,
সমানান্তুব তনিত কনা খকাদেমী থা সমানান্তুব সংগীত-
(পুবস্কাব নামসঁ বিখ্যাত /নাঠক খকাদেমী সম্মান

.....

মৈথিলীক রতনী

১

মৈথিলীক রতনী- বিদেহ মৈথিলী মানক ভাষা থা মৈথিলী
ভাষা সম্পাদন পাঠ্যক্রম

ভাষাপাক

২

মৈথিলীক রতনীমে পর্যাপ্তি রিৰিধতা খছি । ক্ষুদা প্রশ্নপত্র
দেখনা উত্তব একব রতনী গল্প BMAF001 সঁ শ্ৰেবিত
বুনাগত খছি, সে একব একবা এক উঁখড় হোমে উনঠা-
পুনঠা দিযৌ, ততরৌ ধবি পর্যাপ্তি খছি । যু.পী.এস.সী.
ক মৈথিলী (কম্পনসবী) পেপব তেন সেহো ও পর্যাপ্তি
খছি, সে জে বিদ্যার্থী মৈথিলী (কম্পনসবী) পেপব তেনে

दुधि से एकब एकठा थाव फासुठ-बीडिंग दोसब-उंखड़ हामे कबथि।

I GNOU गङ्गा **BMAF-001**

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VI DEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents / documents.

१. मैथिली पोथी डाउनलोड **M a i t h i l i B o o k s** **Downl oad**

रिदेह पोथी

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक
अ पत्रिका Videha 1st Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मैथिली
पाष्किक अ पत्रिका नर अक देखरौक नैन पृष्ठ सभकेँ विहेशे कए देखू। Always
refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

Search for Books (including Audio-
Visual & Sign Language) relating to
M i t h i l a / M a i t h i l i

<https://books.google.com/>

Videha Archive of Maithili Books रिदेह मैथिली पौथीक आर्काइव (पूर्णतः अर्यारसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग नैन) सभ पौथी पी.डी.एफ. डाउनलोड नैन क्रमानुसार नीचाँक लिंक सभपर उपनहूँ अछि । All the books are available for pdf download at the respective links below

.....
[तिरहुता, नेराइ ी आ कैथी फॉण्ट डाउनलोड](#)

[Google's Noto Fonts project / GitHub](#)

तिरहुता फॉण्ट	कैथी ७पीएफ	कैथी ११पीएफ	नेराइ ी ७पीएफ	नेराइ ी ११पीएफ
---------------	------------	-------------	---------------	----------------

<https://fonts.google.com/> (Google Open Fonts download)

[Tirhuta Offline Keyboard download](#)

[Keyman Tirhuta/ Vedic Devanagari Keyboards Download](#)

<https://malarproject.gitlab.io/tirhuta> (Tirhuta Keyboard Online)

.....
रौह चरुपिद (सौजन्य- म. म. हवप्रसाद शास्त्री, १९०१, जयधारी सिंह, १९७९)

२३ करि ३० ठाँ चरुपिद संख्या [ब्रजपाद १, २९; ह्रस्वपाद २, २०, ४४; रिक्करपाद ३; ग्लदावीपाद ४; चतुर्नपाद ३; अनुस्वरपाद ७, २१, २३, २९, ३०, ४१, ४३, ४९; कान्हापाद १, ९, १०, ११, १२, १३, १४, १९, २४, ३७, ४०, ४२, ४३;

কম্বনাঈবপাদ +; ডোয়ীপাদ ১৪; শান্তিপাদ ১৩, ২৬;
মহিধবপাদ ১৬; রীণাপাদ ১৭; সবহপাদ ২২, ৩২, ৩৪, ৩৯;
শিবপাদ ২৪, ৩০; আর্ঘদেরপাদ ৩১; তেনটনপাদ ৩৩;
দাবিকাপাদ ৩৪; ভাদেপাদ ৩৩; তাডকাপাদ ৩৭; কনকনাপাদ
৪৪; জয়নন্দীপাদ ৪৬; ধমপাদ ৪৭; তন্ত্রীপাদ ২৩।]

১৬ বাগ ৪৭ চ্যপিদ সংখ্যা- ৩ ঠা চ্যপিদ সংখ্যা -২৪,
২৩, ৪৪ (গন্দতান ২৪; গীতি- ২৩, পঠহ- ৪৪)- মে
বাগ খন্বপনঙ্ক [পতমঞ্জুরী ১, ৬, ৭, ৯, ১১, ১৭, ২০, ২৯,
৩১, ৩৩, ৩৬; গরুড রাঁ গৌড় ২, ৩, ১৪; খাক ৪; গুর্জবা,
গুঞ্জুরী রাঁ কান্হা-গুঞ্জুরী ৩, ২২, ৪১, ৪৭; দেরকবী +;
দেশীখা ১০, ৩২; কামোদ ১৩, ২৭, ৩৭, ৪২; ধনাশী রাঁ ধনশ্রী
১৪; বামকবী ১৩, ৩০; রঁনডী রাঁ রঁবাডী ২১, ২৩, ২৪, ৩৪;
শিবী ২৬, ৪৬; মল্লাবী ৩০, ৩৩, ৪৪, ৪৩, ৪৯; মানাসী ৩৯;
মানাসী-গারুঁবা ৪০; রাঁগন ৪৩; ভৈবরী ১২, ১৬, ১৯, ৩৪]

চ্যপিদ

মহাকরি ডাক (সংকনন পঁ জীরানন্দ ঠাফব, ১৯৩০)

ডাকরচন

মৈথিনীক খাদিকরি রিচ্যাপতি (জ্যাতিবিশ্বিব পূর্ব) [সৌজন্য-
ডিজিটন নাগরৌবী অঁফ গল্দিয়া]

রিচ্যাপতি পদ্যারনী (সম্পাদন নগেন্দ্রনাথ গুপ্ত ১৯১০)

মৈথিনীক খাদিকরি রিচ্যাপতি (জ্যাতিবিশ্বিব পূর্ব)- গজেন্দ্র
ঠাফব

জ্যাতিবিশ্বিব ঠাফব (সৌজন্য- ডিজিটন নাগরৌবী অঁফ
গল্দিয়া)

রর্ণন বনোকব

মৈথিনী ধূর্তসমাগম

रिद्यापति ठक्कुर: [(१३३.०-१४३.३.) मेथिनीक खादि करि
ज्यातिबिभूव-पूर रिद्यापतिमँ भिन्न, संस्कृत खा खरहठ्ठमे
नेथन]

र्याडीभक्ति तवस्त्रिणी

गोवस्करिजयम

Vi dyapati A Political Analysis - Dr
Shankar Kumar Jha

[सौजन्य पं शशिनाथ सा/ वामदेर सा]

शंकवदेर

पाविजातहवण

वामरिजय

दैलावि ठाकुर

श्रामंत हवण यात्रा (खंकिया नाठ)

माधरदेर

भूमि ब्रुष्टिया न्हुवा खा पिम्पवा-गुचवा-न्हुवा

नम्मीदेर

ह्रमावहवण नाठ शीत संध वारण रध (खंकिया नाठ)

जगजप्रकाशिमल

प्रभारतीहवण नाठक

सिंह नवसिंहमल

गीतारती सिंह

जगजज्यातिवमल

हवगौवी रिराह नाठक हङ्गरिहाव नाठक

हर्षनाथ सा

माधरानन्द नाठक

उषाहवण

हर्षनाथ कार्याग्रन्थारती (संकनन खमवनाथ सा १+२१-१२३.३.)

बनेपालि

उषाहवण नाटक

श्रीकांत

श्रीशुद्ध जन्म बहस्य

नन्दीपति

शुद्धकेनिमाना

गीतमाना

कान्हा वामदास

गौबीसुयंरव

नान

गौबीसुयंरव नाटक

उमापति

पाविजात हवण

भान्नाथ

प्रभारती हवण

देरानन्द

उषाहवण

बमापति

ककुणी पविचय

उपाध्याय वामदास

थानन्द रिजयाभिदान नाटिका

शिरदत्त

गौबीपविणय सीतासुयंरव दुर्गारिजय

पाविजात नाटक

.....

कथा रौंफ़ सिंफ़ मेहथपा (रौंन साहिन केन्द्रित) मेहथमे
भेन +२ म सगव वाति दीप जवयमे पठित कथा सभक
संकनन

कथा रौंफ़ सिंफ़ मेहथपा

सखुखारानी (नारी रिमर्श केन्द्रित) भुपठियाहीमे भेन +३
म सगव वाति दीप जवयमे पठित कथा सभक संकनन
सखुखारानी

सव जी. ए. ग्रियर्सन (१+३९-१९४९)

मेथिनी ग्रामव

मेथिनी फ्रेस्टामेथी एन्ड रोकार्नुनेवी

झंशी बघुनन्दन दास (१+७०-१९४३.) (सौजन्य- बाधाप्रञ्चन्
दास)

सुभदा हवण

बासरिहारी नान दास (१+१२-१९४०) (सौजन्य- बमानन्द ना
"बमण")

सुमति

हबिनन्दन दास (सौजन्य- बाधाप्रञ्चन् दास)

सुदामा चरित

पं वामजी चौधरी (१+११-१९३२) (सौजन्य- श्री श्रीमोहन
चौधरी)

रिधि भजनारनी

खाचार्य वामनोचन शिषण (१+१९-१९१९) (सौजन्य- मेथिनी
साहिन संस्थान)

जयन्ती-स्वावक ग्रन्थ

धनुषधारी दास (१+९३-१९७३.) (सौजन्य- पङ्गीकाव
रिद्यानन्द ना)

मेथिनी मे रिहारी

হবিমোহন না (১৯০৭-১৯৭৪) (সৌজন্য- মেথিনী সাহিল
সংস্থান/ গৌবীনাথ)

খন্ডিনন্দন গ্রন্থ

খঁতিকা (হবিমোহন না বিশেষাংক)

.....

ডা. বাম ভরোস কাপড়ি 'ভ্রমব' (সৌজন্য- বাম ভরোস
কাপড়ি 'ভ্রমব')

মহিষাসুব ক্ষুদ্রবিদ এর খন্য নাটক (১৯৯৭)

নোক নাট্য: জট জটিন (২০০৭) (শৌধ)

হুগনী ঙুপব রঁহিত গংগা খা খান কথা (কথা সংগ্রহ) (২০০৭)

ভ্রমব মেথিনী দীর্ঘ করিতা (হিন্দী খন্যবিদ-খঁ রঁস নহী)
(২০০৯)

মেথিনী নোক সংস্কৃতি (নেপালী ভাষামে) (২০০৯)

ভৈয়া খএনে খপন সোবাজ (নাটক সংগ্রহ) (২০১০)

ঘবক্ষুঁহাঁ (উপন্যাস) (২০১২)- গা বঁক রঁজন

ঘবক্ষুঁহাঁ (উপন্যাস) (২০১২)- খঁট রঁজন

খনহবিয়াক চান (গজন সংগ্রহ) (২০১৩)

চীন জে হম দেখন (যাত্রা সংস্বরণ) (২০১৪)

সুনী পব গজোত এর খন্য নাটক (২০১৩)

সীমাকে খাব-পাব (যাত্রা সংস্বরণ) (২০১৬)

হক্ষুভূমিক এসগব যোক্ষা (করিতা সংগ্রহ) (২০১৭)

এঁঠীরাযবস (কথা সংগ্রহ) (২০১৯)

কোরোনাক সংব্রাসমে ওনবায়ন জিনগী (নকডাউন
ডায়বী) (২০২০)

মিথিনাক নোকজীরন নোকসন্দর্ভ (২০২২)

সোহগব গক্ষক খন্যষী ডা. শক্ষুন্ন ক্ষমাব সিহ 'মৌন'

মেথিনী নোক সংস্কৃতি সংগোষ্ঠী

স্মারিকা (২০১০)

খাঁগন খঁক-৪ (২০১২) সনহেম রিশৌষাঁক

খাঁজুব (খঁক রঁষ ৩৬, খঁক ৩) সৌমদের রিশৌষ

গামঘব-৩০-০+-২০১+

গামঘব-০৪-১০-২০১+

গামঘব-১৬-০৩-২০১৯

গামঘব-২৭-০৬-২০১৯

বামভরোম কাপড়্ধি "ভ্রমব"ক কিড্ড নাষ্টক

ঋন্বাজী দ্বাবা সান্ধাকোব পৃ. ৩২১-৩২+

দেসিন রঁযনাক রঁহল্ল বামনোচন ঠাঁফব শ্রসংগ পৃ. ৩৪৭-

৩৩.৭

হমব ভ্রান-পিপাশাঁক শ্রাত: শিবদিন্দু চৌধবী পৃ. ৩১-৩৪

জট্ট জট্টিন পৃ. ৩.৬+-৭০৩

ভৈয়া, খএনে খপন সৌবাজ পৃ. ৩.৬+-৭০৩

খানেখ কথা-হুঁশৈরৈক পৃ. +৪-++

খানেখ পৃ. পৃ. ১১৭-১২৩

খানেখ পৃ. ১২৭৬-১২৯০

খানেখ পৃ. ৯৭-৯+

বায়পুব যাত্রা শ্রসংগ পৃ. ১৩.০-১৩.৪

সনহেম পবিচর্চা বিপোর্ট পৃ. ৪১-৪৩

বিপোর্ট পৃ. ২৩১-২৪৩

বিপোর্ট পৃ. ৪৪৩

বিপোর্ট পৃ. ৩.৬+-৬০৩

বিপোর্ট পৃ. ৩.+৩-৩.+৩

গংগা শ্রসাদক স্রায়ত্ততা খাঁ হুগলীপব রঁহিত গংগা পৃ. ২২৩-

২২৬

গীত পৃ. ১৪৪৯-১৪৩.০

গজন গীত পৃ. ২১১

খন্দাবক রিকফ্ৰ খা খাজাদ গজন পৃ. ৩১৯-৩২১)

বামভরোম কাপড়ি ভ্রমব (ব্যক্তিহু এং ত্রতিহু)- শ্রামিশা
মিশ্রা (সম্পাদক চন্দ্রশী)

রিদেহ বাম ভরোম কাপড়ি 'ভ্রমব' রিশেষাক

রুঁষেণী চন্দ্র নান (সৌজন্য- রুঁষেণী চন্দ্র নান)

খান্দানন (করিতা সংগ্রহ)

টোনক (রান করিতা সংগ্রহ)

স্বম্নিমা (খনুদিত উপন্যাস)

মোদিখাগন (রী.পী.কোণবানাক কথা)

মান্ধা (কথা সংগ্রহ)

গোনরা (কথা সংগ্রহ)

পবমেশ্বিব কাপড়ি (সৌজন্য- পবমেশ্বিব কাপড়ি)

ধূখা-ধজা

থক ৭

থক ১৪

থক ১৩

থক ১৬

থক ১+

থক ১০ জুন ২০১২

থক ২৪ জুন ২০১২

২৩ জুনাগ ২০১২

০৩ খগস্ত ২০১২

২৩ ফবরবী ২০১৬

খাসিন ২০৭৩

স্বজীত ফমাব না (সৌজন্য- স্বজীত ফমাব না)

বিপোর্টব ডায়বী (বিপোর্তজি)

चिड़ (नघकथा-संग्रह)

जिद्दी (नघकथा संग्रह)

कोगनी घूबि खाँड (रौन नघ-रिहनि कथा संग्रह)

गह्र (नघ कथा संग्रह)

खजूबीरौनी (नघ कथा संग्रह)

रूनरून (कथा संग्रह)

दूधमती- (नेपानी खाँ मैथिनीमे)

थंक ३१ थंक ३२ थंक ३३ थंक ३४ थंक ३५ थंक ३६ थंक

३७ थंक ३८ थंक ३९ थंक ४० थंक ४१

रिन्दुशेव ठाँरुव

नेपानक नोव मकभूमिमे

रिनीत ठाँरुव (सौजन्य- रिनीत ठाँरुव)

रौँकी खँडि हम्मव दूधक कर्ज

संतोष मिश्री (सौजन्य- संतोष मिश्री)

पौसपुत (नघकथा-संग्रह)

उँदाम मोन (नघकथा-संग्रह)

एना-किए (करिता-संग्रह)

खँएना (संपादन- करिता-संग्रह)

कनकमणि दीक्षित (मून नेपानीसँ मैथिनी खँरुवाद कपा धीक

खाँ धीरेन्द्र प्रेमर्षि, रौँन साहिल) (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

भगतता रौँडक देशे-भ्रमण

**Ayodhyanath Choudhary (Courtesy -
Ayodhyanath Choudhary)**

Varied Verses (Maithili Verses in
English Translation)

...

डॉ शशिधर हम्मव खाँ सुप्रिया रौँरी हम्मवी

ভূকম্প (পৃ. ৩৩৪-৩৭৪)

খলিমা সিংহ (সৌজন্য- নচিকেতা)

শিশু গীত খেঁন

গনাবানী সিংহ (সৌজন্য- নচিকেতা)

প্রেম- এক করিতা (খনুদিত নাটক)

খকফতী দেবী (সৌজন্য- বমানন্দ না "বমণ")

মিথিনাক রিদুয়া মহিনা

ডা. কমলা চৌধুরী (সৌজন্য- কমলা চৌধুরী)

মৈথিনীক রেশী-ভূষা-প্রসাধন সম্বন্ধী শিষ্টারনী ২০০৪

সময়-সংকেত (কথা-সংগ্রহ) ২০১০

ডা. ননিতা না (সৌজন্য- ননিতা না)

মৈথিনীক ভোজন সম্বন্ধী শিষ্টারনী ২০১১

স্বস্থিতা পাঠক (সৌজন্য- কেদার কানন)

পবিচিতি (করিতা সংগ্রহ)

কনোজর্জি (কথা সংগ্রহ)

নন্দিনী পাঠক (সৌজন্য- কেদার কানন)

পাথবক শিব (করিতা সংগ্রহ)

পল্লা না (সৌজন্য- নরেন্দ্র না)

খনুভূতি (নঘুকথা সংগ্রহ)

কম্পনা না (সৌজন্য- কম্পনা না)

গোসাউনিক গীত

নশোদ্ধজি হিত গারী গীত

নিনিয়াঁ

যাযারবী- শৈফানিকা রমা (হিন্দী খনুরাদ কম্পনা না)

ফুলী কামত (সৌজন্য- ফুলী কামত)

স্বখন মন তবমন খাঁখি (পদ্য খা গদ্য)

सुखन मन तबसन खाँथि (करिता)

थंततः (करिता संग्रह)

चूक्ला (रौन कथा संग्रह)

नीता ना (सौजन्य- नीता ना)

रिनाग मौसी (रौन नघुकथा संग्रह)

शैफानिका रमा (सौजन्य- शैफानिका रमा)

यायारवी (यात्रारुत्ता)

यायारवी (हिन्दी खबुराद- कम्पना ना)

अर्थहग (नघुकथा संग्रह)

एकठा अकाम (नघुकथा संग्रह)

भारांजनि (गद्य गीत)

किसु-किसु जीरन (खामे कथा)

आखव-आखव प्रीत

नागफांस (उपन्यास)

Naagphans (In English)

रिभा बानी

रिभा बानीक दूठा नाटक (भाग रौ आ रौनचन्दा)

सुशीना ना (सौजन्य- प्रभा खेतान/ सुशीना ना)

छिन्नमस्ता- प्रभा खेतानक हिन्दी उपन्यासक मैथिनी खबुराद

फुसुम ठाकुर

प्रवारतन (खामेकथा)(पृ. ४३.९-३.१२)

डॉ. कामिनी कामायनी

रिदेहःसदेह ३१ (डॉ. कामिनी कामायनी आ फुमाव मनोज

कथुप- अंक १-३३.० सँ)

प्रीति ठाकुर

गोनु ना आ खान मैथिनी चित्रकथा -पहिन मैथिनी

चित्रकथा (रौन साहित)

মৈথিলী চিত্রকথা (রাঁন সাহিল)

মিথিনাক নোকদেরতা (রাঁন সাহিল)

রিঘ্যাপতিক পুকষ পবীক্ষা (রাঁন সাহিল)

বেস (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

এ রী সী ডী- প্রথতি খক্ষব পোথী (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

সভ খাগত খষ্টি (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

রৌ মাও রাঁহ (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

বঙ সভ (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

(০৬) ছোষ্ট খা পৈঘ (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

(০৭) মান-জান খা জানরব দিস দেখু (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

(১৭) হমব পবিরাব (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

জানরব (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

পোথী ১৩: ১...২...৩... (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

রাঁজাক খাঁজ (খনুরাদ- রাঁন চিত্রকথা)

পঁজী (১১০০০ মূন মিথিনাক্ষব তাড়পত্র)

11000 PALM LEAF PANJ I INSCRIPTIONS

(VOLUME I TO XXII) Compiled, Scanned

& Catalogued by Preeti Thakur

গজেন্দ্র ঠাফব খা শ্রীতি ঠাফব (সমানোচনা)

নীতু ফমাৰী

মৈথিলী চিত্রকথা (রাঁন সাহিল)

কিবণ চৌধৰী (খনুদিত সচিত্র মৈথিলী রাঁন কথা)

হমব রাঁন-রাড়ী

খাৰ্ঘা কাঁকপিষ্ট মে

দীপা কবমাকব- সলী সন্তুনন মে
জংগন মে খহাঁক স্বাগত খছি
রহেন ছথি খাকাশি মে
ভেয়া কে ক্ষুকান কে চোরোনক
রীজ সঁচয়ক
খচঁভিত কবয "ফিরোনচী"
শৌচানয়ক থিম্মা
নান রঁবসাতী
গ্বল্লীক জাদুগা পেঠী
সমীবাক রিকঠ ভোজন
বিরাহ মে জাগা ছী
প্রিয়কা ন্না (খনূদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)
হমব মাঁছ ! নে হমব মাঁছ !
বশ্মি প্রিয়া (খনূদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)
কৈযো সকে ছী, নহিযো কহ সকে ছী
স্বনীতা ঠাফব (খনূদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)
রঁপ্ঠী খা রঁরনী
নীনিমা চৌধবী (খনূদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)
হমব সভসঁ নীক সঁগী
স্বাস্তিকা ঠাফব (খনূদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)
গপ্পূ রঁতে নাচন নে হোগ ছে
তুনিকা (খনূদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)
হমবা ও চাহী !
মধুনিকা মিশ্রী (খনূদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)
ওঁঘাগত ভীমা
নক্ষ্মী ঠাফব
জানরব সভ সঁগে ভেঁঠ-ঘাঁঠ

पूनम मन्दन

सुते कानक थिस्सा

.....
बाम अकरौन सिंह 'बकेशि' (१९१२-१९९४) [सौजन्य- अ-
पुस्तकानय]

मेथिनी नोकगीत (१९४२, १९७७)

तेज नाबायण नान 'श्रीमती' [सौजन्य- अ-पुस्तकानय]

मेथिनी नोकगीतो का अध्यायन (१९७२)

डाँ शंकव रुमाव ना (सौजन्य- कीर्तिनाथ ना/ आर्कागिर
डाँठ ओखाबजी)

Vi dyapati A Political Analysis

बाधाप्रष्ठ चौधरी (१९२१-१९४७) (सौजन्य- प्रभात रुमाव
चौधरी/ I GNCA-ASI)

मिथिनाक गतिहास

A Survey of Maithili Literature

The Political and Cultural Heritage
of Mi thila

Mi thila in the Age of Vi dyapati

जयकान्त मिश्री (१९२२-२००९) (सौजन्य- काशीब बिसर्च
अंस्पीठूठ नागरेवी, आर्कागिर डाँठ ओखाबजी, अल्लियन
कलचव डाँठ जीओरी डाँठ अण, साहित-अकादेमी डाँठ
जीओरी डाँठ अण)

रूहत मेथिनी शिद्धकौशि भाग-१

A History of Maithili Literature Vol .

I

Introduction to the Folk Literature
of Mi thila

Meet the Author

উপেন্দ্র ঠাকুর (১৯২৯-১৯৯১)[সৌজন্য- ডিজিটেল
নাগরোঁবী অঁফ গন্ডিয়া/ I GNCA-ASI]

History of Mithila

Studies in Jainism and Buddhism in

Mithila

সোমদের (১৯৩৪-২০২২) (সৌজন্য- বাম ভরোস কাপড়ি
'ভ্রমব')

খাঁজুব সোমদের বিশেষ

প্রভাস ফুমাৰ চৌধৰী (১৯৪১-১৯৯১) (সৌজন্য- খশৌক)

সহান প্রভাস বিশেষ

নল্লন প্রসাদ ঠাকুর (১৯৩৩-১৯৯৩) (সৌজন্য- ফস্বম
ঠাকুর)

নৌগিয়া মিবচাগ

নাটককাব নল্লন প্রসাদ ঠাকুর সমগ্র বচনারনী (৩ ঠা
নাটক, ৪ ঠা একাকী আ ৩ ঠা গীতি নাটিকা সহিত)

স্বভাষ চন্দ্র যাদর (সৌজন্য- স্বভাষ চন্দ্র যাদর)

বাজকমন চৌধৰী: মোনোগ্রাফ

নিত নরন বাজকমন

রঁনেত রিংড়ত (নঘুকথা সংগ্রহ)

গুনো

গুনো (হিন্দী খনুরাদ- বমণ ফুমাৰ সিংহ)

বমতা জোগী

মডব

ভোঁট

গুনো: কনা আ ভাষা (সম্পাদক তাবানন্দ রিয়োগী আ

কেদাব কানন)

নিত নরন স্বভাষ চন্দ্র যাদর (লেখক গজেন্দ্র ঠাকুর)

নিত নরন স্বভাষ চন্দ্র যাদর (মিথিনাম্বক)

খশৌক (সৌজন্য- খশৌক আ শিরশংকব শ্রীনিরাস)

চক্রবাহ (করিতা সংগ্রহ) (১৯+৬)

ত্রিকোণ (কথা সংগ্রহ) (১৯+৬)

ওহি বাতিক ভোব (কথা সংগ্রহ) (১৯৯১)

মাতরঁব (কথা সংগ্রহ) (২০০১)

সঁরাদ (সাম্ফাকোব সংগ্রহ) (২০০৭)

খাঁখিমে রঁসন (যাত্রা কথা) (২০১৩)

রঁাত-রিচাব (খানোচনা) (২০১৩)

ডেডীগাম (কথা সংগ্রহ) (২০১৭)

খশৌক-সেনেকশিম (রিরিধ)

খশৌক-নর করিতা

নীক দিনক রঁাগস্ফাপ (রঁাগ্য সংগ্রহ) (২০১+)

কথা-পাঠ (মৈথিনী কথাক খানোচনামেক খধ্যযন) (২০২২)

প্রতিমান (সম্পাদন)

কিবণ (প্রতিমান গৌগ্গী- সম্পাদক মোহন ভাবদ্রাজ)

সহ্ফান ১ (সম্পাদন)

সহ্ফান ২ (সম্পাদন)

সহ্ফান ৩ (সম্পাদন) প্রভাস রিশৌষ

সহ্ফান ৪ (সম্পাদন)

স্ফনা জী দ্বাবা সাম্ফাকোব (পৃ. ৩+২-৩+৩)

রঁনেত কম রঁিগ্গত রঁেসী (পৃ. ২০২৩-২০৩১)

সম্পাদক বাজনন্দন নান দাস আ কণ্গমিত (পৃ. ১১৯-১২২)

বামনোচন ঠাকুরক করিতা প্ৰত (পৃ. ৩২৭-৩৪১)

কেদাব নাথ চৌধবীক উপন্যাস (পৃ. ১০১-১০৬)

শিবদিন্দুজী (পৃ. ৭০-৭৩)

রিদেহ বচনাকার খশৌক রিশৌষাঁক

বামদের ন্যা (সৌজন্য- শাঁকবদের ন্যা/ যোগানন্দ ন্যা)

সরাসাচী (খলিনন্দন গ্রন্থ)

মৌথিনী শিঙ্ক সঁচয

দত্ত-রতীক রস্তু কৌশিন

সঁকল্প খঁক-৩ (সম্পাদক ডাঁ বামদের ন্যা, সহায়ক

সম্পাদক ডাঁ যোগানন্দ ন্যা) ১৯++

কীর্তিনাথ ন্যা (সৌজন্য- কীর্তিনাথ ন্যা/ খাকর্গির ডাঁষ্ট

ওখাবজী)

ফবন: মৌথিনী ভারানুরাদ (মুন তমিন খাদি-করি

তিবরনুরব)

ঠুঠন পাঁখি (খনীন জিব্রাঁনক উপন্যাস 'দ ব্রাঁকন রিংস'ক

মৌথিনী খনুরাদ)

কিছু পুবান গম্প, কিছু নর গম্প (কথা সঁগ্রহ)

খনুপম মিশ্রি পাঁডকাস্ট এপীমোড ৪০ কীর্তিনাথ ন্যা

খাশীষ খনচিন্হাব

সঁদর্ভ সহিত (গজন-খানোচনা)

ফমাবি গছা (গজন সঁগ্রহ)

জঁঘাজোঁহী (গজন সঁগ্রহ)

খনচিন্হাব খাখব (গজন, করাঁগ খা কতাক সঁগ্রহ)

মৌথিনী গজনক ব্যাকবণ ও গতিহাস

মৌথিনী রেঁ পত্রকাবিতাক গতিহাস (খননগ্নক: খঁতিকা

খানেথ:খঁতজনি খা মৌথিনী: গজেন্দ ঠাফব)

মৌথিনী গজনক বেডী বেকোনব

শিঙ্ক-খর্থ-শিঙ্ক

স্বতঁবচেতা- খবরিন্দ ঠাফব: ব্যক্তিহ-প্রতিহ (রিদেহ

খবরিন্দ ঠাফব রিশৌষাঁকক প্রিষ্ট কপ)[সম্পাদন]

डॉ योगानन्द ना (सौजन्य- योगानन्द ना)

लोकजीवन ओ लोकसाहित १९५७

संकल्प थक-३ (सम्पादक डॉ वामदेर ना, सहायक

सम्पादक डॉ योगानन्द ना) १९५५

थानेथ सञ्चयन २००२

मेथिनी शौञ्ज साहित- शौञ्जरीय भुगरती गीत (सम्पादन)

२००२

मेथिनी पत्रकाविता के सौ ररष २००७

लोक, साहित ओ शिछ-सम्पादा २००१

गररव गीत (संकनन-सम्पादन) २००१

मेथिनीक पावम्पविक जातीय ररसायक शिछारनी २००९

कथा-लोककथा २०१०

कपिनदेर ठाकुर 'सुहनता' धृत सीतारतवण (सम्पादन)

२०११

मंगन-प्रभात गाँधीजी (खनुराद) २०१३

भोरे-भोव (डॉ ए. कीर्तिररुनक हिन्दी करिता संग्रहक

खनुराद) २०१४

तावानन्द रियोगी (सौजन्य- तावानन्द रियोगी/ सुभाष
चन्द्र यादर)

प्रनय बहस्य (करिता संग्रह)

थतिक्रमण (कथा संग्रह)

Between the Two Dams (English

Translation by Prabhat Jha)

जेसे थँधेरे मेँ चाँद (हिन्दी खनुराद- थकणांभ

सौवभ)

रँचाने का यने (जीरकान्तु)- (थतिथि सम्पादक तावानन्द

रियोगी)

बाजकमन-जीरन का जिया (पृ. १७४-२१४)

महिषी की तावा

रूह का दूध और मेवा (हिन्दी खनुराद- खरिनाशि)

तुमि चिब सावधि (हिन्दी खनुराद- केदाव कानन/ खरिनाशि)

तावा-चानीसा

ग्रा भेठन ठँ की भेठन

साथी (मैथिनी दनित-करिता)

करवीव खा हनक मैथिनी पदारनी

धवाशीयी हेरौक समय (करिता मे कोरोना कान)

दुनिया घब मेहमान (प्रेम करिता)

खपन ह्यहक साम्क्य (गजन संग्रह)

छियानत (कथा संग्रह)

रहरचन (खानोचना)

गुनो: कना खा भाषा (सम्पादन)

सुधांशु शेखर चौधरी (सौजन्य- शिवदिन्दु चौधरी)

शेखर बचित गजन ओ गीत

शिवदिन्दु चौधरी (सौजन्य- शिवदिन्दु चौधरी)

जँ हम जनितहँ (२००२)

रँड खजगुत देखन (२००३)

गौरवगणेशी (२०११)

कविया कक्काक कोवामिन (२०१७)

रात-रातपव रात खलद-१ (२०१९)

मर्मन्तिक-शेखरभूति (रात-रातपव रात खलद-२) (२०२०)

हमव खलाग: हनक नहि दोष (रात-रातपव रात-३)

(२०२१)

साम्कात (रात-रातपव रात-४) (२०२१)

রিদেহ শিবদিন্দু চৌধুরী বিশেষাংক

কাশীকান্ত মিশ্র মধুপ

রিদেহ কাশীকান্ত মিশ্র মধুপ বিশেষাংক

বাজনন্দন নান দাস

রিদেহ বাজনন্দন নান দাস বিশেষাংক

শ্ৰেয়নতা মিশ্র শ্ৰেয়

রিদেহ শ্ৰেয়নতা মিশ্র শ্ৰেয় বিশেষাংক

বরীন্দ্র নাথ ঠাকুর

রিদেহ বরীন্দ্র নাথ ঠাকুর বিশেষাংক

মাযানন্দ মিশ্র (সৌজন্য- কেদার কানন)

খরাতব (গজন-গীতন)

কনানন্দ ভট্ট (সৌজন্য- কেদার কানন)

কান্দ পব নহাস হমব মৈথিলী গজন সংগ্রহ

খনুনগক-কোসী কানোনী সঁ কিশিন ফুঠীৰ ধবি

বামশঙ্কর মা 'কিস্বন' (সৌজন্য- কেদার কানন)

কিস্বন সমগ্র-১ (সম্পাদক কেদার কানন থা বমণ ফুমাৰ সিংহ)

কিস্বন সমগ্র-২ (সম্পাদক কেদার কানন থা বমণ ফুমাৰ সিংহ)

মৈথিলীক নর করিতা (সম্পাদন)

রঁহুখায়ামী কিস্বনজী (সম্পাদক মহেন্দ্র থা কেদার কানন)

কেদার কানন (সৌজন্য কেদার কানন/ CIIL/ স্বভাষ চন্দ্র যাদব)

খক্ষ পব নচৈত (সংস্বরণ: জীরকান্তক পত্রক রঁহানে)

রঁহুখায়ামী কিস্বনজী (সম্পাদন)

গুনো: কনা থা ভাষা (সম্পাদন)

কিস্বন সমগ্র-১ (সম্পাদন)

কিস্মন সমগ্র-২ (সম্পাদন)

খপনা নজবি মে (সম্পাদন)

সূজন কেব দীপ পর্ষ (সম্পাদন)

ভাবতী ম'ডন ঝ'ক-১৬ (সম্পাদন)

মহেন্দ্র (CIIL/ কেদাব কানন)

জুখায়ন কনকনী

রহুখায়ামী কিস্মনজী (সম্পাদন)

রাঁরা রৈদ্যনাথ (সৌজন্য- রাঁরা রৈদ্যনাথ)

পহবা গমানপব (গজন সংগ্রহ)

খবরিন্দ ঠাফব (সৌজন্য- খবরিন্দ ঠাফব/ CIIL)

পবতী ঢুষ্টি বহন ঝ'চ্চি (করিতা সংগ্রহ)

খন্হাবক রিবোধ মে (নঘু কথা সংগ্রহ)

রহুকপিযা প্রদেশে মে (গজন সংগ্রহ)

সরুদ মিতাবথ ধায়্যা

রোশিনাগক নোকপক্ষ (কখেতব গদ্য)

জড়তাক প্রতিবাদ মে (মোলুকন-দীঠক ঝারোহণ গাথা-
দীর্ঘ করিতা)

সূজন কেব দীপ পর্ষ (সম্পাদন)

রিদেহ খবরিন্দ ঠাফব রিশৌষাঁক

স্বতঁবচেতা- খবরিন্দ ঠাফব: র্যাজিব্ব-প্রতিব্ব (সম্পাদক
ঝাশীষ খনচিন্হাব) [রিদেহ খবরিন্দ ঠাফব রিশৌষাঁকক প্রিষ্ঠ
কপ]

নবেন্দ্র ঝা (সৌজন্য- নবেন্দ্র ঝা)

চপন চবন চিত চ'চন ভান

রিকাস ও ঝর্থতঁব

বাজেশ্বব ঝা (মৈথিনী সাহিব সংস্থান ঝাকর্গর)

মিথিনাঙ্কবক উঁদুর ও রিকাস

सुरेन्द्र ना सुमन (खाकगिर डोठ काम)

दत्त-रती (मून)

गोरिंद ना ((IGNCA Site खाकगिर)

Maitthili-English Dictionary

डो शीनेन्द्र मोहन ना (खाकगिर डोठ काम/ CIIL)

पविचय निचय

मैथिनी गद्य संग्रह- सं

बमानाथ ना (CIIL Site खाकगिर)

प्ररंभ संग्रह

बमानाथ मिश्री "मिहिव" (खाकगिर डोठ काम)

मैथिनी झहारवा एरम् नोकोजि प्रकाशि

खानन्द मिश्री (सोजन्य- बमानन्द ना "बमण")

मिथिना भाषाक सुरोध र्याकवण

शामानन्द ना (सोजन्य- बमानन्द ना "बमण")

मैथिनी गीत चन्द्रिका

मैथिनी संदेशी (रिभिन्न करिक करिता-सम्पादित)

पं नम्मीपति सिंह (सोजन्य बमानन्द ना "बमण")

हिन्दी-मैथिनी-शिक्षक

भरपीतानन्द ओना (सोजन्य- बमानन्द ना "बमण")

पदारनी

गणनाथ-रिन्धानाथ पदारनी (सोजन्य- बमानन्द ना "बमण")

गणनाथ-रिन्धानाथ पदारनी

कपनावायण ना "बाकेशी" (सोजन्य- बमानन्द ना "बमण")

मनमोहन नड्ड

भोना नान दास (खाकगिर डोठ काम)

मैथिनी सुरोध र्याकवण

खड्ग रन्नभ दास 'सुजन' (सोजन्य- हेमन्त दास "हिम")

সীতা-শীন

ডা. মদনেশ্বের মিশ্র (সৌজন্য- পঞ্জীকাব রিড্যানন্দ না)

এক ছুতীহ মহাবানী

যাত্রী (নাগার্জুন) (সৌজন্য- মিথিনা সাংস্কৃতিক পবিষদ)

রঁনচনমা

কানীকান্ত না "রুঁচ"

কনানিধি- করিতা-সংগ্রহ

উপেন্দ্রনাথ না "রাস" (সৌজন্য- ময়ংক না)

করঁগযাত-এ-ওমব খেঁযাম (মৈথিনী পছান্বরাদ)

প্রতীক (করিতা সংগ্রহ)

সংযাসী (কার্য)

বমেশী নাবাযণ (সৌজন্য- শৈফানিকা রমা)

পাখবক নার (নঘকথা সংগ্রহ)

গোপানজী না "গোপেশী" (সৌজন্য- গোপানজী না "গোপেশী")

গুম্ব ভেন ঠাঁ ছী

রিজয নাথ না (সৌজন্য- রিজয নাথ না)

খহঁক নেন (গীত-গজন সংগ্রহ)

কামাযনী (খন্বরাদ)

নগেন্দ্র ফমব (সৌজন্য- প্রসন্ন ফমাব না)

সসবফানী

প্ররৌধ নাবাযণ সিংহ (সৌজন্য- নচিক্বেতা)

খন্ধুব নগবী (খন্বরাদ)

চযনিকা (সম্পাদন)

রৈজযন্তী (করিতা)

হাখীক দাঁত

ঠঁঠঁকা গপ (সম্পাদিত কথা সংকনন)

প্ৰেমক বোগ (নাটক)

মানক মেথিনী (হিন্দী শৌধ শ্ৰেঁহ)

খমবনাথ (সৌজন্য- খমবনাথ)

ক্ষণিকা- রিহনি কথা সংগ্ৰহ

শ্ৰফুল্ল ফুমাৰ সিহ 'মৌন'

পঁচদেৰোপাসক ভূমি মিথিনা পৃ. ১০০১-১০৫০

ডা. গগেশী গুজন (সৌজন্য- গগেশী গুজন)

বাধা (১-৩০) পৃ. ১৩৭৩-১৩৮০

প্ৰথম-চৌৰ্টিয়া-নাটক (বুঁধিৰুঁধিয়া)

নাটক খাগ ভোব

কথা-সংগ্ৰহ উচিতৰজা

গীত-গজন দুখক দুপহবিয়া

কমনধব দাস (সৌজন্য- কমনধব দাস)

মেথিন কৰ্ণ কাযস্ক গোত্ৰ, শ্ৰব, মূন খা বৈৰাহিক সম্বন্ধ

কীৰ্তিনাবাষণ মিত্ৰ (সৌজন্য- কীৰ্তিনাবাষণ মিত্ৰ)

ধ্বস্ত হোগত শান্তি স্তূপ

সীমান্ত

খাদমীকেঁ জেহিত

খপন একান্ত মে

স্মৃতিযাত্ৰাক একান্তমে

বাজনাথ মিত্ৰ

Mithila_Painting-Modern Art-Photos

প্ৰেমশংকৰ সিহ (সৌজন্য- প্ৰেমশংকৰ সিহ/ মিথিনা দৰ্পণ

প্ৰকাশন)

মেথিনী ভাষা সাহিব:রীসম শিতাঙ্গী (খানোচনা)

রিঘ্যাপতি প্ৰত ব্যাডীভজিতবঙ্গিনী (সম্পাদন)

ডা. বমণ না (সৌজন্য- বমণ না)

মৈথিলী কার্যমে খনফাঁব

খনফাঁব-ভাস্কব

মৈথিলী কার্যমে জ্যাতিষ

ভিন্ন-খভিন্ন

খহিবারণ-রধ (খন্ড কার্য)

পাবিজাত-মঞ্জুরী

ডা. বমানন্দ না 'বমণ' (সৌজন্য- বমানন্দ না

"বমণ"/ CIIL Site থাকিগির)

হিখাওন

সগব বাতি দীপ জবয

বাজু খা ঠাকাক গাছ (খনুরাদ)

খখিযাসন

কেদাব নাথ চৌধরী (সৌজন্য- কেদাব নাথ চৌধরী)

চমেনীবানী

মাহুব

কবাব

খরঁবা নহিতন

খযনা

হীনা

রিদেহ কেদাব নাথ চৌধরী রিশৌষাঁক

যোগেন্দ্র পাঠক "রিয়োগী" (সৌজন্য- যোগেন্দ্র পাঠক

"রিয়োগী")

রিজ্ঞানক রঁতকহী

রিজ্ঞানক রঁতকহী ভাগ-২

নবক রিজয (সম্পূর্ণ)

নবক রিজয (সংশোধিত)

হমব গাম (রঁন উপন্যাস)

পিবামিডক দেশীমে

থকটা মিসিয়া (কথা সংগ্রহ)

বোরোষ্ট (খনুদিত সাগঁস-ফিবশীন নাষ্টক)

কিছু তীত মধুব (যাত্রা বৃত্তান্ত)

স্বশীন (সৌজন্য- স্বশীন)

ঘবাঙ্কী (উপন্যাস) (১৯৭৩)

গামরাণী (উপন্যাস) (১৯+২)

ভামতী (নাষ্টক) (পহিন মঁচন ১৯৯১, প্রকাশীন ২০১৩)

থস্মিতা (নঘুকথা সংগ্রহ) (২০১৬)

কামেশ্বেব না 'কমন' (সৌজন্য- নরোঁনাবাষণ মিশ্ৰ)

কমন-তান (গীত সংগ্রহ)

বামনোচন ঠাফুব (সৌজন্য- বামনোচন ঠাফুব)

জে কহরঁ সাঁচ কহরঁ

থাঁথি ফুননে থাঁথি খোননে (সঁস্মবণা)

স্মৃতিক ধোখবন বঁগ (সঁস্মবণা)

থপূরা (করিতা সংগ্রহ)

গতিহাসহন্তা (করিতা সংগ্রহ)

দেশীক নাম চুনে সোন চিঙ্কীয়া (করিতা সংগ্রহ)

নাথ প্রশ্ন খনুত্তবিত (করিতা সংগ্রহ)

প্রতিধ্বনি (রিদেশী ভাষাক করিতাক মেথিনী কপান্তুবণা)

পদ্মানদীক মানী (খনুদিত উপন্যাস)

মেথিনী নোককথা

থাঙ্কুক করিতা (সম্পাদিত করিতা সংগ্রহ)

রোঁতান কথা (হাস্য-রঁগ)

দেসিন রঁযনা (খনুঁরঁব)

রিদেহ বামনোচন ঠাফুব রিশেঁষাক

ডা. দেরশঁকব নরীন (সৌজন্য- দেরশঁকব নরীন)

আধুনিক সাহিত্যিক পৰিদৃশ্য

ডাঃ রঞ্জনব না

নিরঞ্জন-নিরঞ্জন

জগদীশ চন্দ্র ঠাকুর "খনি" (সৌজন্য- জগদীশ চন্দ্র ঠাকুর "খনি")

খাঁখিমে চিত্র হো মেখিনি কেব (খামেকথা- জাবী)

ধাবক ওগ পাব (দীর্ঘ করিতা)

গীত গঙ্গা (গীত সংগ্রহ)

গজন গঙ্গা (গজন সংগ্রহ)

তোবা খংগনা মে (গীত সংগ্রহ)

তোবা খংগনা মে (গীত সংগ্রহ)- মুন

রিদেহ জগদীশ চন্দ্র ঠাকুর খনি বিশেষাংক

বাজ কিশৌব মিশ্র

চাননি (করিতা সংগ্রহ)

সপ্তপর্ণ (করিতা সংগ্রহ)

বরীন্দ্র নাবাষণ মিশ্র (সৌজন্য- বরীন্দ্র নাবাষণ মিশ্র)

ভোবসঁ সাঁন ধবি (খামে কথা)

প্রসংগরশি (নিরংধ)

স্বস্তা এতহি খ্দি (যাত্রা প্রসংগ)

ফসাদ (কথা সংগ্রহ)

নমস্তুষ্টি (উপন্যাস)

রিরিধ প্রসংগ (নিরংধ)

মহবাজ (উপন্যাস)

নজকোঠব (উপন্যাস)

সীমাক ওহি পাব (উপন্যাস)

সমাধান (নিরংধ সংগ্রহ)

মাতৃভূমি (উপন্যাস)

স্বপ্ননোক (উপন্যাস)

শিখনাদ (উপন্যাস)

গএহ থিক জীরন (সংস্ববণ)

ঠহৈত দেৱান (উপন্যাস)

পাথেয (সংস্ববণ)

হম খাৱি বহন ছী (উপন্যাস)

প্রনযক পবাত (উপন্যাস)

রীতি গেন সময় (উপন্যাস)

প্রতিরিষ্ট (উপন্যাস)

ৰঁদনি বহন খছি সভ কিছ (উপন্যাস)

বাহুঐ মঁদিব (উপন্যাস)

সংযোগ (কথা সংগ্রহ)

নাচি বহন ছনি রস্বধা (উপন্যাস)

নন্দ ফুমাৱ মিশ্রি 'নন্দ' (সৌজন্য- নন্দ ফুমাৱ মিশ্রি 'নন্দ')

গামঘব (কথা সংগ্রহ)

স্বজাতা (উপন্যাস)

মহাবানী কৈকেযী (প্রচনামেক নিৰঁহ)

গুদবীক নান (উপন্যাস)

খনঠিযা ফুফব (উপন্যাস)

খাডম্বব (কথা সংগ্রহ)

দিনীক পাৰ্ক (শিছ চিত্র)

স্বকন্যা (উপন্যাস)

স্বৰ্ণ কমন (ৱান উপন্যাস)

কাৱ্য সবিতা (মৈথিনী কাৱ্য সংগ্রহ)

পবিৱাব (সংস্ববণামেক উপন্যাস)

যাচক কে নথিঃ (মৈথিনী শিছ-চিত্র)

সলানন্দ পাঠক (সৌজন্য- সলানন্দ পাঠক)

हमब गाम (उपन्यास)

डॉ. उदय नावायण सिंह "नचिकेता" (सौजन्य-
नचिकेता)

नो एन्ट्री : मा प्रिमी

थान्दानन

एक छन बाजा

जनक था' थन्याय एकांकी

नाटक क नेन

नायक क नाम जीरन

प्रचारतून

वामनीना

प्रियंदा (एकांकी)

नचिकेता रिरिध (मेथिनी, राँगा, हिन्दी था थंग्रेजी)

मेथिनी करिता-त्रैमासिक (थप्रेन १९७९)

मेथिनी करिता-त्रैमासिक (जूनग १९७९)

मिथिना दर्शन मार्च २०२१

मिथिना दर्शन नरम्ब २०२१

वरि भूषण पाठक

विहसन (नाटक)

रिदेह:सदेह २९ (वरि भूषण पाठक था डॉ. कैनाशि

रुमाव मिश्री- थंक १-३३.० सँ)

रिदेह:सदेह २१ (गजेन्द्र ठारुव था वरि भूषण पाठकक

थान भाषासँ थनुदित गद्य था पद्य- थंक १-३३.० सँ)

डॉ. कैनाशि रुमाव मिश्री

रिदेह:सदेह २९ (वरि भूषण पाठक था डॉ. कैनाशि

रुमाव मिश्री- थंक १-३३.० सँ)

रुमाव मनोज कथप

रिदेहःसदेह ३९ (डॉ. कामिनी कामायनी था ह्माव
मनोज कथप- थंक ९-३३० सँ)

डॉ. शिम्बु ह्माव सिंह

(तुकावाम वामा शैठक कोकणी उपन्यासक मैथिनी खनुराद
डॉ शिम्बु ह्माव सिंह द्वारा) पाखनो

रिदेहःसदेह २७ (डॉ शिम्बु ह्माव सिंह था डॉ थकण
ह्माव सिंह थंक ९-३३० सँ)

डॉ. थकण ह्माव सिंह

रिदेहःसदेह २७ (डॉ शिम्बु ह्माव सिंह था डॉ थकण
ह्माव सिंह थंक ९-३३० सँ)

ह्माव परन (सौजन्य- थतिका)

पगठ (मैथिनीक सरश्रेष्ठा कथा)

डाघवीक थानी पन्ना

केशर भावद्वाज

थजग्वत थह्रीका (थह्रीका डाघवी) पृ. २९४-४७७

किछ पहन था किछ सनन- ग्रादी थमीन पृ. ४४४-३४४

थेनौना पृ. ४७१-४४१

पैरैन्द पृ. ३४९-१९४

किछ कथा ३०-४७३

गोपान ना 'थभिषेक' (सौजन्य- गोपान ना 'थभिषेक')

थाडु सुप्ल सामी कवी (करिता संग्रह)

थामोद ह्माव ना (सौजन्य- थामोद ह्माव ना)

रिम्बुक पथाव (करिता संग्रह)

किशिन कावीगव (सौजन्य- किशिन कावीगव)

किछ ह्वा गेन हमवा

ह्माजी

मोकाम दिस (रौहनि कथा संग्रह)

প্রতীক (রিহনি কথা সংগ্রহ)

মাঁস খাঁগনমে কতিখাএন ছী (মৈথিনী গজন সংগ্রহ)

হম পুট্টেত ছী (সাম্ফাকোব)

তীন ঠা রান নাঠক (মৈথিনী রান সাহিল)

খুবলুচী (মৈথিনী রান করিতা- রান সাহিল)

ঘাহ (হাগকু-ঠকা সংগ্রহ)

সন্দীপ ফুমাৰ সাহলী

রৈশীখমে দনানপব (পহিন মৈথিনী দনিত খামেকথা সহিত)

ওম প্রকাশি না

কিয়ো রুঁনি নৈ সকন হমবা (গজন, বরীগ খা কতা সংগ্রহ)

খমিত মিশ্র

নর খঁশু (গজন-হজন, বরীগ সংকনন)

চন্দন ফুমাৰ না

মোনক রাত (গজন, হজন, রান গজন, বরীগ খা কতাক সংকনন)

ডা. খনমোন না

সময সাম্ফী থিক (রিহনি কথা সংগ্রহ)

গা জে সময খছি (রিহনি কথা সংগ্রহ)

রিনয ভূষণ (সৌজন্য- খাশীষ খনচিন্হাব)

উজবা পবরাক খোজ (করিতা সংগ্রহ)

খানন্দ ফুমাৰ না

ঠাকাক মোন (নাঠক)

কনহ (নাঠক)

রুঁদনৈত সমাজ (নাঠক)

ধধাগত নরকী কনিযাক নহাস (নাঠক)

হঠাত পবিরতন (নাঠক)

স্মৃতি যাত্রা (নাটক)

শির ফ্যাব না "টিল্প"

ক্ষণপ্রভা-করিতা-সংগ্রহ

ঋশু-সমানোচনা

দেবায় রমে

নতাশা -মেথিনী রান চিত্রশুখনা (কৌমিক্স)

ডা. রিনীত উপেন

হম পুট্টেত ছী (করিতা সংগ্রহ)

বেহন পব বগ্গু - কাশীনাথ সিংহক হিন্দী উপন্যাসক

রিনীত উপেন দ্বাবা মেথিনী খন্বরাদ

মন্বেদগ্গাষ্টিশ্রীক্ষ্ম- নেখক হবিশাঁকবশ্রীরাস্তুর "শীনভ"

(হিন্দীসং মেথিনী খন্বরাদ রিনীত উপেন দ্বাবা)

মোহনদাস- উদয় প্রকাশীক হিন্দী উপন্যাসক রিনীত উপেন

দ্বাবা মেথিনী খন্বরাদ

মোহনদাস (মেথিনী-দেবনাগবী) মোহনদাস (মেথিনী-

মিথিনাক্ষব) মোহনদাস (মেথিনী-ব্রেন)

জগদানন্দ না "মন্ব" (সৌজন্য- জগদানন্দ না "মন্ব")

নহি যা ভুকেএ হমব ঘবাড়ীপব (গজন সংগ্রহ)

তোহব কতেক বংগ (রিহনি কথা সংগ্রহ)

চোনহা- (রান উপন্যাস)

র্যাখা- (করিতা-গীত সংগ্রহ)

বাজদের মন্ডন

খম্ব্বা-করিতা-সংগ্রহ

হমব ঠেন (উপন্যাস)

রস্বঁধবা(করিতা সংগ্রহ)

জান (পঠকথা)

নাজ (একাঁকী)

जन भंरव (उपन्यास)

त्रिरेणीक वंग (रिहनि खा नघ कथा संग्रह)

पँचैती (नघ पँठकथा)

रापसी

Rajdeo Mandal - Maithili Writer by

Gajendra Thakur

दुगनिन्द मलन

संचयिका

कथा कसुम (रिहनि खा नघ कथा संग्रह)

चम्क

बाम रिनास साह

थंरुव- नघकथा संग्रह

बथक चक्का उनठि चने राँठ (करिता/ ठनका संग्रह)

कर्म रिनु जग सुना (दोसब करिता/ ठनका संग्रह)

सुनक थिचइ ी (रिहनि/ नघ कथा संग्रह)

दुधरेचनी (नघ कथा संग्रह)

मनक मेन

नाबायण यादर (सौजन्य- उमेशे मलन)

थानी घब

बामदेर प्रसाद मलन "साकदाब"

हमबा रिनु जगत सुना छै

गीतांजनि साक

कपिनेश्वर बाँउत

उनहन (रिहनि - नघ कथा संग्रह)

नंद रिनास बाय

सथारी-पेठावी(नघकथा संग्रह)

मदन थमव (दोसब नघ कथा संग्रह)

मवजादक भोज (तेसब नघुकथा संग्रह)

भवदुतिया

छठिक डाना

हमव चाकधाम

खसन पूजा

ननन हमार कामत (सौजन्य- उमेशे मलन)

किछ रिहनि खा नघुकथा

उमेशे पासरान

रर्षित बस

रौचन ठाहव

रौठीक खपमान खा छीनबदेरी (नाटक)

रूप भेन पित्ती खा खधिकार (नाटक)

रिसरामघात (नाटक)

डूँच-नीच (नाटक)

भौँठ (नाटक)

डॉ. उमेशे मलन

जगदीशे प्रसाद मलनक कारा संसार (खनसहान रिह्लेषण)

खञ्जुब (संकनन-सम्पादन)

हेन्डरूक सँ हेमरूक धवि (संकनन-सम्पादन)

जेतए ने जाए करि ओतए जाए खनुभरी (संकनन-सम्पादन)

निरिकल्प (संकनन-सम्पादन)

समस्या सँ समाधान धवि (संकनन-सम्पादन)

निशुक्की- करिता संग्रह

मिथिनाक संस्कार गीत, रिध-रारहार गीत खा गीतनाद

(संकनन)

मिथिनाक रनस्पति म्नागड शौ मिथिनाक जीर-जत्रु म्नागड

शौ मिथिनाक जिनगी म्नागड शौ

Mi t h i l a _ P a i n t i n g - M o d e r n A r t - P h o t o s

সগর বাতি দীপ জবয়- গতিহাস

সগর বাতি দীপ জবয়- খাবতী ফুমাৰী ফাগন

দুধ-পানি ফবাক-ফবাক (কথা এৰং পাল্‌ডিপি জগদীশী

শ্ৰমাদ মল্‌ন)- (ছায়া এৰং সম্‌পাদন- উমেশী মল্‌ন)

হিন্দুস্তানী ফুসনমান ঔব হিন্দুস্তানিয়ত - মূন হিন্দী নেখ-

গীতেশী শীৰ্মা, মৌথিনী খন্বরাদ- উমেশী মল্‌ন

উমেশী মল্‌ন দ্বাৰা মৌথিনী নেখকক বচনা সম্‌বসঁ রীছন

রিচাবক পাম্‌ফনেঠক পৌথী

জগদীশী শ্ৰমাদ মল্‌ন বাজদের মল্‌ন ডা. শির ফুমাৰ

শ্ৰমাদ বামদের শ্ৰমাদ মল্‌ন "নাকদাব" বাম রিনাস

সাহু নন্দ রিনাস বায় কপিনেশ্বিব বাউত শ্ৰীতম ফুমাৰ

নিষাদ

মিথিনাক সভ জাতি খা ধৰ্মকি সম্‌কাব, নোকগীত খা র্যরহাব

গীত (উমেশী মল্‌ন :মৌজন্‌)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27

28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39

40 41 42 43

খন্বরিনি -গোঠ রীছন কথা জগদীশী শ্ৰমাদ মল্‌নক ১৩১)

(উমেশী মল্‌ন -চযন এৰম্‌ সম্‌পাদন

.....

জগদীশী শ্ৰমাদ মল্‌ন

গামক জিনগী (নঘুকথা সংগ্রহ)

মিথিনাক রেঠী (নাঠক)

মৌনাগন গাছক ফূন (উপন্যাস)

জিনগীক জীত (উপন্যাস)

উথোন-পতন (উপন্যাস)

জীৱন-মবন (উপন্যাস)

জীৱন-সংঘর্ষ (উপন্যাস)

তবেগন (ৱাঁন প্ৰেবক ৱিহনি কথা সংগ্ৰহ)

পঁচৰণী (একাঁকী-সঁচযন)

খহুঁগি নী..সৰোজনী.. স্বভদ্রা.. ভাগক সিনেহ গ৩যাদি
(নেঘুকথা সংগ্ৰহ)

কম্প্ৰামাগজ (নাটক)

নমেনিয়া ৱিঁখাহ (নাটক)

গন্দধন্বষী খকাস (পদ্য সংগ্ৰহ)

শঁভুদাস (তীনটা দীৰ্ঘ কথা মগটুঁগব, শঁভুদাস খা ফাঁসী)

গীতাঁজনি (গীত সংগ্ৰহ)

ৱাতি-দিন (কৱিতা সংগ্ৰহ)

সতভেঁয়া পোখবি (নেঘুকথা সংগ্ৰহ)

তীন জেঠ এগাবহম মাঘ (গীত সংগ্ৰহ)

ৱঁজন্তা-ৱঁমন্তা (ৱিহনি কথা সংগ্ৰহ)

বনোকব ডক্ৰেত (নাটক)

ৱঁহকী ৱঁহিন (উপন্যাস)

ভকমোঁহ (নেঘুকথা সংগ্ৰহ)

উনৱাঁ চাউব (নেঘুকথা সংগ্ৰহ)

সৱিতা (কৱিতা সংগ্ৰহ)

স্বখাএন পোখবিক জাগঠ (গীত সংগ্ৰহ)

নে ধাঁহঁএ (ৱাঁন উপন্যাস)

স্বয়ঁৱব (নাটক)

পতমাঁহ (নেঘুকথা সংগ্ৰহ)

ফনহাব (নেঘুকথা সংগ্ৰহ)

गामक शिकन सूबत (नघ कथा संग्रह)

नजरिजी (नघ कथा संग्रह)

रैठेसब काका (नघ कथा संग्रह)

थामक गाछी

थप्पन गाम

दिरानीक दीप

पंचदेर सीबीज

पंचदेर-१ पंचदेर-२ पंचदेर-३ पंचदेर-

४ पंचदेर-३ पंचदेर-७ पंचदेर-१ पंचदेर-

+ पंचदेर-९ पंचदेर-१० पंचदेर-२० पंचदेर-

३० पंचदेर-४० पंचदेर-३० पंचदेर-७० पंचदेर-

१० पंचदेर-+० पंचदेर-९० पंचदेर-१००

दूध-पानि खवाक-खवाक (कथा एरं पाल्दुनिपि जगदीशी

प्रसाद मल्लन)- (छाया एरं सम्पादन- उमेशी मल्लन)

जगदीशी प्रसाद मल्लन जीक उऊ ठा पौथीक नर संकवण

रिदेहक २३३ (Vi de ha _01 _09 _2017) सँ २३०

(Vi de ha _15 _05 _2018) धविक थकमे धावाराहिक

प्रकाशिन नीचाँक निंकपव फहू :-

VI DEHA _233	VI DEHA _234	VI DEHA _235	VI DEHA _236	VI DEHA _237	VI DEHA _238
VI DEHA _239	VI DEHA _240	VI DEHA _241	VI DEHA _242	VI DEHA _243	VI DEHA _244
VI DEHA _245	VI DEHA _246	VI DEHA _247	VI DEHA _248	VI DEHA _249	VI DEHA _250

पंग्व (उपन्यास)- साहिल थकादेमी मून प्रबन्काव २०२१ सँ

सम्मानित पौथी

पंग्व (हिन्दी खबराद वामेश्वेव प्रसाद मल्लन)

थप्पन माती (नघकथा संग्रह)

मोडपव (उपन्यास)

স্বচিন্তা (উপন্যাস)

সেহস্তা সেহস্ত বহি গেন (নঘুকথা সংগ্রহ)

ডা. শিশিধব ফমব

উড়ি নে সকী পব চিড়ী ছী হম (ভাগ ১-২) (পৃ. ১০৩৪-১০৯৩.)

খিস্মা খণ্টাৰ্কাটিকা কেব (পৃ. ১০৩৪-১০৯৩.)

রান করিতা (পৃ. ৯৯৩-১২১৩.)

রান করিতা (পৃ. ১০০৪-১১৭৩)

সচিত্র রান করিতা (পৃ. ৭৪৭-+৩৪)

সচিত্র রান করিতা (পৃ. ১৪৬+ - ১+৩০)

.....
গজেন্দ্র ঠাফব

মৈথিনীক খাদিকরি বিদ্যাপতি (জ্যোতিবিশ্বিব পূৰ)

গজেন্দ্র ঠাফব খা শ্রীতি ঠাফব (সমানোচনা)

তেন্নগ্ন কথা খা ওড়ি যা, তেন্নগ্ন, গুজবাতী, ভোজপুৰী খা কশ্মীৰী করিতা

তেন্নগ্ন কথা খা ওড়ি যা, তেন্নগ্ন, গুজবাতী, ভোজপুৰী খা কশ্মীৰী করিতা (মিথিনাফব)

মৈথিনী সমীক্ষাশাস্ত্র

মৈথিনী সমীক্ষাশাস্ত্র (তিবহতা)

মৈথিনী সমীক্ষাশাস্ত্র (ভাগ-২, খনুপ্রয়োগ)

মৈথিনী প্রতিযোগিতা

প্রবন্ধ-নিবন্ধ-সমানোচনা ভাগ-১

প্রবন্ধ-নিবন্ধ-সমানোচনা ভাগ দু (ফকক্ষেত্রম খন্তুৰ্মনক-২)

প্রবন্ধ-নিবন্ধ-সমানোচনা (ভাগ-২, ফকক্ষেত্রম খন্তুৰ্মনক খল্ড-+) (সংক্ষিপ্ত)

नित नरन दिनेशे फ़माव मिश्रे

नित नरन दिनेशे फ़माव मिश्रे (मिथिनाम्बर)

नित नरन दिनेशे फ़माव मिश्रे (कैथी)

नित नरन दिनेशे फ़माव मिश्रे (नेराइ ी)

नित नरन दिनेशे फ़माव मिश्रे (I PA)

दूषण पङ्गी- The Black Book

दूषण पङ्गी- The Black Book (मिथिनाम्बर)

परत डूपव भमवा जे सूतन (रौहनि, नघ् खा दीर्घ कथा संग्रह)

परत डूपव भमवा जे सूतन (मिथिनाम्बर)

परत डूपव भमवा जे सूतन (कैथी)

परत डूपव भमवा जे सूतन (नेराइ ी)

परत डूपव भमवा जे सूतन (I PA)

सुप्लमे मिज्मव होगत

The Science of Words

Rajdeo Mandal - Maithili Writer (Now with Supplement I & II)

JAGDISH PRASAD MANDAL - Maithili Writer

नित नरन सुभाष चन्द्र यादर

नित नरन सुभाष चन्द्र यादर (मिथिनाम्बर)

जगदीश प्रसाद मन्दन- एकठाँ राँयोग्रहणी

जगदीश प्रसाद मन्दन- एकठाँ राँयोग्रहणी (हिन्दी खन्नुराद वामेश्वर प्रसाद मन्दन)

गंगा ब्रिज (नाटक)

उक्काङ्कथ (नाटक)

संकर्षण (नाटक)

धांगि राँठ रँनेरौक दाम खगुराँव पेने छुँ (कराँग, कता
था गजन संग्रह)

सहस्रजित (पद्य संग्रह)

सहस्राक्षीक चौपड़पव (पद्य संग्रह)

ब्रह्माह्वय था खसङ्गाति मन (दूठा गीत श्रँख)

सहस्ररौढनि (उपन्यास)

सहस्ररौढनि_ब्रँन-मेथिनी (मेथिनीक पहिन ब्रँन पोथी)

सहस्रशीर्षा (उपन्यास)

गम्प-गुछ (रिहनि था नघ कथा संग्रह)

शँछुशाम्त्रम् (नघकथा संग्रह)

रौन मन्डनी/ किशोर जगत (रौन नाटक, नघकथा, करिता
थादि)

रुकम्फेत्रम् खलुर्मनक

देरनागवी रर्मन तिवहता रर्मन ब्रँन रर्मन

Learn Maithili Sign Language

Learn Mithilakshar Script

Learn Braille through Mithilakshar
Script

Learn International Phonetic Script
through Mithilakshar Script

Learn Kaiti

Learn Newari

Learn Calligraphic Newari (Ranjana)

Learn Urdu Script

Learn Tibetan Script

Learn Japanese Script for Haiku

Learn Brahmi

Learn Kharoshti

मिथिना बने/ मिथिना चित्रकना/ मिथिनाक पारनि तिहाव
(कथा) आ मिथिनाक संगीत

जनोदीप (रान-नाटक संग्रह)

अम्बवन्धिका (रान-नघकथा संग्रह)

रौंक रौंठोवा (रान-पद्य संग्रह)

नावशिमी (गीत-प्रबन्ध)

मचन्द्र (नाटक)

रान साहित्य (मून)- गजेन्द्र ठाकुर

भ२ जाएर छु (मैथिलीक २०१२ मे प्रकाशित पहिल
कनागमेष्ट-फिक्शन ब्ल- Maithili's first
climate-fiction play originally
published in 2012)

कमनाक भगता

तबहबिमे पवीनोक

रैमी छुष्टी कम गमकून

रौंद करैए दाँन ने यौ

रान गजन

फिनिशी नागन

अनुदित साहित्य (आन भाषासँ)- गजेन्द्र ठाकुर

रिदेहःसदेह २१ (गजेन्द्र ठाकुर आ बरि भूषण पाठकक
आन भाषासँ अनुदित गद्य आ पद्य- अंक १-३३.० सँ)

रान साहित्य (अनुवाद- द्विभाषिक- मैथिली-अंग्रेजी)-
गजेन्द्र ठाकुर

मसांग केव परिवर्तनकावी बेरैका

शेष ४० ठाँ रान चित्र-पौथी नीचाँक निकपव:-

पुन	मय सत्र	एकटा रिक लिप	छव मय ३ रिक सँ स।	रि अरन ए टिन सत्रके केखले सँ ?
देखे	रि टा। कपिदेष्ट।	एतय मय सत्र रिक सँ	आबदेष्टके राजदमाकि	आबदेष्टके राजदमाकि (मिथ शिक)

ब्रह्म	कुकुच- कानक	सुन्दर- नलगा	मना जे बिबरन देवाग्रत दर	अहम फिरोजगानी अर-शिवरा
बक	अवन ही, अवन ही।	अमिदिक अदर देवा	मोटे राजा पातव-दर, ककर	रिद्या जे अवन ही ही बोकि सकित छि
अथवा	अम सुनि सके अ	मोटे राज-अदर देवा	कक नीक देवा नीक	अ सज्जी रिजगी क लेख अछि।
मोटा अर।	अमर देवक रीते	अवन अर, अर अर	मोटे देव अर अर।	अमिदिक अर अर अर
रिप देव	पाउमारा-राह	अरक एकठा दिन	अवन नीक अर	रिद्या नर-अर अर अर
करी अर अर।	अर अर अर	अर अर अर अर	अर अर अर	अर अर अर अर

विदेह मैथिली-अंग्रेजी ट्रांकिंग बीड-अनाउंड अडियो बुक

<https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF> (मसांग केव परिवर्तनकारी
बरेका)

<https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT> (अनु हम तँ ठीक छी ने!)

<https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo> (एकठा नीक दिन)

<https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp> (अब सब)

<https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7> (की अहाँ एँ चिड़ सबकेँ

देखने छी ?)

NTA-UGC / UPSC / BPSC Maithili

Optional - गजेन्द्र ठाकुर

मैथिली समीक्षाशास्त्र

मैथिली समीक्षाशास्त्र (तिवहता)

मैथिली समीक्षाशास्त्र (भाग-२, अन्वयप्रयोग)

मैथिली प्रतिযোগिता

[Place of Maithili in Indo-European Language Family/ Origin and development of Maithili language (Sanskrit, Prakrit, Avhatt, Maithili) भारोपीय भाषा परिवार मध्य मैथिलीक स्थान/ मैथिली भाषाक उद्भव ओ विकास (संस्कृत, प्राकृत, अरहट्ट, मैथिली)]

(Criticism- Different Literary Forms in Modern Era/ test of critical ability of the candidates)

(ज्यातिवीथिव, रिद्यापति आ गोरिन्ददाम सिनेरसमे छथि आ बसमय करि अत्रव अत्रवअत्रव रिद्यापति कानिन करि छथि। एतय समीक्षा शिखनाक श्रावअ कवरसँ पूरि चाक गोठेक शिखरनी नर शिखर पर्याय संग देन जा बहन अछि। नर आ पुवान शिखरनीक अत्रसँ ज्यातिवीथिव, रिद्यापति आ गोरिन्ददामक श्रान्तावमे धाव आओत, संगहि शिखरकोष रँदनासँ अष्टी मैथिलीमे श्रान्ताव निखरामे धाव आओत-आओत अतम होयत, नेखनीमे श्रान्ताव आओत आ अरक अत्रिअर अत्र सकत।)

(रँदनीअथ नर शिखरनी आ मिथिलीक अत्रि-अत्र शिखरनी)

(रँदनी अत्रि- अत्र अत्र- नोबिक गाथामे समाज ओ संस्कृति)

(रैन्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- रिद्योपति)

(रैन्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- पद्य समीक्षा- राँगी)

(रैन्यू एडीशन- प्रथम पत्र- नोक गाथा नू नाटक संगीत)

(रैन्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- यात्री)

(रैन्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- मैथिनी वामायण)

(रैन्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- मैथिनी उपन्यास)

(रैन्यू एडीशन- प्रथम पत्र- शिद्ध रिचाव)

(तिवहता निपिक उद्भर ओ विकास)

खन्ननग्नक-१-२-३ खन्ननग्नक- ४-३

(मैथिनी आ दोसव पुर्रविद्या भाषाक रीचमे मञ्जु (राँगी, खसमिया आ उडि या)

[यू.पी.एस.सी. सिनेरँस, पत्र-१, भाग-"ए", फ़म-३.]

[मैथिनी आ हिन्दी/ राँगी/ भोजपुरी/ मगही/ संथानी- रिचाव नोक सेरा आयोग

(री.पी.एस.सी.) केव सिरिन सेरा पवीष्काक मैथिनी (ईष्टिक) रिषय नेन]

मैथिनी

राँगी

खसमिया

उडि या

हिन्दी

उर्दू

नेपानी

संस्कृत

संथानी

NTA_UGC_NET_Maithili_01 - गजेन्द्र ठाकुर

NTA_UGC_NET_Maithili_02 - गजेन्द्र ठाकुर

Test Series-1 - गजेन्द्र ठाकुर

Test Series-2 - गजेन्द्र ठाकुर

GS (Pre)

Topic 1 - गजेन्द्र ठाकुर

गजेन्द्र ठाकुर (सम्पादन)

रिदेह-सदेह १-

१३ www.videha.co.in

रिदेह ३-पत्रिकाक अंक १-

৩৩০ ম- মৌখিক সর্বেশা গছ ঞা পছক ঁকঠা সমানান্তব সঁকনন	
দেবনাগবী	মিখিনাঙ্কব
রিদেহসদেহ ১:	রিদেহতিবহতা সদেহ ১ :
রিদেহ:সদেহ ২ মৌখিনী শ্রঁঙ্ক- নিরঁঙ্ক-সমানোচনা	রিদেহ: সদেহ ২ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৩ মৌখিনী পছ	রিদেহ: সদেহ ৩ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৪ মৌখিনী কথা	রিদেহ: সদেহ ৪ তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী রিহনি কথা [রিদেহ সদেহ ৩.]	রিদেহ: সদেহ ৩. তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী রিহনি কথা [রিদেহ সদেহ ৩.২-সঁঙ্কবণ -]	রিদেহ ২-সঁঙ্কবণ সদেহ ৩. : তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী নঘকথা [রিদেহ সদেহ ৩]	রিদেহ: সদেহ ৩ তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী পছ [রিদেহ সদেহ ৭]	রিদেহ: সদেহ ৭ তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী নাঠা ঁসের [রিদেহ সদেহ +]	রিদেহ: সদেহ + তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী শিপ্ত ঁসের [রিদেহ সদেহ ৯]	রিদেহ: সদেহ ৯ তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী শ্রঁঙ্ক-নিরঁঙ্ক- সমানোচনা [রিদেহ সদেহ ১০]	রিদেহ: সদেহ ১০ তিবহতা
রিদেহসদেহ ১১:	রিদেহতিবহতা সদেহ ১১ :
রিদেহসদেহ ১২:	রিদেহতিবহতা সদেহ ১২ :
রিদেহসদেহ ১৩:	রিদেহতিবহতা সদেহ ১৩ :
রিদেহসদেহ ১৪:	রিদেহতিবহতা সদেহ ১৪ :
রিদেহসদেহ ১৫:	রিদেহতিবহতা সদেহ ১৫ :
রিদেহসদেহ ১৬:	রিদেহতিবহতা সদেহ ১৬ :
রিদেহসদেহ ১৭:	রিদেহতিবহতা সদেহ ১৭ :
রিদেহসদেহ ১৮:	রিদেহতিবহতা সদেহ ১৮ :
রিদেহসদেহ ১৯:	রিদেহতিবহতা সদেহ ১৯ :
রিদেহসদেহ ২০:	রিদেহতিবহতা সদেহ ২০ :
রিদেহসদেহ ২১:	রিদেহতিবহতা সদেহ ২১ :
রিদেহসদেহ ২২:	রিদেহতিবহতা সদেহ ২২ :
রিদেহসদেহ ২৩:	রিদেহতিবহতা সদেহ ২৩ :
রিদেহসদেহ ২৪:	রিদেহতিবহতা সদেহ ২৪ :
রিদেহ:সদেহ ২৫:	রিদেহ: সদেহ ২৫ তিবহতা

<p>रिदेह-सदेह २७-</p> <p>३७ www.videha.co.in</p> <p>रिदेह ७-पत्रिकाक अंक</p> <p>१-३३.० सँ- थीम आधारित</p> <p>मैथिलीक सर्वश्रेष्ठ मून आ</p> <p>अनूदित गद्य आ पद्यक</p> <p>एकठा समानानुब संकनन</p>	
रिदेह:सदेह २७ (डॉ. शिबू कुमार सिंह आ डॉ. अरुण कुमार सिंह अंक १-३३.० सँ)	रिदेह: सदेह २७ तिवहता
रिदेह:सदेह २७ (गजेन्द्र ठाकुर आ बरि भूषण पाठकक आन भाषासँ अनूदित गद्य आ पद्य- अंक १-३३.० सँ)	रिदेह: सदेह २७ तिवहता
रिदेह: सदेह २८: अनूदित गद्य आ पद्य- अंक १ -३३.० सँ	रिदेह: सदेह २८ तिवहता
रिदेह:सदेह २९ (बरि भूषण पाठक आ डॉ. किर्ति कुमार मिश्र- अंक १-३३.० सँ)	रिदेह: सदेह २९ तिवहता
रिदेह:सदेह ३० (कुन-कानेजक रिश्ताथी नैन- अंक १-३३.० सँ)	रिदेह:तिवहता सदेह ३० :
रिदेह:सदेह ३१ (डॉ. कामिनी कामायनी आ कुमार मनोज कश्यप- अंक १-३३.० सँ)	रिदेह: सदेह ३१ तिवहता
रिदेह:सदेह ३२ (बचनमेक गद्य- पद्य लेखन भाग-१- अंक १-३३.० सँ)	रिदेह: सदेह ३२ तिवहता
रिदेह:सदेह ३३ (बचनमेक गद्य- पद्य लेखन भाग-२- अंक १-३३.० सँ)	रिदेह: सदेह ३३ तिवहता
रिदेह:सदेह ३४ (बचनमेक गद्य- पद्य लेखन भाग-३- अंक १-३३.० सँ)	रिदेह: सदेह ३४ तिवहता
रिदेह:सदेह ३५ (बचनमेक गद्य-पद्य लेखन भाग-४- अंक १-३३.० सँ)	रिदेह: सदेह ३५ तिवहता
रिदेह:सदेह ३६ (बचनमेक गद्य- पद्य लेखन भाग-५- अंक १-३३.० सँ)	रिदेह: सदेह ३६ तिवहता

.....

यू.पी.एस.सी. आ आन प्रतियोगिता परीक्षा नैन देखू:

रिदेह:सदेह १७	रिदेह:सदेह १९	रिदेह:सदेह २३	रिदेह:सदेह २७	रिदेह:सदेह २९
रिदेह:सदेह ३०	रिदेह:सदेह ३२	रिदेह:सदेह ३३	रिदेह:सदेह ३४	रिदेह:सदेह ३५

.....

Vi deha -Sadeha

ভাষাপাক -বিদেহ মৈথিলী মানক ভাষা আ মৈথিলী ভাষা
সম্পাদন পাঠ্যক্রম

বিদেহ প্ৰবান ঝঁকক ঝঁকর্জির

Vi de ha 1-50

Vi de ha 51-100

Vi de ha 101-149

Vi de ha 150-250

Vi de ha 251-Onwards

Audi o Archi ve Fol der

Mi th i l a _Pai n t i n g -M o d e r n Art -

Phot os

Vi de ha Ol d I s s u e s Fol der

Vi de ha Cl a s s i c a l S i t e s Fol der

.....

গজেন্দ ঠাফব ঝঁ ঝঁশীষ ঝঁনচিন্হাব (সম্পাদন)

মৈথিলীক প্ৰতিনিধি গজন

মৈথিলী গজন: ঝঁগমন ও প্ৰস্থান রিঁদু (গজনক ঝঁনোচনা-
সমানোচনা-সমীক্ষা)

.....

গজেন্দ ঠাফব, নাগেন্দ ফুমাভ ঝঁ ঝঁ পঞ্জীকাভ রিঁদ্যানন্দ
ঝঁ (সম্পাদন)

জীনোম মৈপিঁগ (৪৩০ এ.ডী.সঁ ২০০৯ এ.ডী.)--মিথিনাক
পঞ্জী প্ৰঁহু

জীনিযোনোজিকন মৈপিঁগ (৪৩০ এ.ডী.সঁ ২০০৯ এ.ডী.)--
মিথিনাক পঞ্জী প্ৰঁহু -ভাগ-২

পঁজী (১১০০০ মূন মিথিনাফুভ তাঁপত্ৰ)

11000 PALM LEAF PANJI INSCRIPTIONS
(VOLUME I TO XXII) Compiled, Scanned &
Catalogued by Preeti Thakur

MAITHILI -ENGLISH DICTIONARIES

Maithili -English Dictionary Vol.I

Maithili -English Dictionary Vol.II

ENGLISH-MAITHILI DICTIONARIES

Videha English Maithili Dictionary

English-Maithili Computer Dictionary

.....

दिनेशे क्मब मिश्रे (सौजन्य दिनेशे क्मब मिश्रे)

रिन्दिनी महानन्दा

रौगमती की सद्गति !

दुग पाठन के रीच में.. (कौसी नदी की कहानी)

न घाँ न घब

रौंगारत पब मजूरूब मिथिना की कमना नदी

भुतही नदी ँब तकनीकी नाइ-हुंक

The Kaml a River and People On
Collision Course

Bhutahi Balan- Story of a ghost river
and engineering witchcraft

Refugees of the Kosi Embankments

.....

पत्रिका-जनन-स्वाविका

मिथिना मिहिव (मिथिनाई) १९३७ (सौजन्य- सुबेन्द्र ना
सुमन/ भीमनाथ ना)

मैथिनी करिता-त्रैमासिक (सौजन्य- नचिकेता)

মৈথিলী করিতা-ত্রৈমাসিক (খপ্তন ১৯৬৯)

মৈথিলী করিতা-ত্রৈমাসিক (জুনাগ ১৯৬৯)

কৌশিকী (সৌজন্য- পঞ্জীকাব রিখনন্দ ন্যা)

কৌশিকী (১৯৭১-৭২)

দেসিন রঁযনা (খখরঁাব) (সৌজন্য- বামনোচন ঠাফব)

দেসিন রঁযনা (খখরঁাব)

মিথিনা দর্শন (সৌজন্য- নচিকেতা)

মার্চ ২০২১

নরম্বব ২০২১

Society Today (সৌজন্য- স্বমিত খানন্দ)

খঁক ১১

সঁকপ্প (সৌজন্য- যোগানন্দ ন্যা)

খঁক ৩ ১৯++

খঁতিকা (সৌজন্য- গৌবীনাথ)

জুনাগ-সিতম্বব ২০০+ (হবিমোহন ন্যা রিশৌষাঁক) খকটুরঁব

২০১০সঁ মার্চ ২০১১ খকটুরঁব ২০১১ সঁ মার্চ ২০১২

ভাবতী মঁডন (সৌজন্য- কেদাব কানন)

খঁক-১৬

সহঁফান (সৌজন্য- খশৌক)

সহঁফান ১

সহঁফান ২

সহঁফান ৩ শ্ৰভাস রিশৌষ

সহঁফান ৪

মিথিনাঁগন (সৌজন্য ঙ্গকেশী দত্ত)

খপ্তন-সিতম্বব ২০২২

মৌনোবঁগ (সৌজন্য- শ্ৰকাশী ন্যা)

খঁক২-৩

धूखा-धजा (सौजन्य- पवमेश्वर कापड़ि)

थंक १ थंक १४ थंक १३ थंक १७ थंक ११ थंक १० जून
२०१२ थंक २४ जून २०१२ 23February2016 २३

जूनार्ग २०१२ ०३ अगस्त २०१२ आसिन २०१३

स्वाबिका (सौजन्य- वामभरोस कापड़ि भ्रमव)

स्वाबिका (२०१०)

थांगन (सौजन्य- वामभरोस कापड़ि भ्रमव)

थांगन थंक-४ (२०१२) सनहेस रिशेषांक

थाँजूव (सौजन्य- वामभरोस कापड़ि भ्रमव)

थाँजूव (थंक ररष ३७, थंक ३) सोमदेर रिशेष

गामघव (सौजन्य- वामभरोस कापड़ि "भ्रमव")

गामघव-३०-०१-२०११

गामघव-०४-१०-२०११

गामघव-१७-०३-२०१२

गामघव-२१-०७-२०१२

दूधमती- (नेपाली आ मेथिनीमे) (सौजन्य- स्वजीत कमार
ना)

थंक ३१ थंक ३२ थंक ३३ थंक ३४ थंक ३५ थंक ३६ थंक
३७ थंक ३८ थंक ३९ थंक ४० थंक ४१

घव-रौहव (सौजन्य- चेतना समिति)

अप्रैल-जून २०११

बचना (सौजन्य- स्वभाष चन्द्र यादर)

दिसम्बर "०३ मार्च "०७वाजकमन चौधरी: मोनोग्राह

पन्नर (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

पन्नर- १ गजन थंक

पूरैतुव मेथिन (सौजन्य- प्रेमकान्त चौधरी)

খপ্তন-জून २०१० जूनाग-सितम्बर २०१० जनरबी सँ
मार्च २०११ खप্তन-जून २०११ जूनाग-सितम्बर २०११
नानदास भाराजनि स्याबिका २०२२ (सौजन्य डॉ संजीर
शेमा)

.....

किछ मैथिनी पोथी डाउनलोड सागठ (उपन सोर्स)

NCERT BHASHA SANGAM

NCERT (M a i t h i l i - E n g l i s h - H i n d i
C o n v e r s a t i o n s)

मैथिनी-हिन्दी रातनाप (३ घण्टा)

मैथिनी (मैथिनी संकेत भाषा सहित- मैथिनीमे पहिन
रैव)

https://www.youtube.com/@videha_journal

<https://youtube.com/TebuC-lrSs8>

<https://ncert.nic.in/bs-2021.php>

Sahitya Akademi

प्रकाशिन

डिजिठन-पोथी

CIIL

खथियासन (बमानन्द ना बमण)

जूथायन कनकनी- महेंद्र

प्ररँह्र संग्रह- बमानाथ ना (रौ.पी.एस.सी. सिनेरँस)

सूजन केव दीप पर- सं केदाव कानन था खवरिन्द

ठाह्रव

मैथिनी गद्य संग्रह- सं शैनेन्द्र मोहन ना

Archi ve.Org (रिजयदेर ना)

[Vi de ha M ai th i l i e B o o k s / e J o u r n a l s /
A u d i o - V i d e o A r c h i v e](#)

[I G N C A](#)

[M ai th i l i E n g l i s h D i c t i o n a r y](#)

[रिज्ञान बनोकब](#)

[मिथिना दर्शन](#)

[तीवञ्जि](#)

[O L E N e p a l ' s e - P u s t a k a l a y a](#)

[पौथीक निंक](#)

[I G N C A - A S I \(s e a r c h k e y w o r d M i t h i l a \)](#)

[H i s t o r y o f N a v y a - N y a y a i n M i t h i l a](#)

[S t u d i e s i n J a i n i s m a n d B u d d i s m i n](#)

[M i t h i l a](#)

[M i t h i l a i n t h e A g e o f V i d y a p a t i](#)

[C u l t u r a l H e r i t a g e o f M i t h i l a](#)

[M i t h i l a u n d e r t h e K a r n a t a s](#)

[T e m p l e S u r v e y P r o j e c t](#)

[A S I - E n g l i s h](#) [था](#) [H i n d i](#)

[मैथिनी साहित संस्थान](#)

[दर्शनीय मिथिना \(मैथिनी साहित संस्थान निंक\)](#)

[B r o c h u r e 1](#) (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

[B r o c h u r e 2](#) (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

[B r o c h u r e 3](#) (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

[B r o c h u r e 4](#) (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

[B r o c h u r e 5](#) (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

रनुम नागब्रैवी मैथिनी

अविपन हाउंडेशन

Pratham Books Maithili Storyweaver

मैथिनी आडियो रूक

Videha Read Aloud Talking Maithili

Audio Books (including Maithili Sign

Language - Ist time in Maithili)

पोथी डाँठ काम

I Love Mithila (पोथी डाउनलोड निंक)

online maithili journal

owner I Love Mithila

प्यारे मैथिन टैनन- किवण चौधवी आ संगीता खानन्द

मिथिना टैप्टव

थिम्सा-पिहानी नेना त्रुठका नेन

जानकी एफ.एम समाचार

आकाशराणी दवभंगा यू टूर टैनन

.....

I NU

मैथिनी

मैथिनी नेक्किन

.....

Videha e-Learning YouTube Channel

.....

রিদেহ সম্মান: সম্মানসূচী– (সমানান্তৰ সাহিত্য খকাদেমী, সমানান্তৰ ননিত কনা খকাদেমী খা সমানান্তৰ সংগীত– (প্ৰবন্ধাব নামসঁ রিখাত /নাষ্টক খকাদেমী সম্মান

মৈথিলীক রতনী

১

মৈথিলীক রতনী– রিদেহ মৈথিলী মানক ভাষা খা মৈথিলী ভাষা সম্পাদন পাঠ্যক্রম

ভাষাপাক

২

মৈথিলীক রতনীমে পৰ্যাপ্তি রিৰিধতা খছি। ক্ষুদা প্ৰশ্নপত্ৰ দেখনা উত্তৰ একব রতনী গল্প BMAF001 সঁ প্ৰেৰিত ব্ৰূমাগত খছি, সে একব একবা এক উঁখড় হামে উনঠা– পুনঠা দিয়ৌ, ততৰে ধবি পৰ্যাপ্তি খছি। যু.পী.এস.সী. ক মৈথিলী (কম্পনসবী) পেপব নেন সেহো গা পৰ্যাপ্তি খছি, সে জে রিছার্থী মৈথিলী (কম্পনসবী) পেপব নেনে ছুথি সে একব একঠা খাব ফাস্ট–বীডিং দোসব–উঁখড় হামে কবথি।

I GNOU গল্প BMAF -001

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries

to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VI DEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents / documents.

३. मैथिली ऑडियो-वीडियोक संकनन **Maithili Audios - Videos**

रिदेह ऑडियो-वीडियो

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिली पाम्फिक
ग्र पत्रिका Videha 1st Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मैथिली
पाम्फिक ग्र पत्रिका नर र्क देखरौक नैन पूरा सभकेँ विन्ने कए देखु। Always
refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

Search for Audio-Video related information (including Print, Audio-Visual & Sign Language) relating to Mithila/ Maithili

<https://books.google.com/>

"Videha" 1st Maithili Fortnightly ejournal Archive of Audios-Videos
'रिदेह' प्रथम मैथिली पाम्फिक ग्र पत्रिका ऑडियो-
वीडियो आकारि मैथिली ऑडियो-वीडियोक संकनन
(पूर्णतः खर्यरमायिक उद्देश्ये खा मात्र एकेडमिक प्रयोग
नैन)ऑडियो-वीडियो देखरौक नैन सँधित निककेँ किनक
कक। For viewing audios-videos click
the respective links.

.....

मिथिनाक सभ जाति खा धर्मक संस्कार, लोकगीत खा
रारहाव गीत (सौजन्य: उमेश मंडन)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27
28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39
40 41 42 43

.....

गुराहाठी रिद्यापति पर २०१०

पहिन भाग दोसब भाग तेसब भाग चाबिम
भाग पाँचम भाग

गुराहाठी खन्तवर्षिणीय मैथिनी सम्मनन खा रिद्यापति पर
२०११

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12
13 14 15 16 17 18 19 20 25 26 27 28
29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
41 42 43 44 45 46

.....

मैथिनी फिल्म

ममता गार्य गीत (सौजन्य- Saregama)

कन्यादान (सौजन्य- BEJ OD)

M a i t h i l i M o v i e s o n R e n t

BEJ OD

गामक घब

धुगन

चौरटिया (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

चौरटिया

सौभाग्य मिथिना

ननका पाग भाग-१

ननका पाग भाग-२

.....

मिनाप-१

रूधियाव छेड़ १ खा बाम्फस

मिनाप-२

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४

.....

NCERT BHASHA SANGAM

NCERT (M a i t h i l i - E n g l i s h - H i n d i
C o n v e r s a t i o n s)

पं नम्मीपति सिंह (सौजन्य बमानन्द सा "बमल")

हिन्दी-मैथिनी-शिक्षक

मैथिनी-हिन्दी रातनाप (३ घण्टा)

मेथिनी (मेथिनी संकेत भाषा सहित- मेथिनीमे पहिन रेव)

https://www.youtube.com/@videha_journal

<https://youtube.com/TebuC-lrSs8>

<https://ncert.nic.in/bs-2021.php>

प्यारे मेथिन चैनन- किवण चौधरी आ संगीता खानन्द

मिथिबंग लोक तबंग

मिथिना चैप्टर

थिस्सा-पिहानी नेना बुठका नेन

मिनाप

मेनोबंग

मिथिनांगन

भंगिमा

मेथिनी बंगमंच

कोकिन मंच

मिथिना दर्शन

मिथिना मिवव

स्मृति एठबठेनमेठ

BEJ OD

खचन चित्र

नीनम मेथिनी

মৈথিলী গংগা

মিথিলা জংকশন

মৈথিলী কনাস

মৈথিলী সমাচাব (জনতা ঠেনীরিজন)

মৈথিলী ঠাঁক্স

খপ্পন ঠী.রী.

ঠী.রী. ঠেঁডে, জনকপুব

দুশুম মীডিয়া

সংস্কাব মিথিলা

সাবেগামা মৈথিলী

নরবস মীডিয়া

জ্যাতি এঁঠবঠেনমেঁঠ

গজোবিয়া ফিল্মস

খযোধ্যানাথ চৌধরী

বেডিয়ো জনকপুব

মিথিলা ঠী.রী.

মধুব মৈথিলী

মৈথিলী-নেপালী সীখু

খপন মৈথিলী

মৈথিলী পাঠ

স্ববেন্দ্র বাউত

मिथिनांचन

अमित न्या

प्रवेशी मल्लिक

आदिन फिल्मस एन्ड म्यूजिक

नेपान ठैनीरिजन

आकाशिराणी मैथिनी समाचाव

आकाशिराणी अमृत महोसेर

बग्नि दत्त

प्रिया मल्लिक

अनामिका न्या

बह कठंस, नचिकेता

हृङ्ग रिहावी

बाम राँरू न्या

री. जे., रिकाम न्या

तिवहूत मिथिना

आग नर मिथिना

नोक कना केन्द्र

बजनी पन्नरी

पूनम मिश्र

बंजना न्या

जूनी न्या

मेथिनी ठाकुर

खनुपम मिश्र पाडकास्ट एपीसोड ४० कीर्तिनाथ ना

रनुम नागरेवी मेथिनी

खविपन फाउण्डेशन

Pratham Books Maithili Storyweaver

मेथिनी आडियो रूक

Videha Read Aloud Talking Maithili
Audio Books (including Maithili Sign
Language – Ist time in Maithili)

<https://bloomlibrary.org/player/Wtf6zr5CoF> (मसाग केव परिवर्तनकारी
बेरैका)

<https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT> (चनु हम त ठीक छी ने !)

<https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo> (एकठा नीक दिन)

<https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp> (घब सभ)

<https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7> (की खहाँ ए चिड़ सभकेँ
देखने छी ?)

जानकी एफ.एम समाचार

आकाशवाणी दवडंगा यू थ्रू चैनल

I Love Mithila

online maithili journal

owner I Love Mithila

.....

রুখেশী চন্দ্র নান, জনকপ্ৰবক সৌজন্যসঁ

নিম্নমিযা

টোন-পিপহী

পৰনকান্তু ঞা (কাশ্চপ কমন), ভট্টসিমবি, মধুৰ্ণনীক
সৌজন্যসঁ

বসনচৌকী

.....

রিঘাপতি গীত

তুনিকা

গীত-গৌরিন্দদাস (গায়ন দীক্ষা ভাবতী)

গৌরিন্দদাস-১

গৌরিন্দদাস-২

গৌরিন্দদাস-৩

গৌরিন্দদাস-৪

গৌরিন্দদাস-৫

গৌরিন্দদাস-৬

.....

মৈথিনী গজন (গজন- গজেন্দ্র ঠাকুর, গায়ন দীক্ষা
ভাবতী)

রহৰে স্মৃতকাবিরঁ

গজন-২

गजन-३

गजन-४

.....

१५म सगव बाति दीप जवए (०२ थकठूरव २०५०), गाम
रैबमा , जिना मधूरनी (संयोजक- जगदीश प्रसाद
मंडन)

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-

३ भाग-७

८२ म सगव बाति दीप जवए, स्थान- गजेन्द्र ठावर
जिक नि ज खाराम, गाम- मेहथ, जि ना- मधूरनी ।
दि नांक- ३१ मग २०१४ (शनि दि न), समए- संध्या
छह रजेसँ । गोष्ठीक नांउ- कथा रौह सि ह मेहथपा
सगव बाति दीप जवए । थायोजनक थप- +२ म
थायोजन, संयोजक- गजेन्द्र ठावर । रि शेषता- रान
साहि जयपव केन्द्रि त ।

.....

मैनोवंग-१ (सोजन्य- प्रकाशि ना)

नचिकेतक एक छन बाजा - भाग-१

नचिकेतक एक छन बाजा - भाग- २

काठक नोक- महेन्द्र मंगिया भाग-१

काठक नोक- महेन्द्र मंगिया भाग-२

मैनोवंग-२

कोसी सेमीनार १२ सितम्बर २००८ भाग-१

কোসী সেমীনাৰ 12 সিতম্বৰ 2008 ভাগ-২

.....

মিথিলাংগন

রিদেহ মেথিनी নাষ্টা উমের

যু ঠুঁই নিক

রিদেহ মেথিनी সাহিব/ নাষ্টা/ করিতা/ পবিচর্চা উমের

রিদেহ সমানান্তুব সাহিব খকাদেমী সম্মান সমারোহ

জনকপুব- রিধ্যাপতি পৰ

জিতেন্দ না, জনকপুব

বামভদ্র

সামা চকেরা 1

সামা চকেরা 2

মেথিनी করি সম্মানন (মিথিলা কলচবন
আর্গেনাগজেশিন, যু.কে.)

বিপরি্নক ডে 2009 (ভাবত)

সগব বাতি দীপ জবএ, করিনপুব, জুন ২০১০

ভাগ-১ ভাগ-২

প্রশ্ন ফমাব কথপসঁ গজেন্দ ঠাফব দ্বাবা নেন সাক্ষাকোব

ভাগ-১ ভাগ-২ ভাগ-৩ ভাগ-৪ ভাগ-৫

ভাগ-৬ ভাগ-৭

প্ররোধ সম্মান: বাজমোহন না

(स्लागडवकेँ रौचमे न' जाडँ, खदहाक रौद बाजमोहन
नासँ रिनीत उपेनक साम्काकोव छन्हि ।)

साहिन खकादमी प्रबन्काव: मन्त्रेश्वर ना

मिथिनाक खोज

1. गौरीशिकव

भाग-१ भाग-२

2. राजसी-रसैठी

ररषण्व

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-७ भाग-१ भाग-४ भाग-९ भाग-१०

समन्वय २-४ नरम्ब २०१२ गन्डिया ढरौठेठ सनेठव भावतीय
भाषा महोसैर

*Samanvay 2 -4 November 2012 IHC Indian
Languages ' Festival . Venue: India
Habitat Centre, Lodhi Road, New Delhi
-- 110 003.*

*3rd November 2012 Maithili - Love's Own
Language / Brahminism in Maithili / Pre -
Jyotirishwar Non-Brahmin Vidyapati*

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-७ भाग-१ भाग-४ भाग-९ भाग-१०

भाग-११ भाग-१२

2nd November 2012 Ugna Re - By Shovna Narayan (Pre -Jyotirishwar Non Brahmin Vidyapati's Life Episode)

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७ भाग-८

१३.म सगव बाति दीप जबए मे झुल्लाजीक पहिन रिहनि कथा पोस्टुव प्रदर्शनी

मिथिनाक मुहून- (बसनचौकीक सुबक संग)

द्वदयनावायण ना

भाग-१ भाग-२ भाग-३

बंजन चौधरी खा हनी मिश्री (तरना)

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७ भाग-८ भाग-९

ननित बंग खा हनी मिश्री (तरना)

भाग-१ भाग-२ भाग-३

दीक्षा भावती

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४

सुषमा

रैठगमनी

नन्द हमार मिश्रीक गजन पाठ

नन्द हमार मिश्री जीक करिता पाठ

ভাগ-১ ভাগ-২

মৈথিলী- ভোজপুৰী খকাদমী, নগা দিনী

ভাগ-১ ভাগ-২ ভাগ-৩ ভাগ-৪ ভাগ-৫

মৈথিলী- ভোজপুৰী খকাদমী, নগা দিনী
সেমীনাৰ ২৯ মাৰ্চ ২০০৯

ভাগ-১ ভাগ-২ ভাগ-৩ ভাগ-৪ ভাগ-৫

ভাগ-৬ ভাগ-৭ ভাগ-৮ ভাগ-৯

মৈথিলী- ভোজপুৰী খকাদমী, দ্বাবকা, নগা দিনী সেমীনাৰ

ভাগ-১ ভাগ-২ ভাগ-৩ ভাগ-৪ ভাগ-৫

ভাগ-৬

.....

বিদেহ সম্মান: সম্মান-সূচী (সমানান্তৰ সাহিত্য
খকাদেমী, সমানান্তৰ ননিত কনা খকাদেমী খা সমানান্তৰ
সংগীত-নাটক খকাদেমী সম্মান/ প্ৰবন্ধাব নামসঁ বিখ্যাত)

.....

মৈথিলীক বৰ্তনী

১

মৈথিলীক বৰ্তনী- বিদেহ মৈথিলী মানক ভাষা খা মৈথিলী
ভাষা সম্পাদন পাঠ্যক্রম

ভাষাপাক

২

মৌখিক রত্নীমে পযাপ্তি রিরিধতা খ্ৰি। ঋদা শ্ৰলপত্র দেখনা উত্তব একব রত্নী গল্প BMAF001 সঁ শ্ৰেবিত রুনাগত খ্ৰি, সে একব একবা এক উখ্ৰ হামে উনঠা-পুনঠা দিযৌ, ততরৌ ধবি পযাপ্তি খ্ৰি। যু.পী.এস.সী. ক মৌখিনী (কম্পনসবী) পেপব নেন সেহৌ গ পযাপ্তি খ্ৰি, সে জে রিঢ়ার্থী মৌখিনী (কম্পনসবী) পেপব নেনে ছথি সে একব একঠা খাব ফাস্ট-বীডিং দোসব-উখ্ৰ হামে কবথি।

I GNOU গল্প

BMAF-001

খপন মতর্য editorial.staff.videha@gmail.com পব পঠাউ।

8. मैथिली शिशु, रौन आ किशोब साहित्य **M a i t h i l i C h i l d r e n L i t e r a t u r e**

रिदेह शिशु, रौन आ किशोब उमेर

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिली पाम्फिक
आ पत्रिका Videha 1st Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मैथिली
पाम्फिक आ पत्रिका नर एक देखरौक नैन पूरा सबके बिहेशे कए देखु। Always
refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

Search for Children Literature
(including Audio-Visual & Sign
Language) relating to Mithila/
Maithili

<https://books.google.com/>

Videha Archive of Maithili Children Literature रिदेह मैथिली शिशु, रौन आ किशोब साहित्यक आर्काइव (पूर्णतः खरारसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग नैन) सब पोथी पी.डी.एफ. डाउनलोड नैन हमान्नुमाव नीचाँक लिंक सबपब उपनछ्छु अछि। All the books are available for pdf download at the respective links below

.....

NCERT BHASHA SANGAM

NCERT (Maithili -English -Hindi
Conversations)

पं नम्मीपति सिंह (सौजन्य बमानन्द मा "बमण")

हिन्दी-मैथिनी-शिक्षक

मैथिनी-हिन्दी रातनाप (३ घण्टा)

मैथिनी (मैथिनी संकेत भाषा सहित- मैथिनीमे पहिन रैब)

https://www.youtube.com/@videha_journal

<https://youtube.com/TebuC-lrSs8>

<https://ncert.nic.in/bs-2021.php>

रिदेह मैथिनी शिशु ँसर

कथा रौंरु सिंरु मेहथपा (रौंन साहिल केन्द्रित) मेहथमे
भेन +२ म सगव बाति दीप जवयमे पठित कथा सभक
संकनन

कथा रौंरु सिंरु मेहथपा

नेना लुठकारै बातिमे सुनेरौ नेन किछ नोककथा

भोना नान दाम (खाकरिगर डंठ काम)

मैथिनी सुरोध र्याकवण

डॉ. बमानन्द मा 'बमण' (सौजन्य- बमानन्द मा "बमण")

बाजू खा ठाकाक गाछ (खनुराद)

योगेन्द्र पाठक "रियोगी" (सौजन्य- योगेन्द्र पाठक
"रियोगी")

रिज्ञानक रतकही

रिज्ञानक रतकही भाग-२

नवक रिजय (सम्पूर्ण)

नवक रिजय (संशोधित)

हमव गाम (रौंन ँपन्यास)

पिबामिडक देशेमे

रौरौठ (खनुदित सागंस-हिकशीन नाठक)

बामनोचन ठाकुर (सौजन्य- बामनोचन ठाकुर)

मेथिनी नोककथा

कीर्तिनाथ ना (सौजन्य- कीर्तिनाथ ना)

फ़बन: मेथिनी भारानुराद

जगदीश चन्द्र ठाकुर "खनिन" (सौजन्य- जगदीश चन्द्र
ठाकुर "खनिन")

रौन करिता

फ़नाजी

तीन ठा रौन नाठक (मेथिनी रौन साहिल)

खुबनुछी (मेथिनी रौन करिता- रौन साहिल)

देराशु रसे

नताशी -मेथिनी रौन चित्रशुंखना (कौमिक)

जगदानन्द ना "मन्न" (सौजन्य- जगदानन्द ना "मन्न")

चोनहा (रौन उपन्यास)

जगदीश प्रसाद मन्दन

तवेगन (रौन प्रेबक रिहनि कथा संग्रह)

ने धाङ्गे (रौन उपन्यास)

नन्द फ़माव मिश्री 'नन्द' (सौजन्य- नन्द फ़माव मिश्री 'नन्द')

सुर्ण कमन (रौन उपन्यास)

रूषेशी चन्द्र नान (सौजन्य- रूषेशी चन्द्र नान)

ठोनक (रौन करिता संग्रह)

सुजीत फ़माव ना (सौजन्य- सुजीत फ़माव ना)

कोगनी घुबि खाँ (रौन नघ-रिहनि कथा संग्रह)

डॉ. शशिधर फ़मव

उङ्गी ने सकी पव चिङ्गी छी हम (भाग १-२) (पृ. १०३४-

१०६३.)

थिस्सा खण्टार्कटिका केव (पृ. १०३४-१०६३.)

रौन करिता (पृ. ६६३-१२१३.)

रौन करिता (पृ. १००४-१११३)

सचित्र रौन करिता (पृ. १४१-१३४)

सचित्र रौन करिता (पृ. १४७+१-१+३११)

डॉ शशिधर कर्मव आ सुप्रिया रैरी कर्मावी

भूकम्प (पृ. ७३+७१४)

कनकमणि दीक्षित (मून नेपालीसँ मैथिनी खनुराद कपा धीक
आ धीरेन्द्र प्रेमर्षि, रौन साहिल) (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

भगतता रैङ्कक देशे-भ्रमण

अशिमा सिंह (सौजन्य- नचिकेता)

शिशु गीत खेन

कम्पना ना (सौजन्य- कम्पना ना)

नशाङ्गि हित गारी गीत

निनियाँ

झनी कामत (सौजन्य- झनी कामत)

चूकुरा (रौन कथा संग्रह)

शीति ठाकुर

गोनू ना आ खान मैथिनी चित्रकथा -पहिन मैथिनी
चित्रकथा (रौन साहिल)

मैथिनी चित्रकथा (रौन साहिल)

मिथिनाक नोकदेरता (रौन साहिल)

रिद्यापतिक पुरुष परीक्षा (रौन साहिल)

बेस (खनुराद- रौन चित्रकथा)

ए री सी डी- प्रकृति अक्षर पोथी (खनुराद- रौन
चित्रकथा)

सभ खागत अछि (खनुराद- रौन चित्रकथा)

रौ म्याँड रौह (खनुराद- रौन चित्रकथा)

बड सभ (खनुराद- रौन चित्रकथा)

(০৬) ছোট্ট খা পৈঘ (খন্নরাদ- রাঁন চিত্ৰকথা)

(০৭) মান-জান খা জানরব দিস দেখু (খন্নরাদ- রাঁন চিত্ৰকথা)

(১৭) হমব পবিরাব (খন্নরাদ- রাঁন চিত্ৰকথা)

জানরব (খন্নরাদ- রাঁন চিত্ৰকথা)

পোখী ১৩: ১...২...৩... (খন্নরাদ- রাঁন চিত্ৰকথা)

রাঁজাক খাঁরাজ (খন্নরাদ- রাঁন চিত্ৰকথা)

নীতু ফ্ৰমাৰী

মৈথিনী চিত্ৰকথা (রাঁন সাহিব)

নীতা না (সৌজন্য- নীতা না)

বিনাগ মৌসী (রাঁন নঘুকথা সংগ্ৰহ)

কিবণ চৌধৰী (খন্নদিত সচিত্ৰ মৈথিনী রাঁন কথা)

হমব রাঁন-রাহী

খাৰ্ঘা কাকপিঠ মে

দীপা কবমাকব- সলী সন্তুনন মে

জংগন মে খহাঁক স্বাগত খছি

বহেন ছুথি খাকাশী মে

ভৈয়া কে ফ্ৰস্কান কে চৌৰৌনক

রাঁজ সঁচযক

খচঁভিত কবয "ফিৰৌনাচী"

শৌচানযক খিম্সা

নান রঁবসাতী

গ্বল্লীক জাদুগা পৈঠী

সমীবাক রিকঠ ভোজন

বিরাহ মে জাগ ছী

প্ৰিয়ঁকা না (খন্নদিত সচিত্ৰ মৈথিনী রাঁন কথা)

হমব মাঁছ ! নে হমব মাঁছ !

বশ্মি প্ৰিয়া (খনুদিত সচিত্ৰ মেথিনী রান কথা)

কৈযো সকে ছী, নহিযো কহ সকে ছী

স্বনীতা ঠাফব (খনুদিত সচিত্ৰ মেথিনী রান কথা)

ৰুপী থা ৰুৱনী

নীনিমা চৌধৰী (খনুদিত সচিত্ৰ মেথিনী রান কথা)

হমব সভসঁ নীক সংগী

স্বাস্তিকা ঠাফব (খনুদিত সচিত্ৰ মেথিনী রান কথা)

গম্পু ৰুতে নাচন নে হোগ ছে

তুনিকা (খনুদিত সচিত্ৰ মেথিনী রান কথা)

হমবা ও চাহী !

মধুনিকা মিত্ৰী (খনুদিত সচিত্ৰ মেথিনী রান কথা)

ওঁঘাগত ভীমা

নক্ষ্মী ঠাফব

জানৰব সভ সংগে ভেঁঠ-ঘাঁঠ

পুনম মন্ডন

স্বতে কানক থিঙ্গা

গজেন্দ্র ঠাফব

রান সাহিল (মুন)- গজেন্দ্র ঠাফব

रौन मल्दनी/ किशोव जगत (रौन नाटक, नघुकथा, करिता
खादि)

Learn Mithilakshar Script

जनोदीप (रौन-नाटक संग्रह)

खम्बवन्धुश्रिका (रौन-नघुकथा संग्रह)

रौणक रौणोवा (रौन-पद्य संग्रह)

भ२ जाएरँ छु (मैथिनीक २०१२ मे प्रकाशित पहिन
बनागमेठ-फिक्शन प्ल- Maithili's first
climate-fiction play originally
published in 2012)

कमनाक भगता

तबहबिमे पवीनोक

रौसी छुष्टी कम गसकुन

रौडद करैए दाडन ने यौ

रौन गजन

फिनिशी नागन

रौन साहित (खनुराद- द्विभाषिक- मैथिनी-खंग्रेजी)-

गजेन्द्र ठाकुर

मसाग्रा केव परिवर्तनकारी बेरैका

सुनु

घब सभ

एकठा नीक दिन

चनु हम तँ ठीक छी ने !

की खहाँ एँ चिड़ सभकेँ देखने छी ?

टैम्प्ट

ৰৈ ীঠা ! কনিযেঠা !

এতহ হম সভ বহে ছী

ভাবতোলক বাজফমাৰী

ভাবতোলক বাজফমাৰী (ৰিনু শিঙ্ক)

ৰুযো

কচ-কচ কচাক

ছন্ন-ফুল্লক নহেনাগ

নেনা জে ৰৈনুনসঁ ডেবাগত ছন

খদ্ভুত ফিরোনাচী ঝক-শুখনা

হাক

খখন নে, খখন নে !

জন্মদিনক উমের ভোজ

মোঠ বাজা পাতব-দুৰ্ৰৈ ফফু

ৰিচিয়া জে খপন হঁসী নে বোকি সকেত ছনি

খগ্ৰেজী

হম সূঘি সকে ছী

ছোঠ নান-ধুহুহু ডোৰী

কক নীক, ভোগু নীক

গা সভঠা ৰিনাড়া ক দোখ খছি !

চোভা খাম !

হমব ঠৈনক রাঁঠ

জখন গকড় স্কুন গেন

মাছী ফেব খাউ ঠাঠা !

খমাচীক জ্বুম মশীন সভ

ট্টিং ট্টিং

পাউ-ম্যাউ-রাহ

ফফড়ক একটা দিন

হমবা নীক নগৈএ

বীতাক নর-স্কুনমে পহিন দিন

কনী হঁসিযৌ নে !

নান রঁবসাতী

ভূত-প্ৰেতক নাঠাশানা

খাউ পএব গানী

কতহ খ্ৰিষ্টি গা খঁক ঙ ?

রিদেহ মেথিনী-খংগ্ৰেজী ঠাঁকিং বীড-খনাউড আঁডিযৌ

ৰুক

<https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF> (মসাগ্ৰ কেব পবিরতনকাবী
বেৰেকা)

<https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT> (চনু হম তঁ ঠীক ছী নে!)
<https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo> (একটা নীক দিন)
<https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp> (ঘব সভ)
<https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7> (কী খহাঁ ঐ চিহ্ন সভকে
দেখনে ছী ?)

গজেন্দ্র ঠাকুর (সম্পাদন)

রিদেহ মেথিলী শিশু উসের [রিদেহ সদেহ ৯]

রিদেহ: সদেহ ৯ তিবহতা

গজেন্দ্র ঠাকুর, নাগেন্দ্র কুমার না খা পঞ্জীকার বিদ্যানন্দ
না (সম্পাদন)

English-Maithili Computer Dictionary

ডা. কমলা চৌধুরী (সৌজন্য- কমলা চৌধুরী)

মেথিলীক রেশি-ভূষা-প্রসাধন সম্বন্ধী শিষ্টারনী ২০০৮

ডা যোগানন্দ না (সৌজন্য- যোগানন্দ না)

মেথিলীক পাবস্পবিক জাতীয় ব্যরসায়ক শিষ্টারনী ২০০৯

ডা. ননিতা না (সৌজন্য- ননিতা না)

মেথিলীক ভোজন সম্বন্ধী শিষ্টারনী ২০১১

গোরিন্দ না)(IGNCA Site থাকগির)

Maithili-English Dictionary

বামদের না (শংকবদের না -সৌজন্য)

মেথিলী শিষ্ট সংচয়

.....
কিছু মেথিলী পোখী ডাউনলোড সাগঠ (ওপন সোর্স)

[Vi deha Mai thili eBooks / eJournals /
Audio-Video Archive](#)

[रिज्ञान बनोकब](#)

[OLE Nepal's e-Pustakalaya](#)

[पौथीक निंक](#)

[IGNCA-ASI \(search keyword Mi thila\)](#)

[Hi story of Navya-Nyaya in Mi thila](#)

[Studies in Jainism and Buddism in
Mi thila](#)

[Mi thila in the Age of Vi dyapati](#)

[Cultural Heritage of Mi thila](#)

[Mi thila under the Karnatas](#)

[Temple Survey Project](#)

[ASI - English](#) [था](#) [Hindi](#)

[मैथिनी साहित संस्थान](#)

[दर्शनीय मिथिना](#) (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

[Brochure 1](#) (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

[Brochure 2](#) (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

[Brochure 3](#) (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

[Brochure 4](#) (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 5 (मैथिनी साहित्य संस्थान निंक)

रूनुम नागब्रैवी मैथिनी

थविपन फाउंडेशन

Pratham Books Maithili Storyweaver

मैथिनी आडियो रूकु

Videha Read Aloud Talking Maithili
Audio Books (including Maithili Sign
Language - 1st time in Maithili)

पौथी डाँठ काँम

थिम्सा-पिहानी नेना लुठका नेन

जानकी एफएम समाचार.

थाकाशीराणी दवभंगा यू ठूरै चैनन

.....

रिदेह सम्मान: सम्मानसूची- (समानानुब साहित्य थकादेमी,
समानानुब ननित कना थकादेमी था समानानुब संगीत-
(पुवक्काव नामसँ रिथात /नाठक थकादेमी सम्मान

.....

मैथिनीक रतनी

१

मैथिलीक रत्न- रिदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली
भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापक

२

मैथिलीक रत्नमे पर्याप्त रिधिता छि । म्हादा प्रश्नपर
देखना उतव एकव रत्न गणु BMAF001 सँ प्रेषित
रूनागत छि, से एकव एकवा एक उखड़ हामे उनठा-
पनठा दियो, ततरे धवि पर्याप्त छि । यू.पी.एस.सी.
क मैथिली (कम्पनसवी) पेपर नेन सेहो आ पर्याप्त
छि, से जे रिद्यार्थी मैथिली (कम्पनसवी) पेपर नेने
छथि से एकव एकठा आब फास्ट-वीडिंग दोसब-उखड़ हामे
कबथि।

I GNOU गणु

BMAF -001

These are print-on-demand books, send
your queries
to editorial.staff.videha@gmail.com. The
eBooks of some of these are
available for sale on Google Play [(c)
Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com],
send your queries
to sales.videha@gmail.com. The
contents and documents e-published
by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X
VIDEHA (since 2004) are periodically

being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents / documents.

ॐ.रिदेह स्त्री कोना

रिदेह स्त्री कोना

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक
अ पत्रिका Videha 1st Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मैथिली
पाष्किक अ पत्रिका नर अंक देखरक नैन पूरा सभकेँ विहेशे कए देखु। Always
refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक
अ पत्रिका Videha 1st Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मैथिली
पाष्किक अ पत्रिका नर अंक देखरक नैन पूरा सभकेँ विहेशे कए देखु। Always
refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

Search for Works (including Audio –
Visual & Sign Language) relating to
Mithila/ Maithili by Female Writers/
Artists

<https://books.google.com/>

(पूर्णतः खरारसायिक उद्देश्ये खा मात्र एकेडमिक प्रयोग
नैन) सभ पोथी पी.डी.एफ. डाउनलोड नैन एमानुसाव
नीचाँक निंक सभपव उपनहूँ अछि। All the books
are available for pdf download at the
respective links below.

....
सखुखारानी (नारी रिमर्श केन्द्रित) भपठियाहीमे भेन +३
म सगव बाति दीप जवयमे पठित कथा सभक संकनन
सखुखारानी
अलिमा सिंह (सौजन्य- नचिकेता)
शिषु गीत खेन

গনাবানী সিংহ (সৌজন্য- নচিকেতা)

প্রেম- এক করিতা (খনুদিত নাটক)

খকফতী দেৱী (সৌজন্য- বমানন্দ না "বমণ")

মিথিনাক বিদ্যু মাহিনা

ডা. কমলা চৌধৰী (সৌজন্য- কমলা চৌধৰী)

মৈথিনীক বেশী-ভূষা-প্রসাধন সম্বন্ধী শিষ্টারনী ২০০৮

সময়-সংকেত (কথা-সংগ্রহ) ২০১০

ডা. ননিতা না (সৌজন্য- ননিতা না)

মৈথিনীক ভোজন সম্বন্ধী শিষ্টারনী ২০১১

প্রামিশা মিশ্রা

বামভরোম কাপড়ি ভ্রমব ব্যজিত্ব এৰ)প্রতিব্ৰ(

স্বস্থিতা পাঠক (সৌজন্য- কেদাব কানন)

পৰিচিতি (কৰিতা সংগ্রহ)

কনোজড়ি (কথা সংগ্রহ)

নন্দিনী পাঠক (সৌজন্য- কেদাব কানন)

পাথবক শেহব (কৰিতা সংগ্রহ)

পল্লা না (সৌজন্য- নবেন্দ্র না)

খনুভূতি (নঘুকথা সংগ্রহ)

কম্পনা না (সৌজন্য- কম্পনা না)

গোসাউনিক গীত

নশাঙ্কজি হিত গাৰী গীত

নিনিয়াঁ

যাযাৰবী- শৈফানিকা বৰ্মা (হিন্দী খনুৱাদ কম্পনা না)

ফুলী কামত (সৌজন্য- ফুলী কামত)

স্বখন মন তবসন খাঁখি (পদ্য খা গদ্য)

স্বখন মন তবসন খাঁখি (কৰিতা)

খঁতত: (কৱিতা সংগ্ৰহ)

চুৰ্কা (ৱাঁন কথা সংগ্ৰহ)

নীতা না (সৌজন্য- নীতা না)

ৱিনাগ মৌসী (ৱাঁন নঘুকথা সংগ্ৰহ)

শৈফানিকা ৱৰ্মা (সৌজন্য- শৈফানিকা ৱৰ্মা)

যাযাৱৰী (যাত্ৰাৱৃত্তান্ত)

যাযাৱৰী (হিন্দী খন্বৱাদ- কৰ্পনা না)

খৰ্থহুগ (নঘুকথা সংগ্ৰহ)

একঠা খকাস (নঘুকথা সংগ্ৰহ)

ভাৱাঁজনি (গদ্য গীত)

কিস্তু-কিস্তু জীৱন (খামে কথা)

খাখব-খাখব শ্ৰীত

নাগফাঁস (উপন্যাস)

Naagphans (In English)

ৱিভা বানী

ৱিভা বানীক দৃষ্টা নাঠক (ভাগ ৱৌ খা ৱঁনচন্দা)

স্বশীনা না (সৌজন্য- শ্ৰভা খেতান/ স্বশীনা না)

ছিন্নমস্তা- শ্ৰভা খেতানক হিন্দী উপন্যাসক মেথিনী খন্বৱাদ

ফস্বম ঠাফব

শ্ৰৱাৱৰ্তন (খামেকথা)(পৃ. ৪৩.৯-৩.৭২)

ডা. কামিনী কামাযনী

ৱিদেহ:সদেহ ৩১ (ডা. কামিনী কামাযনী খা ফমাৱ মনোজ

কণ্ঠপ- খঁক ১-৩৩.০ সঁ)

শ্ৰীতি ঠাফব

গোনু না খা খান মেথিনী চিত্ৰকথা -পহিন মেথিনী

চিত্ৰকথা (ৱাঁন সাহিল)

মেথিনী চিত্ৰকথা (ৱাঁন সাহিল)

মিথিনাক নোকদেরতা (ৰাঁন সাহিল)

রিদ্যাপতিক প্ৰকৃষ পৰীক্ষা (ৰাঁন সাহিল)

বেস (খন্ৱৰাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

এ ৰী সী ডী- প্ৰপ্ৰতি খক্ষব পোখী (খন্ৱৰাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

সভ খাগত খ্ৰিষ্টি (খন্ৱৰাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

ৰৌ ম্যাঙ ৰাঁহ (খন্ৱৰাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

বঙ সভ (খন্ৱৰাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

(০৬) ছোষ্ট খা পৈঘ (খন্ৱৰাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

(০৭) মান-জান খা জানৰব দিস দেখু (খন্ৱৰাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

(১৭) হমব পবিৰাব (খন্ৱৰাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

জানৰব (খন্ৱৰাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

পোখী ১৩: ১...২...৩... (খন্ৱৰাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

ৰাঁজাক খৰাঁজ (খন্ৱৰাদ- ৰাঁন চিত্ৰকথা)

পঁজী (১১০০০ মূন মিথিনাক্ষব তাড়পত্ৰ)

11000 PALM LEAF PANJI INSCRIPTIONS
(VOLUME I TO XXII) Compiled, Scanned
& Catalogued by Preeti Thakur

গজেন্দ্ৰ ঠাফব খা প্ৰীতি ঠাফব (সমানোচনা)

নীতু ফমাৰী

মৈথিনী চিত্ৰকথা (ৰাঁন সাহিল)

কিবণ চৌধৰী (খন্ৱদিত সচিত্ৰ মৈথিনী ৰাঁন কথা)

হমব ৰাঁন-ৰাঙী

খাৰ্ঘ্য কাকপিষ্ট মে

দীপা কবমাকব- সৰী সন্তুনন মে

জংগন মে খহাঁক স্নাগত খছি
রহেন ছুথি খাকাশি মে
ভৈয়া কে ক্ষ্মান কে চোরোনক
রীজ সঁচযক
খচঁভিত কবয "ফিরোনাচী"
শৌচানযক থিম্মা
নান রঁবসাতী
গ্বল্লীক জাদুগ পৈঠী
সমীবাক রিকঠ ভোজন
রিরাহ মে জাগ ছী

প্রিয়কা ন্না (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

হমব মাঁছ ! নে হমব মাঁছ !

বশ্মি প্রিয়া (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

কৈযো সকে ছী, নহিযো কহ সকে ছী

স্বনীতা ঠাফব (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

রঁপ্তী খা রঁরনী

নীনিমা চৌধবী (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

হমব সভসঁ নীক সংগী

স্বাস্তিকা ঠাফব (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

গপ্পূ রুতে নাচন নে হোগ ছৈ

তুনিকা (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

হমবা ও চাহী !

মধুনিকা মিশ্র (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

ওঁঘাগত ভীমা

নক্ষ্মী ঠাফব

জানরব সন্ড সংগে ভেঁঠ-ঘাঁঠ

পুনম মন্ডন

স্বতে কানক থিমা

কনকমণি দীক্ষিত (মুন নেপানীসঁ মেথিনী খনুরাদ কপা
ধীক থা ধীবেন্দ্র প্রেমর্ষি, রান সাহিব) (সৌজন্য- ধীবেন্দ্র
প্রেমর্ষি)

ভগতা রেঁওক দেশে-ভ্রমণ

ডাঁ শিশিধব ফমব থা স্বপ্রিয়া রেঁরী ফমাৰী

ভুকম্প (পৃ. ৩৩৪-৩৭৪)

....

নেথকক খাম্বিত বচনা থা ওগপব খাম্বিত সমীক্ষকক
সমীক্ষা সীবীজ

১. কামিনীক পাঁচ ঠা করিতা থা ওগপব মধুকান্ত নাক
টিপ্পণী

Vi de ha _01 _09 _2016

২. ফ্লী কামতক একাঁকী "জিন্দগীক মোন" থা ওগপব
গজেন্দ্র ঠাফবক টিপ্পণী

VI DEHA _354

পস্বপনেঠী গীতা

एडिठर्म चोगम सीबीज-१

मीना ना

एडिठर्म चोगम सीबीज-२

जगदीश चन्द्र ठाकुर (३ ठा रान करिता जगमे २ ठा करिता रैरी चागण्डपव)

एडिठर्म चोगम सीबीज-३

....

रिद्यापति गीत

तूनिका

गीत-गोरिन्ददाम (गायन दीक्षा भावती)

गोरिन्ददाम-१

गोरिन्ददाम-२

गोरिन्ददाम-३

गोरिन्ददाम-४

गोरिन्ददाम-५

गोरिन्ददाम-६

मेथिनी गजन (गजन- गजेन्द्र ठाकुर, गायन दीक्षा भावती)

रहरे झतकाविर

गजन-२

गजन-३

गजन-४

प्यारे मेथिन चैनन- किवण चौधरी खा संगीता खानन्द

सौम्या ना

बश्मि दत्त

प्रिया मल्लिक

खनामिका ना

बजनी पन्नरी

पूनम मिश्र

बंजना ना

जूनी ना

दीपशिखा ना

मेथिनी ठाकुर

खनुपम मिश्र पाँडकास्ट

These are print-on-demand books, send your queries

to editorial.staff.videha@gmail.com.

The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com],

send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VI DEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents / documents.

७. रिदेह ङ-नरिङ्ग

रिदेह ङ-नरिङ्ग

[संघ लोक सेवा आयोग/ रिहाव लोक सेवा आयोगक परीक्षा नैन मैथिली (अनिरार्य आ ँष्टिक) आ आन ँष्टिक रिषय आ सामान्य ज्ञान (अंग्रेजी माध्यम) हेतु सामिथी।
[एन.पी.ए. - यू.जी.सी. - नेठ - मैथिली नैन सेहो]

.....

मैथिलीक रतनी

१

मैथिलीक रतनी - रिदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापक

२

मैथिलीक रतनीमे पर्याप्त रिरिधता अछि । अदा प्रश्नपत्र देखा उतव एकव रतनी गनु BMAF001 सँ प्रेषित रूमागत अछि, से एकव एकवा एक उखड़ हांमे उनठा-पुनठा दिथो, ततरो धरि पर्याप्त अछि । यू.पी.एस.सी. क मैथिली (कम्पनसवी) पेपव नैन सेहो आ पर्याप्त अछि, से जे रिद्यार्थी मैथिली (कम्पनसवी) पेपव नैन छथि से एकव एकठा आब हास्ट-वीडिंग दोसव-उखड़ हांमे कबथि।

I GNOU गनु

BMAF - 001

.....

M a i t h i l i (C o m p u l s o r y & O p t i o n a l)

U P S C M a i t h i l i O p t i o n a l S y l l a b u s

BPSC Maithili Optional Syllabus

मैथिनी प्रश्नपत्र- यू.पी.एस.सी. (ऐच्छिक)

मैथिनी प्रश्नपत्र- यू.पी.एस.सी. (अनिरार्य)

मैथिनी प्रश्नपत्र- री.पी.एस.सी.(ऐच्छिक)

.....

यू. पी. एस. सी. (मेस) ऑप्शनल: मैथिनी साहित् रिषयक
ठैसुठ सीबीज

यू.पी.एस.सी. क प्रिनमिनरी परीक्षा सम्पन्न भइ गेन छुइ ।
जे परीक्षार्थी एहि परीक्षामे उतुर्ण कबताह खा जँ मेसमे
हूनकब ऑप्शनल रिषय मैथिनी साहित् हेतन्हि तँ ओ एहि
ठैसुठ-सीबीजमे सम्मिनित भइ सकैत छुथि । ठैसुठ
सीबीजक प्राबन्ध प्रिनिसक विजलक तकोन रौद होयत ।
ठैसुठ-सीबीजक उतुव रिद्यार्थी स्कन कइ
editorial.staff.videha@gmail.com पर पठा
सकैत छुथि, जँ मेस पठैरामे असोकर्ज होगन्हि तँ ओ
हमब द्वाइसएप नम्बर 9560960721 पर सेहो प्रश्नातुव
पठा सकैत छुथि । संगमे ओ अपन प्रिनिसक एडमिठ
कार्डिक स्कन कएन कऱपी सेहो रेबीफिकेशन नेन
पठारथि । परीक्षामे सभ प्रश्नक उतुव नहि देमय पड़ैत
छैक ह्दा जँ ठैसुठ सीबीजमे रिद्यार्थी सभ प्रश्नक उतुव
देताह तँ हूनका नेन श्रेयस्कर बहतन्हि । रिदेहक सभ
स्कीम जेकाँ गहो पूर्णतः निःशुक्ल छुइ । - गजेन्द्र
ठावर

संघ लोक सेवा आयोग द्वारा आयोजित मिरिन
सर्भसेज परीक्षा (मूख्य), मैथिली नेन टेस्ट (ऐच्छिक)
आ १ १ -पत्र-प्रश्न /सीबीजे

Test Series-1- गजेन्द्र ठाकुर

Test Series-2- गजेन्द्र ठाकुर

.....

NTA-UGC/ UPSC/ BPSC Maithili
Optional - गजेन्द्र ठाकुर

मैथिली समीक्षाशिक्ष

मैथिली समीक्षाशिक्ष (तिवहता)

मैथिली समीक्षाशिक्ष (भाग-१, अनुप्रयोग)

मैथिली प्रतियोगिता

[Place of Maithili in Indo-European Language Family/
Origin and development of Maithili language (Sanskrit,
Prakrit, Avhatt, Maithili) भारोपीय भाषा परिवार मध्य मैथिलीक स्थान/
मैथिली भाषाक उद्भव ओ विकास (संस्कृत, प्राकृत, अरहट्ट, मैथिली)]

(Criticism- Different Literary Forms in Modern Era/ test
of critical ability of the candidates)

(ज्यातिवीश्वर, रिद्यापति आ गोरिन्ददास सिनेरसमे छथि आ बसमय करि चतुव चतुवसुज
रिद्यापति कानीन करि छथि । एतय समीक्षा शिखनाक प्रावसु कवरसँ पूरि चाक गोठेक
शिद्धारनी नर शिद्धक पर्ययि संग देन जा बहन थि । नर आ पुवान शिद्धारनीक त्रानसँ
ज्यातिवीश्वर, रिद्यापति आ गोरिन्ददासक प्रज्ञातुवमे धार आओत, संगहि शिद्धकोष रँहनासँ
थाँठी मैथिलीमे प्रज्ञातुव निखरामे धाथ आसु-आसु खतम होयत, नेखनीमे प्रराह
आयत आ स्रचा भारक थिभिराजि भय सकत ।)

(रँदीनाथ ना शिद्धारनी आ मिथिनाक प्रषि-म०.० शिद्धारनी)

(रैनु एडीशन- प्रथम पत्र- नोविक गाथामे समाज ओ संस्कृति)

(रैनु एडीशन- द्वितीय पत्र- रिद्यापति)

(रैनु एडीशन- द्वितीय पत्र- पद्य समीक्षा- रानगी)

(रैनू एडीशन- प्रथम पत्र- नोक गाथा नृ नार्ठक संगीत)

(रैनू एडीशन- द्वितीय पत्र- यानी)

(रैनू एडीशन- द्वितीय पत्र- मैथिनी वामावण)

(रैनू एडीशन- द्वितीय पत्र- मैथिनी उपन्यास)

(रैनू एडीशन- प्रथम पत्र- शिद्ध रिचाव)

(तिवहता निपिक उद्धर ओ विकास)

खन्ननगक-१-२-३ खन्ननगक- ४-३.

(मैथिनी खा दोसव पुर्वविद्या भाषाक रीचमे सम्वन्ध (रिंग्ला, खसमिया खा उर्दु या)
[यू.पी.एस.सी. सिनेरैस, पत्र-१, भाग-‘ए’, फ़म-३.]

[मैथिनी खा हिन्दी/ रिंग्ला/ भोजपुरी/ मगही/ संथानी- रिहाव नोक सेरा खायोग
(री.पी.एस.सी.) केव सिरिन सेरा पवीम्हाक मैथिनी (ईष्टिक) रिषय नेन]

मैथिनी-हिन्दी रातनिाप (३ घण्टा)

मैथिनी

रिंग्ला

खसमिया

उर्दु या

हिन्दी

उर्दु

नेपानी

संस्कृत

संथानी

NTA_UGC_NET_Mait h i l i _01

NTA_UGC_NET_Mait h i l i _02

GS (Pre)

Topic 1

.....
यू.पी.एस.सी. खा खान प्रतियोगिता परीक्षा नें देखू:

बिदेह-सदर ११	बिदेह-सदर ११	बिदेह-सदर १३	बिदेह-सदर १३	बिदेह-सदर १६
बिदेह-सदर ३०	बिदेह-सदर ३१	बिदेह-सदर ३३	बिदेह-सदर ३४	बिदेह-सदर ३६

.....
General Studies

NCERT-Environment Class XI -XII

NCERT PDF I -XII

Sansad TV

<http://prasarbharati.gov.in/>

<http://newsnair.com/>

.....
Other Optionals

IGNOU eGyankosh

.....
पेठार (बिसोर्स सेन्टर)

.....
मेथिनी झुहारवा एरम् नोकोजि प्रकाशि- बमानाथ मिश्रि
मिहिव (खाँठी प्रराहयज मेथिनी निखरामे सहायक)

डॉ. कमना चौधरी-मेथिनीक रेशी-भूषा-प्रसाधन सम्प्रहरी
शेद्धारनी (खाँठी प्रराहयज मेथिनी निखरामे सहायक)

डॉ. योगानन्द ना- मैथिलीक पाबम्पबिक जातीय
रारसायक शिद्धारनी (खाँटी प्रराहयऊ मैथिली निखरामे
सहायक)

डॉ. ननिता ना- मैथिलीक भोजन सम्बन्धी शिद्धारनी (खाँटी
प्रराहयऊ मैथिली निखरामे सहायक)

मैथिली शिद्ध संचय- डॉ. श्रीवामदेर ना (खाँटी प्रराहयऊ
मैथिली निखरामे सहायक)

दत्त-रतीक रसु कौशिन- डॉ. श्रीवामदेरना

परिचय निचय- डॉ. शैनेन्द्र मोहन ना

English Maithili Computer Dictionary
(Complete)- Gajendra Thakur

Maithili English Dictionary- गोरिंद ना

अलिमा सिंह -शिशु गीत खेन

खानन्द मिश्री (सौजन्य श्री वमानन्द ना 'वमण')- मिथिला
भाषाक स्वरौध र्याकवण

मैथिली स्वरौध र्याकवण- भोना नान दाम

बाधाप्रश्न चौधरी- A Survey of Maithili
Literature

बाधाप्रश्न चौधरी- मिथिलाक गतिहास

जयकान्त मिश्री- A History of Maithili
Literature Vol. I

বাজেশ্বের না- মিথিনাক্ষবক উদ্ভর ও রিকাস (মৈথিনী
সাহিত্য সংস্থান থাকর্জির) (যু.পী.এস.সী. সিনেরঁস)

দত্ত-রতী (মুন)- শ্রী সুরেন্দ্র না সুরন (যু.পী.এস.সী.
সিনেরঁস)

শ্ররঁহ সংগ্রহ- বমানাথ না (রী.পী.এস.সী. সিনেরঁস) CIIL
Site

সুভাষ চন্দ্র যাদর-বাজকমন চৌধরী: মোনোগ্রাফ

শির ফমাব না 'টিন্ধু' খঁশ্ব-সমানোচনা

ডাঁ রঁচেশ্বের না- নিরহ-নিফঙু

ডাঁ. দেরশঁকব নরীন- খাধুনিক সাহিত্যক পবিদুথ

প্রেমশঁকব সিহ- মৈথিনী ভাষা সাহিত্য:রীসম
শীতাঙ্ঘী (খানোচনা)

ডাঁ. বমানন্দ না 'বমণ'

হিখাওন

খখিযাসন CIIL Site

দুগনিন্দ মন্ডন-চক্ষু

ফেব এহি মননগু ফাগন সভকেঁ সেহো পড়ু :-

বামনোচন ঠাফব- মৈথিনী নোককথা

ফমাব পরন (সাম্ভাব খঁতিকা)

পগঠ (মৈথিনীক সর্শ্রেণী কথা)

ডায়েরীক খানী পন্নী

কেদাবনাথ চৌধৰী

খবীৰা নছিতন	চমেরীনাৰী	মাহৰ	কবাব	খফনা	বীনা
----------------	-----------	------	------	------	------

ডা. বমণ ন্না

ভিন্ন- খ্ৰিষ্টীয়	মেথিলী কাৰামে খবৰকাৰ	খবৰকাৰ- ভাষ্কৰ	মেথিলী কাৰামে জ্যতিষ	খ্ৰিবাবা-বৰ	পাৰিজাত-মহুৰী
----------------------	----------------------	-------------------	----------------------	-------------	---------------

যোগেন্দ পাঠক 'রিয়োগী'

বিভাগক বতকলী	বিভাগক বতকলী ভাষ্ক-১	খকটা মিনিয়া (কথা সঁহাচ)
বৰক বিভাগ (সম্পূৰ্ণ)	বৰক বিভাগ (সংশোধিত)	কিছ তীত মধব (যাফা বৃজত)
হমব গাম	পিবামিডক দেশমে	বোবৌট (খনুদিত সাগনি-ফিল্মিন নাটক)

খনুদিত সাহিল (খান ভাষাসঁ)- গজেন্দ ঠাফব

রিদেহ:সদেহ ২৭ (গজেন্দ ঠাফব খা বরি ভূষণ পাঠকক

খান ভাষাসঁ খনুদিত গদ্য খা পদ্য- খঁক ১-৩৩.০ সঁ)

রান সাহিল (খনুদিত- দ্বিভাষিক- মেথিলী-খংগ্ৰেজী)- গজেন্দ ঠাফব

মসাগ্র কেব পবিরতনকাৰী বেৰেকা

শেষ ৪০ ঠা রান চিত্র-পোখী নীচাঁক নিঁকপব:-

শব্দ	গৰ সত্ৰ	একটা লীক দিন	ছব্ব হম ট পীক ছী মে।	কী অৰ্ণ এ টি" সত্ৰকী দেহবে খী ?
হেপে	কী টা। কণিয়েটা।	এতহ হম সত্ৰ বীক ছী	আবসোমক বাজকাৰী	আবসোমক বাজকাৰী (বিল শিকক)
ববো	কচকচ- কচাক	ছম্বছম্বক- মলোগ	ফনা কে বীকনি বোবৌট ছব্ব	খনুদিত চিত্ৰকাৰী খঁক-শিল্প
হক	খবল বী খবল বী।	জয়ামিনক খেবল বোহ	বোষ্ট বাবা পাতব-দৰং কুত্ৰ	প্ৰটীয়া জে খবল কী বী বোফি সৰ্কেত ছব্ব
খংগ্ৰেজী	হম সচি সৰ্কে ছী	হোষ্ট বাব-প্ৰহুত ছোলা	কক লীক ভোপ লীক	এ সত্ৰা বিগাৰ ক দেহ খঁক।
হোলা খাম।	হমব হেবক বীট	জবল গকক- পুৰ খেব	মায়ী ফেল খাঁউ পাপা।	খয়ামীক জয়ম মশীল সত্ৰ
টপা পৈগ	পাখামাউ-বাহ	ককক একটা দিন	হমবা লীক লম্বী	বীতাক লব-পুৰামে পচিল দিন
কনী কিসবৌ মে।	বাব ববকাত	জতসেবক না-সঁমাগ	খাঁউ পবৰ গাৰী	কতহ খঁক এ খঁক ৩.৭

রিদেহ মেথিলী-খংগ্ৰেজী ঠাঁকিং বীড-খনাউড আঁডিযো বুক

<https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF> (मसाग्रे केव परिवर्तनकारी
बेरैका)

<https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT> (चनू हम तू ठीक छी ने!)

<https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo> (एकठा नीक दिन)

<https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp> (घब सभ)

<https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7> (की खाँ ई चिड़ सभकेँ
देखने छी ?)

.....
किछ मैथिनी पोथी डाउनलोड सागठ (उपन सोर्स)

NCERT BHASHA SANGAM

NCERT (Maitihili -English -Hindi
Conversations)

प नक्ष्मीपति सिंह (सौजन्य बमानन्द ना "बमण")

हिन्दीशिक्षक-मैथिनी-

मैथिनी(घण्टा ३) हिन्दी रातनाप-

मैथिनी (मैथिनी संकेत भाषा सहितमैथिनीमे पहिन -
(बैब

https://www.youtube.com/@videha_journal

<https://youtube.com/TebuC-lrSs8>

<https://ncert.nic.in/bs-2021.php>

Sahitya Akademi

प्रकाशन

डिजिटल-पोथी

CIIL

अध्यासन (बमानन्द या बमण)

अध्यासन कनकनी- महेंद्र

अर्थ संग्रह- बमानाथ या (बी.पी.एस.सी. सिनेरस)

सृजन केव दीप पर- सं केदाव कानन था खबरिन्द
ठाकुर

मैथिली गद्य संग्रह- सं शैलेन्द्र मोहन या

Archive.Org (रिजयदेव या)

Videha Maithili eBooks / eJournals /
Audio-Video Archive

IGNCA

Maithili English Dictionary

रिज्ञान बनोकव

मिथिला दर्शन

तीव्रज्ञि

OLE Nepal's e-Pustakalaya

पौथीक निंक

IGNCA-ASI (search keyword Mi thila)

History of Navya-Nyaya in Mi thila

Studies in Jainism and Buddhism in
Mithila

Mithila in the Age of Vidyapati

Cultural Heritage of Mithila

Mithila under the Karnatas

Temple Survey Project

ASI - English आ Hindi

मैथिली साहित्य संस्थान

दर्शनीय मिथिला (मैथिली साहित्य संस्थान निंक)

Brochure 1 (मैथिली साहित्य संस्थान निंक)

Brochure 2 (मैथिली साहित्य संस्थान निंक)

Brochure 3 (मैथिली साहित्य संस्थान निंक)

Brochure 4 (मैथिली साहित्य संस्थान निंक)

Brochure 5 (मैथिली साहित्य संस्थान निंक)

रूम नागब्रैवी मैथिली

अविपन फाउंडेशन

Pratham Books Maithili Storyweaver

मैथिली आडियो रूक

Videha Read Aloud Talking Maithili
Audio Books (including Maithili Sign
Language - Ist time in Maithili)

पौथी डाँठ काँय

I Love Mithila (पौथी डाउनलोड निंक)

online maithili journal

owner I Love Mithila

प्यारे मैथिन चैनन- किवण चौधरी खा संगीता खानन्द

मिथिना चैप्टर

थिम्सा-पिहानी नेना लुठका नेन

जानकी एफ.एम समाचार

खाकाशेराणी दबलंगा यू ठूँर चैनन

खाकाशेराणी मैथिनी समाचार

खाकाशेराणी खमूत महोसैर

सुरेन्द्र बाँत

.....

LNU

मैथिनी

मैथिनी नेक्लिकन

.....
Vi deha e-Learning YouTube Channel

.....
रिदेह सम्मान: सम्मानसूची- (समानानुब साहित् थकादेमी,
समानानुब ननित कना थकादेमी था समानानुब संगीत-
(पुवस्काव नामसँ रिखात /नाठक थकादेमी सम्मान

.....
Mait hili eBooks / eJ ournals / Audi os -
Vi deos can be downl oaded
f rom: Mait hili eBOOKS / eJ ournals /
Audi os -Vi deos

थपन मंतर editorial.staff.videha@gmail.com पव पठाड ।

१.रिदेह सूचना संपर्क खल्लषण (i ncl udi ng Parallel Literature in Maithili and Vi deha Maithili Literature Movement)

रिदेह सूचना संपर्क खल्लषण (i ncl udi ng Parallel Literature in Maithili and Vi deha Maithili Literature Movement)

रि दे ह रिदेह Vi deha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक
अ पत्रिका Vi deha Ist Maithili Fortnightly e journal रिदेह प्रथम मैथिली
पाष्किक अ पत्रिका नर अक देखरौक नेन पृष्ठा सभकेँ विक्शेशे कए देखू। Always refresh
the pages for viewing new issue of VIDEHA.

Search for Information relating to Mi thila/ Mai thili

<https://books.google.com/>

Top of Form

सूचना

Do not judge each day by the harvest you reap but by
the seeds that you plant.

– Robert Louis Stevenson

.....

Vi deha: Maithili Literature Movement

Vi deha eJournal (link www.videha.co.in)
is a multidisciplinary online journal
dedicated to the promotion and
preservation of the Maithili language,
literature and culture. It is a
platform for scholars, researchers,

writers and poets to publish their works and share their knowledge about Maithili language, literature, and culture. The journal is published online to promote and preserve Maithili language and culture. The journal publishes articles, research papers, book reviews, and poetry in Maithili and English languages. It also features translations of literary works from other languages into Maithili. It is a peer-reviewed journal, which means that articles and papers are reviewed by experts in the field before they are accepted for publication.

१

"रिदेहक जीरित लेखक-सम्पादक, खान्दाननी, सार्वजनिक
जीवन जीनिहाव, कना-संगीत-बंगमंचकर्मी खा बंगमंच-
निर्देशिक पब रिशेषांक शिंखना"

रिदेह खबरिन्द ठाखब रिशेषांक

स्रतंत्रचेता- खबरिन्द ठाखब: रयजिह्र-प्रतिह्र (सम्पादक
आशीष खनचिन्हाव) [रिदेह खबरिन्द ठाखब रिशेषांकक प्रिंठ
रूप]

रिदेह जगदीश चन्द्र ठाखब खनिन रिशेषांक

বিদেহ বামনোচন ঠাকুর বিশেষাংক

বিদেহ বাজনন্দন নান দাস বিশেষাংক

বিদেহ বরীন্দ্র নাথ ঠাকুর বিশেষাংক

বিদেহ কেদাব নাথ চৌধুরী বিশেষাংক

বিদেহ প্রেমনতা মিশ্র প্রেম বিশেষাংক

বিদেহ শিবদিন্দু চৌধুরী বিশেষাংক

বিদেহ কনা-রিমর্শী বিশেষাংক (সন্দর্ভ- সঞ্জু দাস, প্রহ্ল
হুমাৰ কণ্ঠপ, শিশিৰানা, এস.সী.স্বমন আ শ্ৰীতা না চৌধুরী)

বিদেহ বচনাকাৰ শ্লোক বিশেষাংক

বিদেহ বাম ভৰোস কাপড়ি 'ভ্ৰমৰ' বিশেষাংক

বিদেহ ঋপন জীৱিত লেখক-
সম্পাদক, খান্দাননী, সাৰ্জনিক জীৱন
জীৱিতাৰ, বংগমচকৰ্মী আ বংগমচ-নিৰ্দেশিক পৰ বিশেষাংক
শৃংখলাক শ্ৰুতাত (১)ঋবৰিন্দ ঠাকুৰ, (২)জগদীশ চন্দ্র
ঠাকুৰ ঋনিন, (৩)বামনোচন ঠাকুৰ, (৪) বাজনন্দন নান
দাস, (৫)বরীন্দ্র নাথ ঠাকুৰ, (৬) কেদাব নাথ চৌধুরী,
(৭) প্রেমনতা মিশ্র 'প্ৰেম', (৮) শিবদিন্দু চৌধুরী, (৯)
বচনাকাৰ শ্লোক আ (১০) বাম ভৰোস
কাপড়ি 'ভ্ৰমৰ' বিশেষাংক নিকাননে ঋষ্টি । ঐ ১০ মে সঁ
বামনোচন ঠাকুৰ, বাজনন্দন নান দাস আ বরীন্দ্র নাথ
ঠাকুৰ ঋৰি হমবা সভক রাঁচ লৈ ঋষ্টি । শেষ ৭ গোঠে
যানে (১)ঋবৰিন্দ ঠাকুৰ, (২)জগদীশ চন্দ্র ঠাকুৰ ঋনিন,
(৩) কেদাব নাথ চৌধুরী, (৪) প্রেমনতা মিশ্র 'প্ৰেম', (৫)

শেবদিন্দু চৌধুরী, (৬) বচনাকাব খশৌক খা (৭) বাম ভরোম কাপ্‌ড়ি 'ভ্রমব' কেব স্টুঠস রিদেহমে 'নাগফঠাগম ফেনো' সন বহত । ও খপন নর বচনা কথা), করিতা রাঁ কখেতব গদ্যবংগমঁচ। রাঁ নর পোখী রাঁ নর প্রাডকশিন (পদ্য-, স্‌হক নাঠক রাঁ খন্য কোনো রিজুখন স-আঁডিয়ো)হিতজে ।। নিকননাক রাঁদক হুখয রাঁ রিদেহপব নে হুখয রিশৌষাঁক প্রকাশিন -পঠা সকে ছুথি । ওকব হম সমীক্ষা সহিত গা কবরঁ খা ওগপব পাঠক, স্রাতা, দ্রষ্টাক মধ্য সম্বাদক শ্রাবম্ভ নেন শ্রুত কবরঁ ।

"রিদেহক জীৰিত নেখনকসম্পাদক-, খান্দাননী, সার্বজনিক জীৰন জীনিহাব, কনা বংগমঁচকৰ্মী-সংগীত-খা বংগমঁচ-ক চযন শ্রুফিয়াক রিধি "পব রিশৌষাঁক শৃখনা নিৰ্দেশিক নিম্ন শ্রকাবসঁ খুছি ।

নিখম:

১) নগভগ পাঁচ-ছহ মাস পহিনেসঁ রিদেহ খপন পাঠককেঁ স্বম্মার দেৱী নেন নেন সূচনা দৈত খুছি ।

২) খাএন স্বম্মারমেসঁ রিদেহ মাত্ৰ জীৰিত নোকক চযন কৰৈত খুছি ।

৩) ঐ সভ নোকক নেখনকাজ । এৰঁ খাচবণক সাম্যতা দেখন জাগত খুছি । জিনকব নেখন/ কাজ ও খাচবণমে রৈসী সাম্যতা (কম ফাঁক) ভেঠেএ তেহন ছহ ঠা নাম চযনিত হোগত খুছি ।

৪) ছহ নাম এনাপব গা তুননা কএন জাগত ছে জে গা ছহো গোঠেকৈ নেখনকাজ /ক এরজমে সমাজসঁ কী ভেঠননি ।

৩.) জিনকা সভসঁ কম ভেঠন বঁমাগত খছি তগ তীন নোককৈ খগিনা চবণ নেন বাখি নেন জাগত খছি ।

৬) ঐ তীন চযনিত জীৰিত নোকক বচনা, কাজ খা উদ্ধৃথ খাদিক রীচমে পবস্পব তুননা কএন জাগত খছি ।

৭) খঁতিম কপসঁ রিদেহ দ্বাবা একঠা নাম চুনি মানক খঁতমে ঘোষণা কএন জাগত খছি খা নিযত সময়পব গা বিশেষাক নিকানরীক শ্রযাস কএন জাগত খছি ।

শ্রশ্ন উঠি সকেএ জে কী উপবকা নিখম এহন ছে জগমে খঁতিম কপসঁ সভ স্বযোগ্য জীৰিত নোক কেব চযন সময়পব ভে জেতনি ? তহ একব উত্তব ছে নে ।
রিদেহক পাঠক নগ মেহো খপন সীমা ছনি । হুদা খহী সীমাক সংগে হমবা সভকৈ খপন রেষ্ট দেরীক খছি খা মেথিনী নেন একঠা এহন বস্তা রঁনা দেরীক ছে জগসঁ খারঁয রঁনা ৩,০০৬০০- রঁখক সাহিব রিদেহক নীকসঁ শ্রেবণা পারঁয ।

খহী রিচাবক সংগ রিদেহ ওহন সংস্থা, পত্রিকা, নেখক, কনাকাব, স্বয়ংসেরী রা সারঁজনিক জীৰন জীনিহাবপব খপন ধেখান মেহো কেন্দ্রিত কহ বহন খছি জে স্বযোগ্য ছথি হুদা জিনকাপব রিদেহক বিশেষাক কোনো কাবণরশী নে প্রকাশিত ভহ সকন । একব নাম ভেন

रिदेहक "नित नरन सिबीज", जकब रिरवण नीचाँ "नित नरन सिबीज"मे देन जा बहन खड्डि ।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक रिदेह, whatsapp no +919560960721 [HTTP://VIDEHA.CO.IN/](http://VIDEHA.CO.IN/) ISSN 2229-547X VIDEHA

२

"रिदेह द्वारा एक रेबमे कोनो एकठा जीरित संस्था, पत्रिका रौ संस्था-पोथी-पत्रिकासँ जुड़न स्रयंसेरीक समग्र मूल्यांकन शृंखला"

रिदेह अंक ३१९ (०९ जून २०२३) "मिथिना स्टूडेन्ट यूनियन (एम.एस.यू.)" रिशेषांक

निखम:

१) संस्था कैठेगरी- संस्थाक काज माना खादि पहिरेनाग, पत्रिका-स्वाबिका खादि छपेनाग, जे मात्र बेकाँड रनेरौने हूखय, ले हूखय । संस्था द्वारा जातिरादी कष्टबता ले रँह १०न जेरौक शीर्त बहत, संस्था प्ाकेठ संस्था ले हेरौक चाही खा जीरित हेरौक चाही ।

२) संस्था-पोथी-पत्रिकासँ जुड़न स्रयंसेरी कैठेगरी- नेखक-प्रकाशिकसँ गतव खान जे लोक पोथी-पत्रिका केव रिणी क२ खपन जीरय-यापनक संग मैथिनीक प्रचावमे सहायक छथि, संगमे संस्था (बंगमंच संस्था सहित) सभसँ सञ्चिंत स्रयंसेरी, तिनको मूल्यांकन रिदेह रिशेषांक निकानि क२ कबत ।

३) पत्रिका कैठेगरी- मैथिनीक कोनो पत्रिकाक डुपव रिदेह रिशेषांक प्रकाशित कबत । झुदा एनेन उग

পত্রিকাক সম্ভ খঁক রিদেহপব ডাউনলোড নেন ওগ পত্রিকাক সম্পাদক রাঁ কাঁপীবাগষ্ট ধাবক দেতা, সে শীর্ষ খঁচি ।

চযন প্রফিযাক নিখম "রিদেহক জীৱিত নেখক-সম্পাদক, খান্দাননী, সার্বজনিক জীৱন জীনিহাব, কনা-সংগীত-বংগমঁচকর্মী খা বংগমঁচ-নির্দেশীক পব রিশেষাঁক শৃঁখনা"ক চযন প্রফিযাক নিখম সন বহত ।

-গজেন্দ্র ঠাফব, সম্পাদক রিদেহ, whatsapp no +919560960721 [HTTP://VI DEHA.CO.I N/](http://videha.co.in/) ISSN 2229-547X VI DEHA

৩

"রিদেহ মোনোগ্রাফ" শৃঁখনা

রিদেহ খঁপন জীৱিত নেখক-সম্পাদক, খান্দাননী, সার্বজনিক জীৱন জীনিহাব, বংগমঁচকর্মী খা বংগমঁচ-নির্দেশীক পব রিশেষাঁক শৃঁখনাক খঁন্তুখঁাত (১)খঁবরিন্দ ঠাফব, (২)জগদীশি চন্দ্র ঠাফব খঁনি, (৩)বামনোচন ঠাফব, (৪) বাজনন্দন নান দাস, (৫)বরীন্দ্র নাথ ঠাফব, (৬) কেদাব নাথ চৌধবী, (৭) প্রেমনতা মিশ্র 'প্রেম', (+) শিবদিন্দু চৌধবী, (৯) বচনাকাব খঁশৌক খা (১০) বাম ভরোস কাপড়ী 'ভ্রমব' রিশেষাঁক নিকাননে খঁচি । খঁহী সন্দর্ভমে হিনকা সম্ভপব "রিদেহ মোনোগ্রাফ" শৃঁখনা খঁন্তুখঁাত "মোনোগ্রাফ" খঁামঁত্রিত কযন জা বহন খঁচি । "রিদেহ মোনোগ্রাফ" শৃঁখনাক রিরবণ নিম্ন প্রকাব খঁচি: (১) গছুক নেখক ঙুপবমে কোনো এক গোষ্টেপব খঁপন মোনোগ্রাফ নিখরাঁক

গছটা editorial.staff.videha@gmail.com প
ব পঠা সকে ছথি।

(২) বিদেহ লেখকক নাম মোনোগ্রাফ নিখরাক লেন চযনিত
কহ ওকব সার্বজনিক ঘোষণা কবত।

"বিদেহ মোনোগ্রাফ" নিখরাক নিখম:

(১) মোনোগ্রাফ পূর্ণ কপেঁ সম্বন্ধিত লোকপব কেন্দ্রিত
হুখয। সাহিব খকাদেমী, এন.রী.ঠী. খা কিছু ব্যক্তিগত
কপেঁ নিখন মোনোগ্রাফ/ রাঁযোগ্রাফীমে লেখক সংস্বরণ খা
ব্যক্তিগত প্রসংগ জোড়ি কয সম্বন্ধিত লোকক রঁহল্ল খপন-
খামে-প্রশঁসা নিখে ছথি। "বিদেহ মোনোগ্রাফ" ফীফা রন্ড
কপ ফুঠরান সন বহত। ফীফা রন্ড কপ ফুঠরান এহেন
একমাত্র ঠূর্নামেঁষ্ট খছি জতয কোনো "ওপেনিং" রাঁ
"কনাজিংগ" সেবীমনী খনগসঁ লৈ হোগ ঠে, পহিন খা খন্তিম
মৈচক সঙে হোগ ঠে খা তকব কাবণ ঠে জে খনগসঁ
কএন "ওপেনিং" রাঁ "কনাজিংগ" মে ঠূর্নামেঁষ্টমে লৈ খেনা
বহন লোক ঋখ্য খতিথি/ খতিথি হোগ ছথি খা ফোকস
খিনাঃ ী সঁ দূব চনি জাগ ঠে। ফীফা মাত্র খা মাত্র
ফুঠরান খিনাঃ ীপব কেন্দ্রিত বহত খছি সে ওকব ঠূর্নামেঁষ্ট
"ওপেনিং সেবীমনী" লৈ রবন্ সোনে "ওপেনিং মৈচ" সঁ
খাবম্ব হোগত খছি খা ওকব সমাপন "কনাজিংগ সেবীমনী"সঁ
লৈ রবন্ "ফাগনন মৈচ খা ঠ্রীফী"সঁ খতম হোগত খছি
খা ফোকস মাত্র খা মাত্র খিনাঃ ী বহত ছথি। তহিনা
"বিদেহ মোনোগ্রাফ" মাত্র খা মাত্র সম্বন্ধিত লোকপব
কেন্দ্রিত বহত খা কোনো সংস্বরণ খাদি জোড়ি কহ ফোকস
খপনাপব কেন্দ্রিত কবরাক খন্বমতি লৈ বহত।
(২) মোনোগ্রাফ লেন "বিদেহ পেঠাব"মে উপনষ্ট সামগ্রীক
সন্দর্ভ সহিত উপযোগ কএন জা সকেএ।

(৩) বিদেহেমে ঙ্গ-প্রকাশিত বচনা সভক কাঁপীবাগষ্ট নেখক/সংগ্রহকর্তা নোকনিক নগমে বহতন্থি । সম্পাদক 'বিদেহ' ঙ্গ-পত্রিকামে প্রকাশিত বচনাক প্ৰিষ্ট-রেঁ ঝাক্গিরক/ ঝাক্গিরক ঝন্বরাদক ঝা মূন ঝা ঝন্বদিত ঝাক্গিরক ঙ্গ-প্রকাশিন/ প্ৰিষ্ট-প্রকাশিনক ঝধিকাৰ বথেত ছুথি । ঐ ঙ্গ-পত্রিকামে কোনো ব্াযন্ঠী/ পাৰিশ্ৰমিকক প্রাৰধান নে ঙ্ঠে ।

(৪) "বিদেহ মোনোগ্ৰাফ"ক ফ্াৰ্মেষ্ট: সম্ব্ৰহিত নোকক পবিচয (সম্ব্ৰহিত নোকক জন্ম, নিরাস-স্থান ঝা কাৰ্যস্থনক ভৌগোনিক-সাঁস্কৃতিক বিৰেচনা সহিত) ঝা বচনা/ কাজক বিৰবণ (সমীক্ষা সহিত) ।

ঘোষণা: "বিদেহ মোনোগ্ৰাফ" শৃঁখনা ঝন্তুঝাত (১) বাজনন্দন নান দাস জী পব মোনোগ্ৰাফ নিৰ্মনা কর্প, (২) বরীন্দ্র নাথ ঠাফব পব ফ্লনী কামত ঝা (৩) কেদাব নাথ চৌধবী পব প্ৰেম মোহন মিশ্ৰে দ্বাবা নিখন জাযত । শেষ ৭ গোট্টেপব নিৰ্ণয শীঘ্ৰ কএন জাযত ।

-গজেন্দ্র ঠাফব, সম্পাদক বিদেহ, whatsapp no +919560960721 [HTTP://VIDEHA.CO.IN/](http://VIDEHA.CO.IN/) ISSN 2229-547X VIDEHA

৪ (১)

বিদেহক "নিত নরন সিবিজ"

বিদেহ দ্বাবা জে বিশেষাঁক প্রকাশিত হোগ ঙ্ঠে তকব সংগে বিদেহ ওহন সংস্থা, পত্রিকা, নেখক, কনাকাব, স্বয়ংসেরী রাঁ সার্জনিক জীৱন জীনিহাবপব ঝপন ধেখান মেহো কেঁদ্রিত কবত জিনকাপব বিদেহক বিশেষাঁক কোনো কাবণরশে নে

प्रकाशित भइ सकन । एकव प्रक्रिया खा कार्यान्वयनक रिरवण एना खछि ।

निखम खा कार्यान्वयनः

१) हम एकठा कोनो संस्था, पत्रिका, लेखक, कनाकाव, सूर्यमेरी री सार्वजनिक जीरन जीनिहावपव समग्र खानोचना कवरि जकव भाषा मैथिली खथरा खंजेजी बहत । ई पौथीक पहिन कप ग-रूक केव कपमे ईत खा प्रयास बहत जे एकव प्रिंठ सेहो खारिय जे पबिस्थितिपव निर्भव कवत ।

२) ई शृंखनामे:-

(i) सुभाष चंद्र यादवपव केन्द्रित "नित नरन सुभाष चंद्र यादव",

(ii) बाजदेर मंडनपव केन्द्रित "Rajdeo Mandal - Maithili Writer" खा

(iii) जगदीश प्रसाद मंडन केन्द्रित "Jagdish Prasad Mandal - Maithili Writer" प्रकाशित भेन खछि ।

पहिन दू पौथीक नोकार्पण ३१ दिसम्बर २०२२ केँ ११११म सगव वाति दीप जवय मे कएन गेन । तेसव पौथीक नोकार्पण २३ मार्च २०२३ केँ ११२ म सगव वाति दीप जवय मे कएन गेन ।

(iv) "नित नरन दिनेश कुमार मिश्र" खा

(v) "नित नरन सुशील" जारी खछि ।

থাগাঁক

ঘোষণা

নেন <http://videha.co.in/investigation.htm> দেখেত বহী ।

পূৰ্ণপীঠিকাসময় :মৈথিলী উপন্যাস" কমলানন্দ নাক পোথী : ক শীৰ্ষক ভ্ৰামক খ্ৰিষ্টি । গ্ৰা (২০২১) "সমাজ থা সৱান হুনকব কিছু সৱৰ্ণ উপন্যাসকাবপব কিছু মিল্ডিকেঠেড কথিত সমীক্ষামেক থানেথক সংগ্ৰহ খ্ৰিষ্টি, ২৩৩ পন্থাক গ্ৰা পোথী হাৰ্ডৱাউল্ডমে নাগৰ্বেবীকেঁ মাত্ৰ ৰেচন জা সকত, জত২ গ্ৰা সৰ্জি জাযত, থমেজনসঁ হম গ্ৰা চাবি সয পাঁচ ঠাকামে কিননৌঁ ক্ষদা ঐমে পাঁচো পাগক সামিথী নে খ্ৰিষ্টি ।

এত২ একঠা ভূন স্বধাব খ্ৰিষ্টি, একঠা গএব সৱৰ্ণ নেথক স্বভাষ চন্দ্ৰ যাদৱক উপন্যাস 'গুনো'কেঁ ৰিন্ণ প্ৰহনে ও দু পাঁতি নিখনহি থা নিপঠা দেনহি, ও দু দু পাঁতি হম এত২ থহাঁক মনোবঁজনার্থ প্ৰস্তুত ক২ বহন ছী । থহাঁ গুনো প্ৰহনহিয়ে হএৱ, জঁ নে প্ৰহনে ছী তঁ পহিনে পৰ্হি নিখ, কাবণ তখন ৰেঁশী মনোবঁজক খন্বভৱ হএত, গুনো স্বভাষ চন্দ্ৰ যাদৱ জীক খন্বমতি সঁ উপনছ্ৰ খ্ৰিষ্টি ৰিদেহ থাকাগিৱপব

ঐ <http://videha.co.in/pothi.htm> নিংকপব ।

"উপন্যাসক কমজোবী খ্ৰিষ্টি নেথকক বাজনীতিক পূৰ্ণগ্রহ । বাজনীতি ৰিশেষক পক্ষধবতা বচনাক সংগ ন্যায় নহি ক২ পৰ্ৱেত খ্ৰিষ্টি । "

জগ উপন্যাসমে বাজনীতি দুব দুব ধবি নে ঠে ওত২- 'বাজনীতিক পূৰ্ণগ্রহ' থা 'বাজনীতি ৰিশেষক পক্ষধবতা'ক তঁ প্ৰম্ন নে ঠে । বাজনীতিক পূৰ্ণগ্রহ ৰা পক্ষধবতাক

সোণ্ডব ধূমকেতু খা যাত্ৰী শ্ৰযাজ কেনহি । স্বভাষ চন্দ্র
যাদৰ জীক 'ভোঠ' জে ২০২২মে খাযন জে স্বভাষ চন্দ্র
যাদৰ জীক খনুমতি সঁ উপনহুঁ খছি রিদেহ খাকগিরপব
এ <http://videha.co.in/pothi.htm> নিংকপব, সে
বাজনীতিপব খছি হুদা ওতহুও স্বভাষজীক ভগতা শীনীকেঁ
বাজনীতিক পূৰ্ণগ্রহ রা পক্ষধবতাক সোণ্ডবক খারগুকতা
নে পহুনে । পহু হমব পোখী 'নিত নরন স্বভাষ চন্দ্র
যাদৰ' জে উপনহুঁ খছি
এ <http://videha.co.in/pothi.htm> নিংকপব ।

কমনানন্দ নাক রিনু পহুনে স্বভাষ চন্দ্র যাদৰক রিবহু
ব্রাহ্মণরাদী জাতিগত পূৰ্ণগ্রহ একটা খতবাক ঘণ্টী খছি ।
জগ হিসারে ব্রাহ্মণরাদকেঁ খাগাঁ রুহুনে কমনানন্দ না
রামপথক সোণ্ডব পকহুঁ ছুখি খা সামাজিক ন্যায়ক রনি
চহুৰু চাই ছুখি, তকব শ্ৰতি সমানান্তুব ধাবা সচেত খছি ।
এ খপন রাযোডাঠামে গএব সৰুসঁ ছুনি কহ, সমানান্তুব
ধাবাক নোকক হককেঁ মাৰি কহ নেন সাহিল খকাদেমীক
মৈখিন খনুৱাদ খমাগনমেষ্ঠক গৰুসঁ চৰ্চা কৰেত ছুখি ।
খা এ খমাগনমেষ্ঠ হিনকা মেৰিঠসঁ নে জাতিগত ঠাগঠিনসঁ
ভেঠন ছুহি, খহী সন্ত কিবদানীক এৰজমে ভেঠন ছুহি ।
হিনকা সন নোক নেন মৈখিনী রাযোডেঠাক একটা পাতি
খছি, সমানান্তুব ধাবা নেন জীৱনমবণক শ্ৰশ্ন । -

খাৰুঁ খহাঁ পুহুৰু জে তকব শ্ৰতিকাব সমানান্তুব ধাবা কেনা
কেনক, ও তঁ কনুৱাহুঠ নে কৰেএ, তঁ তকব উত্তব খছি
হমব ৩ ঠা পোখী জে ১১১ম সগব বাতি দীপ জবয মে
নোকাপিত ভেন ৩১ দিসম্ব্ব ২০২২ কেঁ, রএহ সগব বাতি
দীপ জবয জকবা সাহিল খকাদেমী গত দস রুখসঁ গীর্জা

नेरौक प्रयास कइ बहन छट्टि । अहाँसँ एँ तीनू पोथीपब
टिप्पणी

सङ्कृत editorial.staff.videha@gmail.com
पब आमंत्रित छट्टि । पहिन दू पोथी मे बाजुदेर मन्दन
था स्वभाष चन्द्र यादरक साहित्यक समीक्षा छट्टि जे हमब
तेसर पोथी मैथिली समीक्षाशालाक सिद्धान्तक आधारपब
कएन गेन छट्टि । तकरा रौद जगदीश प्रसाद मन्दन जी
पब पोथी निखन गेन (११२ सगब बाति दीप जवय मे
लोकार्पण) सभठा पोथीक निंक नीचाँ देन गेन
छट्टि । 'नित नरन दिनेशे कृमाव मिश्र' था 'नित नरन
स्वशीन' जाबी छट्टि ।

Rajdeo Mandal - Maithili Writer (Now
with Supplement I & II)

नित नरन स्वभाष चन्द्र यादर

नित नरन स्वभाष चन्द्र यादर (मिथिलाक्षर)

JAGDI SH PRASAD MANDAL - Maithili
Writer

नित नरन दिनेशे कृमाव मिश्र (जाबी)

नित नरन स्वशीन (जाबी)

मैथिली समीक्षाशाला

मैथिली समीक्षाशाला (तिबहुता)

संगमे पढ़ू कमलानन्द या क ब्रह्मणारादपब प्रभावः

दूषण पङ्क्ति - The Black Book

दूषण पङ्गी- The Black Book (मिथिनाम्बर)

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no
+919560960721 [HTTP://VIDEHA.CO.IN/](http://VIDEHA.CO.IN/) ISSN
2229-547X VIDEHA

४(२)

नित नरन दिनेशी क्रमाव मिश्री

दिनेशी क्रमाव मिश्रीक 'दूग पाठन के रीच मे' कोसी नदीक
ऐतिहासिक खामेकथा थीक, ओ मिथिनाक खान धाव मन्त्रक
ऐतिहासिक खामेकथा सेहो निखने छथि जेना रँदिनी
महानन्दा, रँगमती की सद्गति ! , दूग पाठन के रीच मे ..
(कोसी नदी की कहानी), न घाँट न घब, रँगारत पव
मजूरूव मिथिना की कमना नदी, भुतही नदी ओव तकनीकी
नाइहूँक-, The Kaml a River and People On
Collision Course, Bhutahi Balan- Story
of a ghost river and engineering
witchcraft, Refugees of the Kosi
Embankments । साहित्य अकादेमीक मैथिनी
परामर्शदात्री समितिक सदस्य परंजना ना पराशिव द्वारा
हिनकर पोथी मन्त्र पैंवाक पैंवा मैथिनी खनुराद कइ
अपना नामे उपन्यास छुपराँउन गेन अछि, जकरवा छद्म
समीक्षक कमनानन्द ना ए चोव लेखकक विमर्च कहे छथि !
एतइ स्पष्ट कइ दी जे ए चोव लेखक आ छद्म समीक्षक
ए छथि । रिभागमे हिन्दी रिद्यानयक फ़्लिम दूनू खनीगढ़
क्रम दिनेशी विमर्च व मिश्रीक थीक, जे आग .पी.आग.
१९७५मे .शैक .मिरिन गन्जीनियविओ मे री खड़गपुवसँ

.था म्द्रकचवन गन्जीनियविडमे एमठैक१९१०मे केने
दुथि, था ओग विसर्च नेन क्लानिहागड दुथि । जखन कोनो
रिषयमे नामांकन ले होग छै तखन लोक हाविथाकि -
हिन्दीमे नामांकन नगए, ले तँ कमनानन्द ना केँ रूमन् मे
थारि जगतन्हि जे ओ विसर्च कोनो मिरिन गन्जीनियबेक
भन् सकैत थछि, भन् सकैए रूमनो होगन्ह । हिन्दी मून
था मैथिलीक म्फ़ीनशींठ थांगा संनग्न थछि ।

दिनेशे क्माव मिश्र मिथिलाक ले दुथि क्दा मिथिलाक सभ
धावक कथा ओ निखने दुथि, हम सभ हुनका प्रति प्रतज्ञ
छी था हुनकव ऋणसँ मिथिलारामी कहियो उंङ्गण ले भन्
सकता, क्दा मूनधावक प्रवक्ताव था पाग नोरुप लोकसँ
प्रतघ्नते भेठैत से फेव सिद्ध भेन । ए लेखकरेँ दस
रावह रर्थ पहिने सेहो तावानन्द रियोगी उंङ्गावक भेठैत
दुनथिन्ह जे निखने बहथिन्ह जे ओ करितामे प्रभारित
भन् खनायामे अपन बचनामे दोसबक सामिग्री चोबि कन्
नग दुथि, एहने मन । थारि ए कमनानन्द ना क थश्रिय
तकनन्हि क्दा दूतगिजग हिसारे ब्राह्मणरादकेँ थागाँ !
था दुथि पकड़ सोडव रामपथक ना कमनानन्द रँहरैने
दुथि चाँह चहरैन् रनि न्यायक सामाजिक, तकव प्रति
समानानुव धावा सचेत थछि । सीनिंगसँ रँचरा नेन जमीन-
जथोरना लोक कम्युनिस्ट रँनन । था थारि ब्राह्मणराद
रँचेरानेन रामपथक शैवण, एहने लोक सभसँ कम्युनिज्मकेँ
रँहत न्वकसान भेन छै ।

दिनेशे क्माव मिश्रक सभठा पोथी थारि हुनकव खन्वमतिसँ
उपनद्ध थछि रिदेह थाकारमे:

<http://videha.co.in/pothi.htm>

एतह एकठा गप मोन पाड़ि दी जे जखन रिन गेठ्सकेँ पृष्ठन गेनन्हि जे की ओ एकल रँकल भावतमे पागवेशीक डवसँ देवीसँ खानि बहन छथि ? तँ हुनकर उँतुव बहनहि जे मागफासँहठ पागवेशीक डरे कोनो उँपोद देवीसँ ले उँतावने छुट्टि । से रिदेह पेठावमे हम सभ एँ तबहक बिस्व बहितो एकवा खाब समृद्ध करैत बहरँ, कावण समानांतुव धावामे सङ्गन माँछु द्वारा पौखबिक सभ माँछु ले सङ्गे, एतुकला मनाह गोठ निकानेत माँछु गोठ कइ सङ्गन-छथि बहन, निकानेत बहता ।

सिल्लीकेठेड समीक्षापर खन्तिम प्रहार ।

मून दिनेशे फ़मार मिश्र ...दुग पाठन के रीच में)
:(२००७ यह ध्यान देने की रीत है
कि 1923 से 1946 के रीच कोसी क्षेत्र में मनेबिया
से 5,10,000, कालाजार से 2,10,000, हैजे
से 60,000 तथा चेचक से 3,000 मौते
(फ़न 7,83,000) हुई ।

चोब पंकज या पवाशिव)साहित् खकादेमीक मेथिनी
पवामर्शदात्री समितिक सदस्य([जनप्रतिब २०११ :[(१०३ .पृ

ने अँग्रेज सब आ ने नवका संरेज सब । 1923 से 1946 के बीच में कोसी क्षेत्र में मलेरिया
से पाँच लाख दस हजार, कालाजार से दू लाख दस हजार, हैजा से साठि हजार आ चेचक
से तीन हजार लोकक मृत्यु भेल ! माने सब मिला कए करीब पौने आठ लाख लोक मरि

मून दिनेशे फ़मार मिश्र दुग)पाठन के रीच में ...
:(२००७ भावतर्य में रिहार में कोसी नदी को रँधने का
काम 12वीं शताब्दी में किसी बाजा नम्कण द्वितीय ने
कवराया था ँव गम काम के निए उँसने प्रजा से 'रीव'

की उपाधि पात्रा ँव नदी का तठरैह 'रीव रँध' कहनाया । ँस तठरैह के खरशेष खती ती स्रपौन जिने में तीम नगव से कोत्रा 5 किनोमीठव दक्षिण में दिखात्रा पडते है । डॉ. त्रॉसिम रूकानन (1810-11) का खनुमान था कि यह रँध किसी किले की स्रबस्का के निए रँनी रँहवी दीराव बहा होगा कांकि यह रँध धौस नदी के पश्चिमी किनारे पव तिनहगा से उमके संगम तक 32 किनोमीठव की दूवी में फैला हुआ था । डॉ. डरूनु. डरूनु. हन्ठव (1877) रूकानन के ँस तर्क के साथ सहमत नहीं थे कि यह रँध किसी किले की स्रबस्का दीराव था । स्थानीय नोगों के हराने से हन्ठव का मानना था कि अधिकशि नोग ँसे किले की दीराव नहीं मानते ँव उनके हिसारँ से यह ह्रुड ँव ही चीज थी मगव रह निश्चित रूप से ह्रुड कहने की स्थिति में नहीं थे । हिव ती जो खाम धावणा रँनती है रह यह है कि यह कोसी नदी के किनारे रँना कोत्रा तठरैह बहा होगा जिससे नदी की धावा को पश्चिम की ँव थिसकने से रोकता जा सके । नोगों का यह ती कहना था कि ँसा नगता था कि ँस तठरैह का निर्माण कार्य एकाएक रोक दिया गया होगा ।

दुदु समीक्षक कमनानन्द ना द्वारा चोव उपन्यासकावक पीठ ठोकुरँ, देखू दुदु समीक्षक कमनानन्द ना द्वारा उँहृत चोव पंकज ना पवशिब मैथिली उपन्यास), समय, समाज आ सरान पृ:(२३५-२३७ .

पंकज पराशरक पहिल उपन्यास 'जलप्रांतर'(2017) शोधपरक उपन्यास अछि। मैथिलीमे शोधपरक उपन्यास लिखबाक परम्परा नहि रहल अछि। एहि दुआरे ई उपन्यास रेखांकन योग्य अछि। पराशरजी एहि उपन्यासमे कोसी नदीक बान्हक इतिहास-कथा लिखलनि अछि। उपन्यासक वैशिष्ट्य ई जे बारहम शताब्दीसँ ल' क' आधुनिक काल धरि कोसी पर बान्ह बनेबाक दुसाध्य प्रयत्न, प्रशासनिक उठा-पटक, राजनीतिक दाँव-पेंच आदिक विस्तृत व्योरा रोचक कथाक माध्यमसँ कहलनि अछि। ध्यान देबाक बात ई जे सभटा सूचना आ व्योरा अत्यन्त विश्वसनीय बनि पड़ल अछि। पदुआ कक्का आ फूल बाबू सदृश्य पढ़ल-लिखल आ सचेत पात्रक माध्यमसँ लेखक एहि अनुसन्धानकेँ रखलनि अछि। दलान पर बैसल लोकक जिज्ञासाकेँ बढ़ावेत पदुआ कका कहैत छथिन, "पहिल बेर बारहम शताब्दीमे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मण सेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह जे 1178सँ 1205 ई. धरि शासन

मैथिली उपन्यास : समय समाज आ सवाल : 257

कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगरसँ दू कोस पश्चिममे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकाननकेँ अनुमान रहनि, जे ई बान्ह सम्भवतः कोनो किलाकेँ रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मतसँ डब्ल्यू. डब्ल्यू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलनि जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत जे नदी पश्चिम दिस नहि बहय लागय।" एहि तरहेँ बान्हक मादे

छाव पंकज जग पत्रागिब)साहित्य श्रकादेमीक मैथिली पत्रागिर्दात्री समितिक सदस्य([जनप्रांतर २०११ :[(३९ .पृ)

पदुआ कका पछिला गप केँ आगाँ बढ़बैत कहलखिन, 'फूल बाबू कोसी नदीक बेसिन प्राचीन काल सँ मनुक्खक निवास लेल उपयुक्त स्थान रहल अछि। बारहम-तेरहम सदी मे भारत मे जखन कइक टा नदी सुखा गेल, तँ ओहि ठामक पशुचारक समाजक लोक एतय आबि कए बसलाह। तहिये सँ बढ़ैत जनसंख्या आ कोसी नदीक बदलैत प्रवाहक मध्य टकराहटि होमय लागल। नदीक अनियंत्रित धारा केँ लोक बाढ़ि बूझय लागल। पहिल बेर बारहम शताब्दी मे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मणसेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह, जे 1178 सँ 1205 ईस्वी धरि शासन कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगर सँ दू कोस पश्चिम मे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकानन के अनुमान रहनि, जे ई बान्ह संभवतः कोनो किला के रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मत सँ डब्ल्यू. डब्ल्यू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलखिन, जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत, जे नदी पच्छिम दिस नहि बह' लागय।' पदुआ कका सँ मुँहजबानी एतेक रास ऐतिहासिक तथ्य सुनियो कए फूल बाबू सहमति मे मूड़ी नहि डोलेलखिन। जाहि सँ ओतय बैसल लोक सबहक उत्सुकता और बढ़ि गेलनि, जे गप मे एहेन कोन तथ्य रहि गेलै जे फूल बाबू संतुष्ट नहि भेलखिन ? लोक केँ बुझेलनि जे फूल बाबू शास्त्रार्थ के अखड़हा पर माटि फेकि रहल छथिन। पदुआ कका केँ आइ जोड़ीदार भेटि गेलनि !

मून दिनेशे ह्माव मिश्रे ...दुग पाठन के रीच में)
:(२००७ कोसी के प्रवाह कि भयारहता की एक
मनकहिरोजशौह तुगनक की हौजे के मन् 1354 में
रँगान से दिल्ली नौठने के समय मिनती है। रँताया
जाता है कि जरँ सुतान की हौजे कोसी के किनारे
पहुँची तो देखा कि नदी के दूसरे किनारे पब हाजी
शम्सुद्दीन अनियाम की हौजे झकारने के निए तैयाव
खड्ी है। यह रही हाजी शम्सुद्दीन थे जिन्होंने हाजीपुव
तथा ममसुतीपुव शैहव रँसाये थे। हिरोज की हौजे
शौयद ह्बसेना के खामपाम किमी जगह पब कोसी -
केकिनारे सोच में पड् गर्ग। नदी की बहताव उँह
खागे रँठने से रोक बही थी। खाथिवकाव ह्मना ह्खा
कि नदी के साथ ँव जाय साथ उँतव की ँव रँठ् 1-
थाह की पानी रहाँ जाय हो नायक कबने पाव नदी जहाँ
डुपव कोस सौ प्रायः हौजे की सुतान जाये। नी
पाम के जियावन ँव गर्ग, जो कि उँसी स्थान पब खरस्थित
था जहाँ नदी पहाड् 1' से मैदानों में उँतवती थी,
नदी को पाव किया। नदी की धारा तो यहाँ पतनी
जकव थी पब प्रवाह गतना तेज था कि पाँचपाँच सौ -
मन के भारी पथेव नदी में तिनकों की तबह रँह बहे
थे। जहाँ नदी को पाव कबना ह्मकिन नगा उँसके
दोनों ँव सुतान ने हाथियों की कताव खड्ी कव
दी ँव नीचे रानी कताव में बस्म नठकाये गये जिससे
कि यदि कोण खादमी रँहता ह्खा हो तो ँस बस्मा की
मदद से उँसे रँचाया जा सके। शम्सुद्दीन ने कभी सोचा
भी न था कि सुतान की हौजे कोसी को पाव कव
नेंगी ँव जरँ उँस को ँस रँत का पता नगा कि

স্বনতান কী হোজোঁ নে কোসী কো পাব কবনে মেঁ কামযারী
পা নী হৈ তো রহ ভাগ নিকনা ।

চোব পঁকজ না পবাশিব)সাহিব খকাদেমীক মৈথিনী
পবামর্শদাত্রী সমিতিক সদস্য([জনপ্রাতিব ২০১৭ :[(১০৩ .পৃ)

‘বেশ, তঁ সুনু। 1354 মে ফিরোজশাহ তুগলক কে ফৌজ জখন বংগাল সঁ দিল্লী
ঘুরি रहल छल, तँ कोसीक प्रवाह बहुत तेज छलै। तुगलकी सेना जखन कोसी के
किनार पर पहुँचल, तँ कोसीक ओहि पार मे हाजी शम्सउद्दीन इलियास के सेना
तुगलकी सेना सँ मोकाबला करबाक लेल अस्त्र-शस्त्र ल' कए तैयार छल। ई वएह
हाजी शम्सउद्दीन छलाह, जे हाजीपुर आ समस्तीपुर नगर बसौने रहथि। फिरोजशাহ
तुगलक के सेना संभवतः कुरसेला के आस-पास कोसी के तेज धार देखि कए सोच
मे पड़ि गेल। पानिक रफतार देखि कए तुगलकी सेना केँ नदी पार करबाक हिम्मत
नहि भ' रहल छलै। अंततः तुगलकी सेनापति तय कयलनि, जे नदीक किनारे-
किनार उत्तर दिस बढ़ल जाय। जतय जा कए नदीक पाट कनेँ कम बूझि पड़य,
ओतय पानिक थाह लेल जायत। एहि आशा मे फौज उत्तर दिस बढ़ैत रहल। कुरसेला
सँ सय कोस आगाँ गेलाक बाद कोसी के पेट कनेँ शिकस्त बुझेले। कोसी ओतहि
पहाड़ सँ नीचाँ उतरैत अछि। पानिक वेग के अनुमान एहि सँ कयल जा सकैए, जे
पाँच-पाँच सय मनक पाथर कोसी मे खढ़ जकाँ बहि रहल छल। तुगलकी सेनापति
केँ जतय नदी पार करब कनेँ आसान बुझेलनि, ओतय एक लाइन मे सैकड़ों टा हाथी
केँ ठाढ़ क' देल गेल। नीचाँ बला लाइन मे बड़का-बड़का रस्सा लटका देल गेल, जे
जेँ बयो पानि मे भासि जायत, रस्सा के मदति सँ निकालि लेल जायत। एहि तरहेँ
फिरोजशাহ तुगलकक सेना कोसी पार क' गेल। हाजी शम्सउद्दीन सपनो मे नहि
सोचनेँ छल, जे तुगलकी सेना कोसी पार क' जायत। जखन हाजी शम्सउद्दीन केँ पता
लगलै जे तुगलकी सेना कोसी पार क' चुकल अछि, तँ ओ डरे सँ पड़ा गेल। तँ एहि
कोसीक तेज धार के ल' कए एतेक आत्मविश्वास मे छल हाजी शम्सउद्दीन।’

(... शीघ्र खरी तिकपव खाव र्फ़ीनशीाँठ खपडेठ कएन
जायत । (

रिदेहक ३३३ म थंक दिनांक ०१ फ़ेब्रुवरी २०२३ सँ
प्राबन्ध... नित नरन दिनेशे र्फ़माव मिश्रे

<http://videha.co.in/> रिदेहप्रथम मैथिनी :

पत्रिका-पाम्फ़िक ३I ISSN 2229-547X VI DEHA
(since 2004) पव ।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक रिदेह, whatsapp no
+919560960721 [HTTP://VI DEHA.CO.IN/](http://VI DEHA.CO.IN/) I ISSN
2229-547X VI DEHA

४ (३)

नित नरन स्वशीन

कमनानन्द नाकेँ हम किए छद्म समीक्षक कहनियनि ?

कावण ओ छद्म समीक्षक छथि ।

ओ निथे छथियात्राक नगभग मय -मेथिनी उपन्यास" -
रर्षक रौद मेथिन खलुवजातीय रिराहक सपना, संघर्ष आ
रिडम्लना पव गविमाह्यङ्ग उपन्यास निखरौक श्रेय
गौरीनाथकेँ जागत छनि । "

तँ की कमनानन्द ना स्वशीनसँ ओ श्रेय छीनि नेननि ?
की ओ हुनकव ब्रौह्मणरादी संस्कारक अहंकावजे हम -
-छिँ सकेँ उँतावि ककरो आ छिँ सकेँ ककरो चहँ ।
केव पवाकाष्ठा थीक, आकि हुनकव अध्ययनक अन्तारक
प्रमाण ?

चनू अहाँकेँ नहँ चनी कमनानन्द ना केव स्रार्थी दुनियाँसँ
दूब, छनछद्मसँ दूब स्वशीनक जादूरना साहित्यक निष्ठुन -
दुनियाँमे ।

अहाँक स्वागत अछि स्वशीनक साहित्यक दुनियाँमे ।

प्रस्तुत अछि स्वशीनक 'गामरौनी' (१९+२जे आरँ (

उपनह्वँ अछि रिदेह आकारमे

निंक <http://videha.co.in/pothi.htm> पव ।

पहिन पाँतीमे उपन्यास आवह्वँसँ पहिनहिये 'गामरौनी'
उपन्यासक सम्वह्वँमे स्वशीन निथे छथि-

"रिधरा रिराह आ खलुवजातीय रिराहक समर्थनमे । "

থা উপন্যাস খাবম্ভ ।

গামৰাঁনীক মূহু থা তখনে নমেনা, গামৰাঁনীক দাহ সংকাব
কে কবটে ? ব্ৰাহ্মণ সমাজ কি জাদর সমাজ ?

মৈথিনীক সিল্ডীকেটেড সমীক্ষাপব খন্তিম শ্ৰহাব ।

বিদেহক ৩৩৩ ম অংক দিনাক ০১ ফবৰবী ২০২৩ সঁ
প্ৰাবম্ভ... নিত নরন স্বশীন

<http://videha.co.in/> বিদেহপ্ৰথম মৈথিনী :

পত্ৰিকা-পাষ্ণিক গ্ৰা ISSN 2229-547X VI DEHA
(since 2004) পব ।

-গজেন্দ্র ঠাফব, সম্পাদক বিদেহ, whatsapp no
+919560960721 [HTTP://VI DEHA.CO.IN/](http://videha.co.in/) ISSN
2229-547X VI DEHA

৩.

বিদেহক "সাহিত্যিক ভ্ৰষ্টাচাব বিশেষাক"

বিদেহ "সাহিত্যিক ভ্ৰষ্টাচাব বিশেষাক" নেন নিম্ননিখিত
বিষয়পব খানেথ গ্ৰ-মেন
editorial.staff.videha@gmail.com পব
খাম্বিত্ৰিত খন্তি ।

১. সাহিত্য, কনা থা সবকাবী খকাদমী: -
(ক) প্ৰবস্কাবক বাজনীতি
(খ) সবকাবী খকাদেমীমে পৈসৰাঁক গএব-নোকতাঁত্ৰিক
বিধান
(গ) সত্তাগ্ৰষ্ট থা খকাদমী কেব কাজ কবৰাঁক তবীকা
(ঘ) সবকাবী সত্তাক ছদ্ম বিৰোধমে উপজন তাকোনিক

- সমান্তব মত্তাক কাৰ্যপদ্ধতি
(৩) খকাদেমী পুবস্কাবমে পাগ ফ্ৰেক্টব: মিথক রা যথার্থ
২. ব্যক্তিগত সাহিত্য সংস্থান খা পুবস্কাবক বাজনীতি
৩. প্ৰকাশিন জগতমে পসবন ভ্ৰুগ্ৰাচাব খা নেথক
৪. মেথিনীক উদ্য নেথক সংগঠন খা ওকব পদাধিকাৰী
সৰহক খাচবণ
৩. স্কুন-কাঁনেজক মেথিনী বিভাগমে পসবন সাহিত্যিক
ভ্ৰুগ্ৰাচাবক বিৰিধ কপ-
(ক) পাঠ্যক্রম
(খ) অধ্যয়ন-অধ্যাপন
(গ) নিহক্তি
৬. সাহিত্যিক পত্ৰকাৰিতা, বিবৃ, মঁচ-মানা-মাগক খা
নোকাপ্ৰণক খেন-তমাশী
৭. নেথক সৰহক জন্ম-মবণ শিতাঙ্কী কেব চুনাৰ ,
কৈনেডববাদ খা তকবা পাছুক বাজনীতি
৮. দনিত এং নেথিকা সৰহক সংগে ভেদ-ভাৰ খা ওকব
শৌষণক বিৰিধ তবীকা
৯. কোনো খান বিষয় ।

৬

বিদেহ ব্ৰাডকাস্ট নিস্ঠ

বিদেহ WWW.VIDEHA.CO.IN সন্মুহী সূচনা নেন খপন
whatsapp নম্বৰ হমব whatsapp no
+919560960721 পব পঠাউ, ওকব প্ৰয়োগ মাত্ৰ বিদেহ
সন্মুহী সমাচাব দেৱীক নেন কএন জাএত ।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no
+919560960721 [HTTP://VIDEHA.CO.IN/](http://VIDEHA.CO.IN/) ISSN
2229-547X VIDEHA

.....
मैथिली खा मिथिलासँ संरक्षित किछु झूथा सांगठः- खान
निकक रिषयमे सूचना
editorial.staff.videha@gmail.com केँ ग
मेनसँ पठारौ ।

<http://www.videha.co.in/> ("विदेह" प्रथम मैथिली
पाम्फ्लिक ग पत्रिका)

<http://gajendrachakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> (गंठबनेठपव
मैथिली भाषाक प्राचीनतम उपस्थिति/ मैथिलीक पहिन
रंङ- मैथिली भाषा रंङक एग्रीगेठव, ३ जुनाग
२००४)

<http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> (गंठबनेठपव मैथिली
भाषाक प्राचीनतम उपस्थिति/ मैथिलीक पहिन रंङ-
मैथिली भाषा रंङक एग्रीगेठव, ३ जुनाग २००४)

भानसबिक गाछ जे सन २००० सँ यादुमिठीजपव
छन http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.html, <http://www.geocities.com/ggaiendra>

खादि निकपव खा खानो ३ जुनाग २००४ क
पोस्ट <http://gajendrachakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> (किछु दिन
नेन <http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> निकपव, त्रात

wayback

machine of https://web.archive.org/web/*/videha 258
capture(s) from 2004 to

2016 - <http://videha.com/> ভানসবিক গাছ-প্রথম মৌথিনী
বঁনংগ / মৌথিনী বঁনংগক এথীগেঠব) কেব কপমে
গঁঠবনেঠপব মৌথিনীক প্ৰচীনতম উপস্থিতিক কপমে
রিদেহমান খছি । গ্ৰ মৌথিনীক পহিন গঁঠবনেঠ পত্রিকা থিক
জকব নাম বঁাদমে ১ জনরবী ২০০৮ সঁ "রিদেহ"
পড়ে । গঁঠবনেঠপব মৌথিনীক প্ৰথম উপস্থিতিক যাত্ৰা
রিদেহ- প্ৰথম মৌথিনী পাঙ্কিক গ্ৰ পত্রিকা ধবি পহঁচন
খছি,জে <http://www.videha.co.in/> পব গ্ৰ
প্ৰকাশিত হোগত খছি । খাৰঁ "ভানসবিক গাছ" জানরুত্ত
'রিদেহ' গ্ৰ-পত্রিকাক প্ৰজাক সংগ মৌথিনী ভাষাক
জানরুত্তক এথীগেঠবক কপমে প্ৰযুক্ত ভহ বহন খছি ।
রিদেহ গ্ৰ-পত্রিকা ISSN 2229-547X
VI DEHA পল্লরমিথিনা (ধীরেন্দ্র প্ৰেমর্ষি) ২০৩.৯ মাঘে
সংক্রান্তি- ২০০৩ জনরবী মৌথিনীক দোসব গঁঠবনেঠ পত্রিকা
খছি জে ঐ নিক www.pallavmithila.inmainpage.net পব ছন ফুদা খাৰঁ
গ্ৰ উপনছঁ নে খছি । গ্ৰ ঠিঙ্গ্পণী মাত্ৰ গতিহাস শৃঙ্খতা
নেন খছি ।

<http://videha-aggregator.blogspot.com/> (মৌথিনী ভাষা বঁনংগক এথীগেঠব)

<http://www.videha.com/> (গঁঠবনেঠপব মৌথিনী ভাষাক সত্তসঁ পুবান উপনছঁ উপস্থিতি/ নোকপ্ৰিয় বঁনংগ- মৌথিনী ভাষা বঁনংগক
এথীগেঠব ৩. জুনাগ ২০০৮ www.gajendrakur.blogspot.com)

<http://esamad.blogspot.com/> (পুনম মঁডন খা প্ৰিয়কা নাক পহিন মৌথিনী নুজ পোর্টন, ৯ খগস্ত ২০০৮ সঁ)

<http://prakarantar.blogspot.com/> (প্ৰকাৰাতব মৌথিনীক নোকপ্ৰিয় বঁনংগ, ফবরবী ২০০৩.)

<http://vidyapati.blogspot.com/> (মৌথিনীক নোকপ্ৰিয় বঁনংগ, খগস্ত ২০০৩.)

<http://www.vidyapati.org/> (মৌথিনীক নোকপ্ৰিয় বঁনংগ, খগস্ত ২০০৩.)

<http://hellomithila.blogspot.com/> (হেলো মিথিনা- ধীরেন্দ্র প্ৰেমর্ষি, সম্পাদক-প্ৰকাশিক, কপা না, সম্পাদন সহযোগ, পল্লর,
মৌথিনী সাহিত্যিক, ৩ মগ ২০০৬)

<http://pallav.blogspot.com/> (হেলো মিথিনা- ধীরেন্দ্র প্ৰেমর্ষি, সম্পাদক-প্ৰকাশিক, কপা না, সম্পাদন সহযোগ, পল্লর, মৌথিনী
সাহিত্যিক, ১৭ মগ ২০০৬)

विदेह ३७३ म अंक ०१ जुलाई २०२३ (वर्ष १६ मास १८७ अंक ३७३) |

<http://hellomithilaa.blogspot.com/> (मैथिली गृज पोर्टन, सितम्बर २००१)

<http://www.hellomithila.com/> (मैथिली गृज पोर्टन, सितम्बर २००१)

<http://shampadak.wordpress.com/> (मैथिली गृज पोर्टन, जनरबी-फरबी २००४)

<http://www.esamad.com/> (मैथिली गृज पोर्टन, जनरबी-फरबी २००४)

<http://hellomithilaa.wordpress.com/>

<http://premarshi.wordpress.com/> (धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

.....

<http://anchinharakharkolkata.blogspot.com/> (मैथिलीक लोकप्रिय गजनक ब्लॉग)

<https://mithilastudentunion.com/> (Mithila Student Union)

.....

<https://vignyanprasar.gov.in/vignyan-ratnakar/> (रिज्ञान बनोकव)

INU

<http://sanskrit.jnu.ac.in/maithili/index.jsp>

http://sanskrit.jnu.ac.in/student_projects/lexicon.jsp?lexicon=maithili

.....

ALL INDIA RADIO DOORDARSHAN आकाशवाणी दूरदर्शन

<http://prasarbharati.gov.in/>

<http://newsnair.com/>

<https://doordarshan.gov.in/>

आकाशवाणी मैथिली

पोडकास्ट <http://prasarbharati.gov.in/podcast.php?filterlang=Maithili&from=1947-08-15&fromwp=2020-08-29&to=2050-12-31&search=GO>

आकाशवाणी पठना/ दूरदर्शन मैथिली रेजनल गृज टैकस्ट डाउनलोड-1 <http://newsnair.com/RNU-NSD-Audio-Archive-Search.aspx>

आकाशवाणी पठना/ दूरदर्शन मैथिली रेजनल गृज टैकस्ट डाउनलोड-2 <http://newsnair.com/Regional-Text.aspx>

आकाशवाणी दूरदर्शन <http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=282>

आकाशवाणी दूरदर्शन यू ट्यूब चैनल <https://www.youtube.com/channel/UCGdNveEFmv4pPolWTEMxVA>

आकाशवाणी भागनपुर <http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=359>

आकाशवाणी पूर्णिया <http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=256>

आकाशवाणी पठना <http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=122>

ALL INDIA RADIO ENGLISH NEWS

ALL INDIA RADIO NEWS ARCHIVE

ALL INDIA RADIO TALKS AND CURRENT AFFAIRS

RAI YA SABHA TV NEWS DISCUSSIONS

SANSAD TV

VI DEHA e-LEARNING YOUTUBE CHANNEL

<https://www.youtube.com/@videha-elearning>

Vi deha Read Aloud Talking Maithili Audio Books (including Maithili Sign Language- Ist time in Maithili)

https://www.youtube.com/@videha_ejournal

.....

<http://bramhanews.blogspot.com/> (मैथिनी समाचार)

<http://www.mithilakhabar.com/> (लेपानक मैथिनी अ पत्रिका)

<http://mithilaneews.com/>

<http://www.maithilinedotcom.blogspot.com/> (मिथिना अ मैथिनीक समाचारक सागठ)

<http://www.hamargamin/> (मैथिनी नूज पोर्टल)

<http://mithiladotcom.blogspot.com/> (मैथिनी बाह्यीय दैनिक)

<https://mppdainik.com/> (मैथिन प्रनजगिबण प्रकाश, मैथिनी दैनिक)

<http://mithilasad.blogspot.com/> (मिथिना समाद, मैथिनी दैनिक)

<http://janakpurnews.blogspot.com/> (मिथिना अ मैथिनीक समाचारक सागठ)

<http://www.mithilalok.com/> (मैथिनी नूज पोर्टल)

<http://mithimedia.blogspot.com/> (मैथिनी नूज पोर्टल)

<http://www.mithimedia.com/> (मैथिनी नूज पोर्टल)

<https://mithiladharohar.blogspot.com/> (मैथिनी नूज पोर्टल)

<https://simanchal.com/> (मैथिनी नूज पोर्टल)

<https://maithilijindabaad.com/> (मैथिनी नूज पोर्टल)

.....

<https://kirtinath.blogspot.com/> (कीर्तिनाथ ना रङ्ग)

<http://jct27novmaithili.blogspot.com/> (जगदीश चन्द्र ठाकुर "अनिन" क रङ्ग)

<http://brikhesh.blogspot.com/> (रुंशेश चन्द्र नान)

<http://www.chetnasamiti.org/> (चेतना समिति, पठनाक रेससागठ)

<http://shiva-pustak-bhandar.blogspot.com/> (मैथिनी पोथी कानू)

<https://mishrarn.blogspot.com/> (भोवसँ साँस धवि)

<https://rjanakpuri.blogspot.com/> (साहित्यप्री)

<http://bataahmaithilin/>

<http://maithilpravahika.org/>
<http://ganeshbawra.blogspot.com/>
<http://maithilnews.com/>
<http://anandhakavitakahani.blogspot.com/>
<http://chaaywala.blogspot.com/>
<http://maithilputr.blogspot.com/>
<http://maithilputramanu.blogspot.com/>
<http://mi thilanchal patri ka.blogspot.com/>
<http://mi thilakbat.blogspot.com/>
<http://maithilitimesonline.blogspot.com/>
<http://mi thilavi dehavajjiti rhut.blogspot.com/>
<http://samadiya.blogspot.com/>
<http://jitumaitihili.blogspot.com/>
<http://prati padamaithili.blogspot.com/>
<http://bhatsimar.blogspot.com/>
<http://maithilirangmanch.blogspot.com/>
<http://www.mi thilavaani .blogspot.com/>
<http://www.maithilisongsjagat.co.in/>
<http://mi thilablog.com/>
<http://www.lahakchahak.com/>
<http://www.jaimithila.com/>
<http://www.dahejmukthithila.org/>
<http://mi thilavaani .blogspot.com/>
<http://www.chamundanagarpachahi.com/>
<http://kisunsankalplok.wordpress.com/>
<http://www.kisunsankalplok.co.nr/>
<http://maithilisongshub.blogspot.com/>
<http://www.rajnipallavi.com/>
<https://maithilnewsnetwork.com/>
<https://mi thilami rror.com/>
<https://www.emithilain/>

<http://csts.org.in/> (CSTS)

<http://www.samaysaal.com/> (समय सान)

<https://www.maithili.org.in/> (रोशिन चौधरी)

<https://doorvaksata.org/> (मिशन दूरक्षित)

<http://mi thil aksharshikshaabhiyan.in.net/> (मिथिनाम्बर शिक्षा खलियान)

<http://mi thil akshar.in/> (मिथिनाम्बर शिक्षा खलियान)

<https://missionmi thil akshar.blogspot.com/> (सिद्धिबन्धु- मिशन मिथिनाम्बर निपि)

<https://mi thil ani .in/> (मिथिनानी)

<https://www.maithilmanch.in/> (मेथिन मंच)

<http://madhubani.co.in/>

<http://www.premkumarmallik.com>

<http://apandalan.wordpress.com/>

<http://www.mi thil aworld.tk/>

<http://www.mi thil achowk.com/>

<http://maithilisongsgeet.blogspot.com/>

<http://rayprabhatbhatt.blogspot.com/>

<http://amitmohaniha83.blogspot.com/>

<https://maithiliswasthyaparicharcha.blogspot.com/> (मेथिनी स्वास्थ्य परिचर्चा- बमाकब चौधरीक ब्लॉग)

<http://maithili-darpan.blogspot.com/> (मेथिनीक लोकप्रिय ब्लॉग)

<http://mi thil atol.blogspot.com> (मिथिनाठैन मेथिनीक लोकप्रिय ब्लॉग)

<http://maithilicinema.blogspot.com/> (मेथिनी फिल्म)

<http://maithilifilms.blogspot.com/> (मेथिनी फिल्म)

<http://maithili-drama.blogspot.com/> (विदेह मेथिनी नाट्य उमेर- रैचन ठाकुरक ब्लॉग)

<http://mink.co.cc/> (ग्रे जनकपुर गृह, तवाग्रे मॉडन, मिथिना ग्लोबलमिशन)

<http://www.TeraiNepal.co.cc/> (तवाग्रे नेपाल मिथिना जनकपुर मधेशी तानचान Anytime Anywhere see)

<http://maithilaurmi thil a.blogspot.com/> (मेथिनक आ मिथिनाक लोकप्रिय ब्लॉग)

<https://www.mi thil adainik.in/> (मिथिना दैनिक)

<http://www.mi thil aamanch.blogspot.com> (मिथिना मंच)

<http://maithilisong.blogspot.com/> (मिथिना आ मेथिनीक समाचारक ब्लॉग)

<http://maithilifoundation.blogspot.com/> (मेथिनी फाउन्डेशन)

<http://maithilibhasha.blogspot.com/> (काथप कमनक ब्लॉग)

<http://rkiteoth.blogspot.com/> (कपेशि कूमाव ना "लथ"क रूनांग)

<http://paraati.blogspot.com/> (मेथिनीक लोकप्रिय रूनांग)

<http://singarhaar.blogspot.com/> (मेथिनीक लोकप्रिय रूनांग)

<http://vaachik.wordpress.com/> (मेथिनीक लोकप्रिय रूनांग)

http://mithilainfo.blogspot.com (मेथिनीक लोकप्रिय रूनांग)

<http://mithlasamachaar.blogspot.com> (मेथिनीक लोकप्रिय रूनांग)

<http://pilakwar.blogspot.com/> (मेथिनीक लोकप्रिय रूनांग)

<http://desilbayna.blogspot.com/> (मेथिनीक लोकप्रिय रूनांग)

<http://maithilynjha.blogspot.com/> (मेथिनीक लोकप्रिय रूनांग)

<http://gaam-ghar.blogspot.com/> (मेथिनीक लोकप्रिय रूनांग)

<http://mithila-mihir.blogspot.com/> (मेथिनीक लोकप्रिय रूनांग)

<http://www.maitthililekhaksangh.blogspot.com/> (मेथिनी लेखक संघक जानसूत्र)

<http://www.maitthili.co.uk/> (मिथिना कलचवन अर्गेनागजेशन, यू.के.)

<http://minapjanakpur.org/> (मिनाप, जनकपुर)

<http://www.aidarbhang.org/> (शुकरशिराणी दरुडुगक सागठ)

<http://mithilangan.org/> (मिथिनगनक सागठ)

<http://www.desilbayana.com/> (देसिन रूयना, हूदवारूद)

<http://www.vnymin/> (रिगुपति मेथिन हूरा मूच)

<http://www.jaimithila.com/> (मिथिनाक सगुता, संसुति, रिडुति, गीत-संगीत आ रूदुत बास जानकावीक लेन)

<http://sobhagyamithilatv.com/> (सूभगा मिथिना- पहिन मेथिनी टूेनन)

<http://kashyap-mithila.blogspot.com/>

<https://kashyapartschool.wordpress.com/> (दुगु कूमाव कथुप आ शिरूरीनाक सागठ)

<http://mithilapaintingtraining.blogspot.com/>

<http://dularuababumithilifilmblogspot.com/>

<http://senuraklaajmaithilifilmblogspot.com/>

<http://maithilivideosongs.blogspot.com/>

<http://kalikantjhabuch.org/> (कानी कति ना "रूूच")

<http://saketanands.blogspot.com/> (साकेतानंदजीक जानरूत)

<http://gunjang.blogspot.com/> (गुंजनजीक जानरूत)

<http://darihare.blogspot.com/> (शुंग दवरूरेक जानरूत)

<http://deoshankarnavin.blogspot.com/> (देरूशकरु वरीनक जानरूत)

<http://www.udayanarayana.com/> (नचिकेतक सागठ)

<http://www.indianembassy.org.np/> (भारतीय दूतवास नेपाल)

<http://www.purvottar-maithil-samaj.com/> (पूर्वोत्तर मैथिल समाज)

<http://www.purvottar-maithil.blogspot.com/> (मिथिला सांस्कृतिक समग्र समितिक त्रैमासिक पत्रिका)

<http://apanmihl-adhaamblogspot.com/>

<http://maithilikavita.blogspot.com/>

<http://pankajjha23.blogspot.com/>

<http://maithili-haiku.blogspot.com/>

<http://manak-maithili.blogspot.com/>

<http://mihl-auday.org/>

<http://dsal.uchicago.edu/lsi/> (Linguistic Survey of India, Gramophone recordings)

<http://dsal.uchicago.edu/lsi/taxonomy/term/1718> (Linguistic Survey of India, Gramophone recordings, Maithili)

<http://music2.cooltoad.com/music/category.php?id=10576>

<http://maithiliacademy.org/>

<https://maithiliacademybihar.org/> (मैथिली अकादमी, पठना)

मैथिली भोजपुरी अकादमी, दिल्ली

http://artandculture.delhigovt.nic.in/wps/wcm/connect/doi_t-art/Art+Culture+and+Language/Home/Maithili-Bhojpuri+Academy/

<http://maithili.sourceforge.net/>

<http://ansi.org/>

<http://fedora-project.org/>

<https://fedora-hosted.org/fuel/wiki/fuel-maithili>

<http://l10n.gnome.org/teams/mai>

<http://translate.fedoraproject.org/languages/mai>

<http://www.biharlokmanch.org/> (मिथिला-मैथिली पोथी अननागन कानू)

<http://www.biharlokmanch.org/mithila-products-online.php> (Buy Mithila-Maithili books online)

<http://mithila-haat.com/> (Buy Mithila-Maithili books/ other materials online)

<http://www.antikaprakashan.com/> (अंतिका प्रकाशनक सागठ- मैथिली प्रकाशक)

<https://shashiprakashan.blogspot.com/> (शशि प्रकाशन- - मैथिली प्रकाशक)

<https://pallavi-publication.blogspot.com/> (पल्लवी प्रकाशन- - मैथिली प्रकाशक)

<http://www.navarambh.com/> (नरावभ- - मैथिली प्रकाशक)

<http://www.gorkhapatra.org.np/>

<http://www.sajha.org.np/>

<http://www.kantipuronline.com/>

<http://mithilahyd.org/>

<http://www.yoticonsultant.com/> (मेथिनक लोकवी डाँठ काम)

<http://www.mithilamanthan.com/>

<http://www.brandbihar.com/>

<http://www.biharbrains.org/>

<http://maithilijokes.blogspot.com/>

<http://www.rdo91fmblogspot.com/>

<http://www.kfn961.com/> (हेला मिथिना कार्यक्रम प्रहक शिनके नेपाली समयानुसार बाति ९.३० रजेसँ ११ रजेधरि आ बाजनीतिक रिषयरसुपब केन्द्रित चौरठिया कार्यक्रम प्रहक सोमके बाति १० सँ ११ रजेधरि प्रसावण)

<http://www.radiokantipur.com/> (हेला मिथिना कार्यक्रम प्रहक शिनके नेपाली समयानुसार बाति ९.३० रजेसँ ११ रजेधरि आ बाजनीतिक रिषयरसुपब केन्द्रित चौरठिया कार्यक्रम प्रहक सोमके बाति १० सँ ११ रजेधरि प्रसावण)

<http://www.jumptv.com/en/channel/nepal1/> (नेपाली टी.वी.-जम्प टी.वी. मेथिनी कार्यक्रम सूचना)

<http://janakifm.org.np/> (जानकी एफ.एम., मेथिनी समाचाव रेडियो)

<http://www.mithilaradio.com/> (मेथिनी रेडियो)

<http://www.youtube.com/user/janakifm> (जानकी एफ.एम., मेथिनी समाचाव रेडियो Youtube channel)

<http://www.radiomithila.org/> (मेथिनी रेडियो)

<http://www.appanmithila.org/> (रेडियो अप्पन मिथिना ९४.४ MHz)

<http://www.janakpurtoday.comnp/>

<http://madanpuraskar.org/>

<http://www.madheshuk.org/> (एसोशिएशन अह नेपाली मधेसीज गन यु.के.)

<http://www.mithilaart.com/> (थीमति श्रला साक सागठ)

<http://www.mithilavihar.com/>

<http://www.sugatisopan.com/>

<http://www.maithilsamaj.org.in/>

<http://www.maithilsamaj.com/>

<http://www.janakpurcity.com/>

<http://www.janakpur.comnp/>

<http://home.att.net/~maithils/>

<http://shyanprakashjha.com/>

<http://ramanathjha.com/>

<http://www.ramajha.com/>

<http://sudhakar.co.in/maithili>

<http://www.maithils.net/>

<http://www.getpredictiononline.com/>

<http://www.bihartimes.com/>

<http://www.bihar.ws/>

<http://www.patnadaily.com/>

<http://www.krraman.blogspot.com/>

<http://www.adi-maithili-kavita.blogspot.com/>

<http://www.mithilasevasamiti.blogspot.com/>

<http://www.jankitoday.blogspot.com/>

<http://opiha.blogspot.com/>

<http://chitthajagat.in/> (देवनागरी लिपिक ब्रंागक एहीगैठब)

<http://mailorang.blogspot.com/> (मैलोरबंग नाँठ संस्रक ब्रंाग)

<http://mailorang.in/> (मैलोरबंग)

<http://mailorang.com/> (मैलोरबंग)

<http://vandanageet.blogspot.com/>

<http://www.darbhangaaraj.blogspot.com/>

<http://mithila-samachar.tripod.com/mithilasamachar/> (मिथिना आ मैथिनीक समाचाबक सागठ)

<http://www.cilcorpora.net/maisamhtm>

<http://www.ildc.in/Maithili/Minindex.aspx> (मैथिनी खोजाब आ फाँल्ट)

<http://www.mithilaarts.com/>

<http://www.mithilapainting.org/>

<http://www.maithili.net/> (मिथिना-मैथिन-मैथिनीक लोकप्रिय सागठ)

<http://www.mithilaonline.com/> (मिथिना-मैथिन-मैथिनीक लोकप्रिय सागठ)

<http://www.onlinemithila.in/> (मिथिना-मैथिन-मैथिनीक लोकप्रिय सागठ)

<http://www.nnl.gov.np/>

<http://www.nepalacademy.org.np/>

<http://www.karnagoshti.org/>

<http://surmasti.com/>

<http://www.maitihiliworld.com/>

<http://www.mithila-museum.com/aboutMM/Index.html>

<http://www.tribhuvan-university.edu.np/>

<http://www.swastifoundation.com/> (स्वस्ति फाउन्डेशनक सागठ)

<http://foundationsaarcwriters.com/>

<http://www.opmc.gov.np/>

<http://www.mpe.gov.np/> (लेपान सबकावक सागठ)

<http://lnmu.bih.nic.in/>

<http://gov.bih.nic.in/> (बिहार सबकावक सागठ)

<http://www.india.gov.in/>

<http://rajbhasha.nic.in/>

<http://www.hindinideshalaya.nic.in/>

<http://themithila.tripod.com/>

<http://www.mithilaconnect.com/>

<http://www.esabha.net/> (मेथिन बिरालक सागठ)

<http://www.maitihilvi.vah.com/> (मेथिन बिरालक सागठ)

<http://www.kanyadan.net/> (मेथिन बिरालक सागठ)

<http://www.maitihilbrahminivahbandhan.org/> (मेथिन बिरालक सागठ)

<http://www.mithilashaadi.com/> (मेथिन बिरालक सागठ)

<http://www.kalyanifoundation.org/>

<http://www.madhubani.com/>

<http://www.janakpur.org/>

<http://www.darbhanga-friends.com/>

<http://www.hindisansthan.org/>

<http://www.biharassociation.net/>

<http://www.nationallibrary.gov.in/> (नेशनल नागरेबरी क्लोनकता)

<http://dpl.gov.in/> (दिल्ली पब्लिक नागरेबरी)

<http://www.connemarapubliclibrarychennai.com/> (क्लेमेरावा पब्लिक नागरेबरी)

<http://rrrlf.nic.in/> (बाजल बाय मोहन बाय नागरेबरी फाउन्डेशन)

<http://www.sahitya-akademi.gov.in/> (साहित्य अकादमीक सागठ)

<http://www.nbtindia.org.in/> (नेशनल बुक ट्रस्टक सागठ)

<http://www.csuchi.co.edu/anth/mitthila/>

<http://web.mac.com/nadjagrimm/Website/WDC/Mitthila%20Art%20.html>

<http://www.southasianst.info/india/mitthila/index.html>

<http://www.mitthilalive.com/>

http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=mai

<http://linguistlist.org/forms/langs/LLDescription.cfm?code=mai>

<http://www.languageshome.com/English-Maitthili.htm>

<http://www.rosettaproject.org/archive/mai>

<http://www.nepal.gov.gov.np/>

<http://maitthili-mp3-songs.folkmusicindia.com/>

<http://www.ciil.org/> (ভাবতীয় ভাষা সংস্থানক সাগঠ)

<http://www.ciillibrary.org/>

<http://www.lisindia.net/Maitthili/Maitthili.html>

http://www.ntm.org.in/languages/maitthili/default_maitthili.asp (বাস্ত্রীয় ঞ্ৰন্বরাদ মিশিন)

<http://www.samsung.com/in/news/localnews/2012/tagore-literature-awards-bring-together-india-best-literary-talent> (TAGORE LITERATURE AWARD)

<http://www.samsung.com/in/news/localnews/2011/samsung-felicitates-the-winners-of-tagore-literature-awards-2010> (TAGORE LITERATURE AWARD)

<http://www.samsung.com/in/Tagore-Awards/index.html> (TAGORE LITERATURE AWARD)

<http://jnanpith.net/> (ভাবতীয় জনপীঠক সাগঠ)

<http://bparishad.in/> (ভাবতীয় ভাষা পবিষদ, ক্লেনকাতাক সাগঠ)

<http://www.bharatiyabhashaparisshad.com/> (ভাবতীয় ভাষা পবিষদ, ক্লেনকাতাক রাগর্থা)

<http://www.themanbookerprize.com/> (মেন-বুকব পুবস্কাবক সাগঠ)

<http://www.commonwealthfoundation.com/> (কামনৱেলথ ফাউন্ডেশিনক সাগঠ)

<http://www.crossword.in/> (রোডাহেলন-ফাসরডক সাগঠ)

<http://www.pulitzer.org/> (পুলিটজব পুবস্কাবক সাগঠ)

<http://nobelprize.org/> (নোরেন পুবস্কাবক সাগঠ)

<http://www.goakonkaniakademi.org/akademi/aims.htm> (গোরা কোকণী ঞ্কাদমীক সাগঠ)

<http://www.museindia.com/>

<http://www.asiawrites.org>

<http://indianorway.wordpress.com/>

<http://samanvayindianlanguagesfestival.org/>

<http://jai pur literature festival.org/>

<http://dscprize.com/>

<http://www.hindu.com/lr/2011/04/03/stories/2011040350010100.htm>

<http://southasianlitfest.com/>

<http://www.varnamala.org/>

<http://india.poetryinternationalweb.org/>

<http://www.fortunecity.com/victorian/charcoal/49/>

<http://www.tarainews.comnp/>

VI DEHA I ST MAI THI LI FORTNI GHTLY EJ OURNAL ARCHI VE

<http://videha-archive.blogspot.com/>

रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक ङ पत्रिका मैथिली पोथीक ञ्कार्कगिर

<http://videha-pothi.blogspot.com/>

रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक ङ पत्रिका ञ्कार्कडियो ञ्कार्कगिर

<http://videha-audio.blogspot.com/>

रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक ङ पत्रिका रीडियो ञ्कार्कगिर

<http://videha-video.blogspot.com/>

रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक ङ पत्रिका मिथिला चित्रकना, ञ्कार्कधुनिक कना ञ्कार्क चित्रकना

<http://videha-paintings-photos.blogspot.com/>

रिदेह ङ पत्रिकाक सभ्ठा पुरान ञ्कार्क-Videha e journal's all old issues

<http://sites.google.com/a/videha.com/videha/>

रिदेह ङ्कार्क पत्रिकाक पत्तिन ३.०-

<https://sites.google.com/a/videha.com/videha-archive-part-i/>

रिदेह ङ्कार्क पत्रिकाक ३.०म सँ १४९-

<https://sites.google.com/a/videha.com/videha-archive-part-ii/>

रिदेह ङ्कार्क पत्रिकाक १३.०म ञ्कार्क ञ्कार्कगिर ञ्कार्क-

<https://sites.google.com/a/videha.com/videha-archive-part-iii/>

मैथिली पोथी डाउनलोड Maithili Books Download

<http://sites.google.com/a/videha.com/videha-pothi>

मैथिली ञ्कार्कडियो सँकनन Maithili Audio Downloads

<http://sites.google.com/a/videha.com/videha-audio>

मैथिली रीडियोक सँकनन Maithili Videos

<http://sites.google.com/a/videha.com/videha-video>

मिथिला चित्रकना ञ्कार्कधुनिक चित्रकना ञ्कार्क चित्र /Mi thila Painting/ Modern Art and Photos

<http://sites.google.com/a/videha.com/videha-paintings-photos/>

सगव बाति दीप जवय

<http://sagarraatideepjary.blogspot.com/>
<http://sagarraatideepjary.wordpress.com/>

रिदेह मैथिली क्विज :
<http://videhaquiz.blogspot.com/>

रिदेह मैथिली जानरुत एशीपेठैव :
<http://videha-aggregator.blogspot.com/>
रिदेह मैथिली साहित्य खण्डेजोमे खनूदित

<http://madhubani-art.blogspot.com/>
रिदेहक पूर्र-कप "भानसविक गाड" :

<http://gajendrathakur.blogspot.com/>
रिदेह गडेकल :

<http://videha123.blogspot.com/>
रिदेह फांगन :

<http://videha123.wordpress.com/>

Maithili Sign Language- पहिन मैथिली संकेत निपि र्बनांग

<https://maithili-sign-language.blogspot.com/>

रिदेह ब्राह्मी- ब्राह्मी निपिमे मैथिलीक पहिन र्बनांग

<https://maithili-brahmi.blogspot.com/>

रिदेह खरोशी- खरोशी निपिमे मैथिलीक पहिन र्बनांग

<https://maithili-kharoshti.blogspot.com/>

रिदेह कैथी निपिमे- मैथिलीक कैथी निपिमे पहिन र्बनांग

<https://maithili-kai thi.blogspot.com/>

रिदेह नैराही निपिमे- मैथिलीक नैराही निपिमे पहिन र्बनांग

<https://maithili-newari.blogspot.com/>

रिदेह आग.पी.ए. निपिमे- मैथिलीक आग.पी.ए.मे पहिन र्बनांग

<https://maithili-ipa.blogspot.com/>

रिदेह- उर्दू नस्तानिक निपिमे मैथिलीक पहिन र्बनांग

<https://maithili-urdu.blogspot.com/>

रिदेह- तिबेती निपिमे मैथिलीक पहिन र्बनांग

<https://maithili-tibetan.blogspot.com/>

रिदेह: सदेह : पहिन तिबहता (मिथिलांफब) जानरुत (र्बनांग)

<http://videha-sadeha.blogspot.com/>

रिदेह: र्बैन: मैथिली र्बैनमे: पहिन र्बैन रिदेह द्वावा

<http://videha-braille.blogspot.com/>

विदेह गूगल-ग्रुप

<https://groups.google.com/g/videha>

विदेह फेसबुक ग्रुप

<https://www.facebook.com/groups/7436498043>

<https://www.facebook.com/groups/10299304978>

<https://www.facebook.com/groups/videha>

गजेन्द्र ठाकुर गडेकर

<http://gajendrachakur123.blogspot.com>

लेना सुठका

<http://mangan-khabas.blogspot.com/>

Videha Radio विदेह रेडियो करिता खादिक पहिन-मेथिली कथा:पोडकास्ट सागठ

<http://videha123radio.wordpress.com/>

<http://videhalisten2myradio.com/>

विदेह मेथिली नाट्य उमेर

<http://maithili-drama.blogspot.com/>

समदिया

<http://esamad.blogspot.com/>

मेथिली फिल्म

<http://maithilifilms.blogspot.com/>

मेथिली हागकु

<http://maithili-haiiku.blogspot.com/>

मानक मेथिली

<http://manak-maithili.blogspot.com/>

बिहनि कथा

<http://bihanikatha.blogspot.com/>

मेथिली करिता

<http://maithili-kavita.blogspot.com/>

मेथिली कथा

<http://maithili-katha.blogspot.com/>

मेथिली समालोचना

<http://maithili-samalochna.blogspot.com/>

Maithili Literature in English

<http://madhubani-art.blogspot.com/>

तिवहता- कैथी फ़ॉण्ट/ मैथिल ब्राह्मणक पङ्गी खाधवित गतिहास

https://deepblue.lib.umich.edu/bitstream/handle/2027.42/110341/pandey_1.pdf?sequence=1 (उत्तव-रिहावक मैथिल ब्राह्मणमे जाति)

<https://www.unicode.org/L2/L2009/09329-maitthili.pdf> (यूनीकोड तिवहता फ़ॉण्ट नेन आरेदन ३० सितम्बर २००९-रिदेहक सहयोग)

<https://www.unicode.org/L2/L2011/11175r-tirhuta.pdf> (यूनीकोड तिवहता फ़ॉण्ट नेन आरेदन ३. मङ्ग २०११-रिदेहक सहयोग)

<http://www.tirhuta.lipi.4t.com/> (देरनागवी-तिवहता फ़ॉण्ट- रेस्पुर्न खाधवित)

<http://www.anujha.co.cc/> (देरनागवी यूनीकोड खाधवित तिवहता फ़ॉण्ट-मिथिना)

"रिक्कीपीडिया"मे मैथिली

<http://translate.wiki.net/wiki/Project:Translator>

http://meta.wikimedia.org/wiki/Requests_for_new_languages/Wikipedia_Maitthili

<http://translate.wiki.net/wiki/Special:Translate?task=untranslated&group=core-mostused&limit=2000&language=mai>

<http://incubator.wikimedia.org/wiki/Wp/mai>

<http://translate.wiki.net/wiki/MediaWiki:Mainpage/mai>

अतिम पाछु सागठ रिक्की मैथिली प्रोजेक्टक अछि । एहि निक सत पव जा कय प्रोजेक्टकेँ आगाँ रूँड ।

रिक्कीपीडिया/ गुणन ट्रान्सेट/ मिथिनास्क्रिब (तिवहता) आ आन फ़ॉण्ट/ कौरौड प्रोजेक्ट आवसत:

रिक्कीपीडिया ०१ फ़ेब्रुवरी २००४ निक

[https://books.google.co.in/books?id=VC-](https://books.google.co.in/books?id=VC-BD5Ad6z4C&pg=PA1&pg=PA1#v=onepage&q&f=false)

[BD5Ad6z4C&pg=PA1&pg=PA1#v=onepage&q&f=false](https://books.google.co.in/books?id=VC-BD5Ad6z4C&pg=PA1&pg=PA1#v=onepage&q&f=false) (मैथिली देरनागवी)

<https://books.google.co.in/books?id=cTezCU59blwC&pg=PP1&pg=PP1#v=onepage&q&f=false> (मैथिली तिवहता)

<https://books.google.co.in/books?id=3zKudz6wA08C&pg=PP1&pg=PP1#v=onepage&q&f=false> (मैथिली ब्रैल)

गुणन ट्रान्सेट २३ जून २०११क निक

<https://www.facebook.com/groups/videha/permalink/138489416229195/>

गुणन ट्रान्सेटनेन हुँनमे

"रिहावी" भाषाक रूदनमे मैथिली नेन अलग ट्रान्सेटनेन हुँन रूनेरक आरेदन रिदेहक सदस्यगण द्वारा देन गेन अछि । अपन योगदान गुणन ट्रान्सेटनेन कक,

आ कएन संपादन रूदनरौ कान कावण मे (अग्रेजीमे) "रिहावी" नामा कोनो भाषा ले हेरक चर्चा कक । एँ निकपव अवरुद कक; गुणन एकाउंटेर्स नएग अन केनाक रूद ।

<http://www.google.com/transconsole/giyl/chooseProject>

<http://www.google.com/transconsole/giyl/chooseActivity?project=gws&langcode=bh> (link closed)

मिथिनास्क्रिब (तिवहता) फ़ॉण्ट नेन आरेदन ३० सितम्बर २००९ आ फ़ेब्रु सशोधित आरेदन ३. मङ्ग २०११ केँ श्री अशुमन पाण्डेय द्वारा देन गेन आ दूनु रेव एँमे रिदेहक सहयोगक रूनि नेन । ११ जूनकेँ श्री अशुमन पाण्डेय एकव स्रष्टिक सूचना रिदेहक फ़ेसबुक ग्रुपव देननि । आरं ग फ़ॉण्ट रूनि क२ तेयाव अछि आ नीचाँक निकपव डाउनलोड नेन उपनछ अछि ।

तिवहता, नेरहूी आ कैथी फ़ॉण्ट डाउनलोड [Google's Noto Fonts project/ GitHub](https://github.com/google/fonts/tree/main/latin/expanded/vf)

तिवहता जोष्टे फ़ॉण्ट	कैथी उड़ीएक	कैथी ठीठीएक	नेरहूी उड़ीएक	नेरहूी ठीठीएक
-------------------------	-------------	----------------	------------------	------------------

<https://fonts.google.com/> (Google Open Fonts download)

[Tirhuta Offline Keyboard download](#)

[Keyman Tirhuta/ Vedic Devanagari Keyboards Download](#)

<https://malarproject.gitlab.io/tirhuta> (Tirhuta Keyboard Online)

https://keymanweb.com/?_ga=2.7155890.1818820209.1675749426-2042013574.1675749426#mai-tirh.Keyboard_tirhuta

https://keymanweb.com/?_ga=2.241635586.1818820209.1675749426-2042013574.1675749426#mai-tirh.Keyboard_malar_tirhuta

<https://aksharamukha.appspot.com/converter> (Script / Website Convertor)

<https://aksharamukha.appspot.com/keyboards> [Input (IME)]

<https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts> (fonts - opensource)

<https://www.cdac.in/> (Tirhuta / Unicode Typing Tool)

यूनीकोड तिवहता फॉण्ट, "रिकीपीडिया"मे मेथिनी आ आर मेथिनी "गूगल ट्रांसलेट" / रिग-मागफासांयठ ट्रांसलेटवमे सेने। अगिना नम्मा "अमेजन खनेला"

गूगल रीड / गूगल ट्रांसलेट (मेथिनी)

<https://bard.google.com/> (गूगल रीड)

गूगल ट्रांसलेटक निंक

<https://translate.google.com/?sl=en&tl=mai&op=translate>

गूगल ट्रांसलेटके खाब पृष्ठ, कवरीक खगता छै तग नेन अगिना कज अइ वहन छी:

<https://translate.google.com/about/contribute/>

[Crowdsourc Maithili Community](#)

[Please fill the form](#)

Next Step

Download the Crowdsourc app from android play store and start contributing or go to web on the following link for contributing:

<https://crowdsourc.google.com/about/>

Crowdsourc by Google is a gamified platform that empowers users to directly train Google's artificial intelligence systems and make Google products work equally well for everyone, everywhere.

टैट जी.पी.टी- जी.पी.टी.-४ / मागफासांयठ रिग ट्रांसलेट (मेथिनी)

<https://openai.com/>

<https://openai.com/gpt-4>

<https://openai.com/chatgpt>

<https://www.bing.com/translator>

<https://translator.microsoft.com/>

CONTRIBUTE VOICE CLIPS TO MICROSOFT TRANSLATOR

GO TO <https://translator.microsoft.com/>

Download Microsoft Translator APP- (Android / IOS)

Click three horizontal lines in the left top corner.

Click "on" to Contribute Voice Clips to contribute clips to teach Microsoft's speech technology more about Maithili.

Your contribution start confirmation date / time appears, which could be sent to your email too.

अमेजन खनेला मेथिनी (शौच...)

किड मेथिनी रिकिपीडिया पेजक निंक:

रिदेह (पत्रिका) <https://mai.wikipedia.org/s/kgv>

अंठवनेठक संसावमे मेथिनी भाषा <https://mai.wikipedia.org/s/s6h>

ভানসবিক গাছ <https://mai.wikipedia.org/s/lipm>

রিদেহ <https://mai.wikipedia.org/s/ie1>

রিদেহক ফেসবুক ভর্সন <https://mai.wikipedia.org/s/iu1>

রিদেহ সম্মান <https://mai.wikipedia.org/s/jc2>

রিদেহ ঞাকর্গভ <https://mai.wikipedia.org/s/ljc0>

রিদেহ মিথিনা বলে <https://mai.wikipedia.org/s/ljc3>

রিদেহ মিথিনাক খোজ <https://mai.wikipedia.org/s/ljc4>

রিদেহ সূচনা সর্পক ঞ্ঘষণ <https://mai.wikipedia.org/s/ljc5>

শ্রুতি শকশিন <https://mai.wikipedia.org/s/iu7>

ঞনচিন্হাব ঞখব <https://mai.wikipedia.org/s/ion>

মৈথিনী গজন <https://mai.wikipedia.org/s/iz>

মৈথিনী বান গজন <https://mai.wikipedia.org/s/iex>

মৈথিনী ভজি গজন <https://mai.wikipedia.org/s/iff1>

.....

किड मैथिन सौथी, ञडियो-रीडियो, कनाइति/ यू थूर टैनन डाउनलोड सार्गठ (उपन सौर्स)

[NCERT BHASHA SANGAM](https://www.ncert.nic.in/BhashaSangam/)

[NCERT \(Maithili-English-Hindi Conversations\)](https://www.ncert.nic.in/BhashaSangam/NCERT%20(Maithili-English-Hindi%20Conversations).htm)

[मैथिली-हिन्दी रातनाप \(३ षण्ठा\)](https://www.ncert.nic.in/BhashaSangam/Maithili-Hindi%20Ratna%20(3%20Bhag).htm)

[मैथिली \(मैथिली सकेत भाषा सहित- मैथिलीमे पहिन रेब\)](https://www.ncert.nic.in/BhashaSangam/Maithili%20(Maithili%20Saketa%20Bhasa%20Sahita%20-%20Methilime%20Pahin%20Reb).htm)

https://www.youtube.com/@videha_ejournal

[https://youtube.com/channel/UC-lrSs8](https://www.youtube.com/channel/UC-lrSs8)

<https://ncert.nic.in/bs-2021.php>

[SAHI TYA AKADEMI](https://www.sahitya-akademi.org/)

<https://sahitya-akademi.gov.in/publications/e-books.jsp>

<https://sahitya-akademi.gov.in/general/Digitalbooks.jsp>

[CIIL](https://www.ciil.org/)

<http://corporaciil.org/maisamhtm>

[अथियासन \(बमानन्द सा बमण\)](https://www.ciil.org/)

<https://corporaciil.org/pdf/maidhili/pdf/MAI1.pdf>

[जुथायन कनकनी- महेंद](https://www.ciil.org/)

<https://corporaciil.org/pdf/maidhili/pdf/MAI2.pdf>

[प्रब्रंण संग्रह- बमानाथ सा \(बी.पी.एस.सी. सिनेरेंस\)](https://www.ciil.org/)

<https://corporaciil.org/pdf/maidhili/pdf/MAI3.pdf>

[सुजन केब दीप पर्व- स केदाव कानन ञा अवरिन्द ठाकुर](https://www.ciil.org/)

<https://corporaciil.org/pdf/maidhili/pdf/MAI4.pdf>

[मैथिली गद्य संग्रह- स शिनेन्द मोहन सा](https://www.ciil.org/)

विदेह ३७३ म अंक ०१ जुलाई २०२३ (वर्ष १६ मास १८७ अंक ३७३) |

<http://corporaciil.org/pdf/maidhili/pdf/MAI5.pdf>

[ARCHIVE.ORG](http://archive.org) (रिजयदेर का)

<https://archive.org/details/vijay-deo-jha>

Videha Maithili eBooks/ eJournals/ Audio-Video Archive

<http://videha.co.in/archive.htm>

[IGNCA](http://ignca.org)

<http://ignca.nic.in/coilnet/mithila.htm>

<http://ignca.nic.in/coilnet/kalyani.htm> (MAITHILI ENGLISH DICTIONARY)

मिथिना दर्शन

<https://mithiladarshan.com/> (online pdf of Maithili journal)

तीव्रज्ञ

<https://archive.org/details/@teerbhukti-journal>

OLE NEPAL's E-PUSTAKALAYA (<https://pustakalaya.org/en/>)

पौथीक निंक

आग.जी.एन.सी.ए.- ए.एस.आग. <https://ignca.gov.in/divisions/asi-books/>

https://ignca.gov.in/Asi_data/16612.pdf (History of Navya-Nyaya in Mithila)

https://ignca.gov.in/Asi_data/42365.pdf (Studies in Jainism and Buddhism in Mithila)

https://ignca.gov.in/Asi_data/63227.pdf (Mithila in the Age of Vidyapati)

https://ignca.gov.in/Asi_data/64994.pdf (Cultural Heritage of Mithila)

https://ignca.gov.in/Asi_data/72754.pdf (Mithila under the Karnatas)

ए.एस.आग.अंशेजी https://tspasibhopal.nic.in/assets/pdf/publication/temple_of_mithila_english.pdf

ए.एस.आग.हिन्दी https://tspasibhopal.nic.in/assets/pdf/publication/temple_of_mithila_hindi.pdf

मैथिनी साहित्य संस्थान <https://www.maithilisahityasansthan.org/resources>

दर्शनीय मिथिना (मैथिनी साहित्य संस्थान निंक)

[Brochure 1](#) (मैथिनी साहित्य संस्थान निंक)

[Brochure 2](#) (मैथिनी साहित्य संस्थान निंक)

[Brochure 3](#) (मैथिनी साहित्य संस्थान निंक)

[Brochure 4](#) (मैथिनी साहित्य संस्थान निंक)

[Brochure 5](#) (मैथिनी साहित्य संस्थान निंक)

<https://bloomlibrary.org/language/mai> (ब्लूम नागरैवी मैथिनी)

अविपन फाउण्डेशन (<http://www.aripanafoundation.org/>)

PRATHAM BOOKS MAITHILI STORYWEAVER

https://www.youtube.com/playlist?list=PLAT74nNc2fmYaW29mRVAIgzRq63_9zWbI (मैथिनी ऑडियो ब्रॉकर)

<https://www.youtube.com/channel/UCe1HEUJEzc-NUbMsHzklHLw> (विदेह मैथिली खनाउड-वीड खंखेजी ठाँकिंग-
(दनु मैथिलीमे पहिन रेव -भाषा संकेत मैथिली संगमे आ रूक अडियो)

<https://bloomlibrary.org/player/Wtf6zr5CoF> (मसाङ केव परिवर्तनकावी रेरेका)

<https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT> (चनु हम उ ठीक छी ले !)

<https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo> (एकठौ नीक दिन)

<https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp> (घब सभ)

<https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fuht7> (की खहाँ ए चिह्न सभकेँ देखले छी ?)

पोथी डाँठ काम

<https://store.pothi.com/browse/free-ebooks/?language=MaiThili>

I LOVE MI THILA

<https://www.ilovemithila.com/maithili-books-pdf-free-download/> (पोथी डाउनलोड लिंक)

<https://www.ilovemithila.com/> (online maithili journal)

<https://maithili.comnp/> (owner I Love Mithila)

मैथिली फिल्म

<https://youtube.be/4jhaQ3Nw38L> (ममता गारिय गीत, सौजग्य- Saregama)

<https://youtube.be/V3KWt hhB6Kg> (कन्यादान, सौजग्य- BEJ OD)

<https://www.bejod.in/> (Maithili Movies on Rent)

<https://mubi.com/films/gamak-ghar> (Maithili Movies on Rent)

<https://mubi.com/films/dhain> (Maithili Movies on Rent)

प्यारे मैथिन

<https://www.youtube.com/channel/UCq30Llck2tNw8BI4t8jizQg> (प्यारे मैथिन टैनन- किवश चौधरी आ
संगीता खानन्द)

<https://www.youtube.com/@mithirangloktarang677> (मिथिबंग लोक तबंग)

<https://www.youtube.com/MithilaChapter> (मिथिना चैप्टर)

<https://www.youtube.com/sounyajha> (खिसा-पिहानी लेना झुठका लेन)

<https://www.youtube.com/@maithilirangmanch9536> (मैथिली बंगमंच)

<https://www.youtube.com/@kokilmanch4330> (कोकिल मंच)

<https://www.youtube.com/@mithilanatyakalaparishadmi5636> (MI NAP)

<https://www.youtube.com/@mlmedia3097> (मैरोबंग)

<http://www.youtube.com/user/mailorang> (मैरोबंग)

<https://www.youtube.com/@praakshjha> (मैरोबंग)

<https://www.youtube.com/@mithilangan109> (मिथिनगन)

<https://www.youtube.com/@bhangimamaitihilitheatre9509> (भंगिमा)

- <https://www.youtube.com/@MithilaDarshan> (मिथिला दर्शन)
- <https://www.youtube.com/@MithilaMirror> (मिथिला मिवर)
- <https://www.youtube.com/@SmritiEntertainmentMithili> (स्मृति एंठबठैनमेंठ)
- <https://www.youtube.com/@achalchitra> (अचल चित्र)
- <https://www.youtube.com/@Bejod> (BEJ OD)
- <https://www.youtube.com/@neelammaithili> (नीलम मैथिली)
- <https://www.youtube.com/@maithiliganga4714> (मैथिली गंगा)
- <https://www.youtube.com/@MithilaJunction> (मिथिला जंक्शन)
- <https://www.youtube.com/playlist?list=PLgmlEgU89nhRIGV-rG2SXY3uuhnXGT-j5> (दीपशिखा सा)
- https://www.youtube.com/playlist?list=PLT8LMrml4tPHxM64K8Iov_Arr_3uPaPgfg [मैथिली समाचार (जनता टैलीरिजन)]
- <https://www.youtube.com/@maithilitalks> (Maithili Talks)
- <https://www.youtube.com/@AppanTV> (Appan TV)
- <https://www.youtube.com/@TVDAYJANAKPUR> (TV Today, Janakpur)
- <https://www.youtube.com/@drishyambarlok7552> (Drishyam Media)
- <https://www.youtube.com/@sanskarmithila> (संस्कार मिथिला)
- <https://www.youtube.com/@saregamaapanmaithili3522> (सरेगामा मैथिली)
- <https://www.youtube.com/@NavrassMedia> (नरवस मीडिया)
- <https://www.youtube.com/@jyotient778> (ज्योति एंठबठैनमेंठ)
- <https://www.youtube.com/@RKSMITHILIPRODUCTION> (गजोबिया फिल्मस)
- <https://www.youtube.com/@ayodhyanathchoudhary345> (अयोध्यानथ चौधरी)
- <https://www.youtube.com/@RadioJanakpur97MhzOfficial> (रेडियो जनकपुर)
- <https://www.youtube.com/@mithilatv1> (मिथिला टी.वी.)
- <https://www.youtube.com/@Madhurmaithilichannel> (मधुव मैथिली)
- <https://www.youtube.com/@sktutorials8921> (मैथिली-नेपाली सीखू)
- https://www.youtube.com/playlist?list=PL_HQDKXbaRKq3YTS7-Pkks1Y-UI L33fiD (अपन मैथिली)
- https://www.youtube.com/playlist?list=PLH1UiGl69_SLRhxZMZ1TSxUi-I XcHhAZr (मैथिली पाठ)
- <https://www.youtube.com/@maithiliforiassurendraraut1589> (सुरेन्द्र बाउत)
- <https://www.youtube.com/@UdayaSingh> (बहु कर्ष, नचिकेता)
- <https://www.youtube.com/@kunjbiharimithilaratna> (कुंज बिहारी)
- <https://www.youtube.com/@RAMBABUIHA> (बाम बाबू सा)
- <https://www.youtube.com/@VJEntertainments008> (बी. जे., विकास सा)

विदेह ३७३ म अंक ०१ जुलाई २०२३ (वर्ष १६ मास १८७ अंक ३७३) |

<https://www.youtube.com/@user-ib7pn3li5q> (तिवहृत मिथिना)

<https://www.youtube.com/c/ilovemithila> (आंग नर मिथिना)

<https://www.youtube.com/@LokKalaKendra> (लोक कला केन्द्र)

<https://www.youtube.com/@rajnipallavi> (बजनी पल्लवी)

<https://www.youtube.com/@PoonamMishra> (पूनाम मिश्र)

<https://www.youtube.com/@ranjanajhasangeetdivyam2908> (बंजना झा)

<https://www.youtube.com/@julijhaofficial8057> (जूनी झा)

<https://www.youtube.com/@maithilithakur> (मैथिली ठाकुर)

<https://podcasters.spotify.com/pod/show/anupam-mishra04/episodes/Episode-40-e135mlu/a-a5uoe0r> (अनूपम मिश्र पॉडकास्ट)

जानकी एफ.एम समाचार

<https://www.youtube.com/user/JanakiFM/videos> (जानकी एफ.एम समाचार)

<https://www.youtube.com/@AmitJhaOfficial> (Amit Jha)

<https://www.youtube.com/@PMPCORNER> (Pravesh Mallick)

<https://www.youtube.com/@AdityaFilmsandmusic> (Aditya Films & Music)

<https://www.youtube.com/@NepalTelevision> (Nepal Television)

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLEqde8-nxNTHL78RKSiuTGeeTjXot3YrY> (AIR MAITHILI NEWS)

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLJuuojdiqz3NMKxKUbbc07cT3sPrgRejS> (AIR AMRIT MAHOTSAV)

<https://www.youtube.com/@Mithilanchal> (Mithilanchal)

<https://www.youtube.com/channel/UCsB8UkEYLZe471GrcAlcG1A> (Rashmi Dutt)

<https://www.youtube.com/channel/UCVYE4fcasReMXTpbXWgp2mg> (Priya Mallick)

<https://www.youtube.com/@AnamikaJhaOfficial> (Anamika Jha)

Videha e-Learning

<https://www.youtube.com/@videha-elearning>

संघ लोक सेवा आयोग/ बिहार लोक सेवा आयोगक पब्लिसि नेशन मैथिली (अनिरार्य आ ईच्छिक) आ आन ईच्छिक विषय आ सामाजिक ज्ञान (अग्रजनी माधम) हेतु सामिग्री [एन.डी.ए.- यू.जी.सी.-नेट-मैथिली नेशन सेहो]

Videha Read Aloud Talking Maithili Audio Books (including Maithili Sign Language- Ist time in Maithili)

<https://www.youtube.com/@videha-ejournal>

.....

<http://www.youtube.com/user/ggajendra71>(विदेह)

<https://www.youtube.com/gunjanshree>

<http://www.youtube.com/user/Maithilnews>

<http://www.youtube.com/user/jitumaithil> (जितेन्द्र ना, जनकपुर)

<http://www.youtube.com/user/sobhagya8> (सौभाग्य मिथिना)

<http://www.youtube.com/user/bhaskaranjha> (भास्कर ना)

<http://www.youtube.com/user/mahakalijha>

<http://www.youtube.com/user/karia1885>

<http://www.youtube.com/user/omuniv>

<http://www.youtube.com/user/sumankumar137>

<http://www.youtube.com/user/gyansjha>

<http://www.youtube.com/user/bclalan>

<http://www.youtube.com/user/gareri1986>

<http://www.youtube.com/user/avinashjha84>

<http://www.youtube.com/user/chandankumarjha1>

<http://www.youtube.com/user/chandanmishra2010>

<http://www.youtube.com/user/nirmanana>

<http://www.youtube.com/user/lanakifml>

http://www.youtube.com/watch?v=XpSuVHtbaQ8&feature=mfu_in_order&list=UL

<http://www.youtube.com/user/gxcng>

<http://www.youtube.com/user/gautankrishna85>

<http://youtube/3i3OG5Nf3y8>

<http://youtube/slnxSe-ckm>

<http://www.youtube.com/user/jitmojanjha>

<http://www.youtube.com/user/MiTiNPNN>

<http://www.youtube.com/watch?v=-9KaC8ji9t4>

<http://www.youtube.com/user/luvvi vek2k7>

<http://www.youtube.com/user/bindassatyandra>

<http://www.youtube.com/user/rustymind1>

<http://www.youtube.com/user/MrDeveshKarna>

<http://www.youtube.com/user/rambabushah>

<http://www.youtube.com/user/mukeshjha84>

<http://www.youtube.com/user/Mauahi>

www.youtube.com/user/MrBasantjha

<http://www.youtube.com/user/themadan>

<http://www.youtube.com/user/sentukhu>

<http://www.youtube.com/user/yarowjha>

<http://www.youtube.com/user/mkoxp>

<http://www.youtube.com/user/luvvic21>

<http://www.youtube.com/user/njyclubashok>

<http://www.youtube.com/user/MrRanksor>

<http://www.youtube.com/user/pratyushsangita/>

<http://www.youtube.com/user/hellomithilaa>

<http://www.youtube.com/user/mariyoshi>

<http://www.youtube.com/user/dearshantanu/>

www.youtube.com/user/RajuPrasadRajbanshi

www.youtube.com/user/premarshi

<http://www.youtube.com/user/Dhipre> (धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

<http://www.youtube.com/user/TheShubhaprabhat>

<http://www.youtube.com/user/njyclubashok>

<http://www.youtube.com/user/mithilaconnect>

<http://www.youtube.com/user/NAYAKSAURABH80>

<http://www.youtube.com/user/Rabinra888>

<http://www.youtube.com/user/uday88mandal>

<http://www.youtube.com/user/nimesdeath>

<http://www.youtube.com/user/pawanks6102>

<http://www.youtube.com/user/sahayogee>

<http://www.youtube.com/user/sunilkumarpawan>

<http://www.youtube.com/user/videhuk>

<http://www.dailymotion.com/video/xjophq-documentary-kosi-katha-shortfilms#from=embed>

<http://blackbuddhas.com/>

<http://youtube.com/CPwpkn5YI11>

अपन मंतरा editorial.staff.videha@gmail.com पब पठाउ ।

Parallel Literature in Maithili and Videha Maithili Literature Movement

Issue No. 88 (November–December 2019)
of Muse India
at <http://museindia.com/> displays
Maithili literature in an extremely
poor light. Moreover, it wrongly claims
to be a representative review of
Maithili Literature, whereas it was
only in line with the Sahitya Akademi,
Delhi; a mere representation of the
so-called "dried main drain". It is
expected that Muse India will correct
itself by announcing an issue

exclusively devoted to the parallel tradition of Maithili literature.

T.K. Oommen writes in the "Linguistic Diversity" Chapter of "Sociology", 1988, page 291, National Law School of India University/ Bar Council of India Trust book: "... the Maithili region is found to be economically and culturally dominated by Brahmins and if a separate Maithili State is formed, they may easily get entrenched as the political elite also. This may not be to the liking and advantage of several other castes, the traditionally entrenched or currently ascendant castes. Therefore, in all possibility the latter groups may oppose the formation of a separate Maithili state although they also belong to the Maithili speech community. This type of opposition adversely affects the development of several languages."

T.K. Oomen further writes: "... even when a language is pronounced to be distinct from Hindi, it may be treated

as a dialect of Hindi. For example, both Grierson who undertook the classic linguistic survey of India and S. K. Chatterjee, the national professor of linguistics, stated that Maithili is a distinct language. But yet it is treated as a dialect of Hindi". (Ibid, page 293)

Do not judge each day by the harvest you reap but by the seeds that you plant. – Robert Louis Stevenson

...

Videha: Maithili Literature Movement

Parallel Literature

The references to parallel literature are found in Vedas, where Narashanshi is referred to as parallel literature.

Parallel Literature in Maithili

The need for parallel literature in Maithili arose due to the constant onslaught on literature and dignity by the Public and Private Academies, for example, Maithili –Bhoj puri

Akademi of Delhi, Maithili Akademi of Patna, Sahitya Akademi of Delhi, Nepal's Prajna Pratishthan, all of which are government Academies. In addition to these Academies, the onslaught on Maithili Literature and dignity was constantly done by the so-called literary associations which were recognised by the Sahitya Akademi and were the main tool for usurping all the literary space meant for this language. Besides these, the funding to these and other parochial associations and organisations led to the presentation of an interface in the name of Maithili, which was mediocre and non-representative.

The Book of Bi hari Literature (Abhay K. Editor)

This book contains five translations from non-representative Maithili short stories into English by Vidyanand Jha. Nagarjun (Maithili's Yatri) and Usha Kiran Khan are from the Hindi quota though both got the Sahitya Akademi prize from the

Maithili quota. Vibha Rani and Rajkamal Chaudhary are from the Maithili quota though both wrote in Hindi also.

This book is edited by Abhay K. who has read Samskrit only up to high school. Yet he pretends to translate Arthashastra directly from Samskrit into English. I am Kovid in Samskrit and from the quality of the translation, I can presume that he has used some intermediary language in translating Samskrit texts into English. It is a matter of ethics to acknowledge the source.

Vidyanand Jha's translation is below par, for example, he has no inkling what would be the English word for 'olak sanna', and there are plenty of such instances. I have some suggestions for him: First, read A Bird's Eye View on Mithila by Rajnath Mishra, it mentions all the terms for which you could not find English equivalents. Then go to the Videha archive (www.videha.co.in) and look for

Umesh Mandal's Picture Dictionary containing vegetation, animals and skill sets of Mithila, here you will find the actual photographs too. Further, under A Parallel History of Maithili Literature (Videha www.videha.co.in), you will find sample English translations of some Maithili short stories. Therefore, what Vidyanand Jha is presenting as exotic is the original thing of the Maithili Language (but not that of Maithili literature, as was two decades ago). Interestingly his choice of short stories reminds me of Contemporary Maithili Short Stories (Maithili short stories translated into English) edited by Murari Madhusudan Thakur and published by the Sahitya Akademi in 2005. It seems that the stories in this selection are leftover material from that collection. Rip Van Winkle awoke after two decades but Vidyanand Jha is still in slumber not realizing the changes that have happened during the period.

If you compare the translation of this selection vis-a-vis the English translation of Latin American Spanish literature, you would be able to understand the difference.

But these types of selections are not known for their literary excellence, Harper Collins publishes these types of selections for five-star hotels and Airport lounges. The publishers announced this book on March 22, 2022. So, in 6-7 months, you will get old materials only.

The Bride: The Maithili Classic Kanyadan by Harimohan Jha (1908-1984) translated into English by Lalit Kumar (Assistant Professor, Department of English, Deen Dayal Upadhyaya College, University of Delhi)- Harper Perennial (Harper Collins Publishers)

I had pre-ordered the book, which was scheduled to be delivered to my kindle account on the 1st of December 2022, but the delivery date was postponed, and it was delivered to my account on the 14th of December 2022.

When Maithili was recognised by the Sahitya Akademi (National Academy of Letters – of India) way back in 1965, Late Ramanath Jha stated that his Maithili language is saved now (Maithilik Vartman Samasya, Ramanath Jha).

Sh. Harish Trivedi has committed the same mistake. In his foreword Harish Trivedi writes – "In Hindi, the language to which Maithili is the closest (and of which it was indeed an integral part until it was granted recognition as a separate language by the constitution in 1993) ..."

Harish Trivedi refers to the inclusion of Maithili in the eighth schedule of the constitution of India. Here the year mentioned should be 2003 instead of 1993. Moreover, Maithili was a separate language in 2003, 1993, and 1965 and during the time of pre-Jyotirishwara Vidyapati. The status granted to Maithili by Sahitya Akademi and the Constitution of India, on the other hand, strengthened the

hands of the obscurantist elements like Ramanath Jha, Shardananda Jha (he is not a famous person but why I have taken his name, I will explain it later) and others who gaslighted Harimohan Jha. Harimohan Jha's Khattar Kakak Tarang, Pranamyā Devata, Rangshala and Charchari all these books were eligible for the Sahitya Akademi Award initiated in 1966 for Maithili (because of recognition given to Maithili by Sahitya Akademi in 1965. But a philosophy treatise was awarded the prize in 1966, this philosophy book itself is a horrific one, and if one has read the book to understand the nuances of Indian Philosophy, then he will have to unlearn first to be able to grasp the philosophical concepts from a new book on Indian Philosophy. In 1967 no award was given for the Maithili Language.

Ramanath Jha's obscurantism vis-a-vis Panji is evident from one example (because Lalit Kumar also seems to have followed in his footsteps, though

he gives credit for his ignorance to some other writers). He was casteist, conservative and confused. The inter-caste marriage in Panji was well known to him (but he chose to keep the Dooshan Panji secret – which has been released by us on google books in 2009), and it was apparent that the great navya-nyaya philosopher Gangesh Upadhyaya married a "Charmkarini" and was born five years after the death of his father (see our Panji Books Vol I & II available at <http://videha.co.in/pothi.htm>). Sh. Dinesh Chandra Bhattacharya writes in the "History of Navya-Nyaya in Mithila" –

"The family which was inferior in social status is now extinct in Mithila – Gangesha's family is completely ignored and we are not expected to know even his father's name.", which is a total falsehood. He writes further that all this information was given to him by Prof. R. Jha. So how would this casteist-conservative-confused allow the award

to be given to Sh Harimohan Jha ? So, the Sahitya Akademi saved the Maithili Language by recognizing it, as asserted by Prof. R. Jha, is wrong and so is the assertion made by Sh. Harish Trivedi .

Mr Lalit Kumar is a young person, but he is being misused by some obscurantist elements, who gaslighted Harimohan Jha. Harimohan Jha stopped writing in Maithili following the recognition of it by Sahitya Akademi and was awarded the Sahitya Akademi prize for his autobiography in 1985, after his death, which means nothing.

Mr Lalit Kumar writes – "Yoganand Jha's Bhalmanusha (1944) and Shardananda Jha's Jayabara (1946) attack such social divisions that played a decisive role in marriages." Yoganand Jha's Bhalmanusha (1944) was indeed a pathbreaking novel, but Shardananda Jha's novel was reactionary. Prof Radha Krishna Choudhary rightly observes – "Yoganand Jha's 'Bhalamanusa' deals with the social problems connected

with the problem of marriage. As a reply to this novel, Shardanand Jha wrote a second-rate novel 'Jayabara,' having little literary merit. (RADHAKRISHNA CHOUDHARY A Survey of Maithili Literature)

Mr Lalit Kumar for his Panji-related ignorance gives credit to Mm Parmeshwar Jha's "Mi thila Tattva-Vimarsha." Prof Radha Krishna Choudhary rightly observes - "Mm Parmeshwar Jha's 'Mi thila Tattva-Vimarsha' is the history of Mi thila in Maithili prose and is based mainly on tradition. Mm Mukunda Jha Bakshi's 'Mi thilabhashamaya Itihas' gives an account of the Khandawala dynasty. From the point of view of modern Maithili prose, these two works are important, though from the historical point of view, are unreliable. (RADHAKRISHNA CHOUDHARY A Survey of Maithili Literature)

The following excerpt from Our Panji Paband ((part I&II) is being

reproduced below for ready-reference:

-

महाराज हवसिंहदेर- मिथिनाक कर्णाष्टि रंशिक । ज्यातिवी
श्वेव ठाकुरक रर्ण-

बनोकबमे हवसिंहदेर नायक थाकि बाजा हुनाह । 129
4 ग्रा. मे जन्म था 1307 ग्रा. मे राजसिंहसन । घिया
सुदीन तुगनकसँ 1324 -

25 ग्रा. मे हाविक रौद नेपान पनायन । मिथिनाक पङ्गी

-

प्ररंशक ब्राह्मण, कायस्थ था फ्रिय मध्य थाधिकारिक स्थाप
क, मेथिन ब्राह्मणक हेतु ग्राकब ना, कर्ण कायस्थक नेन
शंकवदतु, था फ्रियक हेतु रिजयदतु एहि हेतु प्रथम
तया निहकतु भेनाह । हवसिंहदेरक प्रेवणसँ- था ग्रा
हवसिंहदेर नायदेरक रंशिक हुनाह, जे नायदेर कर्णाष्टि
रंशिक १००९ शोकेमे स्थापना केने बहथि- नन्देद शृणु
शशि शोक रर्षे (१०१९ शोके)... मिथिनाक पण्डित नोकनि
शोके १२४४ तदनुसार १३२७ ग्रा. मे पङ्गी-

प्ररंशक रतमान सुकपक प्राबन्धक निर्णय कएनहि । पुनः
रतमान सुकपमे थोडे रूहि रिनासी नोकनि मिथिनेशे
महाराज माधर सिंहसँ ११७० ग्रा. मे थादेशे कवरौए प
ङ्गीकावसँ शोथा पुस्तकक प्रणयन कवरौनहि । ओकब रौद
पाँजिमे (कখনो कान रर्षित १७०० शोके माने १७१४
ग्रा. रासुरमे माधर सिंहक रौदमे १४०० ग्रा.क थासपास)
श्राविय नामक एकठा नर ब्राह्मण उपजातिक मिथिनामे उ
पेति भेन ।

So, the Srotriyas as a sub-caste arose around 1800 CE as per authentic panji files.

Sh. Anshuman Pandey [Gajendra Thakur of New Delhi provided me with digitized copies of the genealogical records of the Maithil Brahmins. The panjikaras whose families have maintained these records for generations are often reluctant to allow others to pursue their records. It is a matter of 'intellectual property' to them. I was fortunate enough to receive a complete digitized set of panji records from Gajendra Thakur of New Delhi in 2007. [Recasting the Brahmin in Medieval Mithila: Origins of Caste Identity among the Maithil Brahmins of North Bihar by Anshuman Pandey, A dissertation submitted in partial fulfilment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy (History) in the University of Michigan 2014]. Later these Panji Manuscripts were uploaded to google books in 2009).

The so-called Maharajas of Darbhanga were permanent settlement zamindars of Cornwallis, and there were so many in British India, but in Nepal there were none. In the annexure of our book (Panji Prabandh vol I&II), we have attached copies of genealogy-based upgradation orders (proof of upgradation for cash). So, before 1800 CE, there was no srotriya sub-caste in British India and there is no such sub-caste within Maithil Brahmins in Nepal part of Mithila even today. Srotriya before that referred to following some education stream in British India, in Nepal it still has that meaning.

Mr Lalit Kumar further tries to put his agenda by writing- "Harimohan choose a middle ground in his reformist agenda." He gives laughable reasons for his contention viz. "he espouses the significance of local traditions, languages, scripts, education system, and moral values" thereby meaning that these are conservative values !

(All the referred books are available for free pdf download from the link <http://videha.co.in/pothi.htm>)

VI DEHA MAI THIL I LI TERATURE MOVEMENT AND A PARALLEL HI STORY OF MAI THIL I LI TERATURE

Therefore, the missing portions, the ignored and non-represented aspects of society, started to be chronicled. It led to the depiction marked by the richness of vocabulary and experiences and was a revolution in literature and art as far as people speaking Maithili are concerned. The quality now has not remained mediocre. The real power of the Maithili language was realised by the native speakers, mediocrity was replaced by excellence. This attempt at the writing of History of Parallel Literature for the Maithili Language arose as the mediocre agency (private and governmental) funded so-called mainstream literature, which has no readership, and no acceptance among the speakers of Maithili continued to

be presented by these Akademies as representative literature. The mediocre interface of Maithili literature was presented by the government radio and television stations also. Literary journals like Museindia (www.museindia.com) & Publishers like Harper Collins were also used for their sinister design.

Pseudo-criticism in Maithili and the case of Kamalananda Jha

The title of Kamalanand Jha's book "Maithili Novel: Time, Society and Questions" (2021) is misleading. It is a collection of some syndicated so-called critical articles on some of his caste novelists. The 263-page book can only be sold in hardbound to libraries where it will rot. Here is a correction, a non-caste writer's work, i.e., Subhash Chandra Yadav's novel 'Gulo', has been dealt with by him in two lines, of course without reading it. I am presenting those two lines here for your entertainment. You must have read *Gulo*, if you haven't

already, read it first because then you will have a more entertaining experience. Gulo is available on Videha Archive with the permission of Subhash Chandra Yadav at this link <http://videha.co.in/pothi.htm>

"The weakness of the novel is the author's political bias. The partisanship towards a particular politics does not do justice to the work."

In a novel where politics is not remotely involved, there is no question of 'political bias and partisanship of a particular politics'. Dhumketu and Yatri used political bias or partisanship. Subhash Chandra Yadav's 'Vote' which came out in 2022 and is available with permission of Subhash Chandra Yadav on Videha Archive at this link <http://videha.co.in/pothi.htm>, is on politics but even there Subhashji's enchanting style obviates the need of any political bias... Read my book 'Nit Naval Subhash Chandra Yadav' which is

available at this link <http://videha.co.in/pothi.htm>. On the other hand, Mr Kamlanand Jha sounds like a spokesperson of some political party or a casteist organisation rather than a literary critic. Kamalananda Jha's Brahministic bias against Subhash Chandra Yadav is an alarm bell. The parallel stream is conscious of how Kamalananda Jha takes the leftist stance to promote Brahminism and wants to sacrifice social justice. In his biodata, he proudly mentions the Maithili translation assignment bestowed on him by the Sahitya Akademi, and this assignment was allotted to him not on account of merit but solely on the ground of his caste title and in lieu of these deeds. For people like him, Maithili-related work is merely a line in their *curriculum vitae*, but it is a question of life and death for the people of the parallel stream. Why did I call Kamalananda Jha a pseudo-critic? Because he is a pseudo-critic. He writes: "After nearly a

hundred years of journey, Gaurinath is credited with writing a dignified novel on the dreams, struggles and ironies of inter-caste marriage. So, did Kamalananda Jha take away this credit from Sushil? Is this the culmination of the arrogance of his Brahministic upbringing ("*Through my whims and fancies I can place some literature on top and can downgrade some to the bottom*") or is this the evidence of his lack of study? Let me take you away from the selfish world of Kamalananda Jha, away from deception and disguise to the sincere world of Sushil's magical literature. Welcome to the world of Sushil's literature. Here is Sushil's 'Gambali' (1982) which is now available in the Videha Archive at the link <http://videha.co.in/pothi.htm>. In the first line of this novel, even before the novel begins, Sushil writes about the novel 'Gambali': "In support of widow marriage and inter-caste marriage" and here begins the novel. The death of a village woman and then

the trouble ensues, who will cremate this village woman? Brahmin community or Yadav community of the village? Dinesh Kumar Mishra's 'Dui Patan Ke Bich Me' is a historical biography of the Kosi River. He has also written historical biographies of other rivers of Mithila like 'Bandini Mahananda,' 'Bagmati Ki Sadgati!', 'Dui Patan Ke Bich Me... (Story of the Kosi River)', Na Ghat Na Ghar, Kamla River, 'Bhutahi River and Technical Herbalism', The Kamla River and People on Collision Course, Bhutahi Balan— Story of a Ghost River and Engineering Witchcraft, Refugees of the Kosi Embankments. Pankaj Jha Parashar, a member of the Maithili Advisory Committee of the Sahitya Akademi, Delhi has plagiarised paragraph after paragraph from his books and has published a novel in Maithili in his name, which pseudo-critic Kamalananda Jha mentions as research of this thief author Pankaj Jha Parashar! Let me clarify here that both the thief writer and the

pseudo-critic are in the Hindi department of Aligarh Muslim University. This research is done by Dinesh Kumar Mishra, who is a graduate of IIT, Kharagpur in Civil Engineering (in 1968) and M. Tech in Structural Engineering (in 1970) and is qualified for that research. In Hindi, the cut-off for admission is the lowest across universities, otherwise, Kamalananda Jha would have known that this research could be done by a civil engineer only. The Hindi original and Maithili screenshots are attached below. Dinesh Kumar Mishra is not from Mithila, but he has authored the story of all the streams of Mithila. We are grateful to him, and the people of Mithila will remain indebted to him for this. This thief writer Pankaj Jha Parashar is a habitual offender. More than a decade ago he found a saviour in Mr Taranand Viyogi who wrote that he (thief writer Pankaj Jha Parashar) gets influenced involuntarily stole others' material in his works. Now he has found another saviour in

Kamalananda Jha. The parallel stream is conscious of how Kamalananda Jha takes the leftist side to promote Brahminism and wants to sacrifice social justice. Communism has suffered a lot from people who became communists to escape the land ceiling.

All books by Dinesh Kumar Mishra are now available in the Videha Archive with his permission:

<http://videha.co.in/pothi.htm>

Let us recall here that when Bill Gates was asked whether he was delaying the introduction of the X-Box in India for fear of piracy. His answer was Microsoft never delays the launch of products for fear of piracy. We will continue enriching Videha Archive

(<http://www.videha.co.in/archive.htm>),

despite such risks because not all the fish in the pond rot by some rotten fish in parallel streams. The fishermen here have been and will continue to remove such rotten fish.

The final blow to syndicated pseudo-literary criticism in Maithili.

Original Dinesh Kumar Mishra (Dui Patan Ke Beech Me... 2006): It is noteworthy that between 1923 and 1946, 5,10,000 people died of malaria, 2,10,000 from Kala Azar, 60,000 of Cholera and 3,000 of smallpox in the Kosi region (783,000 total deaths). Thief Pankaj Jha Parashar (Member of Maithili Advisory Committee of Sahitya Akademi, Delhi) [Jalpranthar 2017 (p. 103)]:

ने अंग्रेज सब आ ने नवका रंगरेज सब। 1923 से 1946 के बीच मे कोसी क्षेत्र में मलेरिया से पाँच लाख दस हजार, कालाजार से दू लाख दस हजार, हैजा से साठि हजार आ चेचक से तीन हजार लोकक मृत्यु भेल! माने सब मिला कए करीब पौने आठ लाख लोक मरि

Original Dinesh Kumar Mishra (Dui Patan Ke Beech Me... 2006): On the Kosi River in Bihar, India, a dam was built by King Laxman II in the 12th century and for this, he received the title of 'Bir' from the people and the embankment of the river was called 'Bir Dam' The remains of this embankment are still visible in Supaul district, about 5 km south of Bhim Nagar. Dr Francis Buchanan (1810-

11) speculated that the dam must have been an outer wall built to protect a fort as it stretched over a distance of 32 kilometres from Tilyuga to its confluence on the western bank of the Dhaus river. Dr W.W. Hunter (1877) did not agree with Buchanan's contention that the dam was the protective wall of a fort. Quoting locals, Hunter believed that most people did not consider it a fortress wall and according to him it was something else but he was not in a position to say anything. Yet the common impression is that it must have been an embankment built along the Kosi River to prevent the river's current from sliding westwards. People also said that it seemed that the construction of the embankment had suddenly stopped.

The pseudo-critic Kamalananda Jha's saviour of the habitual offender thief Pankaj Jha Parashar quoted the plagiarised work as follows: (Maithili Novel, Time, Society and Questions pp. 257-258):

पंकज पराशरक पहिल उपन्यास 'जलप्रांतर'(2017) शोधपरक उपन्यास अछि। मैथिलीमे शोधपरक उपन्यास लिखबाक परम्परा नहि रहल अछि। एहि दुआरे ई उपन्यास रेखांकन योग्य अछि। पराशरजी एहि उपन्यासमे कोसी नदीक बान्हक इतिहास-कथा लिखलनि अछि। उपन्यासक वैशिष्ट्य ई जे बारहम शताब्दीसँ ल' क' आधुनिक काल धरि कोसी पर बान्ह बनेबाक दुसाध्य प्रयत्न, प्रशासनिक उठा-पटक, राजनीतिक दौंव-पेंच आदिक विस्तृत व्योरा रोचक कथाक माध्यमसँ कहलनि अछि। ध्यान देबाक बात ई जे सभटा सूचना आ व्योरा अत्यन्त विश्वसनीय बनि पड़ल अछि। पुआ कक्का आ फूल बाबू सदृश्य पढ़ल-लिखल आ सचेत पात्रक माध्यमसँ लेखक एहि अनुसन्धानकेँ रखलनि अछि। दलान पर बैसल लोकक जिज्ञासाकेँ बढ़ात पढ़ा कका कहैत छथिन, "पहिल बेर बारहम शताब्दीमे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मण सेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह जे 1178सँ 1205 ई. धरि शासन

मैथिली उपन्यास : समय समाज आ सवाल : 257

कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगरसँ दू कोस पश्चिममे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकाननकेँ अनुमान रहनि, जे ई बान्ह सम्भवतः कोनो किलाकेँ रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मतसँ डब्ल्यू. डब्ल्यू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलनि जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत जे नदी पश्चिम दिस नहि बहय लागय।" एहि तरहेँ बान्हक मादे

**Thief Pankaj Jha Parashar (Member of
Maitihili Advisory Committee of
Sahitya Akademi, Delhi) [Jalprant
2017 (p. 31)]:**

पदुआ कका पछिला गप केँ आगाँ बढबैत कहलखिन, 'फूल बाबू कोसी नदीक बेसिन प्राचीन काल सँ मनुक्खक निवास लेल उपयुक्त स्थान रहल अछि। बारहम-तेरहम सदी मे भारत मे जखन कइक टा नदी सुखा गेल, तँ ओहि ठामक पशुचारक समाजक लोक एतय आबि कए बसलाह। तहिये सँ बढैत जनसंख्या आ कोसी नदीक बदलैत प्रवाहक मध्य टकराहटि होमय लागल। नदीक अनियंत्रित धारा केँ लोक बाढ़ि बूझय लागल। पहिल बेर बारहम शताब्दी मे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मणसेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह, जे 1178 सँ 1205 ईस्वी धरि शासन कयनेँ छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगर सँ दू कोस पश्चिम मे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकानन के अनुमान रहनि, जे ई बान्ह संभवतः कोनो किला के रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मत सँ डब्लू. डब्लू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलखिन, जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत, जे नदी पच्छिम दिस नहि बह' लागय।' पदुआ कका सँ मुँहजबानी एतेक रास ऐतिहासिक तथ्य सुनियो कए फूल बाबू सहमति मे मूढ़ी नहि डोलेलखिन। जाहि सँ ओतय बैसल लोक सबहक उत्सुकता और बढ़ि गेलनि, जे गप मे एहेन कोन तथ्य रहि गेलै जे फूल बाबू संतुष्ट नहि भेलखिन? लोक केँ बुझेलनि जे फूल बाबू शास्त्रार्थ के अखड़हा पर माटि फेकि रहल छथिन। पदुआ कका केँ आइ जोड़ीदार भेटि गेलनि!

Original Dinesh Kumar Mishra (Dui Patan Ke Beech Me... 2006): A glimpse of the horrors of the Kosi River can be seen in the event when the army of Feroz Shah Tughlaq returned to Delhi from Bengal. It is said that when the troops of the Sultan reached the banks of the Kosi, they saw that on the other side of the river, the troops of Haji Shamsuddin Ilyas were waiting, ready for a battle. This was the same Haji Shamsuddin who founded the cities of Hajipur and Samastipur. Feroze's troops were stranded on the banks of the Kosi somewhere around Kursela. The speed of the river was preventing them

from moving forward. It was finally decided to proceed northward along the river and to locate the water where it was navigable. The troops of the Sultan went up about a hundred *kos* and crossed the river near Ziaran, situated at the same place where the river descended from the mountains into the plains. The river was thin, but the flow was so fast that heavy stones weighing five hundred *manas* were floating like straws in the river. On either side of the river where it was found possible to cross it the Sultan erected a row of elephants, and ropes were hung in the bottom row so that if a man loses control he could be rescued with the help of these ropes. Shamsuddin never thought that Sultan's troops would be able to cross the Kosi and when he came to know that Sultan's troops had managed to cross the Kosi, he fled.

Thief Pankaj Jha Parashar (Member of Maithili Advisory Committee of Sahitya Akademi, Delhi) [Jalpranthar 2017 (p. 105)]:

'वेश, तँ सुनु। 1354 मे फिरोजशाह तुगलक के फौज जखन बंगाल सँ दिल्ली चुरि रहल छल, तँ कोसीक प्रवाह बहुत तेज छलै। तुगलकी सेना जखन कोसी के किनार पर पहुँचल, तँ कोसीक ओहि पार मे हाजी शम्सउद्दीन इलियास के सेना तुगलकी सेना सँ मोकाबला करबाक लेल अस्त्र-शस्त्र ल' कए तैयार छल। ई वएह हाजी शम्सउद्दीन छलाह, जे हाजीपुर आ समस्तीपुर नगर बसौने रहथि। फिरोजशाह तुगलक के सेना संभवतः कुरसेला के आस-पास कोसी के तेज धार देखि कए सोच मे पड़ि गेल। पानिक रफ्तार देखि कए तुगलकी सेना के नदी पार करबाक हिम्मत नहि भ' रहल छलै। अंततः तुगलकी सेनापति तय कयलनि, जे नदीक किनारे-किनार उत्तर दिस बढ़ल जाय। जतय जा कए नदीक पाट कने कम बुझि पड़य, ओतय पानिक थाह लेल जायत। एहि आशा मे फौज उत्तर दिस बढ़ैत रहल। कुरसेला सँ सय कोस आगाँ गेलाक बाद कोसी के पेट कने शिकस्त बुझेले। कोसी ओतहि पहाड़ सँ नीचाँ उतरैत अछि। पानिक वेग के अनुमान एहि सँ कयल जा सकैए, जे पाँच-पाँच सय मनक पाथर कोसी मे खड़ जकाँ बहि रहल छल। तुगलकी सेनापति केँ जतय नदी पार करब कने आसान बुझेलनि, ओतय एक लाइन मे सैकड़ों टा हाथी केँ ठाढ़ क' देल गेल। नीचाँ वला लाइन मे बड़का-बड़का रस्सा लटका देल गेल, जे जे बयो पानि मे भासि जायत, रस्सा के मदति सँ निकालि लेल जायत। एहि तरहेँ फिरोजशाह तुगलकक सेना कोसी पार क' गेल। हाजी शम्सउद्दीन सपनो मे नहि सोचने छल, जे तुगलकी सेना कोसी पार क' जायत। जखन हाजी शम्सउद्दीन केँ पता लगलै जे तुगलकी सेना कोसी पार क' चुकल अछि, तँ ओ डरे सँ पड़ा गेल। तँ एहि कोसीक तेज धार के ल' कए एतेक आत्मविश्वास मे छल हाजी शम्सउद्दीन।'

A Parallel History of Maithili Literature

I

Introduction

FESTIVAL OF LETTERS OR FESTIVAL OF SHAME

SAHI TYA AKADEMI AND the DOWNFALL OF INDIAN LANGUAGES (IN SPECIAL CONTEXT OF MAITHILI LANGUAGE)

When Maithili was recognised by the Sahitya Akademi (National Academy of Letters – of India) way back in 1965, Late Ramanath Jha stated that his Maithili language is saved now

(Maithilik Vartman Samasya, Ramanath Jha).

He was wrong on this on two counts. What he referred to as applicable, if it applied at all, only to the part of Maithili speaking area, geographically located in India. Maithili is spoken, natively, in India and Nepal. After the treaty of sugauli (ratified in 1816), which was in the aftermath of the Anglo-Nepalese war of 1814-16, the hilly regions were incorporated in British India, including the Nepalese-speaking Darjeeling Area. Similarly in 1816 and 1860, the Britishers ceded some Terai region to Nepal. As a result, part of Maithili speaking Area, which was earlier ruled by Malla Kings (when Maithili was an official language of the region), was ceded to Nepal. Even today some Maithili scholars (!!) refer to the golden period of Maithili as the period of "Nepali (!!)" Malla Kings (Ramanath Jha, Introduction to Maithili Sahityak Itihas by Dr Durganath Jha "Shreesh").

Ramanath Jha himself admits that during his visit to "Vir Library" of Nepal (Kathmandu) he came to know about the Nepal legacy (his monograph on kirtaniya Natak, which he wrongly presents as Kirtaniya Nach) in respect of Maithili. So, he cannot be blamed for his lack of knowledge in this respect. He was wrong on the second count also, and this second count was an artificial creation. He began a tradition of elitism and conservatism in Sahitya Akademi, as the first convener of the Maithili language. The tradition got stronger and stronger in the last 55 years of the Existence of Maithili in that Akademi. So, he ensured that liberal writers, like Sh. Hari Mohan Jha, attacking casteism and conservatism did not get the award, even though the year 1967 went unrewarded and the 1st award in 1966 was given to a non-literary book in Maithili (academic book of Philosophy ! ! !).

He was casteist, conservative and confused. The inter-caste marriage in

Panji was well known to him, and it was apparent that the great navya-nyaya philosopher Gangesh Upadhyaya married a "Charmkarini" and was born five years after the death of his father. But he informed Sh. Dinesh Chandra Bhattacharya in a distorted way. Sh. Dinesh Chandra Bhattacharya writes in the "History of Navya-Nyaya in Mi th i l a".

"The family which was inferior in social status is now extinct in Mi th i l a-Gangesha's family is completely ignored and we are not expected to know even his father's name.", and he writes further that all this information was given to him by Prof. R. Jha. So how would this casteist-conservative-confused allow the award to be given to Sh? Hari mohan Jha. So, the Sahitya Akademi saved the Maithili Language by recognizing it, as asserted by Prof. R. Jha, was wrong on those two counts.

Now come to Nepal, the Prajna Pratisthan and other organizations

often recognize Indian Maithili writers, but Sahitya Akademi of India does not recognize Nepalese Maithili writers, be it the Seminars or the poets meet, be it an anthology of poems or prose published by the Akademi. Regarding the treatment of Nepalese Maithili writers by Sahitya Akademi Sh. Ram Bharos Kapari "Bhramar" laments that there is demand in Nepal that they should also not award Indian Maithili writers/ publish them in their anthologies as reciprocity demands this.

The narrow-mindedness of the Maithili advisory board of the Indian Sahitya Akademi has its origin in the organizations that are recognized by the Sahitya Akademi, the basis of which is extra-literary credentials. These are pseudo-organizations running on paper, political organizations or casteist organizations pocket-run by a few. The complete list is:

MAI TH I LI L I T E R A R Y A S S O C I A T I O N S
(! ! !) R E C O G N I Z E D b y S A H I T Y A A K A D E M I

1. The Secretary, All India Maithili Sahitya Samiti, Tirbhukti, 1/1B, Sir P.C. Banerjee Road, Allahabad-211 002.

2. The General Secretary, Akhil Bharatiya Maithili Sahitya Parishad, C/o Dr. Ganapati Mishra, Lalbag, Darbhanga-846 004.

3. The Secretary, Chetna Samity, Vidyapati Bhawan, Vidyapati Marg, Patna-800 001.

4. The Secretary, Mithila Sanskritik Parishad, 6 B, Kailash Saha Lane, Kolkata-700 007.

5. The Secretary, Vidyapati Seva Sansthan, Mithila Bhavan Parishar, Darbhanga-846 004.

6. The Secretary, Centre for the Study of Indian Traditions, Tantrabati Geeta Bhavan; Ranti House, Ranti, Madhubani - 847 211

Now the Literary Association lists read as under. Serial no. 1 & 6 above

have been derecognised and has been replaced by other non-literary associations at sr no 5, 6 & 7 below.

(1) The General Secretary, Akhil Bharatiya Maithili Sahitya Parishad, Professors' Colony, Digahi West, Opp. of Primary School, Darbhanga-846 004, (Bi har)

2) The Secretary, Chetna Samiti, Vidhya Pati Bhavan, Vidhyapati Marg, Patna-800 001 (Bi har)

3) The Secretary, Mi thila Sanskritik Parishad, 6B, Kailash Saha Lane, Kol k ata-700 007, (West Bengal)

4) The Secretary, Vidhya Pati Sewa Sansthan, Mi thila Bhavan Parishar, Darbhanga-846 004, (Bi har)

5) The Secretary, Anand, Samajik Sanskritik Sahityik Manch, Rajkumarganj (Mi rzapur Chowk), Darbhanga-846 004, (Bi har)

6) The General Secretary, Mi thila Sanskritik Parishad, Rosebery 5032, Sahara Garden City, Adi tyapur-2, Jams hedpur-831 014, (J harkhand)

7) The General Secretary, Akhil Bharatiya Mithila Sangh, G-6, Hans Bhavan, Wing 2 I.T.O., Bahadurshah Zafar Marg, New Delhi -110 002, (Delhi)

What is the literary credential of the Centre for the Study of Indian Traditions (now recognised and replaced by another pocket association)? Chetna Samiti and Vidyapati Seva Sansthan are casteist political outfits, vehemently displaying the casteist attire of a great ancient poet, whose caste is still uncertain (VIDYAPATI), but who was certainly not Brahmin. All India Maithili Sahitya Samiti (now derecognised and replaced by a non-literary association) became non-existent even during the lifetime of the Late Jaykant Mishra, same is the case with Akhil Bhartiya Maithili Sahitya Parishad. Mithila Sanskritik Parishad has done a crime through an investiture ceremony of the great Vidyapati, they tried to convert Vidyapati and "Maithili" language to the language of only the Brahmins (the

name of the artist who sketched the Vidyapati has still not been disclosed by this organisation). When these non-existent organizations exercise voting powers granted by Sahitya Akademi and chose a convener, it is not a coincidence that for successive times only conservative people among the Maithil Brahmin caste, are chosen. The complete list is:

1. Ramanath Jha, 2. Jaykant Mishra, 3. Surendra Jha Suman, 4. Sureshwar Jha, 5. Ramdeo Jha, 6. Chandranath Mishra Amar, 7. Vidyanath Jha Vidit, 8. Veena Thakur, 9. Prem Mohan Mishra, 10. Ashok Avichal.

The result is now for everybody to see. The complete list of Sahitya Akademi awards (till 2019) is:

Total booty distribution- 50 times, Maithil Brahmins - 42 times, Kayasthas - 6 times, Rajpoots - 3 times; Others - 0 times !!! (Now in 2021 Sh. Jagdish Prasad Mandal has been awarded this

prize for his novel "Pangu", so the count is now not zero but one.

The result is not based on the quality of the books but solely upon the caste-based other considerations and the disease has its root in the faulty seedling that the Sahitya Akademi of India found through the faulty literary associations.

What were the objectives of the setting of this Akademi ?

Sahitya Akademi was established (National Academy of Letters to be called Sahitya Akademi) by Government of India resolution No F-6-4/51G2(A) dated December 1952 "to set high literary standards, to foster and coordinate literary activities in all the Indian languages and to promote through them all the cultural unity of the country; to promote good taste and healthy reading habits, to keep alive the intimate dialogue among the various linguistic and literary zones and groups through seminars, lectures, symposia, discussions, readings and

performances, to increase the pace of mutual translations through workshops and individual assignments and to develop a serious literary culture through the publications of journals, monographs, individual creative works of every genre, anthologies, encyclopedias, dictionaries, bibliographies, who's who of writers and histories of literature."

The Akademi boasts of publishing "one book every thirty hours" and holding "at least thirty seminars every year" at regional, national, and international levels, "along with the workshops and literary gatherings—about two hundred in number per year".

The Akademi recognises "Besides the twenty-two languages enumerated in the Constitution of India", English and Rajasthani as languages. Sahitya Akademi has constituted twenty-four language Advisory Boards "to render advice for implementing literary programmes in these 24 languages".

The Akademi gives prizes in twenty-four languages recognised by it for original and translated works. It gives " special awards called Bhasha Samman to a significant contribution to the languages not formally recognized by the Akademi as also for contribution to classical and medieval literature"; "It has also a system of electing eminent writers as Fellows and Honorary Fellows and has also established a fellowship in the names of Dr Anand Coomaraswamy and Premchand".

FESTIVAL OF LETTERS (SHAME) ! ! ! !

In February every year, Sahitya Akademi "holds a week-long Festival of Letters; It begins with the ceremony to present the Akademi's Annual Awards for creative writing".

In February every year, there is a need to examine whether Sahitya Akademi is fulfilling its objective and whether Sahitya Akademi is aware of the rich cultural and linguistic variety prevalent in India.

On scrutiny it is revealed that Sahitya Akademi believes in "forced standardisation of culture through a bulldozing of levels and attitudes" and it is not "conscious of the deep inner cultural, spiritual, historical and experiential links that unify India's diverse manifestations of literature".

The Akademi boasts of publishing "one book every thirty hours" and holding "at least thirty seminars every year" at regional, national, and international levels, "along with the workshops and literary gatherings – about two hundred in number per year". If we see the data in respect of Maithili it comes out that every year around twelve books should have been published in Maithili and the Maithili writers might have attended thirty seminars every year at regional, national, and international levels and might have participated in eight literary gatherings every year. The number of Maithili books published by the Akademi is

pathetically low, and when we see the assignments, through which these books get artificially prepared (be it translation, anthology or monograph), then the people getting these assignments are often related to the members of the advisory board (as the answer to RTI application by Sh. Vinit Utpal brings forth). The quality suffers, and as a result, there is no readership.

How this Akademi failed? And why this Akademi failed? And what action should be taken against Akademi for its intentional failure?

Firstly, Akademi is not the name of a man or woman. Akademi or its member of the Advisory Board consists of persons, and if the group of persons is failing the Akademi, that language itself is to blame! But again, the language is not the name of a man or woman. So, the people speaking that language are to be blamed for the failures of the Akademi. Really!!

Even if it is partially true, the Sahitya Akademy cannot shirk its responsibilities. How an advisory committee can be considered representative of Maithili-speaking people (even that of India), when the Convener of that language is nominated by six organisations (recognised by the Sahitya Akademi for reasons best known to it), having no remote connection with literature? Sahitya Akademi sowed seeds of Acacia and expected Mango fruit. Having said that it is also true that the Akademi or any organisation can transform itself, but only when the conservative people representing these find pressure from the literary fraternity, change themselves or are replaced.

What is the solution ?

The literary fraternity has already taken initiative by establishing parallel Sahitya Akademi awards and parallel literary meets. It should be taken further. All legal means should be explored to take the Akademi to the

task. On all available forums, the fact is made clear that the literature being prepared by Sahitya Akademi through assignments is not grammatically correct, that it is not up to mark and is of inferior quality. On all available forums, it should be made clear that the thin, casteist-looking (quantitatively and qualitatively) and pale Maithili literature, which is being shown by the Sahitya Akademi of India to the world, has no readership or respect in its native speaking area of India and Nepal. And that Maithili has moved not because of Sahitya Akademi but despite it.

Demand

The six organisations representing Maithili should be derecognized with immediate effect and an inquiry initiated to ascertain their genuineness. A committee should be set up to scrutinize the work done by the Sahitya Akademi (in respect of Maithili) in the last 55 years. The

awards should be kept in abeyance till the results of the inquiry are made public and corrective steps are taken.

II

THE CELEBRATION BEGINS

Videha Ist Maithili Fortnightly International e-journal has published more than three hundred issues to date. Meanwhile, we will enumerate the problems faced and the solutions found by us. The Journey began in the year 2000 at yahoo Geocities – the first words on the internet in Maithili were written by me on the yahoo Geocities sites (now yahoo has discontinued Geocities) towards the end of 2000 when I suffered a major accident which kept me confined to crutches for one and a half years. But that shaped my destiny. I could concentrate on my Maithili writings and my research on Tirhuta Manuscripts. On 5th July 2004, the first blog in Maithili came (gajendrathakur.blogspot.com) as "Bhalsarik Gachh", which was

rechristened as Videha ejournal from 1st January 2008. From 1st January 2008 it came to be published as a fortnightly journal. The first rechristened issue brought the story of the life and creations of a forgotten Maithili poet Late Ramji Choudhary (1878-1952).

Till the eighth issue of Videha the columns on Music, Mithila Painting, Children column, learn samskrit through Maithili got strengthened. Moreover, the projects on digitalisation of Maithili Classics and Panji Manuscript-leafs got started. The searchable dictionary (Maithili-English_Maithili) was designed and strengthened. From the eighth issue, a latest unpublished Maithili Play of Nachiketa "No Entry Maa Pravish" began its e-publication in Videha. Nachiketa, the greatest dramatist of Maithili Literature was silent for the last 25 years, as far as the drama was concerned.

Technology has two aspects, bad (its chances of misuse) and good (its effective use). It is a great leveller; it challenges status quo forces. It is applicable in all areas of knowledge. So, school-going children today have a clearer understanding of the universe and atoms than the Aryabhata or Sir Issac Newton had. After mass-scale use of printing education and literature expanded its wings, but only after the "Internet and electronic transformation of tools of knowledge", it has become universal, it has jumped geographical boundaries. All shackles unfurled, the weak links of the chain were identified, and the chain which tried to capture knowledge, which tried to thwart its expansion, started breaking down. And the greatest beneficiary became the Maithili Literature. What is Videha, nothing, it is only its commitment to the Maithili Language, which helped it expand its base, and Videha became the means that were able to bind together the Maithili-speaking areas in both

parts of the boundary (India & Nepal). Videha gave Maithili a batch of committed writers and a batch of committed readers. It challenged the status quo and casteist forces. It challenged confused writers, who were using Maithili as a tool to ride the ladder of Hindi. The lack of criticism, the lack of teeth in criticism was the reason that some writers and dramatists were using Hindi-Mix Maithili for cheap popularity, they were using derogatory language for the so-called lower castes of their society (some were finding plea in Natyashastra- when even the modern-day Samskrit Drama is not using Prakrit etc.!!), and for their mimicry, those castes started keeping distance with this kind of literature. And once the confusion of the confused thinned, a new type of awakened literature, stage, and drama (top-class) became the norm.

Videha is regularly getting some excellent brains. Since its inception, Videha, the idea factory, is dependent

upon them. As far as their versatile qualities are concerned, people associated with Videha are different. All are known for their perseverance and resilience. All are known for their arduous work. All are known for their quality work. All are known for their discipline. And all are committed; committed to Maithili and the Mithila. The cumulative force resulted in a natural revolution. A revolution in the field of Maithili Literature, art, music, craft, stage, and drama. The only international e-journal in Maithili started this quality movement in Maithili. Nothing less than world standard was acceptable. The awards were instituted to recognize the parallel field of Maithili Literature, art, music, craft, stage, and drama. Only the best was selected, there was no scope for the second best. The participation of readers in the decision-making processes was encouraged. The readers got full access to the digitalised Maithili Literature. More than five

hundred Maithili books and around 11000 palm-leaf mithilakshar manuscripts were digitalised and made available online under the "Videha Archive" section of www.videha.co.in (and the number is increasing every day). The audio-video-paintings-photographs were archived, and all these archived "art and lifestyle" of the people of Mithila were then placed online. The Videha Archive is a unique gift to the world.

So, what is the ideology of people associated with Videha? Is it collective thinking? No, of course not. In Videha all are welcome. Here all are welcome to discuss their respective ideology. Having said this, it needs emphasis that there are some basic human principles where no compromise is possible. The casteists, those having genetic superiority complex (which is another name for an inferiority complex), the practitioners of plagiarism, those who are unable to take part in a healthy discussion and persons who are not

able to withstand the criticism of their creation, Videha is not a platform for them. The ideology of people associated with Videha may have different tinges, not all need to toe the line taken by any member of the editorial board. Videha believes in the individuality of ideas and the editorial board never imposes its ideology upon its members. At the same time, it is being emphasized that each member of the Videha editorial board has a strong ideological leaning, the ideology of humanism is practised by all.

Videha-Maithili Literature Movement has its roots in the year 2000 when I started making Maithili Websites on Yahoo Geocities. After Yahoo Closed Geocities these sites were automatically deleted. However, the early form of Videha "Bhalsari Gachh" was started on 5 July 2004, and it is the earliest presence of Maithili on the internet. Videha and its vibrant members did their utmost in translating lacs of words on

Wikipedia, and they successfully opposed the nomenclature "Bihari Languages" (Gerard M accepted the role of Umesh Mandal, the co-editor of Videha, go to Gerard M's blog and click the Dasipat Aripan photo from Videha archive (Preeti Thakur) placed at his blog, you will reach <http://videha.co.in/>). In Google translate/Wikipedia localisation drive, in Tirhuta and Kaithi script research and the localisation of Braille in consonance with the Maithili Language, Videha shouldered the responsibility as a pioneer in technology viz-a-viz Maithili Language. It was a pioneer in many respects. It started for the first time a Maithili Websites Aggregator at <http://videha-aggregator.blogspot.com/>, the first braille site in Maithili, the first mithilakshar site in Maithili among others (total list).

Videha has organised several dozen Maithili book fairs to date. The 16th Videha Maithili book fair was held at

Sagar Rati Deep Jaray, Patna on 10-11th December 2011 and the 17th Videha Maithili book fair was held at Guwahati, on 22-23 December next year at the Vidyapati Parv organised by Mithila Sanskritik Samanvay Samiti. The detailed list of all the venues (date wise). Videha also organised a parallel Sahitya Akademi Kavi Sammelan, besides awarding parallel Sahitya Akademi prizes, as corrective measures, as the awards and Kavi Sammelans of Sahitya Akademi were awarded/ organised in a unilateral manner where merit took a beating. Videha has, thus, fulfilled its obligation by interfering in the murky affairs of government organisations. Videha cannot remain a silent spectator, be it plagiarism or copyright violations. So, the authors like Pankaj Parashar, and Ashok Sahu, who were engaged in lifting other articles/ stories/ poems were banned after verifying the sources and target writings.

Literature in translation is a major issue with Videha. Lack of translation in America resulted in Americans lagging in quality literature. We practise literature in translation in both directions – from Maithili into English and from other languages into Maithili. As far as translations from other languages into Maithili are concerned English, Nepali, Sanskrit and Hindi function as buffer languages in the process. Direct translations into Maithili are limited; and it is done directly only from English, Sanskrit, Hindi, Nepali and Bengali, although there are some exceptions. As far as the question of translations from Maithili into other languages is concerned, directed translations are again limited; and it is again done directly only into English, Hindi, Sanskrit, Bengali and Nepali, barring some exceptions. Videha contacted some notable personalities of class literature, took permission, and translated that literature into Maithili. Most of the

time English was used as a buffer language and translation work from English, Hindi, Konkani, Telugu, Gujarati, Odiya, Kannada, Nepali and Telugu into Maithili was completed; and these works were regularly published in Videha. Maithili novels, poems, and short stories, on the other hand, were translated from Maithili into English and were published regularly in Videha.

VIDEHA became a Maithili Literature movement. No, VIDEHA was from day one of the Maithili Literature movement. Many established misconceptions got cleared through VIDEHA. The well-known facts, the not-so-obvious plot of some people to kill Maithili through its twin institutions the Sahitya Akademi and the CIIL was unearthed. The Right to Information came in handy. Sri Vinit Utpal asked for information from Sahitya Akademi through his RTI application dated 23.09.2011 (file no. RTI-125) and sought information on "Assignment assigned by Maithili Advisory Board, Sahitya Akademi under

the convener ship of Sri Vidyanath Jha 'Vidit'. The information included a proposal received, a proposal rejected, and a proposal kept in abeyance." The statutory mandatory information supplied by the Sahitya Akademi unearthed a vicious circle of Maithili-speaking so-called litterateurs, hell-bent upon making Maithili a language- "of the Maithil Brahmin, for the Maithil Brahmin and by the Maithil Brahmin". More than 90% of the assignments went to the friends, relatives, and acquaintances of the 10-member Maithili Advisory Board. No assignment to Sh. Jagdish Prasad Mandal, Sh. Rajdeo Mandal, Sh. Bechan Thakur (the greatest Short-story-novel writer of Maithili, the greatest living poet of Maithili and the greatest living Maithili dramatist; respectively), Sh. Umesh Paswan, Sh. Umesh Mandal, Sh. Ramdev Prasad Mandal "Jharudar", Sh. Durganand Mandal, Sh. Sandeep Kumar Safi or to Sh. Anand Kumar Jha. When every member of the Maithili advisory board is hand

in glove with the Sahitya Akademi to kill the Maithili language then where lies the hope ? The demand for Mithila state by these people will see that 10 Maithil Brahmin families would loot the Mithila state. Then where lies the hope ? Here lies hope. Sh. Bechan Thakur has created a parallel Maithili stage and theatre, a slap on the existing slapstick humouristic Maithili theatre. Sh. Umesh Paswan is a discovery of the Parallel Sahitya Akademi Poetry festival organised by Videha. Sh. Jagdish Prasad Mandal, Sh. Rajdeo Mandal, Sh. Jharudar, Sh. Sandeep Kumar Safi and Sh Umesh Mandal have pumped their energy, wealth, and time into our Maithili Language. This language will live...proofs are given below: -

Google Translate:

<http://www.google.com/transconsole/giyl/chooseProject>

then Wikipedi a translate:

<http://translatewiki.net/wiki/Special:Translate?task=untranslated&group=core-mostused&limit=2000&language=mai>

<http://translatewiki.net/wiki/Project:Translator>

<http://translatewiki.net/wiki/Project:Translator>

http://meta.wikimedia.org/wiki/Requests_for_new_languages/Wikipedia_Maithili

<http://translate.wiki.net/wiki/Special:Translate?task=untranslated&group=core-mostused&limit=2000&language=mai> <http://incubator.wikimedia.org/wiki/Wp/mai>
<http://translate.wiki.net/wiki/MediaWiki:Mainpage/mai>

<http://ultimategerardmbl.blogspot.com/2011/05/bihari-wikipedia-is-actually-written-in.html>)

[Monday, May 09, 2011

The #Bihari #Wikipedia is written in #Bhojpuri

This is the kind of article that has many people's eyes glazed over. It is about standards and scientific documents, and it is about languages most of my readers have never heard about. For the people that do speak one of the languages that are considered Bihari, it is extremely relevant, and it has implications for Wikipedia.

This is information provided by Umesh Mandal that explains the "Bihari group of languages" with the Maithili language:

Kellogg (1876/1893) and Hoernle (1880) regarded Maithili as a dialect of Eastern Hindi; Beames (1872/reprint 1966: 84-85), regarded Maithili as a dialect of Bengali, Grierson has done

a great service to the Maithili language, however, he erred when he gave a false notional term of "Bi hari " language after that western linguists started categorizing Maithili as a dialect of "Bi hari " language; although there is nothing known as "Bi hari Language" and both Maithili and Bhoj puri are spoken in Bihar (of India) as well as in Nepal .

Umesh is working on the localisation of MediaWiki for the Maithili language and as this language is currently in the Incubator, the language committee does its due diligence and trying to understand if Maithili can have a place in the Bi hari Wki pedia. The information provided by Umesh makes it quite clear: "no".

This still leaves us with the misnomer that is the Bi hari Wki pedia. The language used for the localisation and the articles is Bhoj puri. Bhoj puri has the ISO-639-3 code "bho".

Are you still following all this ? Ok, there is one question I am not asking: How about the Kaithi script ?

Thanks , GerardM]

Excerpt from a Maithili e-journal published as PDF (from Videha 2011: 22; Videha: A fortnightly Maithili e-journal. Issue 80 (April 15, 2011), Gajendra Thakur [ed]. <http://www.videha.co.in/>."Gajendra Thakur of New Delhi graciously met with me and corresponded at length about Maithili, offered valuable specimens of Maithili manuscripts, printed books, and other records, and provided feedback regarding requirements for the encoding of Maithili in the UCS."- Anshuman Pandey.] |

TIRHUTA UNICODE See the final UNICODE Mithilakshara Application (May 5, 2011) by Sh. Anshuman Pandey at Page 23 of the Videha 80th issue (Tirhuta version) is attached"Figure 11: Excerpt from a Maithili e-journal published as PDF (from Videha 2011: 22" and at Page 12 Videha is included in

References Vi deha: A fortnightly Maithili e-journal. Issue 80 (April 15, 2011), Gajendra Thakur [ed]. <http://www.videha.co.in/>. and role of Videha's editor is acknowledged on Page 12 "Gajendra Thakur of New Delhi graciously met with me and corresponded at length about Maithili, offered valuable specimens of Maithili manuscripts, printed books, and other records, and provided feedback regarding requirements for the encoding of Maithili in the UCS."]

The Maithili Speaking area is shrinking. It is shrinking due to a conscious-subconscious policy of the Governments of India and Nepal, and the situation became critical due to the invasion of Hindi and Nepali media and the biased educational system in Maithili-speaking areas, and due to the large-scale migration, which has happened in one single generation. The question of Hindi saw to it that Vajjika, Angika and now Thethi, Surjapuri etc. languages should get the tacit support of supporters of

Hindi, first in the name of religion and second in the name of caste. Through this they did not support Vajjika, Angika, Thethi or Surjapuri; but they tried to weaken Maithili, which resulted in the weakening of Vajjika, Angika, Thethi and Surjapuri. For all this, the Maithili-speaking people, more so the officials (I will explain it later), are also responsible, as they tried to delimit Maithili within the two castes and four districts. All other people and areas, than these, were considered northern, southern, eastern, and western deviations of so-called pure Maithili, which was fictitiously considered as being spoken by these Maithil Brahmins/ Karna Kayasthas of Madhubani, Darbhanga, Saharsa and Supaul districts. For the last 45 years the officials, yes, I call them officials, the officials of the Maithili Department of Sahitya Akademi, did not try to accommodate the people outside this fictitiously delimited domain. But the major

problem lies somewhere else. The slow poisoning was given in many disguises, be it the faulty top-heavy education system, which neglected primary and middle school education through the Mother Language Maithili, or be it through the concept of dialect, which initially conveniently declared languages like Maithili as dialects. Elementary education through Maithili was a non-starter because the Maithili books published by the Bihar State Textbook Publishing Corporation Limited seemed to be in Avahatt, it was not fit for children. Further, the authors and subjects selected for these books had a casteist bias. Maithili became a tool for caste-based politics, as once Hindi had been a tool for religion-based politics. Still, these officials, of the Maithili Department of Sahitya Akademi, are residing in their own built ghetto, bereft of any thinking or vision. Another reason for the present plight of Maithili is the policy undertaken by the tax collectors of Mithila

(permanent settlement Zamindars of Cornwallis), whom the sycophants call King or the great king (Raja/ Maharaja) or Mi thilesh (King of Mi thila) these were mere tax collectors, the right for which were given to the highest bidders permanently; and there was not one such Mi thilesh (tax collectors), but many within the borders of Mi thila. These tax collectors employed mostly those two castes from four districts in their merchandise venture, and as the selection was based on sycophancy, so the work suffered. So, they imported the lathiyals from outside the Mi thila region. The masses of Mi thila suffered a blow from the double-edged weapon. First, from their people who did not consider them as their own and second, the outsiders looted them. Now after some time these outsiders, the non-Maithili speaking people, found it convenient to declare the masses (not belonging to the two castes from four districts) as non-Maithili speaking people, and the officials/ sycophants

from those two castes from four districts tacitly agreed to it. Now these outsiders, the non-Maithili speaking people, formed a majority in many places of Mithila, and they led the rumour that Maithili, like Sanskrit, is an upper-caste phenomenon, and thus they legitimized their anti-Maithili stance (all these facts have been brilliantly dealt with in the Maithili Novels of Sh. Jagdish Prasad Mandal) and they propagated the case of Hindi, first based on religion and second based on caste. But why our people fell into their trap, why these tax-collector Maharajas did not consider the masses of Mithila as their own and imported the perpetrators to loot their masses? The simple answer is that merit took a downward leap in auction-based tax collection rights allocation.

We started from one and reached number three, then thirty and now three hundred!! and we are growing... and are three hundred not out and are

creating a grand history. <http://www.videha.co.in/> Videha Ist Maithili Fortnightly e-Journal ISSN 2229-547X has e-published its 300th issue recently. When I began this venture in the year 2000 with a Samsung TV net appliance, and when the existing was posted on 5th of July 2004, I moved all alone. Then on 31st January 2007, I suddenly thought to include the public, as after some groundwork I was ready for it. I decided to e-publish Videha and did publish it, on a fortnightly basis, the first issue that came on 1st January 2008 tried to include all the previous posts.

From all corners of this planet earth, the people tried to change the destiny of Mithila and Maithili. Now Sh. Ashish Anchinhar, Sh. Munnaji (Manoj Kumar Karn), are part of our team; and together we are three hundred not out now. With three hundred plus issues, 30,000 pages of Maithili literature (one hundred lac words corpora) creation and 11000 Tirhuta manuscript

transcription we maintained a 50000-word Maithili-English vocabulary database. Now we are 350 strong, with 350 authors.

Videha has faced challenges and has withstood them. We never shirk from any question and/or problem. The question of the state of Mithila is one such question which often comes calling. We are in favour of the states of Mithila within the sovereign borders of India and Nepal. We are in favour of Mithila. But which type of Mithila, that type that we had during the Zamindari Raj, where means of sustenance and avenues of existence remained limited for a few castes? Or that culture that existed within "Aryavarta-Indian Nation newspaper" and other Industries during that Raj. A dozen families of Mithila galloped all these mostly from a single caste!! No, we are not in support of that Mithila, that Mithila where Maithili would be swallowed, as it is being swallowed by the Sahitya Akademi and the CIIL, swallowed by

another dozen families. We are not in favour of that Mithila where the proceeding of the legislative assembly would be held in a language other than Maithili. Till the misgivings of the people of Mithila are addressed, we cannot support any Mithila state movement. So the people striving hard for Mithila state should sit on a protest before the advisory board members of the Sahitya Akademi / CIIL and sing patriotic songs in front of their houses, and pressurise them not to misuse government funds by unscrupulously awarding functions of Akademi outside Mithila and not to misuse the power of assigning translation and other rights to themselves and to those people who are hell-bent upon destroying our language. The RTI application by Sh. Vinit Utpal has thwarted an attempt to strangulate Maithili, but if the supplementary work is not done the sinister design would resurface again. We request the Maithili advisory board members of

Sahitya Akademi immediately return their assignments taken in their name and the name of the members of their family. Otherwise, pressure should be mounted to force these 10-member Maithili Advisory Board members to voluntarily resign from their membership in the larger interest of Maithili. So, what is our answer viz-a-viz demand of Mithila state: it is a categorical Yes.

The technology-centric venture called Videha became a success. The native speakers of Maithili reside in Bihar (of India) and South-East Nepal. The net connectivity had been extremely poor in these areas. Then how the authors, new and old, started using Unicode for writing for Videha. The Nepal Side of Mithila had been using Preeti, Kantipur, Himala etc. fonts, the Kolkata Maithili-speaking population had been using the Marathi fonts and the rest had been using the fonts based on the old Remington keyboard. All these three types of fonts are ASCII fonts. We researched these fonts

and provided font converters to our Nepal-based authors. We also provided phonetic and Remington-based Unicode writers to all Maithili authors, who asked for them. We asked the authors if they may send their creations in any font, but at the same time, we encouraged them to use Unicode fonts. The technical support that we provided resulted in numerous receipts of typed entries from persons like Sh. Gangesh Gunjan, who in earlier stages had been sending their creations in their handwritings. As Sh. Gangesh Gunjan was well versed in Remington keyboard typing, so he made wonderful use of the Remington Unicode typewriter. He sent that software to some of his friends too and he was courteous enough to intimate about this to us, although there was no need for that. Sh. Saketanand also used that software and sent his short story कानबात्रिश्च दाकणा in Unicode, and it was published in one of the issues of Videha. The technology-centric

venture called Videha became a success because we made it simple and intelligible at a time when even the technologists were not sure about the future of this Unicode. The virtual medium was being seen with anxiety by the literary fraternity, and the copy-paste system of theft was rampant in those days. But we assured the authors that with Videha they may rest assured that the copyright thieves would not be spared, while at the same time we were firm, that only for fear of misuse of technology we should not stop our venture midway. With the internet and technology, the geographic barrier became non-existing. The end of the problem of distribution in Maithili literature became possible due to our technology-friendly attitude and it proved a boon for our Maithili language. And it made the technology-centric venture called Videha a success... It is the success of the parallel Maithili literature movement.

III

**HONOUR KILLING OF GANGESH UPADHYAYA
(FIRST BY RAMANATH JHA, THEN BY
UDAYANATH JHA 'ASHOK' (A PARALLEL
HISTORY OF MITHILA AND MAITHILI
LITERATURE, WHY TODAY ITS NEED BEING
FELT MORE INTENSELY ?)**

I was not surprised, though I must have been when I saw a monograph on Gangesh Upadhyaya, whose copyright is being held by Sahitya Akademi, the author of the monograph is Udayanath Jha 'Ashok'. I thought that Udayanath Jha 'Ashok', who has been given Bhasha Samman also, by the same Sahitya Akademi, would do some justice. But truth and research seem elusive in Sahitya Akademi monographs, at least that I found in this monograph.

I searched and searched through chapters, that now the author will show courage. But the author like Ramanath Jha seems ashamed of the roots and offspring of Gangesh Upadhyaya. He tries to confuse the issue, but there is no confusion now at least since 2009. But in 2016

Sahitya Akademi seems to carry out the casteist agenda. Udayanath Jha mockingly pretends to search his name, lineage etc, where nothing is there to search for, yet he could not muster the courage, to tell the truth, and ends up just repeating the facts in 2016 that Dineshchandra Bhattacharya already has published way back in 1958.

The honour killing of Gangesh Upadhyaya by Prof. Ramanath Jha is being taken forward by Sahitya Akademi, Delhi in a most hypocritical way.

Ramanath Jha's obscurantism *vis-a-vis* Panji is evident from one example. The inter-caste marriage in Panji was well known to him (but he chose to keep the Dooshan Panji secret - which has been released by us in 2009), and it was apparent that the great navya-nyaya philosopher Gangesh Upadhyaya married a "Charmkarini" and was born five years after the death of his father (see our Panji Books Vol I &

II available at <http://videha.co.in/pothi.htm>). Sh. Dinesh Chandra Bhattacharya writes in the "History of Navya-Nyaya in Mithila". (1958)

"The family which was inferior in social status is now extinct in Mithila----- Gangesha's family is completely ignored and we are not expected to know even his father's name-----...As there is no other reference to Gangesa we can assume that the family dwindled into insignificance again and became extinct soon after his son's death." [1958, Chapter III pages 96-99), which is a total falsehood. He writes further that all this information was given to him by Prof. R. Jha, and he seemed thankful to him.

The following excerpt from Our Panji Prabandh (parts I&II) is being reproduced below for ready reference:

-

महाबाज हवसिंहदेर- मिथिनाक कर्णाष्टि रंशिक । ज्यातिवीश्वेव
ठाहबक रर्ण-बनोकबमे हवसिंहदेर नायक थाकि बाजा
छनाह । 1294 ग्रा. मे जन्म था 1307 ग्रा. मे
बाजसिंहसन । घियासुद्दीन तुगनकसँ 1324-25 ग्रा. मे
हाबिक राँद नेपान पनायन । मिथिनाक पङ्गी-प्ररँहक
ब्राह्मण, कायसु था ऋत्रिय मध्य थाधिकारिक स्थापक, मैथिन
ब्राह्मणक हेतु गणाकब ना, कर्ण कायसुक नेन शंकवदतु, था
ऋत्रियक हेतु रिजयदतु एहि हेतु प्रथमतया निहकतु
भेनाह । हवसिंहदेरक प्रेवणसँ- था ग्रा हवसिंहदेर
नाग्यदेरक रंशिक छनाह, जे नाग्यदेर कर्णाष्टि रंशिक 500९
शोकेमे स्थापना केने बहथि- नन्दद शुनं शोशि शोक रर्ये
(505९ शोके)... मिथिनाक पन्डित नोकनि शोके 5२४+
तदनुसाव 5३२७ ग्रा. मे पङ्गी-प्ररँहक रतमान सुकपक
प्राबन्धक निर्णय कएनहि । पुनः रतमान सुकपमे थोडे
रुँहि रिनासी नोकनि मिथिनेशे महाबाज माधर सिंहसँ 5१७0
ग्रा. मे थादेशे कवरौए पङ्गीकावसँ शोथा पुस्तकक प्रणयन
कवरँउनहि । ओकब राँद पाँजिमे (कथनो कान रर्णित
5७00 शोके माने 5७१+ ग्रा. रासुरमे माधर सिंहक राँदमे
5+00 ग्रा.क थामपास) श्रात्रिय नामक एकठा नर ब्राह्मण
उपजातिक मिथिनामे उपेति भेन ।

So, the Srotriyas as a sub-caste arose around 1800 CE as per authentic panji files. Sh. Anshuman Pandey [Gajendra Thakur of New Delhi provided me with digitized copies of the genealogical records of the Maithil Brahmins. The panjikaras whose families have

maintained these records for generations are often reluctant to allow others to pursue their records. It is a matter of 'intellectual property' to them. I was fortunate enough to receive a complete digitized set of panji records from Gajendra Thakur of New Delhi in 2007. [Recasting the Brahmin in Medieval Mithila: Origins of Caste Identity among the Maithil Brahmins of North Bihar by Anshuman Pandey, A dissertation submitted in partial fulfilment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy (History) in the University of Michigan 2014].

Later these Panji Manuscripts were uploaded to Videha Poti at www.videha.co.in and google books in 2009).

The so-called Maharajas of Darbhanga were permanent settlement zamindars of Cornwallis, and there were so many in British India, but in Nepal there were none. In the annexure of our book

(Panji Prabandh vol I & II), we have attached copies of genealogy-based upgradation orders (proof of upgradation for cash). So, before 1800 CE, there was no srotriya sub-caste in British India and there is no such sub-caste within Maithil Brahmins in Nepal part of Mithila even today. Srotriya before that referred to following some education stream in British India, in Nepal it still has that meaning.

ORIGINAL PANJI REFERENCES ARE PLACED BELOW

DOOSHAN PANJI – THE BLACKBOOK

४९.

१५५/१	चर्मकारिणी	मान्दव	रत्ननियाम	छादन
तत्र चिन्तामणि कावकगणेश	छादनगणेशिक	नाँझ	बनोकवक- मात्रक (खत्रोत)	गणेश
	बल्लभा	भराग	माहेन्द्रव	
			जीरे	

२१/१० छादनसँ तत्र चिन्तामणि कावक जगद्गुरु गणेश

छादनसँ तत्र चिन्तामणि कावक

गंगेशक रत्नेभा चर्मकाविणी पितृ परोक्षे पञ्च वर्ष र्यतीते
तत्र चिन्तामणि कावक गंगेशोपति- चर्मकाविणी मेधाक
सन्तानक नागिमे हुनहि

छादन सँ तत्र चिन्तामणि कावक म०म० गंगेश

"तत्र चिन्तामणि कावक म. म. पा. गंगेशक रिषयक लेख प्राचीन
पञ्जीसँ उपनद्ध १ । ।

पितृ परोक्षे पञ्च वर्ष र्यतीते गंगेशोपतिः गति प्राचीन
लेखनीयः कृत्रापि

देरानन्द पञ्जी ३९-२ छादनसँ जगदग्वक ग्वक गंगेशी स्वताय
रत्नियामसँ जयादिल स्वत साधुकर पनौ

देरानन्द पञ्जी ३३९-३ जगदग्वक गंगेशी स्वत स्वपन दौ
भुलाविममसँ हवादिल दौ । । पत्र स्वताच गोवा जजिरान सँ
जौरे पनौ ए स्वत मन्दगहि भरेश्वेव । खत्रस्थाने स्वपनभ्रात
हविशेर्म दाविति कृचित् जजिरान ग्राम

देरानन्द पञ्जी ३०=३ छादनसँ उपायकावक म.म. पा. रश्मान
स्वताच खल्लरनासँ रिश्वेनाथ स्वत शिरनाथ पनौ गंगेशी- म.म.
रश्मान/ स्वपन/ हविशेर्म

Gangesh, the author of the
Tattvachintamani, wrote one text
equivalent to 12,000 texts. Now come
to the fact mentioned in the Panji -
it clearly states that Gangesh of
Tattvachintamani was born five years
after the death of his father and he
married a tanner, so why did Ramanath
Jha hide this from Dinesh Chandra

Bhattacharya ? Vardhamana, son of Gangesh, calls Gangesh *sukavikairavakananenduh*. But the conspiracy under which the poems of a famous scholar like Gangesh are not available today is clear from the example given above. Vasudev of Bengal was a classmate of Pakshadhar Mishra of Mithila, he came to study in Mithila, passed the *shalaka* examination and received the title of *sarvabhaum*. Vasudeva memorised the *tattvachintamani* of Gangesh and the *nyayakusumanjalikarika* of Udayana. Pakshadhar and other Mithila teachers did not allow writing (copying) *tattvachintamani*. Raghunath Shiromani, a disciple of Vasudeva, took the right of certification after he defeated his guru Pakshadhar Mishra in a scriptural debate (*shastrartha*). The *Navya Nyaya* school was founded in Navadvipa by Vasudeva-Raghunath. Pakshadhar Mishra was a contemporary of Vidyapati (distinct from the Padavali writer who was of the pre-

Jyotirishwar period) who wrote in Sanskrit and Avahatta. And the arrival of Mithila students of Bengal from Bengal stopped after Raghunath Shiromani. Gangesh Upadhyaya enjoyed 'param guru' as well as 'jagad guru' titles, the highest titles of the time and as per Panji only Vacaspati Mishra II was the other person who enjoyed the title of 'param guru'. The extinction of Navya-Nyaya School from Mithila, as described above, was a revenge of nature against the honour killing of Gangesh Upadhyaya and his family.

[Translation of the Maithili Short Story, 'Shabdashastram' (based on the true Panji records of Gangesh Upadhyaya) was done by the author Gajendra Thakur himself: published as The Science of Words Indian Literature Vol. 58, No. 2 (280) (March/April 2014), pp. 78-93 (16 pages) Published By: Sahitya Akademi]

Kamlanand Jha has written a book on Nagarjun (Maithili's Yatri) where he credits him with giving a new direction to Maithili literature. Chandradhar Sharma Guleri wrote 'Usne kaha tha', a marvellous short story in Hindi, the best one of its time. But his literary corpora is very little in quantity, so if anyone tried to give him credit for giving direction to Hindi short story writing would make himself a laughing stock. And Yatri's Maithili literary corpora is even thinner than Guleri's. Moreover, Rajkamal Chaudhary calls him of the medieval age (Rajkamal Monograph, Subhash Chandra Yadav, Page no 14). He wrote Chitra (25 poems). He wrote, rather hurriedly published his 'Patrahin Nagn Gachh' (44 poems) for Sahitya Akademi Award in Maithili, which he got in 1968. After that he stopped writing in Maithili, so how can he influence anybody when after getting the award one stops writing in that language? This is one example of his instability so far as

his ideology is concerned. He became a Buddhist monk when he left for Sri Lanka and became a Brahmin again when he returned after a 2nd sacred thread ceremony performed in his village. This is another example of his instability so far as his ideology is concerned. Kamlanand Jha does not know Maithili literature. His comments should be exposed, as he tries to give a bad name to the great tradition of Maithili literature. There were mainstream writers, but there were writers of parallel tradition also (see below Annexures 1 & 2). He has confused the Sanskrit and Avahatt Vidyapati Thakkurah with the Padavali writer pre-Jyotirishwar Vidyapati. He should read the writing of Vijay Kumar Thakur, a leftist historian, who has given ample light on pre-Jyotirishwar Vidyapati. *[My article on Vidyapati in Prabandh Nibandh Samalochna Vol.II (available in Videha Archive) covers all these, the logo of Videha is the photograph of Pre-Jyotirishwar Vidyapati, sketched by Panak Lal*

Mandal, recipient of Videha Samman for fine arts.]

Annexure 1

चन्दा चा (१+३९-१९०१), मूननाम चन्द्रनाथ चा, ग्राम-
पिन्डाकड्ड, दवळंगी। करीश्रिव, करिचन्द्र नामसँ
रिभूषित। ग्रिअर्मनकेँ मेथिनीक प्रसंगमे झूथा सहायता
केनिहाव। प्रति- मिथिना भाषा बामायण, गीति-
सुधा, महेशीराणी संग्रह, चन्द्र पदारनी, नम्मीश्रिव
रिनास, खहिन्याचरित खाँ रिद्यापति बचित संस्कृत पुरुष-
परीष्कारक गद्य-पद्यमय खनुराद।

१

न्यायक भवन कचहरी नाम।
सभ खन्याय भवन तेहि ठाम ॥
सल रचन रिबने जन भाष।
सभ मन धनक हवन खभिनाष ॥
कपठ भवन कत कोठिक कोठि।
ककब न कब मर्यादा छोटि ॥
भन करि 'चन्द्र' कचहरी घूस।
सभ सहमत ककवा के दूस।

२

বতিয়া দিন দুবগতিয়া হে ভোনা !
গৌয়া জগতক মৌয়া হে ভোনা
কঠয কসীয়া হাথ
হাকিম ভেন নিবদৈয়া হে ভোনা
কতয নগায়র মাথ
রঁবসা নহি ভেন সবসা হে ভোনা
খবসা কএ গেন মেহ
বতিয়া দিন দুবগতিয়া হে ভোনা
জন তন জিরন সঁদেহ
ক্ষুথিয়া রঁড় রঁড় স্খুথিয়া হে ভোনা
খল্লরঁক দুথিয়া ডোন
কে সহ কান কনথিয়া হে ভোনা
স্খুথিয়া রঁবনা ঠৈন
৩
খম্বে শিম্বে বোক খারঁ মাযিনাক মাবি ।
ভাগ ভাগকেঁ পট্েছ নিল নিল গাবি ॥
ঠক্ক নোক হক্ক পারঁ মাধু কেঁ উঁজাবি ।
দৈর জে ননাঠ নেখ কে সকেঁছ ঠাবি ?
চালী নহি ধন, ননিতরাম, পকরান জিনেরী,

মনোরিনোদক হেতু খমবপতি সদন ন ঠেরী ।
ঞা খন্তুব খভিনাষ হমব ককণামযি দেৱী
ভঞ্জি ভাৱ সঁ সতত খহিক পদপকজ সেরী ॥
খল্ল মহগ, ডগমগ খষ্টি ভাবত, হযত কোনা নিস্তাবা
উত্তব পশ্চিম ভূমি খগম্যা পৱত খসহ তুষাবা ।
ধর্ম-ৱিৱোধী সহসহ কবগচ্ছ, ফমত কথা ৱিস্তাবা
কবখু প্ৰপা জগজননী দেৱী মহিসীৱানী তাবা ॥
মিথিনা কী ছনি কী ভয গেনি,
যাত্তৱক্যে ফ্ৰনি, জনক নৃপতিৱব
ভ্ৰান ভঞ্জি সৌ গেনি ।
ৱাচস্পতি মিশ্ৰাদি জগদ্বুব
নির্জিত ৱৌহ্ন নমেনি
সে শাবদা স্নখা জনি গেনী
ৱঁটন ফৱিঘা কেনি ।
ৱণশ্ৰিম ৱিধি ককবহু কচি নহি
শ্ৰীতি শ্ৰীফাৰ্কে ঠেনি
পূজা পাঠ ধ্যান ৱকফ্ৰদ্রা
সভষ্টা ৱঁচন খেনি ।
কহ কৱিচন্দ্র কচহবী ভবিদিন

ৰহুত ভোগ কব জেনি,
কনহ কবায় ধৰ্ম ধন নাশে
কনিক দবিদা চেনি ।

৪

ময কেহন ভেন ঘোব হে শিৰ !
গোধন রিপতি, ধবম খরনতি দেখি কত হিয কবৰ
কঠোব ॥

মাধু সমাজ বাজমঁ পীড়া ত খতি হবষিত-চিত চোব ।
খফনিন নোকেঁ ধবপি পবিপূৰিত ফনিন সমাদব থোড ॥
ধবম স্বনীতি প্ৰীতি ককবহু নহি, খনহিক চনগছ জোব ।
কন্দ-মূন-ফন মেহো খৰঁ দুবনভ খল্ল গেন দেশীক ওব ॥
কিছু শুলভ সাধন ৰনি নহি পডগছ থাকন মন, মতি
ভোব ।

কহ কৰি চন্দ্র হমব দুখ মেঠত হোযত প্ৰপা শিৰ তোব ॥

৩

স্বমক স্বমক মন ! শঁকব সময় ভয়কব জানি ।
ককব দ্বদয নহি কল্পষিত শীমন কনি নৃপ পানি ॥
কেৱন শিৰ ককণাকব সেরযিত নহি জন হানি ॥
ভঞ্জি কল্পনতি জানহ পবম পবশীমনি খানি ॥

कतह् रिषयमे न नागह वागह खन्नचित मनि ।
स्वखसौँ खन्नु रिनसरह 'चन्द्र' चूड् बजधानि ॥

ANNEXURE 2

१

हत्तुबीनानक खकानी करिताखकानी करित्तु ।

हत्तुबीनानक हम्मनी रँर्थ १२+१ .ञा १४-१+१३)मनमानक (
खकानी करिता

/ग्रियमर्न / (मैथिनी फ्लेस्टामैथी एन्ड रोकार्बुनेबी)

मान एकामिक रर्णन स्वनूखकान चोदिस पङ्कन ।
भेन रँबिसात थिन्न एँ मानककहाँ नगि रबनौँ हान ।
रोहिणि खादि थीक रँबिसातक ।जेहिँ एना तेहिँ गेना
त्रिगिसिवा मन प्वबन मनोवथदै मीसा किछु गेना ।
खवदङ्ग । खाडम्बव भावीगवजत हँ चह् ओव ।
प्वख कथ बाखन धवती केवभेन रँवखा केव ओव ।
प्वनरँस्व थिक रँङ्ग प्वनीताकसरेम ओहो रँङ्ग । ।
रिखा रिङ्ग ।वक जे किछु उँपठनधनि रँबिसन खसरेम ।
मघा भेन मंग्गाहिखा कन्नवजगभवि के नै जान ।
प्ववराँ प्व पछु नै बाखनककवा कवरँ रँखान ।
उँतवा खाग जाय घव रँमनमपतोँ नै नै रँून ।
हथिखा शृंग्ग झँङ्ग दै मूननतनिकोँ नागन घून ।
चितवा चित मित नै बाखनओहो भेन डोकू धाती ।

নাক বংগৌনহি সন্তে নছত্তবদোম বুকৌনহি খাতী /
জোতিষ পর্হি সাধি ভূগোন-সাধি /এনাহ জন জে পর্হি -
রেখাগণিত রীজসৌ ওখাকিফতনি কোঁ কচী রোন /
শ্রীবাম থ্রপাগতি ওহো নে জানখিজাহি থ্রপা সন্ত কাজ /
পানিক শ্রম্ম করৌঁ জৌঁ পুছিএনহিসেহো কহিত হোগহি /
নাজ

জেহিখন নদী নান নে ভবনেতেহিখন রৌদী সবতী /
রিনা জনে জগ কিছ নে উপজনদগধ ভেন ছথি /
ধবতী

তে নব রৌদীক খাগম রূমনজে ছন থ্রষি কিসান /
দৈর রৈপছ পছ নে বাখনধান কঠৌনক জহি /
কোদো মঙ্খা একো নে উপজননে উপজন কিছ সাম /
গম্মুহী গদবি খেতহি স্বখাএনভেন রিধাতা রাম /
মর্ত্ত্তুরনমে কে কব বছাকহাঁ জাগ কেঁ ভাগি /
স্বখন পতান হান নে ওতহুঁনাগন খাগি সগবহুঁ /
ধূক জীরন ওগ নৃপতি গন্দ্রকেঁজে বোকন গহি পানি /
জীরাজন্-তু রিকন পুহমীমেতাকেঁ হো নে খানি /
বরীচীন ও নে খেহী /বায় একো নে উপজন-
ঘবদুবদিন ভেন খরঁ রীন /নাবী-ঘব সোচ করে নব-
ধনিক নোক সন্ত মনহি মগন ছথিবাখথি রহুতো টেবি /
হসোখি কপেয়া ঘব কেঁ বাখথিসেব মহগী ভেন খরঁ /
কেও ফবথী খেত মাস্ব রৈসাহন ছন জাহি কৌহি /
খপনা

কতেক জনা হবিরাসব ঠাননভাত রহুত কেঁ সপনা /
কতেক জনা মিনি জনেব রৈসাহননিবধন রৈসন তকগ /
ভেন ধনন্ত্রিবি দূগ ফসিন জগমকগ খাওব বাহুহি /

কান পড়ন তিবহুতিমে ভাবীতে ঙ্গ রহি গেন হারা /
ঘবফাঁকি মকগ কেব নারা / নাবী-ঘব মগন করে নব-
মানিক ঔব মহাজন সভকেঁঘব ঠেবী খল্ল-ঘব /
নোক বুনুমাওন ওহো তকে ছুখিমুঁহ / গবীরক সন
সমৈ দেখি বঁনিখাঁ সভ সনকনডরৈ নগৌনক ঠষ্টী /
স্বল্ল দোকান সহবমে পবি গেনস্বল্ল ভেন সভ চষ্টী /
সূখন গাত রাত ভৌ নষ্টপষ্টকতেক রাত খরঁ সহনা /
নব নাবী সভ মান তেখাগনরিকবী ভেন খরঁ গহনা /
মঁগঠীকা খুঁঠী ঔ তড়কীনকফ্লনী লৈ নাক /
কষ্টসবি রিচ্ছিতা ঔ নিমমিমিখাঁরাজুরন্দ ঔ রাঁক /
চন্দ্রহাব, ঠেকন ঔ সিকড় িঔব ঘমৌবিক দানা /
সূতি, নরগ্রহ ঔ পচখঁড় িনশ্বনী ভেন নিদানা /
তাপব দরঁজাত লৈ রঁচনেকবম ভেন নিখষ্ট /
তমঘেন, খঁড় খা ঔ পিকদানীলৈ তসনা ঔ তষ্ট /
রাঁঠী, বঁষ্টা ঔ পনবঁষ্টাভোজন কবৈক খাবী /
মাধর সীহি সহিত মোরঁবনালৈ রঁচনে ঘব মাড় ি /
ধন মঁপতি ঘব কিচ্ছ লৈ রঁচনে/ সভঠা পড়ি গেন রঁধক
তেও ভুঁখ ছুঠন লৈ ককরোএহন পেষ্ট ভেন খঁধক /
দৈরঁ খঁশি খরঁতবন কম্পনীজা পব বাম সহাএ /
মিখিনাপ্বব বঁড়ন জরঁ নাগযমে স্বনি পহঁচন ধাএ /
খবিদ খনাজ জহাজহিঁ রৌমনভবতী কবি কবি রৌবা /
সদব তিনঁগা ওখা পব ভবতীঔব ওনাগতি গোবা /
হাজীপ্ববমে নাখ হজাবমকৈ নাখন হগ পষ্টনা /
রাঁজিতপ্বব স্বনতানপ্বব গোনালৈ জানত হৌঁ কেতনা /
গাড় ি, বঁেন, ছকড়, ঙুঁঠ রিহাবেউরঁহত হগ সভ দানা /
মিসব কন্থখা কেঁ পোখবন মেঠেকানা পহিব্বক খঁড় ি /

শ্ৰী নক্ষত্ৰীশ্ৰীব সিংহ নৃপতিমহাবাজ মিথিনেশে /
খচন বাজ দহি ভংগাশ্ৰীপতি হবহি কনেশে /
গাছী বৈন নাখন হজাবনতাকেঁ পরে ঘড়বে /
পহিবুক গোনা মধুৰন, ভৌড় জফবা ঔব খড়বে /
বৈনীপষ্টী, ঔ পচমহনাফুহবৌন ঔ কমতৌন /
হবিহবপুব, পিড় াকছু বঁবনৌকাবজ কেতেকাঁ বঁবিঔন /
বঁবি পোখবি, বঁবসায়ব বঁবনৌপল্ডৌন কো লৈ জান /
নরহদ, সবিসো ও ভটপবা, তা সোঁ দক্ষিণা উজান
বঁবাবপুব, মহবৈন, কন্থীনীমধেপুব হগ খাস /
বৈনীপুব, কমান, নবৈহিওবঁবনৌ ফুনপবাস /
বমনা হগ জগজানিত জগমেমহথা ঔব বঁছৌব /
দুহরী ঔ মহিনাথপুবঔব জৈনগব তক হগ দৌব /
বঁনদেবঁপুব ঔ টগা বঁবনৌমিবজাপুব নঘু হাট /
সীৰীপষ্টী ঔ কপসীখাসদব গোনা সৌবাঠ /
গুবরাকেঁ পববঁবসী হাকিমকব তিবহুতমে থাকে /
লৈ তো মবতে কত নব নাবীরাণে বঁচে সখা কে /
কত ফুবদা গবদা মে মিনতেখসংখ জীৰ চন জাতা /
সব সমধী কেঁ সঁভা লৈ নম্বনলৈ বঁচতে জনদাতা /
সভকেঁ সভ ঔপষ্টে ভৈ গেনধুব পোখব ঔ সড়ক /
বহি গেন ব্ৰাহ্মণ সোতী পল্ডিতকাযথ পষ্টিমা ঠাফুব /
ফবক

কেও ওবসিখব নাম নিখাওনভেঁট কেও মোহবঁবিব /
ধৰ্মকাৰ্যমে ব্ৰষ্টখি বপৈখাতেঁ ভেন সভ কেব ভেঁট /
কেও জমানত দৈকেঁ বঁচনাহজিনকা খমনা নেহী /
ককবো মাবি কেঁত পিঠি তোড় বঁহিউতবৈহি জন্মক ঠেহী /
ককবহুঁ গাবত গাত সখাওনবঁহুতো হোখয চনানা /
মাতৃপিতা ঘব পবিজন বোরযরীৰুঁ গেনাহ জহনখানা /

ककबहूँ घब भेन खानातनामीभेठे मोहर्विब घोँछु /
केओ खदानतिमे डिङ्गि खाग छुथिककबहूँ उपरैन्हि मोँछु /
एतना सुनि हाकिम बिमिखाउनतेँ नागन जन ठीका /
नाक बंगौनन्हि सभे मोहर्विबनागन चूनक ठीका /
जोग, रिकौखा, नौकिक रंशिककिबिखामंत सुकून /
गाछी, रौंस, रैन ओ महिसिजगह केन भुकथून /
ताहि कपेखा सौँ कवा गजबवीन तेँ कोवठ सौँ /
तेँ कावन रहूतो घब नगड़ भाग भतीजा भिन /
खाए नाठ रहदुब ओ /दङ्गि भुंगा धाम
रौरू ओ रौरूखान सहित मिनिकीन्ह रुमेठी खान /

.....

.....

.....

एह सभ संग रैठि केजाय रुमेठी भेन /
खजरँ काव सबकाव केतिबहुत पहुँचन रेन /
राजितपुवसँ सङ्क निकानेदौड़ ी खाये दौड़ि ह /
हहेया गंडक पुन रह्नाएखाए चौबही चौबी /
धर्मधीब, रैनरीब, कम्पनी जानत हग /जगदीशिन
नछुमी मागव के पोखबिमेताहि कीन्ह गसठीसन /
रैङ्ग १ नाठ कनकपुरानेश्रीदुर्गा होए संग /
खागवा के छोठा नान रहदुबरैठे सभ एकवंग /
जुठे कमिणव ओव कनछुवरौनहि रात नेखठ /
एह पाचो गजनास पव रैठेएह जंठ संग जात /
खरबि गए खखराव मोँमेथिन के एह हान /
सुनहूँ फिबंगी खरण दैकेँमेठहूँ दुख के जान /
हूँम दीन्ह दौड़ नाठ कोसुनहूँ हमारै रैन /
मदति कबहूँ रेखाखानकोक्या रैठे हो चैन /

ৰুঁড় ৷ নাঠ দোঙ ৰীৰ উঠাএসাহেৰ ঔ জবনেন /
মেজব মজিস্টব ঔব কনষ্টবসংগজাত কবনেন /
দেস দেসমোঁ খন্ন মংগাওনদীন্হ সভনি কে দাম /
মহামূগ, গহুম ঔ চাউবৰদাম ঔব ৰুঁজু ৷ /
ডোনী, পঠনা ঔ ভঠসাবেদীনী ঔ খজমেব /
খাগবা ঔব কান্হপুব টাকাজহাঁ খন্ন কে টেব /
ভএ বমানা খন্ন তিবহৃতিমেৰেঁন ঔব নাদি গাঙ্ ী /
গজ, তুবংগ, গদহা ঔ চুকঙ্সংগ সিপাহী টেঁন /
ছত্ৰী ঔ পেঠান মোগন সভৰাঁকারীব বজপূত /
সোভা ৰঁবনি নজাত হগজেঁমে হন্নমন্তু দূত /
খাগে সফব ও মৈনাপনঠন ৰীব জমান /
ৰঁবছী ঔ তকখাবি গঠকব গঠ তীব কমান /
চহাঁ তুবংগ পব কৰে কৰাগতজমাদাব হোএ সং /
সোভা ৰঁবনি ন জাত হগদেখি তখনক বংগ /
কবত কাম সভ ধামমেট্টেঁ ঔঠ সভ নূঠ /
টাহি ভীঙ্ গাছী সহিতপূন ঔ ৰাঁই সঙ্ক /
জিনে পঠনে ঔ ভঠসাবেপ্রগন্না মহিসৌব /
তহাঁ ৰঁসহিঁ এক মজ্জনতেহি ঘব জা নক্ষ্মী দৌঙ্ /
শ্ৰী দ্ৰাবিকা প্রশাদিতধৰ্ম্মধীব ৰুঁফ্ৰিমান /
তহমীনদাব কোবঠ কে খাসাজানহিঁ সকন জহান /
ৰাঁৰু গসবী প্রশাদ দিয়ৌঠীসো মধূৰনমে খাএ /
হুফুম দীন্হ স্বপবনডেঁঠেঁঠেঁনে ঠেঁনে হোএ জাএ /
মন পঁচা মনগব ভে নিএখেবাত ৰঁহুতো নিএ /
ধন্য ধন্য খংগৰেজ ৰঁহাদুবসভকেঁ জুঁঠন গাত /
গবিরঁ, গনী, গুবৰাঁ, কক জে, জেঁৰাঁহুণ দেত খসীস /
শ্ৰী বঘুনাথ ৰঁহঁ ৰঁদমাহীগদী নাখ ৰঁবীস /

फतुव नान करि रँवनत हँएह रौदी के हान ।
गौबमिंठ गौबनन रँहादुवतिवहृति बाखहिँ रँहान ।

२

बाधाप्रुष्ट चौधवी (मिथिनाक गतिहास) (रिदेह पेठावमे
उपनह्रुं(

"१११० क थकान मिथिनाक गतिहासमे थद्वितीय हन थ
मिथिनाक जनसंख्या घटिकेँ एक दम्भ कम्भ भुं गेन हन ।
१५१३मे पुनः एकठा ओहने थकान मिथिनामे भेन १४-
हन जकव रिरवण हमवा फतुवी नान करिक थकानी
करितुसँ भेठेगये, थकानी करितु थप्रकाशित थहृि ।
थकानकेँ दूव कवरौक हेतु थ मजूवकेँ रोजी देरौक
हेतु ताहि कान बेनगाहृ कि योजना चनाउन गेन जकवा
सम्भ्रहमे फतुवीनान निथेत हृथि-

'कम्पनी थजान जान कननको रँनाय शान ।
परन को हृकाय मेदानमे धवायो हे ॥
हृहृत हे थहृ ादाव रँहृ ा रँच धाय धाय ।
सभेनोग हृठाजात केताजात थहृ ा हे ॥
तावकी थपावकाव थरँवि देत राव राव ।
चेत गयो ठिकमदाव बेन की उँराग हे ॥
कवत हे थनोव शोव पीहृे कत नगत हृोव ।
जोव की धमाक से मशीन की रँहृ ाग हे ॥
कम्पसन पहवदाव कोथी सरँ थजरँदाव ।
कोगना भव कवन काव धृथाँसे उँहृ ायो हे ॥
रँजा एक रँजन नाग हाथी थस ।
पिकन नाग जेसा जो हृनदाव रेसाधव पायो हे ॥

गंगाकेँ भवन धाव उँतवि गयो हतूव पाव गहू की ।
थजरँकाव करित्त यह रँनाया है ॥ ' "

-Gajendra Thakur, editor, Videha (be part of Videha www.videha.co.in -send your WhatsApp no to +919560960721 so that it can be added to the Videha WhatsApp Broadcast List.)

थपन

मंतरा editorial.staff.videha@gmail.com
पव पठाऊ ।

विदेह मिथिनाक खोज

विदेह मिथिनाक खोज

विदेह विदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> विदेह प्रथम
मैथिली पाम्फिक ज्ञा पत्रिका Videha 1st Maithili Fortnightly
ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाम्फिक ज्ञा पत्रिका नर खंक देखरौक नैन पृष्ठा
सभकेँ विहेशे कए देखु। Always refresh the pages for viewing
new issue of VIDEHA.

प्रस्तुत खडि विदेह, मिथिना, तीव्रजुडि आ तीवृतक नामसँ रिख्यात रहुमान भावत आ नेपालमे
पसबन माठिक प्राचीन आ नर स्थापन, चित्राकित खभिलेख आ मूर्तिकनाक एकठाँ छोट संग्रह। ए
संग्रहकेँ पूर्ण कवरौक हेतु अपन रहुमना संग्रह editorial.staff.videha@gmail.com
केँ पठाउ। आकांक्षक सराधिकार बचनाकाब, सङ्ग्रहित होएतेप्राखर आ संग्रहकतकि नगमे छुहि।
होएते सभ पठेरौ नैन धन्यवाद पाठकगण। साभाव। विशेष विरवण देखरौ नैन किनक
कर, दर्शनीय मिथिना, Brochure 1, Brochure 2, Brochure 3, Brochure
4, Brochure 5 (मैथिली साहित्य संस्थान निंक), IGNCASI (Cultural Heritage
of Mithila – search keyword Mithila), Temple Survey Project
ASI – English आ Hindi .पूरत: खरारसायिक उद्दुख आ मात्र एकेडमिक प्रयोग नैन।

भुरनेश्वरी
भगरतीपुव
(Madhubani ,
Bi har) रौख
तावा सँ समानता
नाकमे फुन्दन
देखु

सूर्य भगरतीपुव
(Madhubani
Bi har)

विष्णु भगरतीपुव
(Madhubani ,
Bi har)

দুর্গা, পোখবিসাঁ
ভেঠন, ওতহি
রঁহেবী মন্দিব
(রঁজাবসাঁ
দক্ষিণ)মে
স্থাপিত

হবদ্বাব মন্দিব
ঘনশ্যামপুব
(দবভংগা)-
চোবি ভ২ গেন

গৌবীশাঁকব, জমথবি, হঁঠী
রঁানী, মধূরঁনী

গৌবীশাঁকব, জমথবি, হঁঠী
রঁানী, মধূরঁনী

গৌবীশাঁকব, জমথবি, হঁঠী
রঁানী, মধূরঁনী

গৌবীশাঁকব, জমথবি, হঁঠী
রঁানী, মধূরঁনী

গৌবীশাঁকব, জমথবি, হঁঠী
রঁানী, মধূরঁনী

গৌবীশাঁকব, জমথবি, হঁঠী
রঁানী, মধূরঁনী

রঁাগসী-
রঁসঁঠী, খববিযা মিথিনাঙ্কব
তাম্রনেথ

রঁাগসী-
রঁসঁঠী, খববিযা মিথিনাঙ্কব
তাম্রনেথ

রঁাগসী-
রঁসঁঠী, খববিযা মিথিনাঙ্কব
তাম্রনেথ

রঁাগসী-
রঁসঁঠী, খববিযা মিথিনাঙ্কব
তাম্রনেথ

धवहवा, रैनमनथी, पूर्णियाँ,
नवसिंह खरताव

धवहवा, रैनमनथी, पूर्णियाँ,
नवसिंह खरताव

पूवणदेरी, पूर्णियाँ

रिदेश्वर स्थान खभिनेथ, मधु
रैनी

खन्धाठाठी खभिनेथ, मधु
रैनी

रूँह खण्ठधात, सिसर रैसंत
पुव, रैगहा

12 शिताङ्गी, कोगनथ, मधु
रैनी

खलि रिदेश्वर स्थान, मधु
रैनी रूँह, ङंगेव

खहिन्या स्थान

खन्धाठाठी, मधु
रैनी

खशोक सुंभ, रैसाठ, रै
शानी

रूँह

খরনোকিতেশ্বের তাবা, ভাগ
নপুব

বুঁফ, তাব্র

রঁসাত, রেশানী

বুঁফ মস্তুক, সুনতানগজ

বুঁফ ভূমিস্পর্শ

রেশানী মূর্ত্তি

চাম্ভা নাগ-
নাগিনী, ঙ্গেব

ঙ্গেবধারী বুঁফ, খঁতীচক,
ভাগনপুব

নাচেত গণেশী,
10ম শিতাঙ্গী, দবভঁগা

দবভঁগা ম্যুজিয়ম

দবভঁগা ম্যুজিয়ম

দুর্গা, কার্ত্তিকেয

10ম শিতাঙ্গী, ভীঠ ভগরান
পুব, খঁন্থা ঠাটী

গণেশী বুঁফ

গৌতম বুঁফ, রেশানী

हविहव रूँह

चिङ्केँ खुँखरैत महिना,
बाजमहन

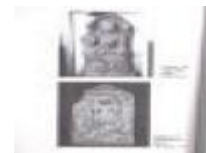
नौबिया नन्दनगत, खशोक
सुंभ

नोमशि सुदामा गृहल

गुंगेव

नागबाज तीरुँकव

ह्रमाविन भुँठुँ हकेनाह,
नानन्दा

रिह्रमशिना रिश्रिह्रानय,
भागनसुव

ठाठ रूँह

पारती

बामायण

बामसुवरा वृषभ

बामसुवरा

रूँहक खरशेष

सुँकिसा

सप्तमातृका

सरतो भद्र मन्दन

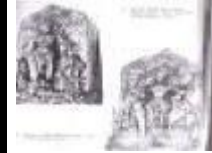
सूर्य

सूर्य

सूर्यक संगी

सूर्य, मधुरनी खा भागनप्रव

मूर्ति

मूर्ति

मूर्ति, रेशोनी

उमा माहेश्वर, कन्याशसुन्दर

रेशोनी वृषभ शीर्ष

रेशोनी, शानभञ्जिका भाग
नप्रव

रिष्णु वृष्णा

पाँखिचक्र महिना

अहिना

अष्टयोगिनी मन्दिर, सहवसा

रैनगंगा

दवभंगा

दवभंगा नगर,
1934

दवभंगा मेडिकल केंद्र

दुलदुलिन मन्दिर, जनकपुर

गन्धीश्रव

गंगासागर पोखवि, मधुर्नी

हनुमान मन्दिर, मधुर्नी

हविहवस्थान

मधुर्नी हॉस्पिटल

जनकपुर जानकी मन्दिर

जानकी मन्दिर

जानकी मन्दिर, सीतामठी

जानकी मन्दिर, सीतामठी

जिना स्वास्थ्य कार्यालय बाजुरि
बाज, नेपाल

कननेश्वर राँगा

कपिनेश्वर

कोषनेखाकार्यालय, बाजुरिवा
ज, नेपाल

मिथिना विश्वविद्यालय, दवडं
गा

नमेश्वर पेनेस,
1934

माध्यमिकविद्यालय, जनकपुर

महेन्द्र चौक, जनकपुर

जनकपुर मंडप

मिथिना,
1988 भूकम्प

पगनाराँगा धमशाना, जनक
पुर, नेपाल

पर्देन खहन्या

মধুরনী র়ম স্ট্রুড

বাজ হেড অফিস,
1934

বাজ হাঙ্গীঠন, দবভংগা,
1934

সৌবাঠ সভা

শির মন্দিব,
1934

শিরশাঁকব মিনেমা, মধুরনী

শ্রামা মন্দিব

রিদ্যাপতি মূর্তি, রিস্থলী

উগ্রতাবা, তাবাস্থান, মহিষী
, সহবসা

রিদ্যাপতি স্মাবক, রিস্থলী

রিস্থলী, উদনা মহাদেব

রিস্থলী, রিশ্বেশ্বরী ভগবতী

খহন্যা মন্দিব, খহিয়াবী

খশোক স্তম্ভ, রেশানী

স্তূপ খশোক স্তম্ভ, রেশা
নী

रनिबाजपुव किना पूर्री गेठ

रनिबाजपुव किना मीनाव

चल्डी स्थान, रिवाठपुव, सह
बसा

गाँधी पोखवि, ठाका, मोति
हावी

गाँधी रिद्यानय, ठाका, मो
तिहावी

गिबिजा स्थान, मधूरनी

हविहव मन्दिर, सोनपुव

जेन मन्दिर, भागनपुव

जेन मन्दिर, रेशानी

कमनादिन स्थान

कपिनेशुव शिर मन्दिर

नौबिया नन्दनगत

मदनेशुव शिर मन्दिर

मन्दाव परत, राँका

मोतिहावी सवाग्रह स्वावक

पवमेश्वरी मन्दिर, ठाठी, मधु
बनी

बामजानकी मन्दिर, सीताम
ठी

सबाग्रह स्थावक, सीतामठी

शांति स्तूप, रेशोनी

उच्छ भगवती

उच्छ मन्दिर

सिंघेश्वर स्थान, मधेपुरा

सूर्यधाम, पवसा

उग्रतावा मन्दिर, महिषी, स
हवसा

रेशोनी स्तूप

रिक्शमशिना विश्वविद्यालय,
भागनपुर

रिवाठपुर मन्दिर, मधेपुरा

বৃষভ শীর্ষ, বামপ্ৰবরা

পাঁখিহকত্ত দেৱী, ব্ৰেশানী

সিংহ শীর্ষ, বামপ্ৰবরা

বোঁৱা বঁডেশ্বৰ, দেৱনা, বঁন
গাঁৱ

শিবভ, নেপাল

বঠ বৃক্ষ, বঁনগাঁৱ

ভগৱান ৰিগ্ধু, দেৱনা, বঁনগাঁৱ

শাম্ভৱাৰ্থ স্থন, তাবাস্থান মহি
ষী

শাম্ভৱাৰ্থ স্থন, তাবাস্থান মহি
ষী

তাবাস্থান মহিষী

মাতা তাবা, তাবাস্থান মহি
ষী

উগ্ৰতাৰা (খাদব ৰাণী তা
বা) মূৰ্তি, মহিষী

ৰশিগ্ধা স্থান, তাবাস্থান মহি
ষী

খাৰধিত কানী উটঠ

ৰৌহ্ৰদেৱী তাবা ৰাবী সম
স্তীপ্ৰব

ভগরতী দেফনী

ভগরতী গিবিজা ফুল্লব

ভগরতী মৃণমূর্তি গল্পরৌবি

ভগরতী রাবী সমস্তীপ্ব

ভুরনেশ্বরী কোর্থ

দেবীকানী কোর্থ

গঙ্গামূর্তি নগবডীহ দবভংগা

গোসাউনি মন্দিব কোর্থ

হৈহষ্ট দেবী হারীডীহ

কানী উটঠ

মহিষাস্ববমর্দিনী রঁহেবী দব ভংগা

মহিষাস্ববমর্দিনী হারীডীহ

মহিষাস্ববমর্দিনী নাহব-ভগরতীপ্ব

উমা ল্লঙ্ঘমর্দিনী মিজাপ্ব দবভংগা

যক্ষনা ভেবর রঁনিয়া মধুরনী

ভৈবর, ভৈবর-
রনিয়া

নষ্টবাজ, তাবানালা

শির-
পার্বতী মন্দির, কপিনেশ্বর
স্থান

শির-
পার্বতী মন্দির, কপিনেশ্বরস্থান

শির মন্দির, সিংগিয়া, রি
স্পী

উমামাহেশ্বর, মহাদেবমঠ

উমামাহেশ্বর, তিবহুত

রিঙ্ক, ভরানীপুব

রিঙ্ক, ভীঠ ভগরানপুব

রিঙ্ক, জয়নগব

রিঙ্ক, নদহো

রিঙ্ক, সাহো-
পবরী, হারীডীহ

शैशनाथी रिष्णु, सरास, ऋजु
हहवपुव

रवाह मूर्ति, तिनकेश्वरस्थान

मिथिनाम्बर अन्तिनेथ, रिष्णु
रूष्ण मूर्ति

भगवती उँठठ, रैनीपङ्की

भगवती राणेश्वरी, भंडावी
सम

चाम्बुडा मन्दिर, कठवा, ऋ
जहहवपुव

अग्रभुज गणेश, हारीडीह

अग्रभुज गणेश, कोरथ

गंगा, खान्धा-
ठाह ी

महिसासुवमर्दिनी, दुर्गा

ल्लुमर्दिनी मन्दिर, मिजपुव,
दवभंगा

नठवाज

বামমন্দিব, খহিন্যাস্থান

সূৰ্য, দেহনী

উমামাহেশ্বৰ

খাদি কানী, চৈনপুব সহবসা
চৈনপুব সহবসা- মিথিনাক
একমাত্র নীলকণ্ঠ মন্দিব, সং
মে খাদিকানীন ভৱ্য কানী-
মন্দিব সেহো এহি গামমে
খছি। মহাশিৱবাতি খা কা
নীপূজা ৰুঁধ ধূমধামসঁ চৈনপ
বমে হোগত খছি।

সেহনী, ৰেশানী, ৰিষ্কু তিন
ক-যত্ৰাপৰীতধাবী

সূৰ্য মূৰ্তি, ডিনালী

যক্ষনা, খান্ধা-
ঠাটী

লাখাগড়ক স্নায়ী মাপ্পানন্দ
কৌনাচাৰ্য কানী মন্দিব
লাখা গড় নগ। পুবান গড়
। একব পূৰ্ণমে ব্ৰহ্মপুবা
ক ৱাঁৱী হবিহবনাথ মহাদে
ৰ মন্দিব খা দক্ষিণমে উ
চঠ ভগৱতী ছথি।

কপনগব শিৱ মন্দিব

সূৰ্য মূৰ্তি, ৰিষ্কু, ৰঁকখাব

সিমৰৌনাগড় মূৰ্তি

লাখাগড়ক দসক্ষ্মখী কানী
লাখা গড় নগ। পুবান গড়
। একব পূৰ্ণমে ব্ৰহ্মপুবা
ক ৱাঁৱী হবিহবনাথ মহাদে
ৰ মন্দিব খা দক্ষিণমে উ
চঠ ভগৱতী ছথি।

কোণনখ (মধুরীনি) দেৱীক
মন্দিৰ

১.ঋগ্ৰুভুজ গণেশি, কোৰ্থ ২.
শিৱ মন্দিৰ, সিঁঘিয়া, বিন্ধলী

খকৌব, বৈনীপষ্টী, ভগৱতী
দুৰ্গা, ভগৱতীপীঠ

১. ব্ৰৌহ্ম দেৱী তাৰা, ৱাবী,
সমস্তীপুৰ ২.উগ্রতাৰা ম
ন্দিৰ, মহিষী, সহবসা

খকৌব, বৈনীপষ্টী, ভগৱতী
দুৰ্গা, ভগৱতীপীঠ

১.ভগৱতী, ৱাবী ২.ভগৱতী
, দেফনী

১. ভগৱতী গিবিজা, ফুনহৰ
২.কানী, উচঠ

১. ভৈবৰ, ভৈবৰ বঁনিয়া ২
. উমামাহেশ্বৰ, মহাদেৱমঠ

১. দেৱীকানী, কোৰ্থ ২. গু
সাউনি স্থন মন্দিৰ, কোৰ্থ

১. গণেশি, নহেবিয়াসৰায ২.
উমামাহেশ্বৰ ৩. নটৰাজ, ৪.
ৰিগ্ৰু, তিনক, জনউ ধাৰী,
সেহান, বৈশালী

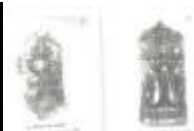
১. গংগা মূৰ্তি, নগবডীহ,
দবভংগা ২. ভগৱতী মূৰ্মু
ৰ্তি, গৰুৱাবি

১. হৈহষ্ট দেৱী, হাৰীডীহ ২
. স্তুৱনেশ্বৰী, কোৰ্থ

১. কথিত কানী, উচঠ, ২.ঋ
গ্ৰুভুজ গণেশি, কোৰ্থ

	<p>१. महिषासुर मर्दिनी, हारी डीह, २. उमा, म्लच्छमर्दिनी, मिजप्तिव, दबभंगा</p>	<p>१. महिषासुरमर्दिनी, भगवती पुव, नाहव, महिषासुर मर्दि नी, रैहेवी, दबभंगा</p>
		
<p>१. म्लच्छमर्दिनी भगवती, मिजप्ति पुव, दबभंगा २. वाम मन्दि व, अहिनास्थान</p>	<p>१. म्लच्छमर्दिनी भगवती, मि जप्तिव, दबभंगा २. सिंहेश्वर स्थान, मधेपुवा</p>	<p>१. नठबाज, तावानाही २. उमामाहेश्वर</p>
		
<p>१- शेषसायी, सरास, ऋज अहवपुव, २- नठबाज-तावा नाही ३- भगवती ४- उमा माहेश्वरी</p>	<p>१- शिर पार्वती मन्दि, कपि नेश्वर स्थान २. सूर्य मूर्ति डिनाही</p>	<p>१- सूर्यमूर्ति, रिष्कु रैकखाव २. गंगा, आन्ध्रा ठाही</p>
		
<p>१- उठठ भगवती, रैनीपष्टी २- महिषासुरमर्दिनी, दुर्गा ३- - चाम्पुडा मन्दि, कठवा, ऋजअहवपुव ४- भगवती रानेश्वरी, भुडारिसम</p>	<p>१. रवाहमूर्ति, तिनकेश्वरस्थान, २. रिष्कु, भरानीपुव</p>	<p>१. रिष्कु, जयनगव २. रिष्कु, भाठ भगरानपुव</p>

১_রিগ্ধু, নদহো, ২.সূর্য, দে
ফনী

১_রিগ্ধু_সাহো পব্ধী, স্থা
পিত-হাভীভীহ ২.বুঁফ-
রিগ্ধু মূর্তি খভিনেখ

১_রিগ্ধু, সেহান, ২_রবাহ
৩_গণেশী ৪.শির মন্দিব_
কপনগব

১_যক্ষনা, খান্ধা ঠাধী, ২.
খগ্ধুভুজ গণেশী, হারীভীহ

১_যক্ষনা, ভেবর রনিয়া,
২_শেষসায়ী, সরাস, ক্ষজ
হফবপুব, ৩_নটবাজ_তা
বানাহী ৪_ ভগরতী ৩_
উমা মাহেশ্বরী

কখিত, কানী, উচঠ, রেনী
পধ্বী

মূর্তি (মিথিনা
ক্ষেত্র)

সম্ভরত: সূর্য

রেণুগোপান, মিথিনা

রিগ্ধু, জানে, দবভংগা

রিগ্ধু

রিগ্ধু, ওমোন, দবভংগা

মিথিনাক খোজ

ঞা ঞানেখ হমব দশেকসঁ ঙুপবক মিখিনাক যাত্ৰাক ঙুপবাত্তুক সূত্র-রূত্তান্তু ঞছি ঞা ঐমে ঐ সন্ত স্থানক স্থানীয় নিরাসী ঞা গাগড সন্তক ঞকখনীয় যোগদান ছুহি । কখনো কানতঁ ভাঙ় ঞক গাঙ় ঞক ড্ৰাগরব নোকনি মেহো নীক গাগড সিহু ভেনা । -গজেন্দ্র ঠাফুব

"মিখিনাযদযশ্চ মধ্যতে বিপরো গতি মিখিনা নগরী" - মিখিনা জতহ শীত্ৰক্কে মখন জাগত ঞছি- পাণিনীক রিরবণ ।

কিনা ঞা গড়

রনিবাজপুব কিনা- মধুরনী জিনাক রাঁরুরবহী প্রখল্ডসঁ ঙু কিনোমীঠব পূর রনিবাজপুব গাম ঞছি । একব দক্ষিণ দিশামে একঠা পুবান কিনাক ঞরশেষ ঞছি । কিনা চাবি কিনোমীঠব নমগব ঞা এক কিনোমীঠব চাকব ঞছি । দস ফীঠক মোঠ দেরানসঁ ঞা ঘেবন ঞছি ।

ঞসুবগড় কিনা- মিখিনাক দোসব কিনা মধুরনী জিনাক পূর ঞা ঙুত্তব সীমা পব তিনহুগা ধাবক কাতমে মহাদেব মঠ নগ ৩০ একহুমে পসবন ঞছি ।

জযনগব কিনা- মিখিনাক তেসব কিনা ঞছি ভাবত নেপান সীমা পব প্রাচীন জযপুব ঞা র্ত্তমান জযনগব নগ । দবভুঁগা নগ পঁচোভ গামসঁ প্রাপ্ত তাম্র ঞভিনেখ পব জযপুব কেব রর্ণন ঞছি ।

নন্দনগড়- রৈতিযাসঁ ১২ মীন পশ্চিম-ঙুত্তবমে ঞা কিনা ঞছি । তীন পঁকিত্তমে ১৩ ঠা ঙুঁচ ডীহ ঞছি ।

নৌবিয়া-নন্দনগড়- নন্দনগড়সঁ উত্তৰ স্থিত খ্ৰিষ্টি, এতহ
খশৌক স্ত্ৰুত্ৰ খা রৌহ্ৰ স্ত্ৰুপ খ্ৰিষ্টি ।

দেফনীগড়- শিরহব জিনাসঁ তীন কিনোমীঠব পূৰ্ণ হাগরে
কেব কাতমে দু ঠা কিনাক খরশৌষ খ্ৰিষ্টি । চাক দিস
খধাগ খ্ৰিষ্টি ।

কঠবাগড়- ক্ষজহফবপুবমে কঠবা গামমে রিশান গড় খ্ৰিষ্টি,
দেফনী গড় জকাঁ চাক কাত খধাগ খুনন খ্ৰিষ্টি ।

নৌনাগড়-রৈগুমবায়সঁ ২৩ কিনোমীঠব উত্তৰ ৩৩.০ একড়মে
পসবন গ্ৰা গড় খ্ৰিষ্টি ।

জয়মংগনগড়- রৈগুমবায়মে রবিয়াবপুব থানামে কাৰঁব নীনক
মধ্য একঠা ঙ্গুচ ডীহ খ্ৰিষ্টি । এতহ গ্ৰা গট্ খ্ৰিষ্টি ।
নাওকোঠী (মনোন) গাম নগ গ্ৰা গট্ খ্ৰিষ্টি ।

মংগনগড়- সমস্তীপুব জিনামে হমনপুব র্নাকমে দুধপুব
রঁজাব নগ দেওট গাম নগ । ভগরান রুঁফক উপদেশে
এতহ ভেন, স্থানীয় বাজা মংগনদেরক খাগ্ৰহপব রুঁফ কিছ
দিন এতহ নিরাস মেহো কেনহি ।

খনৌনীগড়- খগড়ি যাসঁ ১৩ কিনোমীঠব উত্তৰ খনৌনী গাম
নগ ১০০ একড়মে পসবন গ্ৰা গড় খ্ৰিষ্টি ।

কীচকগড়- পূৰ্ণিয়া জিনামে ডেংবঘাঠসঁ ১০ কিনোমীঠব উত্তৰ
মহানন্দা নদীক পূৰ্ণমে গ্ৰা গড় খ্ৰিষ্টি ।

রৈনুগড়- ঠেঁহগাছ থানামে করন ধাবক কাতমে গ্ৰা গড়
খ্ৰিষ্টি ।

ৰবিজনগড়- ৰহাদুবৰ্গজমঁ ডুহ কিনোমীঠব দক্ষিণমে
নোনসৰবী ধাবক কাতমে গ্ৰা গড় খ্ৰিষ্টি ।

নেঙুৰী- দবভংগাক ৰিবোন প্ৰখল্ডমঁ ১৩ কিনোমীঠব পশ্চিমমে
একঠা গড় খ্ৰিষ্টি জে নোবিকক মানন জাগত খ্ৰিষ্টি ।

ৰুঁহ

হুন্দগ্ৰাম- হাজীপুবমঁ ৰত্তীম কিনোমীঠব উত্তব-পূৰ্বেমে
ৰসাহ-ৰেশীনী খা নগমে ৰাসোফল্ড নগ গাম গড়-ঠীনাঁ ২
কি.মী. উত্তব-পূৰ্ণ খ্ৰিষ্টি হুন্দগ্ৰাম , জতহ জৈনক ২৪ম
তীৰ্থকব মহাৰীবক জন্ম ভেন ডুনহি । এতহ ৰুঁহক ডাউব,
খ্ৰিষ্টিষেক পুষকবণী (বাজা খ্ৰিষ্টিষেকমঁ পূৰ্ণ এতহ নহাগত
বহখি), খ্ৰিষ্টিষেক স্তম্ভ খা সঁসদ-ভৱন (বাজা ৰিশীনক গড়)
খ্ৰিষ্টি ।

পজেরৌগড় ৰনহী ঠেন- এতহ একঠা ৰুঁহ মূৰ্ত্তি ভেঠন ডন,
হুদা ওকব খাৰি কোনো পতা নে খ্ৰিষ্টি । গ্ৰা স্থন সেহো
বখৰাবী গামক নগে খ্ৰিষ্টি ।

মংগনগড়- সমস্তীপুব জিনামে হমনপুব ৰ্নাকমে দুধপুবা
ৰজাব নগ দেওট গাম নগ । ভগৱান ৰুঁহক উপদেশী
এতহ ভেন, স্থানীয বাজা মংগনদেরক খাগ্ৰহপব ৰুঁহ কিছ
দিন এতহ নিৰাস সেহো কেনহি ।

হুসহবনিয়া ডীহ- খঁধবা ঠাহীসঁ ৩ কিনোমীঠব পশ্চিম
পস্ঠন গাম নগ একঠা ডুঁচ ডীহ খ্ৰিষ্টি । ৰুঁহকানীন
একজনিয়াঁ কোঠনী, ৰৌহকানীন মূৰ্ত্তি, পাগ, ৰুঁহনক ঠুকড়ী
খা পজেরৌক খৰশেষ এতহ খ্ৰিষ্টি ।

থকৌব- মধুরনীসঁ ২০ কিলোমীঠব পশ্চিম থা উত্তবমে থকৌব গামমে একটা ঙ্গুচ ডীহ থছি, জতহ রৌহুকানক মূর্তি থছি ।

নৌবিয়া-নন্দনগড়- নন্দনগড়সঁ উত্তব স্থিত থছি, এতহ থশোক স্তম্ভ থা রৌহু স্তূপ থছি ।

রিফমশিনা- ভাগনপুবমে স্থিত প্রাচীন রিশ্বরিদ্যানয । ভাগনপুব জিনাক খঁতীচক গামমে বাজা ধর্মপানক রঁনাওন রুহু রিশ্বরিদ্যানয থছি । ১০+ রাখ্যাতা নেন বহরাক স্থান থা রাঁহবসঁ পড়য রঁনা নেন সেহো স্থান এতহ নির্মিত থছি ।

চম্পানগব- ভাগনপুবক পশ্চিমমে, খার নগবসঁ সঠি গেন থছি । ঙা জৈন নোকনিক একটা পবিত্রস্থন থছি, এতহ মহারীব তীনটা রঁস্মারাস কেনে বহথি । দু ঠা জৈন মন্দিব এতহ থছি, জে জৈনক রাঁবহম তীর্থকব রাঁস্বপূজ্য নাথকেঁ সমর্পিত থছি । মহারীব রিদেহমে ছহ ঠা রঁস্মারাস রিতেনছি । রঁখা ঋতুমে চাবি মাস এক ঠাম নিরাসকেঁ রঁস্মারাস কহন জাগ ছন । রুহু একোটা রঁস্মারাস রিদেহমে নে রিতেনছি, হুদা রেশীনী নগবীমে থাম্রপানীক উদ্যানমে নিছুরীগণকেঁ সন্দশি দেনে ছনা । থাম্রপানীসঁ ভিক্ষা গ্রহণ কহ রুহু গেনা রেণুমতী কবয চাবি মাসক রঁস্মারাস ।

খভিনেখ

গৌবী-শঁকব স্থান, মধুরনী জিনাক জমথবি গাম থা হঁঠা রানী গামক রাঁচ ঙা স্থান গৌবী থা শঁকুবক সম্মিনিত মূর্তি থা ঐপব মিথিনাস্কবমে নিখন পানরঁশীয খভিনেখ । রিদেহবস্থানসঁ ২-৩ কিলোমীঠব উত্তব দিশীমে ঙা স্থান থছি ।

ভীঠ-ভগরানপুব খভিনেখ- বাজা নাগ্দেরক পুব মল্লদেরমঁ সংৰ্ধিত খভিনেখ এতহু খছি। মধূৰ্ণনী জিনাক মধেপুব থানামে গ্ৰা স্থন খছি।

ভগীবথপুব- পল্ডীন নগ ভগীবথপুব গামমে খভিনেখ খছি জগমঁ ওগনরাব রঁশিক খঁতিম দূনু শীসক বামভদ্রদের খা নক্ষ্মীনাথক প্রশীসনক বিষয়মে সূচনা ভেঠেত খছি।

মঁদাব পৰ্ত- রাঁকা স্থিত স্থনমে মিথিনাক্ষবক গুপ্তরঁশীয গম্ শীতাঙ্কীক খভিনেখ খছি। সক্ষ্দ্র মঁখনক হেতু মঁদাবক প্রয়োগ ভেন ছন। নিকঠমে রৌমীমে জৈনক রাঁবহম তীৰ্থকব রাস্বপূজ্য নাথক দূষ্টা মূৰ্ত্তি খছি, পৈঘ মূৰ্ত্তি নান পাথবক খছি তঁ দোসব কাঁসাক জকব সোমাঁ দূষ্টা পদচিন্হ খছি। জৈনক রাঁবহম তীৰ্থকব রাস্বপূজ্য নাথক জন্ম চম্পানগবমে খা নিৰ্ৰাণি এতু ভেন ছনহি।

রিদেপ্ৰেব- মধূৰ্ণনী জিনামে নোহনারোড স্ট্ৰীশীন নগ স্থিত শিরধামক স্থাপনা মহাবাজ মাধরসিংহ কেনহি। তগ হগক মিথিনাক্ষবক খভিনেখ সেহো এতহু খছি।

ৰঁসেঠী (রাঁগসী-ৰঁসেঠী), খববিয়া খভিনেখ - পূৰ্ণিয়াঁমে শ্রীনগব নগ মিথিনাক্ষবক গ্ৰা খভিনেখ মিথিনাক পহিন মহিনা শীসক বানী গদ্রারতীক বাজ্যকানক রঁৰ্ণন কৰেত খছি। বানী গন্দ্রারতী (১৭+৪-১+০২) জে খকানক সময় ফুড-ফাঁব-ৰক্ খা খন্য কন্যাণকাবী কাৰ্যক প্রাবম্ভ কেনে বহখি।

জয়নগব কিনা- মিথিনাক তেসব কিনা খছি ভাবত নেপান সীমা পব প্রাচীন জয়পুব খা র্ত্তমান জয়নগব নগ।

দবভংগা নগ পঁচোভ গামসঁ প্ৰাপ্ত তাম্ৰ খভিনেখ পব জয়পব কেব র্ণনি খ্ৰিষ্টি ।

রিষ্কু

হুনাশপষ্টী- মধুৰ্ণনী জিনাক হুনাশপবাস থানাক জাগেশ্বিব স্থান নগ হুনাশপষ্টী গাম খ্ৰিষ্টি । কাবী পাখবক রিষ্কু ভগরানক মূৰ্ত্তি এতহ খ্ৰিষ্টি ।

পিপবাহী- নৌকহা থানাক পিপবাহী গামমে রিষ্কুক মূৰ্ত্তিক চাক হাখ ভগ্ন ভহ গেন খ্ৰিষ্টি ।

মধুৰ্ণন- পিপবাহীসঁ ১০ কিলোমীষ্টব উত্তব নেপানক মধুৰ্ণন গামমে চতুৰ্ত্তজ রিষ্কুক মূৰ্ত্তি খ্ৰিষ্টি ।

কমনাদিব স্থান- খঁধবা ঠাঙ্ক ী নগমে কমনাদিব স্থানক রিষ্কু মন্দিব কণাঠি বাজা নাগদেবক মংগী শ্ৰীধব দাস দ্বাবা স্থাপিত ভেন ।

সঁসাবপব খনুমলনক বখৰাঁবী গামমে বৃক্ষক নীচাঁ বাখন রিষ্কু মূৰ্ত্তি, গাংধাবশীনী মে রঁনাওন গেন খ্ৰিষ্টি ।

মঠিহানী- রিষ্কু মন্দিব

জনকপব- বৃহদ্ রিষ্কুপবাণমে মিথিনামাহাম্যেমে জনকপব ক্ষেত্রক র্ণনি খ্ৰিষ্টি । সত্ৰহম শিতাঙ্কীমে সঁত সূব কিশৌবকেঁ খযোধ্যামে সবযু ধাবমে বাম খা জানকীক দূ ঠা ভৰ্য মূৰ্ত্তি ভেঠনহি, জকবা ও জানকী মন্দিব, জনকপবমে স্থাপিত কহ দেনহি । বৰ্ত্তমান মন্দিবক স্থাপনা ঠীকমগঙ্কক মহাবানী দ্বাবা ১৯১১ ঞ. মে ভেন । নগবক চাককাত যক্ষনী, গেকখা খা দুখ্ৰতী ধাব খ্ৰিষ্টি । বাম নরমী (চৈত্র

শুকন নরমী),জানকী নরমী (রৈশাখ শুকন নরমী) আ রিরাহ পঁচমী (খগহন শুকন পঁচমী) পব এতহ মেনা নগৌএ ।

ঊধবা-ঠাঙ্কীক স্থানীয় রাচস্পতি সংগ্রহানয়- গৌড় গামক যক্ষ্মণীক ভৱ্য মূৰ্ত্তি এতহ বাখন খছি ।

গৌতম তীৰ্থ- কমতৌন স্টুশিনসঁ ৩ কিনোমীঠব পশ্চিম ব্ৰহ্মপুব গাম নগ একটা গৌতম ফল্ড পুষ্কবণী খছি ।

ফুংগেবক পূৰঁ 'সীতা-ফল্ড'গৰ্ম ফল্ড খছি, সীতা জী এত্ত পৃথ্বীমে সমাহিত ভেন ছনী । ঠাঙ্কী জনক ফল্ড 'বামফল্ড', নক্ষ্মণ ফল্ড, ভবত ফল্ড, আ শিবুঘ্ন ফল্ড সেহো খছি, ভৈযাবীমে বঁড্ড মিনান । সে মিনান বঁৰু গড় নাবিকেনমে সেহো ছে, বঁসী পড়ন নিখন গামমে সে খাৰঁ কহাঁ ?

হনাবৰ্ত্ত- জনকপুবসঁ ৩৩ কিনোমীঠব দক্ষিণ পশ্চিমমে সীতামড়ী নগবমে হনবৰ্ত্তেব শিৱ মন্দিব আ জানকী মন্দিব খছি । এতসঁ ডেড় কিনোমীঠব পব পল্ডবীক ক্ষেত্ৰমে সীতাফল্ড খছি । হনাবৰ্ত্তমে জনক দ্বাব হব চনেৰাঁ কান সীতা ভেঠনি ছনী । বাম নরমী (চৈত্ৰ শুকন নরমী) আ জানকী নরমী (রৈশাখ শুকন নরমী) পব এতহ মেনা নগৌএ ।

ফুনহব-মধুৰঁনী জিনাক হবনাখী থানামে ফুনহব গামমে জনকক পুষ্পৰাঠিকা ছন জতহ সীতা ফুন নোড় ছনী ।

ধনুযা- জনকপুবসঁ ১৩ কিনোমীঠব উত্তব ধনুযা স্থানমে পীপবক গাছক নীচাঁ একটা ধনুযাকাব খল্ড পড়ন খছি । বামক তোড়ন ঙা ধনুযা খছি । ঐসঁ পূৰঁ রাণগংগা ধাব বঁহেএ জে নক্ষ্মণ দ্বাবা রাণসঁ উদ্ধাঠিত ভেন ছন ।

স্বগ্গা- জনকপুব নগ জনেশ্বিব শিরধামক সমীপ স্বগ্গা গ্রামমে শ্বকদেরজীক আশ্রিম খ্চি । শ্বকদেরজী জনকসঁ শিক্ষা নেরোক হেত্ত মিথিনা ঐন ছনা- ঐ ঠাম হুনকা ঠহবেরোক ব্যরস্থা ভেন ছন ।

সিংহেশ্বিব- মধেশ্ববাসঁ ৩ কিলোমীঠবপব গৌবীপুব গাম নগ সিংহেশ্বিব শিরধাম খ্চি ।

কপিনেশ্বিব- কপিন ঙ্গনি দ্বাব স্থাপিত মহাদের মধুরনীসঁ ৬ কিলোমীঠব পশ্চিমমে খ্চি ।

হুশেশ্বিব- সমস্তীপুবসঁ উত্তব-পূর, নহেবিযাসবায়সঁ ৬০ কিলোমীঠব দক্ষিণ-পূর আ মহবসাসঁ ২৩ কিলোমীঠব পশ্চিম ঙ্গ একটা প্রসিদ্ধ শিরস্থান খ্চি । এতহ চিহ্ন-খ্চাবণ্য মেহো খ্চি জতহ উজ্জব আ কাবী গেরব, নানসব, দিঘৌছ, মৈন, নকটা, গৌবী, গগন, সিল্লী, খ্চানী, হবিখন, চাহা, কবন, বতরা চিহ্ন সন্ত নরম্ববসঁ মার্চ ধবি দেখরামে খ্চিএ ।

সিমবদহ- খনরাবা স্টমিন নগ শিরসিংহ দ্বাবা রঁসাওন শিরসিংহপুব গাম নগ ঙ্গ শিরমন্দিব খ্চি ।

সোমনাথ- মধুরনী জিনাক সৌবাঠ গামমে সভাগাছী নগ সোমদের মহাদের ছথি ।

মদনেশ্বিব- মধুরনী জিনাক খ্চববা ঠাছ সঁ ৪ কিলোমীঠব পূর মদনেশ্বিব শির স্থান খ্চি ।

চন্দ্রেশ্বিব- নংনাবপুবমে হবহী গাম নগ চন্দ্রেশ্বিব ঠাফব দ্বাবা স্থাপিত চন্দ্রেশ্বিব শিরস্থান খ্চি ।

শিনানাথ- জয়নগর নগর কমলা ধাবক কাতমে শিনানাথ মহাদেৱ ছুথি ।

উগ্রনাথ- মধুৱনীসঁ দক্ষিণ পল্ডীন স্টুশীন নগর ভৱানীপুৱ গামমে উগনা মহাদেৱক শিৱনিংগ খুছি । ৱিঘ্যাপতিকেঁ প্যাস নগরনছি তঁ উগনাকপী মহাদেৱ জঠাসঁ গংগাজন নিকানি জন পিয়েনখিন্হ । ৱিঘ্যাপতিক হঠ কেনাপব ঐ স্থান পব উগনা হুনকা খপন খমন শিৱকপক দর্শন দেৱখিন্হ ।

উটঠ ছিল্লমস্তিকা ভগৱতী- কমতৌন স্টুশীনসঁ ১৬ কিনোমীঠব পূৱৌত্তব উটঠমে কানিদাস ভগৱতীক পূজা কৱেত ছনা । ভগৱতীক মৌনিক মূৰ্ত্তি মস্তুক ৱিহীন খুছি ।

উগ্রতাৱা- মল্ধন মিশ্ৰিক জন্মভূমি মহিষীমে মল্ধনক গোমাউনি উগ্রতাৱা ছুথি ।

ভদ্রকানিকা- মধুৱনী জিনাক কোগনখ গামমে ভদ্রকানিকা মন্দিব খুছি ।

চাম্ভুলা- ঞ্জযফবপুৱ জিনামে কঠবাগ্ধ নগর নক্ষ্মণা ৱা নখনদেগ ধাব নগর দুৰ্গা দ্ৰাৱা চল্ধ-ম্ভুলাক ৱধ কএন গেৱ । ওগ স্থানপব গ মন্দিব খুছি ।

পবসা সূৰ্য মন্দিব- নান্নাবপুৱমে সগ্রামসঁ পাঁচ কিনোমীঠব পূৱ পবসা গামমে সাহে চাৱি ফীঠক ভৱ্য সূৰ্য মূৰ্ত্তি ভেঠন খুছি ।

চৈনপুৱ সহবসা- মিথিনাক একমাত্ৰ নীনকঁঠ মন্দিব, সংমে খাদিকানীন ভৱ্য কানী-মন্দিব মেহো ঐ গামমে খুছি ।

महाशिरवात्रि आ कानीपूजा रङ्ग धूमधामसँ चैनपुवमे होगत
थछि ।

धवहवा, रैनमनथी, पूर्णियाँमे नवसिंह खरतावक स्थान थछि,
एकठा खोह जकाँ पैघ पाया थछि जगमे जे किछ
ह्नेकरौ तँ रङ्ग ी कान धवि गोँ-गोँ खराज होगत
बहत । आ स्थान आरँ नवसिंह भगरानक मूर्ति आ मन्दिरक
कावणसँ रैम रिकमित भइ गेन थछि । एतु नवसिंह पाया
ह्नाई खरतवित भेन छना ।

रिसहरी- मधुरनी जिलाक रैनीपञ्ची थानामे कमतौन बेनरे
सृष्टीनसँ ७ किनोमीठव पूरँ आ कपिनेश्वर स्थानसँ ४
किनोमीठव पश्चिम रिसहरी गाम थछि । ज्योतिर्विश्वर पूरँ
महाकरि रिद्यापतिक जन्म-स्थान आ गाम थछि ।

मिथिलाक रीस ठाँ सिद्ध पीठ- १.गिबिजास्थान (हुनहव,
मधुरनी), २.दुर्गास्थान (उँचैठ, मधुरनी), ३.बहेश्वरी (दोखव,
मधुरनी), ४.भुरनेश्वरीस्थान (भगरतीपुव, मधुरनी), ५.
भद्रकानिका (कोगतथ, मधुरनी), ६.चक्रुन्दा स्थान (पचाही,
मधुरनी), ७.सोनामाग (जनकपुव, नेपाल), ८.योगनिद्रा
(जनकपुव, नेपाल), ९.कानिका स्थान (जनकपुव स्थान),
१०.बाजेश्वरी देरी (जनकपुव, नेपाल), ११.छिनमस्ता देरी
(उँजान, मधुरनी), १२.रैनदुर्गा (खववथ, मधुरनी), १३.सिधेश्वरी
देरी (सबिसर, मधुरनी), १४.देरी-स्थान (खंधवा ठाँ ी,
मधुरनी), १५.कंकानी देरी (भावत नेपाल सीमा आ बामराँग
प्लस, दवभंगा), १६.उग्रतावा (महिषी, सहवसा), १७.कालानी
देरी (रँदनाघाँ, सहवसा), १८.पुवन देरी(पूर्णियाँ), १९.कानी
स्थान (दवभंगा), २०.जैमंगनास्थान(झंगेव), २१. जनकपुव

পৰিষ্কাৰক ১৩. স্থান খা ওতুকা ক্ষুখ্য দেৱতা ১.
হনুমাননগৰ- হনুমানজী, ২.কন্যাশ্বেৰ- শিৱনিংগ,
৩.গিৰিজা-স্থান- শিঙি, ৪.মঠিহানী- ৰিষ্ক মন্দিৰ,
৫.জানেশ্বেৰ- শিৱনিংগ, ৬.মনাগা- মালুৱ ঋষি, ৭. শ্ৰী
ফল্ড- ধ্ৰুৱ মন্দিৰ, ৮.কঁচন বন- কোনো মন্দিৰ নে মাত্ৰ
মনোবম দৃশ্য, ৯.পৰ্বত- পাঁচ ঠা পৰ্বত, ১০.ধনুশা- শিৱ
ধনুশক ঠুঁকড়ী, ১১.সতোখড়ী- সপ্তৰ্ষিক সাত ঠা ফল্ড,
১২.হৰুশাহা- ৰিমনাৰ্গগা, ১৩. কৰুণা- কোনো মন্দিৰ নে
মাত্ৰ মনোবম দৃশ্য, ১৪. ৰিমৌন- ৰিশ্ৰামিত্ৰ মন্দিৰ খা
১৫.জনকপুৰ ।

দবভংগা কৈথোনিক চৰ্চ- ১+১১মে স্থাপিত গা চৰ্চ ১+১৭
কেব ভূকম্পমে ক্ষতিগ্ৰস্ত ভৱ গেন । একবা হোনি ৰোজেবী
চৰ্চ সেহো কহন জাগএ । সেঁঠ ফাৰ্মিস আঁসিসী চৰ্চ
ক্ষুজফবপুৰমে খছি ।

ভিখা সনামী মজাব- গংগাসাগৰ পোখৰি দবভংগাক
মহাবপব গা মজাব খছি । মকদুম ৰাঁৱাক মজাব:নিত
নাবাষণ মিখিনা ৰিশ্ৰেৱৰিছানয খা কামেশ্বেৰ সিংহ সংস্কৃত
ৰিশ্ৰেৱৰিছানয দবভংগাক ৰীচ স্থিত গা মজাব হিন্দু খা ক্ষুস্মিম
মতাৱনশ্ৰীক একঠা পাৱন স্থান খছি । দবভংগা ঠাৱৰ
মজিদ গল্লাম মতাৱনশ্ৰীক একঠা ভৱ্য মজিদ খা ধাৰ্মিক
স্থান খছি ।

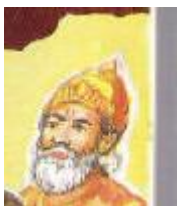
९. रिदेह मिथिना बने

रिदेह मिथिना बने

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिली पाम्फिक ङ पत्रिका Videha 1st Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मैथिली पाम्फिक ङ पत्रिका नर थक देखरौक नैन पृष्ठ सभकेँ विहेशे कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

भावत आ नेपालक माटिमे पसवन मिथिनाक धवती प्राचीन कानेसँ महान प्रकष ओ महिना नोकनिक कर्मभूमि बहन अछि। प्रस्तुत अछि मिथिना बनेक एकठाँ छोट संग्रह। ए संग्रहकेँ पूर्ण कबरौक हेतु अपन ईमेल संग्रहकेँ editorial.staff.videha@gmail.com केँ पठाउ। आकर्षक सराधिकार बचनाकाब, सम्वृद्धित होएछेआखब आ संग्रहकतुकि नगमे छन्हि। होएछे सभ पठेरौ नैन धन्यवाद पाठकगण। साभाव। पूर्णतः अरारसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग नैन। विशेष रिरवण देखरौ नैन किनक

कक [VI DEHA_346](#), [VI DEHA_347](#), [VI DEHA_366](#), [VI DEHA_373](#) आ [मिथिना बनेखा मिथिनाक संगीत \(कथा\) मिथिनाक पारनि तिहार /मिथिना चित्रकना /](#)।

रौदिक जनक

'रौदेह बाजा' ङगरौदिक कानक नयी सप्याक नामसँ छनाह, यत्र करित सदेह स्रज्जा गेनाह, ङगरौदमे रणनि अछि। ओ गन्दक संग देनहि अस्व नन्दकौक रिकर्र आ ताहिमे गन्द हनका रचओनहि। शितपथ त्रौहिक रिदेहमाथर आ पुराणक निमि दनु गौठेक

राश्विक

सीतापति बाम

প্ৰবাহিত গৌতম ছথি সে
দনু একে ছথি ঞা এতএসঁ
বিদেহ বাজাক শ্ৰাবস্ত্ৰ ।
মাথৰক প্ৰবাহিত গৌতম
মিত্ৰবিন্দ যত্ৰক/ বঁনিক
শ্ৰাবস্ত্ৰ কএনহি ঞা পুনঃ
একব পুনঃ স্থাপনা ভেন
মহাজনক-১ ক সময়মে
যাত্ৰৰল্যে দ্ৰাবা । নিমি
গৌতমক ঞাশ্ৰমক
নগ **জয়ন্ত** ঞা মিথি -
জিনকা মিথিনা নামসঁ
সেহো সোব কএন জাগত
ছহি, **মিথিনা** নগবক
নিমাণি কএনহি । নিমিক
জয়ন্তপ্ৰব বৰ্তমান
জনকপ্ৰবমে ছন, মিথিক
মিথিনানগবক স্থান এখন
ধবি নিৰ্ধাৰিত নহি ভএ
সকন ঞছি, ঞনুমানিত
ঞছি জনকপ্ৰবক নগ
। **সীবপ্ৰজ**
জনক **সীতাক** পিতা
ছথি ঞা এতএসঁ মিথিনাক
বাজাক স্ৰুদে পবস্পবা
দেখৰোমে ঞব্ৰিত
ঞছি । **প্ৰতি**
জনক **সীবপ্ৰজক**
বোদক 18ম প্ৰস্তমে ভেন
ছনহ । প্ৰতি
হিবণ্যানভক প্ৰব ছনহ
ঞা জনক ব্ৰহ্মনামিক প্ৰব
ছনহ । যাত্ৰৰনক্য
হিবণ্যানভক শিষ্য
ছনহ, হুনকসঁ যোগক
শিক্ষা নেলে ছনহ ।
কবান জনক দ্ৰাবা একঠা
ব্ৰাহ্মণ হৰতীক শীল-
ঞপহৰণক শ্ৰযাস ভেন ঞা
জনক বাজৰশি সমাপ্ত ভএ
গেন (সঁদৰ্ভ ঞম্মিযোষ-
বুছচৰিত ঞা কোঠিন্য-
ঞৰশাস্ত্ৰ) ।

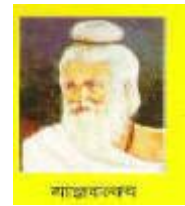
নৰ ক্ৰশি

বিদেঘ মাথৰ

শতপথ ব্ৰাহ্মণক বিদেঘ
মাথৰক বিদেহ
ঞগমন, ঞগিক সদানীবাসঁ
ঞগাঁ নহি ব্ৰহ্মৰাক চৰ্চ ।

শতপথ ব্ৰাহ্মণক
বিদেঘমাথৰ ঞা প্ৰবাণক
নিমি দনু গোঠেক
প্ৰবাহিত গৌতম ছথি সে

ৰাজসনেযী যাত্ৰৰল্যে

যাত্ৰৰল্যে মিথিনাক দাৰ্শনিক
বাজা প্ৰতি জনকক দবৰোমে
ছনহ । হুনকব মাতাক বা
পিতাক নাম সম্ভবতঃ ৰাজসনী
ছনহি । ওনা হুনকব পিতা
দেববাতৰ্কে মানন জাগত
ছহি । যাত্ৰৰল্যে ১. প্ৰবন
যজুৰেদ, ২. শতপথ
ব্ৰাহ্মণ, ৩. ব্ৰহ্মদাবণ্যক ঞপনিষদ

খংগবাজ কর্ণ

দনু একে ছুথি ঞা এতএসঁ
রিদেহ বাজক শ্রাবম্ভ ।

রৈশৈষিক দর্শন কণাদ

রৈশৈষিক দর্শন কণাদ

ঞা ৪.যাত্ররলেক্য স্মৃতিক
দৃষ্ট্য/লেখক ছুথি ।

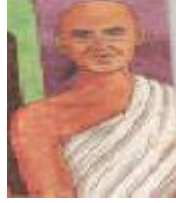
মহারীব জৈন 599-
527

মহারীব রিদেহমে উহ ঠা
রস্সারাস রিতেনছি ।

গৌতম বুদ্ধ BC
563-483

ওনা তঁ মহারীব রিদেহমে
উহ ঠা রস্সারাস রিতেনছি
ঞদা বুদ্ধ একোঠা নে ঞদা
মিথিনামে রৌক্ষ ধর্মক
শ্রভার পছাতি রঁহন ।
বুদ্ধ রেশানী নগরীমে
ঞাম্রপারীক উদ্যানমে
নিউরীগণকে সন্দর্শ দেনে
উনাহ ।

চাণক্য BC 350-
283

ধর্ম ঞা রিধিক ক্ষেত্রমে কৌটিল্যক
ঞর্থশাস্ত্র ঞা যাত্ররলেক্য স্মৃতিমে
বঁভু সমানতা ঞছি জে চাণক্যক
মিথিনারাসী হোযরাক শ্রমাণ
ঞছি ।

ঞর্থশাস্ত্রমে(১.৬ বিনযাধিকাবিকে
শ্রথমাধিকবণে যডোংধ্যায়:
গল্দিযজযে
ঞবিষডুরস্সাংগ:) কবান জনকক
পতনক সেহো চর্চা ঞছি ।

তল্লিবক্ষুবঁভিবরঞল্দিযশচাত্তবস্তাংপি
বাজা সগ্যা বিনশ্চতি- যথা
দাস্তক্যা নাম ভোজ: কামাদ্
ব্রৌজণ কণ্যায়মভিমণমান:
সরঁক্ষবাস্ত্রা বিননামি কবানশচ
রৈদেহ: ।

চন্দ্রগুপ্ত মৌর্য চাণক্যক
শিষ্য BC 340-293

চাণক্যক শিষ্য

आर्यभट्ट रैत्रानिक 476-550

पञ्चमी आर्यभट्टक रिरवण- (२१) (३४/०५) महिपतिथः र्मगरीनी माल्दव सै पीताय्न व स्रत दामू दो माण्ड्र सै रीजी त्रिनयनभट्टः ए स्रतो आर्यभट्टः ए स्रतो उदयभट्टः ए स्रतो रिजयभट्टः ए स्रतो स्रनोचनभट्टः (स्नयनभट्टः) ए स्रतो भट्टः ए स्रतो धर्मजडीमिश्र ए स्रतो धावाजडी मिश्र ए स्रतो ब्रैलजवी मिश्र ए स्रतो त्रिपुवजडी मिश्र ए स्रत रिग्जडी मिश्र ए स्रतो खजयसिंहः ए स्रतो रिजयसिंहः ए स्रतो ए स्रतो आदिरवाहः ए स्रतो महोरवाहः ए स्रतो द्योधिष मिहः ए स्रतो सोठव जयसिंहकाचार्यसिंहस महास्र रिग्वा पावङ्गत महामहोपाध्या यः नवसिंहः । ।

सिंह सबहपाद 700-780

सबहपाद-सिंहिवथे मग पद्मे पद्मि अड मल्ल पिरैत्ता रिसवड एमगड। मिथिनामे अम्बवाम्बु सिम्बिवत्तु जकव पूर्वमे सिम्बिवत्तु, गणेशिजीक अरुमि अरुजी, निखन जागत अडि। मिथिनामे अ धावणा जे माँह पिनास स्रवण शिजि अरुमि होगत अडि; अ सबहपादक मिथिनारासी होवरौक प्रमाण अडि।

आदि शैकवाचार्य 788-820 मंडन मिश्रस शैकवा र्य

म.म.गोनु ना 1050-1150

कवमहे सोनकवियाम गोनु माक रर्णन पञ्चमी अडि- महामहोपाध्याय धूर्तवाज गोनु। पञ्चमी अरुसाव पीह रीक गणना कएनास गोनुक जन्म (गोनुक सोनकवियाम कवमहे-रसेमे १४म पीह री चनि बहन अडि) आर्यभट्टक राद (आर्यभट्टक माल्दव-काथपमे ३९ म पीह री चनि बहन अडि) आ रिग्वापतिक पहिले (रिग्वापतिक रिग्वाव रिग्वा-काथपमे १४म पीह री चनि बहन अडि) नगभग १०३.० अ.मे सिम्ह होगत अडि। कावण एहि तबहेँ एक पीह रीकेँ ४० सँ गणा केना सँ आर्यभट्टक जन्म नगभग ४१७ अ. आ रिग्वापतिक जन्म नगभग १३३.० अ. अरुत अडि जे गतिहाससम्मत अडि।

प्रज्ञावाम आ हाथी स्रवण

मिथिनाक यादर (गुग्वाव) जातिक नोकदेरता प्रज्ञावाम अरुपन हाथी स्रवणपव सराव।

रशीधव ब्रौह्मण

ছেতুন মহবাজ

মিথিনাক ডোম জাতিক
লোকদেবতা

দীনা- ভদরী

মিথিনাক হুসহব জাতিক
লোকদেবতা

জ্যাতি পঁজিয়ার

বাজা সনহেস

মিথিনাক দুধরশী (দুসাধ)
জাতিক লোকদেবতা

দুনবা দযান

গোনু বাক গাম
ভরৌই এক বাজফ্যাব,
"রঁদবা গোটিন নষ্টুখা
দযান" লোককথাক মনাত
কথানায়ক। ভরৌই আমে
এখনো চিনকব গহরব
ছহি।

কানিদাস

রৌধি কাযস্থ

রিথ্যাপতিক পুকষ-
পবীক্ষামে মুল্কানমে গগা
নদীক আযরী খা রৌধি-
কাযস্থরৌে খপনামে
সমেরীক খিসা রঁতি খছি
জে রঁদমে রিথ্যাপতিকৌে
নং কং সেলৌে শচনিত
ভেন।

বাধাপ্তুষ্ঠ খা কবতাবাম মল্লিক

মিথিনাক খমতা ঘরেনক শ্রাবস্তিক গরৌেয়া

মহাবাজ নাগুদের

মিথিনাক কপটি
বশিক 1097 ঙ. মে
স্থাপনা। 1147 ঙ. মে
মুল।

মল্লদের

মিথিনাক কণ্ঠি রশিক
সংস্থাপক নাচদেরক পত্র ।
মিথিনাক গধরবিয়া
বাজপুত মল্লদেরকে ঋপন
রীজীপকষ মানিত ছথি ।

মহাবাজ হবসিংদের

মিথিনাক কণ্ঠি রশিক ।
জ্যোতিবীন্দ্র ঠাকুরক রর্ণ-
বনোকবমে হবসিংদের নায়ক
খাকি বাজা
ডুনাহ । 1294 গ্ৰ. মে জন্ম
খা 1307 গ্ৰ. মে
বাজসিংহাসন । ঘিয়াসুদ্দীন
তুগনকসঁ 1324-25 গ্ৰ. মে
চাবিক রাদ নেপান পনায়ন ।
মিথিনাক পঞ্জী-প্ররঙ্ক
ব্রীহণা, কাযস্থ খা ক্ষত্রিয় মধ্য
খাধিকাবিক স্থাপক, মৈথিন
ব্রীহণক হেত্ত গ্ণাকব
মা, কর্ণ কাযস্থক নেন
শিকবদত্ত, খা ক্ষত্রিয়ক হেত্ত
রিজয়দত্ত এহি হেত্ত প্রথমতয়া
নিয়কত্ত ভেনাহ ।
হবসিংদেরক প্রেবপাসঁ- খা গ্ৰ
হবসিংদের নাচদেরক রশিজ
ডুনাহ, জে নাচদের কাণ্ঠি
রশিক ১০০৯ শাকমে স্থাপনা
কেনে বহথি- নন্দদ শৃষ্ঠ শিশি
শাক রর্ষে (১০১৯
শাকে)... মিথিনাক পন্ডিত
লোকনি শাকে ১২৪+ তদনুসাব
১২২৬ গ্ৰ. মে পঞ্জী-প্ররঙ্ক
বর্তমান স্ককপক শ্রাবস্তক
নির্ণয় কএনহি । পুনঃ
বর্তমান স্ককপমে খোড়ে বৃক্ষি
রিনাসী লোকনি মিথিনেশি
মহাবাজ মাধর সিংহসঁ ১৭৬০ গ্ৰ.
মে খাদেশি কবরীখ পঞ্জীকাবসঁ
শাখা পুস্তকক প্রণয়ন
কবরীওনহি । ওকব রাদ
পাঁজমে (কখলো কান বর্ণিত
১৬০০ শাকে যানে ১৬৭+ গ্ৰ.
রাস্তুরমে মাধর সিংহক রাদমে
১+০০ গ্ৰ.ক
খাসপাস) *শ্রোত্রিয়* নামক একঠা
নর ব্রীহণা উপজাতিক
মিথিনামে উপেত্তি ভেন ।

মন্ত্রী গণেশ্বিব

মিথিনাক কণ্ঠি রশিক
নবেশি হবসিংদেরক
মন্ত্রী । *স্বগতিসোপান*মে
মিথিনাক সারিধানিক
গতিহাসক রর্ণন ।

মীর্বা সাহেরঁ

খমব রাঁরা

গবীরঁ রাঁরা

মিথিনাক দুল্লিম নোকনিক
রীচ শ্রমিচ্ছ নোকগাখাক
নায়ক।

নানরঁন রাঁরা

মিথিনাক চর্মকাব জাতিক
নোকদেরতা।

মিথিনাক মনাত জাতিক
নোকদেরতা।

রঁঠা চমাব

মিথিনাক ধোরি জাতিক
নোকদেরতা।

কাবিখ পজিয়াব

নোরবিক

বায় বশপান

খযাচী মিশ্র

পন্দ্রহম শিতাঙ্কীক ভরনাথ
মিশ্র রঁড পেঘ নেয়াখিক
ছনাত খা কহিয়ো
ককরোসঁ কোনো বস্তুক
যাচনা নহি কএনহি, তাহি
নেন সন্ত হনকা খযাচী
মিশ্র কহএ নগনহি।

শঁকব মিশ্র

"রাঁনোহঁ জগদানন্দ ন মে
রাঁনা সবস্বতী। খপূর্ণো
পঁচমে রঁর্ষে রঁর্ঘাযি
জগত্ৰযম্ ॥ " ক
রজা। পন্দ্রহম শিতাঙ্কীমে
ভরনাথ মিশ্রক ঘবমে
মধুরঁনী জিনাক সবিসর
প্রামমে শঁকব মিশ্রক জন্ম
ভেন। শঁকব মিশ্র মহাবাজ
ভৈবর সঁলক কনিগ্ঠ পুত্র
বাজা পুত্রশোভমদেরক
প্রাশিত ছনাত। একব
রঁর্ন বসার্গর গ্রঁথমে

পক্ষধব মিশ্র

রিগ্যাপতিক সমকালীন
জযদের মিশ্র, জে খপন
খকাঠা তর্কক কাবণ
পক্ষধব মিশ্রক নামসঁ
জানন গেনাহ।

মৌথিনীক খাদিকরি রিগ্যাপ তি (জ্যাতিবীশ্বব পূর্)

মৌথিনীক খাদিকরি রিগ্যাপতি (
রিগ্যাপতিক চিত্র: রিদেহ চিত্রকনা
সম্মানসঁ পুবস্কৃত পনকনান মন্তন দ্বাবা)

করীশ্বব জ্যাতিবীশ্বব(নগভগ ১২৭৩-
১৩৩০)সঁ পূর্ (কাবণ জ্যাতিবীশ্ববক
গ্রামমে সঁলক চর্চ খন্ডি), মৌথিনীক খাদি
করি। সঁস্কৃত খা খরতর্কক রিগ্যাপতি
ঠকুব: সঁ ভিন্ন। সম্মরত: রিস্কী গামক
রাঁর্বি কাস্টক শ্রী মহেশী ঠাকুবক পুত্র।
সমানান্তব পবস্পবাক রিদাপত নাচমে

ভেট্টেত খিছি । শিকব
মিশ্রি
কবি, নাটককাব, ধর্মশাস্ত্রী
আ ন্যায়-রৈশেয়িকক
রায়খ্যাকাব বহখি । শিকব
মিশ্রি শ্রুখারনী- ১.গৌবী
দিগম্বব শ্রহসন ২.প্রশ্চ
রিনোদ নাটক
৩.মনোভরপরাভর
নাটক৪.বসার্ণ৩.দুর্গা-
ঠীকা৩.বাদিরিনোদ৭.রৈশেয়িক
সূব পব
উপস্কাব+কুম্ভমাজনি পব
আমোদ৯.খলনখল-খাচ
ঠীকা ১০.ছন্দগান্নিকোছাব
১১.শ্রাফ শ্রদীপ
১২.প্রায়শ্চিত শ্রদীপ ।

মহাবাজ শির সিংহ

মিথিনা নরেশি বিদ্যাপতিক
আশ্রয়দাতা ওগনরাব রশিক
মহাবাজ শির সিংহ ।

উগনা মহাদেব

মহাদেব বিদ্যাপতিক
খহিঠাম গীত সুনরী লেন
উগনা মোকব রনি বহেত
ছনাহ ।

বিদ্যাপতি পদারনিক (জ্যাতিবিশ্ববর্ষ পূর্বসঁ)
নূব-খলিনয় হোগত খিছি । জ্যাতিবিশ্বব
পূর্ব বিদ্যাপতি:- কখীবক খলিনর গুপ্ত
(দশম শতাব্দীক খলু আ এগাবহম
শতাব্দীক শ্রাবস্ত)- হ্রথ ৬গম্বিব
শ্রাবান্ত্রা- রিভর্ষিগী ৬ মে বিদ্যাপতিক
উল্লখ করে ছখি । শ্রীধব দাসক
সদৃজিকর্গম্বিত, (বচনা ১১ ফবরবী ১২০৩,
মধ্যকালীন মিথিনা, রি.ফ. ঠাফব)- শ্রীধব
দাস বিদ্যাপতিক পাট ঠা পদ উচ্চুত
কেলে ছখি জে বিদ্যাপতিক পদারনিক
ভাষা ছী ।

৬জার ন মানতো কব পবগাস

তারে ন তাহি মধুকব রিনাস । ৬ খা

৬ছন্দনা ৬ফন কতয মকবন্দ ৬

জ্যাতিবিশ্বব (১২৭৩-১৩৩০) ষগ:

কল্লাব- ॥ খথ বিদ্যারন্ত

রর্না ॥ খগ্রম: কল্লাব: - ॥ খথ

বাজ্য রর্না ॥ মে উল্লখ ।

মহাকবি বিদ্যাপতি ঠাফব

1350-1435

(মেথিনীক খাদি করি জ্যা
তিবিশ্বব-

পূর্ব বিদ্যাপতিসঁ ভিন্ন, সঁ
স্কৃত আ খরহষ্টমে লেখন)

মহাকবি বিদ্যাপতি ঠাফব 1350-1435

বিদ্যাপতি ঠাফব: 1350-1435

বিষংরাব রিশ্বী-কাথপ (বাজা শিরসিহক
দবরীবা) আ সঁস্কৃত আ খরহষ্ট লেখক ।
কাঁতিনতা, কাঁতিপতাকা, পুবষ পবীক্ষা,
গোবক্ষরিজয়, লিখনারনী খাদি হ্রথ
সমেত বিপুল সঁখ্যামে কানজয়ী বচনা ।
জা মেথিনীক খাদিকবি বিদ্যাপতি
(জ্যাতিবিশ্বব পূর্বসঁ ভিন্ন ছখি ।

(চিত্রক আধাব মিথিনা সঁস্কৃতিক পবিষদ,
কোনকাতা দ্বাবা কোনো কনাকাবসঁ
রঁনরীওন , কনাকাবক নাম ৩০-৭০ সানসঁ
খল্লাত কাবাসঁ গুপ্ত বাখন গেন
খিছি ।)

শিকবদের 1449 -
1569

পারিজাতচৰণ।

জগজ্জ্যোতিৰ্মল্ল ১৬১২-
৩৭

চৰণগৌৰী ব্ৰিহাহ নাঠক, কৃষ্ণ ব্ৰিহাহ
নাঠক।

ডা. সব ঋণুতোষ ঋখ
জী ১+৬৪-১৯২৪

মৌখিনী শ্ৰেয়ী। কনকভ্ৰা
বিশ্বব্ৰিহ্মানযমে ঋপন
ঋনপতিব্ৰমে মৌখিনী ঋধ্যাপন
শুকসঁ ম্নাতকোভব
ধবি, প্ৰিগ্নিপন ঋ সৰসিডিযবী
দনু ব্ৰিষযক কপমে, সত্ৰ-
১৯১৭-১+ সঁ ঋাবম্ভ কেনহি।
মৌখিনীক পহিন ব্ৰেব
বিশ্বব্ৰিহ্মানযমে ঋধ্যাপন শুক
ভেন।

মদন মোহন
মানৰীয ১+৬১-
১৯৪৬

মৌখিনী শ্ৰেয়ী।
কাশী হিন্দু
বিশ্বব্ৰিহ্মানযমে ঋপন
ঋনপতিব্ৰমে মৌখিনী
ঋধ্যাপনক ঋাবম্ভ
কেনহি। কনকভ্ৰা
বিশ্বব্ৰিহ্মানযক ব্ৰাদ
ঙ্গ দোসব
বিশ্বব্ৰিহ্মানয ভেন
জত২ মৌখিনীক
ঋধ্যাপনক ঋাবম্ভ
ভেন।

খুদী না ১+৬৭-
১৯২৭

গাম কোগনখ। কনকভ্ৰা
বিশ্বব্ৰিহ্মানযমে মৌখিনীক
ঋধ্যাপনক ১৯১৭-১+ সত্ৰমে
ঋাবম্ভ ভেনাপব গম্ভীপতি
সিন্হ পহিন ঋত্ৰেজী ব্ৰিগ্ৰ
মৌখিনী ঋধ্যাপক ঋ খুদী
না পহিন সঙ্কৃত ব্ৰিগ্ৰ
মৌখিনী ঋধ্যাপক নিযঙ
ভেন।

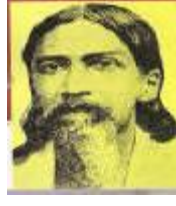
ব্ৰুঁখা মিশ্ৰ ১+১-১৯৩.৯

গাম কোগনখ। ব্ৰুঁখাজী মিশ্ৰ (শ্ৰীহ্ৰু
মিশ্ৰ), জ্যোতিষ
ভীৰ্থ (কনকভ্ৰা), জ্যোতিষাচাৰ্য (ব্ৰনাবস)
। কনকভ্ৰা ব্ৰি. মে ঋাটান ভাবভীয
গতিহাস ঋ সঙ্কৃতি ব্ৰিভাগমে হিন্দু
গণিত ঋ জ্যোতিষক ঋধ্যাপক, সঁগে
কনকভ্ৰা বিশ্বব্ৰিহ্মানযমে সত্ৰ ১৯১৭-১+ সঁ
মৌখিনীক ঋধ্যাপনক ঋাবম্ভক পছাতি
মৌখিনী ব্ৰিভাগমে সেহে ১৯৪৬ ধবি
ঋধ্যাপন। সুনীতি ঋমাব চঠজী সঙে
জ্যোতিবীশ্ব কবিশেখবাচাৰ্যক 'ব্ৰুঁ
বনোকব' ক সস্পাদন (১৯৪০)।

সুনীতি কুমার চট্টোপাধ্যায় ১৮৬০-১৯৭৭

মৈথিলী প্রেমী। রবীন্দ্রনাথ মিশ্র (রবীন্দ্রনাথ মিশ্র) সঙে জ্যোতিবীন্দ্র করিশেখবাচার্যক 'বর্ণ বনোকব' ক সম্পাদন (১৯৪০)।

অবরিন্দ ঘোষ ১৮৭২-১৯৩০

মৈথিলী প্রেমী। রিছাপতি গীতক ঋগ্বেদীমে ঋন্বরাদ।

সব জী. এ. গ্রিয়ার্সন ১৮৩১-১৯৪১

মৈথিলী প্রেমী। 'মৈথিলী গ্রামব' ঋ 'মৈথিলী ফেস্টামেথী এন্ড রোকান্বেবী'।

করি চন্দা ঋ ১৮৩১-১৯০৭

মূননাম চন্দ্রনাথ ঋ, গ্রাম- পিডাকড, দবভংগা। করিশ্বিব, করিচন্দ নামসঁ রিভূষিত। গ্রিয়ার্সনকৈ মৈথিলীক প্রসংগমে ঋখ্য সহায়তা কৈনিতাব।

প্রতি- মিথিনা ভাষা বামায়া, গীতি-স্বধা, মশেরাণী সংগ্রহ, চন্দ পদারনী, নক্ষত্রিশ্বিব রিনাস, ঋহিনাচবিত ঋ২ রিছাপতি বচিত সঁস্কৃত পুৰুষ-পবীক্ষাক গণ্য-পণ্ডময় ঋন্বরাদ।

মহাকরি নানদাস ১৮৫৬-১৯২১

হিনক জন্ম ঋ৩ ঋখ্য গ্রামমে ১৮৩৩ ঋ. মে তথা মূ ১৯২১ ঋ. মে ভেনহি। হিনক ঋনেক বচনা ঋপনঙ্ক হোগত ঋছি, যথাঋবমেশ্বিব চবিত বামায়া,ঋ স্ত্রী শিক্ষা,ঋ সারিত্রী-সবরান,ঋ চন্দ্র চবিত,ঋ ঋরিকদারনী,ঋ দর্গা সপ্তশিতা,ঋ তন্ত্রাজ মিথিনা মাহামোঋ ঋদি। মৈথিলীক ঋতিবিজ ঋ সঁস্কৃত, হিন্দী তথা ফাবসীক জাতা ডনাহ। করিতাক ঋতিবিজ গণ্ডমে সেহো ঋ বচনা কএন। বমেশ্বিব চবিত বামায়া হিনক সন্তসঁ রিশিষ্ট, গ্রন্থ ঋছি। বাম-কথাক ঋন্থমে সীতাক মহিমাক মহতত্ত্ব দএ মিথিনা তথা মৈথিলীক প্রতি ঋ ঋপন শ্রীক্ষা তথা ভজিকৈ রাজ কএন ঋছি।

ম.ম. চক্রবর্তী ১৮৩৩-১৯৩১

২৩ করি ৩০ ঋ ঋৌক্ষ চর্যপিদ সঁখ্যাক লেপান সঁ ১৯০৭ মে রিছাপতি। [ব্রজপাদ ১, ২৯; ঋক্বেপাদ ২, ২০, ৪৮; ঋক্বেপাদ ৩; গুল্ভাবীপাদ ৪; চত্বিনপাদ ৩; ত্ত্রস্বকপাদ ৩, ২১, ২২, ২৭, ৩০, ৪১, ৪২, ৪৯; কান্ধাপাদ ৭, ৯, ১০, ১১, ১২, ১৩, ১৮, ১৯, ২৪, ৩৩, ৪০, ৪২, ৪৩; কল্পনাম্বেবপাদ ৮; ডোয়ীপাদ ১৪; শান্তিপাদ ১৩, ২৩; মহিধবপাদ ১৩; ঋীপাদ ১৭; সবহপাদ ২২, ৩২, ৩৮, ৩৯; শিবপাদ ২৮, ৩০; ঋর্যদেবপাদ ৩১; ঠেনঠেনপাদ ৩৩; দাবিকাপাদ ৩৪; ভাদেপাদ ৩৩; তাডকাপাদ ৩৭; কনকনাপাদ ৪৪; জয়নন্দীপাদ ৪৩; ধমপাদ ৪৭; ত্ত্রীপাদ ২৩.]

नगेन्द्रनाथ
गुप्त (१९७९-
१९४०)

रिद्यापति
पद्यारनीक
संकनन आ
सम्पादन (१९९०)

म. म. पबमेश्वर ना १८५६-
१९२४

जन्म १८५६ अ. मे तलेनी ग्राम (दवर्तगा)
जिनामे भेन डनहि तथा निधन १९२४ अ.
मे । संस्कृत भाषाभाषक अ दिग्गज विद्वान्
डनह तथा अरैयाकवण केशरी क उपाधिसँ
रिभूषित डनह । मेथिनी साहित्यमे अपन
प्रति अमिथिनातत्र रिमर्श तथा अमीरतिनी
आथायिकाक कारणे महत्त्वपूर्ण स्थान बथेत
डहि । अ महाराज बमेश्वर सिंहक दवरावमे
बाज-पडितक पदपत्र अनेको वर्ष धरि
सुप्रतिष्ठित डनह ।

खरध रिहारी प्रसाद शहा
१८५९-१९२९

सर्वतंत्र सूर्तत्र रँचा ना
१८६०-१९२१

मधुर्वनी जिनातज्ञत
नराणी(नरानी) गाममे दिनकव जन्म
भेनहि । दिनक प्रति सभ
अडि । १. सुनोचन-माधर चम्पू कारा,
२. गायराडिक तापेर्य भाषान, ३. गृह अर्थ
तत्रनोका(श्री मदभागरतगीता
भाषानुगत मधुसूदनी टीका पव)
४. भाषिपचक टीका ५. खरडदकव
निकवित्त रिरेचन ६. सराभिचाव
टिप्पण ७. सतप्रतिपम्क
टिप्पण ८. भाषुनगन रिरेचन ९. सिङ्गात
नम्कण रिरेक १०. रूपेतिराद गृथार्थ
तत्रानोक ११. शिकित्वाद
टिप्पण १२. खडन-खड खाद्य
टिप्पण १३. अद्वित सिङ्गि चन्द्रिका
टिप्पण १४. अककाङ्गनि प्रकाशि
टिप्पण ।

म. म. शिशिनाथ ना १८६०-
१९३०

श्री बभुनन्दन दास १८६०-
१९४५

गाम-सखरौव, ज्जि ना-मधुर्वनी । "मिथिना
नाटक" आ "दुर्तागद भायोग"क
लेखक ।

মধুসূদন ওতা 1866-
1939

ডা. সব গংগানাথ না
1871-1941

জন্ম মধুরনী জিনাক সবিসর-পাহী
গ্রামে 1871 জা. মে ভেন তথা
নিধন শ্রয়াগমে 1941 জা. মে । জা
খপনা সময়ক সঙ্কৃতক শ্রকাল্ড রিদ্ভান
ম. ম. চিত্রধব মিত্র, ম. ম. জয়দেব
মিত্র তথা ম. ম. শিরফমাব শামলীসঁ
মীমাসা এর দর্শনিক ঋধ্যন কএনছি
তথা দর্শনিক রিভিত্র দূকহ গ্রথক
ঋওরেজীমে ঋব্বরাদ কএ পাশ্চান
সঁসাবক ধান ঋপ্ত্র, কএনছি । জা
গরনমেস্ট সঙ্কৃত কানেজ
রঁনাবসমে 1917 সঁ 1923 ধবি
শ্রিসিপন ঢনাহ তথা এনাহরাদ
রিম্বুরিদ্ভানযক 1923 সঁ 1932 পর্যন্ত
ফনপতি বহনাহ । মৈথিনীমে হিনক
সম্পাদিত চন্দা নাক মলেশেরাণী
সঁগ্রহ তথা গণনাথ-রিন্ধ্যনাথ
পদারনী প্রকাশিত ঋছি । মৈথিনী
সাহিব পবিষদ্ দ্বাবা প্রকাশিত
হিনক রেদান্ত দীপক (দর্শন)
বিষয়ক ঋপূর গ্রথ ঋছি । এতিসঁ
ভিন্ন হিনক নিরঁধ সত সাময়িক মৈথিনী
পনে-পনিকামে প্রকাশিত ঋছি ।

ম.ম. ঋবনীধব না ১৮৩৮-
১৯২৯

জন্ম- গাম- ভবাম (জিনা
মধুরনী), ঋপন মাতক ঋ্যাসীধপমে রঁসি
গোনাহ । কাশীসঁ ১৯০৩ জা. মে
জা "মিথিনামোদ" নামক মাসিক মৈথিনী
পত্রিকাক প্রকাশন শ্রক কেনছি ।
হিতোপদেশে (ঋব্বরাদ), মৈথিনী ব্যাকবণ,
"ঋর্জন তপচা" (উপচাস) প্রকাশিত ।

জনাদর্ন না জনসীদন 1872
-1951

ঋফন্দ না "রঁংশী"
1869-1936

জন্ম হবিপুব রঁংশী ঠেন গ্রাম
(মধুরনী জিনা)
মে 1869 জা. মে ভেন তথা
হিনক নিধন
কাশীমে 1937 জা. মে
ভেনছি । হিনক নিখন
সঁস্কৃত মে ঋলেক গ্রথ ঋছি
। মৈথিনীমে হিনক
মহত ঋপূর্ণ প্রতি
ঋছি মৈথিনা ভাষাময়
গতিহাস । একব
ঋতিবিজ মৈথিনীমে হিনক
সঁফট নিরঁধ সত সেহো
প্রকাশিত ভেন । মিথিনাক
ঐতিহাসিক রঁণ সতসঁ পহিলে
হিনকে প্রকাশিত ভেন ।
এতি গতিহাসমে মিথিনাক
সরঁতোঋথী পবিচয় শ্রন্তুত
কএন গেন ঋছি ।

বাসরঁহাবী নানদাস 187
2-1940

"মিথিনা দর্পণ" ক লেখক ।

বামচন্দ্র মিশ্র "চন্দ্র"
1873-
1937 মেথিন শ্রভা

মহার্যোচাৰ্য প দীনৰত্ন
মা 1878-1955

ভৰনাথ মিশ্র 1879-
1933

মেথিনা শিদ্ধকোষ "মিথিনা শিদ্ধ
প্রকাশি"ক লেখক।

কীৰ্তিনন্দ সিংহ

চক্ৰনাথ চৌধৰী 1884-
1928

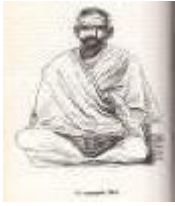

ভৰশ্ৰীতানন্দ ওজা 1886
-1970

কপিনেশ্বৰ মিশ্র 1887-
1987

গাম সনেশ্বৰ, থানা-
উজিয়াবপুৰ, জিনা
সমস্তীপুৰ। ❖সীতাদাগ❖ পুস্তক
ভঁৰালৰ শ্ৰকাশিত।

ৰাঁনপ্ৰসাদ মিশ্র 1888-
1948

ৰাঁনদেৱ মিশ্র 1890-
1975

হিনক জন্ম মহুৰসা জিনাক
ৰনগাঁৱ শ্ৰামমে 1890 গ্ৰ. মে এৱ
নিধন ফ্ৰবৰৱী, 1975মে ভেনছি
। শ্ৰাবম্ভমে প. গোনান
চৌধৰীসঁ জ্যোতিষ পদ্ধি গ্ৰ
কাশীমে প. স্বধাকব দ্বিৱেদীজীক
শিষ্য ভেনাহ। ৰঁহুত ৰৰ্ষ ধবি
সবস্বতী ভৰন (ৰাৰাশী) মে
হস্তনিথিত ৰিভাগমে কাৰ্য কএন
। পশ্চাত পঠনাক কাশীশ্ৰসাদ
জয়সৱান বিসৰ্চ সঁস্থানমে খলেক
প্ৰাচীন তিৱতী হস্তনিপিৰ্কে
দেৱনাৰীমে নিপ্যন্ত্ৰবিত
কএন। ❖মিথিনামোদ❖ শ্ৰকাশিন
এৱ ম.ম. ঋবনীধব নাক
প্ৰাসোহনসঁ জ্যোতিষীজী ১৯১০
গ্ৰ.সঁ ❖মোদ❖মে লিখএ
নগনাহ। হিনক শ্ৰকাশিত ৰচনা
খড়ি❖❖ৰামাযণ শিষ্কা❖, ❖চন্দা
মা❖, ❖সঁস্কৃতি❖, ❖ভাবত
শিষ্কা❖, ❖গপ্প-সপ্প ৰিৱেক❖,

खाचार्य बामनोचन शिवण
1889-1971

सीतामढ़ीमे जन्म खा दवर्तगामे मून् । "मैथिली बामचवित मानस" सहित तुनसीदासक समस्त बचनक मैथिलीमे लेखन । मिथिलानुसूत्रमे मैथिलीक प्रकाशिक प्रभावस्तु लेनिहोव । प्रकाशिन संस्था "पुस्तक भण्डार", नलेबियासवाय, पठनाक संस्थापक ।

रैद्रीनाथ सा 1893-
1973

जन्म मधुवनी जिलाक सविसर ग्राममे १९१३ ज. मे भेनन्हि तथा १९१४ ज. मे ज. काशी नाभ कएनिन्ह । रूढ़त दिन धरि ज. म्हाजखण्डवपुवक धर्म समाज संस्कृत कानेजेमे साहित्यक अध्यापक हुनाह । मैथिलीक रिखात करि लोकनि यथा सुमनजी, मधुपजी, मोहनजी आदि हिनक शिष्य छथिन्ह । संस्कृत साहित्यमे हिनक अनेक बचना छथि । जाहिमे बाधा पविणय (महाकारा) क स्थान रिशिष्ट, छथि । मैथिलीमे हिनक एकारनी पविणय

सीताबाम सा 1891-
1975

जन्म चैतगामा ग्राममे १९११ ज. मे तथा निधन १९७३ ज. मे भेनन्हि । संस्कृतमे जातिष शास्त्रक अनेक बचनक अतिविज्ञ मैथिलीमे हिनक अखण्ड चवित (महाकारा), अजुजि सुधा, लोक नमूना, अण्डू आचवित, अण्डू पुरापिब रारहाव, अण्डू उनटा रसात, अण्डू अर्ककाव दर्पण, अण्डू अकृष्ण रर्पण, अण्डू कारा यष्ट-वस, अण्डू मैथिली कारापारन, आदि ग्रन्थ उपनह् अछि । हिनक गीताक मैथिली अनुवाद सेहो उपनह् अछि । मिथिली मोदक सम्पादन १९२० ज.सँ १९२१ ज. धरि ज. कएन ।

ज्योतिरनाथ बाय 1893-
1964

जन्म मधुवनी जिलाक गजहवा ग्राममे 1895 ज. मे भेन हुनन्हि । ज. एकहतरि र्मक अग्रामे १९७१ ज. मे श्रयागमे सुनारसी भेनाह । ज. अण्डू सुनाय-धन्य पिता म. म. जयदेव मिश्र तथा म. म. डा. गंगानाथ नाक अग्रिममे रिद्यार्जन कएन । १९२३ सँ १९३९ धरि मिश्रजी एनाहाराद रिश्रिद्यानयमे संस्कृतक अध्यापक हुनाह । दवर्तगा अण्डू मिथिली शोध संस्थानक निदेशक पदपब किञ्च समय कार्य कए १९७२ सँ ७३ धरि कामेश्वर सिंह संस्कृत

अण्डू समाज आदि । पण्डितजी यारतु धरि पठना बहनाह र्वाररिबि अण्डू मिहिवमे निथेत् बहनाह ।

तावाचण सा 1892-
1928

जन्म मधुवनी जिलाक गजहवा ग्राममे 1895 ज. मे भेन हुनन्हि । ज. एकहतरि र्मक अग्रामे १९७१ ज. मे श्रयागमे सुनारसी भेनाह । ज. अण्डू सुनाय-धन्य पिता म. म. जयदेव मिश्र तथा म. म. डा. गंगानाथ नाक अग्रिममे रिद्यार्जन कएन । १९२३ सँ १९३९ धरि मिश्रजी एनाहाराद रिश्रिद्यानयमे संस्कृतक अध्यापक हुनाह । दवर्तगा अण्डू मिथिली शोध संस्थानक निदेशक पदपब किञ्च समय कार्य कए १९७२ सँ ७३ धरि कामेश्वर सिंह संस्कृत

(महाकारा) एक नरीन कीर्तिमान
स्थापित कएनक । कोनो
अर्नकावक दृष्टान्त तकराक
हेतु एकारनी पविषय पर्याप्त
अछि ।

रौं धनुषधावी दाम 189
5-1965

मैथिलीमे रिहावी करिक अन्नराद
प्रकाशित ।

रिश्निरिधानयक अनपति बहनाह
। म. म. नुवनीधर नासँ
प्रभारित भए मिथिलासोदमे
अ निखरं श्रावन्न कएनहि तथा
अपन रिषिध श्राकावक बचानसँ
मैथिलीक गणके समूह कएनहि
। मैथिलीमे हिनक प्रसिद्ध ग्रंथ
अछि कमाना
(शैलप्रीयवक शैलस्रष्टक
भारानुवाद), ननोपाथान,
मैथिली-संस्कृति तथा अनेक
रर्णामेक अरं आनोचनानेक
निररुह; मनरौधक प्ररुजनयक
सम्पादन, रिद्यापतिक
कीर्तिनता, कीर्तिपताका, गौवष्क
रिजय आदिक अन्नराद-सम्पादन
सेहो कएन ।

भोनान दाम 1897-
1977

हिनक जन्म दरुङगा जिनक कसरोव
मे भेनहि । साहित् सर्जनक
अतिरिज अपन र्गठन र्ममता तथा
मैथिली साहित्क सरुवतोद्धृथी रिकासक
हेतु सतत तपेव बहरीक कावर्णो
भोनो रौं मैथिली र्सावक एक
सुसुक्त कपमे बहनाह । हिनक
निधन 1977 अ. मे भेन ।
मैथिलीक प्रचाव-प्रसावमे अ अपन
जीवन समपित कएने छनाह ।
पाठ्यक्रममे मैथिलीके स्थान हो तहि
हेतु अ रौं उठुनहि । रिद्यालय
सुवक अनेक पौथीक निर्माण कएन
। मैथिली साहित् पविषयक अ
संस्थापक मन्डनक सदस्य छनाह
। 1931 सँ 1940 अ. पर्यन्त
अकव प्रधान मन्त्री बहनाह । हिनक
मन्त्रिन्नकानमे भावती नामक
मासिक पनेक प्रकाशन भेन ।
अहिसँ पूर् (१९२९-३१) अशैव्वि
कमवजीक र्ग संयाज
सम्पादनमे मिथिला नामक पने
चनाउन । अ नरीन अरं प्रगतिशीन
रिचावक नोक छनाह । ननर
नेखके प्रामोहित कवर, शीनीमे
अककपता अानरं, नर प्रकाशनसँ
मैथिलीक साहित् उडावक पूरुति कवर
हिनक कर्तुरा रनि गेन छन ।
हिनक निखन मैथिली
र्याकवण तथा हिनकहि द्वारा
सम्पादित गणकसुमार्जनि रूत दिन
धवि रिद्यालयमे पढ़ाउन जागत
बहन । हिनक निखन अनेक निररुह

अमवनाथ ना 1897-
1955

सविसरं पारीठेन ग्राममे १९९९ अ.
मे भेन । हिनक निधन पठनामे
जखन अ रिहाव नोक सेरा
आयोगक अधष्क छनाह, १९३३.
मे भेनहि । अ एनाहारौद
रिश्निरिधानयक नउ ररु धवि
अनपति बहि पश्चात् हिन्दु
रिश्निरिधानयक सेहो अनपतिक
पदके सुशोभित कएनहि । अ
अंगरेजीक प्रकान्द रिद्वान्
छनाह, तहि र्ग
हिन्दी, उर्दू, फावसी, संस्कृ, रङना
अरं मैथिलीक सेहो अरुत रिद्वान्
छनाह । मैथिलीमे हिनका द्वारा
सम्पादित हरुनाथ कारा
ग्रन्थारनी तथा गोरिन्ददासक
श्रुङावन्नजन महउन्नपुर्ण अछि
। अहिसँ भिन हिनक मैथिली
साहित् पविषयक अधष्क्रीय भाषण
तथा अरु लेख प्रकाशित अछि ।

কুম্ভ গংগানন্দ সিংহ ১৮
১৯৮১-১৯৭১

জন্মঃ বনৌলী বাজপরিবারে ২৪-৯-
১৮৯৮, মৃত্যুঃ-শ্রীনগর পূর্ণিমা ১৭-১-
১৯৭০ । ভূতপূর্ব শিক্ষামন্ত্রী, বিহাৰ
এৰ কনপতি, কামেশ্বৰ সিংহ দবভংগা
সংস্কৃত বিশ্ববিদ্যালয় । বচনাঃ খগিনী
(খপূৰ্ণ উপন্যাস) তথা অনেক কথা এৰ
একাঙ্কী । যুগক খনুকপ সামাজিক
কবিতা আদিকৈ আধাৰ বঁনাএ স্বধাববাদী
দৃষ্টিৰ্থ কথা সভলিক বচনা ।

ব্রজমোহন ঠাকুর ১৮৯৯-
১৯৭৭

সমালোচনা, কবিতা, সম্বন্ধ, জীৱনী-
সাহিত্য মেথিনীক পত্ৰ-পনিকামে
ছিত্তি আধন খিত্তি ।

ভূৱনেশ্বৰ প্ৰসাদ ১৯০২-

দবভংগা জিনাক বনৌলী গাম, নিৱাস
বায়সাহেৰ পোখৰি নহেবিয়াসবায় ।
সবস্বতী স্কুল নহেবিয়াসবায়মে ১৯৩০-
১৯৩৪ ঙ্গ. ধৰি আধাপন ।
মেথিনীমে "বঁন বামাষণ" প্ৰকাশিত ।

জয়নাৰায়ণ মা 'ৱিনীত'
১৯০২-১৯৯১

নৰেন্দ্ৰ নাথ দাস বিদ্যানকাব ১
১৯০৪-১৯৯২

স্বধাকব মা "শিক্ষিতা"
১৯০৪-১৯৭৪

দামোদৰ নান দাস ৱিশা
বদ ১৯০৪-১৯৮১

ৰুক্মজী মা 'খত্ৰাত'
১৯০৪-১৯৯৬

২০০১- ৰুক্মজী মা খত্ৰাত
(প্ৰতিভা পান্ডৱ, মহাকাব্য)নেৰ
সাহিত্য আকাদমী প্ৰবন্ধাব ।

শ্ৰীকৃষ্ণ মা হাঠী ১৯০৫
-১৯৪০

बमानाथ मा 1906-
1971

जन्म दवर्भंगा जिलाक उजान
(धर्मपुर) ग्राममे 1906 ज. मे
एर हिनक निधन दवर्भंगामे १९७१
ज. मे भेलन्हि । 1930 ज. मे
मे अङ्गरेजीमे एम. ए. कएनाक
बाद ज. कतोक र्वर्ष धरि मधेपुरव
उच्च रिश्चानयक प्रधानाध्यापक
हुनाह, तकरवा बाद दवर्भंगा-
बाज-नागरेजीक पुस्तकानयाध्यापक
कएमे 1936 सँ अन्तिम समय
धरि बहनाह ।

। 1952 सँ 62 चन्द्रधारी
मिथिना कानेजमे श्री. मा
अङ्गरेजीक प्राध्यापक कएपे
काजका पश्चात् ओही कानेजमे
मैथिनी रिश्चानाध्यापक रनाउन
गेनाह । 1965 मे बमानाथ
बाबू साहिब अकादमीक मैथिनीक
प्रतिनिधि निर्राचित भेलाह जाहि
पद पब ओ जीरनक अन्त समय
तक बहनाह ।

हिनक बचनक झेने रहत
र्यापक हुन । हिनक
अनुसंधानामेक निररक दू गोठ
संग्रह **निररकमाना** तथा **शररर**
संग्रह **शकाशित** अछि ।
संकनित सम्पादित पुस्तक
सभमे **मैथिनी पद्य-संग्रह**,
मैथिनी गद्य-संग्रह, **शाचीन**
गीत, **कथा कारा**, **नरीन**
गीत, **करिता कस्म**,
कथा संग्रह आदि अछि ।

। **कथासविमोगव**क आधाव
पब प्राङ्गन गद्य शैलीमे
हिनक **उदयन-**
कथा तथा **रररकचि-**
कथा रेशि ख्याति पउनक ।
र्याकवाक **मिथिना भाषा**
प्रकाशि ।

अनकडावशरेशि आदि अनेक
ग्रन्थ प्रकाशित अछि । **मैथिनी**
साहिब पत्र **नेमासिक** पत्रिकाक
संपादक ।

बाम गकरौन
सिंह
बाकेशि (१९१२-
१९९४)

जन्म १४ जुनाग
१९१२, मू २१
नरझव
१९९४, हिनकब
मैथिनी
नोकगीत (संग्रह
आ
सम्पादन) एकठा
नेजेल्दवी पौथी
रनि गेन
अछि ।

काशीकान्त मिश्रि "मधुप"
1906-1987

१९१०- काशीकान्त मिश्रि **मधुप**
(बाधा रिबह, महाकारा) पब साहिब
अकादमी प्रबन्धाव प्राप्त मैथिनीक
प्रशिक्ष करि आ मैथिनीक प्रचाव-
प्रसावक समर्पित
कार्यकर्ता **नकाव** करितासँ
क्रान्ति गीतक आन्धान कएननि ।
प्रध्ति प्रेमक रिनम्प करि
। **घसन** अठ्ठी करिताक नेन
कथा आ **शिम्प-सरेदना** **दू** सुव
पब चवम नोकप्रियता भेटननि ।

নক্ষত্রীনাথ গোস্বামী 1793
-1872

মেহী দাস

ধবলবা কোঠী_বৈনয়নখী_খসনী
নাম_বামান্ধহনান
দাস_খাশিম_মাযামোহল্লা, কুপ্পাঘাট, ভাগনপুৰ

ৰুচন ভগত, সন্ত 1928
-1991

অভিৰাম দাস

মিথিনাক প্ৰসিদ্ধ ভাগৱত
ৰাচক ।

মহনতা 1909 -
1993

গাম- ডৰোহী, সমস্তীপুৰ । পূৰ্ণ
নাম- কপিনদের
ঠাকুৰ "মহনতা" । বামাশ্ৰীযী বসিক
সম্প্ৰদায়ক সন্ত । দিনকব বচিত
ৱৈদেহী ৱিৱাহ সংকীৰ্তন, ৱিনয়
পদাৱলী, শিৱৱাণী, চেতাৱলী, সুনী-
সংকীৰ্তন, সীতাৱতবণ শ্ৰৱঙ্ককাৱা খা
মহনশীতক- দোহাৱলী-কৱিত খাদি
মিথিনাক মহিনা ৱক্সা খা
সংকীৰ্তনকাব নোকনিক কঠমে
পৰিৱাপ্ত খন্ডি খা নোকমগনক
খন্ডগ্ৰামমে ৱাপক কপেঁ ৱৱৰছাত
খন্ডি । দিনক "ৱৈদেহী
ৱিৱাহ" মিথিনাক কীৰ্তনযা নাষ্ট
পবস্পৰাকৈ নোককচিক খন্ডকুন
ৱনৌনে খন্ডি ।

স্বতন্ত্ৰতা সেনানী
স্ব. বামফন
মন্ডন

স্বন্দৰ স্না "শৌম্ভ্ৰী"
1930-1998

জনকপুৰ, নেপান, হাৱাৰস্থাক
জেনক দুৰ্বল হোনাঠে । নেপান
প্ৰত্না প্ৰতিগ্ৰামক মানদ

কাৰ্শীনাথ স্না "কিবণা"
1906-1988

জন্ম স্থান-ধৰ্মপুৰ,নোলনা
ৰোড, দৰভংগা ৱিহাব । মেথিনা
ভাষা খাদিাননে মন্বপূৰ্ণ
ভূমিকা । ❖পবাশিব❖ মহাকাৱ
নেন সাহিত্ৰ খকাদমী ও ❖কথা

শ্ৰীমানন্দ স্না 1906 -
1949

সদস্বতা- স্ন. স্বন্দব না
শাস্ত্রী।

কিবণা◆ লেন বৈদেহী প্ৰবন্ধাবসঁ
সন্মানিত । প্ৰকাশিত প্ৰতি:
চন্দ্ৰত্ৰহণ (উপন্যাস), বীৰ-শ্ৰসূন
(বীৰকথা), জয় জন্মভূমি
(একাঁকী), বিজেতা
বিদ্যাপতি (নাটক), কথা-কিবণা
(কথা-সংগ্ৰহ), কিবণা-
কৰিতাৰনী, কতেক দিনক
বঁাদ (কৰিতা-সংগ্ৰহ), পবাশিব
(মহাকাব্য) ও কিবণা-নিৰ্ধাৰনী
(নিৰ্ধ-সংগ্ৰহ)
খাদি । ১৯+১৯- কাঞ্চীনাথ
না ◆কিবণা◆
(পবাশিব, মহাকাব্য)পব মৌখিনী মে
সাহিত্য খ্ৰুকাদমী প্ৰবন্ধাবসঁ
সন্মানিত ।

বমাকাত না, নেপাল 19
07-1971

গুণিনাথ না 1907-
1965

অনুৰাগ সিংহ 'অনুৰাগ'
1907-1944

বহুধৰ্মী প্ৰতিভাক কৰি ।
প্ৰাচীন আ নৱীন প্ৰকৃতিক কাব্য-
বচনাক বিনয়ৰূপে সংযোগ কৰিব
কৰিতামে ভেট্টেই খন্ডি ।
দৰিত বন্ধা, শৌৰ্ষণক
সমস্যা, স্বদেশে প্ৰেমক যথার্থবাদী
বচনাক সঁগ সঁগ ৰাজনিগ্ৰ
কল্পনাক খনেক বিশিষ্ট, কৰিতা
মৌখিনীমে নিখনি ।

অপন খাৰীক বহুধৰ্মী প্ৰতিভাক
কৰি । প্ৰাচীন আ নৱীন বীতিক
কৰিতাক বচনা বিপুল সংখ্যামে
কখনি । ◆অনুৰাগ
ভাবভী◆ কৰিতা সঁকন প্ৰকাশনসঁ
মৌখিনী ওজ আ নৱ চেতনাক
শিখ ফুকনি ।

হৰিমোহন না 1908-
1984

হিনকব মৌখিনী প্ৰতি ১৯৩৩
মে ◆কন্যাদান◆ (উপন্যাস), ১৯৪৩
মে "দ্বিবাগমন◆(উপন্যাস), ১৯৪৩.
মে ◆শ্ৰীমা দেৱতা◆ (কথা-
সংগ্ৰহ), ১৯৪৯
মে ◆বগশিনা◆(কথা-সংগ্ৰহ), ১৯৬০
মে ◆চৰ্চবী◆(কথা-সংগ্ৰহ) আ২
১৯৪+ গ্ৰা. মে ◆খষ্টব ককাক
তৰ্বগ◆ (ৰোগ্য) খন্ডি । মূলপৰ্বাত
১৯+৩.মে (জীৱন

কানীকান্ত না 1909-

মূল গাম ঠগা (হৰিপুৰ), মধুৱনী ।
ফেব মাত্ৰক বঁবদৰ্শ্টা.পো.
উবনাটা, ভায়া- মদনপুৰ, জিনা-
পূৰ্ণিয়ামে বঁসি গেনাহ । সতঘবা
(মধুৱনী), মদনপুৰ আ কাশীমে
পাণিনী ব্যাকৰণক
অধ্যয়ন । "তনুমান চৰিত"ক
লেখক ।

তন্ত্ৰনাথ না 1909-
1984

জন্ম ১৯০৯ গ্ৰা মে দবৰ্ভগা জিনাক
ধৰ্মপুৰ খামমে ভেনিহি ৪-
৩.-◆+৪.চন্দ্ৰধাৰী মিথিনা
কাৰেজমে অৰ্থশাসনক প্ৰাধাপক
ছনাহ । অৰকাশি গ্ৰহণ ক কাৰ
সাধনামে নাগন বহনাহ ।
মহাকাব্য, ৪৬ক, একাকী সন্ত
বিধামে গ্ৰা সিফ হস্ত ছনাহ ।
হিনক ◆কীচক বঁধ◆ মহাকাব্য
খণ্ডৰেজীক ◆ব্ৰনৈকঙ ভসঁ◆

যাত্রা, আমেকথা)পৰ মৈথিলীক সাহিত্য
খকাদমী পুৰস্কাৰসঁ সম্মানিত।

(খমিলোক্ষৰ ভৃন্দ) ম নিখন খন্ডি
। মৈথিলীয়ে **সৌনেঠ** এৰ
বৃনেকও ভূৰ্মক গ্ৰ শ্ৰথম শ্ৰযোজা
থিকাৰ। সঁস্কৃত পবস্পৰামে কাৰা
বচনা কৰিতহঁ পাশ্চাত্ মীলীক
নরীনতা হিনকা বচনামে ভেব।
হিনক **কীচক** **ৰধ** ও **গ্ৰগ্ৰ**
চবিত **মহাকাৰা** **মঙ্গল**-
পহগাশিকা এৰ **নমম্যা** মৈথিলী
সাহিত্যমে খপন বিশিষ্ট স্থান বখেছ
। তকব খতিবিজ্ঞ **জক**
কাৰ্যমে বিষয় রস্তুক রাপকতা এৰ
শিষ্প শীলিক শ্ৰচুবতা খৰৈত খন্ডি
। এক দিশ যদি প্ৰাচীন ঠগক
গ্ৰশ্ৰব বন্দনাক বচনা কএনহি তঁ
দোসব দিস **সৌনেঠ**
(চতুর্দশপদী) **বৈনেড** খাদি
নিখরীমে পূৰ্ণ সফলতা প্ৰাপ্ত
কএনহি। **গ্ৰগ্ৰ**
চবিত **মহাকাৰা** পব
হিনকা 1979 গ্ৰ ক সাহিত্যক
খকাদমী পুৰস্কাৰ ভেঠেইনহি
। 1980 গ্ৰ মে হিনকা
খভিনন্দন গ্ৰন্থসমৰ্পিত কএন
গেনহি।

জীৱনাথ স্মা 1910-
1977

স্বৰেন্দ্ৰ স্মা 'স্বমন'
1910-2002

জন্ম: গ্রাম : বঁল্লীপুৰ, জিনা-সমস্তীপুৰ
। প্ৰকাশিত দ্ৰুতি:
প্ৰতিপদা, খৰ্চনা,সাওন-
ভাদৰ,খকাৰনী, খন্তনদি, পযস্বিনী, উত্তবা
খাদি তীসসঁ খধিক মৌনিক কৰিতা-
পুস্তক;পুৰষ-পবীক্ষা, খনুগীতাঁজনি, গ্ৰন্ত
শ্ৰীগাব তথা বঁবিনোকব, পাৰিজাত-
হবণ, গ্ৰগ্ৰজন্ম, খানন্দ-বিজয় খাদি
কতিপয় গ্ৰন্থক খনুৱাদ-সঁপাদন;
মৈথিলী কাৰা পব সঁস্কৃতক
প্ৰভাৰ **নামক** সমীক্ষা-
গ্ৰথ। **পযস্বিনী** **নেন** ১৯৭১ মে
সাহিত্য খকাদেমী পুৰস্কাৰ
তথা **উত্তবা** পব ১৯১৫ মে মৈথিলী
খকাদেমীক বিদ্যাপতি পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত।
মৈথিলীক প্ৰথম দৈনিক পত্ৰ **স্বদেশীক**
নহঁপ্ৰতিগ্ৰ সঁপাদক। ১৯৯৩.- স্বৰেন্দ্ৰ
স্মা **স্বমন** (বৰীন্দ
নাঠকাৰনী- বৰীন্দনাথ
ঠেগোব, বঁগ্ৰা)নেন সাহিত্য খকাদেমী
মৈথিলী খনুৱাদ পুৰস্কাৰ। ২০০০
গ্ৰ.- পঁ.স্বৰেন্দ্ৰ
স্মা **স্বমন**, দবভঁগা;যাত্ৰী-চেতনা
পুৰস্কাৰ।

পঁ. বামচন্দ্ৰ স্মা 1910-

গাম তরৌনী। কাশী মিথিলা গ্ৰন্থমানাক
সঁপাদক।

'নাগার্জুন' রৈচনাথ মিশ্র
'যাত্রী' 1911-1998

জন্ম ঋপন মায়াগাম সতনখামে
ভৈরব্ধি, জে তুনকব গাম তরৌনিক
সমাপহিমে ঋচ্চি, জিনা-দবভুগা ।
মুন নাম: রৈচনাথ মিশ্র । হিন্দীমে
নাগার্জুন নামে শ্রখ্যাত । প্রকাশিত
প্রতি: চিত্রা, পত্রহীন নগ্ন গাছ (মৈথিলী
করিতা-
সংগ্রহ); পারো, রঁনচনমা, নরভবিষা
(মৈথিলী উপন্যাস); হাগধাবা, সতবর্গে
পখোরানী, প্যাসী পথবাগ
ঋখে, খিচ ী রিপ্লর দেখা
হমনে, তুমণে কতা থা, হজাব হজাব
রাঁহো রানী, পুবানী জুতিযো কা
কোবস, বনেগর্তা, ঐসে ভী হম ক্যা
! ঐসে ভী তুম ক্যা ! (হিন্দী
করিতা-সংগ্রহ); বতিনাথ কী
চাচী, রঁনচনমা, নগ্ন পৌধ, রাঁরা
রঁঠেসবনাথ, রকণা কে
রঁঠে, দুখমোচন, ফুস্তীপাক, ঋভিনন্দন,
উগ্রতাবা, গমবতিযা (হিন্দী
উপন্যাস); ঋসমান মে চন্দা তেলে
(কহানী সংগ্রহ); ভস্মাকিব (হিন্দী খন্ড
কারা); ঋন্নহীনম্ ফিযাহীনম্ (নিরঁফ-
সংগ্রহ); গীত
গোরিন্দ; মেঘদূত; রিগ্যাপতি কে
গীত, রিগ্যাপতি কী কহানিযা (ঋন্নরাদ)
। ◆পত্রহীন নগ্ন গাছ◆ নেন ১৯৬+
মে সাহিল ঋকাদেমী পুবস্কাব শ্রাপ্ত ।
যাযারবী জীরন । মৈথিলী শ্রতিনিধিক
কপমে কস ভ্রমণ । নাগার্জুন (স্ব.
শ্রী রৈচনাথ মিশ্র ◆যাত্রী◆), হিন্দী
ঋ মৈথিলী করি, ১৯৯৪ গ্.মে সাহিল
ঋকাদেমীক ফেলো (ভাবত দেশিক
সরৌচি সাহিলক পুবস্কাব) ।

ঋবসীপ্রসাদ সিংহ 1911-
1996

জন্ম: গ্রাম-এরৌত, জিনা-সমস্তীপুব ।
প্রকাশিত প্রতি: ঋষ্টিক দীপ, পূজাক
ফুন, সূর্যক্ষখী (করিতা-সংগ্রহ), মেঘদূত
(ঋন্নরাদ), ঋবসী, নন্দদাস, সঁজীরনী (হিন্দী
কারা সংগ্রহ) । ◆সূর্যক্ষখী◆ নেন ১৯+৪
মে সাহিল ঋকাদেমী পুবস্কাব শ্রাপ্ত ।

গুব জযদের মিশ্র 1911
-
1991 শিষ্য গংগানাথ ঋ

যশোধব ঋ

মিথিনা রৌভর, দর্শন
মৈথিলী
পোখীপব 1966 মে
পহিন সাহিল ঋকাদেমী

রৈচনাথ মল্লিক 'রিধু'
1912-1987

১৯৭৬- রৈচনাথ মল্লিক ◆রিধু◆
(সীতায়ন, মহাকার) নেন

ভীম ঋ 1912-

পূর্নিয়া জিনাক মদনপুব
গামক । জন্ম ৩ নরস্টব
১৯১২ গ্. । রঁনৌক শ্রী
শ্র্যামানন্দ সিংহক
ঋধাম্কাতেমে ◆নাবাষণ

प्रबन्धकार मैथिली लेख
श्रीप्र ।

बाधानाथ दाम १९१२-

मैथिलीक साहित्य अकादमी
प्रबन्धकार ।

उपेन्द्र ठाकुर 'मोहन'
1913-1980

जन्म १९१३ अ. मे दवलुंगा जिलाक चतबिया
ग्राममे भेलन्हि । मूल २४-३-१९४० ।
संस्कृत शिक्षामे साहित्यकार्य ओ रङ्गोदा बाजक
रिद्धत-प्रबन्धकारसँ साहित्य-बन्धक उपाधिसँ
रिद्धित भेलन्हि । दैनिक आचार्यरतमे
आदिअहिसँ, पश्चात् १९७० सँ मिथिला मिहिक
उप-सम्पादक ओ सह-सम्पादक रूपेँ कार्य
करैत १९७७ मे सेरा निवृत्त भेलन्हि
। मोहनजी कवीर पचास वर्ष साहित्य साधनामे
नागन बहलन्हि ।
रिजयानन्द, अर्जुन, सुदर्शन, प्रबन्धकार, शोभनी,
रामन आदि उद्गम नामसँ पने-पनेकामे विरिध
विषयपत्र हिनक लेख सब प्रकाशित भेल अछि
। मोहन जीक राजी उठन कबनीमे १०१
गोष्ठ करितक संकलन अछि जाहिमे हिनक
सुन्दर्य कार-आवाधनाक विरिध विचारवाक ओ
विरिध अन्वृत्तिक सामग्री उपनद्ध अछि । एहि
पुस्तकपत्र मोहनजीकेँ १९७४ मे साहित्य
अकादमी प्रबन्धकार भेलन्हि । एहिसँ रूढ पूर्व
हिनक अखनदानी नामक करिता संग्रह सेहो
प्रकाशित भेल छन ।

संकीर्तन महामन्त्रीक
स्थापना ।

जयनाथ मिश्र 1913-
1985

श्रीकांत ठाकुर "रिश्यान्कार"
व"

पञ्जीकाव मोदानन्द ना 1914
-1998

नद्ध श्रौत पञ्जीशास्त्र मन्त्रि पञ्जीकाव मोदानन्द
ना, शिरनगव, अविबिया, पूर्णिया । पिता-श्री
विधिना ना । गुरु- पञ्जीकाव विधिना ना ।
पूर्णिया जिलाक रनेनी नगक शिरनगव गामक ।
जन्म २२ सितम्बर १९१४ अ. । सोवार्थमे अपन
मोसा म्म वृष्टनमा सँ पञ्जीशास्त्रक अध्यापन ।
१९४४-१९७१ अ. धरि दवलुंगामे बहि आचार्य
वमानाथ नार्के पाँजि पढ़ौननि । शास्त्रार्थ
प्रबन्धकार- दवलुंगा महाबाज कृमाव जीरेपुत्र
सिंहक यज्ञपत्रीत संस्कारक अरसव पत्र
महाबाजाधिवाज(दवलुंगा) कामेपुत्र सिंह द्वारा
आयोजित प्रबन्धकार-1937 अ. जाहिमे यौथिक

खानन्द ना 1914-
1988

পৰীক্ষাক ক্ষ্মা পৰীক্ষক য.ম. ডা. সব গগানাথ
মা ডনাহ ।

ষ্টেক্যা হাসেগারা, নিদেশে
ক মিথিনা মূজিয়ম, নি
গাঠা

মাগনি খরাস 1908-
1943 সংগীতত্ৰ

পচগড়িয়ামে জন্ম ঞা ঞ্প রঁএসমে
মূল্ । পচগড়িয়াক বায়রঁহাদ্বে
নক্ষ্মীনাৰাষণ্ সিহক শিষ্য ।

বামাশ্ৰিয় মা 'বামবর্গ' ঞ
ভিনর ভাতখল্ড 1928-
2009

জন্ম ১১ ঞগস্ত ১৯২৮ ঞ। তদনসাবভাদ্বে
প্ৰগ্গপক্ষ একাদশী তিথিৰ্কে মধ্বৰ্ণী
জিনান্ত্ৰাত 'খজুবা' নামক গামমে
ভেনহি । ঞভিনর গীতাজনি, হুনকব
উচকোঠিক শাস্ত্ৰ বচনা
ঞছি । মিথিনারাসী শ্ৰী বামবর্গ বাগ
তীবন্ত্ৰিক্ত, বাগ রেদেহী ভৈবর, ঞা২
বাগ বিদ্যাপতি কনাগ কেব বচনা সেহে
কএনে ছথি ঞা২ মেথিনী ভাষামে হিনকব
খযান ঞবজযতি গতি বাগ: ঞ কেব
ঞনুকপ ঞছি ।

বামচতুব মল্লিক ধ্বপদ সং
গীত 1905-1990

ঞভযনাৰাষণ্ মল্লিক

হুমাব তাবানন্দ সিং, সং
গীতত্ৰ

সংগীতাচাৰ্য বায়রঁহাদ্বে ন
ক্ষ্মীনাৰাষণ্ সিহ

পডিত পবমানন্দ চৌধবী, সংগী
তত্ৰ

দ্বাদযনাৰাষণ্ মা

संगीत भास्कर बाजफमा
व शुभानन्द सिंह १९१७-
१९९४

श्रुतदेर कामत
श्रीमती संगीत

मिथिनेशि फुमार मा, तरु
ना रादन

नागेश्वर नान कर्ण, तरु
ना रादन

रौरु साहेरु चौधरी १९१६-
१९९८

नरुमणी (नरुन) मा १९१६-
२०००

दवर्तुगा जिनक दूनावरुव गामक । १९४३
श्री. मे जीरुकारु कनकता अरुनाह । नरुम
कफुमा सुवाजा अरुदानमे रुरामि कए
शिक्षाक गतिश्री । कनकतामे स्वानीत
मेथिन सघमे प्रवेशे । कनकतामे मेथिनी
अरु प्रेस. ९/१९, थिनात घोष
नेन, कनकता-१००००७ सँ मेथिनी-मिथिना
अरुदानमे
सफिय । अरुफुसेस अरु अरुचाका दूठु
नाठक । १९१९-१९ धरुि अरुमिथिना
दर्शन अरु अरुमेथिनी दर्शन अरु मेथिनी
मासिकक संपादन ।

मिथिना बाजा अरुथियानी ।

श्रुतदेर मा 'उपेन'
१९१६-

गोड्डा जिनक अरुनखदत-
महेनरुवरुवक निरुसा । जन्म १७
अरुक्टुबर १९१७ श्री. ।

वामचरुवत्रु पालुदय "अरुण" १९११-
२०१०

नरुमणीनाथ मा मिथिना चित्र
कना १९१७-१९९०

উপেন্দ্র নাথ না 'রাস'
1917-2002

জন্ম স্থান-চব্বিশ
বকশীষ্টেন, মধুৱনী, ব্রিহাব ।
১৯৩৯- উপেন্দ্রনাথ না ❖রাস❖
(দু পত্র, উপন্যাস) বেন সাহিন
খকাদেমী পুবস্কাবসঁ সম্মানিত ।
সাহিন খকাদেমীক খন্বরাদ পুবস্কাব
প্রাপ্ত । প্রকাশিত প্রতি: কুমাব, দু
পত্র (উপন্যাস), রিউৱনা, ভজনা
ভজনে (কথা-সংগ্রহ), পতন
সংগাসী, শ্রতীক (কাৱা), মহাভাবত
(পহিন দু পৰ্ব) খাদি ।

মনমোহন না 1918-
2009

জন্ম
সবিসৱমে, খশ্ৰীকণা, ব্রীভোগ্যা, মিথিনাক
নিশাপুবমে । ১৯০৯- স্ন.মনমোহন
না (গংগাপত্র, কথাসংগ্রহ)পব মূল্যপবাত
সাহিন খকাদেমী পুবস্কাব ।

ব্রুজকিশৌব রমা 'মশিপদু'
1918-1986

জন্ম স্থান-বৈহে ১, দবভংগা ব্রিহাব ।
১৯১৩- ব্রুজকিশৌব রমা ❖মশিপদু❖
(লৈকা ব্রিহাবা, উপন্যাস) বেন সাহিন
খকাদেমী পুবস্কাবসঁ সম্মানিত ।
উপন্যাসকাব, কথাকাব ও কবি ।
প্রকাশিত প্রতি:
কোব্রীগৰ্ব, কনকী, খফনাবীপ্তিব, নোবিক
বিজয়, লৈকা-ব্রিহাবা, নৱহবি-
কুশেহবি, বায় বণপান, খাদিম গুনা
খাদি উপন্যাস ও কঠহাব (নাঠক)
খাদি ।

প. সহদের না ১৯১৯-

"মিথিনা কী ধরোহব" পোখী
প্রকাশিত ।

বুক্ষিধাবী সিংহ বমাকব 1919-
1991

জন্ম মধুৱনীমে 1919 ঙ্গ. মে ভেন । খপন
পিতা স্ন. ক্ষেমধাবী সিংহসঁ বিভিন্ন বিষয়ক শিক্ষা
হাঠণ কএনহি । ঙ্গ বামপ্তস্ৰ
কানেজ, মধুৱনীক মেথিনী বিভাগাধ্যক্ষ ভনাত
। জতএসঁ খরকাশি প্রাপ্ত কএনহি । বান্যা-
বস্তুহিসঁ ঙ্গ কৱিকার্যমে নাগন বহনাত খন্ডি ।
সংস্কৃত তথা মেথিনী দুনু ভাষামে লিনক বচনা
প্রকাশিত খন্ডি । যথা❖মেথিনীমে ❖প্রযাস❖
(কথা-সংগ্রহ), ❖মধ্যমতী❖, ❖খমবরীপ্ত❖
(কৱিতা-সংগ্রহ), ❖শিবশৈয্যা❖ (খড-
কাৱা) ❖স্মৃতি সাহস্ৰী❖ (মহাকাৱা) খাদি ।

খাদ্যচবণ না 1920-

চন্দ্র ভান্ন সিংহ 1922-

স্বর্ধাশ্ব শৈখব চৌধবী 1922-
1990

१००४- चन्द्रभानु
सिंह (शिक्षण, महाकारा)नेन साहित्य
अकादमी प्रबन्धक ।

जन्य दवर्तगाक मिश्रैनामे १९२२ अ. मे
नेनहि तथा मून् १९९० अ. मे नेनहि ।
किड्ड दिन रिन्न जारिकामे बहि पश्चात्
साहित्यकावक जीरन श्रावस्तु कएन । किड्ड
दिन **रौदेरी**क सम्पादन श्री स्वमनजी एर
श्री प्रज्ञकान्त मिश्रजीक सर्ग कएन
तपेशचात् १९६० अ. सँ १९८२ अ. धवि
पठनामे **मिथिना मिहिव**क सफल सम्पादन
कएन । हिनक दू गोष्ठी नाष्ठाप्रति-**भङ्गागत**
चाहक **जिनगी**, **नेष्ठागत**
आँचिब, तथा **पहिन सँम** हिनक नाष्ठाकक
नीक रारहाविक अन्वत्तरक परिचायक अड्डि
। **द्वानामसँ** हिनक दू गोष्ठी उपन्यास
मिहिव मे प्रकाशित नेन अड्डि । हिनक
उपन्यास अ रतहा **सँमार** जे मेथिनी
अकादमी द्वारा प्रकाशित नेन आ जाहि
पव १९८० क साहित्य अकादमीक प्रबन्धक देन
गेन ।

जयकान्त
मिश्र (१९२२-
२००९)

मेथिनी साहित्यक
एकठा रँडु
पेघ रिद्वान
डॉ. जयकांत
मिश्र मन् १९५२
मे गनाहारौद
रिश्रिद्वानयक
अंग्रेजी आ
आधुनिक
यूरोपियन भाषा
रिभागक
प्रोफेसर आ
हेड पद सँ
मेरानिरुत्त नेन
द्वनाह । तकवा
रौद ओ चित्रकूष्ठी
ग्रामोदय
रिश्रिद्वानयमे
भाषा आ समाज
रिज्ञानक डीन
रूपमे कार्य
कएनहि । स्न.
मिश्र अखिन
भावतीय मेथिनी
साहित्य समिति,
गनाहारौदक
अध्यक्ष, गंगानाथ
बिसर्च अंस्पीष्ठी,
गनाहारौदक
अरैतनिक सचिर
आ सम्पादक,
हिन्दी साहित्य
सम्मानन, प्रयागक
प्ररँक्ष रिभागक
संयोजक आ
साहित्य अकादमी,
नञ्जा दिल्लीक

मैथिनी प्रतिनिधि
था भाषा
सम्पादक बहन
हुनाह । मैथिनी
साहित्यक
गतिहास, लोक
निर्देशेचव आँख
मिथिना,
कीर्तनिया ड्रामा
सभक फिष्टिकन
एडीशन, नेकचर्म
आन थामस
हाडी, नेकचर्म
आन होव
पोएट्स आ द
काम्प्लेक्स स्थापन
गन एंगलिशि
पोएट्री हिनक
निश्चित किछ
ग्रंथ अछि ।
हिनकव बृहत
मैथिनी शिद्ध
कोष मात्र दू
खण्ड प्रकाशित
भए सकन,
जाहिमे
देरनागरीक संग
मिथिनाम्बर आ
होनेटिक
अंग्रेजीमे सेहो
मैथिनी शिद्धक
नाम बहए । ३
फेब्रुवरी २००९
केँ मात रजे
साममे हिनकव
निधन भए
गोनहि ।

উপেন্দ্র ঠাকুর
১৯২৯-১৯৯১

History of
Mithila,
Madhubani
Painting,
Studies in
Jainism
and
Buddhism
in
Mithila খাদি
পোখী
প্রকাশিত।

গোবিন্দ না 1923-

জন্মস্থান- গমহপুৰ, সবিসৰু
পালী, মধুৱনী, ৱিহাৰ। সিহ্ন
কথাকাৰ, উপন্যাসকাৰ, নাটককাৰ, ভাষা
ৱেত্ৰনিক ও খনুৱাদক। সাহিল
খকাদেয়ী পুৰস্কাৰ, সাহিল খকাদেয়ী
খনুৱাদ পুৰস্কাৰসঁ সন্মানিত। ৱিহাৰ
সৰকাৰসঁ কামিন বুকু পুৰস্কাৰ, থ্ৰিয়ৰ্মন
পুৰস্কাৰ খাদিসঁ সন্মানিত। প্ৰকাশিত
প্ৰতি:
উপন্যাস, নাটক, কথা, কৱিতা, ভাষা
ৱিত্ৰন খাদি ৱিভিন্ন ৱিধায়ে খ্ৰতীস
ঠা পোখী প্ৰকাশিত। প্ৰকাশিন:
সামাক পৌতী, নেপালী সাহিলক গতিহাস
(খনু) খাদি। ১৯৯২- গোৱিন্দ
না (সামাক পৌতী, কথা) পুস্তক ৱেন
সহিল খকাদেয়ী পুৰস্কাৰসঁ সন্মানিত
। ১৯৯২- গোৱিন্দ না (নেপালী
সাহিলক গতিহাস- কুমাৰ
প্ৰধান, খ্ৰেজী) ৱেন সাহিল খকাদেয়ী
মৌখিনী খনুৱাদ পুৰস্কাৰ। প্ৰৱোধ
সন্মান 2006 সঁ সন্মানিত। ৱিদেহ
সম্পাদকক সমানান্তৰ সাহিল খকাদেয়ী
ফেনো পুৰস্কাৰ ২০১০ (সমগ্ৰ যোগদান
ৱেন)

যোগানন্দ না 1923-
1986

হিনক জন্ম মধুৱনী জিনাক কোগনখ
গ্ৰাময়ে 1923 গ্ৰ. মে ভেনহি।
মু 1986 মে ভেননি। খ্ৰেজীয়ে
এম. এ. কএনাক পশ্চাত্ গ্ৰ কিড দিন
চন্দধৰী মিথিনা কােজমে প্ৰাধ্যাপক
বহনাহ। ৱিহাৰ প্ৰশাসনিক
সেৱামে 1981 ধবি ৱিভিন্ন পদপৰ
কাৰ্য কএন। তপেচামৌখিনী
খকাদয়ীক নিদেশক ৬৪ ধবি
। যোগানন্দ মাজী মৌখিনী সাহিলয়ে
খপন
উপন্যাস ৬ ভনমাৰস ৬ এৰ ৬ পৰিনো ৬ ক
হেত্ত খ্যাত ছথি। হিনক
নাটক ৬ স্ননিক মতিভ্ৰম ৬ এৰ কথা
সংহ ৬ উত্ৰ ৱশী ৬ যথেষ্ট প্ৰতিগ্ৰা
প্ৰাপ্ত কএলে খছি। একব খতিবিজ গ্ৰ
মহামো গাছনীক খামেকখাক খনুৱাদ
এৰ ৬ খামক জনখৰী ৬ নামক এক কথা
সংহক সম্পাদন সেহো কএলে ছথি।

বামপ্ৰসাদ না 'কিস্বন'
1923-1970

খাধুনিক ধাবাক ৱিশিষ্ট
কৱি, কথাকাৰ, চিত্ৰক।
প্ৰকাশিত প্ৰতি: খামেনেপদ
(কৱিতা সংহ), মৌখিনী
নৱকৱিতা (সম্পাদন)।

উমানাথ না 1923-
2009

জন্ম:-01-01-
1923, মু 07-12-
2009 মহৰৈন, ভুৱনী
। ভূতপূৰ্ব খগুৱেজী ৱিভাগাধ্যক্ষ
এৰ প্ৰতি-কনপতি মিথিনা
ৱিশ্বৱিছ্যানয়, দবভুগা।
বচনা:-ৱেখাচিনে, খতীত (কথা
সংহ); মৌখিনী নৱীন
সাহিল, গন্দ্র ধনু, ৱিছাপতি
গীতশতী
(সম্পাদন)। ১৯৭৭- উমানাথ
না (খতীত, কথা) পৰ মৌখিনীক
সাহিল খকাদয়ী পুৰস্কাৰসঁ
সন্মানিত।

জগদীশচন্দ্ৰ দাস 1923-
2006

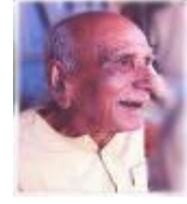
श्रीरौध नावायण सिंह 19
24-2005

हिन्दी, संस्कृत, मैथिली, पानी एरु
हावसीक रिद्वान् । मिथिना, मैथिल एरु
मैथिलीक ग्रा अन्ग्य भङ्ग छथि ।
कनकता बहि मिथिना दर्शन, मैथिली
करिता, मैथिली बगमच आदि
पल्लेकाक प्रकाशनक माधमसँ श्री
श्रीरौधजी मैथिलीक जे सेरा कएन
अछि तकर बर्णन खोहमे सम्वर नहि
। अलक रँडना प्रतिक ग्रा अन्वराद
सेहो कएन अछि । हिन्दीमे सेहो
हिनक करिता संग्रह प्रकाशित अछि
। कनकता रिपुब्लिकानयमे हिन्दीक पूर्व
अध्यापक । २००२- डॉ. श्रीरौध नावायण
सिंह (पतमडक स्व- कर्तन एन
हदव, उर्दू) नेन साहित अकादेमी
मैथिली अन्वराद प्रबन्काव ।

मदनमोह मिश्र 1924-
2004

"एक डनीर महावानी" प्रकाशित ।

खमोघ नावायण मा "ख
मोघ" 1924-

महाबन्धीधव सिंह, ब्रँजमोह
न ठाकुर, शुभंकव मा,
मदनमोह मिश्र 1924-
2004, ननित नावायण
मिश्र, देरनाथ बाय

मतिनाथ मिश्र मतंग 1924-

खानन्द मिश्र 1924-
2007

डॉ. जयमन्त मिश्र १९२
३-२०१०

चन्द्रनाथ मिश्र अमव 1925-

जन्म: खोजपुव, मधुवनी । रविग्रा
करि, कथाकाव-उपन्यासकाव । हास्य-रांग्यक
करितामे रँजेहो । मैथिलीक नेन समर्पित

कुजिनाथ मा (1926-
2009)

জন্ম ১৩-১০-১৯২৩. মৃত্যু ০৭-০৯-২০১০. গাম-ঠগা-হবিপুৰ-মজবলী।

১৯৯৩- জয়মন্ত মিশ্ৰী (কৰিতা ফুসুমাজনি, পদ্ম) নেন সাহিত্ৰ ঞ্কাদেয়ী পুৰস্কাৰ- মৈথিলী।

শুভংকৰ না ১৯২৬-

ৰাজিব্ব। পাঁচ দৰ্জনস লৈসী কথা ঞ্কা বিদাগৰী, বীৰকন্ঠা (উপন্যাস) জন সমাধি (কথা সঁগ্ৰহ) প্ৰকাশিত। ১৯৫৩- চন্দ্ৰনাথ মিশ্ৰী ঞ্কাৰ (মৈথিলী পত্ৰকাৰিতাক গতিহাস) নেন সাহিত্ৰ ঞ্কাদেয়ী পুৰস্কাৰসঁ সন্মানিত। এম. এন.

একেডমী, নৰেবিয়াসবায়স শিক্ষকক কপমে ঞ্কাৰকাশি প্ৰাপ্ত। ঞ্কাশী দিশা, গুদগুদী, হুগচফ, উনঠা পান ঞ্কাদি কৰিতা সঁগ্ৰহ প্ৰকাশিত। ১৯৯৫- চন্দ্ৰনাথ মিশ্ৰী ঞ্কাৰ (পবপুৰামক বীডন বৈবায়ন কথা- বাজশেখব বঁসু, বঁগ্ৰা) নেন সাহিত্ৰ ঞ্কাদেয়ী মৈথিলী ঞ্কাৰাদ পুৰস্কাৰ। চন্দ্ৰনাথ মিশ্ৰী ঞ্কাৰ ২০১০ মে মৈথিলী সাহিত্ৰ নেন সাহিত্ৰ ঞ্কাদেয়ীক ফেলো (ভাবত দেশিক সৰোঁচ সাহিত্ৰক পুৰস্কাৰ)।

দীনানাথ পাঠক 'বঁফু'
১৯২৮-১৯৬২

ঞনন্ত বঁহাবী নান দাস "গন্ডু"
১৯২৮-২০১০

২০০৭- ঞনন্ত বঁহাবী নান দাস ঞ্কাৰ (হাফ্ৰ ঞ্কা যোফ্ৰা-ঞগম সিহ গঁবি, লেপানী)নেন সাহিত্ৰ ঞ্কাদেয়ী মৈথিলী ঞ্কাৰাদ পুৰস্কাৰ।

প্ৰদ্যুম্ন মিশ্ৰী ১৯২৫-
২০০০

জগদানন্দ না ১৯২৮-

দুৰ্গনাথ না "শ্ৰীশি"

হিনকব জন্ম মধুৰ্ণী জিনাক বঁগ্ৰী গামমে ১৯২৯ ঞ্কা. মে ভেবহি। হিন্দী ঞ্কা মৈথিলীমে এম.এ. ঞ্কা বী.এড. কেনাক বঁাদ কিঙ দিন স্কূনমে ঞ্কাৰাপন, ফেব মিল্লত কাৰ্লেজ, নৰেবিয়াসবায়মে মৈথিলী ঞ্কা হিন্দী বিভাগক ঞ্কাৰক্ষ। মৈথিলী ভাষামে পহিন পী.এচ. ডী.। "শ্ৰীশি" জীক মৈথিলীমে প্ৰকাশিত বচনা ঞ্কাৰ- "মৈথিলী সাহিত্ৰক গতিহাস", "ভুৰন ভাবতী" (সস্পাদন), "মহামত্ৰ ঞ্কা ও মন্ব" (কৰিতা), "নাঠা কথা সাব" (সস্পাদন), "পুৰুমাৰ্থ" (পত্ৰ নাঠক) ঞ্কা ঞ্কাৰ

बाजकमन चौधरी 1929-1967

महिषी, सहवसा । बचना:- खादि कथा, खान्दानन, पाखव फून (उपन्यास), सुवर्णा (करिता संग्रह), ननका पाग (कथा संग्रह), कथा पवाग (कथा संग्रह सम्पादन) । हिन्दीमे खनेक उपन्यास, करिताक बचना, चौबन्दी (रेडना उपन्यासक हिन्दी कपातुव) खन्तु प्रसिद्ध ।

रिश्निनाथ न्या "रिषपायी" 1929-2005

"बाम सुयश सागव" (मैथिली बायायण) ११+० अ. मे प्रकाशित । १३ जनवरी २००३ के मून् ।

जयधारी सिंह 1929-2007

समीक्षक, करि । प्रकाशिन: रौद्रगणमे तत्रिक सिद्धांत, समीक्षा शिम्वा खादि । बामग्रन्थ कानेज, मधुरनीमे मैथिली रिभागक पूर् अर्धम् ।

श्रीनेन्द्र मोहन न्या 1929-1994

१९९२- श्रीनेन्द्र मोहन न्या (शिवतचन्द्र राजि खा कनाकाव-सुरोधचन्द्र सेन, अग्रज्जी)नेन साहित् अकादेमी मैथिली अन्नवाद पुरस्कार ।

रिजयनाथ ठाकुर 1929-2008

बमेशचन्द्र रमा 1930-

गोपानजनी न्या 'गोपेशी' 1931-2008

जन्म मधुरनी जिनाक मेहथ गाममे १९३१ अ.मे भेनहि । हिनकर बचित सोन दागक चिप्ली, थम भेन ठाह छी, अनरम खार कछ मन केहन नगैए, "मथानक पात" प्रकाशित भेन जाहिमे

रिरेकानन्द ठाकुर 1931-

२००३- रिरेकानन्द ठाकुर (चानन घन गड्डिया, पद्य)मैथिली नेन साहित् अकादेमी पुरस्कार ।

ताबकांत मिश्र 1931-

সোনদাগক চিঠী বৈশি লোকপ্রিয়
ভেন । ২০০৬ গ্ৰ.-শ্রী গোপালজী না
গোপেশী, মেহথ, মধ্বর্নী,যাত্রী-চেতনা
প্ৰবন্ধাব ।

ননিত 1932 -
1983

জন্ম স্থান বঁসঠ চানপুবা
মধ্বর্নী, বিহাব । শ্ৰীসিদ্ধ
কথাকাব ও উপন্যাসকাব
। প্ৰকাশিত প্ৰতি:
শ্ৰুতিনিধি, (কথা
সংগ্ৰহ), পুথী-পুত্ৰ
(উপন্যাস) খাদি ।

মুবাৰি মধ্বসূদন ঠাকুৰ 1932
-

তাৰাশিকৰ বঁদোপাধ্যায়ক বঁগনা উপন্যাস "আৰোগ্য
নিকেতন"ক মেথিনী খনুৱাদ বেন সাহিব
খকাদমীক খনুৱাদ প্ৰবন্ধাব 1999 ভেটন
ছহি ।

বিদ্যানাবাষণ ঠাকুৰ 193
3 -

ধূমকেতু 1932 -
2000

জন্ম স্থান
কোণনখ, মধ্বর্নী, বিহাব
। শ্ৰীসিদ্ধ
কথাকাব, উপন্যাসকাব ও
কৰি । প্ৰকাশিত প্ৰতি :
দু ঠা কথা সংগ্ৰহ ও এক
ঠা উপন্যাস ।

বাজমোহন না 1934 -

জন্ম স্থান ফমবৰাজিতপুৰ, বৈশালী, বিহাব ।
প্ৰখ্যাত কথাকাব ও সঁপাদক । খাগ কাহি
পবসু (কথা-সংগ্ৰহ) বেন ১৯৯৬ মে সাহিব
খকাদেমীসঁ সম্মানিত । প্ৰকাশিত প্ৰতি : এক
খাদি একাত, সূঠ সাঁচ, একঠা
তেসব, খনুৱনগক, খাগ কাহি পবসু (কথা
সংগ্ৰহ), গনতীনায়া, ভনহি
বিদ্যাপতি, ঠীপ্পীলাদি (খানোচনা) । **খাবমু**
পত্ৰিকাক সঁপাদন । শ্ৰীৰোধ সম্মান 2009 সঁ
সম্মানিত ।

ডা. ধীৰেন্দ্ৰ 1934 -
2004

জন্ম স্থান নোহনা, মধ্বর্নী, বিহাব
। শ্ৰীসিদ্ধ কথাকাব, উপন্যাসকাব ও
কৰি । প্ৰকাশিত প্ৰতি: ফহেস
খা কিৰণ, পমাগত ঘুবক
খাগি, শিতকপা ও মনু খপন
মন্দিব (কথাসংগ্ৰহ) ঠৈগবমে ঠাঁগন
কোঠ, কাহি ও খাগ (কৰিতা
সংগ্ৰহ) সহিত কৈক বিধায়ে বিভিন্ন
পোখা ।

বমেশী নাবাষণ ১৯৩৪-
২০১১

বঁৰু শ্ৰী সল্ণাবাষণ সিহু খা
বাঘৰাচাৰ্য

মাযানন্দ মিশ্ৰ 1934 -

হিনক জন্ম ১৭ খগন্ত ১৯৩৪ গ্ৰ. কৈ
স্বপোন জিনাক বঁনৈনিয়া গামমে

নাম- বমেশ নারায়ণ দাস, জন্ম ১৩ মার্চ ১৯৩৪ কৈ মধুরীক রহেবা গামমে। পিতা-শ্রী হবিরল্লভ নান দাস। শিক্ষা মধেপুব, মধুরীক ঋ পঠনামে। ১৯৬১ জ.সঁ ১৯৯৪ জ. ধবি এ.এন. কানেজ, পঠনামে হিন্দী বিভাগমে ঋধ্যাপন। পাখবক নার (মেখিলী কথা সংগ্রহ, ১৯৭২) প্রকাশিত। মূহু ১২ জনরবী ২০১১ কৈ পঠনামে।

তাবানন্দ তবণ ১৯৩৩-
২০১১

বমানন্দ বেণু 1934-
2011

জন্ম স্থান
উসমামঠ, দবভংগা, ব্রিহাব ।
ববিগ্ৰা করি, কথাকাব ও
উপন্যাসকাব। সাহিন্ ঋকাদেয়ী
পুবস্কাবসঁ সম্মানিত। প্রকাশিত
প্রতি: কচোটে, ব্রিকোণ, ঋতলীন
ঋকাশি (কথা-সংগ্রহ), দূধফূন

সোমদের 1934-

উপন্যাসকাব ও করি । সাহিন্
ঋকাদেয়ী পুবস্কাবসঁ সম্মানিত ।
প্রকাশিত প্রতি: চালোদাগ, হোষ্টল
ঋনাবকরী (উপন্যাস), কান ধ্বনি
(কবিতা সংগ্রহ), চরিত্রেতি (গীতি
নাট্য) সোম সতসগ
(দোহা)। ২০০২- সোমদের (সহব্রহ্মখী
চোক পব, পথ) ত্রেন সাহিন্
ঋকাদেয়ী পুবস্কাব। ২০০১ জ. - শ্রী
সোমদের, দবভংগা;যাত্রী-চেতনা
পুবস্কাব, প্ররোধ সাহিন্ সম্মান
২০১১।

কানীকার্তি মা "রুঁচ"
1934-2009

হিনক জন্ম, মহান দর্শনিক
উদয়নাচার্যক কর্মভূমি
সমস্তীপুব জিনাক কবিয়ন
গ্রামমে 1934 জ. মে ভেননি
। পিতা স্ব. পড়িত
বাজকিশৌব মা গায়ক মধ্য
বিদ্যানয়ক প্রথম প্রধানাধ্যাপক

ভেননি। ভাঙ্কি লোঠা, ঋগি মোম
ঋ পাখব ঋওব চন্দ্র-
বিন্দু- হিনকব কথা সংগ্রহ সভ
ছহি। ব্রিকোণ পাট
পাখব, মত্র-পুব,খোতা
ঋ চিটে ঋ সূর্যস্ত হিনকব
উপন্যাস সভ ঋছি ॥ দিশোতব
হিনকব করিতা সংগ্রহ ঋছি। একব
ঋতিবিজ্ঞ সোনে কী লেয়া মাঠী কে
লোগ, প্রথম শৈল পুবী
চ.মত্রপুব, পুরোহিত ঋ মত্রী-ধন
হিনকব হিন্দীক প্রুতি
ঋছি। ১৯৫৫- মাযানন্দ
মিশ্র (মত্রপুব, উপন্যাস)পব
মেখিলীক সাহিন্ ঋকাদেয়ী পুবস্কাবসঁ
সম্মানিত।

প্ররোধ সম্মান 2007সঁ সম্মানিত।

বাজনন্দন নান দাস 193
4 -

"কাম্বিতক"ক সম্পাদন। "চিত্রা-ব্রিচিত্রা"
প্রকাশিত।

শ্যাম চন্দ্র 1934 -

উপন্যাস "কপা
দীদী" প্রকাশিত। গাম
মর্নগিয়া, জিনা- মধুরীক।

(উপন্যাস), খঁতত:, ওকলে নাম (করিতা-সংগ্ৰহ)। ২০০০- বমানন্দ বেষু (কতেক বাস রীত, পদ্ম)নেল সাহিলে ঋকাদমী পুবস্কাব। রিদেহে সম্পাদকক সমানান্তুব সাহিলে ঋকাদেমী ফেলনৌ পুবস্কাব ২০১১ (সমথ যোগদান ত্লেন)

ছনাহ। মাতা স্ন. কনা দেবী গৃহিণী ছনীহ। খঁতবস্নাতক সমস্তীপুব কাংনেজ, সমস্তীপুবসঁ কযনাক পশ্চাত্ রিহাব সবকাবক প্ৰখড কর্মচাবীক কপমে সেৱা শাবভ কযনলি। ঝাঁনহি কানসঁ করিতা নেখনমে রিষেশে কটি ছন। মেখিলী পত্রিকা - মিখিনা মিহিব, মাটি - পালি, ভাখা তখা মেখিলী ঋকাদমী পঠনা দ্বাবা প্ৰকাশিত পত্রিকামে সময় - সময় পব হিনক বচনা প্ৰকাশিত হোগত বহনলি। জীবনক রিবিধ রিধাকৈ ঋপন করিতা এৰ গীত প্ৰস্তুত কযনলি। সাহিলে ঋকাদমী দিল্লী দ্বাবা প্ৰকাশিত মেখিলী কখাক রিকাস (সঁপাদক ডাঃ রাঁসুকীনাথ না) মে হাচ্চ কখা কাবক সূচী মে ডাঃ রিঘাপতি না হিনক বচনা ❖ধর্ম শাস্ত্ৰাচার্যক উল্লখ কযনলি। মেখিলী ঋকাদমী পঠনা এৰ মিখিনা মিহিব দ্বাবা প্ৰশিসা পত্র ভেজন জাগত ছন। ঐগাববস এৰ হাচ্চ বসক সঁগ-সঁগ রিচাব মুনক করিতাক বচনা সেহো কযনলি। ডাঃ দুর্গনাথ না শ্ৰীশি সঁকনিত মেখিলী সাহিলক গতিহাসমে করিক কপমে হিনক উল্লখ কএন গেন ঋডি। **প্ৰকাশিত**
হুতি (মূলাপবাত) : কনালিধি-করিতা-সংগ্ৰহ।

ডোবীনাৱ শিৰ্মা "শ্ৰীত্ৰিয" ১৯৩৩-

"মিখিনা কী পাল্লিল পবস্ববা" পোখী প্ৰকাশিত।

বামভদ্র, ধনুষা, নেপান ১৯৩৩-২০২০

সাহিলে তখা ঋগ্ণাচ্চ স্ফেত্ৰক কতোক সফন রাজিসভ ঋপন প্ৰেবপাত্ৰাত ঋ পখ-প্ৰদৰ্শক মালিত ছখি। মেখিলী সাহিলে-স্ফেত্ৰমে হিনক পবিচয়ক মাদে এতরীএ কহরঁ পযাপ্তি হোগত জে মেখিলীক মুৰ্ফ্ণ্য সাহিলকাব ডা. ধীৰেন্দ্র হিনকা মেখিলী সাহিলক সৰ্বশ্ৰেণী কখাকাব মালিত ছখি। হিনক কখামে প্ৰতীকামেকতাক ঋদন্তত প্ৰযোগহিটা নহি, ঋপিত্ত একটা ঋাদৰ্শ কখাক সমস্ত রেশিগ্ণ,সন্তরিঘমান বহিত ঋডি। কখাকাবক ঋতিবিজ্ঞ ঙা উক্ণে, সমানোচক, নাঠককাব ঋা করি সেহো ছখি। নেপানমে মেখিলীক পহিন মোলোড্ৰামা নিখরীক

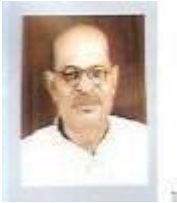
কেদাবনাথ চৌধবী (১৯৩৬-)

মেখিলীক পহিন ফিল্ম 'মমতা গারঁয গীত' কেব নিৰ্মাতা দ্বযমেসঁ একটা নিৰ্মাতা ছখি কেদাবনাথ চৌধবী ঋ দোসব মদনমোহন দাস। রাঁদমে ঋর্থিক মজবুবীৰণে তেসব সহনিৰ্মাতা ভেৱখিন উদযভাষ সিহ। মাতা-স্ন. ক্ৰস্বমপবী দেবী,

শ্রীয়ে সেহো হিনকা জাগত ছনি । সামাজিক
কবিতাসভক কশনতাসঁ চিত্রণ কবরীমে, চিত্তনীয়
বনএরীমে খা মন-মস্তিস্কপব খমিষ্ট ছাপ
ছোঁরীমে বামভদ্র সিন্ধুলস্ত ছথি । ধনুযা
জিনাক কখা গামমে জনমন বামভদ্রক পূর্ণ নাম
বামভদ্র কর্ণ ছনি । খগুরেজী রিযযক
খরকশিপ্রাপ্ত শিক্ষক বামভদ্র
রাকবণ, পাঠ্যপুস্তক খা সহায়ক পুস্তকসভ
নিখরীক কাজমে নিবন্তব সফিয় ছথি ।

পিতা- স্ন. কিশৌবী
চৌধবী, জন্ম: ০৩/০১/১৯৩৩

খা.+পত্নী. লেহবা
(দবভগা), খন্ড
পারিবারিক সদস্য-পলৌ-
শ্রীমতী কহুদ চৌধবী,
সঁতান- শ্রথম পত্নী-
শ্রীমতী কিবণ না, দ্বিতীয়
পত্নী-শ্রীমতী অর্চনা
চৌধবী, শিক্ষা- ১৯৩৮+
গ্র.মে খর্ষিসাস্ত্রমে
স্নাতকোত্তব, ১৯৩৯ গ্র.মে
নাঁ । ১৯৩৯ গ্র.মে
কৈনিফোর্নিয়া রি.রি.সঁ
খর্ষিসাস্ত্র মে স্নাতকোত্তব,
১৯৭১ গ্র.মে মার্কেটিং এঁড
ডিস্ট্রীবিউশন রিযযমে
গোলডেন গেট্ যুনিবর্সিটী,
সানফ্রান্সিসকা, USA সঁ
এম.বী.এ., ১৯৭৮ মে ভাবত
খাগমন । ১৯৮১-৮৩ ক
রীচ তেহবান খা
শ্রকফর্তমে । ফেব বঁম্বগ,
পুণে হোগত বিঠায়বমেন্টক
রাদ ২০০০ সঁ
নহেবিযাসবায়, দবভগামে
নিরাস । ৩ ঠা উপন্যাস-
চমেনীবানী ২০০৪, কবাব
২০০৬, মাহ্ব ২০০৮, খরীবা
নহিতন ২০১২, তীনা ২০১৩,
খযনা ২০১৮, সম্মান- ১)
রিদেহ সাহিল সম্মান,
বঁর্ষ-২০১৩ (নমাবখড
মৌখিনী মঁচ, বাঁচী দ্বাবা),
২) প্ররৌধ সাহিল সম্মান,
বঁর্ষ-২০১৬ খা ৩) কেদাব
সম্মান, বঁর্ষ-২০১৬, 'খরীবা
নহিতন' নেন ।

জীরকাঁত 1936 -

নাম- জীরকান্ত না.পিতা-গুণানন্দ
না, মাতা-মহেশ্বেরী দেবী, জন্ম-
২৩.০৭.১৯৩৬ খন্ডখাট, জিনা-
স্বপৌন । লৌকবী-রিজ্ঞান
শিক্ষক (উ.রি.খজৌলী ১৯৩৭-
৮১), হিন্দী শিক্ষক (উ.রি.ডেওঠ এঁর
উ.রি.পোখবাম ১৯৮১-৮৮) । পহিন
বচনা-গজোডাঁ যা খা
টিঁঠমৌ (করিতা, জনবরী ১৯৬৩. মিখিনা
মিহিব) । পহিন ছপন পোখী- দু
ফহেসক বাঁঠ (উপন্যাস ১৯৬৮) । নূতন
পোখী-খিখিবক বীখবি (২০০৭ বীন পদ্য
কখা), খঠরী খসনগ বনমে (পদ্য-কখা

হবিদাস ১৯৩৬-
২০১৬

পলৌ মহানক্ষত্রী সঁগ
ছায়াচিত্র । "জনম জুঁখা
মতি হাবহু" প্রকাশিত ।

দেবকাঁত না 1936 -

संग्रह) आ पजबि प्रेम
प्रकामिया (जीरन-रूतक
अशि) । प्रबन्ध-साहित्य
अकादेमी 1998 तके अछि
चिडो, पद्य, किवण
सम्मान (१९९५), रैदेही
सम्मान (१९९३) । प्रकाशित पोथी-

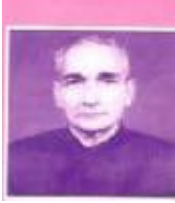
करिता संग्रह: नाट्य हे पृथ्वी (१९), धाव
नहि होगड दूज (९९), तकेत अछि
चिडो (९३), आँडो (१९९३), पानि
मे जोगले अछि रंती (९५), हूनगी
नानाकाशमे (२०००), गड मून-
मून (२००४), डाह
सोहाउन (२००३), थिथिबिक
रौथि (२००१)

कथा-संग्रह: एकसबि ठाँडो कदम तब
रे (१२), सूर्य गनि बहन
अछि (१३), रस्तु (५३), कवमी
मौन (९५)

उपन्यास: दू कहेसक
रौठो (३५), पनपत (११), नहि, कतह
नहि (१३), पीयब धनारै
डुन (१९), अगिनरौन (५९)

हिन्दी अनुवाद- निशान्त की
चिडो या (तकेत अछि
चिडो, साहित्य अकादेमी, दिल्ली
२००३) ।

प्रबोध सम्मान 2010 सँ सम्मानित ।

डाँ अमरेश पाठक 19
36 -

हिनक जन्म सीतामढ़ी जिनक अन्तर्गत
सामाबि ग्राममे १९३६ मे भेलन्हि ।
१९३९ मे पठना रिश्नरिद्यालयसँ
मैथिलीक एम. ए. प्रवीणमे प्रथम
श्रेणीमे प्रथमस्थान पाउन । १९३९ सँ
१९७० धरि बामधर
महारिद्यालय, मधुबनीमे राखाता कर्पे
तकबा रौद पठना रिश्नरिद्यालयमे
राखाता कर्पमे कार्य करब नगनाह
। पठना रिश्नरिद्यालयमे मैथिली
विभागाध्यक्ष कर्पे । मैथिली
उपन्यासक आनोचामेक अध्यायक शोध
प्रबन्धपत्र हिनका रिहाव रिश्नरिद्यालय
द्वारा डि. निहक उपाधि भेटन्हि ।
अ शोध प्रबन्ध पुस्तकाकाव कर्पे सेहो
प्रकाशित भेल अछि रिहाव बाधुभाषा

रौनवाम 1936 -
2008

जन्म स्थान
पचही, मधुबनी, रिहाव ।
रिश्नरिद्यालय, कथाकाव ।
प्रकाशित प्रति : दकचन
देरीन (कथा-संग्रह) ।

मैथिलीपत्र प्रदीप 1936
-

ग्राम- कथराव, दवर्तगा । प्रशिक्षित
एम.ए., साहित्य बने, नरीन शोम्बी, पचायि
साधक । हिनकव बचित "जगद्वय अही
अरनय हभव" आ "सन्नक सृषि अहाँ नए
छी हे अह्व, हमवा किअ रिसरे छी ये"
मिथिलामे नेजेड तए गेल अछि ।

পবিষদক বিদ্যাপতি হাথারনীক সম্পাদক মন্ডনক সদস্য । হিনক অণ্ড প্রকাশিত বচনা খিছি নিরঁফ সঁকনন । একবা ছৌছি বিভিন্ন পনে-পনিকামে হিনক কতকো নিরঁফ প্রকাশিত ছিছি । মেখিনী খকাদমী দ্বারা প্রকাশিত কথা-সঁগ্রহক গহো এক সম্পাদক ছিছি । ঙা অধিকতব উচ স্তবীয় খানোচনামেক নিরঁফ নিযেত ছিছি । ২০০০- ড়ো. খমরেশ পাঠক, (তমস- ভীষ্ম সাহনী, হিন্দী)নেন সাহিন্ খকাদমী মেখিনী খন্বরাদ পুবস্কাব ।

বামদের না 1936-

কথাকব, সমীক্ষক, খন্বরাদক, গ্রঁথ সম্পাদক । সাহিন্ খকাদমৌক মুন এর খন্বরাদ পুবস্কাব প্রাপ্ত কর্তা ন. না. মিখিনা বিশ্ববিদ্যালয় দবভঁগাক মেখিনী বিভাগক পূর্ প্রাচার্য । প্রকাশিন: পসিনেত পাখব, (খন্ব.) খাদি । ১৯৯১- বামদের না (পসিনেত পাখব, এককী)নেন সাহিন্ খকাদমী পুবস্কাবসঁ সম্মানিত । ১৯৯৪- বামদের না (সগাগ- বাজিন্দব সিহ রৌদী, উর্দু) নেন সাহিন্ খকাদমৌ মেখিনী খন্বরাদ পুবস্কাব ।

রীরেন্দ্র মল্লিক 1937-

জন্ম- 3 জনরঁবী 1937 ঙা. পবসৌনী, মধুরঁ নীয়ে । করি, সম্পাদক, সমীক্ষক । খাখব, খগলিপত্রক সম্পাদন । খল্লি- শিখা (করিতা সঁগ্রহ) ।

বরীন্দ্র নাথ ঠাকুর 1936-

জন্ম পূর্বিঞা জিনাক ধমদাহা গ্রামমে 1936 ঙা. মে ভেনছি । নেন খরস্বাসঁ গীত গএরঁমে এরঁ করিতা নিখরঁমে বিশেষ বচি । কোনো মচ পব ঠাকু ভেনা পব ঙা সহজচি শ্রীতাকঁ খান্নাদিত করৈত ছিছি । হিনক সাত গোট মেখিনীক গীত সঁগ্রহ, এক মিনী মহাকার, এক শ্রয়োগধর্মী কার, এক উপন্যাস, এক নাঠক এক বাতি এরঁ এক হিন্দী নাঠক, প্রকাশিত ভেন ছিছি ।

কীর্তিনাবাষণ মিশ্র 1937-

জন্ম ১৭ জনাঙ ১৯৩৭ ঙা. কঁ গ্রাম শৌকহাবা (রঁরৌনী), জিনা রঁগুসবায়মে ভেনছি । হনকব প্রকাশিত গ্ৰতি খিছি সৌমান্ত, মহানগব (দৌর্য করিতা), তম স্তরন নছি নিখরঁ, প্লস্ত হোগত শাঁতি স্তূপ (এহি পোখীপব সাহিন্ খকাদমী 1997 পুবস্কাব), খাদমীকঁ জেহিত (করিতা সঁগ্রহ) । সঁম্বাণ-খপন একাতমে, স্মৃতি যাত্রা, পত্রক দর্পণমে । সম্পাদন- খাখব মাসিক পত্রিকা, খাধনিক মেখিনী সাহিন্, '63, বাজকমন জীরন খা

রিনোদ রিহাবী রমা 1937-2003

মেখিন কবণ কাযস্থক পাঁজিক সরঁক্ষণ, রঁনানক রৌনিহাব ও পল্লবী তথা খ্য কথ (কথ সঁগ্রহ)

গৌবীকাত চৌধবীকাত 1937-2001

হাগন কিশোর মিশ্র ১৯৩
+ - ২০০৭

মৈথিলী শিল্পকোষ।

সাহিত্য, '68, কথা-সংকলন- কান
কোঠরী। আনোচনা- অর্থতিব-2004

প্রফুল্ল কুমার সিং 'মৌন'
1938 -

গ্রাম+পোস্ট- হসনপুর, জিলা-
সমস্তীপুর। মৈথিলীয়ে ১.নেপালক মৈথিলী সাহিত্যিক
গতিহাস(রিবাইনগব, ১৯৭২.ঙ.), ২. ব্রহ্মগ্রাম(রিপোর্টা
জ দবভংগা ১৯৭২. ঙ.), ৩. মৈথিলী ত্রৈমাসিকক
সম্পাদন (রিবাইনগব, নেপাল ১৯৭০-
৭৩.ঙ.), ৪. মৈথিলীক মেনাগীত (পঠনা, ১৯+
ঙ.), ৩. নেপালক আধুনিক মৈথিলী
সাহিত্য (পঠনা, ১৯৯+ ঙ.), ৩. প্রেমচন্দ চয়নিত
কথা, ভাগ- ১ আ২ ২ (অন্নরাদ), ৭. রাষ্ট্রিকিক
দেশমে (মহনাব, ২০০৩.
ঙ.)। ২০০৪- ডা. প্রফুল্ল কুমার সিং মৌন
(প্রেমচন্দ কী কহনী-প্রেমচন্দ, হিন্দী) নেন
সাহিত্য অকাদেমী মৈথিলী অন্নরাদ পুবস্কাব।

মহেশ্বরীনাথ মল্লিক 1938
-

পবশুবাম সা ১৯৩+ -

গাম- মৌহথ (মধুরনী), প্রতি-
ডাগমেন্শিস আফ পীস গন
গল্পনিশি ড্রামা. ফিচিয়ন পোএটিক
ড্রামা।

কনানন্দ মিশ্র 1940 -
2000

জন্ম পকড়ী
কোঠা, সীতামহী, রিহাব।
স্মরিখাত
করি., সম্পাদক, সমালোচক।
প্রকাশিত প্রতি- ভারত
এতরে, ভোবক প্রতীক্ষামে (করিতা
সংগ্রহ), ভাবতক ভাষা
সর্বেক্ষা, পারো, বাজকমন চৌধরী
কী গ্যাবহ কহানিয়ারী (অন্নরাদ)।

রিনঠ পাসরান 'রিহংম'
1940 -

জন্ম মধুরনী জিনাক একহথো গ্রামমে
১৯৪০ ঙ. মে ভেনহি।

ফজলুল বহমান হাসমী
1940-2011

জন্ম-পঠনা জিলাক বঁবাহ গামমে ।
বৃত্তি ঋধ্যাপক । হিন্দী করিতা
সংগ্রহ "বশি বাশি" আ মৈথিলী করিতা
সংগ্রহ "নির্মোহী" প্রকাশিত । ১৯৯৩মে
ঋব্বনকনাম আজাদ- ঋষ্টুনকরী
দেমনরী, উদুস মৈথিলী ঋব্বরাদপব
সাহিত্ ঋকাদমীক মৈথিলী ঋব্বরাদ
পুবস্কাব ।

গুণনাথ না

গুণনাথ না "লোক মঞ্চ" মৈথিলী নাষ্ট পত্রিকাক
সঁচানন- সম্পাদন কেলৈ উথি । মৈথিলীমে ঋধ্বনি
ক নাষ্টকক প্রাণন । তুনকব নাষ্টক সভ ঋষ্টি:

মধ্যামিনী: একাঙ্ক নাষ্ট শৈলীমে দুষ্টা পাত্র, পুকষ
সংযুক্ত পবিবাবক পক্ষ নেনিহাব আ স্ত্রী তকব
রিবোধী ।

পাথেয়: একাঙ্ক নাষ্ট শৈলীমে বচিত, ক্ষুদা
পূর্ণাঙ্ক সভ বিশেষতা ঐমে ভেঠেত । ক্ষুদা
ঋভিনেতা মিথিনাক ঋধোগতিসঁ দুখী ভ২ গামকেঁ
কর্মস্থনী বঁনরৈত উথি, স্নজন রিবোধ কলৈ
উথি ।

নান-বঁমস্কাব: একাঙ্ক নাষ্ট শৈলীমে বচিত । দাঠী
রৌদীসঁ সঁমাবন নিম্ন আ মধ্য-নিম্ন রস্কা
স্বতঁত্রতাক পহিনহিযো আ বাদো জীরিকোপার্জন
নেন শ্রাস কবরী নেন ঋভিশিপ্ত উথি ।

সাতম চবিত্র: একাঙ্ক নাষ্ট শৈলীমে বচিত ।
মৈথিলী বঁগমচপব মহিনা ঋভিনেত্রীক ঋভার,
সাতম চবিত্রক প্রতীক্ষামে পূর্ণাঙ্কাস খতম ভ২
জাগত ঋষ্টি ।

শেষ নথি: ঋধ্বনিক সামাজিক পূর্ণাঙ্ক নাষ্টক ।
পিতা-মাতাক মূলক বাদ ঋগ্জক ঋব্বজক প্রতি
পিত্তরত বরহাব ।

ঋজুক লোক: পূর্ণাঙ্ক নাষ্টক । বিষয়
নিম্নমধ্যবর্ণীয় বঁরোজগাবী আ বিযাক দাযিত্রক
রৌন ।

জয় মৈথিলী: পূর্ণাঙ্ক নাষ্টক । মিথিনাক ভাষিক-
সাঁস্কৃতিক সমস্যা একব কথাবস্তু ঋষ্টি ।

মহাকরি বিদ্যাপতি: বিদ্যাপতিক নর বিন্নিষণ ।

শ্রভাস কুমার চৌধুরী 19
41-1998

গাম- পিডাকছ, জিনা- দবভঁগা
। শ্রখাত কথাকাব ও উপন্যাসকাব ।
শ্রভাসক প্রকাশিত প্রতি : কথা-
শ্রভাস, শ্রভাসক কথা, নর ঘব উঠয়
পুবান ঘব খসয়, দিদরন
(কথাসংগ্রহ), ঋভিশিপ্ত, যুগপুকষ, হমবা
নগ বহর, নরবস্ত, বাজা পোখবিমে
কতেক মছুরী (উপন্যাস) । বিভিন্ন
মহত্ত্বপূর্ণ পত্রিকাক সম্পাদন । ত্রিমাসিক
কথা গোষ্ঠী 'সগব বাতি দীপ
জবয়' কেব শ্রাবস্ত । ১৯৯০- শ্রভাস
কুমার চৌধুরী (শ্রভাসক কথা, কথা) নেন
সাহিত্ ঋকাদমী পুবস্কাবসঁ সম্মানিত ।

সাক্তানন্দ 1940 -

রবিগ্ৰ কথাকাব, গণনাযক (কথা-সংগ্রহ)
নেন সাহিত্ ঋকাদেমী পুবস্কাবসঁ
সম্মানিত । প্রকাশিত প্রতি: মৈথিলী
কথা সাহিত্যে 1962 সঁ সঁফিয় ।
গোডেক চানিস-পচাস ঠা
কথা, বিপোতজি, সঁম্ববণ, যাত্রা-বিবব
ণ মৈথিলীমে প্রকাশিত ঋধিকশি
পত্র-পত্রিকামে উপন । পহিন
মৈথিলী কথা ঋসঁসিব
1962মে ঋমিথিনামিহিবমে প্রকাশিত
। হিন্দীযোমে দু দর্জন কথা ঋদি
প্রকাশিত । সন 99মে উপন পহিন
কথা-সংগ্রহ ঋগণনাযক কে ওঠী

গংগেশী গুঁজন 1942 -

জন্ম স্থান- পিনখরী, মধুরনী । শ্রী
গংগেশী গুঁজন মৈথিলীক প্রথম
চৌরঠিয়া নাষ্টক বঁধিরধিযাক লেখক
উথি আ হিনকা উচিতরজা (কথা
সংগ্রহ) ক নেন সাহিত্ ঋকাদমী
পুবস্কাব ভেঠন উচ্চি । একব
ঋতিবিকন্ত মৈথিলীমে হম একষ্টা
মিথ্যা পবিচয়, লোক স্নু (করিতা
সংগ্রহ), ঋস্কাব- গজোত (কথা
সংগ্রহ), পহিন
লোক (উপন্যাস), ঋগ
ভোব (নাষ্টক)প্রকাশিত । হিন্দীমে
মিথিনাচন কী লোক

প্রেমশঙ্কর সিংহ 1942 -

গ্রাম+পোস্ট- জোগিয়াবা, থানা- জানে,
জিনা- দবভঁগা । মৌনিক
মৈথিলী: ১.মৈথিলী নাষ্টক ও
বঁগমচ মৈথিলী ঋকাদমী, পঠনা, ১৯৭৫
২.মৈথিলী নাষ্টক পবিচয়, মৈথিলী
ঋকাদমী, পঠনা, ১৯৫১ ৩.পুকষার্থ ও
বিদ্যাপতি, ঋচা
প্রকাশিন, ভাগনপুব, ১৯৫৩ ৪.মিথিনাক
বিভূতি জীরন না, মৈথিলী
ঋকাদমী, পঠনা, ১৯৫৩.নাষ্টান্নাচয়, শৈখ
ব প্রকাশিন, পঠনা ২০০২ ৬.ঋধ্বনিক
মৈথিলী সাহিত্যে হাম্ব-রাগা, মৈথিলী
ঋকাদমী, পঠনা, ২০০৪

বর্ষ সালিৎ খকাদেয়ী পুবস্কাব । পেঘ রাইহ স খব্বেরনা বিপত্তিকে রেখাকিত কবিত, পযরিবণ কে কথা বস্তু বঁনা ক বাজকমন প্রকাশন স প্রকাশিত এর খবঁত চর্চিত উপন্যাস (ডৌকুমোঁথৌ ফিল্মশন) সর্বস্বিত । খাকশিরাণীক বাস্তুয়ী কার্যক্রময়ে প্রসাবিত দু ঠা উল্লখনীয় বৃত্ত কপক- মহানন্দা খভযাবা পব খাধাবিত জগন রোনতা হ এর সাবখড কে থামীণ ক্ষেত্রক জ্বনত ডাগনক সমজ্ঞা পব খাধাবিত বৃত্তকপক লেনা জোগন চর্চিত এর প্রসিদ্ধ ।

কথাই, মণিপদ্মক লৈকা- বঁনিজাবাক মেখিলীসঁ হিন্দী খব্বরাদ খা শেঙ্ক তেযাব হ (কবিতা সংগ্রহ) । ১৯৯৪- গগেশি গুজন (উচিতরজা, কথা)পুস্তক নেন সালিৎ খকাদেয়ী পুবস্কাবসঁ সম্মানিত ।

৭.প্রপাণিকা, কর্ণাগোষ্ঠী, কোনকাতা ২০০৩, +গক্ষা, ঞচা প্রকাশন ভাগনপুব ২০০+ ৯.যাগসর্ধিক প্রতিমান, ঞচা প্রকাশন, ভাগনপুব ২০০+ ১০.চেতনা সমিতি ও নাঠামচ, চেতনা সমিতি, পঠনা ২০০+ । ২০০৯ গ্ৰ.-শ্রী শ্রেয়শকব সিহ, জোগিয়াবা, দবভঁগা যাত্রী-চেতনা পুবস্কাব ।

মার্কন্ডেয় শ্রাসী 1942-2010

জন্ম গ্রাম: গকখাব, জিনা: সমস্তীপুব । প্রকাশিত প্রতি: খগন্সায়িনী (মহাকারার); এতদর্থে (কবিতা সংগ্রহ), খক্ষব চেতনা (কার সংগ্রহ) । খভিযান, হম কানিদাস (উপন্যাস) । খগন্সায়িনী নেন ১৯+১৫মে সালিৎ খকাদেয়ী পুবস্কাব প্রাপ্ত ।

দেবেন্দ্র দাস ১৯৪৩-

গাম- চানপুবা (মধুরনী), প্রতি- বিদ্যাপতিক ঐগাবিক পদক কারশাস্ত্রীয খধ্যান, নানদাস, সুধাকব সা "শাস্ত্রী", খব্বভর, বঁদনি জাগন্ত ঘরে ঠা ।

ডা. ভীমনাথ দাস 1945-

জন্ম:কোণনথ, মধুরনী, বিহাব । শখব করি, সমানোচক, প্রাধাপক । রিবিধা নিবন্ধ পুস্তক নেন সন্ ১৯৯২মে সালিৎ খকাদেয়ী পুবস্কাবসঁ সম্মানিত । প্রকাশিত প্রতি: ত্রিধাবা, রাণা, কী ফুরেণ কী নহি, নাম তঁ থিক ওএহ (কবিতা সঁকনন), পবিচাযিকা, সঁতাবাম সা, করি চুহ মণিক কার সাধনা, বিবিধা (নিবন্ধ, খানোচনা),ঠারব চৌকসঁ খাদি ।

মহেন্দ্র মনংগিয়া 1946-

গাম- মনংগিয়া, জিনা- মধুরনী । মেখিলীক সুপবিচিত নাঠককাব, বঁগ নিদেশিক এর মেমবাবন সঁস্থাপক খধ্যক্ষ । নোক সালিৎ পব গভীব শৌধ খানেখ । মেখিলীমে 13ঠা নাঠক, 19ঠা এককী, 14ঠা বঁক্কু খা 10ঠা রেডিয়ো নাঠক প্রকাশিত খা খাকশিরাণী সঁ প্রসাবিত । সানিযব ফেরোশিপ (ভাবত সবকাব), গঠবলেশোন থিএঠব গস্টিচুঠ (নেপান), শ্রৌধ সালিৎ

ডা. বাম দয়ান বাকেশি, সর্না হী, নেপান 1942-

মেখিলী মাত্ৰভাষা, হিন্দীক প্রাধাপক খা নেপালীক লেখক গ্ৰ তীবু ভাষা বাকেশিক রাডিব্বমে এনা নে মিমবাবন ঙ্কে জে কোনহুঁসঁ হিনকা ভিল্ল নহি কএন জা সঁকৈত খন্ডি । গ্ৰ বিশেষত: নেপালীমে নিখেত ছুথি, হুদা লেখনক বিযয মুনত: মেখিলীএ সঁস্কৃতি বঁহৈত ছনি । ওনা মেখিলী, হিন্দী খা খগুরেজীমে সেহো গ্ৰ খনেক বচনা কএলে ছুথি । নেপালক বাজকীয়-প্রজ্ঞা-প্রতিগ্যানক সদস্য বাকেশি দিল্লী বিশ্ববিদ্যালয়সঁ পীএচডী খা খমেবিকাস্থিত গন্ডিয়ানা যুনিভর্সিটীসঁ পোস্ট ডাকঠবন বিসর্চ

উপেন্দ্র দাশী 1943-2001

জন্ম স্থান বামপুব- কোবিগামা, দবভঁগা । করি- কথাকাব, গীত-গজনকাব । প্রকাশিত প্রতি: যঁত্রাণক ক্ষণমে (কবিতা সংগ্রহ) । হিন্দীমে খনেক পোখী প্রকাশিত । ওঙ্কি যাঁসঁ মেখিলী খব্বরাদ হেভ মূপবাস্ত সালিৎ খকাদেয়ীসঁ পুবস্কৃত । ২০০৩- উপেন্দ্র দাশী (কথা কহিনী- মনোজ

সন্মান খাদি সঁ সন্মানিত । সঁপ্রতি জ্যাতিবীশ্বৰ নিখিত মৈথিলীক প্ৰথম পুস্তক বঁৰিলোকব পব শৌধ কাৰ্য । শ্ৰী মহেন্দ্ৰ মনগিয়াক জন্ম ২০ জনৱৰী ১৯৪৩ মে মধুৱনী জিনাক মনগিয়া গামমে ভেনহি । মনগিয়াজী মৈথিলী হিন্দী, ঋগ্বেজী আ নেপালী ভাষাক জানকাব আ থিয়েষ্টৰ শিক্ষণ, পঠকথা লেখন আ তসেন্দ্ৰহী শৌধক ত্বনীনাঙ্গ শিক্ষক ছথি । ২০০২ জি.- শ্ৰী মহেন্দ্ৰ মনগিয়া, মনগিয়া:যাত্ৰী-চেতনা পুবস্কাব । শ্ৰৱৌধ সন্মান ২০০৫ সঁ সন্মানিত ।

কএলে ছথি । ডা. **বাকেশ**ক জন্ম ২৩. জুনাগ ১৯৪২ জি. ক২ সনালী জিনাক সিসৌঠিয়ামে ভেন ছনি । নেপালী, মৈথিলী, হিন্দী আ ঋগ্বেজীয়ে মৌনিক, সম্পাদিত আ ঋনুদিত ক২ কবীৰঁ দূ দৰ্জন পোখী প্ৰকাশিত . দৰ্জনভবি দেশিক ভ্ৰমণ সেহো কএলে ছথি । নেপাল প্ৰজা প্ৰতিগ্ৰাণক সদস্য়তা- শ্ৰী বাম দয়ান বাকেশ (১৯৯৯) ।

দাস, উডা যা) লেন সাহিব
খকাদমী মৈথিলী ঋন্ববাদ পুবস্কাব ।

উদয়চন্দ্র মা "রিনোদ"
1943 -

জন্ম ৫ ঋশ্বিন ১৯৪৩ জি. । গাম- বহিকা, মধুৱনী । জন্ম- গ্ৰাম- দুনা, মধুৱনী । প্ৰকাশিত প্ৰতি: সঁফান্তি, মৌসম ঋযনা পব, এহনা স্থিতিমে, ভবি দেহ গৌবা, এহি জনপদমে, দোহা তিন সয় দূ, কহননি পনৌ, সহবজমান, ঋপক্ষ, শ্ৰম্বাচক (কৰিতা-সঁগ্ৰহ), ধুৰী (সহযোগী কৰিতা সঁগ্ৰহ); জাঁতি (কথা সঁগ্ৰহ), উদাস গাছক রসত (নাটক) । **মাটি** পালিক **বৰেণ্য** সম্পাদক । ২০০৩. জি.- শ্ৰী উদয় চন্দ্র মা **বিকোদ**, বহিকা, মধুৱনী:যাত্ৰী-চেতনা পুবস্কাব ।

বেরতী বমণ নান, জনকপুৰ
1943 -

মংবেশ্বৰ মা 1944 -

জন্ম ৩ জনৱৰী ১৯৪৪ জি.গ্ৰাম- নানগজ, জিনা-মধুৱনীমে । প্ৰকাশিত প্ৰতি: খাধি, ঋশ্চিনহাব গাম, ৰহসন বাতিক গজোত (কৰিতা সঁগ্ৰহ); এক ৰঠে দূ (কথা সঁগ্ৰহ), ওনা লেখে গাম ৰঁতাহ (ননিত নিৰঁহ) । মৈথিলী কথা সঁগ্ৰহক হিন্দী ঋন্ববাদ **ফঁডনী** নামসঁ প্ৰকাশিত । দি ফুল্স পৈবাডাগজ (ঋগ্বেজীয়ে ননিত নিৰঁহ) । ২০০৫ জি.-শ্ৰী মংবেশ্বৰ মা, নানগজ,মধুৱনী যাত্ৰী-চেতনা পুবস্কাব । ২০০৫- মংবেশ্বৰ মা (কতেক ডাৰি পব, ঋমেকথা) পব সাহিব খকাদমী পুবস্কাব ।

বহ্নেশ্বৰ মিশ্ৰ 1945 -

ঋন্ববাদক, নিৰঁধকাব । প্ৰকাশন: তমিন সাহিবক গতিহাস,ভৱভূতি (দুন্ ঋন্ববাদ) ।

জগদীশ প্ৰসাদ মঁডন

গাম-ৰেবমা, তহুবিয়া, জিনা-মধুৱনী । এম.এ. । কথাকাব (গামক জিনগী-কথা সঁগ্ৰহ আ তৰেগণ- ৰাঁন-প্ৰেবক নঘুকথা সঁগ্ৰহ), নাটককাব(মিথিনাক ৰেঠী-নাটক), উপন্যাসকাব(মৌনাগন গাছক ফুন, জীৱন সঁঘৰ্ষ, জীৱন মবণ, উথোন-পতন, জিনগীক জীত- উপন্যাস) । মাৰ্ক্ৰবাদক গহন ঋধ্যন । হিনকব কথামে গামক লোকক জিজীৱিষাক ৰৰ্ণি

বাজ

आ नर दृष्टिः क्लेश दृष्टिः गोचर होगत अन्ति ।
विदेह सम्पादकक समानात्तुव साहित् अकादेमी
प्रबन्काव २०११ मून प्रबन्काव- श्री जगदीश प्रसाद
मन्डन (गोमक जिनगी, कथा
संग्रह) । मैथिनी उपन्यास 'पन्थ' नेन साहित् अका
दमी प्रबन्काव २०११

महाबजाधिवाज नम्शेव
सिंह 1858-1898

महाबजाधिवाज बमेशेव सिंह
1860-1929

महाबजाधिवाज कामेशेव
सिंह 1907-1962

सुव लुवगोरिन्द मिश्र, अ
नीगढ़ आ कामेशेव सिंह

रिन्नोदानन्द मा 1895 -
1971

ननित नाबाश मिश्र 192
2-1975

डॉ. बामरबन यादव, ने
पान बाह्दपति

सुर्गीय रिन्शेशेवरी प्रसाद मन्डन,
बाजनेता 1919-1982

भूपेन्द्र नाबाश मन्डन

कर्पूरी ठाकुर 1921-
1988

बामरिनास पासरान १९४७-

बाम नश बाम "बमश"

जन्म ३ जुनाग १९४३, गाय-
शिवरंजनी, जिना खण्डिया। भारतीय
वाजनीतिज्ञ।

भोगेन्द्र मा

चतुबानन मिश्र

बमार्कांत मिश्र

बमानाथ मिश्र "मिहिव"

"मैथिली कृततरवा एरम् लोकोजि प्रकाशि
" प्रकाशित।

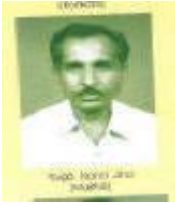

गजेन्द्र नारायण चौधरी, पत्र
काव 1929-2008

मोहन भावद्वाज 1943-

गाय- नरानी, जिना- मधुर्नी।
मैथिलीक प्रथम समालोचक। २००१ ङी.-
श्री खानन्द मोहन
मा, भावद्वाज, नरानी, मधुर्नी:यात्री-
चेतना प्रबन्काव। प्ररौध
सम्मान 2008 सँ सम्मानित।

योगानन्द मा 1955-

२००३- डॉ. योगानन्द
मा (रिहावक लोककथा- पी.सी.वाय
चौधरी, खण्डेजी)नेन साहित्य
खकादेयी मैथिली खन्नुराद
प्रबन्काव। प्रकाशित
प्रति: लोकजीवन ओ लोक
साहित्य (निरन्ध)
1986, पविणीता (कथाकन्वर्षाणि)
1987, हकीव मोहन
सेनापति (खन्नुराद) 2000, खानेख
सञ्चयन (निरन्ध) 2002, रिहावक
लोककथा (खन्नुराद)
2003, सनेहनता (रिनिर्णम्)
2006, मैथिली पत्रकावितार्के सौ
रर्ष (निरन्ध)
2006, गहरवर्णीत (निरन्ध)
2007, लोक-साहित्य ओ शिर्द-

हीवानन्द मा "शाम्त्री"
, पत्रकाव

दीनानाथ मा, पत्रकाव

सम्पदा (निरन्ध) २००७, मैथिलीक
पावम्परिक जातीय ब्यरमायक
शब्ददारनी (शोय-ग्रन्थ) २००९

नरेन्द्र ना, अर्थशास्त्र-
पत्रकाव

"विकास ओ अर्थतंत्र" प्रकाशित ।

प्रेमशंकर ना, पत्रकाव

शिवदिन्दु चौधरी, पत्रकाव

बाजेश्वर ना (१९२३-
१९११)

जन्म- सहबसा जिनाक बन्धुकाव
गाम (आरिं सुषोन जिना) ।

प्राति- मिथिनाम्बक उन्दर ओ
विकास, अरवहः उन्दर ओ
विकास, मैथिनी साहित्यक
आदिकान, विद्यापतिक सर्गीतमे रचित
नायक-नायिका भेद अरिं बाग-बागिनी
रर्गाकवण ।

महाकरि विद्यापति नाटक, शास्त्रार्थ
नाटक, कन्दर्पीयाष्ट
नाटक, एकादशी, विद्याधर-
कथा, उरिशी, धर्मराध- कथा, मेनका ।

एस.एन.समर्थी

मिथिनाक कना आ
शिष्यकनाप लेखन ।

बाधाग्रह चौधरी, अतिहास
काव १९२१-१९८५

मिथिनाक अतिहास, A Survey of
Maithili Literature, THE
POLITICAL AND
CULTURAL HERITAGE OF
MITHILA प्रकाशित ।

प्रा. बामशेवणी शर्मा १९२०
-२०११

रिजयकान्त मिश्री अतिहासकाव
१९२७-१९९४

डॉ. रिजयकान्त मिश्री जन्म १० अगस्त १९२९
मंगरौनी गाम - जे नरा ग्याय आ तत्रिक

ध्रुवेन्द्र नावायण ना, अ
तिहासकाव

साधनाक जन्म-सुनी श्रद्धि- (जिना मधुर्वनी) मे लेनहि । ओ 1948 मे प्राचीन भारतीय गतिहास आ संस्कृति विषयमे एनाहाराद रिश्विरिद्यालयसँ सनातनकोतव उपाधि कएनाक बाद कतेक रबख धरि रिहाव सबकाव आ पठना रिश्विरिद्यालयसँ सल्लख बहनाह आ 1957 अ. सँ भारतीय प्रवातन्न रिभागमे काज कएनहि आ ओकव शिशुपानगढ़, कौशिया, रेशानी, हस्तिनापुर, फुम्बवा व, पाठनिपुर, कवियन, सोनपुर, रिनारनी, नान न्दा, बाजगीव, चन्द्ररग्ली, आ हम्पी खुदागमे रिभिना तूमिकामे भाग लेनहि । हिनकव निखन- सम्पादित पौथी सभमे श्रद्धि: 1.रेशानी,1950 2.फुम्बवा एकरेकेशिस: 1950-1957 3.प्रवातन्न की दृष्टिमे रेशानी 4.नागेशि भट्टाज पाविभाषेन्दुशेखर 5.मिथिना श्रद्धि एन्ड श्रद्धिठेकचव (सम्पादित) 6.कन्चवन हेविठेज अफ मिथिना 7.शुंगव भजनारनी- एक श्रद्धियन 8.श्रेत्र प्रवातन्नरिज्ञान- 9.प्रवातन्न शिद्धारनी ।

सुरेश्चर मा, बाजनीति रिज्ञान

२००५- सुरेश्चर मा (श्रद्धिविष्कमे रिश्कारिठ- जयलु रिष्क नानीकव, मवाठी)लेन साहिन अकादेमी मेथिनी अन्नराद प्रबन्काव ।

भागीवथ नान दास

भावतक कएक देशेमे बाजदूत बहन छथि आ जी.ए.पी.पी. मे भावतक प्रतिनिधि सेनो उनाह ।

नम्मीकान्तु मा रिजर्न रै क गरनव 1913-1988

एन. एन. मा डिप्लामेठ

कामेन्द्रनाथ मा "श्रद्धमन" 1938 -

जन्म- 4 जनरवी 1938, गाम कोगनथ (मधुर्वनी) । श्रिभसि (कथासग्रह) प्रकाशित ।

भाग्याबायण मा 1941-

বমাকার্ত বায় "বমা" 1947

জন্ম- ভাদে পূর্ণিমা
সম্বৎ ২০০৩, প্রথম বচনা-
বৃক্ক, বান মাসিক প্রয়াগ, কথা
রি শৈব্যক দ্বি তীয়
ভাগমে ১৯৬৪-ঙ্, প্রকাশি ত
প্রতি (ক) তী নষ্টা বীরাজী-
(কসমসঁ মেথি নীমে মেথি নীমে
ঐন্স্টায়ক কথাক ঞ্নরাদ-
১৯৬৭-ঙ্, (খ)
ফুনপাত, করি তা
সংহত ১৯৭৮, (গ) ভাগিক
গোনা (২০০৪ ঙ্, (ঘ)
কষ্টেত পাঁখি : হঁসত
খাঁখি , কথা সংহত-
২০০৫, শীত্ৰ প্রকাশ্য-
প্রকাশকান্ত মি ত্ৰি (বিনি বঁন্ধ)
সাহি ৩য় ঞ্কাদেমী নঙ্
দি ল্নী। শ্রায়: ডেট্ সঙ
বচনা (কথা-নি বঁন্ধ করি তা)
মেথি নী হি ন্দীক পত্ৰ-
পত্ৰি কা, ঞ্কাশিরাণী এৰ
দূবদর্শনসঁ প্রকাশি ত/
প্রসাবি ত। সাহি ৩য়
ঞ্কাদেমী দ্বাবা ঞ্খায়োজি ত
করি সম্মেননক ঞ্খায়োজনক
ঙ্মমে বেনক চপেঠমে
পড্ৰ্ দহি না পএব ছারী
ধবি গমা রি কনগ। সেরা
নি বৃত ঞ্খয়াপক (উচ্চ
রি ছ্যানয়) সম্পর্ক- শ্ৰী
বমানি রাস, মানাবায় ঠেন পো.
নবহন (সমসতীপুব)।

প্রাথমেসব মহেন্দ্র 1947-

জন্ম: ভেনালী, স্বপোন, বিহাব।
প্রসিদ্ধ করি, কথাকাব, ঞ্খানোচক।
বৃত্তি: ভূ.না. বিশ্ববিদ্যালয়ক স্নাতকোত্তব
কেন্দ্র, সহবসামে মেথিনী বিভাগাধ্যক্ষ।
প্রকাশিত প্রতি সাহি ঞ্কাদেমীসঁ
প্রকাশিত মোনোগ্রাফ শিনেন্দ্র মোহন মা
। সহযোগী সঁকনন-সঁকম্প
। ◆বাজকমন জয়ন্তী শ্রসংগক
সঁপাদন।

মহেন্দ্র 1944- 2009

জন্ম মধ্বরনী জিনাক
জমসম গামমে। শ্রসিদ্ধ
মেথিনী গীতকাব ঞ্খা
গায়ক।

স্বভাষচন্দ্র যাদব 194 8 -

জন্ম ০৩. মার্চ ১৯৪৮, মাতৃক
দীরানগজ, স্বপোনমে। পৈতৃক
স্থান: বঁনরী-
মেনালী, স্বপোন। ঘবদেখিয়া (মেথিনী
কথা-সংহত), মেথিনী

স্বভদ্র মা 1909 - 2000

"ফ্ামেশিন ঞ্হফ মেথিনী
বঁেগ্গ্গ্জ"ক লেখক।
১৯৮৩- স্বভদ্র মা (নাতিক
পত্ৰক উত্তব, নিবঁন্ধ)পব

বামারতাব যাদব, মেথিনী ভাষিকী, নেপাল 1942

দেশ-বিদেশিক ভাষারিজ্ঞান জর্ননমে
পচাসো ঞ্খানোচক দ্বাবা মেথিনীক
বিশিষ্ট,তাকঁ উজাগব কেনিহাব। মেথিনী
ঙ্গনিসোন্ব ১৯৮৪ ঙ্, মে জর্মনীসঁ

খকাদমী, পঠনা, ১৯৮৩, হানী (খগ্ৰেজীসঁ মৌখিনী খন্বরাদ), সাহিল খকাদমী, নগ্ৰ দিনী, ১৯৮৮, বীড়ন কথা (হবিমোহন নাক কথাক চয়ন এৰ ভূমিকা), সাহিল খকাদমী, নগ্ৰ দিনী, ১৯৯৯, রিচর্চি খাউ (ৰংগনা সঁ মৌখিনী খন্বরাদ), কিস্বন সঁকম্প নোক, স্পেপোন, ১৯৯৩, ভাবত-ৰিভাজন গুব হিন্দী উপন্যাস (হিন্দী খানোচনা), রিচর্চি বাস্ৰ্ভাষা পবিষদ্, পঠনা, ২০০১, বাজকমন চৌধৰী কা সফব (হিন্দী জীৱনী) সাবশি প্ৰকাশন, নগ্ৰ দিনী, ২০০১, রঁলৈত-ৰিগ্ৰেত (কথা-সংগ্রহ) ২০০৯। মৌখিনীমে কবীৰঁ সতৰি ঠা কথা, তীস ঠা সমীক্ষা খা হিন্দী, ৰংগনা তথা খগ্ৰেজী মে খনেক খন্বরাদ প্ৰকাশিত।

মৌখিনীক সাহিল খকাদমী পুবস্কাবসঁ সম্মানিত।

খা মৌখিনীক সন্দর্ভ
রাকবণী 1996 জ. মে ৰঁৰিন খা গুয়ার্কিসঁ প্ৰকাশিত। 2000 জ.মে নঁদনসঁ প্ৰকাশিত ভাবতীয়া
খাৰ্ঘভাষা প্ৰস্তুক মে সঁকনিত হিনকব মৌখিনী ভাষা সঁৰধী খানেথ রিশেখ উল্লখনীয়া। নেপান বাজকীয় প্ৰত্ৰা-প্ৰতিগ্ৰানসঁ পাসাঙ ন্হাদ প্ৰত্ৰা-পুবস্কাবসঁ সম্মানিত।

যোগেন্দ্ৰ প্ৰসাদ যাদৱ,
ভাষিকী,সিবহা, নেপান 1
946 -

1998 জ. মে জৰ্মনীসঁ প্ৰকাশিত গপুজ গন মৌখিনী সঁষ্টেৰ্গ খা ঠা পিন্গ গন নেপালীজ নিগ্ৰিস্প্ৰ, বীডিগ্ৰস গন মৌখিনী নগ্ৰপ্ৰজ- নিষ্টবেচব এন্ড কচব খা নেগ্ৰাখাফনী গন নেপান (সম্পাদিত) প্ৰকাশিত। নেপান বাজকীয় প্ৰত্ৰা-প্ৰতিগ্ৰানমে ভাষা-ৰিভাগক প্ৰত্ৰা বহি কতোক মহেগ্ৰপূৰ্ণ কাৰ্যক সম্পাদন। নেপান প্ৰত্ৰা প্ৰতিগ্ৰানক সদম্ভতা শ্ৰী যোগেন্দ্ৰ প্ৰসাদ যাদৱ (1994)। নেপান প্ৰত্ৰা প্ৰতিগ্ৰান খাজীৱন সদম্ভতা শ্ৰী যোগেন্দ্ৰ প্ৰসাদ যাদৱ।

বমানন্দ ন্না 'বমণ'
1949 -

জন্ম: 02 জনৱৰী 1949, শিক্ষা-এম.এ., পীএচ.ডি., খাজীৱিকা-ভাবতীয়া বিজৰ্ৰ
ৰৈক, পঠনা (সেৱা নিবৃত্ত)। **প্ৰকাশন:** 1. নবীন মৌখিনী কৰিতা,1982, 2. মৌখিনী নহৰ কৰিতা,1993, 3. মৌখিনী সাহিল ও বাজনীতি, 1994, 4. খখিযাসন, 1995, 5. ৰেসাহন,2003, 6. ভজাবন, 2005., 7. নিৰ্যাত কৈসে শ্ৰুক কৰে? হিন্দী- বিজৰ্ৰ
ৰৈক, পঠনাক প্ৰকাশন সম্পাদিত 8. মৌখিনীক খাবম্ভিক কথা, 1978 সমীক্ষা, 9. খামানন্দ বচনাৱনী, 1981, 10. জনাৰ্দন ন্না জনসীদন প্ৰত
নিৰ্দযীসাস্ব (1914) খা পুনৰিঁৱাহ (1926), 1984, 11. চেতনাখম্পাপ্ৰত শ্ৰীজগন্নাখপুবী যাত্ৰা (1910), 1994, 12. তেজনাখ ম্পাপ্ৰত স্ৰববাজৰিজয নাষ্টক (1919), 1994, 13. বাসৰিঁহাবীৱান দাসপ্ৰত স্মতি (1918), 1996, 14. জীৱন্ত মিশ্ৰপ্ৰত বামেগ্ৰব (1916), 1996, 15. ভেটম্ৰা ঠ (ভেটৱাতী), 1998, 16. কচয তঁ সন নে তঁ ফুসি, 1998, 17. প্ৰণানন্দ ম্পাপ্ৰত মিখিনা দৰ্পণ (1925), 2003, 18. যদ্বব বচনাৱনী (1888-1934) 2003,

বামনোচন ঠাফব 1949 -

শ্ৰী বামনচন ঠাফব, জন্ম ১৮ মাৰ্চ ১৯৪৯ জ.পনিমোহন, মধুৱনীমে। ৰবিগ্ৰ কৰি, বংকৰ্মী, সম্পাদক, সমীক্ষক। ভাষাগ্ৰ খান্দাননমে সঁফিয ভাগীদাৰী। **প্ৰকাশিত প্ৰতি-** গতিহাসহস্তা, মাঠিপালিক গীত, দেশক নাম ভন সোন চিহ্ন-যা, খপূৰা (কৰিতা সংগ্রহ), ৰেঁতান কথা (ৰংগ্য), মৌখিনী নোক কথা (নোককথা), প্ৰতিপ্ৰলি (খন্বদিত কৰিতা), জা সঁকৈ ডা, কিভু কিএ জাঈখন্বদিত কৰিতা), নাখ শন খন্বভবিত (কৰিতা), জাদূগব (খন্বরাদ), স্মৃতিক ধোখবন বং (সম্মবণামেক নিৰঁফ), খাখি হ্ৰননে: খাখি খোননে (নিৰঁফ)। খন্বরাদ নেন **ভাষা-ভাবতী সম্মান 2003-**
04 (সৌ.খাগ.খাগ.এন., মৌসুব) জা সঁকৈ ডা, কিভু কিএ জাঈ- শিজি চষ্টাপাধ্যাক ৰাঁগ্ৰা কৰিতা-সংগ্রহক মৌখিনী খন্বরাদ নেন প্ৰাপ্ত। ৰিদেহ সম্পাদকক সম্মানান্তব সাহিল খকাদেমী পুবস্কাব ২০১২ খন্বরাদ পুবস্কাব- শ্ৰী বামনোচন ঠাফব- (পদ্মানদীক মানী, ৰাঁগ্ৰাসঁ মৌখিনী খন্বরাদ, ৰাঁগ্ৰা-উপন্যাস - মানিক ৰঁদ্যাপাধ্যায)

19. श्रीरत्नभ ना (1905-1940) प्तत रिद्यापति रिबवा, 2005, 20. मेथिनी उपन्यासमे चिबित समाज, 2003 । खनुराद नेन **भाषा-भावती सम्मान 2004-05** (सी.खा.ग.खा.ग.एन., मैसूर) छुओ रिगहा आठ कष्टा- हकीब मोहन सेनापतिक उर्द्धि या उपन्यासक मेथिनी खनुराद नेन प्राप्नु ।

गंगा प्रसाद मंडन "अके ना", नेपान 1944 -

प सुन्दर ना शास्त्री बाबिद्रीय प्रतिभा पुबकावसँ सम्मानित । मिथिनाचनक किछु लोक कथा (सकनन आ सम्पादन) आ शिबीयक हून (खनुराद) प्रकाशित ।

महेन्द्रनावायण निधि, धनुषा, नेपान

पबमेश्वर कापड्डी, धनुषा, नेपान

जयनावायण ना "जिज्ञासु", नेपान

स्ववेशि ना, नेपान 1920-1995

रोहिणी बमणा ना 1950 -

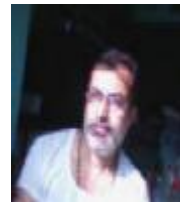
डॉ. कमलकांत भंडारी 1952 -

करबी (मेथिनी) पब शोध ।

रिनोद रिहारी नान 1953 -

जन्म स्थान पचही, मधुवनी, रिहारी । चर्चित कथाकार । समयसँ उपपव कथा प्रकाशित ।

खबरिन्द ठाकुर 1954 -

पवती छुट्टि बहन खडि (करिता संग्रह), खहाबक रिरोधमे (कथा संग्रह), रङ्कपिया प्रदेशे मे (गजन संग्रह) ।

श्याम दबिहरे 1954-

जन्म स्थान रँवहा, रेंनीपट्टी
मधुर्नी, रिंहाव । करि, कथाकाव
। प्रकाशित प्रति : सबिसोमे
तूत (कथा संग्रह) अन्वुदित प्रति :
कनिप्रिया (धर्मरिब भवती)

दिनेशि रूमाव ना

मैथिलीक अतिहासपव
लेखन ।

अशोक रूमाव ठाकुर

जन्म 2 जनरबी 1944 अ. ।
गाम रँह गार्ग (पटौन) ।
नागमडन (नाठक-
अनुवाद), निशित, रसुधाक
संसाव (उपन्यास)

प्रतापनाबायण ना, नेपा
न

शीतन ना, नेपान

उग्रनाबायण मिश्री "कनक"

डॉ. शम्भुनाथ चौधरी 1
920-2008

गन्दर्कांत ना

पंचान मिश्री

प्रोफेसव प्रबमैता

जातिवसुधवपव लेखन ।

महेन्द्र नाबायण सिंह "मगन"

सूर्यकांत ना, जनकपुरव

बमण म्ना (1957-)

बचना: पश्चात्ताप (कथा-संग्रह)- 1995, कारा-राष्टिका (करिता-संग्रह)- 1999, अर्नकाव-भास्कर (पूर्व-खण्ड) - 2002, अर्नकाव-भास्कर (अर्नकाव शोस्त्र)- 2003, भिन्न-अभिन्न (समाष्का)- 2008, संग
सम्पादन: मेथिनी (मिथिनी रिश्नरिद्यानय, मेथिनी रिभागक शोध-पत्रिका) - 1996, सम्पादन: मेथिनी (मिथिनी रिश्नरिद्यानय, मेथिनी रिभागक शोध-पत्रिका)- 2007, 2008

रिजयनाथ म्ना

"अहीक न्नेन" (गीत-गजन संग्रह प्रकाशित) ।

योगानन्द हीवा

रौरी रैद्यनाथ

पहवा गमानपव (गजन संग्रह)

जगदीश चन्द्र ठाकुर "अनिन" १९३०-

मुन नाम जगदीश चन्द्र ठाकुर, जन्म: 27.11.1950. शिन्तुअव, मधुरनी । सेरा निवृत रैक अधिकारी । मेथिनीमे प्रकाशित पोथी-
1. तोवा अडनामे -गीत संग्रह-1978;
2. धावक उग पाव-दीर्घ करिता- 1999, गीत गंगा (गीत संग्रह), गजन गंगा (गजन संग्रह) ।

रिद्यानन्द म्ना 1965-

रुंरूपूर्णिमा, १९७३.के केथिनीयाँ, संभावपुव रुंधुरनीमे जन्म । पवाती जकाँ, रिड्डन कोनो पिवाती जकाँ, दण्डक हून जकाँ (करिता संग्रह) प्रकाशित । मुनत: करि, थोड कथा निखनि, जे अपन मार्मिक अतिराजिक कावण रैस चर्चित भेन । रिड्डनापूर्ण परिविहितिक पाडु जिन्धराव समाजार्थिक कावणक थोज हिनकव मुन सृजन प्रेषण थिक ।

হৰেপ্ৰহ্লাদা না 1950 -

জন্ম ১০ জুলাই ১৯৩০
 গ্ৰ. গাম- ক্ৰোগনখমে।
 অভিযন্ত্ৰণক অধ্যয়ণ ছেইছি
 মাল্লীনাৰী বাজনীতিমে সফ্ৰিয়।
 খনেক কৰিতা আ খানোচনামেক
 নিৰ্ৰক্ষ শ্ৰকাশিত। খনুৱাদ এৰ
 ৰিকাস ৰিষয়ক শৌধ কাৰ্যমে
 কচি। স্মত্ৰ লেখন। শ্ৰুতি
 এৰ জীৱনক তাদামো ৰৌধক
 অগ্ৰণী কৰি। "এনা ত নহি
 জে" (কৰিতা সংহত)। ২০০+ গ্ৰ.
 - শ্ৰী হৰেপ্ৰহ্লাদা নাৰ্কে কৰিতা
 সংহত এনা ত নহি জে জেন
 কাৰ্তিনাবাষণ মিশ্ৰ সাহিৎ
 সম্মান।

হুমাৰ পৰন 1958

গাম হুৱেঠা। কথা
 সংহত, কৰিতা সংহত আ ৰংগা
 সংহত শৌধ শ্ৰকাশি।
 মেখিনীমে ১৯৯০ গ্ৰ সঁ ৰিবন
 লেখন। ২০০+ গ্ৰ. সঁ দস
 মানক মৌন ভংগক ৰাদ পুন:
 বচনাক দোসব পানীক
 প্ৰাবল্ল।

স্ব. চন্দ্ৰকান্ত মিশ্ৰ, খাসী
 , দবভংগা

উদয় নাৰাষণ সিংহ নচিক্ৰেতা 1951 -

জন্ম-১৯৩১ গ্ৰ. কনকভামে। পহিন কাৰ্য
 সংহত কৰযো ৰদন্তি। ১৯৭১ খমুতম্ম
 পুত্ৰা: (কৰিতা সঁকনন) আ ২ নাযকক নাম
 জীৱন (নাঠক)। ১৯৭৪ মে এক ছন
 বাজা/ নাঠকক নেন (নাঠক)। ১৯৭৩-
 ৭৭ শ্ৰব্ৰতৰ্তন/ বায়নীনা (নাঠক)।
 ১৯৭৫মে জনক আ ২ খন একাকী।
 ১৯৮১ খনুত্তৰণ (কৰিতা-সঁকনন)।
 ১৯৮৮ শ্ৰিৰদা (নাঠকা)। ১৯৯৭-
 বৰীন্দ্রনাথক ৰান-সাহিৎ (খনুৱাদ)।
 ১৯৯৮ খনুত্তৰণ- আধুনিক মেখিনী কৰিতাক
 ৰংগনামে খনুৱাদ, সংগহি ৰংগনামে দৃষ্টী কৰিতা
 সঁকনন। ১৯৯৯ খশ্ৰী ও পৰিহাস।
 ২০০২ খাম খেযানী। ২০০৩মে মধ্যমপুৰুষ
 একৰচন (কৰিতা সংহত)। ২০০৮ গ্ৰ. মে
 নাঠক "নো এপ্ৰী: মা শ্ৰিৰিশি" সম্পূৰ্ণ
 কপে "ৰিদেহ" গ্ৰ- পত্ৰিকামে ধাবাৰাহিক কপে
 গ্ৰ-শ্ৰকাশিত ভএ একঠী কাৰ্তিমান
 ৰঁনেনক। ২০০৯ গ্ৰ.-শ্ৰী উদয় নাৰাষণ
 সিংহ নচিক্ৰেতাৰ্কে নাঠক নো এপ্ৰী: মা শ্ৰিৰিশি
 জেন কাৰ্তিনাবাষণ মিশ্ৰ সাহিৎ সম্মান।

কাৰ্তিনাথ না 1955 -

হুবন: মেখিনী ভাৱানুৱাদ

স্ব. মহেন্দ্ৰ নাৰাষণ না, ৰেঁনৌ
 জা, মধুৰনী

খাশীষ খনচিন্হাব

মুন
 লেখন: হুমাৰি গছা (গজন সংহত), জঁয়া
 জেই ী (গজন সংহত), খনচিন্হাব আখব
 (গজন, ৰংগা আ কতাক সংহত), মে
 থিনী গজনক ৰাকৰণ ও গতিহাস, মেখি
 নী ৰেৰ পত্ৰকাৰিতাক গতিহাস, মেখিনী
 গজনক ৰেডী ৰেকোনব, শেই-খৰ্থ-
 শিঞ্জি।

গজেন্দ্ৰ ঠাফব আ খাশীষ খনচিন্হাব

(সম্পাদন): মেখিনীক প্ৰতিনিধি
 গজন, মেখিনী গজন: খাগমন ও শ্ৰস্থান
 ৰিদ্ (গজনক খানোচনা-সমানোচনা-
 সমীক্ষা)

মহেন্দ্ৰ হজাৰী

স্ব.বাজহুমাৰ মল্লিক, সোহ
 বায (পোখবিভী ১), মধু
 ৰনী

नक्षत्रीपति सिंह

हून्चन्द्र मिश्री बमण

किशोबनाथ न्या

गाम- रिष्ठा, पो.
सबिसरपाली, मधुवनी ।
"नोकबेद" पोथी
प्रकाशित ।

सूर्यनारायण न्या "सबस"

पोथी "मेथिनी श्री
सोतारामचरितमानस" प्रकाशित ।

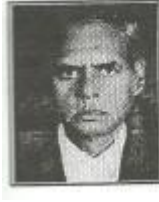
कनानन्द भर्तृ

कान्ह पब नहास हम्ब मेथिनी गजन संग्रह

दयानाथ न्या

गाम नागदह, मधुवनी ।
मेथिनी बगमडन मिथि-
यात्रिक, क्कानकाता ।

डॉ. स्वधाकर चौधरी १९
४७-

जन्म १३ मार्च १९४७ ङ्ग । प्रकाशित
पोथी: काजब, तीन बंग तेवह चित्र
(कथा संग्रह), पडी जी डडा
(प्रहसन), रिप्लरी स्वभाष (नाटक) ।

स्व. चून्चून मिश्री, बहिका, मधुवनी ।

मिथिना बाजक खान्दान कर्मी ।

सन्तनारायण नान कर्ण

मिथिना चित्रकना

श्याम किशोब सिंह

सचिन्द्रनाथ न्या

ने. कर्न मायानाथ मा
1945 -

जन्म 1 अश्विन 1945 अ.।
गाम- भुवाम (मधुवनी)। जकब नावि
चतुव होग (मेथिनी लोक कथा
संग्रह) प्रकाशित। विदेह सम्पादकक
समानात्रुव साहित्य अकादेमी प्रबन्काव
२०११ रीन साहित्य प्रबन्काव- ने.क.
मायानाथ मा (जकब नावी चतुव
होग, कथा संग्रह)

कानीनाथ ठाकुर
ग्राम सरसीमा

बाजेन्द्र रिमन, जनकपुर, ने
पान 1949 -

मेथिनी, नेपाली आ हिन्दी भाषाक प्राज्ञ रिमन
शिक्षक रूपमे विद्याविधि (पी.एच.डी.)क उपाधि
प्राप्त कएने छथि। कम्मा निथिकर यथेष्ट, यथे
अवजनिहाव डा. रिमनक लेखनीक प्रशंसा
मेथिनीक समसम नेपाली आ हिन्दी साहित्यमे
सेहो होगत बहननि अछि। विन्तुवन
विश्वविद्यालय अन्तर्गत
वा.वा.र. कैंम्स, जनकपुरधाममे प्राध्यापन
कएनिहाव डा. रिमनक पूर्ण नाम बाजेन्द्र नाथ
छथिनि। हिनक जन्म २७ जुनाअ १९४९ अ. क२
भेन अछि। साहित्यकावक नव पीढ़ीकेँ निवन्तुव
उत्प्रेवित कवरक कावणे अ डा.धीरेन्द्रक रीद
जनकपुर-पविस्वक साहित्यिक ग्रन्थक रूपमे
स्थापित भ२ गेन छथि।

जनक किशोर नान दास

प्रद्युम्नचन्द्र मा "मर्याक"

नरेशि कृमाव रिखन 195
0 -

जन्म २१ जुनाअ १९३० भुगरानपुर
देश्वा (समस्तीपुर)। कारा-
अविपन, महुआ मदन बस ठपकय, रिन
राती दीप जवय। कथा-संग्रह- भवि
गेन दर्दक गनाव। उपन्यास- ठहकित
ठीस। नाटक- चोखगव थोच।

नर्मल मा "सागव"
1953 -

"उचवि रिसू कोथा" मेथिनी
करिता संग्रह प्रकाशित।

बघुबीर मोची

शिवदानन्द दास "परिवर्तन"

शशिरोध मिश्र "शशि"
1946 -

सुबेन्दनाथ

खम्बनाथ

१९१३.
श्री. मे. "स्फुरिका" नवकथा
संग्रह प्रकाशित। हास्य
कथाकार।

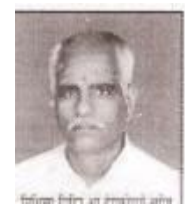
रैचा ठाकुर

बुभुिनाथ मिश्र

बाजावाम सिंह बाठौर, धनुषा

रैघुनाथ रिमन 1955 -

डॉ. रासुकीनाथ ना 19
40 -

जितेन्द्र मिश्र "जीवन"

रीरेन्द्र नावायण ना

रीरेन्द्र मा 1956-

गोनू मा पव
नेखन ।

रीरेण्ड मा 1954-

पिता-ब्रगीय बामचन्द्र मा, जन्म-
२४ - ०१ - १९३४ (ग्राम-भवराह १, जिना-
दवतंगगा), शिक्षा-
स्नाकोत्तर (अर्थशास्त्र), पेशा- शिक्षक ।
मैथिली, हिन्दी तथा अंग्रेजी भाषा मे नगलग
२०० गीतक बचना । गोनू मा पव आधाबित ना
ठक 'हामशिरामणि गोनू मा तथा अल कहानी'
क नेखन ।
एकव अनारा हिन्दीमे नगलग १३. उपन्यास तथा
कथाक नेखन ।

रीरेण्ड मा

रिश्दानन्द मा 'पङ्गीकाव'
1957-

जन्म-
09.04.1957, पन्दुआ, ततेन, ककरौह(ककरौह)
मधुवनी), बशाहय(पूर्विया), शिरनगर (अब
बिया) आ समप्रति पूर्विया । पिता नद्ध
धौत पङ्गीशास्त्र मास्टर पङ्गीकाव
मोदानन्द
मा, शिरनगर, अबबिया, पूर्विया। पिता
मह-ब्र. श्री लिथिया मा । पङ्गीशास्त्रक
दस रर्य
धबि 1970 ग्रा.सँ 1979 ग्रा. धबि
अध्यायन, 22 रर्यक रँएससँ पङ्गी-अरँधक
सरर्र्शन आ सर्वम्णामे सनल ।
प्रति- पङ्गी शाखा प्रसुकक निर्यातवा
आ सरर्र्शन ।

महेन्द्र नावायण कर्ण

डॉ. रिश्नेश्वर मिश्र

अर्जून नावायण चौधरी

नरेन्द्र

महेन्द्र मिश्र, नेपाल

गजनकाव ।

कमन काँत ना 1943 -

महाप्रकाशि 1946 -

जन्म: रैनगार, सहवसा, रिहाव ।
रविष्ठ, करि उ
कथाकाव । प्रकाशित प्रति:
करिता संभरा, संग समय के
(करिता संग्रह) ।
कीर्तिनावायण मिश्रे साहित्य
सम्मान २०१० ग्रा.- श्री
महाप्रकाशि (करिता
संग्रह \blacklozenge संग समय के \blacklozenge) ।

धुत्रानन्द सिंह ना 1946 -

खयोधानाथ चौधरी, धनु
या, नेपाल 1947 -

मूनत: करिक कपमे पविचित छथि ।
नेपालक आधुनिक करिताक क्षेत्रमे
हिनक नाम उल्लेखनीय अछि । श्री
चौधरीक लेखनमे माननीय संवेदनाक
प्रतिबिम्ब पाउन जागत अछि ।
करिताक संग कथा आ निरंकरमे सेहो
गं कनम चनरैत छथि । अर्द्धा डायन
लेखन हिनक विशेषता थिकनि । धनुया
जिनाक दुहरी गामक बहनहाव श्री
चौधरीक जन्म ७ अक्टुबर १९४१क २ भेन
छनि । हिनक श्कितिक ओहिपाव
नामसँ एक करिता-संग्रह प्रकाशित
छनि ।

रिद्यानाथ ना 'रिदित'

सियाबाम ना "सबस"
1948 -

जन्म स्थान मेरठ, मधुवनी
रिहाव । प्रसिद्ध
गीतकाव, रौदमे कथा लेखन
प्राबन्ध केननि । प्रकाशित
प्रति अर्जुन तबि
सिगबहाव, शोषिताएन उगैत
सूर्यक धम्मक (कथा संग्रह) ।

खलिप्रस्प 1948 -

मधुकाँत ना 1949 -

रानू भाग

জন্ম: তরৌনী, দবলংগা।
মূননাম : মহেন্দ্র স্মা।
মৈথিলীয়ে সফস্বরীহ্ করিতা
সংহহ প্রকাশিত। ঙ্গুজি
প্রসংগক ঙ্গন্বরাদ প্রকাশিত
। রামপংখী ঙ্গান্দাননয়ে
সফিয়। শিক্ষা, সন্নাদ
ঙ্গাদি পত্রিকাক সম্পাদন।
রামপংখী রিচাবধাবাক সশিঙ
করি।

সমানন্দ পাঠক

যোগীবাজ

ক্ষান 1951-

বাম ভবোস কাপহী ভ্র
মব, ধন্বষা, নেপান 195
1 -

জন্ম-রংঘচৌবা, জিনা
ধন্বষা (নেপান)। রংগকোঠবী: ঙ্গনাগত
ধুঁখা (করিতা সংহহ), নহি, ঙ্গার
নহি (দৌর্ঘ করিতা), তোবা সংগে জএরৌ
বে ফজরী (কথা সংহহ, মৈথিলী
ঙ্গকাদমী পঠনা, ১৯৫৪), মোমক
পঘনৌত ঙ্গধব (গাঁত, গজন
সংহহ, ১৯৫২), ঙ্গপ্পন
ঙ্গনচিন্হাব (করিতা সংহহ, ১৯৯০
ঙ্গ.), বাণী চন্দ্রারতী (নাঠক), একঠা
ঙ্গাওব রঁসন্তু (নাঠক), মহিষাস্বব
ফুদরিদ এৰ ঙ্গা নাঠক (নাঠক
সংহহ), ঙ্গন্তত: (কথা-সংহহ), মৈথিলী
সংস্কৃতি রীচ বমাউদা (সংস্কৃতিক নিৰঁফ
সন্তক সংহহ), রিসবন-রিসবন
সন (করিতা-সংহহ), জনকপুব নোক
চিত্র (মিথিনা পেঠিস্ফঁস), নোক
নাঠা: জঠ-জঠিন (ঙ্গন্বসফ্ফান)। নেপান
প্রজ্ঞা প্রতিগ্গানক সদস্বতা- ঙ্গী বাম
ভবোস কাপহী 'ভ্রমব' (2010)।

ধীরেন্দ্রনাথ মিশ্র

শিরেন্দ্রনান কর্ণ, ধন্বষা,
নেপান 1951-

লেখকসঁ ঙ্গধিক শিক্ষকক কপমে পবিচিত
ঙ্গা প্রতিগ্গিত ছথি। ত্রিভুরন
রিম্বুরিগ্গানয ঙ্গন্তুঙ্গাতবা. বা. র.
কৈস্পস, জনকপুব-ধামক সহ-প্রাধ্যাপক
ঙ্গী কর্ণক ঙ্গতিহাসিক রিষয়-রন্তুপব
নিখন কতোক লেখ মৈথিলী, হিন্দী ঙ্গা
ঙ্গওরেজী ভাষামে প্রকাশিত ঙ্গছি।
স্বান্ত-স্বখায় ঙ্গ কহিয়ো কানক২
করিতা-কথা সেহো নিথি নৌত ছথি।
হিনক লেখন ত্রানরঁফঁক, জানকারীমূনক
এৰ সোমাবখন বহেত ঙ্গছি। দেখনাপব
রঁমনা জাগত ঙ্গছি জে ঙ্গ হিনক গম্ভীব
ঙ্গধ্যয়নক পবিগতি থিক। সামাজিক
তথ্য সাহিলিক সঙ্ঘ-সংস্থাসভমে সেহো
সফিয় প্রাধ্যাপক কর্ণক জন্ম ধন্বষা
জিনাক দেবডীহা গামমে ২ জনরবী
১৯৩.১ ঙ্গ. ক২ ভেন ছনি।

ব্রীহদেব নান দাস

চন্দ্রশিব খান

গাম- পট্টীঠেন, জিনা
মধুরনী। নম্বকথা নেন
চর্চিত প্রশসিত।

দয়াকান্ত মা

গজেন্দ্র নারায়ণ সিংহ,
নেপাল

পদ্মশ্রী শ্রী গজেন্দ্র নারায়ণ সিং
হ

হবিকান্ত মা

গজেন্দ্রনারায়ণ মা

প্ররাসী সাহিত্যনকাব

সীতাবাম সিংহ

তপানন্দ মিশ্র

শ্রীকান্ত কুমার মা 1952-

জন্ম স্থান হবিগুব, রকশী ঠেন, মধুরনী
বিহাব। প্রকাশিত গ্রন্থ: খারোহ
খরলোহ, দশম খুটী (কথা
সংগ্রহ), গাকোনোমিক হিস্ট্রী অফ মিথিনা
(ঐগ্বেজী)।

শিরশংকর শ্রীনিবাস 1953

জন্ম স্থান নোহনা মধুরনী, বিহাব।
চর্চিত কথাকাব ও ঐনোচক। গীত ও
করিতা সেহো কহিয়ো কান নিখৈত ভুখি
। প্রকাশিত গ্রন্থি:
ত্রিকোণ, ঐদহন, গাড-পাত, গামক নোক
(কথা সংগ্রহ)।

খশৌক 1953-

জন্ম স্থান
নোহনা, মধুৱনী, রিহাব।
চর্চিত কথাকাব, কবি
ও সম্পাদক। প্রকাশিত
গ্রন্থ : চক্রবর্ত্ত (কবিতা
সংগ্রহ) ত্রিকোণ (সহযোগী
কথা সংগ্রহ), ওহি বাতিক
ভোব (কথা-
সংগ্রহ), মাতরব (কথা
সংগ্রহ)।

রিভূতি খানন্দ 1953-

জন্ম: শিরনগব, মধুৱনী, রিহাব।
চর্চিত কবি, কথাকাব, সম্পাদক।
প্রকাশিত গ্রন্থ: ঝুঁটা ঝুঁটা
সমীক্ষা, তিন ঠা কথা সংগ্রহ, ঝুঁটা
গীত-গজন সংগ্রহ ও চাবিটা কথা-
সংগ্রহ প্রকাশিত। ২০০৬- রিভূতি
খানন্দ (কাঠ, কথা)মৈথিলী নেন
সাহিত্য ঝকাদমী পুবস্কাব।

কেদাব কানন 1959-

জন্ম স্থান সুরপৌন, রিহাব। চর্চিত
কবি, কথাকাব ও সম্পাদক।
প্রকাশিত গ্রন্থ : ঝাকাব নৈত
শেছ (কবিতা সংগ্রহ), ঝনুদিত গ্রন্থ
বাজা বাম মোহন
বায়, প্রায়শ্চিত। সম্পাদন
সংস্প, ভারতী মডন (পত্রিকা)।

ডা. শশিনাথ স্না 1954-

গাম-দীপ, জিনা- মধুৱনী।
মৈথিলী, রাঁগ্লা, নেবাবী ঝা দেবনাগবী
পাড়াপিপিক বিশেষজ্ঞ। সাহিত্য
ঝকাদমীক ভাষা
সন্মান 2007 কনাসিকন ঝা মধ্যকালীন
সাহিত্য নেন।

ধনুর্ধব স্না

গাম- রিশৌন। "বাক্যখরিরেচনম্" নেন
শ্রীরাণীঘরানকবণ
পুবস্কাব 2010 প্রাপ্ত।

শিরকান্ত পাঠক

হিতনাথ স্না

"ক্লোগনখ
গ্রামকথা" প্রকাশিত।
কবি সহ কথাকাব।
মৈথিলী সাহিত্যিক
বেথাকিন (সম্পাদন)

ডা. যোগেন্দ্র পাঠক "রিয়োগী", রৈজ্ঞানিক

"রিজ্ঞানক রঁতকলী" প্রকাশিত।

বাজনন্দ স্না

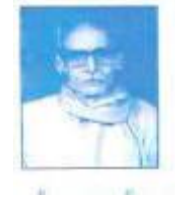
২০০৬- বাজনন্দ
স্না (কানরেনা- সমরেশ
মজুমদাব, রাঁগ্লা)নেন
সাহিত্য ঝকাদেমী মৈথিলী
ঝনুৱাদ পুবস্কাব।

খাদ্যানাথ না "নরীন"

খমরতাস ১৯৫৬ -

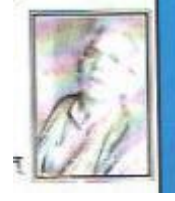
যংত্রনাথ মিশ্র

দিগম্বর ঠাকুর

গণেশি না ১৯৫০ -

কন্দর্পনাবাষণ নান কর্ণ

শৈলেন্দ্র খানন্দ ১৯৫৫ -

কমনাকাত না

খদাঙ্ক, মৈথিলী
খকাদম্বী, পটনা

নল্লন শ্রমাদ ঠাকুর ১৯৫১-১৯৯৫

জন্ম ৩ ফেব্রুৱাৰী ১৯৩১ ঝংগেৰ মে
শ্রীমতী স্মৃতদ্রা দেৱী আ শ্রী হীৰানন্দ
ঠাকুরক দ্বিতীয় বানক । দিনক গ্রাম-
সমৌল, জিনা-মধুৱনী । সিরিন
ওঁজীনিযব, ঠাট্টা স্পীনমে চাকৰী ।
প্রকাশি মাক ফ্ৰি অ "কথা মাধোপুব
কী" মে ঝখা ভূমিকা । নাঠককাব আ
মচ খভিনতা । হুনক নিখন কিছ
শ্রমিষ্ক মৈথিলী নাঠক উচ্চ ঃৰডকা
সাহেৰ, মিস্টুব নিরো কাকা, বোণিঘা
মিবচা গ্ৰ, বকনেৰ খাদি বা খত ।

ননিত ফমাব

হৰিমোহন না কেব
উপন্যাস কন্যাদানক
ঐর্গীজী মে খন্বরাস "The

মিথিনেশি ফমাব
না

ডা. কমনানন্দ না

'Bride' नामसँ
प्रकाशित ।

'Language
Politics and
Public Sphere in
North India:
Making of the
Maithili
Movement' प्रकाशित ।

लोकनाथ मिश्र

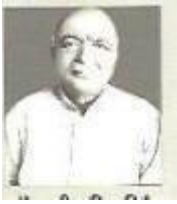
डॉ. बरीन्द्र कुमार चौधरी 1
966 -

जन्म: 5 मार्च 1966 ज. गनपतगंज, सुपौल ।
मैथिलीक प्राध्यापक । बह्ममंत्रिक पदक आ
रिहाव आ मावखण्ड सवकाव द्वारा पुरस्कृत ।
मावखण्डक मैथिली आन्दोलनमे अग्रणी ।

अशोक अरिचन

जन्म- ३ जनवरि
१९७१, गाम- बहुआ
संथाम, जिना मधुबनी ।
मैथिली प्राध्यापक ।
बचन: एक रँनु नेक रँनु
(नेघु नाटक), मैथिली
भाषा: संरक्षण आ
रिहोषण, हमबा देशक
भागमे (मैथिलीक प्रथम
असंगत नाटक), सम्पादन:
मावखण्डक सनेश, कछोई
(नौ अंक), मावखण्ड राणी
(हिन्दी साप्ताहिक), सम्मान:
अनुवर्द्धीय मैथिली
सम्मानमे सम्मान
(२०००), पबमठस नम्मानाथ
गोस्वामी समिति सम्मान
(२००५)

डॉ. श्रीपति सिंह १९४४

-

"उर्मग-तवंग" कविता-संग्रह
प्रकाशित ।

डॉ. उमाकान्त

मैथिली रंग-आनेखक
पौथी "अपन रात"
प्रकाशित ।

स्वशीन 1942 -

अमिता (नेघुकथा संग्रह), भावती (नाटक)
प्रकाशित ।

श्रीदेव

मून नाम- राणेश्वर मा ।
कथा-
संग्रह "हिनकोव", नाटक "लोक
कडना", गीत-
प्रबंध "प्रलोमा" प्रकाशित ।

स्वर्कांत सोम 1950-

जन्म दवर्तगा जिनाक तबौनी
गाममे 1950 ज. मे भेलन्हि ।
बी. ए. पास कए ज. पठनाक
दैनिक "जनशक्ति"क सहायक
सम्पादक छनाह । फेब नर
भावत
पैगम्स, पठनामे । रानारसुसँ अपन
पैत्रक (पिता यानीजी) गुण
करिता कवरौक तथा कथा
निखरौमे सेहो यश अर्जन
कएनन्हि छि । रहुमान
बाजनीति सामाजिक विषयसँ सङ्ग्रह
रंगगामेक, सबन भाषामे निखन
नर करिता हिनक विशेषता छन्हि
। गामघबक परिवेशी तदनुकूल
शैली अरु विभिन्न बचनमे फ्रमहि सिद्ध
छथि ।

डॉ. देवर्कांत मिश्र 1952-

पिता करिचूडम्पामि प. काशीकांत
मिश्र "मधुप", "रैनीपुव" अन्वयनमे
मैथिली" पोथी प्रकाशित ।

डॉ. निबानन्द नान दाम

पिता स्वर्गीय सूर्यनाथदास ।
हावरिसर्गज कानेज, हावरिसर्गज सँ
अग्रजौ रितागाधाम्क पदसँ १९९५ मे
अरकाशिशु । डॉ. सुरेन्द्र
मा "सुमन"क संयोजकत्वक
कार्यकालमे "मैथिली परामर्शदातृ
समिति" (साहित्य अकादेमी, दिल्ली)क
सदस्य । मैथिली पत्रिका सभ जेना
रुद्रक, प्रयाग, मिथिला
मिहिव, पठना, सुदेश, दवर्तगा, पडूँ, च.
पठना आ प्रवर्त पनाव, अरविषामे
बचना प्रकाशित । १९७१ ज. सँ राष्ट्रिय
स्वयंसंरक संघ मे सक्रिय । प्रातीय
प्रतिनिधि २००४ धरि जिना
सर्वसंघचानक । जे. पी. खान्दानमे
लोकतंत्र सेनानी ।
डॉ. ए. पी. जे. अर्जुन कनामक अग्रजौ
पोथी "गंगागठेड माग"डस"क
मैथिलीमे "प्रखरित प्रज्ञा" नामसँ
अनुवाद । साहित्य अकादेमी मैथिली
अनुवाद प्रबन्धक २०१०- डॉ. निबानन्द

बाजनाथ मिश्र 1950-

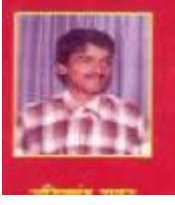
"अ रूडर्स आग वृ अंन
मिथिला" प्रकाशित ।

पशुपतिनाथ मा, महोत्तरी, नेपाल 1954-

हिनक लेखन रिवर्णामेक ह्योगत अछि
आ सङ्ग्रह विषयमे नीकजका जानकावी
दैत अछि । विभिन्न पत्र-पत्रिकामे
हिनक लेख-बचना ररेरवि देखरामे
अरैत बहूँ । बा. बा. र.
कैम्पस, जनकपुरवधामे मैथिली विषयक
प्राध्यापनमे संलग्न श्री मा मैथिलीसङ्ग्रही
सङ्गठनामेक गतिरिषिसँ सेहो जुड़न छथि
। मैथिली भाषाक नोपोनुथ अरुवधामे
बहन अपन निपि तिवृतामे विशेषज्ञता
बखनिहाव श्री मा एकव सर्वम्प-सङ्ग्रहक
दिशामे सेहो फ्रियाशीन छथि । प्रध्यापक
मा मैथिली महाकारामे बस निकपण
विषयपव रिद्यारविषि कएने छथि आ
शिक्षा तथा कानून विषयमे सेहो स्नातक
छथि । महोत्तरी जिनाक एकवहिया
बहनिहाव श्री माक जन्म ४ दिसम्बर
१९३४ क२ भेलन्हि । छेल्लमे मिथिला
बनेसँ सम्बन्धित ।

নান দাস- (গ্লাগটেড মাগ'ডস-
ডা.এ.পী.জে. কনাম, খ্রোজী) নেন।

খনিচন্দ্র ঠাকুর 1954
-2009

জন্ম 13 সিতম্বর 1954 গা.কৈ
কটিহাব জিনাক সমেলী গামমে
ভেনহি। 1982 গা.মে হিন্দী সাহিত্যে
ম্নাতকোত্তব কেনাক রীদ নরম্বর '93 সঁ
নরম্বর '94 ধবি "সুরহ" হস্তনিখিত
পত্রিকাক সম্পাদন-প্রকাশন কএনহি ঞা
কোশী ক্ষেত্রীয় গ্রামীণ কৈকমে ঞধিকারী
বহখি। মেখিনী, ঞগিকাক, হিন্দী ঞা
খ্রোজীমে সমানকপেঁ লেখন। মূন্ক
পূর্ন ব্রেন ঞ্মবসঁ রীমাব চনি বহন
ছনাহ। **প্রকাশিত হ্রতি:** ঞার মানি
জাউ(মেখিনী উপন্যাস)- পহিলে
ভাবতী-মঁডন পত্রিকামে প্রকাশিত
ভেন, হেব মৌরোবর্গ দ্বাবা পুস্তকাকাব
প্রকাশিত ভেন।; কচ(ঞগিকাক
পহিন খন্ড কার,1975); এক ঞুব
বাম (হিন্দী নাঠক,1981); এক ঘব
সডক পব (হিন্দী উপন্যাস,
1982); দ পপেট্‌স (খ্রোজী উপন্যাস,
1990); ঞনত কহাঁ সুরা পাই (হিন্দী
কহানী সংগ্রহ,2007)। ঞার মানি
জাউ (মেখিনী উপন্যাস) - এহি
উপন্যাসমে এক এহন হরতীক সংঘর্ষ-
গাখা ঞকিত ঞছি জে ঞপন নগনসঁ
জীরন রঁদনৌত ঞছি। ঞসখ্য গামক
গা কখা ঞনীনতাক ঞধ: পতনক
কখা, সঁকারবিরহীনতাক উছাঠন ঞা
ভরিয়াক পীঠী কৈ রঁচএরাক চেতৌনী
ছা।

রুমেশী চন্দ্র নান

জন্ম 29 মার্চ 1955 গা. কৈ
ভেনহি। পিতা:
স্ব. উদিতনাবাষণ নান,মাতা:
শ্রীমতী সুরনেশ্বরী দেব।
হিনকব ছঠিহাবক নাম
রিম্মেশ্বর ছহি। মূনত:
বাজনীতিককর্মী। নেপানমে
লোকতন্ত্রনের নিবন্তব সংঘর্ষক
এমমে ১৭ বেব গিবখতাব।
নগভগ + রর্ষ জেন
। সমপ্রতি তবগাঞমধেশী
লোকতান্ত্রিক পার্টীক
বার্গ, ঞীয উপাধ্যক্ষ।
মেখিনীমে কিঙ কখা বিভিন্ন
পত্রপত্রিকামে প্রকাশিত।
ঞান্দান করিতা সংগ্রহ ঞা
রী.পী কোগবানাক প্রসিদ্ধ নঘ
উপন্যাস মোদিঞাগনক মেখিনী
কপান্তবণ তখা নেপানীমে
সংঘীয় শাসনতিব নামক পুস্তক
প্রকাশিত। ও রিম্মেশ্বর
প্রসাদ কোগবানাক প্রতিরঁক্ষ
বাজনীতি ঞন্বযাখী ঞা
নেপানক প্রজাতান্ত্রিক
ঞান্দানক সক্রিয় যোছা
ছখি। নেপানী বাজনীতিপব
রঁরোরবি নিখেত বঁহত
ছখি।

নাবাযজ্ঞী 1956 -

জন্ম: যোগবডীহা (মধুরনী)।
মেখিনী ভাষা-সাহিত্যে এম.
এ., পী-এচ. ডী. কামেশ্বর
নতা সঁস্কৃত
বিদ্যানয়, যোগবডীহামে
ঞধ্যাপন। প্রকাশিত
হ্রতি: **ঞমবি ঘবি বহন ছা**
(কার্য-সংগ্রহ)।

ডা. শ্রী শ্রীশঙ্কর ন্না 1
952 -

জগদীপনাবাষণ "দীপক"

বাজদের মঁডন

শিক্ষা- এম.এ.দ্বয়, এন এন
রী,পতা- গ্রাম-
হঁসহবনিয়াঁ, বতনসাবা (নির্মনী, মধুরনী)
। **প্রকাশিত হ্রতি-** ঞম্ববা-করিতা-
সংগ্রহ, হমব ঠেন (উপন্যাস), রঁসুধবা(করি
তা সংগ্রহ), জান (পঠকখা), নাজ (একা

শিরপ্রসাদ যাদব

হিরেন্দ্র কুমার না 1958 -

জন্ম 30 অগস্ত 1958, গাম- কোগনখ (মধুৱনী)
পিতা শ্রী কামেন্দ্র নাথ না।
ঔসফর্মব (মৈথিলী কথা সংগ্রহ) প্রকাশিত।

মানেশ্বৰ মন্বজ 1958 -

জন্ম গন্ডবিয়া (মানপৌৰ, মধুৱনী)মে,
1978সঁ 1992 ধৰি নৌসেনামে
বিভিন্ন জমাজপব কাৰ্যবিত, ফ্লেব
যাত্ৰী বেনমে। সন্মুহ (কথা
সংগ্রহ) প্রকাশিত।

নরৌনাথ না

মহেন্দ্র নাৰায়ণ বাম 1958 -

তাবানন্দ রিয়োগী 1966 -

মহিষী, সহবসামে জন্ম। পহিন পোখী
ঋপন হুফুক সান্ম্য (গজন সংগ্রহ) ১৯৯১
মে প্রকাশিত। ঋগ পুস্তক
হস্তক্ষেপ, শ্ৰনয বহন্য(কৰিতা-
সংগ্রহ), ঋতিফ্ৰমাণ (কথা-
সংগ্রহ), শিনানোখ (নঘুকথা
সংগ্রহ), কৰ্মধাবয। বাজকমন চৌধবীক
কথাপ্ৰতি একঠা চপাকনী একঠা বিষধব
সঁকনন-সপাদন। সাহিত্ ঋকাদেমৌ
মৈথিলী ৱান সাহিত্ পুবস্কাব ২০১০-
তাবানন্দ রিয়োগীকৌ পোখী "ঋ ভেঠেন তঁ
কী ভেঠেন" নেন। যাত্ৰী-চেতনা
পুবস্কাব ২০১০ ঋ.- ডা. তাবানন্দ
রিয়োগী।

ভানচন্দ্র না

মনমোহন না

কুমার শিনেन्द्र

ए.पी.जी., बी.ए.,
(अर्थशास्त्र), ऋत्नगर्भे थिएठेव
कनामे डिप्लामा । मेथिनीक
अतिविज्ज हिन्दी, मवाठी, अखेत्री
आ गजवातीमे निष्ठात । १९१४
गर्भे मवाठी आ हिन्दी थिएठेवमे
निदेशिक । महावास्त्र बाजा
उपाधि १९५७ आ १९९९ मे ।
आग.एन.पी. केव नेन
नाटक **सिता** क
निदेशन । **रासुदेव**
संगति **आग.एन.पी.क** लोक
कनाक शोध आ प्रदर्शन
जुडन छथि आ नाट्यशास्त्र
जुडन छथि रिकनग रान नेन
थिएठेवस । निम्न
पी.बी. मीडियामे बचनमेक
निदेशिक कर्पे कार्य । लेखन-
रीडन रेवायन मवाठी
एकार्की(खन्नुवाद), सिंहारलोकन
(मवाठी साहित्यक १३.०
बर्ष), आकाशि (जी.पी.बी.क
धावाराहिकक ३०
एपीसोड), जीवन सन्ध्या(मवाठी
साप्ताहिक, डी.डी, ऋत्नगर्भ), धनाजी
नाना चौधरी (मवाठी), स्नयस्त्रव
(मवाठी), खिब नही कन्ती नही
(हिन्दी), आरुठ (हिन्दी), यात्रा (
मवाठी सीवयन), मयूवपन्थ (
मवाठी रान-
धावाराहिक), हेल्थकेअव गन
२०० ए.डी.) (डी.डी.) । २००९
मे- भानचन्द्र ना (रीडन
रेवायन मवाठी एकार्की- सम्पादक
स्वधा जेशी आ बनोकव
मतकबी, मवाठी)नेन साहित्य
अकादेमी मेथिनी खन्नुवाद
प्रबन्काव ।

बमेशी 1961-

जन्म स्थान
मेल्थ, मधुरनी, रिहाव । चर्चित
कथाकाव ओ करि । प्रकाशित
प्रति: समाग, समानातव, दखन
(कथा संग्रह), नागफेली (गजन
संग्रह), सगोव, समरेत स्त्रक
आगु, कोसी धावक
सन्तता, पाखव पव दूति (कार्य
संग्रह), प्रतिफिया (आलोचनामेक
निर्बंध) ।

मेघन प्रसाद 1961-

प्रदीप रिहावी 1963-

जन्म स्थान कन्हानी मल्लिक
ठेन, अजेनी, मधुरनी, रिहाव ।
चर्चित कथाकाव, उपन्यासकाव ओ
वर्गकर्म । प्रकाशित प्रति: गुमकी
ओ रिहाई, रिसूरियस
(उपन्यास), उतीह कमना जयतीह
कमना, खन्ड-खन्ड जिनगी, सराकाव
(कथा संग्रह) । २००१- प्रदीप
रिहावी (सरकाव, कथा)मेथिनी नेन
साहित्य अकादेमी प्रबन्काव ।

चन्द्रमोहन मा परा

डॉ. सुरेन्द्र नाथ, नेपाल

रोशीन जनकपुरी, नेपाल

डॉ. खबरिन्द खकू 19
57 -

हून्चन्द्र मा "प्ररीण"
1961 -

गाम तुमौन दबलंगा, थायन
नरन प्रभात, पांगन गाडक
डाहबि, रुमवा मोनक खजन
चिह्या, रसतक
रंजनिष्ण (करिता संग्रह), भूत
होगत भरिष्ण (कथा संग्रह) ।

बामान्बुधह मा

जयः सुपौन, रिहाव ।
मैथिनी करि आ
खानोचक ।

ननिदेश मिश्री

"रीच रैतवशीमे" (कथा संग्रह),
Pied Poesy (Anthology
of Maithili Poems
translated into
English), पबथ, प्रस्तारना, बचना
बसायन (खानोचना) प्रकाशित ।

देरशंकव नरीन 1962 -

उ ना मा सी (गद्य-पद्य मिश्रित
हिन्दी-मैथिनीक प्राबन्धिक
सर्जना), चानन-काजव (मैथिनी करिता
संग्रह), आधुनिक (मैथिनी) साहित्यक
परिदृष्टि, गीतिकारा के रूप मे
रिद्यापति पदारनी, बाजकमन चौधरी
का बचनाकर्म (खानोचना), जमाना रदन
गया, सोना रारु का
याव, पहचान (हिन्दी
कहानी), अन्विधा (हिन्दी करिता-
संग्रह), हाथी चनए रंजाव (कथा-
संग्रह) ।

कुम्भाव मनीष खबरिन्द 19
64 -

रिदरी नररररर रररर

रररररर किरररर, नेररर

शुतरर सुनरर शररर, नेररर

शुतरर सुनरर
शररर, जनकपुरररर, नेररर। ऐशर-
ऐरररररर। शररर: तुरररर
रररररररररररररररररर, ऐररर, ऐरररर, ऐररर
शुरररर ऐररर ररर। ऐररररर ऐरर:
सतु रररर ऐररररर। रररत ररर
रररर ररररर ऐरर-ऐररररर
ऐररररर। हररर, नेरररर ऐरर
ऐररररर ऐररर ऐररररर ऐरर
ऐरररर ऐररर ऐररररर।
सुरररर- कुररररर ऐरररर ऐरर
ऐररर ऐररर ऐरररर।

हररररर ऐरररर, नेररर

ऐररर : सुररर ऐररररर
ऐरररर, ऐररर: ऐररर ऐररररर
ऐरररर, ऐरर: रर स २०२०/७/३३
नररर, सररर, शररर:
ऐरररररर(नेरररर), ऐशर:
ऐरररररर (सुररररर : रररररर
सुरररर ऐरररर), ऐररर : क
ऐरर ऐररर ? (ऐरररर ऐररर
ऐररर), ऐररर दूर दशररर नेररर
ऐरर ऐरररर ऐररर ऐरर
ऐररररर ऐरररर ऐरररर ऐर
ऐरररर ऐरर ऐरररर ऐरररर।

सननरररर ऐररर

सुररररर ऐररर

ररररर ऐरर, धनुरर

ऐररर ऐररर ऐररर

धरररर ऐररर, सररर, ने
ऐरर १९६७-

धीरेन्द्र कुमार शर्मा

निमेष शर्मा, नेपाल

गोपीनाथ (खनकान्त)

"श्रुतिका"क सम्पादन ।

श्रीधरम

कथाकार, समालोचक

बमण कुमार सिंह

१९७९-

"हल्ले सँ हबियब",
"दुःस्वप्नक रौद" (कविता संग्रह),
"हमर पसाव संसाव साव" (नवित निरंख),
"तिवपेडन" (खानोचना),
"ऊर्जा जो रे सुप्पा" (बाजस्थानीसँ मैथिली खनुराद) प्रकाशित ।

अन्ताब खानम

"पविचय रलैत शिङ्ग"
(कविता संग्रह)
प्रकाशित ।

डॉ. रिजयेन्द्र

शर्मा १९७४-

खजित खजाद

रिद्धी नाथ

बाय 'खमार'

"মৈথিলী ব্যাকবণ ও
বচনা", "মৈথিলী ভাষা
বিত্তান" প্রকাশিত।

কিশন কাবীগব

"কিছু ফুবা গেন
হমবা" প্রকাশিত।

"পেন ড্রাগর মে
পৃথরী" গেন সাহিল
খকাদমী পুবস্কাব।

কুম্বাব মনোজ
কশ্চুপ

ৰঁদনৈত
সময় (মৈথিলী
নঘু কথা সংগ্রহ)

'মৈথিন ভৈয়া কব
বিচাব' প্রকাশিত।

ৰিনোদ মিশ্ৰ

ডা. ৰিনোদ মিশ্ৰ সম্প্ৰতি
খাগা খাগা ঠা
কডকী, উত্তৰাখডমে
খগ্ৰেজী পঠ়ৈত উথি খা
হিনক বচনাb খগ্ৰেজী খা
হিন্দী মে প্রকাশিত ভেন
উহি। খহি বৰ্ষ হিনক
কৰিতা সংগ্রহ Silent
Steps and Other
Poems প্রকাশিত ভেন
উহি। একব খতিবিজ্ঞ গ
খগ্ৰেজীমে খানোচনাক
ক্ষেত্ৰমে খাঠ ঠা পোখী
সম্পাদিত কেনে উথি।
হিনক
পোখী Communication
Skills for
Engineers and
Scientists ৰহুতো
গজীনিযৰ্ণিগ সম্ভানমে পাঠ্য
পুস্তক কপমে পঠাওন
জাগত খহি।

খানন্দ কুম্বাব না 197
7-

জন্ম স্থান: মেহখ, নমমাবপুব; পিতা
স্ব. খভযকাত না, মাতা শ্ৰীমতী
গন্দুকানী দেৱী, প্রকাশিন- "ধবাগত
নরকী কনিযাকি নহাস", "হঠাত
পবিৰতন", "ৰঁদনৈত সমাজ", "ঠাকাক
মোন", "কনহ" (পাঁচু মৈথিলী
নাঠক) প্রকাশিত। বিদেহ সম্পাদকক
সমানান্তব সাহিল খকাদেমী পুবস্কাব
২০১১ হরা পুবস্কাব- খানন্দ কুম্বাব না
(কনহ, নাঠক)

ৰনদেৱীপুত্ৰ ভৰনাথ, নাঠককাব

চন্দ্ৰশী

बाम सेरक सिंह

शीलीद दुर्गानन्द ना, नेपाल

उदयनाथ ना "अशोक"

कपिनेश्वर बाडत

उनहन (रिहनि - नघ कथा संग्रह) प्रकाशित ।

कपिनेश्वर साह

डॉ. शिखु कुमाव सिंह

जन्म: 18 अश्वीन 1965 सहबसा
जिनाक महिषी प्रखण्डक नहुआब
गाममे । आर्वाभिक
शिक्षा, गामहिस, आग.ए., बी.ए.
(मेथिनी
सम्मान) एम.ए. मेथिनी (स्वर्णपदक
प्राप्त) तिनका माँनी भागनपुर
बिभ्रिबिद्यालय, भागनपुर, रिहाव
सँ । BET [रिहाव पात्रता
परीक्षा (NET क समतना) बाख्याता
हेतु उत्तीर्ण, 1995] ◆मेथिनी
नाटकक सामाजिक रिबर्तन◆ विषय
पब पी-एच.डी. रर्य 2008, तिनका
माँ. भा.बिभ्रिबिद्यालय, भागनपुर, रिहाव
सँ । मेथिनीक कतेक प्रतिष्ठित
पत्र-पत्रिका सभमे
करिता, कथा, निरर्थ आदि समय-
समय पब प्रकाशित । ररतमानमे
शिक्षक सनाहकार (मेथिनी) बाष्प्रीय
अनुवाद मिशन, केन्द्रीय भावतीय
भाषा संस्थान, मैसूर-6 मे
कार्यवत ।

प्रकाशचन्द्र यादव, नेपाल

शिरकान्त ठाकुर

शोभकान्त ना

উমাকান্ত মা আ প্রিয়ংকা,
মৈথিলী বংগম্চ

শ্যামানন্দ ঠাকুর

হৰিকান্ত নান দাস, নেপা
ন

শিশিনাথ ঠাকুর, নেপান

দৃগনিন্দ মন্ডল

সঁচয়িকা, কথা কুসুম (রিহলি আ নঘু কথা সংগ্রহ
) , চক্ষু প্রকাশিত।

শির কুমাব না 1973 -

শির কুমাব না   পিতাক
নাম: স্ন. কালী কান্ত
মা
স্ন. চন্দ্রকনা দেবী, জন্ম তিথি: 11-
12-1973, শিক্ষা: স্নাতক
(প্রতিষ্ঠা), জন্ম স্থান: মাতক- মালীপুৰ
মোহতব, জি. - বেগুসবায, মুনথাম:
গ্রাম-পত্রানয - কবিযন, জিনা -
সমস্তীপুৰ, পিন: 848101, সঁপ্রতি:
প্ররধক, সংগ্রহা, জে. এম. এ. স্টাৰ্ম
নি. মেন রোড, বিন্দুপুৰ জমশেদপুৰ
- 831 001, ঋণ গতিরিধি:
বর্ষ 1996 সঁ বর্ষ 2002 ধবি
রিণ্যাপতি পবিষদ সমস্তীপুৰক
সঁস্কৃতিক , গতিরিধি এর মৈথিলীক
প্রচাব-প্রসাব হেত্ত ডা. নবেশ কুমাব
রিকন আ শ্রী উদয নাবাযণ চৌধবী
(বাছপ্ৰতি পুৰস্কাৰ প্রাপ্ত শিক্ষক) ক
নেত্ত্বয়ে সঁনয়। **প্রকাশিত**
হুতি: স্কাপ্রভা-করিতা-সঁগ্রহ, ঋণ-
সমালোচনা।

বাম রিনাস মা

মনক
মেন, ঋণ- নঘুকথা সংগ্রহ, বখক চ
ক্লা উনটি চলে রাইট (করিতা/ ঠনকা সঁ
গ্রহ), কর্ম রিব্ব জগ স্ননা (দোসব করি
তা/ ঠনকা সংগ্রহ), স্কুনক খিচড়ী (রি

মহাকান্ত ঠাকুর

রিশেব মা, নির্মলী

"নির্বন্ধ-নিষ্কণ্ড" প্রকাশিত।

हनि/ नघ कथा संग्रह), दूधरौचनी (नघ कथा संग्रह) प्रकाशित ।

धीरेन्द्र शर्मा, निर्मनी

चन्द्रशेखर कामति 1959-

मेथिनी करि । शि श्का- एम.ए. (बाजनीति शास्त्र), पि ता- सर. योगेन्द्र कामति , गाय-पोस्ट- कवि यन, भाया- गनयाम नगव, थाना- रोसडा 1, जि ना- समसतीपुव, रि हाव । संप्रति प्रखंड सहकावि ता प्रसाव पदाधि कावी (रेनीपट्टी) ।

नन्द रिनास बाय

"भवदूतिया", "डरिठक डाना", "हमव चाकधाम" प्रकाशित ।

रिनय भूषण

उजवा पवराक खोज (करिता संग्रह)

सुधकाव न्या, महोतुवी , नेपा न

सएस रेशी सहक नाठकमे मचन ।

सदरे खानम "गौहब"

गाम-पुवसोनिया, भाया- जयनगव, जिना मधुरनी ।

डॉ. सुरन किशोर मिश्र "सुरनेशि"

मेथिनी कथा संग्रह- गोरबछता ।

दिनकव शर्मा

"पूरुतेव मेथिन"क सप्सादन ।

डॉ. रिनय विश्वैरज

বামদের প্রসাদ মন্ডন
মাকদাব

মৈথিলীক ভিখাবী ঠাকুরক নামসেঁ শ্রিসিদ্ধ
মৈথিলীক পহিন জনকরি বামদের
প্রসাদ মন্ডন মাকদাব।

"হমবা বিন্ন জগত সূনা ছে" খা "গীতা
ঞ্জনি মাঙ্ক" প্রকাশিত।

জগদানন্দ না মনু

নহি যা ভুক্তিএ হমব ঘবাঃ পিব (গজন
সংহত), তোহব কতেক বংগ (রিহনি ক
খা সংহত), চোনহা-
(বোন উপন্যাস), রাখা- (করিতা-
গীত সংহত)।

নন্দ কুমার মিশ্র নন্দ

দিনীপ কুমার না

উমেশ পাসরান

"রর্গিত বস" প্রকাশিত।

খল্লনান শাস্ত্রী

ডা. নন্দ কুমার মিশ্র

ডা. তাবাকান্ত না

ওম প্রকাশি না

ঘোঘবজীহা (মধুরনী)।

"কিয়ো বুমি নে সকন হমবা" (গজন,
করাগ খা কতা সংহত) প্রকাশিত।

ডা. খমোন বাঘ

শির কুমার প্রসাদ

খমবকান্ত, নেপাল

দ্বন্দ্বনিধব না

করিনপুৰ, দবৰ্ভগা। বান
কথা সংগ্ৰহ "পিনপিনহা
গাভ" (2010) প্ৰকাশিত।

ৰেচন ঠাকুৰ

গাম: চনৌবাগজ, মধুৰনী।
প্ৰকাশিত দ্ৰুতি: ৰেঠীক
খপমান আ ছীনবদেৱী
(নাঠক), ৰাপ ভেন পিত্তী
আ খধিকাব
(নাঠক), ৰিসৰাসঘাত
(নাঠক), ঙ্গচ-নীচ
(নাঠক), ভেঠি
(নাঠক): এক দৰ্জনসঁ ৰেশী
নাঠক প্ৰকাশনক
প্ৰতীক্ষামে।

কমনেশি ফুমাৰ দাস, বং
মঁচ কনাকাব

খশৌক দত্ত, জনকপুৰ

কমনধব দাস

"মেথিন কৰ্ণ কাযস্থক
গোব্, শৰব, মূন আ
ৰেৱাহিক সন্মুহ" পোখী
প্ৰকাশিত।

গংগা না

মেথিনা বংগমঁডন কোকিন
মঁচ, কোনকাতা।
কোনকাতা আ গাম
পজুখাবিডীহ ঠেঁনমে
মেথিনা বংগমঁচ নিৰ্দেশন।

কিশৌব কেশৱ, মেথিনা বংগমঁচ

মদন ঠাকুৰ

চৰ্চিত বংগকৰ্মী, জনকপুৰক
চৰ্চিত সঁস্থা মিথিনা
নাঠকনা পবিষদক
সঁস্থাপক। তিন দশকসঁ
ৰেশী সময়সঁ বংগক্ষেত্ৰমে
সফিয়। কবীৰ ৩০৬৪০
গোঠ মঁচায় নাঠকক সযো

শ্ৰীকান্ত মল্লন, মেথিনা বং গমঁচ

নৰৌনাবাষণ মিত্ৰী 1955-

পিতা-শ্ৰী গোৱিন্দ মিত্ৰী, মাতা- শ্ৰীমতি
খ্ৰুনা দেৱী।
গাম- ফশেমৌন, পো.নাগদহ-
ৰনাগন, ভায়া-খৰেহাঠ, জিনা-
মধুৰনী। মেথিনা বংগমঁচসঁ
সন্মুহ "কোকিন মঁচ" সঁস্থাক মাধ্যমসঁ।

ফুমাৰ গগন, মেথিনা বং
মঁচ

খভয় ফুমাৰ যাদৱ, মে
থিনা বংগমঁচ

प्रसन्नति , २०१३. गौठ
सङ्क नाठकक हजावसँ
रैसौ प्रदर्शनमे खलिनय
। २० गौठ ठैली-सर्विषन
था खाधा दर्जन मैथिली
हनीचव फिल्ममे खलिनय
। प्रबन्काव: सप्तम
खलतवर्षिद्विय महोत्सवमे
सर्वश्रेष्ठ खलिनैता २०४६
रि.स., क्षेत्रीय प्रतिभा
प्रबन्काव (नेपाल
सबकाव) २०३३ रि.स. ।

खाशुतोष यादव खलित्त

प्रह्लाद कृमाव कथप 1949-

जन्म १३. सितम्बर १९४९ अ. ।
पिता- करि-उपन्यासकाव स. गन्धुनावायण
नाम "सरनिषा" । जन्मरवी १९७३. अ. मे
नेना सभ नेन "नागठ स्कूल", १९५९
अ. मे "कना खाधावित जीरन था शिक्षण
पद्धति"क प्रवर्तन था तकव कायन्निषन नेन
शिरा कथप था शिशिरानाक
सहयोगसँ "भावती रिकाम संस्था"क
स्थापना । बचना: शिशिरानाक
सर्ग "मेघदूत" था "गीत-गौरिन्द"क
मैथिली खलुराद, माड्ड-भात, मिथिला चित्र-
शिक्षा, भाग-१, मिथिला चित्र-कोव, भाग-
३ ।

ननित कृमाद

रैठैली सा, मिथिला चित्र
कना

प्ररीण कृमाव ठाकुर

जन्म तिथि -31 दिसम्बर 1977; जन्म स्थान -
कन्हौली , सकरी , मधुवनी ; शिक्षा- सूर्य नावायण
हाइ
स्कूल - नवपतिनगव , री . एस . सी - मेमो
विखन कालेज - दवडंगा , डिप्लाया गन
फैशन डिजाइन (नेशनल अन्सिस्टेण्ट अफ फैशन
डिजाइन - नयी दिल्ली) , चित्रकना (खाओव
फैशन प्रुनियमानमे विशेष योग्यता, निरास
स्थान- दिल्ली , अडिया; पिता- श्री सल नावायण
ठाकुर , सकरी - कन्हौली ; माता- श्रीमती
मानती ठाकुर , सकरी - कन्हौली । वर्तमानमे
अपन अक्लपोर्ठ रिजन्स एन्सठ) क नामसँ

नाना पडित, मिथिला मूर्ति
कना

शुक्र-श्रात , पूर्वमे प्राडकठ डेरनोप्लाष्ट खाओव
मर्ठक कपमे कार्यवत ।

बाजेन्द्र पडित, मिथिना
मूर्तिकना

गिवीशी चन्द्र नान

नरेन्द्र कुमार मा, पत्रका
व

चन्द्र किशोव नान, पत्र
काव, नेपाल

उपेन्द्र भगत नागरशी, नेपा
न

सङ्क नाटक ।

बमेशी बंजन, पवराहा, ने
पान 1966-

पवराहा, नेपालमे जन्म । नेपालीय
कथा-जगतक नरीन ह्दा सम्मालित नाम
। जनपम्पधव कथा-दृष्टि, आ मोहक
शिम्प । थोङ् निखननि, ह्दा रेव-रेव
चर्चित बहनाह ।

रिनीत ठाकुर

"बाँकी अछि हम्ब दूधक कर्ज" प्रकाशि
त ।

सुजतीत कुमार मा, नेपाल

जिन्दी (नेघुकथा संग्रह), चिङ् (नेघुकथा-
संग्रह), बिपोठव डायरी (बिपोतजि), गङ् (नेघु
कथा संग्रह), खजूवीरानी (नेघु कथा संग्रह), को
गनी घुबि आँ (रौन नेघु-
बिहनि कथा संग्रह), दूधमती-
(सम्पादन- नेपाली आ मैथिलीमे) ।

सरोज थिनाङ् ी

नेपालक पहिन मैथिली
रेडियो नाटक संचानक

देवरांशु बसे

जन्म- तुनापट्टी, सुपौल ।
मास कम्युनिकेशनमे
एम.ए., हिन्दी, अंग्रेजी आ
मैथिलीक रिभिन्न पत्र-
पत्रिकाके
कथा, नमूना, रिज्ञान-
कथा, चित्र-
कथा, काठुन, चित्र-
प्रहेलिका गवादिक
प्रकाशिन । विशेष:
गुजरात राज्य शाना
पार्ठा-पुस्तक मंडल द्वारा
आठम कक्षाक लेन रिज्ञान
कथा **जग** प्रकाशित
(2004 ई.), नताशा:
मैथिलीक पढिन-चित्र-
श्रुथना
(कामिनी) प्रकाशित ।

संतोष मिश्र, नेपाल

पोसपुत्र (नमूना-
संग्रह), उदास मोन (नमूना-
संग्रह), एना-किए (करिता-
संग्रह), अथना (संपादन-
करिता-
संग्रह) ।

सुनील कुमार मल्लिक, गायक, जनकपुर, नेपाल 1968-

मैथिलीक गायक-संगीतकारक रूपमे
प्रसिद्ध छथि । मैथिली भाषाक
गीतसभमे मौनिक तथा सार्थक संगीतक
सृजनमे हिनक सक्रियता प्रशंसनीय छनि
। सुनीलक गायन तथा संगीतमे
कैसेट एनरमसभ सेहो बहुरंग
अछि । लेखनदिस हिनक सक्रियता
परिमाणिक रूपमे कम बहिरत
गुणामेक दृष्टि द्वादयस्पर्शी मानन जागत
अछि । पेशासँ रिज्ञान-शिक्षक छथि ।

धीरेन्द्र प्रेमर्षि, सिवहा, नेपाल 1967-

वि.सं.२०२४ सान भादर १५ गते सिवहा
जिलाक गौरिन्दपुर-१, रंजुपुर गाममे
जन्म लेनिहाव प्रेमर्षिक पूर्ण नाम
धीरेन्द्र ना छथिनि । कान्तिपुरसँ हेला
मिथिना कार्यक्रम प्रस्तुत कर्ता जेह
कपा-धीरेन्द्रक धीरेन्द्रक अराज गामक
रंजा-रंजा चिन्ह
अछि । **पल्लव** मैथिली साहित्यिक
पत्रिका आ **समाज** मैथिली
सामाजिक पत्रिकाक संपादन ।

बरीन्द्र नावायण मिश्र

पिताक नाम: सुर्गाय सुर्घ नावायण मिश्र, माताक ना
म: सुर्गाया दयाकाशी देवी, पैलक ग्राम: अडेव
डीह, मातृक: सिन्धुखा डाटा । रूति: योजना आ
योगक उप सचिव, दिल्लीमे स्थित मेट्रोपोलिटन
मजिस्ट्रेट । आर सैरा निवृत्त । शिक्षा: चन्द्र
धारी मिथिना महारिद्यालयसँ बी.एस-
सी. भौतिकी रिज्ञानमे श्रुतिग्रा; दिल्ली रिभिरिद्यान
सँ रिधि स्नातक । प्रकाशित प्रति : मैथिली:-

१. **बोवसँ साँम धवि** (आगे कथा), २.
प्रसंगरशि (निर्ध), ३.
सुख एतहि अछि (यात्रा प्रसंग), ४.
फसाद (कथा संग्रह) ३.
नमस्तुति (उपन्यास) ३. रिधि प्रसंग (निर्ध)
१. महबाज (मैथिली उपन्यास)
२. नजकोठेव (मैथिली उपन्यास)
३. सीमाक ओहि पाव (मैथिली उपन्यास) १०. समाधान
(निर्ध संग्रह) ११. मातृभूमि (उपन्यास) १२. सुखलोक (उ
पन्यास) १३. शिखनाद (उपन्यास) ।

कुमार भस्कर

खमरेन्द्र यादव, नेपाल

खामोद कुमार
ना १९७४-२०२१

रिश्क
पथाव (करिता
संग्रह) प्रकाशित

मनोज कुमार
मल्ल

प्रसिद्ध करि ।
गद्य बचना
सेहो ।

बरि भूषण
पाठक

बिहर्मन (नाठक),
रिदेह:सदेह २९
(बरि भूषण
पाठक आ डा.
कैनाशि कुमार
मिश्र- अंक १-
३३० सँ),
रिदेह:सदेह २१
(गेजेन्द्र ठाकुर
आ बरि भूषण
पाठकक आन
भाषासँ अनूदित
गद्य आ पद्य-
अंक १-३३० सँ)

संदीप कुमार साहू

"द्वैशाखमे दनानपव" प्रकाशित, ए
पोथीमे वैथिलीक पत्तिन दलित
आमेकथा संकलित भेल ।

बघुनाथ खथिया

प्रदीप प्रुषुप

अनुना जी

मोकाम दिस
(रौहनि कथा
संग्रह), प्रतीक
(रिहनि कथा
संग्रह), यानि
खंगनमे
कतिखाएन छी
(मैथिनी गजन
संग्रह), हम
प्रुछैत छी
(साम्काकोब),
तीन ठाँ रौन
नाटक (मैथिनी
रौन साहित्य),
खुबनुछी (मैथिनी
रौन करिता-
रौन साहित्य),
घाह (हागकू-
ठका संग्रह)

बाम चन्द्र बाय

सपना
साकाब (कथा
संग्रह) प्रकाशित ।

बिनीत उपेन

हम प्रुछैत छी
(करिता संग्रह),
बेहन पब बग्घू
- कार्शीनाथ
सिंहक हिन्दी
उपन्यासक मैथिनी

आचार्य बामानन्द
मन्डन

सामाजिक चिंतक
मीतामठेी, सेरानिबृत्त
प्रधानाध्यापक, माता-चन्द्र
देवी, पिता-बुवाजेन्नेब
मंडन, पत्नी-शुमिना देवी,
जन्य तिथि-०९ जनवरि
१९७० योग्याता- एम-
एससी (बसायन शास्त्र), एम

पं रौन
गौरिन्द 'आर्य'

घबक नाम- गौरिन्द
यादर । रर्ण-
प्रकवण-
भाष्य (आधुनिक

खन्नराद,
मन्त्रदृष्ट्याशुश्री-
नेथक
हविशंकवशीरासुर
"शिनभ" (हिन्दीसँ
मैथिनी खन्नराद),
मोहनदाम- उदय
प्रकाशिक हिन्दी
उपन्यासक मैथिनी
खन्नराद

ए (हिन्दी) । कचि-
साहितिक, मैथिनी-हिन्दी
करिता -कहानी नेथन आ
खानेथ । प्रकाशित पोथी
- मैथिनी करिता संग्रह
भासा के न रीष्टियो ।
२०२२ प्रकाशित बचना -
समिया करिता संग्रह
पोथी - जनक नदिनी
जानकी आ शौर्य गान ।
२०२२ पत्रिका -मिथिनी
समाज, यव -रौहव आ
खपूरा (मैसाम) । खन्नराव
-दैनिक मैथिन
पुनर्जागवण प्रकाशि ।
सामाजिक-सामाजिक
चितन, दायिन्न- पूर जिला
प्रतिनिधि, प्राथमिक शिक्षक
सय, डुमवा,
सीतामठ । स्थायी
पता- ग्राम-पिपवा
रिशनपुर थाना-पविहाव
जिला-सीतामठ । रठमान
पता-पिपवा
सदन,रुवनिचाचक राड-04
सीतामठ । पोस्ट-
चकमहिना जिला-सीतामठ
बाज्या-रिहाव पिन-
843302

मैथिनी
र्याकवण) प्रकाशित ।

नानदेर कामत
दिरा दृष्टि (निररु-
प्ररु-
समानोचना) प्रकाशित ।

पं केनाशि रुमाव
मिश्र
समाजशास्त्री- मानर
रिज्ञानी । कथा
करिता आ मानर
रैज्ञानिक खानेथ
सभ प्रकाशित ।

बामप्रज्ञ पवार्थी
"दू पठवीक रीच",
"प्रतिकार एथन
रौकी अडि" करिता
संग्रह प्रकाशित ।
दनित नेथन नेन
प्रसिद्ध ।

नावायण यादर

उमेश मंडन

चन्द्रमणि

सङ्केता-
ग्वरुमेता (अमृत
परिक अरसव पव
स्रुतव्रता सेनानी
लोकनिक
स्रवण) प्रकाशित ।

निशुक्ती- करिता संधर, मिथिनाक संस्कार गीत,
रिध-रारहार गीत आ गीतनाद (संकनन),
"मिथिनाक वनस्पति ग्लागड शौ मिथिनाक जौर-
जलु ग्लागड शौ मिथिनाक जिनगी ग्लागड शौ",
सगव वाति दीप जवय- अतिहास, दध-
पानि हवक-
हवक (कथा एर पाण्डुनिपि जगदीशि प्रसाद मल्ल
न)-
(छाया एर सम्पादन- उमेशे मल्लन), हिन्दुस्तानी
हसनमान ओव हिन्दुस्तानियत - मुन हिन्दी लेख-
गीतेशे शिर्मा, मेथिनी अन्नराद- उमेशे मल्लन ।

स्र. हेमकान्त ना, गायक

अनवनीधव, मेथिनी फिल्म निर्देशी
क

अंज रिहारी, मेथिनी गा
यक

बामरौरू ना, गायक

रि.पि.उंदासी

जितेन्द्र सहयोगी

उदितनाबाषा फिल्म गाय
क

प्रकाशि ना, फिल्म निर्देशीक

करीति अाजाद फिकेष्ट

श्रीवाम ना शिवरंज

अभिषेक ना गोल्लेफ

अशोक कुमार 1981-

বাজেশি বংজন, মেথিনী
হেডোবা শাজেকঠ

মংজয ন্যা

স্বনতানগজ, ভাগনপুব।
মোঠেবোনাক সী.ঙ.ও.।

বিন্দুশ্ৰিব পাঠক

বাজকমন ন্যা, ঁগ্ৰেজী
নেথক, পত্ৰকাব

হিনকব ঁগ্ৰেজী উপন্যাস "দ বঁনু
ৰেঁডসপ্ৰেড", "গফ য় ঁব ঁফববেড
ঁফ
নাগঠম" ঁা "ফায়বপ্ৰুফ" প্ৰকাশিত
ছন্দি। "দ বঁনু ৰেঁডসপ্ৰেড" (১৯৯৯)পব
হনকা "কামননেথ বাগঠম শাগজ
ফাব ৰেঁস্ট ফস্ট
বুক- য়ুৰেশিয়া" ভেঠন ছন্দি।
বাজকমন ন্যা শ্ৰী ফনীশ্ৰিব ন্যা ঁা
শ্ৰীমতী বংজনা ন্যাক প্ৰব ছথি,
"ঁাগ ঁাগ.ঠী.ঁগনপুব"সঁ
ৰী.ঠেক.ছথি, ঁা ঁাগ কান্দি দিল্লীমে
বঁহে ছথি, জতঁ ও "গল্দিয়ন
ঁক্সপ্ৰেস" মে এডিঠব ছথি।

মানস ৰিহাবী ৰম্যা, ৰেঁত্ৰনিক

হৰ্ণীশ্ৰিব নাথ 'ৰেণু' মিথি
না বনে 1921-1977

बामधारी सिंह 'दिनकर'
मिथिला बने 1908-
1974

बामरूषि रैनीश्वरी 1899-
1967

डॉ. हबिर्षी तर्षुण 1927-
2009

जन्म 21 जून 1927 ई.।
गाम- चकसनेम, पो.- पठैवी, जिना-
समस्तीपुर। तीन दर्जन सँ रैषी हिन्दी
पोथी जाहिमे कारा-कथा-श्ररूफ
सन्मिनित छँति।

हबिर्षीकर श्रीरासुतर "शिन
ड" 1934-

सु. जनार्दन प्रसाद सा 'द्विज'
हिन्दीक साहित्यकार।

बामेश्वर प्रेम
हिन्दीक नाटककार।

डॉ. नरन किशोर् दस
"नरन"

मोहनानन्द सा 1955-

बामात्रा शशिधर

गणेशी चंरन १९३०-
२०११

डॉ. अमरुन्द

गोरुनान मनीषी

फन्दन अमिताभ

शिल्पा अगेही

जन्म + जनरवी
१९४९, प्रकाशित
श्रुति:ओम्बाएन डीह (कथा-
कारा) १९९५, सतजा (कथा
संग्रह) १९९९, तेसवी
रेविखा (कथा
कारा) २००३, रज्जिका उद
रिभास २००९

पौद्दाब बामारताब अकण
१९२३-१९९९

मजहब गमाम १९३०-
२०१२

अकण प्रकाशि १९४५-
२०१२

अश्वमन पाल्दय
तिबह्ता युनीकोडक
आरेदनकर्ता।

दिनेशी कुमार मिश्र

मिथिनाक रौह क एक्सर्प्ट।
मिथिनाक मोष्ठा-मोष्ठी सभ
धावपव कितारि प्रकाशित।
उत्तव रिहाव की राखा
कथा (१९९०), कोसी- उत्र
कैद से सजा-ए-मोत
तक (१९९२) रदिनी महानदा
(१९९४), रौया पेडु रबून
का- रौह निर्यत्रण का
बहम् (२०००), रँगारत पव
मजरुँव मिथिना की कयना
नदी (२००४), तुतली नदी
कुँव तकनीकी माडु- हूक
(२००३), . दूङ्ग पाठन के
रीच ये- कोसी नदी की

ओमप्रकाशि भावती १९७५-

कोसी नदीक लोक सांस्कृतिक अघायन - नदियाँ
गाती है, रिहाव के पावस्परिक नाष्ठा आ मेथिनी
क लोक नाष्ठा प्रकाशित

रैदेही सीता

कहानी (२००३) तथा रौगमती
की सङ्गति (२०१०) ।

यात्ररन्का पनो मैत्रेयी

यात्ररन्काक दू ठा पनो डनखिह
पहिन काशयनी आ दोसब मैत्रेयी ।
मैत्रेयी ब्रह्मरादिनी डनीह ।
काशयनीसँ दुनका तीनठा पुत्र
डनखिह- चन्द्रकात्रा, महामेघ आ
रिजय ।

मोतीदाग

मिथिनाक बजक (धोरि)
जातिक नोकदेरता

रिहना

चम्पानगबक रिहना ।

गांगो देरी

मिथिनाक मनाह जातिक
नोकदेरता । गांगोदेरीक
भगतता अखनो मिथिनाक
मनाह नोकनिमे प्रचनित
अछि ।

रेशमा, कसुमा, खुल्ला

मोवंगक मोतीसायब

रिन्ध्यारामिनी देरी मैथिनी नोकगीत 1920 - 2006

कामेश्वरी देरी 1922 -

मधुबनी जिनका नरानी गायक । जन्म
१९२२ अ. मे अखन मातृक नाहबमे
भेलनि । पति प मदनमोहन मा ।
रौनीरासी अस्मिन्न तान्त्रिक पण्डित
केशर मिश्र हिनक पिता डनखिन ।
"मिथिना संस्कार गीत" पोथी ।

कसुमनता कर्ण

अश्लमा सलरु १९२४ -

समाखनका, अरुतरादका, ससुादका
। प्रकाशन: मेथिनी
रुकरगीत, रसरेखुर (अरु.), शलषु
खेन गीत अदि। नेडी
रुरुरुरुन कुरुरुरुरु, कनकतुरुरुरु
पूरु अरुाधुरुरुरु।

नलनी र १९३३ -

जनु: २७ जनरुवी, १९३३, पलतुरुरुरुरु: तुरुरुरुरुरु
मलरुरुरुरु, पतल: डुरुरुरुरु. अरु. एन. रुरुरुरु, दुगुरुरुरुरु, मेथलनीक
रलशलषु, कथरुरुरुरु एरु उरुरुरुरुरुरुरु।
मरुरुरुरुरुरुरु उरुरुरुरुरुरुरु सलरु अरुुरुरुरुरुरुरु
१९५२ अ. मे पुरुरुरुरुरुरुरु। मेथलनीमे
नगलरुग दु सड कथरुरुरुरु अरु पुरुरुरुरु ठुरुरुरुरु उरुरुरुरुरुरुरु
प्रकलशलत। रलषुन रुरुरुरुरुरुरु सलरुलक सुजन।
अनेक तुरुरुरुरुरुरुरु तुरुरुरुरुरुरुरु कथरुरुरुरुरुरुरु अरुतरुरुरुरुरुरुरु-
प्रकलशलत। पलरुन अरुरुरुरुरुरुरु सडुान २००४ सँ
सडुानलत।

रुतरुरुरुरुरुरुरु देरी १९३५ -

मुरुहलनी नरु १९३७ -

डुरुरुरुरुरुरुरु. सरुरुरुरुरुरुरु नरु

करुरुरुरुरुरुरु देरी १९४२ -

प्रमलनरु नरु

शरुतलरु सुवरुन १९४२ -

जनु १५ सलतषुलरु १९४२, कलसलडुरुरुरुरु, सहुरुरुरुरु,
रलरुरुरुरु, प्रकलशलत डुरुरुरुरु, अुरुरुरुरुरुरुरु प्रतुरुरुरुरुरुरुरु, पुरुरुरुरुरुरुरुरु
डुरुरुरुरुरुरुरु, सुनगते पसुरुरुरुरुरुरुरु, पसुरुरुरुरुरुरुरु के
वलरुशत, मुरुसड हुरुरुरुरुरुरुरु करुरुरुरुरुरुरु, सडडु रुरुरुरुरुरुरुरु नरु
दुरुरुरुरुरुरुरु, तप रुरुरुरुरुरुरुरु करुरुरुरुरुरुरुरु, तुरुरुरुरुरुरुरु-तुरुरुरुरुरुरुरु
अरुग, मेघ अरुनदुरुरुरुरुरुरुरु (मेथलनी गीत संथरु), शुरुध
प्ररुरुरुरुरुरुरुरु: मरुधरुरुरुरुरुरुरुरु रुरुरुरुरुरुरुरु रुरुरुरुरुरुरुरु कल
अरुधुरुरुरुरुरुरुरु कलरुरुरुरुरुरुरु, उरुरुरुरुरुरुरुरु: जन नरुकरु ललरुन। सडुान:
सलरुलरु सुरुरु सडुान, करुरुरुरुरुरुरुरु रुरुरुरुरुरुरुरु सडुान, मरुहलदेरी
रुरुरुरुरुरुरुरु सडुान। अरुधुरुरुरुरुरुरुरु करुरुरुरुरुरुरुरु।

प्रतुरुरुरुरुरुरुरु नरु १९४५ -
१९९९

স্ব. গনাবানী সিংহ ১৯৪৫
-১৯৯৩

গনাবানী সিংহ: জন্ম ১ জুলাই, ১৯৪৫, নিধন : ১৩ জুন, ১৯৯৩, পিতা : শ্রী. শ্রীধর নাথায়ণ সিংহ সম্পাদিকা : মিথিলা দর্শন, বিশেষ অধ্যয়ন :
মৈথিলী, হিন্দী, বঁগনা, ঋগ্বেদী, ভাষা বিজ্ঞান এর লোক সাহিত্য । প্রকাশিত গ্রন্থ : সনোমা (ঋগ্বেদ রাগলডক ফ্রেট নাটকক ঋগ্বেদ ১৯৬৫), শ্রেম এক করিতা (১৯৬৮) বঁগনা নাটকক ঋগ্বেদ, বিষয়বৃক্ষ (১৯৬৮) বঁগনা নাটকক ঋগ্বেদ, বিন্দিতী (১৯৭২), স্মরণিত: মৈথিলী করিতা সংগ্রহ (১৯৭৩), হিন্দী সংগ্রহ ।

ঔষাকিবণা খান ১৯৪৫ -

জন্ম: ২৪ অক্টোবর ১৯৪৩, কথা এর উপন্যাস লেখনমে প্রখ্যাত । মৈথিলী তথা হিন্দী দূন ভাষাক চর্চিত লেখিকা । প্রকাশিত গ্রন্থ: ঋগ্বেদবিত শ্রম, দূরক্ষিত, হসীনা মঞ্জি ন, ভামতী (উপন্যাস) । ২০১০-শ্রীমতি ঔষাকিবণা খান (ভামতী, উপন্যাস) লেন সাহিত্য ঋকাদেমী পুবস্কাব- মৈথিলী ।

নীবজা বেপু ১৯৪৫ -

জন্ম: ১১ অক্টোবর ১৯৪৩, নাম: কামাখ্যা দেবী, উপনাম: নীবজা বেপু, জন্ম স্থান: নরঠেন, সবিসরপালী । শিক্ষা: বী.এ. (খানস) এম.এ., পী-এচ.ডি., গৃহিণী । প্রকাশিত বচনা : ওসকণ (করিতা মি.মি., ১৯৬০) লেখন পব পাবিরাবিক, সাঙ্কৃতিক পবিবেশিক শ্রভার । মৈথিলী কথা ধাবা সাহিত্য ঋকাদেমী নগ্ন দিল্লীসঁ স্নাতক্ৰযোত্তব মৈথিলী কথাক পন্দ্রহ ঠা শ্রতিনিধি কথাক সম্পাদন । সৃজন ধাব পিয়ামন কথা সংগ্রহ, ঋগত ক্ষণ লে করিতা সংগ্রহ, ঋতস্তুবা কথা সংগ্রহ, শ্রতিভরি হিন্দী কথা সংগ্রহ, ১৯৬০ সঁ ঋগধবি সংসঁ ঋধিক কথা, করিতা, শৌধনিরঁক, লনিতনিরঁক, ঋ দি ঋনেক পত্র-পত্রিকা তথা ঋভিনন্দনগ্রন্থমে প্রকাশিত । মৈথিলীক ঋতিবিজ্ঞ কিছ বচনা হিন্দী তথা ঋগ্বেদীমে সেহো । ২০০২- নীবজা বেপু (ঋতস্তুবা, কথা) লেন সাহিত্য ঋকাদেমী পুবস্কাব ।

রীপা ঠাকুর ১৯৫৪ -

জন্ম- ভুবানীপুব, পন্ডীন (মধুরনী) । পিতা শ্রী শ্রীমোহন ঠাকুর । প্রকাশিত গ্রন্থ: মৈথিলী বামকারাক পবস্পবা, গতিহাস- দর্পণ (সমীক্ষা), বিদ্যাপতিক ওসে (সমানোচনা), ভাবতী (উপন্যাস)

ভ্রানস্বধা মিশ্র

ভাবতক উচতম
গ্ৰায়ানযক চাবিম মহিনা
গ্ৰায়ার্থশি ঋ পহিন
মৈথিলানী ।

জস্টিম মৃদনা মিশ্র

রীপা কর্ণ ১৯৪৬ -

শেফানিকা রমা ১৯৪৩ -

নীতা মা ১৯৫৩ -

জন্ম ৩ নৱম্বৰ ১৯৪৬, গাম- পঠেৰী, পো.পচগড়িয়া, জিলা- সহৰসা।
সদস্য, মৈথিলী সাহিত্য একাদেমী
পৰামৰ্শদাত্ত সমিতি ১৯৮৭-
১৯৯৩, সদস্য, ভাষা পৰামৰ্শদাত্ত
সমিতি (মৈথিলী), ভাৰতীয় ভ্ৰমণপীঠ।
খৰকশিশুপু বিন্ধুৱিছানয় ঋচাৰ্য ঋ
ঋচাৰ্য, মৈথিলী বিভাগ, পঠেৰী
বিন্ধুৱিছানয়। **প্রকাশিত**
প্রতি- ঋজনা, ভাৰনাক
ঋস্থপৰ্জব (মৈথিলী কাৰ
সংগ্ৰহ), শিখনাদ, ভুৱমের
সমৰ্পণে, ঋন্বৰ্ণ (হিন্দী কাৰ
সংগ্ৰহ)।
প্রকাণ্ড: সপ্তপদী (মৈথিলী নিৰ্ণ
সংগ্ৰহ), চাৰিত্ৰিক পুণ্ড্ৰমিয়ে মৈথিলীক
প্রসিদ্ধ উপন্যাস, মৈথিলী-উপন্যাসক কথা
কিছ কহিত ঋছি (মৈথিলী
ঋনোচনা); জিন্দগীনায়া (হিন্দী কাৰ
সংগ্ৰহ), ফ্ৰমশি: (হিন্দী ঋনোচনা)।

জন্ম: ৯ ঋগস্ত, ১৯৪২, জন্ম স্থান : বঁগালী
ঠেৰী, ভাগনপুৰ। শিক্ষা: এম., পী-এচ. ডী.
(পঠেৰী বিন্ধুৱিছানয়), এ. এন. কলেজ, পঠেৰী মে
হিন্দীক প্রাধ্যাপিকা পদসঁ সেরানিবৃত্ত। নাবী
মনক ঋস্থিৰ্কে খোনি:কৰণ বসসঁ ভবন ঋধিকতব
বচনা। প্রকাশিত বচনা:সহৰিত নোব, বিজুক্তিত
ঠোব: বিন্ধুৱিছা (কবিতা সংগ্ৰহ), স্মৃতি
বেথা (সংস্বৰণ সংগ্ৰহ), একঠা ঋকাশি (নঘূকথা
সংগ্ৰহ), যাযাৰবী (যাত্ৰা-
বৃত্তান্ত), ভাৰাঞ্জনি (কাৰ-প্রগীত), কিন্তু-কিন্তু
জীৱন (ঋমেকথাপব সাহিত্য একাদেমী পুৰস্কাৰ)
। ঋৰ্থহাগ (নঘূকথা সংগ্ৰহ)ঋখব-
ঋখব শ্ৰীত, নাগফাস (উপন্যাস)। ২০০৪
ঋ.- ডা. শ্ৰীমতী শৈলনিকা ৰমা, পঠেৰী; যাত্ৰী-
চেতনা পুৰস্কাৰ।

জন্ম : ২১-০১-
১৯৩৩, ৱাৰসায়:প্রাধ্যাপিকা।
লেখন পব সমাজক পবস্বৰা
তথা ঋধুনিকতাক স্কাব সঁ
হোগত ৰিসগতিক
প্রভাৰ। প্রকাশিত প্রতি :
ফবিছ, কথা সংগ্ৰহ
১৯৮৪, কথানৱনীত
১৯৯০, সামাজিক ঋসন্তায় ও
মৈথিলী সাহিত্য শৌধ সমীক্ষা
। বিনাগ যৌসী (বোন
নঘূকথা সংগ্ৰহ)।

ঋশী মিশ্ৰী ১৯৫০-

জন্ম: ৬-৭-১৯৩০ ঋ., প্রকাশিত
কথা মে মৈথিলীক সঁগ হিন্দী
মে সেহো। সন্তসঁ পেঘ
বিজয় মৈথিলী কথা সংগ্ৰহ।

ডা. সুনীতি মা

প্ৰেমনতা মিশ্ৰী 'প্ৰেম'
১৯৪৮-

জন্মস্থান: বহিকা, মাতা: শ্ৰীমতী বৃন্দা
দেৰী, পিতা: প. দীনানাথ
মা, শিক্ষা: এম. এ., বী. এড., প্রসিদ্ধ
ঋভিনেত্ৰী দূ সযসঁ ৰেশী
নাটকমে ভাগ ৱেবনি। ভঁগিয়া
(নাট্যমচ) ক ভূতপূৰ্ব
উপাধ্যক্ষা, পত্ৰিকাক
সম্পাদন, কথানেখন ঋদিমে
ফশন। **ঋবিপন** ঋদি
থনেক সঁস্থা দ্বাৰা পবস্কৃত-
সম্মানিত।

ডা. গন্দিৰা মা ১৯৫৭

মেনকা মল্লিক ১৯৬৬-

শাবদা সিন্হা মৈথিলী নো
কগীত ১৯৫৩-

नानपवी देरी

शिकंतना चौधरी

गोदारवी दत्ता, मिथिना
चित्रकना

उषा रर्मा 1948-

कमना चौधरी 1953-

प्रति- मैथिनीक रेश-तुषा-प्रसाधन
सम्बन्धी शिद्धारनी, प्रकशिनाधीन: राँटे
रिनायन पानि (कथा संग्रह), पिया
मध्यास (करिता संग्रह), आशिपूर्णा
देरीक रँगना नघ् उपन्यास **मन
मंजूषा**क मैथिनी खनुराद ।
ऋजयखरवप्रवसँ प्रकाशित मैथिनी
साहितिक पत्रिका **स्वाती**क सम्पादन
(१९५४-५३) ।

सीता देरी, मिथिना चित्र
कना

गंगा देरी
१९२५-१९९१

मिथिना चित्रकना

सबस्नती चौधरी, जनकप्रव

डॉ रन्दना न्या

काशी हिन्दू विश्वविद्यालयमे
मदन मोहन मानरीय द्वावा
मैथिनी अध्यापन शुक भेन
ऋदा ओ रौदमे रँन्द भन्
गेन । पुनः एकव
अध्यापन नेन उप-
रूनपति बार्केशे
भठेनागवक कार्यकानमे
मैथिनी अध्यायन केन्द्रक
स्थापनाक २०२० मे योषणा
भेन, कना संकाय प्ररूथ
प्रा. रिजय रँदाद्व
समन्वयक आ रसत महिना
महारिद्यालय बाजघाँक
प्राध्यापक डॉ. रँदना न्या

डॉ. खरुणा चौधरी

रिभा बानी 1959-

मैथिली क 3 साहित्य अकादमी
प्रबन्धन रिजेता
लेखकक 4 गोष्ठ
कितार "कग्यादान" (हेबिमोहन
मा), "बाजा पोखरे मे
कितनी मडुनिया" (प्रभास
रुमाव चाडुधरी), "रिन ठेनव
की डायरी" र "पठाफेप"
(निनी रे) हिन्दीमे अन्वित
छह्लि । 2 गोष्ठ लोककथाक
पुस्तक "मिथिला की लोक
कथा" र "गोनू मा के
किस्म" । मैथिली कथा
संग्रह "थोहसँ निकसत" ।

केँ सह-समन्वयक रँनाउन
गेन ।

ज्यासेना चन्द्रम 1963-

जन्मतिथि: १३ दिसम्बर, १९७३, जन्मस्थान
: मकखावा, सिधिया
खुर्द, समस्तीपुर, पिता : श्री मार्कण्डेय
श्रमासी, माता: श्रीमती सुशीला
मा, अध्यापन । स्वपिचित
करयित्री, कथाकार । प्रकाशित पुति:
रौनसाङ्ग (करिता संग्रह), मिमिबकौना
(कथासंग्रह) ।

सुस्मिता पाठक 1962-

जन्म: सुपौन, रिहाव । पिचिति
करिता संग्रह प्रकाशित ।
कथाराचक, कथासंग्रह प्रकाशनाधीन ।
बाजनीति शोस्रमे एम.ए. ।
संगीत, पेटिंगमे कचि । मैथिलीक
पोथी पत्रिका पब अनेक लेखाचित्र
प्रकाशित । समकालीन
जीवन, समय, आ तकव स्पदनक
करयित्री । अनेक भाषामे बचनाक
अनुवाद प्रकाशित ।

उर्मिला देरी, मिथिला चित्रकला

यशना देरी, मिथिला चित्र
कला

যশোদা দেৱী, মিথিলা চিত্ৰকলা

স্বধা কৰ্ণ

বমা না, সম্পাদক মিথিলা দৰ্পণ

নূতন দাস

সম্পাদিকা, মিথিলাগন

পল্লা না

ঋনভূতি (নগ্নকথা সংগ্ৰহ)।

বাধিকা না, ঋগ্ৰেজী নেথিকা

দ্বন্দ্বকব ঋগ্ৰেজী
উপন্যাস "স্বন" ঋ "নেল্টৰ্ম অল দেযব
হাৰ্ম" ঋ ঋগ্ৰেজী নগ্ন কথা সংগ্ৰহ "দ
এনীফেল্ট এল্ড দ মাৰতি" প্ৰকাশিত
ঋছি। উপন্যাস "স্বন" নে
দ্বন্দ্বকা "ফ্ৰেন্চ প্ৰিক্স গ্ৰেবনেল" প্ৰবন্ধাব
ভেটন ঋছি ঋ ঙ পোখী সোনহ
ভাষামে ঋনুদিত তেন ঋছি।
বাধিকা "এমলস্ট
কানেজ"স "এল্থাপোনোজী" প্ৰদে
ঋ "শিকাগো ৱিগ্ৰিগ্যানয়"স বাজনীতি
ৱিজনেমে মাস্টৰ্ম চিগ্ৰী নেমে ঋছি।
ঋ "হিন্দুস্তান ঠাগস" ঋ "ৱিজনেস
ৱৰ্ড"মে কাজ কেল ঋছি ঋ
সংগমে "বাজীৰ গাধী
ফাউন্ডেশন, দিল্লী" মে সেহো, জতএ ঋ
ঋঠকৱাদৰ্ম পীৰ্ছ ত ৱিচা সন্ত নে
সম্পৰ্ক কাৰ্যক্ৰমক প্ৰাবস্ত কেল বহথি।
ঋগ কাছি ঋ ঋপন পতি ঋ ৱিচীক
সংগ ঠেকামে বহ ঋছি।

স্বৰ্যপ্ৰভা না ১৯৭০-

কপা ধীক ১৯৭৩-

কপা ধীক- জন্মস্থান-
মযনাকডেবী, সপ্তৰী, শ্ৰীমতী
পূনম না ঋ শ্ৰী ঋকণকমাৰ
নাক পুত্ৰী। স্থায়ী
পতা- ঋখন-
সগবমাখা, জিল্লা- সিৰহা।
প্ৰথম প্ৰকাশিত বচনা-কোৱলী
কানএ, মাটিস
সিনেহ (কৰিতা),ভগতা ৱেঙক
দেশে-ভ্ৰমণ (কনক দীক্ষিতক
প্ৰস্তুকক ধীবেন্দ প্ৰেমৰ্মিসং
মৌখিলীমে সহঋনুৱাদ,সম্মীতসম্মুহ্মী
প্ৰতি- বাহিষ্ট্ৰয়গান, ভোব, নেহক

বংজনা না, ৱিগ্ৰাপতি সংগীত গায়িকা

रघुन, चेतना, प्रियतम हम्ब
कमोखा (पहिल मैथिली
सौडी), श्रेय भेन
तबयुक्तीमे, सुवक्षित मान्द्र
गीतमाना, सुखक सनेस ।
सम्पादन-पन्नर, मैथिली साहित्यिक
मासिक पत्रिका, सम्पादन-
सहयोग,हम्ब मैथिली
पोथी (कम्पा १, २, ३, ४ था
३. था कम्पा ९-१० क ँडिक
मैथिली विषय पाठापुस्तकक
भाषा सम्पादन) ।

बशुमि दत्त, गायिका, जन
कपुव

कामिनी कामायनी

झुनी न्ना हरा बचनाकाव

कामिनी १९७८- हरा क
रिथिनी

बकुलाना सिद्धीकी

कम्पना मिश्र, मैथिली बंग
मंच

ज्याति न्ना,
, मैथिली बंगमंच

किवण न्ना, मैथिली बंगमंच

प्रियंका न्ना, मैथिली बंगमं
च

श्रुत कर्ण, मैथिली बंगमंच

सरिता

ज्याति रसे, बंगमंच

अनुप्रिया

नेहा रमा, बंगमंच

मृदुना प्रधान

अक्षय मिश्र, महिना रँग
क्लिंग

बाथी दाम, मिथिना चित्रकना

रँनावसी पंडित, मिथिना चि
त्रकना, धनुषा, नेपाल

देरकना देरी कर्ण, मिथि
ना चित्रकना, नेपाल

मदनकना कर्ण, मिथिना चित्रकना,
नेपाल

महोसुन्दरी देरी, मिथिना चि
त्रकना

निर्जना मा, मिथिना चित्र
कना, नेपाल

हुनो साह, मिथिना चित्रकना,
महोत्तरी, नेपाल

बजनी पन्नरी

संगीता कुमारी, मैथिनी
हेडेोवा प्रोजेक्ट

बिन्दुश्रीवी दास

गौरी सेन

सीमा दा

राणी मिश्र, करिघित्री १९३२-
१९९७

क्रोगनाथ, मधुवनी । जन्मस्थान
तिनाठी, नेपाल ।

मौसमी रैनजी, करिघित्री

शील दा

शान्ति देरी

शिशिराना

पिता श्री उग्र नावायण
नान, पति श्री उमेश
कुमार कर्ण (रिसहथ) ।
शिरा कर्ण थु प्रुठ
कुमार कर्णपक
सहयोगसँ "भावती विकास
संस्था"क स्थापना । बचना:
प्रुठ कुमार कर्णपक
सर्ग "मेघदूत" थु "गीत-
गोरिन्द"क मैथिनी
खनुवाद, माड-
भात, मिथिना चित्र-
शिक्षा, भाग-१, मिथिना
चित्र-कौव, भाग-३ ।

अज्ञी कामत

सुखन मन तवसन खाँधि, खततः
(करिता संग्रह), चूला (बान कथा
संग्रह) प्रकाशित ।

प्रेवणा ना

मिथिना लोक कना

अशुमाना

मेथिनी लोकगीत ।

सुनता ना चोडवरी, चित्रक व

गाम सबिसर-पाली, ननित कना आ
गृहरिज्ञानमे स्नातक । मिथिना
चित्रकनामे सर्टिफिकेटेड फोर्स । कना
प्रदर्शनी: एन.एन.खाव.आग., जमशेदपुर
क सांस्कृतिक कार्यक्रम, ग्राम-श्री मेना
जमशेदपुर, कना मन्दिर
जमशेदपुर (एकजरीशिन आ
रर्कशाप) । कना सल्लहनी
कार्य: एन.आग.पी. जमशेदपुरमे कना
प्रतियोगितामे निर्णायक कपमे
सहभागिता, २००२-०१ धवि
रसेवा, जमशेदपुरमे कना-
शिक्षक (मिथिना चित्रकना), ब्रुमेन
कानेज पुस्तकानय आ हाठेन
बुनेरार्ड नेन बान-पेठिंग । प्रतिष्ठित
स्पांसर: कबपोरेठ
कम्युनिकेशन्स, टिस्का: पी.एस.खाव.डी.एस,
टिस्का: ए.आग.ए.डी.ए., स्टूट रैक अफ
गल्डिया, जमशेदपुर; रिभिन्न
राजि, हाठेन, संगठन आ राजिगत
कना संग्रहक ।

हारी: मिथिना चित्रकना, ननित
कना, संगीत आ लानस-लात ।

सुनता ना

मिथिना चित्रकना, सम्प्रति
सिगापुरमे निवास ।

बानी ना

मोती कर्प

मिथिना चित्रकला

डॉ. ननिनी चौधरी

निकी प्रियदर्शिनी

नीनम चौधरी, कथक नृत्यगना

प्रज्ञा ना

गवा मल्लिक

पिता स्र. शिरनन्दन
मल्लिक, गाय-
महिसावि, दवर्भंगा। पति
श्री कमलेश
हमाव, भवहूनी, दवर्भंगा।

गर्जन कर्प

वर्षी मधुवनी, सम्प्रति यू.के.मे बहे
छुथि। www.madhubaniarts.co.uk
पव हनकव कनाप्रति देथि सके
छी।

पूनम मंडन

प्रियका नाक संग मेथिनी नृज
पोर्टेन "समदिया"
www.esamaad.blogspot.com क
सचान।

प्रियंका ना

पूनम मंडनक संग मेथिनी नृज
पोर्टेन "समदिया"
www.esamaad.blogspot.com क
सचान।

सुति नावायश

डॉ. ननिता ना १९७१

जग्या
पनिचोत्त, दवर्भंगामे। "मेथिनीक
भोजन सल्लहनी
शेह्वारनी" प्रकाशित।

खावती हमावी १९७१-

"मेथिनी कूडक कारामे
नारी" प्रकाशित।

মীনা মা

ব্ৰেইল ক্ৰেসবক সমন্বাপব বিদেহ মে মী না মা কেব একটা নমু কথা শ্ৰকাশিত ভেন। ঞ মৈথিনীক পহিন কথা ভন জে ব্ৰেইল ক্ৰেসব পব নিখন গেন। হিন্দীমে সেলো তাধবি এহি বিষয়পব কথা নহি নিখন গেন ভন।

অনুপমা শ্ৰিয়দর্শিনী

পতি ডা. বতন কৰ্ণ, গাম- উজান (ৰেঁকাগাম), পো. নোহনা বোড, জিনা দবভঁগা। সমপ্ৰতি নোজিয়ানা (সংযুক্ত বাজা খমেবিকামে), শিক্ষা- এম.এস.সী. (জঁতু ব্ৰিক্ৰাণ), ন.না. মিথিনা বি.বি., দবভঁগা; বী.এস.সী. বী.খাব. খম্বঁডকব বি.বি. হুজখফবপবসঁ, হাৰী, মিথিনা চিত্ৰকনা, কমপুঠবাগজড চিত্ৰকনা, ননিত কনা। উপনদ্ধি: খখিন ভাবতীয় কনা ঞা দস্তকাবী প্ৰতিযোগিতাক পবস্কাব ১৯৯৫ মে; সস্কাব ভাবতী ভাৰ নূ প্ৰতিযোগিতা ১৯৮৯ মে সহভাগী।

মৈথিনী ঠাকুৰ

মৈথিনী নোকগীত ঞা শাম্ৰীয় সগীত গাযিকা।

সোনি নানু মা

মৈথিনী বগমচ। "ওনী- পখাবী" কৰিতা সগ্ৰহ শ্ৰকাশিত।

শিখা

মৈথিনী বগমচ।

শ্ৰীতি ঠাকুৰ

গাম- জগেনী, ভায়া তাবানগব, পূৰ্ণিয়া। মৈথিনী বান সাহিবমে "গোনু মা ঞা ঞান চিত্ৰ কথা ২০০৪", "মৈথিনী চিত্ৰকথা ২০০৯" ঞা "মিথিনাক নোকদেবতা ২০১০", বিদ্যাপতিক পবস্কা পবীক্ষা (বান সাহিব) ২০১৪ শ্ৰকাশিত।

খন্বপমা ন্না

ট্ৰান্সপেৰেন্সী
গঠনশৈলী, ভাৰত।

খন্বামিকা বাজ

বিনীতা মল্লিক

শান্তি নক্ষ্মী চৌধৰী

গ্রাম গৌৰিন্দপুৰ, জিনা
সুপৌৰ নিৰাসী া বাজেন্দ্র
মিশ্ৰ মহাবিদ্যালয়, সহবসা মে
কাৰ্যবত পুস্তকানযাধক্ষ শ্ৰী
স্থায়ানন্দ নাক জেগ্ৰ
সুপুত্ৰী, াওব গ্রাম মহিষী
(পুনৰ্ৰাসি াবাপত্ৰী), জিনা
সহবসা নিৰাসী া দিনী স্কুল
অফ অকালোমিক্স সঁ জুইন
অল্লষক া সমাজশাস্ত্ৰী শ্ৰী
অক্ষয় কুমাব চৌধৰীক
অৰ্ধাঙ্গিনী উথি। শ্ৰীশাস্ত্ৰ
সঁ স্নাতকোত্তৰ বহিতো
শিক্ষাশাস্ত্ৰক স্নাতক শিক্ষার্থী
া একটী সমাজশাস্ত্ৰী সঁ
সানিধ্যক চৰিতে াম জীৱনক
সামাজিক বিষয়-রৌত্ৰ া
খাম ক২ মহিনাজন্য
সামাজিক সমস্যা া
প্রঘটনামে তিনক বিশেষ
অভিকচি স্বভাৱিক।

বেরতী মিশ্ৰ

ডা কল্পনা
মণিকান্ত মিশ্ৰ

পিতা ডা শিৱ কুমাব
না, গাম বাণী, সান্দুব-
গজহাবা। মেডিকল
শিক্ষা জে. জে.
হাস্পীটন/ হাষ্ট
হাস্পীটনসঁ সম্পন্ন কয়
স্ত্ৰী-ৰোগ বিশেষজ্ঞ।
দ্বয়গৰ্ভ ১৯+০-+২ মে
প্রকাশিত হোগৰনা মেথিলী
পত্ৰিকা "বিদেহ"ক পতি
ডা মণিকান্ত মিশ্ৰ
(নিমতা- মেথিলী ফিল্ম-
াউ পিয়া তমব নগৰী)
সং সম্পাদন।

ক্সম ঠাকুৰ

প্রভাৱৰ্তন
(খামেকথা)

নন্দিনী পাঠক
১৯৩১-

পাথবক শেহ
(কৰিতা সংগ্ৰহ)

কল্পনা ন্না
১৯৩৩-

গোসাউনিক গীত, নশাদ্জি
হিত গাৰী গীত, নিনিয়া
(ৰোন সাহিব) া
যাযাবৰী- শৈফালিকা ৰমা
(হিন্দী খন্ববাদ কল্পনা
না) প্রকাশিত।

स्मिता शिकशुबी

करिता संग्रह पूर्वागमन
प्रकाशित

रौमिशा ना

खाँजूब भवि
गजोत (करिता
संग्रह) प्रकाशित ।

सरिता ना "सोनी"

"स्त्रीक थकाश"- करिता
संग्रह आ "मिथिनामे
सियावाम" प्रकाशित ।

खाला ना

कले हमरो
सुनु, चिनराव (करिता
संग्रह), प्रतीक्षा (कथा
संग्रह), सिनेलेक
दाम (रौलेनि कथा
संग्रह), खानोचनक
रातायन (खानोचना), सीताक
सुव (शुंखनारैफ
कार) प्रकाशित ।

दीपा मिश्र

सम्पादिका- राटा ।

पन्नरी मन्दन

करि ।

रिजेता चौधरी

करिता संग्रह-"धावाक
रिबफ" आ कथा
संग्रह "कहनु" प्रकाशित ।

अन्बिनाया

१९९९-

मून नाम- अन्बिनाया
कुमारी । "पह", "उ
छेङ्गे १" (कथा संग्रह) आ
पोथा-पाठ (खानोचना)
प्रकाशित ।

रिश्ता रिमर्श

१९९९-

मून नाम- रिश्ता ना ।
पिता: श्री सुखचन्द
ना; पति:श्री शिबुनाथ ना,
शिक्षा/ बी.ए., वृत्ति-
र्यापाव, स्थायी पता-
पेट्रिक- जिन्ना महोत्तरी
/ग्राम महोत्तरी जनेश्वर
(नेपान), वर्तमान-
नामपाठी माञ्ज ३.९१,
काठमाडौं (नेपान) ।
साहित्यिक उपनद्धि-
गोवथापत्र, खाँजूब, आउन,

समय बाग, यात्री
नोकसेर आरिका-
ईसभमे करिता
प्रकाशित। मैथिलीमे
प्रकाशित पहिल बचना-
रिषक भुजा (करिता)
२०५+ मे। करिता
संग्रह "नहि सीता
नहि" प्रकाशित।

(c)२०००- २०२३। रिदेह: प्रथम मैथिली पाम्किक ग्रा-पत्रिका (since 2000) ISSN 2229-547X VI DEHA (since 2004). सम्पादक: गजेन्द्र ठाकुर। Editor: Gajendra Thakur. In respect of materials e-published in Videha, the Editor, Videha holds the right to create the web archives/ theme-based web archives, right to translate/ transliterate those archives and create translated/ transliterated web-archives; and the right to e-publish/ print-publish all these archives. बचनाकाव/ संग्रहकर्ता अपन मौनिक आ अप्रकाशित बचना/ संग्रह (संपूर्ण उतुवदायिन्न बचनाकाव/ संग्रहकर्ता मध्य) editorial.staff.videha@gmail.com केँ मेन अटैचमेन्टक रूपमे पठा सकैत छथि, संगमे ओ अपन सम्प्लिप्त परिचय आ अपन स्केन कएन गेन फोटे सेहो पठारथि। एतए प्रकाशित बचना/ संग्रह सभक कपीबागठ बचनाकाव/ संग्रहकर्ताक नगमे छन्हि आ जतए बचनाकाव/ संग्रहकर्ताक नाम ले अछि ततए ग्रा संपादकाधीन अछि। सम्पादक: रिदेह ग्रा-प्रकाशित बचनाक रेड-आर्काइवर/ थीम-आधाबित रेड-आर्काइवरक निर्माणक अधिकार, ए सभ आर्काइवरक अनुराद आ निर्पातवण आ तकरो रेड-आर्काइवरक निर्माणक अधिकार; आ ए सभ आर्काइवरक ग्रा-प्रकाशिन/ प्रिंठ-प्रकाशिनक अधिकार बथैत छथि। ए सभ नेन कोनो ब्रायन्टी/ पाविश्रमिकक प्रारधान ले छै, से ब्रायन्टी/ पाविश्रमिकक गडुक बचनाकाव/ संग्रहकर्ता रिदेहसँ ले जुड़थु। रिदेह ग्रा पत्रिकाक मासमे दू टा थक निकनेत अछि जे मासक ०९ आ १३ तिथिकेँ www.videha.co.in पव ग्रा प्रकाशित कएन जागत अछि। The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VI DEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

(c) २०००-२०२३ सराधिकार स्वबम्कित। रिदेहमे प्रकाशित सभटा बचना आ आर्काइवरक सराधिकार बचनाकाव आ संग्रहकर्ताक नगमे छन्हि। भानसबिक गाडु जे सन २००० सँ यादुसिटीजपव छन http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.htm, <http://www.geocities.com/ggajendra> आदि निंकपव आ अखनो ३ जुनाग २००८ क पोस्ट <http://gajendrat hakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.htm> (किडु दिन नेन <http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.htm> निंकपव, सात wayback machine of https://web.archive.org/web/*/videha 258 capture(s) from 2004 to 2016- <http://videha.com/> भानसबिक गाडु-प्रथम मैथिली र्नाग / मैथिली र्नागक एगीगेठव) केव रूपमे गल्टबनेठपव मैथिलीक प्राचीनतम उपस्थितक रूपमे रिद्यमान अछि।

ঙ় মেথিলীক পহিন ঙঔবনেঔ পত্রিকা থিক জকব নাম ঝাঁদমে ১ জনরবী ২০০+ সঁ 'রিদেহ' পড়নে। ঙঔবনেঔপব মেথিলীক প্ৰথম ঔপস্থিতিক যাত্ৰা রিদেহ- প্ৰথম মেথিলী পাম্ফিক ঙ় পত্রিকা ধবি পছঁচন ঙঔ,জে <http://www.videha.co.in/> পব ঙ় প্ৰকাশিত হোঙত ঙঔ। ঙঔ 'ভানসবিক গাঙ' জানরূত্ত 'রিদেহ' ঙ়-পত্রিকাক প্ৰজাক সঙ মেথিলী ভাষাক জানরূত্তক ঙঔগেঔবক কপমে প্ৰহাঙ ভহন ঙঔ। রিদেহ ঙ়-পত্রিকা ISSN 2229-547X
VI DEHA

